Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

122
U-60

22
Հ-69

ԱՀՏԸ ԱՄԹՈՊ

Printed in Turkey

ԿԱՄ

ԱՀՏԸ ՁԻՏՏՒՑ

ՔԱՂՔԱԿՈՒԱԲԵՐՉԵՑԵՔ ՀԱՒԱՏՔԱՑԱՀԱՍՔ.

ՉՕՀԱԿՈՂՆԵՐՆ ԱՄԱՀԱՆՆԱՒ ՎԵՐԹԱԿՈՂՑՈՒՑԻՉ ԷՄԻՆԷՆԻ
ԼԻՍԱՆԵՂՆՑԱՑ ԽՄԻԼԱՑԱՑ

ԿԱՄ

ԸՆԾՋԵԼՆԵՆ ԿԱՐԱԿԱՑ ՎԵՐԹԱԿԱՑՑԻՆ ԹԼՓԱԻՄԲ
ՕԼՈՆՄԱՒԻ ՏՈՒՐ

2004

ՀԱՒԱՏՄՕԼՑԱ
ՆԵՂՈՄՊԻՆՕՊՈԼԻՍԻՆ ԹՈՒՊԱԳՐԱՆՈՒԹԵԱՆ
1869

506
2340

24 dz
30-41

ԻՑԸՏԻ

Printed in Turkey

Աստուածաշունչ իմիկիլե աղնաշըլան Ահոլ աթիդ վե Ահոլ ձէտիտ քիթապլարը Ալահըն էարար հիքմէթլերինին խաղնէսի, տինիմիղին թէ-մէլե, վե ամէլէրիմիղին ոօղրու վե եանըլմազ դա-նունու. ձէմի վարդապետութիւնլարըն, վաղըլ-րըն վե րու հանի քիթապլարըն պէրէքիթլի պիր վուհարը օլաուդունաան, հէր հալ վե տէրձէտ պուլունան ձէմի խրիսթիանլարա էլճիմիր քի-թապ ըտա տա, թէքմիլ Աստուածաշունչ էրմէ-նիձէ դրարատա լիսանընտա եազըլմըշ օլուպ, օնու դըրատի վե օնատան խաթիրճատէ էթմէք դրարատա լիսանընա աշնա օլաուդատան պարդա, ազ պուչուդ մալաումաթա տախի թէվազուճ էտէր օլաուդու-նա պինատն, էքսէրի քիշիլեր պու քիթապը շէ-րիֆի օդումադատան քիուլենն մահրում գալմըշ օլաուդլարը էձիլատն, օ մազուլեերին հիչ տէյիլ իսէ Աստուածաշունչուն վե Աւետարանըն հիքա-յէլերինէ վուդուֆիյէթ քէսպէյլե միլթէնէֆի օլ-մալարը իչին, իշտու Ահոլ աթիդ վե Ահոլ ձէտիտ քիթապլարընն հիքայէի աչըգ թիւրքճէ լիսա-նընա թէրճիւմէ օլունմուշ տուր: Վէ պու քիթապ հէր նէ գատար հատը զաթինատ մուխթասար

ԱՀՅԵՔ ԱՔԹԱՓ ՔԵԹՔԱՊԵՔՆԵՔՆ ՀԵՐՔԵՔԱՅԻՔՍԹ

ՊԱՐՈՆԱՅԻ ՀԻՍՍԻ

Տէ՛ր Աստուած Յովհաննէս Քրիսոստոմոսի Լիտուրգիան կամ Պատարագը։

ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ ՊԱՏՊ

Տէր Աստուած վէ նէ ասէին Եսայի։

Ծն. իմաստը, գլուխ 1.2։—Յովհ. Տէր Աստ. 0։

Ա՛խր հէյէ գաստը Ալլահ պու ախանայը խալգ էթմէք իսթէմէյինսէ, նէք էվվել կէօյլէն վէ երկին իչինսէ մէվճուտ օլան հէր սէյ հէյ նէ, Թասլադ օլարակ, նօգսան վար օլմասընը էմր էթմէ։ Վէ օնուն խալգ օլմասընը ալէթը կինն զարՓընտա շու պրոսյէտա Թէքմիլ էթմէք իսթէմէ։ Նէք կինսէ ըշըդը եարաթմադ։ Նէքինճի կինսէ կէօյ Թապըր օլնան Ֆէլէքի սէվապընի վար էթմէ։ Նէճինճի կինսէ քիւրէյի արզը սու իհսան էթմիշ նէքին, սոյու օնուան այրըդը քի, գուրու գալան մահալ գարա, վէ պէր երկ ճէմ օլան սու սէնիղ Թապըր օլնաու։ Պունան պաշգա Թօփրադը ախրունինէ հէր հէյին Թօխտամնու վադ էտէրէք, հէր ճինս օճլարընը վէ ադաճլարընը հասդ օլմասընը էմր էյլէմէ։ Տէօրտունճու կինսէ կէօյնէ ճէմի նըղադլաընը եարաթմադ. վէ շէմնին կինսէ, վէ պաճէրին կէճէյի Թէնապը էթմէնին Թէէսսէ էթմէ։ Պէշինճի կինսէ իրի ուՓադ հէր ճինս

ընտ տա, օդուլաճադ քիշիէրին գադիրէյէթ էրինէ վէ աղնամադարընա սուհուլէթլի օլաճադ պիր ուսիլ իլէ իճմադ օլունուպ գալէմ ալընմըշ սըր։

Ա՛յդ պու քի Թէրճիւմէ էթմէյինճէ բասԹիկէլէն պադը միլէթ վէ մէմլէքէթ խսիմլէրինին. վէ պադը Թադիրսաթլարըն Թէրճիւմէնմէսինճէ աճզլիկիղ իլէ պէրապէր, էրմէնիճէսի ինսանլընա տահա զէյատէ միւսթադիլ, վէ գօլայ աղնաշըլըր օլտուդու ճինհէթտէն, էօյլէճէ գուլանըլմըշ. վէ պադըլարըն Թիւրքճէսի ան էօնէրինտէ տէրճ օլունմուշ տուր։ Պիր ան հէր պիր պադըն պադասընտա օ հիքմեայէնին Ալտուածդաշունէ Հանկը քիԹադընը Հանկը պադընտա միւնասիպ

պուլունտուդուլա պէրապէր Թադիխլերի տախի զևքր օլունմուշտա տա, Ալտուածդաշունէ Թադիխի Հադըրնտա, տիւննանըն եարատըլմասընը Երուսաղեման 3740 սէնէ ադաէմինտէն, 6984 սէնէ ադաէմ գատար նէՓէշխիրէն տիւրլիւ պէ տիւրլիւ ղըյասլար պուլունտուդունտան, պու քիԹադտա զևքր օլունան Թադիխ, տիւննանըն եաբատըլմասընը Երուսաղեման Թադիխինտէն 4000 սէնէ մուդտատէմ ԹուԹանլարըն ալէսսէվլէյհ ղըյասլ իւղէրէ Հիտտադ օլունմուշ օլտուդու եաստաՀԹէն պէյան օլունմուշ տուր։

պալատները սուլտան դուխտը էմմէնին, վ դուշտրն վար օրմաքնը, վ քեաֆֆէնին ան, արեքս չօդամմադարները էմր էթտի: Ալէքնդր կինն եէրտէն ետին թօփրագտան հէր նէվի չարփտարրն վ հայվանդարրն հատը օրմաքնը էմր էթտի: Ա՛յ օ կինն հէր պիր հայվանտէր տոպչ էթտիքտէն ատրա, պուղարա պիր ան, հուքումտար նատադ էմմէք խմէտմէյէլ, պու ապէպ մէնի թօփրագտան ալը, իլք ատմի, ետին Ազամ եատրա, վ զայրի նամըզ ատի հայվանդտան լուտուն օնա նամըզի պիր ձան վիտտի. վ պունտուդա ինտան Ալահրն արձտա քընա վ պէնդէրմէյինէ կէօրէ տէնկտի: Պատ-հու Ազամ ատ քէնտինէ պէնդէր պիր եատրտմ ձր վէրմէք խմէտյիտ, Ազամրն ույուտուդ արատա օնուն պիր դապուդրտաքրնը ալարագ, օնուտն դարը Ա՛յտր եատրտ: Ա՛յ պէօյլէձ Ալահ, իչինտէ մէմճուտ օլան հէր պիր շէյիլէ պիւթիւն տինանտայր ալըճ կինն զարճրնտա խտղդ էթտիքտէն ատրա, եէմինճէ կինն եատրմճագտան ճարիկ կէտի. վ օ կինն թագտա իմմէյիտի, քէնտի բահտրդրնրն զէքրի իչին, օ կինդէն թէմիզ ապդանրդմնտրնը խմէտի:

ԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Իչ տէնկտէն կէնճոճը չէ ղըչէպ:
Ծանն. պաղ 3: — ֆո. 8. 0:

Ալահ Ազամը վ Ա՛յտր եատրմագրը ատտ, ծերտրը զրախտա օօտ քի, օրատտ չտլշէտ

օրտրը կէօդէմէմինէր: Ա՛յ պտ զրախտ ատտկիվիդ պէր կինդէ վ ագճաղը պաղչէ օլտպ հէր ախրլու էյլիքէյր իչէ ատլտ վ ատնտնտրդ բտր. վ տատր կինդէ վ մէյվէտատր ապագճատրտան ճատտ, օ զրախտրն օրճտ եէրինտէ, իչի ապագ տտհտ վատրտտր քի, պէրի էօմիւտ ապագը, վ օ պէրի էյնէյ վ քէօճիւյու պիւմէք ապագը ճտպիր օլտնտրտտտ: Օրտտտ Ալահ Ազտմտ ճէնդէ էտխպ, զրախտտտտ պուլտնտն ապագտրրն ձէմճխինէն մէյվէտինտէն եէյէ պիւէյնէնիդ. անճտպ էյնէյ վ քէօճիւյու պիւմէք ապագձրնրն մէյվէտինտէն ատպրն եէմէյէնինդ. պիւէտինինդ քի օնտտն եէտպիդինդ անտտ էօչիւտխնդ տէնդ ատտ: Ա՛պրին հէյրէտպտդ շէյճտտ եէրտն ղրյտճէճճինէ կիսէրէք Ա՛տյտ կէօրինէպ, օ ապագտտն եէտպիդինդ կիպի էօչէձէք ատչիյէտնդ. իլտտ օ ապագրն մէյվէտինտէն եէտպիդինդ անտտ կէօչինէդ աչրտագտպ, վ տիդ տէ, ալահ օլտպ էյնէյ վ քէօճիւյու ճտնքյտագտպ օտտդունտդ Ալահ պիյտպիյինտէն, օ ապագտտ ապրն եապտաշմէյտտրնդդ տէչի պիդ ճտհտտտպիդ եէճտճ ատտ: Ա՛յտ պիր ճտպրտճիտտտն պտ սէօչիւ իշետիդ, պիր ճտպրտճիտտտ տտտ օ եատտդ օտտն մէյվինճն կիպ գէտիյինճ կէօտմէյիլ տպյտնտտտտտդ. կիճճտճ օ ապագտտտն զօիտտդրպ եէտճ. վ դէյճճնէ, տէ օնտտտն վէրտպիյինտէ, օ տտխճ ապրպ եէտճ: Ամտճ պէօյլէձ եէտճէ-լէրի տտտէ, ֆիկճտդը կէօտէրէ տչրտտտ, շէյտի, քի մտ զտտտէտմ էտքիտ տէ էրտպտդ օրտպ, քէնտի

ջողանդերդարները կէօրմէկ եքէն, օ վագրմ ջողա-
լար օտուդարները խոտաք էթանէր. վէ հիճաղ-
լարընաան ախրհալ ինձիր եախտադարդրա քէն-
ան ջողանդերդարները միմքինի մէրթէպէ ալթ
էթանէր. վէ Ալահըն դրախտա կէլտիյինի
աուչտուդարընաա դաչըդ, ադամճարըն արատընա-
աա կիղնաճէր: Պաաէհու Ալահ Ադամ նէրէ-
ատէնն ախչի չաղըրտըդրաա, Ադամ ձէվապ վէ-
րիր, աննին դրախտա կէլտիյինի իչինթաճիմ իսկ
գօրդաուդ, վէ չողադ օտուդուդ էձիլտէն գա-
չըդ կիղնաճիմ ատէ: Ալահ չողանդերդընըր
ատնա քիմ ատօյնէտէ. եօղատ եէմէ ախչի սանա
թէնգրհ էթտիյիմ մէյտանէն ատընը եէմիշ օ-
մայատն ատէ: Ադամ, պանա այագտաշ վէր-
տիյին զիմճէմ օնաւ պանա վէրտի. պէն տէ եէ-
տիմ ախչի ճէվապ վէրտի: Ալահ գաղըդա
ատօնէուպ, աննն նէչէն պուս շէյի եախտըն ախչի
ատատ էթտի. օ տատ եըզան պէնի ալատնթատ
ախչի ճէվապ վէրտի: Օ վագրմ Ալահ եըզտանա
ատօնէուպ, պուս քիմճիյին իչին ըտանէթճինիճ օղա-
սըն. նէուգիւ գօյուս եէդատ ախուրխըճինէտըն, վէ
նատճատատ թօփուտ օտուն. աննին իսկ պուս գա-
ըրընըն վէ էմէատաղարընըդըն մատէյինիատ տիւշ-
մինճիք օտուպ, օ աննին պաշընը էմճիք իչին, վէ
ատն օնաւն թօփուդուննու ըտըդտատ իչին պէրի-
պէրինէճին ատդատընա ատիշէօնինիդ ատէտ: Պա-
ատհու գաղըդա տատխ, ատդատու մէշատգատէրն
չօղադըտ, վէ հատճինի աղըդ վէ գատատճէթ իսկ
վատ էտատտն. պէմճինին հիւքմիւ ատճէրնատա օ-

ղուպ, օ աննին իւգէրինէ հիւքմ էթտին տէտի:
Օնաան ատղըա Ադամա տէօնէուպ, աննտէ մա-
տատմ քի գէմճինին տէօղիւնէ գուրատ տատմայըդա
պէնիմ նատատ էթտիյիմ մէյտանէն եէտին. տէ-
նին պու կիւնահըն իչին եէր ըտանէթճինիճ օղ-
տուն. չատը տէքէն հատըդ էթտին քի, նատա-
տըդմըշ օտուդուն թօփրատա թէէքատ տէօնէուն-
ճէյէ գատատր էգմէյինի տննըտըն թէրիյէ եէյէ-
տին տէտի: Պէօյճէճ Ալահ Ադամա վէ Եւատյա
մէշինատէն ըուպատատ կիյտիրիպ, գրախտաուն գօճ-
ատու: Օնըատ տատխ օ վագրթատն պու տէճքատէթ
մահատինատ տատքին օղմայա պաշտատըտատ. վէ եվ-
ըտատըտ թէվբիա եաէրէք կիւն պէ կիւն ատթըտ
չօղատըտատ:

ԻՒՀԻՆՃԻՒ ՊԸՊ

Պայէնէն վէ Ընէւէն հէ+եայէտ:
Ծոն. պապ. 4:—թ. 8: 128. 130:

Ադամընա Եւանըն իւք եվատը Պայէն օղու-
օնաան ձօղրա տա Ընէլ. Պայէն գ ըրատաթա մէշ-
գուլ օղուր, վէ գարընատաշը Ընէլէն տատխ գօ-
յունատրը օղուպ, չօղանդըգ եաէր իտի: Պունա-
ըրն իքիտի տէ քէնտի օտանդատրընատ Ալահա
գուրատ տունմատ իսթէյիպ, Պայէն քէնտի
մահտուտաթընըն իշէ եարատմազատրընը տունմայա
պագատը. Ընէլ իսկ պիրատքս գօյունատրընըն էն
ատա վէ էն կիւզետէերինի այրըրպ Ալահա փէշ-
քէշ տունտու: Պու ճիհէթատէն Ալահ տատխ
Ընէլն տէվնէպ օնաւն գուրտատնընը գատտ էթ-

ան. վէ Այինի լեւտա էանդ, առնաուդու փիշ-
քիշաին եւուզ չէվիրան: Պու ախպարան էօ-
թիւրիւ Ային աշըրը մէյտա օլուպ չէհրէմինի
ատաքտրտա, Ալահատան առ նիչին չէհրինի ա-
մըշ գառամէդ օրմանշառն, վէ գարընտաշընը
դրդպանդյօրառն, գառպահաղ ակնին ան-
ան, էյի շէյիրինի պառա փիշքիշ էթանէդիտին
ատյի թէքանիր իշլէթան: Ա՛ Ալահ հէր նէ
գառար ասղրառան թագանրամընը առնա ագիվ
էաէրիմ, վէ իւք էվատըգառան ակնի մահրտա
էթմէմ ահանիհա, տէ, պու ճիւմլէ Այինին
գարպինառքի դրդպանճլըգ ամէնչի ախչինամհան.
իւլա պիր կիւն կէդմէյէ կիառէրիմ տէյէրէք Ալահ
ալառառդա, հարընդճա պէրաքէր ադար պիր չէօլ
մահալէ կէօթիւրան. վէ օրառառ իւզէրինէ, հիւ-
ճիւմ էառնդ օնու էօլանրան:

Ասղրա հաչան քի Ալահ Այինի բառթ կէլ-
ան, վէ գարընտաշըն Ալիլ նէրէտա տիր ատյի
սիառ էթանդիհա, պէն նէ պիլէյիմ, գարընտա-
շընին պէքճանանդիհա տէյէրէք հարան ախչըհա:
Օլ վաղրի Ալահ առնիր, պու սէնին հառիտը-
դըն նէ տիր. գարընտաշընդն գանը հէրառէն պա-
նա ֆիրիառա էտէյօր. օնուն իշլին սէնին էլէն իւլ
գարընտաշընդն գանդրը իշէն հէրին իւզէրինառ
բանէթէյինդիհ օլուպ, օնառան զահմէթինին մէյ-
վէսինի ալմայառդն. վէ պու տիւնեա իւզէրինառ
ատրպէտէր օլառդն առառ: Պու վիճՀ իւլ Այինն
Ալահդն նառդարընառան տիւշիւպ, միառտէթի
էօմրիւնառ, գառի ուվառ վէ, ատրպէտէր ասլա-

շըր առառընառառ. նէհայէթ պիր առֆա քէնա
տի թօրնառ Ա՛ղամէք, պէրառն պիրէ օնուն քիմ
օլառդուդնառ թանդրմայարադ օնու էօլանրառ:
Պառահու Այինին պիրընիէտի տէ քէնառի վէ-
առրէրի կիպի Ալահդն խրդմէթինառէն ասուառ-
լար. վէ հառհա հառհա փուԹփուբառնէյէ առա-
ղալար:

Ա՛ղրին Ալահ իւք վէառրիմիզ Ադամա առնէր
էվատարընառան մառա, առչառդ Ալրէնին էէ-
րինէ ՍԷթ խառինառ պիր էյի էվատ տահա
վէրտի քի, Ալահա գնյառառ առվիրիլիս օլառ.
վէ ՍԷթին էյի էվատարը վէ թօրառնարը Ա-
լահ էվատարը թէառմէյէ օլառնառդար: Պառնա-
րըն իչինառէ պահ լըճարարընդն պիրի Ընառա նա-
հապա օլառ քի, Ալահդն խրդմէթինի չօդ ի-
չէրի կէօթիւրան. պիրի Ընառդ նահապա օ-
ստ քի, էօրմէառն Թէնիյէ կէօյէրէ չըգար. վէ
պիրի տէ Մահառատդա օլառ քի, ինսանարդն
քէառֆֆէնսինառէն գնյառառ, նառի 969 հաշրնա
գառար հառդատր:

ՏԻՕՐՏԻՒՆՈՒԻ ՊԱՊ

Ինսանարդը էէրիչինի ստ- ի ֆառէյալ Ալահդն
ղարէպալէռի:

Ծննդ. պահ. 6. 7. 8. 9: — Յ. Տ. 1656. 1657:

Տիւնեառդն եարատրդմարընառան (ներքին միշէ-
րին հիսապընա կէօրէ) 2200 առնէ գառար կէշ-
ուքառն ասղրա, հաչան քի ինսանար չօգալըպ
ուռնուայր ասլառուրմուշտուտյուտար. օնարդն

կիւնահլարը վէ պինամաւտուդլարը տախի հատաւն աշըր չօգամըշ ըտը. օնուն իչին Ալահ տա գիյատ կիւձնէրէք ձէմի ինտան գրամներ, վէ օնլարա խըզմէթ էթմէք իչին եարամըշ օլտուդ ձէմի հայվանլարը տա օնլարըա պինլիքտէ պու տինանատան սիլնա գալտըրմադ իսթէտի: Լաքին պու պինէրձէ, ինտանլարըն իչինտէ Ակթին ալգըշլամըշ սիլսիլէսինտէն "Նոյ նահապետ իամինտէ պիր քիմսէ օլուպ, կիւնահօրդլըդը վէ թէքմիլ սալհլնլի ձիհէթիլլէ հալընըզ օ Ալահա սէվկիւլիւ օլմուշտուտ. իտի Ալահ պիւթին տինանայը տա թուֆանըդա զաղէպլէյնա թէլէֆ էտէձէք, վէ օնտան սօղրա եալընըզ օնուն սիլսիլէսի տինանայը տօղտուրմադ իւղէրէ, էվլատլարըդա պինլիքտէ եալընըզ քէնտինի խէլասա էտէձէք օլտուդունու պունա պէյտն էթտի: Օնուն իչին Ալահ "Նոյ նահապետէ, 300 արշըն պօյունտա, 50 արշըն էնինտէ վէ 30 արշըն ինքտէքլնյինտէ կէմի շէքլինտէ օլարագ պիր պէօյիւք պինա եափըն, իչէ պէօլմէյէր իլէ այրը ըմըշ օլտուն, վէ իչէրիսինէ տա կիրմէմէք իչին իչէրիսէն վէ տրշարըտան զնֆէթ իլէ էյիձէ գալաֆտա էթմէն տէյի էմր էթտի: "Նոյ նահապետ պու կէմիյի եափըդ թէքմիլ էթտուկտէն, Ալահըն էմրի իւղէրէ, քէնտիսի զնվձէսնյլէ, վէ Սեմ Վամ Յաբեթ իւչ էվլատլարը տախի քէնտի զնվձէլէրինյլէ պինլիքտէ. վէ գարատա պուլունան ձէմի հայվանլարտան էրքէքլի տիշիլի ինքիշեր չինֆէթ. վէ թէմիզ եափօտ նէնիր հայվանլարտան եէմիշէր չինֆէթ ալարագ մէզքուր կէ մինէն տէրունինէ կիրտի: Վէ պունլարըն հէվիսի օրտյա կիրտիքտէն սօղրա, Ալահ տա տրշարըտան կէմինէն գաֆուտտունու գահտատ. վէ տու թուֆանը պաշլատտ. շէօյլե քի գրդդ կիւն վէ գրդդ կէձէ տիւզնյէ շէտիտ տաղանագլար պօշանարագ, վէ տէնիզ թաշարագ տինանանըն ձէմի գարատարը օ տէրնյձէ տու պատտը քի, էն նիւքսէք տաղլարըն թէվրէսինտէն օնգէշ արշըն տահա եօգարը տու չըգտը, վէ պէօյլե կէմիտէն տրշարըտա գալան ձանը մախլուգլարըն ձիւմլէսիտէ պօղուլուգ թէլէֆ օլտուլար. վէ եալընըզ "Նոյ նահապետ իլէ պինէսինձէ, պուլունանլար օ կէմինին իչինտէ տազ գալտըլար. կէմի տէ տույուն նիւզինտէ կէգէր տուրտուտու: Պունտան սօղրա նիւզ էլլէ կիւն կէչտյինտէ, Ալահ պիր րիւզկնար չըգարմայըդա օ տու տինանանըն նիւզինտէն ազար ազար էքսիլմէյէ պաշլատտը. "Նոյն կէմիտ տախի օրտտա Էրմէնիսթան թաթֆլարընտա պուլունտուդունտան, Ագրտատ եափօտ Մասիս թաղիր օլունտն տաղըն իւղէրինտէ գարար գրդդը. Օլ վագդթ "Նոյ նահապետ եէրին դուրտումուշ օլտուդունու թէձրիպէ էթմէք նիյէթլյլէ կէմինին քիչիք փինճէրէսինի աչըպ, էվվէլա պիր գարդայը տրշարը գոյվէրտի. անճագ գարդանըն կէրի տէօնմէյտյինի կէօրտիւյինտէ, արդաբնտան պիր տէ կէօկէրշին գոյվէրտյիսէ, կէօկէրշին այտաղընը պատտճագ մահտ պուլտտտրդընտան տէրհագ կէրի տէօնտ

ախ: Պանուն խզբինե եէսի կիւն պէքիյիսի կէօկէրչինի թէքթար գոյվէրսի, վէ պիրտե կէձիքսի իսէ ան, ախշամ խզբի ապզընաս պիր եէշիլ պէյմուն ֆիլիզի իլէ թէքթար կէմիյի ան՛օնախ: Ընտան եէսի կիւն սահա կէչմիքան, կէօկէրչինի պիր սահա գոյվէրսի. վէ ապթըզ կիւրի ան՛օնմէմէլինի, վէ էմրսաճա պապրսի սույուն պիւթիւն պիւթիւնե չէքիլմիշ օլսունու կէօրսիյիւսի, (օ վազրնա գասար Թամ պիր ան՛նե կէմի ան՛րունմնսի գալարդսան սօզրս) Ընահրն էմրի խզբե քէնսի պիւթիւն ֆամիլեասրյս պիրլիքսի կէմիսին ապրսնան գարայս չոգար. վէ պիրէսինձէ պունսան հայվանսարը վէ գուշյարը սս սրշարը չոգարար. վէ Ընահրն քէնսինե էթսիյի էլկէ թէշէ-քիւրն, պիր միհրսապ եսվրսի, խզբինսե օ թէմիզ հայվանսարսան գուրսան սունսու: Ընահ սախի Նոյնահասան պետին գուրսանրնը մուհասպէթ իլէ գասուլ էթսի. վէ ան՛ունս խզբինսե թէքթար արթըզ չօգարսրնդար ան՛յի քէնսինե վէ էվլասարրնս ալզրշ վէրսի. վէ իսթէհրիքլերինի պօղազլայրսդ եէկէ պիրէքիք խզբէ ձէմի հայվանսարը օնսուն հիւքմիւ ալթրնս գօսու. գսթի նազար պիր սահա եէրի լանէթլէյէրիք սու թուֆանը կէօնսէրմէկյինի, սախը օնգարրնս գավլի գարար էթսի. վէ պու շէյէ պիր ալամէթի մսխսուսե օլմազ խզբէ հավասս պուլուԹլարրն արսաբնոս ալսյիմ ան՛յայը գօսուղունու ան՛օյլէսի:

Օնսան սօզրս Նոյ նահապես իէրինքի կիսի

եինե զրսասթա մշգուլ օլարադ պադ տիքիսի, խզիմինսեն շարսադ եսվար. վէ պիր ան՛ֆս օ շարսադան զեյսունձէ իչմէյինե էօյլե սերնօշ օլսու.քի, լուգարարրնը սօյունուդ չըրըչըպլադ տուշնուդ եսթսը գալար: Ի՛վլասը Ադամ օնու պէօյլե եսզրշ զգարզ հալսե եսթսյօր կէօրսիւյինսե, օ պիր գարրնսուաշլարրնս գօշուդ, փէան՛րինին սու հալինի մսսխսարա էսէրէք օնգարա նսզլ էթսի: Գարրնսուաշլարը Սիմ վէ Յարեթ պունու իշլէթսիքլէրի ան՛սե, պայէթ իլէ մահճուդ օլարադ օնս սարրյսարյար. վէ սէրագէդ սրդգարարրնս լուգա սալդ, սրսրն սրսրն կիթսիլեր, վէ փէսէրլէրինին օ հալինի կէօրմէյէրիքսին օնու գսփսթէսրյար: Գու ձիհէթսէն Նոյ նահապես սախ սօզրսսան այր լրսդ սզլը պաշրնս կէլսիյինսե, քէյՖիյէթի սրնսարյրս, Ադամ էվլասարրյս պիրլիքսե լանէթլէսե. վէ Սիմ իլէ Յարեթի սզգրշլսար: Նոյ նահապես սու թուֆանրնսան սօզրս 350 սէնէ սահա եսշայրդ, 950 եսշրնսս վէՖսթ էթսի:

ՊԱՇԻՆԱՑ ՊԱՊ

Ռաֆէլ Գոլէսի:

Ծննդ. պասպ. 11:—Ծ.Ս. 1770:

Նոյ նահապեսին էվլասարրնսան հինանդար կիսն սկ կիսն չօգարմայս պաշյասարյար. վէ պունյարրն քիսՖՖիէսի սե, սինեսանրն պիր ԹարասՖրնսս սսքին օլսդ պիր լիսան սէօյլէր խոսկէր: Ախսրքէ զկյասե, չօգարդդ հէվիսի պիր եէրսե,

դալմագ Իֆրամի կիւճ օլսուղունատան, պիրիպիր-
լերինաէն այրըլսուդ էօթէյէ պէրկէյ տաղըլմայը
տուշնունախըլը: Ընճաղ օ ատատա խաթըղըլարընա
պիր մաղըսուլսուդ վէ քիւսթախըդ միւսահազատ
կէլսէի. շէօյլէ քի հէնիւդ հէվիսի պիր ատատա
իքէն, գուլ շէքլինաէ էօյլէ ճէսիմ վէ եիւքսէք
պիր շէհիր եախտըղըմ քի, թէվէսի կէօյէ գա-
տար եէթիշմէն. վէ պէօյլէճէ հէմ իսմիմիդ
տունեատա պագի գալըրն, հէմ տէ նատըլ քի
սէօյլէնիր, պունատան սօղրա Ընսահ թէքրար ին-
ատնըարը զաղէպլէմէք իսթէրսէ, տու թուֆա-
նընատան ազատ օլաղըմ տէտիլէր: Ընճաղ պու-
մաղըսուլսուդ հարէքէթի Ընսահրն աշ ըսրը մէն-
ճիւրու օլուպ, քէնտի Ընսահանի իլմինէն հու-
զուրունատա օ տէրէճէ տիվանէլիք կէօրինատու-
քի, օնու եէր իլէ եէքսան վէ հիչ էթմէք իս-
թէտի: Պու խուսուսատա Ըատուաճաշունէ շէօյլէ
թարիֆ էտէր. հաչան քի տէր, Ընսահ էնիպ
ինսանըարրն եախտըղը պու գուլէյի կէօրտու-
յիւսէ, տէօնիւպ ինսանըարրն քիաֆֆէտի պիր
միլլէթ օլմայըտա վէ պիր լհատան սէօյլէմէյիլէ պու-
շէյի եախտըատ. վէ հիչ պիր շէյի իհթիյաճ
էէքմէյիրէք հէր իսթէտիքըէրինի եախտյօրատ.
(պու պէօյլէ օլմայաճաղ) իտա կէլլին պունըարրն
լհատանըարրնը գաղը շէթըսատըմ քի, պիրիպիրէ-
րինին սէօյլէտէյինի աղնատատրնըատ տէտի: Ամի
Ընսահ օ գուլէնին պինատրնը շու վէճհ իլէ պա-
թալ էթտի տէրէր. շէօյլէ քի Ռամրն թօրուն-
ատրնատան Ներոմէթ իսմինատ պիր քիմանէնին

իտատէտի ալէ ընատա պինէլթճէ քիշիէր, պու պի-
նանրն իւպէրինէ տէօքիւրւպ քէմտի իսահիշ իլէ
եախտըատ էքէն, Ընսահ պիրտէն պիրէ օնըատրն
պիտէյի լհատանը ունուԹատուդ գաղը շէթըսմա-
յրտա, տիւրրիւ պէ տիւրրիւ եէնի Թէսաֆֆուզ-
ատրտա օնըատրը սէօյլէԹտիրտի, վէ պէօյլէճէ պի-
րիսիպիրէրինին սէօյլէտէյի շէյի ատնայատատուդա-
րընատան գուլէնին պինատը մուսաԹթատ գաղտպ
իէէրի կէթճէի: Պունուն իւպէրինէ, իսատրճէ Թէ-
վաբիճէճէր տատի, Ընսահ պիր շէհիր պօրտ չը-
գատտը քի, օ Ռաբէլ գուլէսինի Թէմիլինատէն
Թատուսատ էթտի տէրէր: Գուլէ քէյֆիյէԹի
պու հալի քէտպ էթտիյիտի, օ պիր եէրէ ճէմ
օլան ինսանըատ ատ օրատան ատաղըտրըատ. վէ
Թադրմ Թադրմ պէօրինիւպ էօթէյէ պէրկէյ
կէթճէյէ, վէ տինէատրն սէօրԹ Թատրաֆրնտա
ատքրն օլմայտ պաշըատրըտ. Էսթէտ օ գու-
լէնին մահատը մուգատատէմ Պինատ Թէսիյէ օ-
լունուր իքէն, լհատանըարրն գաղըշմատ ճիհէ-
Թիյէ օնտան սօղրա Ռաբէլ, եախօտ Ռարիրն
Թէսիյէ օլունտու քի, գաղը շգրդպ տէմէք տէր:

ԱԼՕՐՆՄԸ ՊԱՊ

Էայր Աբբահամըն ըաղըրճատը, վէ օնօճ ոտէր
հաբէէլընէրէ:

Ծննդ. պոպ. 12. 13: 14: — թ.Ս. 2083. 2092:

Գուլ այրըսըղնատան սօղրա, տինձնա իւպէ-
րինատ, հնատնէտ գայէթ չօգաճայրտա, վէ Ընսա-

հըն խրոմէթինաէն թէ.քրար վութվիւրնօթկէկ
ուէօնմէկիւէ, Ըլեահ պուննարըն իչինաէն Հայր
Ըբրահամը քինաինէ աատրդ գու Լնթիհաա
էթաի քի, Նոյ նահապետին ալդըշանմըշ հվ-
լաար Սեմին սիսիլէսինաէն օլուպ, փէաէրի Թա-
բայըա պիրլիքաա, Մինջաեա թօփրաղընաա Խա-
ուան թաապիր օլունան շէհիրաէ ապքին օլուլու-
աա: Խմոի Ըլեահ օնու օրաուան չաղըրըպ, շու
մէմլէքէթինաէն վհ սիսիլէնին իչինաէն չըպ,
պինիա աանա կէօսթէրէչէկիա մահալի կիլ աա-
քին օլ քի, օրաուա սինի պէօյիուսէկիա, ոխն-
նա իւզէրինաէ նամուար էսէկիա. վհ ոխնինաանըն
ինաանդարը սինին իլէ ալդըշանարընդար ոէոի:
Ըբրահամ ասկի անինաէ Ըլեահա իթաաթ էւ-
ոէոի, պիլէսինձէ քինաի զէվձէսի Սառայը, վհ
դարընաաշընըն օդու Վոմաու ապուդ օրաուան
չըգար. վհ Ըլեահըն կէօսթէրմէկինի կէօրէ, կի-
լիսէ Վանանդըլարըն թօփրաղընաա ապքին օլաու-
քի, պաղեաոին ասկի անինդը: Պուրաաա Ըլեահ
Ըբրահամա թէ.քրար կէօրինաէու, վհ պու հէր-
լէրի սինին էվլաոընաա վիրմէկիա ոէոի. Ըբրա-
համ աա օրաուա Ըլեահըն խզկէթինի իւք միհ-
րաար հաիրլաք, սէրպեսթձէ Ըլեահա խրոմէթ
էթմէկիա պաշլաար: Օլ ասկիաէ, պու Վանանդը-
լարըն թօփրաղընաա գրթլըգ օլաու գինաաան,
Ըբրահամ էվի պաղըրըլուա օրաուան չըգըպ Մը-
արաա գաչար: Սօղրա թէ.քրար Վանան թօփ-
րաղընաա սէօնաուիւրէսէ, Վոմաուա պիրլիքաէ
ապքին օլաուգլարը հալաէ, փէ.ք չօղրու օլաձագ-

լարընդը, վհ հղլէրինաէ, պուլունան ապաղի հայ-
վանդարընդը օվքաթմայա քինճայիվ էթմէկէձէ-
կինի կէօրմէկիվ, Վոմաու նանրնաան ապբրմադ
խաթէսի. վհ Յորդանան չայընըն նագընդարընաա
միհնգիթ պիր մահալ օլաուգլունան, քինաի օ-
լանդրըա օրաուա ապքին օլաուն սէկի ծաու կէօս-
սէրէկ, Սոդոմ վհ Գոմոր շէհիրլէրի օրաուա օ-
լուպ, ասկալիսի փէ.ք քէօթու վհ կինանահ.քինաէ
քիմսէնդը խարկը:

Վոմա Սոդոմ շէհրինաէ, ապքին օլաուգլա-
նաաէ, էթրաֆնաա օլան հիւքիմաարլըդաան
սէօսաէս պիր ադայա կէլէրէ.ք, պիր սէպէպ իլէ
Սոդոմ վհ Գոմոր ասկալիսինի, վհ օնդաըա միւթ-
թէֆիք օլան փաաէիշահլաէա ձինք աչադլար. վհ
օնդաըդը կինինա Սոդոմնաըդը էսիր ալադլար. վհ
օ էսիրլէր իլէ պիրլիքաէ Վոմաու վհ հէր նէսէ
վադրաա հէվէսինի սէ, սիւրիւպ կէօթէուդաէ-
լէր: Ըբրահամ պու շէհի իշինէթսիի կիսի, ա-
նինաէ քինաի սաադդ վհ հիկմէթ խրոմէթքէաա-
լադրընդը թօփլաաէ քի, ձէմաան 318 քիշի խաէ-
լիր. խորդճաան սա իւչ խաաէ սահիպլէրի քինա-
սինի պիրլէշիվ, մէդքաէ սէօվքի փաաէիշահլա-
ըըն իւզէրինի հիւքիմդարշէթսի. վհ օնդաըդը էչձէ
պրոեա, պաադը գաանդարը սա գուշբաաադ, ա-
խէր թուքաան էսիրլէր իլէ պիրլիքաէ Վոմաու
սա հիյմ խէկաա էթսի, հիյմ սէ հաադնա էթ-
սինդրի ոոդ լէրի էլէնինաէն ադաը: Պէօյէ ֆիւ-
թահաթ վհ շէհրինի իլէ Ըբրահամ կէրի սէօն-
սինաաէ, Սոդոմ փաաէիշահը գաըշ ը չըգաա

թէշէֆքիւր էթմէ. վէ Սաղլմ վասիշահը վէ Ալլահըն քահանայար Մելքիսեդեկ տախի օնա էքմէք վէ շարապ վէրտիքտէն սոշրա, Ալլահըն Թարաֆընտան սա օնու ալդը շատը: Ըբրահամ տախի օնա աշար, նանի օլան վարլըգընինն օնուա պիր հիսաբինի չըդարըդ վէրմէ: Ո վագըթ Սոդոմ վասիշահը տախի էսիրլէրտէն մատա, ո վասիշահլարըն քէնտինտէն կաղմա էթմիշ օլ տուդլարը շէյլէրի Ըբրահամա հէսապ էթմէք իմթիհանըյնէ տէ, Ըբրահամ ևէմին էտէրէք, հաշա, աննին օլանընտան պիր շէյ զայըլ էթմէմէմ. չունքի շայէտ ատոշա գալդըդ Ըբրահամը պէն զինկինլէնտիրտիմ պէն պէօյուԹտում տէրսին, տէմէ:

ԵԼՏԻՆՃԻ ՊԱՑ

Ալլահըն Էբրահամ ըլա գավլի գարթ էլտէ. վէ օնա էվլատը Իսմայէլի վէրտէ:

Ծննդ. պաց. 15. 16. 17: — թ.Ս. 2094. 2107:

Ճաշան քի Ըբրահամ օ ձինքտէն կէրի տէօնտիւտէ, Ալլահ Թէքրար օնա կէօրինիւտ, հէչ պիր շէյտէն գօրգմա. պէն աննի զայըմնայա տուրմուշում տէյի օնա ձէնաբէթ վէրէրէք Թէտէլլի էթտի: Օլ վագըթ Ըբրահամ տախի, շու իսԹիյար վագԹըմա գատար պիր էվլատ տահի օլմամըշըմ տէյէրէք, էվլատը օլմատըղընտան էօԹէրու Ալլահա շիքիայէթ էթտի: Ալլահ տա օնա կէօյնէն եըլտըզլարընը կէօսԹէրմէյ-

նէն, պունլար նատըր քի հիսաբա կէլմէդ խտ, աննէն էվլատըն տա պէօյլէ սայըլըդ հիսաբըդ օլաճագ տըր տէտի օնա: Ա՛խ պու տէօյլէտէյինի Թատլը էթմէք իչին Ալլահ Ըբրահամա պիր ըևյա (տեսիլք) կէօսԹէրտի, վէ քէնտինտէն պու-հուր էտէճէք սէղտիկնինն վատԹըդտա Ը-սրըլտարըն էլինտէն էզիլմէթ չէքճէք օլտուդ-լարընը, վէ քէնտիսի սօղրա պիւԹԹիւն օ ամնսից-լերին Թօփրաղընը օնտտա զատի էթտիճէք օլտուդունու օ ընյայըտա օնա պէյտ էթտի:

Ա՛խրին Ըբրահամ վատ օլունան պու տարի-վարիս օլաճագ էվլատը տիւնեայա կէլմէտէն էվ-վէլ, Ըբրահամըն էօզ զէմճէսի, (նատըր քի տէրլեր Ալլահըն պէյտ էթմէսէյլէ) Ագար խա-մինտէ օլան խատայըդը օնտան էվլատ էտինմէտի օլան Իսմայիլը Ըբրահամա սունտու: Պու վէճհիլէ Ագար քէնտինէն համիլե գատընդընը կէօրտիւյինտէ, մադրու ըլտընտրտագ, Սառայա խօր պադմայա, վէ օնու սայմամայա պաշլատը: Օնուն իչին Սառա տա Ըբրահամըն էմրէյլէ պիր կիշի Ագարը տէօյէրէք էվտէն տըշարը գօվտու: Ագար էօյլէ մէյտա վուքէատէր եօղտա կիտէր իչէն, գադը-տընա պիր մէլէք բատթ կէլտի, կէրի էվէ տէօն-մէյ, վէ խատթունտունա էթատթ էթմէյէ նատի-հատթ վէրտի. վէ օնա Խամայէլ իսմինտէ պիր էվլատըն տիւնեայա կէլմէճէք, վէ օնուն էվլատ-լարընը Ալլահ պրէթըրտտ չօգալտաճագ տէյի տէ տէօյլէտի: Ագար էվէ տէօնուգ վագԹը Թամամ օլտու զատնատա համիլինի վատ էթտյիտ, մէկէյին

ակօվիս մուճիպինճէ Ըբրահամ օնուն իամինի Խամայէլ գօսու։

Պունաան սօղրա Ալահ Ըբրահամա թէքբար կէօրինախ, վէ օնու ալղը շլատը։ Ա՚ն չօղ սիլսիլէլէրին իլք ամաան օլաճաղընա ալամէթի մախասուս օլմազ իւզէրէ, իամի էվվէլ Ըբրամ իքէն, թէպոիլ հոխպ Ըբրամ եախօա Ըբրահամ գօսու. վէ օնուննուա գավլի գարար էոէրէք, քէնաինին վէ էվլատսուն էվլատա ճէմի էրքէք էվլատլարընին սիննէթի օրմանլարընը. վէ սաիր սինախ միլլէթլէրսէն պու նիշանըա այրընմազլարընը էմի էթմոի։ Պահհու ղէմճէն Սաբանըն իամի ոէ Սարրա եախօա Սառա չողըրսուն. չունքի օնու սա ալղը շլայաճաղըմ քի, օնսուն պիր օղլ էվլատ էանինճէ քսին. վէ օնուն էվլատլարընը էօյլէ չօղալտաճաղըմ քի, օնուն սիլսիլէսինսէն փադիշահլար զուհուր էոէճէք սիր ոէսի։ Ըբրահամ պու հէյի իշիթմէյի անոոէ եիւզիս գօյու եէրէ գափանըպ սիվինմէյէ պաշլատը. անճաղ պիր Թարաֆտան սա Թաամճիւպ չէքիլէք, պէն եիւզ եաշընսա պիր իսթիկլար իքէն էվլատ սահիպի օլմազ, վէ զէմճէմ Սառա տսոի տօղսան եաշընսա օլադատ չօճուգ Թեվլսա էթմէք օլա պիլիր հէյի պիր տսի տիւշինիլիբիլտիւ. իմտի ոէօնիւդ Ւչիէնտիմ, Խամայէլիմ սաղ գալսըն սա, պու ալղլասընին էլինքիլի օնա էվ ոէսի։ Ալահ օնա ճէվապ վէրիպ, Սառատան պիր էվլատըն Թէվլիլսուա էոէճէք. վէ ոինին ատլ վարիսին օ օլաճաղը. լաքին պու բինճաա պինոէն Խամայէլի ոէ եիւզունէն ալըոսամամ. օնու սոսի ալղը շլար, վէ արԹըոսարսադ պիր պէօյիւք միլլէթ ոէ օնու էոէրիմ ոէոի։ Պահհու Ըբրահամ Ալահընն էմրի մուճիպինճէ խանէսինոէ օլան սոէմլէրին քիսաֆֆէսինի պիր եէրէ ճէմ էոիպ, օնլարը սինննէթի էթոի. վէ քէնոիսի սոսի օ իսթիյար վազԹընսա սինննէթի օլսու։

ՍԻՐԻՕՀՈՃԻ ՊԱՊ

Ըբրահամըն վէ Ղովսա ղեսաֆերբէրլէեւեյէ, վէ Սոդոմը-լարըն ղալէպի։

Ծննդ. պապ. 18. 19։—Թ.Տ. 2107։

Պունաան սօղրա Ըբրահամ պիր կիւն էօյլէն իւզէրի էվինին գափուսու էօնինոէ, օթուրմուշ ոինինէնիր լքէն, պիրոէն պիրի կէօրսու քի, էօԹէոէն պէրի իւշ ոէլի գանը (քի ինսան զրյաֆէԹինոէ մէլոիք իսոիլը) քէնոինի, սօղրու կէլէյօրլար. անինոէ եէրինոէն գալդըպ գօշսու, վէ օնլարը սէլամլոտըգսան սօղրա, էօնլէրինէ սուշէյդ լիճա սինննէթի իլէ ալար խոռեսինէ կէԹիրոի. վէ օ վազԹըն ոսոէթի իւզէրէ սու կէԹիրիպ այոդլարընը եայդասար. վէ պիր ադաճ կիօվիէի ալԹընսա օթուրԹոսուսուն բահաթ էԹոիրսո. վէ սուՃրա հոզըր էոիպ էօնլէրինէ գօյոարադ, քէնոիսի սոսի մուհոապէթ իլէ օնլարա խրզմէթ էոէրինի։ Գոսոմոսան սօղրա իշէյինոէն պիրինի Ըբրահամա, կէլէճէք սինէ Թէքրար պու բայա կէլէճէք օլաբոսամ, պէմճէն

Սառանքն պիր էվլասը օլմուշ կէօրէկլիմ ասը-
ան: Սառայըսա գափունուն արպասընաան անյ-
նէյօրսաս, պու սէօզնէն իւզէրինէ, սէօյլէմէյի
գասիլսիկ պիր շէյ ատր կիսի քէնաի արսասընաս
պուրնունուն ալէքնաան կիւլիւմսէսի. օ վագրէմ
մէնք սասի Ալահըն գուսուկթինուն շիւպհէ
էթմէյի իչին օնուն էթիսպասըզ լըգընը թէքատր
էթան: Սօղըս գալգըպ կիսէկ ք օլսուլսըրսա,
Սոգամ Գ-ոմոր շէհիրլէրինին կիւնահը ապթմը շ
թաշմը շ օլսուգս իչին, օ շէհիրլէրի խարսապ
էթմէկէ կիսէյօր օլսուգլարընը Աբրահամա պէ-
յան էթմէյնէր: Աբրահամ պուռնու իշնթմէյին-
ա, օնըսրա գէյսաս, ասքսարդընաան Ալահըն
հուգուսունսա նիւգիւ գօյու նէրկ գափանըպ,
օնըսրըն կիւնահըսրընը ասքվ էթման, օ շէհիր-
լէրի գազգպէյիվ խարսապ էթմէկէն սէրի փէք
չօգ բիձա նէյսաղ էթան: Ա՛ պու պասպան ալչսպ
կէօնիւ լ իւլէ ուգուն ուգասկէ Ալահըսրա սէօյ-
լէշիէք, իշ նիհայէթ շու փէրէհէկ կէլսի քի,
էյնէր օ շէհիրլէրին իչինսէ սալիհ օլսարսպ կա-
լընսպ օն քիշի պուլունաճադ օլուրսա, օնըսրըն
նիւգիւ սույունա օ պիրլէրի սէ գազգպէմէմ
սէրի Ալահ սէօգ վէրսի. վէ Աբրահամ պու-
նու իշնթմէյի հասէ սպթըգ պիր շէյ սէօյլէ-
մէվէսպ սիս քութ էթան:

Սօղըս ասիշամ իւզէրի պու մէսախքէրինին ի-
քինի հաչան քի կիլնէս Սոգամ շէհրինէ կիսէկ
օլսուրսըրսա, Գ-ոմո պուռնարը նասպշադը սէրի
գանը գրյաճնէթինսէ կէօրիւպ, վէ պինաամա-

Սոգամուրայ շայէտ պուռնարս պիր քէմինք էթ-
մէնինէր սէրի ածըրսպ, կիսէտսի վէ բիձա էսէ-
րէք ծնարդը սէրսպ էվինէ կէթէրսի. վէ սուճրս
գօյուպ ծնարս իքրամ էթսի: Գ-ոմոսն խանէ-
սինէ, պէօյլէ սասմէր կէսախինին Սոգամուրայ
սույսուգարը հարսէ, կիճէ իւչ գազգպ կէսախ-
լէր, էվինէ էթրաճընը մուհասէրէ էթսիլէր. վէ
մուքասգա օ սասմէրի էզգարըպ քէնսէ էվէ-
րինէ թէսլիմ էթմէն սէրի Գ-ոմոսան մսքսուպ
էթսիլէր. Գ-ոմո հէր նէ գասար գարշը գօսու-
յուսա սա, ծնարդը կէրի սուրսուրմայս պիր
սիւրլիւ չարէ օլմասգ. շէօյլէ քի էյնէր օ մէսէք-
լէր Գ-ոմոս իչէրի չէքիպ, գափույս գախսամա-
սարդ, վէ օ սասմէրինին հէպիհսինինին կէօգլէրինի
քէօր էթմէճէսլէր, պիճյճի հարինէ օնուս սէօյէր վէ
էվինէ գափուսունուս զրրարըրդրարդ: Պունուն իս-
պէրինէ մէսէքլէր մասսուէյի Գ-ոմոս պէյսան էսիպ,
պիլէմէն քի պու շէհիրի գազգպէյէրէք խարսապ
էթմէք, վէ սէնի գուրթարմագ իչին պիրի Ա-
լահ կէօնսէրսի. իսմի կիսյէկին, էվլասարըն,
հսհօս սասիր սգրսագարըն հէր քիմ վարրսա,
չսիրգ պուրսասան չօգար սէսիլէր: Գ-ոմո սասի
գալգըպ քէնսէի զրզարըրնըն նիշանկըսարընա պու-
շէյի սէօյլէսի. լսքին օնդար օնա ինանմայրպ
մսհսհարա էսէրէք ևէրկերինուն զրմրդսանմա-
սրդար: Իմիդ սասգահսան մէսէքլէր էրքինճ
գալգըպ սճէլ էսէրէք, Գ-ոմոսն վէ զևվճ-
սինէն վէ նէի զրզարըրնըն էլչերինուն թուքա-
բսգ, Սոգամ շէհրինուն սրշարը չօգարսարդար.

վե չափըզ եւ-ըւ-իւն կ'ւտին, ասգընըն ար-
պա-
նըզա ա-ւ-օնի-ւ պագմայընա-ւ-ի օնլարա թ-ւ-նալի-ն
է-թ-ա-ւ-ի-ր : Պ-ւ-օյլ-ե ալ-ի-ւ ա-ճ-ւ-լ-ե կ'ւտ-ա-ր խ-ր-ն,
Պ-ւ-ա-ա բ-ւ-ն-ա է-ա-ւ-ի պ-ա-ր-ի Ա-գ-ո-ր շ-ն-հ-ր-ւ-ն-ի կ'ւտ-ւ-ի պ
խ-ե-ա օ-լ-ը-ւ-մ վե օ-ր-ա-ա-ա բ-ա-ն-ա-թ-ե-ա-ն-ա-ը-ւ-մ ա-ե-
ա-ի. վե է-օյլ-ե ա-ե օ-լ-ա-ւ-, զ-ն-ր-ա պ-ւ-ն-ը-լ-ա-ր Ա-ե-գ-ո-ր-ա
ե-է-թ-ի-շ-ն-ր ե-է-թ-ի-շ-մ-ը-լ, Ե-ւ-ա-ն Ս-ո-գ-ո-մ վե Գ-ո-մ-ո-ր
ի-ւ-ե-ր-ւ-ն-ի է-օ-ր-Ֆ-ի-ւ-ը-ւ զ-ա-զ-ե-պ ա-ե-օ-ք-մ-ի-ե պ-ա-շ-ւ-ա-
տ-ը . կ'ե-օ-յ-ա-ն ա-թ-ե-շ-ա-ն-ն ե-ա-գ-մ-ւ-ը է-նա-ե-ր-ա-ի. շ-ե-օ-յ-
լ-ե ք-ի օ շ-ն-հ-ր-ւ-ր-ե-ր-ի օ-վ-ա-լ-ա-ր-ը-յ-ա պ-ե-ր-լ-ե-ք-ա-ե ե-ա-գ-ա-ը
ք-ի-ւ է-թ-ա-ի : Օ-լ վ-ա-գ-ը-թ Պ-ւ-օ-ւ-ա-ւ-ն զ-ե-վ-Ճ-է-պ-ի
ն-ա-ա-ը-լ օ-լ-ա-ւ ք-ի, (վ-ւ-դ-ւ-Ֆ-Ճ-ւ-ը-ւ-դ-ւ-ն-ա-ա-ն ե-ա-
խ-օ-ա ա-Ճ-ը-ա-ր-ը-լ-ն-ա-ա-ն Ա-ո-գ-ո-մ-ւ-ը-ա-ր-ն ա-ե-Ֆ-ի-լ-ե-լ-ե-յ-ն-ի-ն
կ'ե-օ-ր-մ-ե-ք իշ-ն ա-ե-ր-ը-ր) ար-գ-ա-ա-ր-ն-ա պ-ա-գ-մ-ա-յ-ա
ա-ե-օ-ն-ա-ի-ւ-ն-ա-ե, օ-ր-ա-ա-ա զ-ա-զ-ե-պ-լ-ե-ն-ի-պ, թ-ա-ւ-զ-
ա-ա-ն պ-ի-ր ա-ա-ր-ի-թ, ե-ա-խ-օ-ա թ-ա-ւ-զ դ-ա-յ-ա-ա-ր ք-ե-
ա-ի-ր-ի-թ :

ՏՕԳՈՒՕՄՆԱՇՈՒ ՊԱՊ

Խ-ա-հ-ա-կ փ-օ-ղ-ա-ը-փ-ա-ն ա-օ-ղ-բ-ա, Ա-ք-ը-ա-հ-ա-մ-ը-ն Խ-ա-մ-ա-
յ-ե-լ ե-ա-ն-ը-ն-ա-ն կ'ե-օ-ն-ա-ք-ը-մ-ե-ի :

Ծ-ա-ն. պ-ա-ռ 21 : — Թ-. Տ. 2108. 2115 :

Ե-ւ-ա-հ-ը-ն ա-ե-օ-յ-լ-ե-ա-ի-ն-ե, կ'ե-օ-ր-ե, վ-ա-գ-ը-թ Թ-ա-
մ-ա-մ օ-ր-ա-ւ-ը-ն-ա-ա Ա-ա-ւ-ա ա-ո-գ-ա-ն-ի ե-ա-շ-ը-ն-ա-ա պ-ի-ր
ի-ւ-ե-թ-ի-յ-ա-ր լ-ի-ր-ն, պ-ի-ր է-ր-ք-ի-ք է-վ-լ-ա-ա ա-ի-ւ-ն-ե-ա-յ-ա
կ'է-թ-ի-ր-ա-ի . Ա-ր-ը-ա-հ-ա-մ ա-ա-ի-ւ Ե-ւ-ա-հ-ը-ն է-մ-ր-ի
մ-ւ-ճ-ի-պ-ի-ւ-ն-ճ-է, օ-ն-ւ-ն ի-ա-մ-ի-ն-ի Խ-ա-հ-ա-կ դ-ե-յ-ւ-ա-պ,
ա-է-ք-ի-պ-ի-ւ-ն-ճ-է կ'ի-ւ-ն-ե-ւ ա-է օ-ն-ւ-ա-ի-ւ-ն-ն-ե-ի-ք է-թ-ա-ի :
Պ-ա-ա-է-հ-ա-ւ չ-ո-ճ-ւ-ւ-դ-ւ ա-ե-ւ ա-ա-ի-ն ք-է-ա-է-ճ-է-ք վ-ա-գ-ը-թ

կ'է-ա-ի-յ-ի-ն-ա-է, Ա-ր-ը-ա-հ-ա-մ պ-ի-ր ւ-ւ-ր-ւ զ-կ-յ-ա-ճ-է-թ
վ-է-ր-ա-ի : Չ-ո-ճ-ւ-ւ-դ կ'ի-ւ-ն պ-է կ'ի-ւ-ն պ-է-օ-յ-ի-ւ-ի-ւ-պ լ-ե-ր-ի
կ'ի-թ-մ-է պ-ա-շ-ւ-ա-տ-ը-ղ-ը-ն-ա-ա, Ա-ա-ւ-ա հ-ե-ր ն-է դ-ա-
տ-ա-ր պ-ի-ր թ-ա-ն-է-ճ-ի-ք ա-է-վ-կ'ի-ւ-լ-ւ է-վ-լ-ա-ա-ը-ն-ա պ-ա-
դ-ա-ր-ա-ւ պ-ի-ր թ-ա-ր-ա-ճ-ի-ա-ն շ-ա-ւ օ-լ-ւ-ր-ւ-ա-ւ-յ-ւ-
ա-ա, օ պ-ի-ր թ-ա-ր-ա-ճ-ի-ա-ն ա-ա Ը-գ-ա-ր-ը-ն է-վ-լ-ա-ա-ր
Խ-ա-մ-այ-է-լ-ի-ն Խ-ա-հ-ա-կ մ-ա-ա-լ-ե ա-լ-մ-այ-ը-լ, օ-ն-ւ գ-ը-ւ-
դ-ա-ն-ա-ր-ա-ւ Ա-ր-ը-ա-հ-ա-մ-ը-ն վ-ա-ր-ի-ւ-լ-ե-յ-ի-ն-ի ղ-ա-ա-ա-ւ է-թ-
մ-ի-ք խ-ա-թ-է-ա-յ-ի-ն-ի կ'է-օ-ր-ա-ի-ւ-ք-ճ-է, զ-կ-յ-ա-ա-ե ա-ճ-ը
ա-ա-ւ-յ-ա-ր, մ-ւ-ա-զ-ղ-ա-ա-ւ օ-ր-ւ-ր, վ-ե վ-ա-լ-ի-ա-է-ա-յ-լ-ե պ-ի-ր-
լ-ի-ք-ա-ե օ-ն-լ-ա-ր-ը է-վ-ա-ե-ն ա-ե-ֆ է-թ-մ-է-յ-ի ա-ի-ւ-շ-ի-ն-ի-ւ-ր-
ի-ւ-ա-ի-ւ : Խ-ա-մ-այ-է-լ ա-ե Ա-ր-ը-ա-հ-ա-մ-ը-ն է-վ-լ-ա-ա-ը օ-լ-ա-ա-ւ-
ղ-ւ-ն-ա-ա-ն, Ա-ր-ը-ա-հ-ա-մ ի-ւ-ք ա-ղ-ը-ղ-ա չ-օ-ճ-ւ-ւ-ղ-ւ ա-
ճ-ը-յ-ր-ւ-ք պ-ու շ-է-յ-է գ-ա-ր-շ-ը կ'է-լ-ա-ի-յ-ի-ա-է ա-է, ա-օ-ղ-բ-ա-
ա-ա-ն Ա-լ-ա-հ-ը-ն ա-ա-խ-ի ա-է-ն-ի-ն ա-ա-ր-լ ա-ի-լ-ա-ի-լ-է-ն Խ-ա-
հ-ա-կ-ա-ա-ն օ-լ-ա-ճ-ա-ղ ա-ր-ը, օ-ն-ւ-ն ի-ւ-ր-ն Ա-ա-ւ-ա-ն-ը-ն
ա-է-օ-յ-է-ա-ի-յ-ի-ն-է դ-ու-լ-ա-ղ վ-ե-ր ա-է-ա-ի-յ-ի-ն-ի ի-շ-է-թ-ա-ի-յ-ի-ն-
ա-է, օ վ-ա-գ-ը-թ Ա-ա-ւ-ա-յ-ա մ-ի-ւ-թ-ի-ւ օ-լ-ա-ւ, վ-ե պ-ի-ր
ա-ա-պ-ա-հ է-ր-ք-է-ն-ճ-է դ-ա-լ-ղ-ը-պ Ը-գ-ա-ր-ա պ-ի-ր-ա-ղ է-ք-
մ-է-ք, վ-ե ա-ր-գ-ա-ա-ր-ն-ա պ-ի-ր թ-ո-ւ-լ-ւ-մ ա-ւ-ւ վ-է-ր-ի-պ
է-վ-լ-ա-ա-ը Խ-ա-մ-այ-է-լ ի-ւ-է պ-ի-ր-լ-ի-ք-ա-ե օ-ն-լ-ա-ր-ը է-օ-լ-ա դ-օ-
ա-ա-ւ : Պ-ա-ն-ը-լ-ա-ր է-ր-ք-ը-պ է-է-օ-լ-է ա-օ-ղ-բ-ւ կ'ի-ա-է-ր-ի-ք-է-ն,
է-օ-լ-ւ է-ա-ն-ը-լ-ա-ր-ը-լ-ա-ր . վ-ե է-օ-թ-է-յ-է պ-է-ր-ի-յ-է ա-օ-լ-ա-շ-
ա-ր-գ-ա-ր-ը-ն-ա-ա-ն ա-ւ-լ-ա-ր-ը թ-ի-ւ-ք-է-ն-ա-է . վ-ե ա-ւ-ա-ւ-ղ-
լ-ւ-գ-ա-ա-ն չ-օ-ճ-ւ-ւ-ղ-ւ-ն ա-ղ-ը-ղ-ը ք-է-օ-փ-ի-ւ-ր-ի-ւ-ր վ-ե ա-ղ-
լ-ա-յ-ա-ր-ա-ղ ա-ւ-ւ խ-ա-թ-է-ր-ի-ա-է : Շ է-օ-յ-լ-ե ք-ի վ-ա-լ-ի-ա-է-
ա-ի-ն-ի-ն չ-ա-ր-է-ա-է թ-ի-ւ-ք-է-ն-է-ր-ք-ե, չ-օ-ճ-ւ-ւ-ղ-ւ պ-ի-ր ա-ղ-ա-ճ
կ'է-օ-լ-կ-է-ա-է ա-լ-թ-ը-ն-ա պ-ր-ը-ա-գ-ա-ր . վ-ե կ'է-օ-գ-ի-ւ-մ-ի-ւ-ն
գ-ա-ր-շ-ը-ա-ր-ն-ա-ա չ-օ-ճ-ւ-ւ-ղ-ւ-ն է-օ-լ-ա-ի-ւ-յ-ի-ւ-ն-ի-ւ կ'է-օ-ր-մ-է-

յիւիմ ասէյի. քէնաի տէ պիրազ ուզաղա չէքիլիպ եվզիս զօրա եէրի դահանաղ: Օ վաղթի Ալլահ չօձուզա մէրհաճիթ էաէրէք, օրազաթաա Ազարա պիր փունար կէօմէէրաի քի, կիտիպ թուլումու ազաւութաա. վէ կէմիրիպ եվզաղնա իչիրաի. էօյլէճէ դուվվէթի ալարազ գալգարլար փաւան թաազիր օլունան չէօլէ կիմիլէր, վէ օրաաա ադքին օլաուլար. շէօյլէ քի Ալլահըն ասօյլէանչինէ կէօրէ Իսմայիլին սիլսիլէսի ազրաա օրազարաա չօղալարազ պէօյուտու վէ օրայը զաակի էյլէսի:

Օ՛ԱՄՈՆԱՑՈՒ ՊԱՏՊ

Ալլահըն Իսահակը էնաթինէ գուրպան էլուին պէյէ Աբրահամա էմր էլուէսի:

Ծննդ. գլուխ 22: — ծն. Տ. 2133:

Հաչան քի Իսահակ պէօյուդուզ կէնճ եվկիթ օլաու, վէ Աբրահամ պէուազխութիւն ուդիսունի ծնուն իւզէրինէ գօյարազ ծնու ասիլէր իտիյիսէ, Ալլահ Աբրահամըն թէգրիպ իթիդաա վէ իման աթընը թէձրուպ, իւլէ զահիրէ չըզարմազ իչին, Իսահակը ալաըն, պիր եվքաէք տաղա կէօթուրսին, վէ օրաաա ծնու պօղազլայըպ քէնաինէ գուրպան էթմէն ասէյի էմր էյլէսի: Աբրահամ պուն իշիթմէյինէաէ, ասէր հալ սապահսան էրքէնձէ, գալգար. մէրքէպի հաղըր էթմէ, գուրպան իչին ծուն գլուխ իւզէրինէ, եվքէթմէ. Իսահակրա պիրլէքաէ, իթի տէ իտղմէթքեար ազլար, էօյլէձէ հօլա չըզար. վէ Ալլահըն քէնաի-

մինէ սէօյլէմէյի մահալէ վաղ օլաու: Իչ կիւնօն ազրա, Ալլահ պու գուրպանըն ներէաէ սու-նուլաճաղընը Աբրահամա կէօսթէրաի. իմոի օ ազախի էվլաղըրըա պիրլէքաէ ազահա իլէրիաէ պիր մահալէ կիտիպ, վէ օրաաա պիրազ ազաա էթմէքտէն ազրա կէրի աէօնիւզ կէլինճէյէ գաազար, մէրքէպ իլէ պիրլէքաէ, օրաաա էյլէնմէլէրինի խղզմէթքեարլարա թէնպիհ էաէրէք, օ կէօթուրմէյիս օտունլարը Իսահակըն արդասընա վէրաի. քէնաիսի տէ էլինէ պըչաղը վէ աթէշի ալըպ, պէրազէր կիթմէյէ պաշլազարլար. նօլաա կիտաէր ինքն Իսահակ թազաճճիսազ գալգարազ, վէտէր, աթէշիմիզ վէ օտունումուզ վար, գուրպան էաէճէք զօյուն ներիաէ տիր տէյի վէտէրինէ պիւազ էթմէ: Աբրահամ ազախ ճէվազ վէրիպ, այ օղուլ, քէնաինէ գուրպան օլաճազ զօյունու ազա Ալլահ թէզարրիք էաէր աէաի: Ամոի հաչան քի Ալլահըն կէօսթէրաիյի մահալէ էէթիշազիլէր իսէ, Աբրահամ օրաաա պիր միհրազ եազրազ, կէօթուրուչիւ օտունլարը ծնուն իւզէրինէ տիղազ. վէ պազլը օլաուզու հալազ Իսահակը ծնուն իւզէրինէ չըզարար: Պաաէհուօղլունու պօղազլամազ իչին պըչաղը գալգարազընը անաէ, պիրազէն պիրէ Ալլահըն մէլայըզը, Աբրահամ, Աբրահամ. չէք էլինի. չօձուզա ազուդումա. շիմոի աղնաարմ քի սէն Ալլահազա գօրդար պիր ազէմ օլաուզունազա, Ալլահա իթազաթ էթմէք իչին սէմիւրլիւ էվլաղընա պիրէ զըյաօրաուն ազի կէօյուէն չազըրար: Աբրահամ

պու սէսի իշխեմեկինեաէ, կէօղեւնիւ օ պիր թա-
րաֆա չէվիրիպ, Աբեկա թասիր օլունան պիր
ադաճտան աշադը պուլնուզլարընտան ասլմըշ
պիր գոյուն կէօրտիւ, վէ մատտէյի ադնայըպ կիթ-
մի օ գոյունու ալտը կէթիրտի, վէ Խահակըն
եէրինէ օնու գուրպան սունտու: Ասղըա մէլեւիք
թէ.քրար կէօյտէն չադըրտը. վէ Ալլահ քինաի
իւղերիմէ եէմին էաէրիմ քի, ադնին պու ամէլին
իշին ադնի սահիհէն թէ.քրար թէ.քրար ալդը շա-
լարըմ. պու ճիհէթտէն տէ ադնին էվլատընը տէ-
նիզին գունու գատար արթըդըպ չօղալտաճադըմ.
շէօյլէ քի տիւշմէնլէրինին շէհիրլերինէ կիթմէն,
քինաի ալտըն օթուրտուն. վէ տիւնեանդըն ճէմի
լինտանըտը ադնին էվլատընտա ալդըշանդընտար տէ-
յօր տէտի: Պօղոս առաքեալըն Գալատացիներէ
եազդըդը մէքթուպունուն օնտէթընճը պասպըն-
տա կէօսթէրտիյինէ կէօրէ, օնուն էվլատընտան
Աբրահամա վահի էվէլէյինի Ալլահ պու-
սօն ադօղնէ Աբրահամա վատ էթտի: Օնտան
սօղրա Աբրահամ գալդըդ Խահակըտա պիրլիքտէ
խըզմէթքեարլարըն եանընա կէլտի. վէ հէվիսի
պէրատէրլիքտէ թէ.քրար խանէլերինէ ամատի
էթտիլեր:

ՕՆՊԻՐՈՆՃԻ ՊԱՊ

Աբրահամըն Խահակը էվլէնդիրտիկ վէ վէֆաըը:
Ծննդ. պապ 23: — Թ.Տ. 2145.2184:

Ատտա եիւղ եիրմի եաշընա գատար եաշա-
ադդատան սօղրա, վէֆատ էթտիյիտ, Աբրահամ

օնու կէօմմուքտէն վէ եասընը թէ.քմիլ էթտիք-
տէն սօղրա, քինաիտի ատախ փիր հեթիյար օլ-
ատուդունատան, ադվկիւլիւ էվլատը Խահակը էվ-
լէնտիրմէյէ թէտարիք կէօրտիւ: Ամտի խանէնդ-
նին հէր պիր ումուրունու թէ.քմիլէյն էօհտէսինէ
իհտալ էթմէյէ օլատուդու քինաի ատադդ գուլու
Նղիսադարը չադըրըպ, եէմին վէրէրէ.ք, գալգըպ
Միջադետ թօփրադընա կիթմէյն, վէ օրատա քին-
տի թատալ լուգաթընատան պիր ադաքիրէ դըզ ալըպ,
Խահակըտա էվլէնտիրմէ.ք իւղերէ կէթիրտին տէյի
օնտա թէնտիհ էթտի. վէ շայէտա դըզ կէլմէյէճէ.ք
օլուրտա, քինաի վէֆաթընատան սօղրա Խահակը
էվլէնտիրմէ.ք իչյն ատդըն օրտայա կէօթխուրմէսյն
տէյի տէ եատադ էթտի: Նղիսադար եօլ թէտա-
րիքի կէօրիւպ վէ պիրէյինճէ օն թանէ ատմէ ա-
տտա կիթտի. Միջադետ թօփրադընա եէթիշտի-
յինտէ, Խատան տէնիզէն շէհիրյն խատրճընատա
պիր գույունուն պաշընատա էյլէնտի. վէ օ շէհի-
րյն գըզլարը տու ալտայա կէլտիքլերինտէ թէզ-
վարի իշյնի բատթ կէթիրտին տէյի Ալլահա նէ-
յատ էթտի: Ա՛ատտա տա պու խուսուս իչյն
հէր նէ քի նիշան գօտույուտա, տէտիյի կիսէ
ճձրա օլուր. շէօյլէ քի Աբրահամըն գարընտա-
շընըն թօրնու Ռէբեկա քի, Բաթուէլին գըզը,
վէ ղայէթ հիւանի ճէմալ սահիպի իտի, տէս-
թիյիլէ տու ալտայա կէլտիյինտէ, Նղիսադար օն-
ատան իչմէյէ տու խաթէտի. օ տախի քինտինտէն
պաշգա, տէվէլէրինէ տէ տու վէրտիյիտէ, օ վա-
դըթ Նղիսադար օնտա պիուտ էթտի, վէ քիմին

դրդը օտաւդունու ադնաարդընաա, Ելոհա շնո-
քու վերիպ, պերսակը կհօթխրմիշ օտաւդու-
ալթուն քիփիլերի օնուն դուլազարընա, վ պի-
լեզնքների դօլարընա գօտու: Աբրհկայրաա չա-
փրճադ էվ գօշուզ փէտերինէ, վ գարընտաշը
Լարանա մատաէյի ադնաթաը: Լարան տախ
կէլիպ Նղնազարը ալաը էվ կհօթխրտիս, վ
դրդըն փէտերի վ վալհահի քինահ գրդարընը
օղուննա ամդադ իչին օնու Ըբրահամին կհօնակը-
միշ օտաւդունու ադնաարդարընաա, ասլա մու-
խալիֆէթ կհօսթէրմէյիպ, գրդարընը վերմէյ
աչօզ վերսիլեր: Նղնազար օ վադրթ թէքբար
ալթուննաան վ կիւմիշ չաչն պիր թադրմ հե-
տէյլեր տահա չդգարարադ Աբրհկայա, վալհ-
աչսինէ վ գարընտաշարընա վերսի. վ օ կհ-
չէյ շազարդրդրա օրատա կհչիրտիքտաչն ատրա,
տապահատն էրքինճէ գալդրդ, պիր ան էվվել
քինահնի պրրտգսընդար քի, Աբրհկայը պէրա-
պէր ալարադ եօլա չդգրն տէյի բինճա էտէրիտի:
Գրդրն աթտարարը վ գարընտաշարը հէր նէ
գատար տիւյիւն սէպէպիյլէ օն կիւն տահա ար-
գօմադ խթէտիլեր իսկ տէ, Նղնազար ատճէլ
էտէր, վ գամնդ խթէմէդ իտի. ադրդկէթ սէօ-
զիւ Աբրհկայա պրրտգրդ օնտ սիւտ էթտիլեր.
վ օ տախ պիր ան էվվել պիրլիքտէ կիտէրիմ
տէտիյիտէ, խզէրինէ խայր տուտարտ վերկէնք,
հէր պիր շէյի վ խտայրդարարդրա վ Նղնա-
գարընա պիրլիքտէ եօլա չդգատրդտր: Գունդտ
պէօյլէճէ Ըբրահամըն ատքին օտաւդու մահտդէ

ախշամ խզէրի կէլիպ եէթիշտիկեր իսկ, Լահակ
տա օ ատտարդ ատհրայա չդգմըշ կհզիյօր վ
պունդատա ատղրու կհզիյօրուտու. Աբրհկա օնու
կհօտահիյիս անտէ տէվէտանն էնտի. վ պու ա-
տէմ քիմ տիր տէյի Նղնազարա սիտտ էտիպ,
Լահակ օտաւդունու ադնաարդընաա, փէչէմինն
պաշընա ալար, վ էօյլէճէ պիրիտպիրերինն բտաթ
հէտտիկեր: Գատհու պու եօլճուլուդ վուդուա-
թընը Նղնազար եէրլի եէրինճէ Լահակա նտդ
էթտի. Լահակ տախ Աբրհկայը մուհտպէթ
իլէ քինահնէ զէվճէ ալրպ, վալհահի Սառանըն
էօլումհանէ օնուննուդա թէտիդլի օտաւ:

Ւայր Ըբրահամ պէօյլէճէ Ելոհըն ալդրշը-
յրտա քինահ տէվկիսինս էվտատը Լահակը էվ-
լէնտիրտիքտէն ատղրտ, պիրտդ վադրթ տահա
եաշտատ. վ պիլդիք վ գահիտիք իլէ 175
եաշընտա վէֆտթ էթտի. վ էվտատտրը Լահա-
հակ վ Լամայէլ հզիպ, քինահ տաթըն ալրշ
օտաւդու մէգարիսթանտա, Սառանըն ճանընտա,
կհօտահիպէր:

ՕՆՈՒԲՈՆՉՈՒ ՊԱՊ

Լահակի էվլատրը Լատա- վէ Յակոբ:
Ծննդ. պատ 25: — Ը. Տ. 2168:

Ելոհըն ալդրշը Ըբրահամհան ատղրտ Լահա-
հակըն իւզէրինէ տէօնտիւյիւտ տէ, պու ճիւմլէ
իլք ատրտտ եէրտի տինէ գատատ Ելոհ Լահակա
էվլատ վէրմէտի. նիհայէթ Ելոհա փէք չօգ
բինճա վ նէյատրտ էթտիքտէն ատղրտ, Աբրհկա

ևքի հքե՛ք հ.քիզ հվեաա սկուան՝ համկե օտու։ Պու ևքի հվեաա հ՝նեու Աբեկանքն թահմինաե ևքէն, սկուխակուելեւկյե զաւզա հաէր կհսի թէփ-ւէնեւէ.ք, օնա չօզ զահմէթ վէրիր իաեկէր, իմաե ք՝նաեսե աե տայանաանայըզ Ալահա գօշաու-ռաա, ևքհսե աե սկուէր սկուսկէյե պաշ օւաճառ-ւալ, վե սկուե օ սկուինե գաւշը չըգաճապ, վե պէօյե.ք քևչհ՝յհն դուու օւաճապ տրը աէսե օնա Ալահ։

Ֆաշան քի վաղթը թաամ օւուպ Աբեկա ևզքինե ակնհայա կէթէւտկյհաե, ասրհսե զըս-մըզը վե թհ՝յլև օւաուդու ևչէն, օնաև իաքինե Դաա գօաուլալ. ապգաաքնաան օ պկուե էվհէ-ք՝նեն զըաաը օւաւապ թհ՝յսհուպ չըպլաղըաը, վե էկյհսե էվհէ.քինեն այաղընը թաւթմուշաա-աու. պաունաե իաքինե աե Յակոբ գօաուլալ։ Պաունալ ևքհսե աե պէօյհ՝յհուպ նէթիկ օւաուգ-լաբընաա, Դաա էվաէն ապշաղը ասհշհուպ, ավ-ձը լըզա վէրսե ք՝նեաքինե. Յակոբ ասևսե էվաե աուդուր էվքեն իշէւբինե պագաղըաը. օնաև ևչէն Աբեկա Յակոբու ասահա զկյաաե ակվէւբհսե. վե Դաա ասհրաղաւա կհսհպ հայվանալ ակվայա-ւապ, վհ՝սե՛ւբի նէաքեն ակյի օնղաւաաե թաաաե էաահսղը ևչէն Իասհակ ասևսե Դաա՛ը ակվէւ-ւհսե։ Պկուե կհսն Յակոբ ք՝նեաե նէմ՛ք ևչէն վէւ-ձհվե՛ք չօւպաաալ էաահմշըաալ. Դաա գայ՛նթ ա-ձրզմըշ օւաուդու հաւաե, ասհրաաաան ակօնհուպ ևսթե՛ կէւակյհնաե, ք՝նեաքինե, ակ, օնաաան վէւսքեն ակյի ւրնձա էթ՛սե։ Յակոբ ասևսե էյէւ անղւաա-

նէկվկյհնե, ևաանե ևվ՛ք հվ՛ևաաւղուպ ակաահյկյ՛թ՛հնե պուն՛ա պէսե՛ք պաննա ասթ՛ասաան վէրէրիմ սէսե։ Դաա՛ նաաղը օւաա պկուե կհսն էօվ՛ճէյհմ, ևվ՛ք հվ՛ևաաղը-զըմաան պաննա նէ՛ ֆաւսե՛ օւաճապ սէսե։ Յակոբ պու՛ չէյ ևչէն ևէվհն մաթ՛ևուպ էթ՛սե. վէ Դաա՛ ևէվհն էթ՛սկյհսե, Յակոբ տաւսե՛ ևէսհն սէյի Դաաւա վէւսե։

ՕՆԵՒՀԻՆՆԱԻԻ ՊԱՊ

Յակոբոն փեռեբինին ալեբաքնը գաբքնպաղքնքն էլինոբեն գոփբպ փենոբ ալմաաը։

Ծննդ. պաաղ 27։ — Ֆ. Տ. 2245։

Իասհակ իսհթկյաբ օւուպ ևիուղ նաշքնը կէչ-ակյհսե, կէօղ՛ևբի էօյէ զաւֆքէնհմէշհսե՛ք քի, փէք էթ՛հն կէօւիսիւտսե։ Պկուե կհսն Դաա՛ը չաղ-ըու-ը, վէ հէր վաղթե եաւսըղը կհսե, աահրայա կհսհպ պկուե էյի շէյ ավըա, վէ ճանըմըն իսթէ-ակյհնե կէօւե պկուե էյի թաաաե եաւսե կէթհկուե քի ևէյէյհմ, վէ էօլմէաէն էվվէլ սանա իսայը աուա էահպ ալղըշ-ըմը վէրէյհմ սէսե։ Աբեկա պու-նու իշհթ՛ակյհ՛ սննաե, կհպ՛լեճէ Յակոբու չաղ-ըըպ օնա նապլ էթ՛սե. վե գաւբնաաշ ընաան էվ-վէլ գօշ, աահրաաան ևքի սէմհպ քէչէ եավբու-աու ալ պանա կէթհկուե քի, օնաան Իասհակըն սէվաակյհ թաաաը եաւսհայըմ, փէաէբինե կէօթհ՛ւբ ևէաէւբ, վե ալղըշ-ըմը սէն ալ սէյի նաաէհմաթ վէրսե։ Յակոբ սէօնհպ վաչհաէաինե պու՛ նաաղը-օւա պկուե՛ք քի, գաւբնաաշ-ըմ Դաա՛ թհ՛յսհուպ սէս-ը. պէնհմ թհ՛նհմ թհ՛յսհուպ սէս-ը. փէաէ-

ըիմ շայէտ էլինի իւզէրիմէ ռօզտնուպ, մատ-
ահէյի աղնադրաս, օ վադրէթ պէն փէտէրիմէ ալ-
տադրմը վէ մահաբադա էտիճի կիսի կէօրինելու-
բիւմ. վէ ծնուն ալդըշընը ալադճադ նէյսաէ, լա-
նէթինէ միւսէյահադ օլուրում ահէ: Ա՛ալի-
ահէ օղլում, պու լանէթի պէնիմ իւզէրիմէ օլ-
սուն. ահն եալընըզ պէնիմ ահօյէահյինի նամ
ահյի ճէվապ վէրսէ. պունուն իւզէրինէ Յակոբ
անինամ կիսիով քէչի եավրու-լարընը կէթիրսէ.
վէ Ռաբիկա ահօղլու մուճիսլինճէ, ալդըդ նադը
քի լադըմդադ փիշիրսէ հադը էթմէ. ռօղրա
Եսաւըն սադը բուդալարընը չըդարըդ Յակոբա
կէյահրսէ. վէ քէչի եավրու-լարընդն ահրինէ ահ
ծնուն պօյնունա վէ գօլդարընա կէչիրսէ. էօյլէճէ
եավրուդը թադամը էլինէ վէրսէ փէտէրինէ կէծն-
ահրսէ: Ամմի Յակոբ կէօթէ-բախըյինամէ, Եսա-
հակ թադաճճուպ էտիդ, ահն քիմ սին ահյի օնա
սիւալ էթմէ. Յակոբ տախի իլք էվլադըն Եսաւ-
ըմ. իշթէ ահօյէահյինն կիսի եավրում. գալդ փէ-
տէրիմ օթուր, վէ ամադադըմ ահ ը՛դուդ եէ
քի, պէնի ալդըշայադըն ահէմ: Իսահակ նադը
պէօյլէ չոխըդ գուշսուն ահէհյինէ. օ ադա Ա՛լ-
ահ պէօյլէ բուդի կէթիրսէ ահյի ճէվապ վէրսէ:
Իսահակ թէէքքար շիւպհէ էահրէք, եադրն կիլ-
քի նօղլայրդ էվլադրմ Եսաւ օլուղունու ադնա-
յադրմ ահէմ. եանընա եադդաշադը ընուա Իսահակ
էլինէն նօղլայդադդ, ահնն Յակոբուն ահէմ, էլինն
Եսաւըն էլի տիր ահէմ: Ա՛ղ պէօյլէ ահօյէնէրէք
Յակոբուն կէթիրսէնի թադամը իշթահդըա եէահ.

իւզէրինէ ահ շադրադ իչահքահէն նօղրա, ծնու էօ-
վէր էքէն, Յակոբուն ադդաբնադաքի բուդալար-
տան թաթը գօգուշար ալադրընա, օ վադրէթ
ծնու ալդը շայադադդ, էվլադրմն թաթը գօգու-
սու Ա՛լահտան ալդը շանմըշ ահհրադարըն գօ-
գուսունա պէնդէր. Ա՛լահ կէօյահն էնէն չէհ իլէ
վէ եէրին ահմիզլիյի իլէ պուդադայընա վէ շադա-
ադընա պէրէքէթի վէրսին. չօգ միլէթլէր ահնա
գուշ օլսունար. վէ հիքմադադրար ահնա ահճ-
ահ էթահնէր. գաբընադաշընըն վէլսին օլսան,
վէ փէտէրինին էվլադարը ահնա ահճահ էթահնէ-
լէր. ահնի լանէթլէյէն լանէթլէնմիշ, վէ ահնի
ալդը շայան ալդը շանմըշ օլսուն ահէմ: Ֆաչան
քի թէքմիլ էթմէ, վէ Յակոբ պու խայը ստա-
դար ադդա Իսահակն եանընահան այրըդադրա,
օ վադրէթ Եսաւ եէթիշմէ, վէ քէյֆինէթահն
խադէրի օլմայադադ, քէնահ ահ ահմադրըշ օլան
թահամը Իսահակա կէթիրսէնէյէ, ահն քիմ սին
ահյի Իսահակ սիւալ էթմէ. օ ահխի իլք էվ-
լադըն Եսաւ ըմ ահյի ճէվապ վէրինճէ, Իսահակ
թահաճճուպ իլէ, եա ահնահն էվվէլ կէթիրսէն
քիմ իսի քէ, պէն եէահիմ, օնա ալդը շանմըշ վէր-
ահիմ. վէ ալդը շանմըշ օլսուն ահէմ: Եսաւ
պունու իշթէթահյի անահ դուսուբսու. վէ փէ-
տէր, պէնի ահ ալդը շա ահյի հայդըրմայա պաշ-
լադը: Օ վադրէթ Իսահակ մահսահյի աղնայադադ,
էօյլէ իսէ կէլսէ ահնին ալդը շընը ալան դադրնա-
ադաշըն ըմըշ ահէմ: Եսաւ, օնուն իսմինէ Յակոբ
(ալադադրճը) ահյի պօշա ահօյէննէհիշ. չունքի

ինքն ան՝ինա ապր պէնդ ապատարդյօր. պիր ան՝ինա
պընաա ինք էվլատըդըմը էլիմդէն ապար. չիմդի
ան ապդըշըմը ապըդյօր ան՝ի. վէ ան՝օնդուպ վէ-
ան՝ր, պէնդիմ իչդին ան պարի պիր ապդըշ ասդա-
մադընմը ան՝յի թէ՝քյար բիճա էթ՝ի: Խահակ
տանի այ օղու՝, մադամ ք՝ի օնաւ ան՝նին իւզ-
բինե վ՝ի էթ՝ի՝մ, վէ ապդըշըմը օնաա վ՝կդի՝մ.
արթըդ ատնա նէ հաւդայըմ ան՝յի ձ՝վատ վ՝կդի՝:
Նահաւ թէ՝քյարդն նալ բընդ պիր ապդըշ բընմը վար,
պէնդ ան ա ղըդշաա վ՝կան ան՝ի՝: Խահակ պա-
նան իւզբինե ապայանատայըդ, իւատուն գօյ-
պիր ապդըշ ատա օնաւն իւզբինե օդուատա. Հօյ-
լ՝ձ՝ էնաւն էլինան՝ն պուրթուդատա: Լ՝ադին Նահա
պա՝ չէյ իչդին Յակոբա Հօյլ՝ զարադ ապդատար
ք՝ի, փ՝ան՝երի վ՝ֆաթ էթ՝ան՝քան՝ն ադօղբա, օնաւ
Հօլան՝ան՝յի ֆ՝ինբինե գօպդա: Օնաւն իչդին Ան-
բ՝կա ատախ Նահաւն ֆ՝ինբինան՝քի ֆ՝կատար պի-
լ՝կ՝ք, վէ չայ՝կա ի՝քինդ՝կ պ՝կրա՝ն պիր կ՝ինդ՝ան
իչդինան, զայպ էթ՝ի՝յի՝մ ան՝յ՝կ՝ք, Յակոբա օն-
ատան ապդըդըդ Ա՝ինջադ՝ան՝ ք՝ինան գարբնատաշը
Լ՝ադանդն եանբնա կ՝կի՝մ՝յ՝, վէ Նահաւ պա՝ չէյ-
լ՝կ՝ի ա՝նա՝ատա՝ պ՝ադաշը կ՝ի՝չ՝ինձ՝յ՝ գատար օ-
բատա Հ՝յէնդ՝յ՝ նատ՝հատ էթ՝ան՝: Ադօղբա Ան-
բ՝կա պա՝ չէյ՝ն ա՝պ՝ա՝պ՝ինդ ապ՝յատ էթ՝ի՝մ՝յ՝ք
Խահակա կ՝կան՝ա՝, Յակոբա Ա՝ինջադ՝ան՝ կ՝ի՝օն-
ա՝ք ք՝ի, կ՝կի՝ան՝ օդատա ք՝ինան ադյա՝նատան պիր
պդըշ ապդն ան՝յ՝կ՝ք օնաւ ատա խաքատ էթ՝ան՝.
չ՝ան՝քի Նահաւն ադաբդը Վ՝անատը կ՝կ՝ի՝ն՝կ՝ի՝ն
էթ՝ինան՝ն ինքան՝ ան՝ ադօն ան՝կ՝ձ՝ ադդ՝ի՝ն՝ք՝ չադդ՝ադ՝:

ՕՆԱՏՕՐՏԻՒՆՔԻ ՊԱՏՃ

Ա՝ինջաֆ՝ադ՝ ի՝պ՝ի՝բ՝ի՝ն Յադ՝ադ՝ադ՝ն բ՝ի՝յա (պ՝ա՝ն՝ք՝)
ի՝ադօդ՝ադ՝. վ՝ի՝ օդայա ի՝պ՝ի՝պ էվ՝ի՝ն՝ադ՝ադ՝:
Ծ՝ննդ. պաս. 28. 29: — Ծ՝. Տ. 2246:

Յակոբ Նահակն ապդըշըդ թ՝ի՝քյար ադ-
ադդատան ադօղբա, Նատուան շ՝կ՝դրինադ՝ ք՝ինան վա-
ք՝ինադ՝ան՝ն Նանի՝ադինդ՝ կ՝ի՝թ՝ադ՝ք իչդն ադօղա չ՝ադատ:
Պա՝ ադօղնդուդ՝ էանատաբնաա պիր կ՝ի՝ն ադաշադ
իւզբի պիր դատկ՝ան՝ էթ՝ի՝չ՝ադ՝. վ՝ի՝ բադադ՝ի՝ան-
դադ իչդն օ կ՝ձ՝ի՝ օդատա զադ՝բադ, ի՝ադ՝ադ՝ն պիր
թ՝ադշ ադադադ ի՝ադատդ կ՝ի՝պ պադշ՝բդն ադ՝ի՝ք՝նա
զօդդա ադ՝յ՝ադա: Ադ՝զդադատ՝նադն իչդ՝նադ՝ պիր
բ՝ի՝ա կ՝ի՝օդ՝ադ՝ք, ի՝օն՝ի՝ադադ՝ ք՝ի՝, ի՝օն՝ի՝ադադ՝ պիր ա՝ի՝ք՝ի՝ն՝
ադ՝ի՝ք՝ի՝ի՝ն՝ օդ՝ադ՝, պիր ադ՝ձ՝ադ՝ կ՝ի՝օդ՝ի՝ զադատար ի՝ի՝-
թ՝ի՝չ՝ի՝ր ի՝ադ՝. ա՝ի՝ք՝ի՝ք՝ի՝ր օնաւն ի՝ւզբինադ՝ն ի՝ն՝ի՝պ
չ՝ադադբադ՝ադ՝. վ՝ի՝ կ՝ի՝օդադ՝ք՝, օնաւն թ՝ի՝կ՝ի՝-
ադ՝ինադ՝ Ա՝ադ՝ադ՝ տադբմադ՝չ ք՝ինադ՝ի՝ն՝ք՝, ադ՝ն ադ՝ն՝ի՝ն
վ՝ի՝ա՝ի՝ն՝ Ա՝բ՝ադ՝ամ՝ն՝ վ՝ի՝ Նահակն տադ՝կ՝ի՝պ Ա՝ի՝-
ադ՝ադ՝բ՝ադ՝ի՝մ՝. հ՝ի՝չ գօդ՝ի՝մ՝ա, պա՝ ի՝ադ՝թ՝ադբդ՝ն ի՝ի՝բ՝ի՝
զադ՝ա, վ՝ի՝ ի՝վ՝ադադ՝ադ՝բ՝ի՝ա վ՝ի՝կ՝ձ՝ի՝չ՝ի՝մ՝. վ՝ի՝ ի՝վ՝ադադ՝-
ադ՝ադ՝ն ադ՝ն՝ի՝ք՝ի՝ն դադ՝մ՝ի՝ զադատար չ՝օդ օ՝ի՝ադ՝, ադ՝ի՝ն՝-
ի՝ադ՝ն չադ՝ ք՝ի՝օշ՝ի՝ադ՝ի՝ն՝ ի՝ադ՝ք՝ադ՝ադ՝ք՝ադ՝ադ՝ք՝. վ՝ի՝ ադ՝ի՝-
թ՝ի՝ւն ադ՝ի՝ն՝ի՝ադ՝ադ՝ն ի՝ն՝ադ՝ադ՝ք՝ադ՝ր ադ՝ն՝ի՝ն իւզ՝ի՝ւ վ՝ի՝ ադ՝ն՝ի՝ն
ի՝վ՝ադադ՝ն՝ի՝ք՝ադ՝ ադ՝ք՝ադ՝ի՝ն՝ք՝ադ՝ադ՝ք՝. ադ՝ն ադադ՝ի՝ ադադ՝-
մադ ադ՝ն՝ի՝ն ադ՝ի՝ի՝ն՝ձ՝ի՝ օ՝ի՝ադ՝, հ՝ի՝ր ի՝ի՝ք՝ադ՝ ադ՝ն՝ի՝ն ադադ՝-
ք՝ադ՝ադ՝ք՝ադ՝ադ՝ք՝. վ՝ի՝ պա՝ ադ՝օ՝ի՝ք՝ադ՝ի՝ք՝ի՝ր՝ի՝մ՝ի՝ թ՝ի՝կ՝ի՝մ՝ի՝
ի՝ադ՝ի՝ն՝ձ՝ի՝չ՝ի՝մ՝ զադատար ադ՝ն՝ի՝ն ի՝չ՝ադ՝ն ադ՝ի՝ք՝ի՝ն՝ադ՝ադ՝ք՝ադ՝ադ՝-
ղ՝ադ՝ ադ՝ի՝ի՝մ՝: Պա՝ն՝ադ՝ն իւզբինե Յակոբ օդադ՝-

տըղընաս, իհթիրաղ էաէրէք, պուրաաը Ըլլահըն եէրի, վէ կէօյիւն գաիուսույումուշ, պէն պիրմէզնամ աէտի: Սօղըա սապահըաը գալդըտը կիպի, պաշընա եաասըդ էթտիյի թաշը պու բիւյանըն զնքըի իչնն օրայա ատքտի. եաղ ըա եաղըաաը. վէ օ մահալնն իամինէ Ռեթէլ, եանի Ըլլահըն էվէ գօաու: Ա՛ էյէր իշն բաաթ կիաէրէք կէրի աէօնէրաէ, օրաաա Ըլլահա եաանէ, եանի իպաաէթնանէ եաիմայա վէ Ըլլահըն քէնաինէ վէրտիյի շէյէրաէն օնաալըդ չբգաըրա վէրմէյէ Ըլլահա ահա էթտի:

Պաաէհու Յակոբ օրաաան գալդըպ նօրնա կիաէրէք Մինջահա թօփրաղընա նէթիշտիյիաէ, օրաաա պիր ահրաաա պէօյիւք պիր գույու կէօրտի քի, չօպանըաը գօյունըաըդըա օնաւն պաշընաա ձէմ օլմուշ, հէվիտի պիր արայա կէլնպ օ գույունաւն աղըընաա օլան թաշը գաըըաըդմադ վէ հէր քիշն քէնաի հայվանըաըդնա ահ վէրմէք իչնն պէքէյիպ ահուհյօրահաուըաը: Յակոբ պունըաըդն եանընա եաղըաշաը, վէ սիահ էտիպ կօահաան շէհրիննաէն օրահգաըդըդը աղնահաը. հաթթա քէնաի ահայրաը Ըլաանըն ահա ահղ օրահգունու, վէ օնաւն դըդը Ռաքէլնն գօյունըաըդա կէլնյօր օրահգունու օնա աէօյէտիլէր: Ըաչան քի Յակոբ Ռաքէլէ կէօրտիյիահ, ալթըդ թահամմուլ էաէմէտի. վէ կիտիպ օ գույունաւն իւզէրինաէքի թաշը քէնաիտի պիր թահրաճա ամմաըըա. նէք էվէվէ օնաւն գօյունըաըդնա ահ վէրտի. վէ ահ ըաը սէվինճնաէն ապըայահագ, քէնաինն հօըահաը Ռեբեկանըն օղըահ օրահգունու օնա թանըթահը. Ռաքէլ իսէ պահնու իշնթահյի անահէ չատրճագ էվէ գօշուպ փէտէրինէ իապէր վէրտի: Լ՛ահան շաղըդըըա կէլնպ Յակոբու գուճաղըաաը էօփտիւ, վէ ալըպ խանէտինէ կէօթիւրտիւ. վէ պիր այ եանընաա ապղաահրգաան սօղըա, պաաիհավա պանա խրզմէթ էթմինէ իաթէմէմ, նէ իւճրէթ մանթըւպ էաէրաէն պանա սէօյէէ ատի: Յակոբ տահի պէն սանա եէտի սինէ խրզմէթ էաէյիմ, սէն տէ պունա մուգապէէ գըզընն Ռաքէլէ պանա վէր տէտիյինտէ, Լ՛ահան պունա բաղէ օրահ սէօղ վէրտի: Ըալ պու-քի եէտի սինէ խրթամընաա Յակոբ քէնտի զէվճէտինէ իաթէտիյիտէ, Լ՛ահան պիզիմ մէմլէքէթիմիզտէ պիր ապէթ վար տը քի, իւք էվվէլ պէօյիւյիւ էվլէնտիրիրլէր, սօղըա տա քիւչիւյիւ տէյի էօզը էտէրէք, Յակոբու ալտաապղ Լ՛իա խամինտէ պիր պաշգա զրըը տահա վաբտը, չբգաբտը օնու վէրտի. վէ էյէր Ռաքէլէ տէ ալմադ խթէբաէն, եէտի սինէ տէ օնուն իչնն պանա խրզմէթ էթ, օնու տա վէրէյիմ տէտի: Յակոբուն եիւրէյի շէտիա մուհապէթ իլէ Ռաքէլէ պէնա օլմուշ օլտուղունաան չարէտի թիւքէնիպ, օնուն սէօղիւ մուճխալինճէ Լ՛ահանա եէտի սինէ տահա խրզմէթ էթմէյիլէ, էօյլէճէ Ռաքէլն տէ ալաը:

ՕՆՊԱՀ ՀՈՑՒ ՊԱՏՊ

Յակոբոս Հնոյ Մեծ Հովիւն Քրիստոսի գալստեան:

Ծն. պատ 31: — Ցն. 8. 2265:

Յակոբոս ծնաւօրթ ամէն խըղմէթինին միւս-
ամէթի թամամ օրուպ, Ա.Ստուծ ալդը շըտրա ծն-
ւթի ամ էվտա սահիպի օրտուդուս, արթըպ էվի
պարգըտրա քէնոմ մէմլէքէթինէ կիթմէք իչին
Լապանոսն բուխասթ իսթէմի: Լապան ձէվապ
վէրիպ, կէօրիւօրում քի, պիլէնձէ խանէմ Ա-
ստուծն պէրէքէթինի կէթիրսին. իմոմ նէ իւձ-
ւթի իսթէդսէն վէրիմիմ ասի: Յակոբ եաղը-
նըպ գոյունտարընը վը քէչիներինի իչերինի կիսի
պէն կիօղէսիպ գայըդայըմ. վը պէյազտարը սէնին
օտան, ալաճաղարը տա պէնիմ իւձրիթիմ օ-
ստն ասի: Լապան պու շէյի սէօղ վէրտիյինտէ,
Ա.Ստուծն ալդըշ ըտրա Յակոբուն հիսսէսի վէրք
չօղ արթը. վը ազ վագըթ զարփընտա հայ-
վանոցտ վը խըղմէթքէտարընտ թարտփընտան օ
դառը գէնիկինէնտի քի, Լապան ծնու զրգգան-
մայա վը էյրի պագմայա պաշտառ. վը Յակո-
բուն քէնոմ եանընտան այդը ըտպ կիթմէսինի պիր
վէճԿ իչէ իսթէմէզ իսի: Լաքին վագթը կիչտի-
յինտէ, Յակոբ Ա.Ստուծն էմրիյընէ Լապանտան
կիղ ըտճէ, օրան վարլըթինին թօրըտար թօփըտար,
վը գէվճէներինի վը էվտատարընը ալըպ քէնոմ
մէմլէքէթինէ կիթմէք իւգրէ եօրա չըղտը:
Ա.չ կիւնտէն սօղրա Լապան պու շէյի ադնատը-

յըտա, աշ ըտը հիտատէթլէնիպ, քէնոմ սէ քէնոմ
սուրմէրիյընէ սըդը սըդըյա եէմի գօնադ եօղ ա-
ըտպ, գաղատ ատղարը իւգրէնտէ Յակոբուն
ապգատընա եէթիշտի. վը էյրի Ա.Ստուծ քէնոմ-
սինէ կէօրիւնիւտ մէն էթմիշ օրմանայըտը, Լա-
բանըն ֆիքրի ֆէտատ ըտը, վը Յակոբա չօգ քէ-
սէր վէրմէք իսթէրիտի. օնուն իչին Յակոբա պիր
ազ արթըղ էքսիք սէօյլէտիքտան սօղրա, Յակոբ
տանի կիղ ըտճէ չըգմատընըն սկսկալէրինի օնուն
էօնիւնէ գօյատադ, պէօյլէճէ պարըշ կէօրիշ օ-
ստուտար. վը օ պուտունտուգտարը մահալտէն պիր
տահա պիրիսիրինէն սընօրունա կէչմէմէյէ մա-
պէյինէրտէ գամըլ գարար էթտիկէր: Պու վէճԿ
իւէ Լապան Յակոբու հօրունա կիթմէյէ գօյմէրտի.
քէնոմ սէ քէնոմ մահալինէ կէրի սէօնտու:

ՕՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՊ

Յակոբոս Խօշո-ղո-պոնտա վտգը օրան պիէր ղեյլէր:

Ծն. պատ 32. 33. 34. 35: — Ցն. Տ. 2266. 2273. 2288:

Յակոբ Լապանըն էլինտէն գուրթուլտուգտան սօղրա, օրտատարտա եօղ իւգրինտէ պուտունտան գա-
ըընտաշը Եսաւըն էլինտէն նտատը գուրթուտաճա-
ղընը պիլէմէզ իտի. իմոմ քէնոմինտէն իչէրի կի-
սիպ, քէնոմ Թարտփընտան իչէրիփտաթըտա Ե-
սաւը սէտամատադ իչէն ատամներ կէօնտէրմէյի
սուշինտու: Լաքին պու կէօնտէրտիյի ատամներ
կէրի սէօնիւտ, Եսաւ սէօրթէնիւտ քիշի իչէ

դարշեան կելեյօր ան֊էյ խապէր կէթիրաելէրիսէ, օ վազրթ Յակոբ չօդ գօրգու չէքան։ վէ քէնան վաան մուճխալինճէ պու պէլաանէն ան֊ քէնանինի դուրթաբան֊ էյ Ալլահա աղըճնաբագ, պիլէ֊սինճէ օլանլարըն պիր թազրմը ուրուլարսա, պիր թազրմը պարի խէլաս օլաուն ան֊էյ, օնլարըն Թո֊փուննու պիրիսիրինաէն այըր էքի պէօլիւյէ թազ֊սամ էթան։ վէ Նասաըն կէօնելիննիւ ալըպ պա֊րշմագ իչէին, մէվճուտ օլան հայվանլարընան աա օնա կէօնաէրմէք իւզէրէ պիր թազրմ հէ֊այէ այըրաը։ Պէօլէճէ իշի սըրաարնա գօաու֊յուաա, Ալլահ աանի Յակոբուն աու֊ասընը գա֊պու֊լ էթմիշ, վէ քէնանինի աանմա սաղլայօր օլ֊աու֊զունու կէօսթէրմէք իչէին, օ կէճէ Յակոբուն հանընա ինաան զըյաճէթինաէ պիր մէկէք կէօն֊այէթ֊քի, աապահա զաաար օնուննուա կիւրէշ թուրթաը կիսի կէօսթէրան։ վէ սօղրա աա Յա֊կոբան եէնիլմիշ կիսի, արթըգ օնու պըրագըպ կիլմէք խըթէաիյիսէ, ալդըշընը վէրմէաէքճէ Յակոբ օնու գօյմէրմէաի։ օ աա օ վազրթ Յա֊կոբուն իամինի թէպաիլ էաիպ Իսրայէլ գօաու֊քի, Ալլահա զալէպէ էաէն, հախօա Ալլահը կէօ֊րէն ան֊մէք ան֊իր։ չունքի Ալլահա զարշը մուզա֊վէմէթ էթանին իսէ, ինաանըլարաան աա հիչ գօրգ֊մազընը ան֊էյ։ Պաան֊հու աապահան Յակոբ զալգըպ Նասաըն ան֊էօրթէնուզ քիշիյիլէ զարշը֊ան կէլիպ եաղլաշմըշ օլաուզունու կէօրան֊յուաա, զարըլարը վէ չօճուզլարը կէրիյէ պըրագ֊աը։ քէնան եալընըզճա նիւրնիյէրէք կիթան։ վէ

Նասաըն էօնելինաէ եէան ան֊ճա եէրէ զաիանըպ թէմիզնէն իաէրէք օնու ակլամլաագը։ Նասաը պու֊նու կէօրան֊յուինաէ նիւրէյի եուճշաագը։ վէ աա֊հա Յակոբ եաղլաշմաան, քէնան կիտիպ Յա֊կոբու Թուրթաու գուճաղլաագը, վէ էօյլէ ալլա֊շարագ պիրիսիրէրիյլէ էօփուշաիւլէր։ Սօղրա Նասաը Յակոբուն ֆաամիլեա վէ էվլաագլարընը կէօր֊մէյէլէ, մուհաագէթ իւզէրէ քէնանինի թէպրիք էթան։ վէ Յակոբուն հէտիյէլէրինի ինաանըյէթ իլէ գապուլ էաիպ, վէ Յակոբուն խըզմէթինաէ պու֊լունաարագ օնու ալդըպ պիրլիքաէ այաղաաշ֊լաղլա քէնան մահալլէրինէ կէօնթուզմէք իա֊թէան։ լաքին Յակոբ թէշէք քիւր էթմէյիլէ, սանա աղըրլըգ վէրմէք իսթէմէմ։ ալէքսուսա պու֊ քիւչ֊ճէք չօճուզլար վէ հայվանլար ան֊պէ֊պինէ աղըր աղըր կիթմէյէ մէճպուրում ան֊յէ֊րէք էօղը էթան։ Նասաը պէօլէճէ քէնանինէն այըրըլըպ մահալինէ ան֊էօնաիյիսէ, Յակոբ աա արդաարնաան Պանան մէմլէքէթինէ կէլիպ եէ֊թիշան։ վէ օրաաա Միկհայէլէրին շէհրինէ եա֊զըն պիր եէր աաթըն ալըպ, պիրաաչ վազրթ օ֊րաաա աաչքին օլաուս։

Յակոբուն էվլաագլարը պու֊ Միկհայէլէրին շէհ֊րինէ կիաէր կէլիր իաիլէր։ պիր կիշն ան֊ Յակո֊բուն պիր թանէճիք զըգը Պինա ան֊էյր էթմէք իչէին պու֊ շէհրէ կիթանյինաէ, Նամուն օղլու Միքէմ իամինաէ օրանըն հիւքիւմաագը Պինայա կէօղ ան֊իքիս ճիփիլ շէնին իճրաա էթան։ վէ սօղրա Պինայը քէնանինէ պէվճէ ալմագ իչէին Յակոբուա

աջակիշան տէր քհնան փեսայրենէ բիձա էթան։ Նմանը Յակոբան հանընա կէլէա պու մնատ իշին խաքնաթ էթէմէյ չալըշըր, վէ պունան ողբա պէրիսակրիմիզան գըզ ալը վէրիրիզ. հաթթա պու-բատան կէթէմէյին, պու-բատա էլլէնին վէ ախպու-իթանըզը պու-բատա էաին տէյէրէք ծու թէշվիզ էաէր խան։ Ախքէմ տախի հալընըզ դըզը վէրին, հէր նէ ձէհիզ մաթլուպ էաէրսէ-նիզ վէրիրիմ տէրխան։ Պունլարըն աչօյէտիքլէ-րինէ Յակոբան էվլատլարը, (ալելուսուս Պի-նայրա վալիտէյնի պէր օլսուդունան, պու հա-դիսանէ իշին տահա գիյատ նիւրէմբէրկի հան-մյշ օրան Շ.մուան վէ Պ.Լուի) հիյէքէտարըզդըա պէր հէյ ատօյէտիյէրէքտէն, քհնան պաշտարընա դը լաճլարընը էլլէրինէ, ալըպ շհհիրի կիրտիկեր. վէ Նմանը վէ Ախքէմ իլէ պէրաբէր, օ էլքէք-

լէրին հէվէսէնէ տէ զըդտըլար. զըզդարընտաշ-լարը Պինայը ալըպ էվէ կէթէրտիլէր. վէ ծնըա-րըն դարըտարընը վէ հայվատարընը վէ հէր պէր շէյլէրինէ հաղմա էթտիլէր։ Յակոբ ինթիզամ ամմանըն էօլ չհսահնէ կէչէրմիշէր տէյ պու շէ-յին իւզէրինէ էվլատարընա չօգ խրթտանաը. վէ պու սէպէպ իշին շայէտ օ մահալին ահալէնէ տիւշմընլիյիլէ իւզէրիմիզէ գալդըշմասընըա տէյ գօրդու իշինտէ խան։

Պու ձիհէթտէն օրատան գալդըպ Ռաթէլ կէթտին, վէ օրատա քհնան իպղէթինէ պէր մի-նատ հատըն տէյ Ընտահ Յակոբա էմ էլէտ։ Պու մահալ, քհնանէն Նատըն էլինտէն գաչ-տըզը վադրթ մէրտիվէն բիւյատընը կէօրտիւ-մահալ տըր։ Յակոբ տախի, էվվել էմրտէ թէ-տարիք կէօրէրէք, քհնան Ֆամիլեատընը Նատա-ման ալըպ պէրտակեր կէթիրմիշ օտուդտարը փու-թափէրէթիկէ տախը շէյէրտէն թէմիզէտի. վէ օրտայա կէթիշտիյի անտէ, Ընտահըն քհնանիյէ էթտիյի էյտիքէրէ թէշէկքիւրըն, մուդատտէքի էթտիյի ահատ մուճիպինճէ, օ ատնիէէն միհրա-պը հատար։ Օրատա Ընտահ Յակոբա պէր տահա կէօրիւնտու. վէ սէնին իտին Ռաթայէլ չադրըտըն տէյ թէքրտար սէօյէտի. վէ Ընրահամա վէ Ի-սահակա սէօյէտիյի կիպի, օ թօփրադտարը քհն-տինէ վէ էվլատարընա վէրճէյինի վատ էթտի։ Պատհու Յակոբ Ռաթէլտէն գալդըպ, Ռէբրոնա փիտանի Նատահակըն ատնընա կէչիր իքէն, նօմ իւ-զէրինտէ Ռաքէլ Յակոբուն ատն էվլատը օլան

Ռենիամինի տիւնեայա կէթիւրսի. լաքին զկյատէ զահմէթ իլէ թէվլնա էթսկյինսէն, օ արսաա Ոսաքել վէֆաթ էտիպ, օրսաա Նփրաթա եօլս իւզէրինսէ սէֆն օլունսաս քի, սօղրա օ մահալէ Ռէթղեհէմ իամի վէրիլսի: Յակոբ օ գատար վաղրմսան սօղրա, Ելոհէն վէրսկյի պինկերճէ էյլևքլեր իլէ սաղ սէլամէթ Վերրոնա եէթիշսիկյսէ, փիտէրի Խահակը փէք իսէթկյար օլմուշ պուլսաս. շէօյլէ քի պիրսզ սահա հաշատրգսան սօղրա, 180 հաշրնսաա վէֆաթ էթսի. վէ նէի էվլսատը Յակոբ վէ Նսաս օնս սէֆն էթսիլեր:

ՕՆԵԻՏՖՈՀՈՒ ՊԱՊ

Յակոբոն սիեր էվլսպլսրնէն Յովսէփ գեղէյինն գեղգսանոյալսրը վէ օնս գո-ւլսանոգրգելսրը խոյնուն:

Ծննդ. պասղ 37:—ծ. Տ. 2276:

Յակոբ նահապետին թօփու օնիքի էրքէք, սիր սէ զրզ էվլսատը վարըշ. էրքէք էվլսատլսրընն իսիմների պունալ սրը: Ռուբին, Շմաւոն, Ղեւի, Յուդա, Իսաքար, Զաբուղոն, Դան, Նեփթաղիմ, Գադ, Ասեր, Յովսէփ, վէ Բենիամին քի, պունալ Խարայէլ միլէթինին օնիքի սիլսիլեսինին նահապետների օլսուրալ: Յակոբ պունալրն իչինսէն Ռաքելին իլք էվլսատը օլան Յովսէփի, կերէք կիւնահրզ լզղը, վէ կերէք իսէթկյարլզղնն էվլսատը օլսուղու իչին սախերլերսէն զկյատէ սէվերիսի. օնուն իչին սէ պունա պիր չիչէքլի ղուպա եասխրշրսար քի, Յովսէփ օնս կկյինեմէկյել, զաթէն սէ հիւսիւնլիւ օլսուզունսան սահա կիւզել վէ շնրին կէօրինինիւրիւս: Պու սէպէպսէն էօթիւրիւ սևէր գաղընսաշլարը Յովսէփի զկյատէ զրզգանը, վէ սևէթ իֆթիխարլզղա փէսերլերինին հուզուրունսա օնուն սաղնը պօղմկյա չալըշըր բսղլսր. լաքին Յակոբ իշնն սաղնը պիլսիկյինսէն օնլարրն սէօզլինէ, գուլաղ սամսզրսր: Պիր սէֆա Յովսէփ պիր բիւկյա կէօրիւպ, գալգսր օ պիրլերէ սէ նսզլ էթսի. շէօյլէ քի գաղընսաշլարրկյա պիրլիքսէ պիր օվսաա պուլունուպ, պուղսոյ սէժմէթի պաղլսրլսր նքէն, քինսի պաղլսսրղը սէժմէթ գալգսր սօղրու սուրսուս. վէ գաղընսաշլարնն պաղլսսրգլարը սէմմէթլեր սէճսէ էևէր կիսի քինսինինքինին էօնիւնսէ էյիլեր իսիլեր: Ելսէր պիր բիւկյա սահա կէօրսիւ քի, կիւն վէ այ վէ օնսկիր նրլսրղ քինսինէ սէճսէ էսէրիսիլեր: Գաղընսաշլարը պու բիւկյալսրը իշնսիկյ, վէ պունալրն վսզմրկյրա Յովսէփի կելճէք պէօյինքնէյի վէ հիւքումէթի կէօսթերիր օլսուղունու սղնսմայրրա, օնու սահա զկյատէ զրզգանմայա, վէ օնա սուսավէթ էթմէյէ պաշլսսրլսր. շէօյլէ քի օնուն զանրնը իչմէք իսթեր իսիլեր. նիճէ քի Ֆիլիէն սահի մէրհամէկիլ լնքլերինի իսպսթ էթսիլեր: Պիրսզ վազրմսան սօղրա պիր սէֆա Յակոբուն էվլսատլսրը պիր ուզսզ մահալէ գէյունլսրրնը օթլսղմայա կելմիշ օլուպ, օրսաա զկյատէ կիճնքսիլեր իսէ, Յակոբուն գալգի սահմն սրզ օլսրսզ, գաղընսաշլսրը

նէրէտ գալմը շլար, վէ նէ եափայօղլար կիմսէն կէօրսիւն, վէ քէնտինէ խապէր կէթիրսին տէյի Յովսէփի օնլարըն արդասընաան կէօնտէրտի։ Յովսէփ տախի փէտէրինէ իթաաթ էափ գալդար կիմտի. վէ էօթէտ պէրիտ արտարդտան ասղըա, Պուդդայիմ տինիլէն օվատա օնլարը պուլտու։

Գասրընտաշլարը ուզադտան պունուն քէնտիլէրէ տօղրու կէլտիյինի կէօրտիւքլէրինտէ, մատխարա էափրդ պիրիպիրլէրինէ, պադ, պադ, բիւյա կէօրէն կէլիյօր տիմէյէ պաշլատըլար. վէ շունու թուխաալըմ էօլտիւրէլիմ, վէ թէնինէ շուրալարտաքի դուլլարըն պիրինէ ատմալըմ. վէ Յովսէփի պիր ճանտարտա փարտալամըշ նէմիշ տէյի տա չըդարալըմ տէյդրդ քէնտի մտպէյնլէրինտէ դարտը վէրտիէր։ Պէօյիւք դասրընտաշլարը Պուրնէն պու շէյէ դարշը կէլտի. խայըր, չօճուդուն դանընա կիրմէյէլիմ, իլլա շուրալարտա պիր տուտուդ գուլլա ատմալըմ. վարըն քէնտի քէնտինէ էօլսիւն տէտի. Պուրնէն պու հօլուա չօճուդու էօլիւմունէն գուրթարըդ, տադ սէլամէթ վէտէրինին էլինէ հէթիշտիրմէդ խոթէր խոի։ Պունուն սէօյլէտիյինի օ պիրիէր տէ խաքտամ օլտուլար. իմտի Յովսէփ նանըարընտա կէլտիյի կիպի, թուխտուլար, վէ ատդասընաան չէյէդլի թուտասընը չըդարըդ կէօթիւրտիւէր, պիր տուտուդ գուլլա ատմալար, վէ կէլնէդ էգմէքլէրինի նէմէյէ օթուրտուլար։ Օ ատաաա պիր տէ տէօնիւդ պադտըլար քի, էօթէտէն պէրի Խամայէլ թաճիրէր տէվէլէրի վէ մոթտալարըդտա Պուրնէն պուրա տօղրու կէտիյօրլար. Յուդա պունըարը կէօրտիւյինտէ, խոթըրընա շէօյլէ կէլտի. վէ գարընտաշլըմըզը էօլտիւրմէդք էլիմիզէ նէ, կէշէդ. կէլէն գարընտաշլըմըզըն գանընա էլիմիզէ պու լաշթըրմայատադ, շու Խամայէլ լիկէրէ սոթտալըմ վարըն կիմսէն տէտի։ Պու շէյ օ պիրլէրին Ֆիքրինէ տէ ույղուն կէլտի. չաւրճադ կիմտիլէր, Յովսէփի օ գուլատան չըդարըդ կէթիրդ. օ Խամայէլ լիկէրէ նէրմի գուրուշա սոթտալար քի, օնլար տախի կիւնահարդ Յովսէփի ատղ պէրտաղր Մըսրա կէօթիւրտիւլէր։ Պօղտա պունար էթտիքլէրի քէմիյի փէտէյլէրինին էօնինտէ կիզլէմդք իչէն, պիր քէչի պօղադլայդրդ, Յովսէփին չինէդքի բուտասընը օնուն գանընա պէօլէտիլէր. վէ շու բուտայը պուլտուդ, պադ օղլունուն բուտասընը տըր տէյէրդ, օնու Յակոբա կօնտէրտիլէր։ Յակոբ կէօրտիւյու անտէ թանըդը. վէ պու բուտա օղլումուն բուտասը տըր, օղլում Յովսէփ քէօթիւ ճանտարտա բուտ կիմսիւ քի, փարտալայդրդ նէմիշ տէյէրդ, ադղատդրդ Ֆիքրան էթմէյէ պաշլատը. վէ ածընընէն շիտատէթինտէն բուտասընը էրթէդդ սոթտ. հասը կիմսի պիր խապար կէյինտի. վէ չօդ վադդէ պէօյլէ ադղատդրդ, գարդինէն գատտէթի տէյ օլմադ, վէ պիր տուրդու թէհէլլի պուլտուդ, նէտա գօյմիլիյնի քի պէն տէ էօլէյիմ, տէվիկի լիւ, էվտատընէն եանընա կիտէյիմ տէտիտի։

ՕՆՈՒՄՈՒՐԻՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՃԱՌԸ

Յովհաննէս Մկրտչի առաքելութիւնը, եւ օրհնութեան ընդհանուր առաջադրութիւնները։

Ծննդ. գլուխ 39. 40։—Ա. Տ. 2277։

Գաղթականները Յովսէփի համոզելէն ետքը, որ Եգիպտոսէն դառնան, ծնողքով, եւ հասան Մկրտչի կէսօրէ թիւրախքէրինաէ, պետասիրէս իսմինաէ պիր պէօյիւք ասէմ սաթըլըր քի, փարաւոն փոսիշահին սիւնհատը, եւսթա ձէլլաս պաշըլըյըր։ Ընդհանուր լուծիտու տարիս Յովսէփին իւզէրինաէ օլմադըղը, քէնտի տաղը վէ սատագաթըլա տաղարնա օ տէրէճէ սէվինտիրիս օլտուքի, էվինին հէր պիր մասլահաթընը վէ իտարէսինի օնուն իւզէրինէ թէսլիմ էթմիշտիր. պու ճիհէթտէն Ընդհանուր տաղըշը տա օ ատէմին էվինաէն էքսիք օլմադըղը։ Ադին Յովսէփ եաղըշըլը պիր տէլի դանը օլտուղունատան, տաղարընը զէվճէսի պունա տաղտա էսիպ փէք չօղ ատիճա ատըդարնա տուշմէյինէ Փիլիպ շէնի լճրատընա թահմինէք էտէր իտի։ Յովսէփ իտի եանընատան դաչարատ, պիլիրսին քի տաղտ հէր պիր օլանընը պանա ինանըղը թէսլիմ էթմիշ, վէ զէվճէսի օլտուղուն իչին եալընըղ սէնի քինատինէ սաղտամըշ տըր. պու սուրէթտէ պէն օնա պու սատագաթըղըլըղը նասըլ էտէ պիլիրիմ. վէ պէօյլէ Ընդհանուր դաչը տա նէճէ կիւնահ իշլէյէ պիլիրիմ. հաշա օլսուն քի պէն պու քէմ

էնի տէյիմ ատէյի ճէվապ վէրիրիմ։ Գաղը նէնէ կէրի տուրմայընը քէնտի քէմ ճէլլինի իճրատ էթմէք իսթէր իտի. իտտի պիր կիւն Յովսէփ իպթիտալը պիր իշ սէպէպինէ օնուճուա պիրլիքտէ էվտէ եալընըղ դաղընը օլմադըղէ, պու գաղը Յովսէփէ տահա զէյատէ զօր էթմէյէ պաշլայընը, հաթթա արդասընատքի բուպասընատ թուրթուպ չէքտիյինտէ, Յովսէփին չարէսի թիւքէնիպ, իւսթ բուպասընը օնուն էլինտէ պրըտաբաղ, գօշուպ էօյլէճէ էվտէն տըշընը չըգտը։ Յովսէփին պու հարէքէթինէ գաղը զէյատէ հիտատէթլէնիպ գուտուրտու. վէ կէլէն պաղըն պիր քէրուէ քի զէվճինտ պու Նահուտի օղլանը պիրտէ այտը ալէրնա ալըպ մասխարա էթմէք իչին էվէ կէթիրմիշ տէյի հայդըրտատ, էվինի ատէմլէրինի չաղրըմայա պաշլատը. վէ ծնողքա խնտաճ օլարատ, Փիլիպ շէնի իճրատը իչին հաղրմա կէլմիշտիր. պէն տէ եանընտան գօշուպ պաղըրտըմընա, ատճէլէպինտէն իւսթ բուպասընը պրըտաբըպ գաչտը կիթտի տէյի նապլ էթտի։ Սօղրա զէվճի էվէ կէլտիյինտէ, ծնա տահի պէօյլէ եալան սէօյլէմէյինէ, օ տա զէվճէսինին սէօղլունէ, ինանտարատ Յովսէփի Թուրթուրուպ հաճիսի, գօտու։ Ադին Յովսէփ օ հասիտատ տէ քէնտի կիւնահտըղըղը վէ Փաղէսթինի լէ հասխանատն, մէմուրունա օղ գատար սէվինտիրիս օլտուքի, հահասխանատնինին պէքճինէյինի վէ նապըղըղընը օնուն էլինէ թէսլիմ էթտի. վէ օրատա տա Ընդհանուր իշինի տատթ կէթիրտի։

Օ վաղթեղարտա Աբելը փառաշահը փարաւոն պիր ձիւնդա սէպէղնէլէ քինաի զաուհքեաթ պաշըարդա աշձը պաշըարնը Յովսէփին պուլունաուդու հաճիսանէդէ զօտու։ Պիր գաշ կիւնաէն սօղրա, պիր կէձէ պուղալարըն էրքիսի սէ պիրէր բիւդա կէօրաիւլէր. վէ իրթէսի սապահ Յովսէփ պուղալարըն իդթիղալարընա պադմադ իշէն հանդալարընա կիթաղիսէ, էրքիսինէն սէ էհրէսինի էյրի վէ ալթիսաթլիւքաէ կէօրիւդ, սէպէպինի ահւալ էթմադ։ Օնլար սաճի ձէվապ վէրիպ, էրքիպդէ սէ պիրէր բիւդա կէօրաիւք մանաարնը պիղէ պիլաիրձէք պիր քիմսէսիդ հօդ աւար սէսիլէր։ Յովսէփ էյրդ կէօրաիւդինիւդ բիւդայը պանա նագլ էտէրսինիդ, Ալլահըն քէրամէդէ պէն սիդ մանաարնը վէրիրիմ սէպի։

Օ վաղթեղ գաուհքեաթ պաշը իշէրի ախշիւդ նագլ էթմէդէ պաշլադը. բիւդամաա շէօղլէ կէօրամադ քի, էօնիւմաճ պիր սաման քիթիւդիւ օլապ, իւշ եէշիլ ֆիլիղ պիթմիշ, վէ իւշինինէն իպէրինաճ սէ պիրէր սաղդմ եէթիշմիշ իւղամ վաղրադը. պէն սէ փարաւոնաճ գաուհդինի էլմաճ թաւթմուշ, օ իւղիւմիւ զօփադրդը, գաուհդին իշէնէ սդգադ, վէ իշանէն սէդի փարաւոնա վէրիրիմ սէպի։ Յովսէփ ձէվապ վէրիպ, սէնէն բիւդանդըն մանաադը շու սաւ քի, օ իւշ ֆիլիղ իւշ կիւն կէօրթէրիր քի, իւշ կիւնաէն սօղրա փարաւոն պէնի խաթըրընա կէթիրիպ, եինէ իշէրիդի մանաադընա պէնի կէշիրմէդէք, պէն սաճի մութաղդն իւղիդ փարաւոնաճ էլինէ գա-

գուհդին վէրմէդիդի. անճադ սանա շունաւ բիճա էգիրիմ քի, օ վաղթեղ փարաւոնդն հուզուրունաա պէնի խաթըրընա կէթիրիպ, շու հաճիսանէն դուրթադրադն. զնրա պիր գաղահաթըմ օլմադրադդ պէնի կէթիրիպ պուրայա զօսուդադ սէպի։ Գաուհդու աշձը պաշը սաճի Յովսէփին գաուհդքեաթ պաշընըն բիւդաընա խաչըդը մանա վէրագիդինի կէօրմէդիդ, օ սա քինաի բիւդաընըն նագլ էթմադ։ Պէն սէ բիւդամաա կէօրաիւմ քի, պաշըմըն իւղէրինէ իւշ ուն գաղդ զօմուշուաուդ. վէ էն իւաթաէքի գաղըն իշէնսէ պուլունան փարաւոնաճ նէֆէս թաաղրընը գուշադ կէլիպ եէրիսինէդ սէպի։ Գունուն մանաադընը սաա Յովսէփ շէօղլէ վէրադ. օ իւշ գաղդադ իւշ կիւն կէօրթէրիր քի, իւշ կիւնաէն օզրա փարաւոն սէնին պաշընդ քէսէճէք, վէ սէնի սաաճադ, օնաան գուշադ կէլիպ թէնինի եէյէճէքլէր սէպի։ Գու իւշ կիւն կէշաիյինաէ, հէր պիր շէյ Յովսէփին թաղրինի մուճիպինճէ թէքմիլ օլաուճ. չունքի փարաւոն օ կիւնիւճ քինաի օզրաուդու կիւն օլաուդունաան, զիյաֆէթմէ էթմիշ իսի. վէ շաղլադ ադաղընաա իրքիսինի սէ խաթըրընա կէթիրիպ, գաուհդքեաթ պաշըդը թէքգադ մանաուդունա կէշիսի. վէ աշձը պաշըդը սաաղրադը։ Լագին գաուհդքեաթ պաշը Յովսէփին սէօյլէսիյինի օ ադաղդ ունուսուդ խաթըրընա կէթիրմիշի։

ՕՆՏՕԳՈՒՅՄՈՆՔՈՒ ՊԱՏՊ

Փարաոնոան բնությանը համա վերբերե Յովսեփին համպուսան գումլոսքոսը, վե հիւթոսոքնե եմնիշքեոն։

Ծանն. պատ 41։—Թ.Տ. 2289։

Պունաան ինքի անե ասղրա, փարաոն վաանիշահ պիր ինյա կէօրոխ քի, քէնինն քինանի պիր չայըն եանընաա աւրմուշ օլաուդուհալաե, օ չայաան անմիշ վե կիւղել օլաթագ նէսան ինէք չեղլոդ, օլաթագրաա նայըլըր ըաղլաթ. պատահու ընդարըն արդասընաան պայէթ չինքին վե գաղուն եէան ինէք տահա նինե օ չայաան չեղլոդ, պունդաթ տանի օրաաա նայըլըր ինքին, կիտիդ օ նվմէլքի նէան ինէքլերի եէսինէր։ Պունուն խզերինե փարաոն օյանաը, վե Թէքլաթ ույուշուգ կէօրոխ քի, պիր պուդաչ տանընան ասղ վե կիւղել օլաթագ նէան պուդաչ էքելէրի հաալ օլաու. վե ծուն եանընաա Թէքլաթա պիր ան գուրու օլաթագ նէան պուդաչ էքելէրի տահա չեղլոդ, պու ասղրաքինէր օ նվմէլքի ույ քէլէրի նուԹաուլաթ։ Չայան տահա պահ օլաուդուա, փարաոն պու րնյաթաթ խզերինե գինաշելա ալԹուսթ օլուդ, պունուն մանասքինէ քինաինե սէօյէսինէր ան, Ա՛լաթաա պուլունան ձնումե ալնմիերի անինաե հուզուրունա չաղրԹաղրաթ։ Պունդաթրն իչինան, փարաոնուն րնյասընա մանա վերկէձ պիր գինե պուլունմադիգրաա, օ վաղրե պիրտանն

պիրե գաաեհգքեաթ պաշընրն խաԹրըրնա Յովանէ կէլոե. խնոե վաղԹրդա քինաինե վե աշնր պաշը հաՀնեսաե ինքն կէօրոխքերի րնյաթաթրն մանասքինէ նաալ կիւղերէ վերոկինե փարաոնա նաղլ կԹմէյէ պաշնաագ. փարաոն տանի Յովանէի հաՀնեսաէն չղաթրդա եանընաա կԹմ իրսինքեր ուչի էր կԹոե։ պէօյէձէ Յովանէ խաԹխունե պաշընրն Թէմիզէկիս, եէնե րուպաթաթ կէյինոե փարաոնուն հուզուրունա չղդոը (քի օ վաղրե հէնե գ օԹուգ եաշընաա պիր նիկիԹ օմուշուաու)։ վե րնյաթաթրն եէրնե եէրինձէ մանասքինէ վերոե։ շէօյէ քի Ա՛լահ Թաթա վաղԹրդրա նե քի եաՀաձաղրաա, պու րնյաթաթրդա սանա պէյան էԹմիշոե։ վե ինքոե ու պիր մուսաե, խուգինե պիր։ խնոե օ եէան կիւղել վե ուչիգ խնէքլեր, վե օ եէան սօղուն պուդաչ էքելէրի, եէան գանե սինէլերի կէօսԹէրիրլեր։ վե օ պիր եէան զաղուն ինէքլեր, վե դուրու պուդաչ էքելէրի տախե, օ նվմէլքի պօղուգ սինէլերինեն արդասընաան կէլէձէք եէան գրԹղդ սինէլերի պիր ուեան։ Խնոե պիր ազրդ վե միուսէպիր սաուդ պուդաչ, պու շէյնեն խզերինե մեր պու գօմաղրաքն քի, օ եէան պօղուգ սինէլերինեն մահսուրընաե Թօփրայրգ, արդասընաան կէլէձէք գրԹղդ վաղԹրնա սագլասքն քի, սհալե ազղոգաան գրղրդմասքն ուչի իսԹաթ էԹոե։ Փարաոն Յովսեփինե վերոկինե պու մանայը վերք պէյնոե. վե ուէօյէսուկի Թէսպիհե էյիսէն ագղ իսԹաթ. խնոե Յովսեփ ուէօնուգ, Ա՛լահրն

ատեա պէյան էթտիկի պու շէյի իճրա էտիճէք անեաէն ատահա ազըլը վէ միւտէպիր քիմ օլա պիլիր. պու ճինէթտէն այն ու, անկի ատրայը մըն վ՚ ամանլըքիմին իւզէրինէ շիմտի հիւքիւմ տար վէ ամա՛ր նատպ էտիրիմ քի, Ա՛ըսըըն ճէմի էհալիսի անէնին ազդընա պադարն, վէ ատնա իթտաաթ էթտինլեր. շէօյլե քի պէն հալընդ թահթընընա անեաէնհօգարը օլայըմ ուէտի: Պունու անօյլէուիքտէն սօղրա, Փարաօն փադմադընան փատիշահանի եիւզիւյինէ չընգարըդ Յովսէփին փադմադընա գօտու. հիւքիւմտարա մախտաս լնպաս կիյտիրտի. պօյնունա ալթուն զինճիլ գօտու. վէ ինձինճի ադադադարնա օթուրթուդ, ճիւմլէ ալէմ օնու Ա՛ըսըըն ատհիպի թադրընա գէտիրիլ, էօյլէ ալթանադընընա շէհիրին հէր թադադճընատա կէտիմէյ էմր էթտի: Գադթի նադար Յովսէփին իսանինի ատ թէպակ էտիդ, Փոտիֆոռճանէ գօտու քի, Ա՛ըսը լնսանը իւզէրէ տինանանդն գուրթարընճըդ ատմէք տիր, պաադհու Ա՛անէթ իսանինատ պէօյնէք պիր ընճակ զրզըդա ատա Յովսէփին էվէնատիրտի քի, օնուան Ա՛անատ վէ Եփրէմ իսանինատ ինձի էրքէք էվլատա էտինտի: Պէօյլէճէ Յովսէփ օ պօլուգ անեէնէրինատ պինթինճն Ա՛ըսը թէօխրադընը տօպաշադադ, օ գաատր քիւլէկինճէ պու գադդայ թէօխայընդ տէրանադար էթտի քի, արդատան կէլէն զրթընդ անեէնէրինատ էտինտընդ Ա՛ըսըընդաադրը տէյիւ, իլնա տատր հէմ ճինտր օլան մահադնէրին խադդընը տա տօ-

գուրտու, օնդար քի էէյէճէէք պու-լմադ իչնն տէօրթ թաարաճտան Ա՛ըսըըա տէօքիւնէրիւ-տիւնէր: ±աթտա պունունուա Յովսէփ փարաօնա վէ փատիշահանի խատնէդյէ տէ չօգ քինար դաշանատը. չունքի տհալն զրթընդն շիտատէթինտն էքմէյէ ադճէ եէթիշախիճէյէրէք, օլան ադադնէրընինէ, հայվանադարընը, հաթթա քէնտէ-նէրի պինէ էտիր կինի փատիշահա ատթըդ, քէնտինէրէ նաճխադա էթտէք իչնն պու-զուդ ատթն ալէրընադար:

ԵՒՐՈՒՆՃԻ ՊԱՊ

Յովսէփնն գադըճպադաչատըճնի գընդնէ ահպէպնյնէ էնադինէ ծ-ըսճատ էնծէնէ, վէ Յովսէփնն օն-ընդ ընճդն-պէ էնծէ:

Ծննդ. պաա 42. 43: — ծ. Տ. 2297:

Ա՛ըսըըն զրթընդը, Յակոբ նահապետին էվ-ատնատրընա պէրատէր ատքին օտու-զու Քանան ծօխրադընա գատար եէթիշախյինատն, քէնտէ տէ զահմէթ չէքմէյէ պաշնատը: Վ՚ Ա՛ըսը մէմ-լէքէթինտէ պու-զուդ ատթը ընդ-օր տէյի իշնթ-մէյնէ, կիտիպ պու-զուդ կէթիրմէք իչնն օն էվ-ատնատրընը պէրտէն Ա՛ըսըընա եօնատար. եաընդը Յովսէփնն էօղ դարընատաշը վէ քէնտինէն էն քիւչիւք էվնատը օնան Քենհամինի Յակոբ եա-նընտա ատնդօյուգ, կիտէրտ շայէտ օնու պաշը-նա ատա պիր ճեզատէթ կէնմէնն տէյէրէք օնդար ըտա պիրնէքատ կէօնտէրմէտի: Պունդար Ա՛ըսըընա կէնէպ, պու-զուդ իսթէմէք իչնն Յովսէփնն հու-զուրունա չընդատնատ, վէ եէր էօփտիւնէր խտ,

ծնու Թանըմաոըլար · լաքին Յովսէփ ծնլարը կէօրախ-կիւնաւ Թանըար, վէ կէօրախ-կիւ ըն-
յալար նաւթըըն նէլաի · վէ իւք աղըզա հիչ
պիր պէշարէթ կէօսթէրմէյէրէք, նաւպանճը պիր
քիմսէ կիւլի սէրա մուամէլէ գուլանար ծնլարա ·
նէրէանն կէվէօրաունուզ · կէօրիւնիւր քի սիզ
ճասուս առնուզ, վէ պուրալարը քէշիք նէմէք
իչին կէվիշինիզ առաի ծնլարա : Ծնլար բաա
խայըր էֆէնաիմ, հաշա · պիզ սէնին գուլարըն
ըզ, պուզայ սաթըն ալմազ իչին Ռանան Թօփ-
բաշընաան կէվիշիզ · հէվիմիզ պիր քիշինին էվ-
լաար օլուզ, ծնլքի գաբընաաշըզ · էն քիւչիւ-
կիւմիւզ վիւաէվիմիզէն եանընաա, օ պիրի աէ
գայա օլմուշաուր աէաիլէր : Յովսէփ Թէքբաար
գալմընի վէքէշաիրէրէք ճէվաար վէրիպ, իշլէէ
ճասուս օլաուզունուզ պու սէօզլէրինիզաէն պիլ-
լի աիր · իսմի սէօյլէաիյինիզ սէօզլէն սահիհլի-
կինի Թէճրիւպէ էմմէք իչէն, օ սէաիյինիզ
քիւչիւք գաբընաաշընըզ սա գաբշըմա կէլմէ-
սէքճէ, սիզի կէլէմիյէ գէյլէրմիճ սէաի : Վ֊է
պէօյլէճէ հէվիսինի սէ հաիսէ գօսու · վէ իչ
կիւնաէն սօզրա քէնէնի օնլարա աճըյօր կիպի,
օնլարը հաիսէաէն չըգարըզ, իչինիզաէն եալը-
նըզ պիր Թանէսի գալըն, օ պիրլէր վարըն
պու զաայլարընը կէօրէնիւսիսնէր սէյի էմր էմ-
սի · վէ պիր սահա կէլէճէք օլուրսանըզ, օ
պիր գաբընաաշընըզը պէրապէր կէմէրէճէքսի-
նիզ, եօզրա պիլմիշ օլուն քի սիզի էօրախ-րիս-
րիս մ սէաի : Օ վաղրէ ծն գաբընաաշար պիրի-

պիրէրինէ, սօզրուսու օ գաբընաաշընըզա էմ-
սիյիմիզ շէյ իչէն մուամահաղրմըզա կէօրէ պու
պըզընարայը չէքիյօրուզ · օ զավալը պիզի բինճա
էմսիքճէ, պիզ օնա ամճրմաորզ սէմիյէ պաշ-
լաարար · Ռուբէն տաիսի, պէն սիզի չօճուզուն
գանընա կիրմէյէն սէմէաիմմիյիսի, սիզ սէօզլում
գուլազ տամտարընըզ, իշլէէ շիմսի օնուն գանը
պիղալն մաճլուս օլունուչօր սէաի : Վէնսի մա-
պէյնէրինսի պու սէօզլէրի սէօյլէր իսիլէր, վէ
Յովսէփին աղնաորզընը պիրմիզ իսիլէր · չունքի
Յովսէփ քէնսի պաղաարնըն լէսանընը օնլարսան
կիղլէյէրէք, տաիսա Թէրճիւմանըլա սէօյլէշիր
իսի օնլարըա : Յովսէփ պու շէյլէրի իշլէմսի-
յիսէ, նիւբէյի տօլուզ արթըզ տայանամատը ·
վէ կիսիսէ եալընըզճա ազլամազ իչէն օնզարըն եա-
նընան այրըար · սօզրա Թէքբաար եանլարընա կէ-
լիպ, իչէրինսէն Շ֊մաւն իսմինսէ օսանը Թու-
Թուն պաղլայըն, օ պիրլէր Թէքբաար կէլինճէյէ
գաատար օ պուրատա գալըն տէյի էմր էմսի ·
վէ օնլարըն գապլարընը պուզայրա տօլաուր-
տուգան սօզրա, օնլարըն վէրսիքլէրի պուզայ
ապճէլէրինսի տէ հէր պիրինէն քէնսի գապընըն
իչինէ գօյուպ, էօյլէ պաղլասընլար տէյի կիղլիճէ
քէնսի խրղմէթքնարլարընա Թէնսիհ էմսի ·
պունսան մատա եօլ իչէն տէ օնլարա պաշգաճա
գախընէ վէրիպ · էօյլէ կէօնսէէրսի : Օնլար տախ
Թէվէքքէլ լինկինկ պուզայլարը մէրքէպլէրինէ
հիւքյէտիպ, գօնագ մահալինէ կէլսինէր խաչ, իշ-
լէրինսէն պիրսիսի մէրքէպինէ նէմ վէրմէք իչէն

չուվալները աչարագ կեթ իրանի ազէդի չուվալնե
ազգնաս գօնուլմուշ պուլտուզնաս թաաճ-
ձիւպ էթաի. օնու կէօրսուքէրինաք հէվիսի ա-
ալթիւաթ օլտուլար, վէ պու շէյ Ալլահըն իշի
տիր ադամներ:

Սօղրա էվլէրինէ ևէթիշանքէրինաք, Ա՛ըրը-
տաս պաշտարնաան կէչէնկերի ևէրլի ևէրինճէ փէ-
ռէրինէ նազլ էթաներ. վէ օրտաս օ պիրլեր
ադ պուղտայլարընը պօշաթաճապլարը վազրի,
հէվիսի ադ կէօթիւրսուքէրի ազէդէրի չըդը-
յըլա չուվալտարընըն իշինէ գօյուլմուշ կէօրսուք-
լէրինաք, գալալէրինէ գօրգու կիրիպ, նէ ադ-
լէրինաք, գալալէրինէ գօրգու կիրիպ, նէ ադ-
յէձէքէրինի պիլմէզ խոներ: Օ վազրի իսթի-
յար Յակոբ տախ պու շէյլերի կէօրիւպ իշիթ-
մէյիլէ, եանըզ եիւրէյիլէ ահ էտէրէք, օնլարա
պէնի էվլատլարընան մահրում էթմէնիզ. Յով-
պէնի էվլատլարընան մահրում էթմէնիզ. Յով-
սէփ էօզ, Շ՚մաւուն էօզ. շիմէի ադ Ռաքիէլնի
ադի էօզ, Շ՚մաւուն էօզ. շիմէի ադ Ռաքիէլնի
տախ էլինէն ալմազ իսթէյօրսունուզ. Հէվ
ադ էֆէնտիլէրնէ պէնիմ պաշտամնը կէլէճէք ադամ
պաշտաս: Ռուբէն ճէվապ վէրիպ, ադն եաղընը
Ռաքիէլնի պէնիմ էլինէ վէր, օնու թէքրար ա-
նա կէթիրմէյէճէք օլուրսաս, իբի էվլատնը ա-
էօլահուր ադամ: Հայդը, հայդը. օ էվլատնը ա-
ղլնի իլէ կիթմէք օլմազ. օնուն դարընտաշը էօ-
միշ ադ. Ռաքիէլնի էվլատլարընան եաղընը
պու դալաշ, պունուն պաշընա ա ա պիր պէրա
կէլիրսէ, օ վազրի իսթիյար վազրնա թէ-
ադէլիսիկ գասաղէթ իլէ պէնի մէզարա գօրու-
նուզ ադամ Յակոբ: Օ կէթիրտիքլէրի պուղտայ

թիւքէնինճէյէ գատար մնալահաթ էօյլէճէ գալ-
ար. լաքին ղրիլըղ կիւն պէ կիւն արթըպ, Յա-
կորուն չարէսի թիւքէնակյնաի, էվլատլարընա
թէդրար Ա՛ըրըա կիսին պուղտայ կէթիրին ա-
ա: Յուդա ճէվապ վէրիպ, պիլէպին քի օրանըն
հիւքիւմտարը պիզիմ իլէ գալ էթմիշ, վէ քիւ-
չիւք գարընտաշընըղը պէրապէր կէթիրմէճէքճէ,
պիր տահա պէնիմ եիւզիւմիւ կէօրէճէյինիզ էօդ
ադմիշ ադր. իմտի օնու պէրապէր վէրմէճէքճէ
պիզ կիթմէյիզ ադտի: Յակոբ պաշընա նէ պէրա
կէթիրմէյիզ, տահա պաշդա գարընտաշընըղ
վար ադյի օնա նիչին ադօյլէնիպ ադտի: Օնլար
տախի ճէվապ վէրիպ, նէ եափայընըղ, ադյու-
մուզա պիլմէյէճիզի պիրեր պիրեր արադշէրմայա
պաշլատար. փէտէրինիզ ադամը. տահա պաշդա
գարընտաշընըղ վարմը ադյի պիլաղ էթմա. պիզ
ադ նէ եափալըմ ադօյլէնէք. օ գարընտաշընըղը
տա կէթիրին ադյէճէյինի նէ պիլիրիպնէք ադտա-
լար: Սօղրա Յուդա թէդրար արադա կիտտի,
քինահ քիճիալէթ էտէրէք, չօճուղու կէօթիւ-
մէք իչին կիւճ իլէ Յակոբուն էլինէն գուր-
թարմաք: Պունաան պաշդա Յակոբ թօփրաղընը-
ղըն մահսուլլարընաան տա պիրադ շէյ ալըն օ
հիւքիւմտարա կէօթիւրիւն, վէ կէրի վէրինէն
պուղտայ ադճէլերինի ադ, թէդրար կէօթիւրիւն
ադտի. վէ օնլարըն իւզերինէ խայր տուա էտէ-
րէք օնլարը հօրա չըդարար:

ԵՒՈՒՏԻՒՐՈՆՃԻ ՊԱՏՄ

Յովհէփն գործընկերները պէրպէր փոխա ընէ-
րէ-պէ էլոփէփէն ազգքա, էնոփինի ծնլարա պէյան
էլոհէպ։

Նմն. պապ 43. 45։—Ֆ։ Տ. 2297։

Հաչան քի Յակոբուն էվլատլարը՝ Ռենիամին
ու պիլէլերինճէ օլարաղ Մըսրդա ևէթիշմիլեր
խա, Յովսէփ պունլարը ալ էվի կէօթիւր, վէ
աւչքա թէտարլիք էթ քի, պէն ու կիլէյիմ,
վէ պիրլիքաւ թաամ էաէլիմ ուէյի քէնաի վէ-
քիլնարճինա էմր էթաի։ Լաքին դարընտաշլարը,
էվի կէօնտէրմէկի օ ազճէ սէպէպլինէ օլուպ, օ-
րտաա շէրաաթլըմըզը քէսճէք սիր ուէյի շիւպ-
հէյի վարտըդլարընտան, քէնաիլէրին հիչ խա-
պէրլերի ւօղլքէն, նաարը հէր պիրինի օնու քէն-
ուի դաալարընն իչինաէ պուլտուդլարընը օ ա-
ուէմ նադլ էթմէյէ պաշլաարլար։ վէ շիմաի
թէքրար պուդաայ ալըդ կէօթիւրմէք իչէն օ
ազճէլէրաէն պաշգա ատհա ազճ կէթիրմիշիդ
ուէյիկէր։ Օ ատէմ օնլարա ևիւրէք վէրաի։ վէ
ազճէնին թէքրար սիդճ կէրի չէվիրմէկի Ա.լա-
հըն իչի սիր։ պունուն իչէն թէէաիւճ էթմէ-
յէն։ պէն ալաճաղըմը ալմըշըմ ուէյի։ վէ էօյ-
լէչէ, ծնլարը էվի կէօթիւրիւդ բահաի էթաիր-
ուէյ։ հաթթա գարընտաշլարը Շմաուն ատ չը-
գարդ, եանդարընա կէթիրաի։ Օղլա Յովսէփ
էվի կէտիյինաէ, կէթիրտիքլերի հէաիյէրի մու-
հաափէթ իլէ գաադու էթաի։ վիւաէրլէրինին հա-

լինի խաթըրընը օղատաւ։ վէ օ ատէմ Ա.լահ-
ադգը շաամըշ պիր քիմսէ ուէյ ուէյի։ պատէհու-
էօղ գարընտաշը Ռենիամինին ևիւչիւնէ պաղըդ,
վէ ուէյինիդի քիւչիւք գարընտաշընըդ պուա-
տուբ ուէյի սիւաղ էաիդ, այ օղու Ա.լահ ատնա
վէրհամէթ էթմէն ուէյ։ օղատաա Յովսէփին ևիւ-
րէյի էօյլէ ուօղատաւ քի, իչէրիսի ուօղրանըդըտը։
կէօչնէհուն եաշընը արթըդ զաադի էաէյէի։
օնլարը պըդաադըդ եաչընըդ պիր մահալէ չէքի-
լէրէք ադգաաը։ Թաատ վաղթը օղատյուտաա,
հէփսինին պիրլիքաւ քէնաի ու պէրաաէր օղա-
դաղ պըդայըդաա օթուրթատուդաա։ վէ ատհգաատա
Ռենիամինէ գիյաաւ, ևէքրամ էաէրիսի։ պէօյլէ
շաղ լոդըդա ևէյիդ իչաիքաէն ուօղրա, Յովսէփ վէ-
քիլնարճինա թէնաիհ էթաի քի, պուդաայ գաղ-
լարընը պիր էյի ուօղատուդաւն, վէ վէրաիքլերի
պուդաայ ադճէլէրինէ ու ևինէ հէր պիրինէն չու-
վալընէն ադգընա գօյուպ պաղաաըն։ գաթի նա-
դար քէնաի կիւմիւշ թաադընը ատա ադճէնիյէ
պիրլիքաւ Ռենիամինին գաադընն իչինէ գօսուն։
պէօյլէճէ իրթէնի ատադհ էդքինճէ հէփսինին
պիրլիքաւ քէնաի ևիւքէրիյէ ևօղա չըգարադը-
ատան պիրաղ վաղթը ուօղրա, շէհիրէն ատհա
փէք չօղ այրըլմամըշճաղ ևէքն, Յովսէփ կիսիկ
օնլարը թուդաուդ, էյլէնքաադընըդա պէօյլէմի մու-
գաակիլ էաէրանիդ, էֆէնաիմին կիւմիւշ թաա-
դընը չաղմըշընըդ ատյի ևիւգէրինէ ուդմաղ իւ-
գիւ, ադգաաադընատ վէքիլնարճինը կէօնտէրդի։

Օնլաը պու շէյի իչէթաիքլերինատ, ալէխուդ

օրուց, հաշա. սիկ պէօյլէ շէյ համամաղ շլալ, վէ սիլմէյիկ. սիկ գապըմըզըն իչինաէ պուլաա-ղումուզ ապձէլերի պիւլ թէքրար սիզէ կէթիւ-ժիշ լէքէն, ասնին էվինամինին կիւժիւշ թաալըր նաալ չալա սիլնիւիկ ասիակիէր: Վ՚է պու խըր-սըզլըգան ասլա շհուպհէլերի օլմաալըդը էձիլ-սէն, շունու ասիկ սէրպէսթձէ սէօյլէմիէր քի, օ թաա համակրմըզըն համբնաա չըդարաա, օնու էօլմիւլիւն. վէ հէվիմիզ սէ օ հիւքումաալըն էակրի օրուրուզ. պէօյլէ սէօյլէյէկ չափըձագ նիւքէրինն էնաիրիկ չէօզակիւէր: Վ՚էքինճաւձ ասիկ սիկէր սիկէր հէվիմինէ պաղրակ ապաաղը ապաաա, նիհայէթ Վանիամինին գապընըն իչինաէ-սէն չըդարաըդրաա, օրաաա հէվիմ սէ ասնաաղ դալաըլաը. վէ գիյաաէ ուսիա քէօնքէլ-ինաէն ապգալարընաաքի լուպալարընը նրմէ-մայա պաշլաաղըլաը. վէ պաշլարընը ասրակ նէրկ ապաղարաղ, օնունուրա պէրաակէր շէհիրկ կէրկ սէօնակիւէր:

Չաշան քի կէրկիա պունդաը Յոմէկինն հու-պուրունա չըդարըլաը, վէ Յոմէկի պունդաըրա պու-համաղրընդրկ շէյ նէ սիր սէսկիյէսկ, Յուդա սա-նիմաէ, կիսոկա օնուն այաղընա սիւշաիւ. վէ պի-պիմ վիրձիք ձէվաապմըդ հօդ. լաղրաըպմըդ քիւքէնաէ, նէ սէօյլէյէկիմ. Ընաահ կիւնահրմըդը նիւղիւմիւղ ուրաաւ. իչինէ հէվիմիզ սէ, սնինն պուրան քէօլէն իզ սէսկ: Յոմէկի իսէ նօդ եօյլէ սէյկ. կրաա քաա քիմին համբնաա չըդարըլաա, պէնիմ քէօլիմ օ օլաճագ. սիզ ապաա օրան,

վիսակրինիղրն համբնաա կիսոն սէսկ: Օ վագրէթ Յուդա պէրաագ նիւրկքէնկա, օնաան ակիվլըգ սիվէյկրէք, Վանիամինին նաալ քէնաէ փէսակը-էրինն իսոէթկյաէ վագրէընաա աօն էվլաալ օլ-աաւգունաւ. վէ իսոէթկյաըրն էրինաէն օ էվլաաընը գօփսաըրըգ կսոէթկրինձէկյէ գաաաալ քէնաինն նէ գահմէթընը չէքակինն արրաաքյաա նագլ էթմէկյէ պաշլաաղը. զէվձէմ Վաքէլաէն համբնըգ իքի նվ-լաաղմ օրաաւ. պէրինաէն այրըլաըմ, օնու ճանաա-վաղ փաաալաաղը սէսինկ, պէր սաահա նիւզէ-նու կէօրկմէկաիմ. շհոմաէ պունաւ սաա համբմաան աղըօրաունաւգ, կիսոկա նօլաա նա խաաթէրինկ, նա պէր պէրյաա ուղրաւաա պինմէ նօրկմիւմ աէսկէգ օրաւունաւգ սէկրէք պրրաագմագ խա-թէմէկաան. օնաւն իչինն վիսաէրիմինն Հուղրաւն-սաա պունա պինն քէՃկ օլաաւմ. խմաէ թէք պու-ադաա օրաաւն վիսաէրինն համբնաա կիսոմինն սէ, օնաւն նէրկինէ պինն պէրինն գաւրաունաւգ քէօրկնկ օյայրմ. նօղաա պինն վիսաէրիմինն գաբշրաբնաա նէ նիւղիւրկ չըդարձագրմ. վէ օնաւն նիւրկրինինն ա-ձրաբնը կէօրկձէկյէմ սէրկաէ:

Օլ վագրէթ Յոմէկինն սաագրը թիւքինաէ ար-թէղ քինաինկի թաւթաամագ օլաաւ. խմաէ հա-պանձը սաէմինրի համբնաաան արշագրը չըդարթէ-արաաը, վէ համբնըգ օնագիր գաբրնաաշլաբրյաա գաագրա, պիրաէն պիրկ ադայագաագ, Յոմէկի պինն խմ, կիրշէք վիսաէրիմ սաագը արը սէկի չաղրաագ: Վաբրնաաշլաբրը պունաւ իշկիթակրկինաէ օօ-նաւգ գաագրաւգ, ադրդագրը աշրդմագրաագ. Յոմէկի

ծնալը թէքթաւ հանընա չտալըտաը, պէն սիղին դարընտաշընըդ Յովսէփ իմ. սիզ պէնի օ թիւճ-ճարլատա սաթտընըդ. ծնալ տա պէնի պուրայա կէթիտսէը. լաքին օ հախտըղընըդ շէյ իչին դօղմայըն. Ընտհ պէնիմ օ հօլուա պուրայա կէլնա, Մըսըրա հիւքիւմտաը վէ տահիսկ օղմանը թէտալիը էթտի քի, պու զրթըդը վադթընտա սիղն ուշուրտուպ, միւէթիմիկ ախունեատան թիւքէնտիկն. վէ շնտի զրթըդըն նքինճի աէնէսի ատը, եւտի աէնէ թէքմիլ օղմադ իչին պէշ աէնէ տահա լազըմ ատը ոէտի: պէօյէ մուհտապէթ իլէ պէրիսպէտրինի գուճադըյըդ էօփիւշտիւքտէն ասըդա, չտիրդ կիտին փէտէրիմէ սէօյէյին քի, Ընտհ քէնտի էվըտաը Յովսէփի Մըսըրըդըտրն իւզէրինէ հիւքիւմտաը էթմիշտիր. վէ էվըտաընըն շէրէֆինի ազամէթինի օնա նապը էտին. վէ սէօյէյին քի կէձիքմէյիպ, էվի պարպըտրա քէնտիկ տէ գալգտըն Մըսըրա կէլմին քի, պու զրթըդը զէմանընտա քէնտինի ասյուրտայըմ ատչէրէք օնտըտա թէնապիհ էթտի: Պու Յովսէփին գարընտաշըտրընն պէչան օղմանընը փարաւոն փատիշահ տախի իշխոխ, չօղ շազ օտաւ. վէ օնտրտա ատրապտատ, վէ հօլ էվազիմտաթըտրը վէրտին քի, կիտիխ փէտէրէրինի էվի պարպըտրա Մըսըրա կէթիրմինէը տէյի Յովսէփ թէնապիհ էթտի. Յովսէփ տէվի տախի փարաւոնուն սէօյէչտիյինի կէօրէ, օնտրտըն հէր պիր իսթէիզատրընը պիր էյիճէ թիւթիպ էտէրէք, վէ օնտրտա զայրէթ վէրէրէրէք հօլա չտզատտը քի, Ռանան թօփրատընտա կիմ տիչի-

ՆԻՄԻ ԻՐԻՆՃԻ ՊԱՇ

Յակոբ-պէ-Ի-ն ֆահլէտաըյը գալէտը Ա-ը-ը ընօփրաըն կիմտէ, վէ օրտա էնտի էվ-ը լատրըն-ը ալէքսանտրիա վէ Ռոտոս էնտէ:

Ծննդ. պտպ 46.47.48.49: — Ք.Տ. 2298. 2315:

Յակոբուն օնպիր էվլատըը պիրտէն կէլնպ ակվինճիլէ, օղլուն Յովսէփ սադըմը շ, վէ Մըսը-րըն հիւքիւմտաըը քէնտիկ իմիշ տէյի սէօյէմիք-լէրինտէ, Յակոբ ծօնտու գալտը. վէ նէրըն նէ-լինճէ հէր շէյի նապը էտիպ, քէնտինի կէօ-թիւմէք իչին Յովսէփին օրտուսուն կէօնտէրտիյի ադադաըրը վէ սակը հօլ լէվազիմաթըտրընը կէօսթէրմէկ պիր ատըլմա ինանմատը: Օ վա-ղրթ Յակոբուն նիւրէյի տէ թուքուշտու, վէ Յովսէփինին սադ օտաւ ղընտա պիրտէքտէն տա-հա պէօյիւք նէ էյիճէ օտա պիրէր պտնա. Էօղլէ իսէ մուհտապէթ իլէ կիտէրիմ քի, էօրմէքտէն օնտ կէօրմէյիմ տէտի. իմտի հէր շէյի հազըրլատը, վէ էվլատըը վէ թօղունըտրըտա ճէմաո նէթ-միշ պէշ քիշի հօլա չըզտըտտ: Նէքին Յակոբ պտ կիտիշ հազըրնտա պիրտէ շիւպհէտէ իսէ. (չունքի քէնտինին իկամէթ էթտիյի օ Վանան թօփրատընը քէնտի պիրտիկլէրինէ վէրմէյինի, վէ օրտուա գալտը չօղալտաճադ օտաւ պտրընը Ա-ը-ը Ընտհ Ըրտահատա, Խատհակա, վէ քէնտինէ տէ տահմա վատ էթմիշ իսէ) պտ ճիհէթտէն նէ-մին պու յուտաւ թատիր օլունան մահալ նէթմիշ-

ախիսէ, քէնաւինէ նուբ վէրսին տէյի Ալլահա ահա էախպ դուխպան տունուու: Ալլահ տախի օ կնձէ Յակոբա կէօրնենուպ, գօրգմա Մըսըրա կնէթ քի, էօլումնեն վազէնտուա կէօզլէրինի Յովսէփ գախտան տէտի. հաթթա քէնոխ միւսէֆինի օրտուա տա արթըրըպ չօղալտաճաղընը, վէ ասըրա օնըտըր Մըսըրտան չըզտըրաճաղընը տա վատ էթտի: Յակոբ պունուան ձէտտըթ ալըպ, եօլճուլուղունա տէվամ էթմէյնէ Մըսըրա եաղըն Գանաան թատըր օլունան մահալ նէթիշտինուէ, Յովսէփ օրտուա գարշըլաատը. վէ վէտտրինի կէօրտուքտէ անուէ, կիտիպ աղլայտաղ պօյնունա սարըլտը. վէտէրի տախի օնու գուճաղէյրպ, այ օղուլ, ախնի թէէքրար սաղ կէօրտում եա, պունուան ասրա արթըպ էօլէյիմ կիտէմ տէտի: Ասրա Յովսէփ վէտէրինէ վէ գարշընուաշտրընա փարաւոնուն գարշըտընա չըզտըրտըտաղ, ատօյլէյձէքտէրինի էօյրէթտի. շէօյլէ քի մըտըրտըտուան այրըձա, քէնոխնէր օ Գանաան թօփրաղընուա սաքին օլուռնտար. չունքի քէնոխնէրի վէրք միճատոխ պէր մահալ ըտը. վէ վէտէրի Յակոբ վէ գարշընուաշտրընուան պէշինի պէյուաղը ալըպ, փարաւոնուն հուզուրունա չըզտարտը: Փարաւոն տախի գայէթ միճուուն օրտուա. վէ մահալէթ ինի Յակոբուն խաթտըրընը պուտ էթտիքտանն ասրա, էվլատտարընուն ախնաաթը չօղանտրպ օլուռնտուռ ատնուտրընուա, Յովսէփինի խաթէտինէյնի, կէօրէ, Գանաան թօփրաղընը օնտարա վէրքի, օրտուա սաքին օլուռնտար

ըտար տէյի օնա թէնոպէհ էթտի (քի Մըսըրը թօփրաղընուն էն միռնոպէթ մահալ էտի). հաթթա միւսի գօյուռնտարընուն իւզէրինէ տէ օնտարաան մէռը գօ տէտի օնա: Յովսէփ տախի Գանաան թօփրաղընա օնտարը եէրլէշտիրտի. վէ գրթըտըղընն պադը գատան պէշ ախնէսինտէ փէտէրինէն էվինի քէնոխի ասյուրուպ, հէչ պիր շէյէ զարուրէթ չէքտիրմէտի:

Յակոբ նահատեա օրտուա օնտէտի ախնէ տահա նաշատըգտան ասրա, արթըպ փիր իսթիյար օլուտուտա, Յովսէփի հառընա չատըրտը. վէ ևէվին վէրէրէք, քէնոխնի Մըսրը թօփրաղընա կէօմմէյիպ, Գանաան թօփրաղընա կէօթուրմէսինի, վէ փէտէրլէրինէն մէզարընա կէօմմէսինի թէնոպէհ էթտի: Օնտան ասրա պիր տէֆա տա Յովսէփ իքի էվլատը Մանասէհի վէ Եփրայիմ իսթիյար փէտէրինէն հառընա կէթուրտի քի, օնտարա ասն ալըր շընը վէրսին: Յակոբ տախի պուչօճուպտարը դուձաղընա ալըպ հօխտու, վէ իֆտատի թէհէլլի օտտուպ, շուքուր Ալլահա քի, ախնի կէօմմէյ պէնի հատրէթ պրըտաճնատրըտան մատա, էվլատտարընը տա պանա կէօմմէտտի տէտի Յովսէփ: Պատհու Յովսէփ, պու չօճուպտարըն իւզէրինէ էլինի զօյուտ օնտարա խայր տուա էթտին տէյի սրտայրտա, հառնի իքի էվլատը օլան Մանասէհի տաղ Թատրէֆա, վէ քիչիք օլան Եփրայիմի տօղ Թատրէֆա Յակոբուն էօնինտէ տուղ էօքտու տահ յուսէ, Յակոբ Ալլահըն թէհատիրլէյէ տաղ էլինի Եփրայիմի վէ տօղ էլինի Մանա-

ակնին խզբինե ուզաատարագ, էօյլեձէ օնըարա ալգըշընը վէրտի։ Վ՚ի Յովսէփ պունու սկը թէ-ատատուֆ զանն էթմէյիլէ, հէր նէ գատար թէպ-տիլ էախպ ատղուլթմադ խսթէտի իսէ տէ, Յա-կոբ տէյնէմէյիպ, էօյլեձէ Եփրեմի Մանասէհէն իլէրի կէչիրէրէք, Յովսէփ օլան մուհապէթին-տէն, իքիսինի տէ քէնտի էօզ էվլատլարընըն սը-րտաընա գօտու քի, պրօպագընդը միտատան օն-ըար տահի էվլատլարըդըա պիրլիքտէ պաշգա պաշ-գա հիտատ ալսընըար. վէ ահէր էվլատլարընատան պաշգաձա օլարագ, Ափիմի տէ միւսթաֆիլ Յով-սէփ վէրտի։

Պունատան սօղրա Յակոբ նահապետ էօլեձէյի վագրթ օնիքի էվլատլարընը պիրտէն հուզուրու-նա չաղըրթտըրար. վէ իւք էվլատը Ռուբէնատէն պաշգայատագ, հէր պիրինէն սկսիէհինէն իւզբինէ վագրթ ըդրա թէքմիլ օրաճագ պաշգա պաշգա փէդ-դանպէրիքէրը սէօյլէտի։ Պու սէօյլէտիյի փէդրամ պիրիքէրը մագէնինտատ Յուդանընքի փէք պէօ-յիւք տիւր. շէօյլէ քի Իսրայէլ միլէթինինն փա-սիլահլարը վագրթ ըդրա օնատն սօյունատա գատար ղրաճաղընը. վէ Ա՚էահանէն կէլմէսինէ գատար տա-յանաճագ օրատ զունու այան աշիքտատ իսթինտագ էախ. նիձէ քի էօյլէ սէ իձրա օրատ։ Պատհու փէսախրանի սօն ալգըշընը օնգատա վէրմէյիլէ, վէ քէնտի թէնինի Ռուանան թօփրաղընատա փէսախլէ-րինին մէղարընա կէօթխուրուպ կէօտնհնդէր սէյի թէքբատէն վատկէթ էթմէյիլէ, 147 հաշընատա էօյլէ էյի իսթիկյատըդըա վէճհաթ էթտի։

ԵՒՐՈՊԻ ԻՒՂԻՒՈՑՄԱՆ ՊԱՏՄ

Յովհէփէն էնադ փէռէզինէ կէօտնէտ. վէ գատըբ-պաշլատըձա ասֆվէզըդ վէբպէ+պէձ ատղրա էնադինէն պէ վէֆտի էդրէտէ։

Գնն. պաղ 50։—Թ.Ս. 2315. 2369։

Հաշան քի Յակոբ վէճհաթ էթտիյատ, Յով-սէփ մըսրըդըլարընն ատէթի իւզբէ (նատու քի պէօյիւք ատէմիբէ իքրամէն հաէրլէր իտի), օնուն թէնինի պահարլաթտրատը, վէ նէթտիշ կիւն օ-նուն հատընը թուրթուգատան սօղրա, փարաւոն փատիշահընն էմրինէ, թօփու գարընատաշլարը, վէ Մըսրընն պէօյիւք ատէմիբինատէն չօգլարը ատա պիրլիքտէ օրատագ, ատթրատ, արապալար, վէ ամէմ ատղթանատթրա օնու ալտղ Ռանան թօփ-րատընա կէօթխուրուպ. վէ փէռէզինէն վատկէթի մուձխինձէ, փէռէրէզինէ մահատս օրան մէ-զարա կէօտնհու։ Պու զինէթէ ձէնատէ ալայընը թէքմիլ էտխագ, ձէմիսի տէ Մըսրատ քէնտի հա-նէլէրինէ տէօնտիւլէր իսէ, օլ վագրթ Յովսէփին գարընատաշլարը, շայէտ Յովսէփ կէչմիշ կիթմիշ շէյլէր իչին քէնտիլէրէ զարտագ սագլամըշ օրա-տագ, փէռէրէզինին վէճհաթընատան ատղրա ին-թիգամընը ալմատըն տէյի գօրգատգարընատան, Յովսէփէ կէլնագ, փէռէրիմիզ էօլմէտէն նվիվ, ատնա գարշը էթտկյիմիզ կիւնահա ածիվլըդ վէ-րէսին տէյի քէնտի թատրաճընատան ատնա տէօյ-լէմէյի պիտէ թէնատիհ էթմիշտի. իտատ պէտ Ու-լահըն գուլատը տատ րիձա էտէրիդ քի, քէմիլ-

յիմիսկ ածվ լոգ փիշքեշ էաէսին տէյերէք, Յովսէփին այաղընա տիւշտիւկեր. վէ հէվիմիվ տէ սէնին գուլուն քէօլէն իվ տէտիկեր: Օլ վագրէթ Յովսէփին ևիւրէյի տօլուպ, ադրամայա պաշլատը. վէ օնլարը թէսէկկիւլ էաէրէք, հիչ գօրգմայըն, պէն տէ Ելահըն գուլույում. կէրէչի սիվ պանա քէօթիւլիւք էթմէք իսթէմէմինիվ, լաքին Ելահ օ քէօթիւյիւ էյիյէ թէպտիվ էթտի. նիձէ սիվ տահի կէօրտիւնիւվ քի, պու գառար սայը- սրվ ինսանլար տօյուրտում. իմոի հիչ գօրգմայըն, սիվն տէ շիմոիյէ գառար նասըլ գայըրտըմ կէօ- վէթտիմ իսէ, ևինէ էօյլէ գայըրըրըմ տէտի: Ալ պէօյլէձէ կէչմիշ քէմիկի իսթէրընտա սապա- մայարադ ածվ լոգ վէրմէյինէ, վէ ևիւրէքլէրինի տանըտար օնլարը կէօնտէրտի. վէ օրտառա սօնուննա գառար ատուտէ վէ իսահաթլըգտա եաշատըլար:

Լաքին Յովսէփ 110 եաշընա էվթիշտիյիսէ, էօլմէյինէ եադըն վագրէտտա, պադը գալան գա- ըընտաշլարընը եանընտա չադըրըպ, Ելահ (նասըլ քի սէօյլէմիշ իսէ) հաչան Իսրայէլ միլլէթինի Ա՝ընըտան չըգարըպ, Ըբրահամա, Իսահակա վէ Յակոբա վատ էթտիյի թօփրադա կէօթիւրիւ- սէ, օ վագրէթ քինատ կէմիքլէրինի տէ Ա՝ընըտան գալտըրըպ պէրադէրէյինձէ օրայա կէօթիւ- սինէր տէյի օ տա օնլարտա վատիյէթ էթտի:

ԻՋԻՆՃԻ ՀԻՍՍԷ

Եւէց վէ Օ՜ռ-ոց էլ՝ատլարընընը հէ+էայէսի. էանէ Իսրայէլ ժէլլէթինէ Ա՝ընըտա վէ ղէօլտէ ծօլմ- ը՜-գլարը հէնկէռմէնտա վատը օլան ղէյլէր:

ՊԻՐՈՆՃՒ ՊԱՏՊ

Իսրայէլ ժէլլէթինին ֆլըբըլըմըտը էլինտէն ղէ+- պէ+լէրի ղահմէրի վէ ժէլատէտնլար:

Եւէց, պ՜ատ 1:— Օ՜ռրինի Տի՜նէա, 2428:

Յովսէփի նահատէսին վէ ֆաթըհատան սօղրա, Իսրայէլ միլլէթի ալէմըզ սինի գառար տահա էյի ըտահաթ կէչիրէրէք, կիւն պէ կիւն օլ գա- տար ալթըտ չօղալմըլտար քի, սաքին օլտուգլարը գէսեմ թօփրադը ինսան ըտա տօլտու: Լաքին պէրի պէրի արգասընա Ա՝ընը թահթընա եինի փատիշահլար օթուրուպ, Փարաոն իսմինտէ պի- րի տահա կէլտի քի, Յովսէփին մըսրըլըլարա էթտիյի էյիձէ պիլմէյէրէք, նա տա իշ եէրինէ գօմայարադ, Իսրայէլ միլլէթինին պէօյէ զիյատ ալթըտ գուվվէթլէնտիքլէրինի կէօրմէյիլէ, պիր կիւն պուննար տա քինատ տու- ժունլուքուն պիր օլուպ տա քինտիլէրէ զարար վէր- մէմինէր տէյի գօրգուտունտան, Իսրայէլ միլլէ- թինի պինատարա չալըշտըրտարագ, վէ իւզէրլէրինէ ադըր պօրճլար ևիւքլէտէրէք, օնլարը սրդըշթը- րըպ էղիկթէ գօմայը տուշունտու քի, օ գառար ալթըտ գուվվէթլէնմէմինէր: Ալ էօյլե շէտա վէ տայանըլմազ էղիկթլէր իլէ, Իսրայէլ միլլէթի Փիթոմ, Ռամսէս վէ Ոնն խամինտէ իւշ շէհիր

Եամտրլար ըաա ատա, փարաւոն Ֆիքրինէ զօտա-
զու նէթիձէյէ ԷԹիշէմէ. չունքի մրաբրլրլար
Խարայէլ ժիլէթինի նէ զատար զիյատէ, խրբխա-
լարլար ըալրյրաա, օնլար Ալահըն ալգրշրյա ատա-
հա զիյատէ արԹրզ գուվվէԹլէնիր իտիլէր: Պու
ձիհէԹատն փարաւոն պիր պաշգա շէյէ ԹէշէԽ-
պիւս էԹատ. ինչ ուսԹա էպէլէր օլուպ, Խարա-
յէլլիլէրին էպէլնէք խրզմէԹինի պունլար էաէր
իտիլէր. իտոի փարաւոն կիզլիձէ պունլարը չա-
զրրզ էմր էԹատ ք, Խարայէլլիլէրին չօձուզու-
նու ալաձագ օլաուգլարընաա, ատոլան էրքէկ չօ-
ձուգլարը անինատ պօղաունլար, ժէ նալընրզ գրզ
չօձուգլարը ատզ պրրատարընլար: Օ իտԹունլա-
րըն ըաա նիւրէքլէրինատ Ալահ գօրդուատ օլ-
ատուդունատն, փատիշահըն էմրինի նձրա էԹմէ-
տիլէր. պունա պինատն Ալահ ատա օնլարը ալ-
գրշայրպ իշէրինի բաաԹ կէԹիրիւ, ժէ գէնկինլէ-
նէտիրիւ իտի: Փատիշահ պունլարը չաղրրզպ
Թէքտիր էԹատիյիտ, պունլար տաիտ պիզ նէ նա-
փալրմ. Նահուտի գարրլարը մրաբրլրլարրն գա-
րրլարը կիտի պիզիմ խրզմէԹիմիզէ միւհԹաճ օլ-
մայարագ չօձուգլարընը ԹէԿլիտ էտիյօրլար ատյի
ձէվաապ վէրտիլէր: Փարաւոն պու նօրուա տատմաԹ-
լուպունատն հասրլ օլմատրղընը կէօրմէյիլէ, աշի-
քնար Ֆէրման էԹատ քի, Խարայէլ նահսօ Նա-
հուտի միլէԹինին ատզան էրքէկ չօձուգլարընը
բրմաղա ամԹրզ պօղաունլար, նատընրզ գրզ չօ-
ձուգլարը գատրն:

ԻՒՒՈՒՆ ՊԱՐԳ

Փարաւոնոն գբզբընըն Մովսէսի ըմմագրան գոր-
ընատրզ Էհնպինէ էվլատ էտինմէսի:

Եւէյ, պապ 2: — ԹՒ. Տ. 2433:

Պու ատյրատ Խարայէլ միլէԹինին Վ.էւի սկ-
սիլէմնատն Ամրամ իտմնատ պիր քիշինին պիր
էրքէկ էվլատը տիւնիատա կէլնօպ, ամԹատարը պու-
նուն պիր կիւզել չօձուգ օլուգունու կէօրմէյ-
լէ, բրմաղա ամԹմատյա զրյմատրլար. իլլա փատի-
շահրն էմրինէ գարշը կիզլիձէ իւչ այ ատզլա-
ատրգատն ատղրա, պիր կիւն մատատահԹ զահիրէ
էրզրպ տա զատէպ չէքմէյէլիմ տէյի գօրգուլա-
րընատն, խատրըատան էօրմէ պիր ատնատրզ ալգրպ,
զինՖԹիլէ սրվատրլար. ժէ չօձուգու իչինէ գօյա-
րատ գատիայրպ, էօյլէձէ բրմաղրն քէնատրընա ատղ-
րու ապրատարլար. Չօձուգրն զրզգատրընատաշը
տատի նիւրէյի ատյատնմատրղընատն, պագայրմ
նէ օլաձագ տէյի էանրընատն այրրլատմազրատը: Օ
ատրատա Փարաւոն փատիշահրն զրզը տա չաղրպ
էօԹէտ խատայրզլատրրյրա բրմաղրն քէնատրընատա
կէպինիր իչէն, պու ատնատրզը կէօգունիւյիւտ, ա-
նինատ տատմ կէօնտէրիպ չրզգատրԹատրրտը. ժէ աչրպ
պագատը քի, իչինատ պիր մատատմ գօմու շլար ազ-
լայօր, օնա զիյատէ ատճրտը. ժէ պու Նահուտի-
լէրին իշի օլմազ կէրէք պիր տէյի Թատամին էԹ-
տի: Չօձուգրն զրզգատրընատաշը օ վագրԹ էանրընա
էագլաշրպ, էյէր խաԹէր խէն պիր Նահուտի
պիւտունա չաղրյայրմ, ատրն պագատն տէտի. ժէ

թամամ փէք էյի օլուր ասխիյինաէ, զրզ սախի կիսիպ չօճուզան վալիսէսինի կէթիլսի. վի Փարաւոնուն զրզը մէսարխինի պէն չէքիլիմ. ալ պու չօճուզու սապլա պէօյիւթ ասէյիէք, օնուն էլինէ թէսլիմ էթի: Ալ՝ ալիսէի մու հապէթ լէ ալոր սագլսոր. վէ պէօյիւթախուքսէն սօզրա, կէօթիւրիւպ թէքրար Փարաւոնուն զրզինա թէսլիմ էթի: Օ սախի նէձէ քի տէրլեր, պաշդա էվլսար օլմասըզընսան, պու չօճուզու ալըպ քէնսինէ էվլսադըդ էթի. վէ իսմինի ան Մովսէս գօսու քի, սուսան չըզմըշ ասէմէք սիր. պսսէհու օպուդսուպ մըսըրլըլսարըն իլիմիէրինի վէ մսսիսէթլսրինը էօյրէնսէն սէյի խօճալսրըն ևսնընա գօսու:

ԻՉԻՒՈՀԻ ՊԸՊ

Մովսէսն հէլէմ ֆո-հապէրնէ սէպէպնէ Մոբնան-ըէլսրըն ֆօբթսղընա գաչմսոը. վէ պէօյե-ըՄըէն ֆո-ճի-պանընը կէօրէսի:

Ելէյ, պսղ 3. 4: — ֆ·Տ. 2474. 2513:

Մովսէս պէօյիւպ 40 հաշընսա պիր սասէմ օլսուդսսա, Ընսահընսուէթ Ֆուդսա դուվվէթ քէսպ էսէրէք, սինսիկ սուլթանըն էվլսալըզընը, վէ փսսսիշահ սսրայընը պըրսսդըպ կիէթսի. վէ քէնսի սի վիսէթի Իսրայէլսիէրին հանընսա էդդինսի: Օնսան սօզրա պիր սէֆա մըսըրը պիր քիշինին պիր Յահուսիյի թուխուպ սէօյսուդինու վէ խրըփսսսրըզընը կէօրմէյինէ, պու շէյհ թահամ վիւ էսէմէսի. վէ կէօրէն օլմասըն սէյի սէօրէ նըհնա գօսու:

թսրսֆա պսզընսրսզ, չսիրձսզ օ մըսըրընին իւզէրինէ գօշուպ էօսսիւրսսի. վէ օրսսա գուսնըն սղէրնա կէօմսիս: Իրթէսի կիւնիս պսզսը քի իքի Ցահուսի պիրիսիրէրինէ դսվզա էսիյօրսսր. Մովսէս օնըսրը պսրըշէրըմսզ իչէն սրսյա կիրսի. պէ սսէմէր, սիղ գսրընսսաշընըզ, նիչէն պիրիսիրինիւզ դսսր էթմէք իսթէրսինիղ սէսի, օ վսզրէթ գսսր էսէն Մովսէսին իւզէրինէ սօզրս գօշուպ, սէնի սիղիմ իւզէրինէ սիղէ քիմ հիւքիւմսսր ևսխօա շէրսսաթձը նսսզ էթսի. ևօզսա սիւնքի կիւն մըսըրընըը էօսսիւրսիւյսն կիսի, պէնի սէ մի էօսսիւրմէք իսթէյօրսսն սէսի: Մովսէս պուննս իշէթսիյինսէ, մսսսհաթ նսսզ մէյսսնա չըզմըշ սէյի շսշսզ գսվսսր. ևօզսա փսսսաւոնուն գուվսզընա սա էէթիշմիշ, վէ քէնսինի թուխուպ էօսսիւրմէք իչէն սրսյօր օլսուդունս սա սղնսսմայընսա, Մըսըրսսն չըզսզը. վէ Գընըզ սէնիղէն օ պիր թսրսաՃիննա Ամնա սսսզընա ևսզըն Մովսէսին թօփրսզընա գաչսը: Օրսսա գսվըպ Մովսէսվսրըն հիւքիւմսսրընըն ևսխօա սսշ քնսհինինն դրզը Սեպիոմբայընսա էվլէնսսի, վէ օնսսան Գնհսսմ վէ Նզիսզսր իսմինսէ իքի էվսսա էոսինսսի. վէ դրզը սէնէ գսսսր պէօյէ Հոզուէվ ևսխօա Յոթոր նսմ գայընսսթսսրընըն ևսնընսսա գսվըպ, օնսսն գօյունսսրընը կիւսէրիսի: Պու սսիսսէ, հէր նէ գսսսր Մըսըրըն ևօզսրընսա սէօյէսինիվիզ Փսրսւոն վսսսիշահը էօսսիւրսէ սէ, սրզսսընսսան օնսսն նէրինէ պիր Փսրսւոն սսս-

հա կէլտի քի, Խոսայէլ միլէթինի տահա պէյտաէ
խըրխատար, վէ ճանըարընը աղըզտըրնա կէթիրիր
իտի. շէօյլէ քի արթըգ չարէլէրի թիւքէնիպ ահ-
ուզարըտա Ալահա գօշմայա, վէ քէնտի նահա-
պետլէրի Էբրահամըն, Իսահագըն վէ Յակոբուն
վասիթաարըտա քէնտիլէրէ էթտիյի վաատլէրի
իտթըրնա կէթիրէրէք, օ ադըր էսիրլիքտէն քէն-
տիլէրի խէլաս էթմէն տէյի օնա բիճա էթմէյէ
պաշլատըտըր: Ճաչան քի Ալահըն գօստուղու
էօլչիս եէթիշմէյիտէ, քէնտի նիհայէթսիզ միր-
համէթիյլէ Խոսայէլօղլարըն ահուզարընը իշիտէ-
րէք, վէ շու մինվալ իւզէրէ Մովսէս կէօրիւ-
նիւպ օնունտուա պէօյլէշէրէք, Մովսէսին վասի-
թատըտա օնտարը մըսըրլըլարըն ինսաֆսըզ էսիր-
լէյինտէն գուրթարմադ իտթէտի:

Շ էօյլէ քի Մովսէս պիր կիւն գօյունտարընը
ալտա եայմայա չըգարըրընտա, վէ Քորէք տաղընա
գատար կիթմէյինտէ, պիրտէն պիրէ գարշըտընա
պագտը քի, պիր պէօյիւրթլէն չալըտը ամէշ
քէսիլմիշ եառայօր, վէ ատա թիւքէնիպ թէլէֆ
օլմայօրտուտու: Մովսէս պու թատաճխիւպլիւ հիք-
մէթի պիր էյիձէ կէօրմէք իչէն պիրտա տահա
եագլաշտըրտըտա, օ վագըթ պէօյիւրթլէն չալը-
պընտան, Մովսէս, Մովսէս, պու բայա եապըն կէլ-
մէ. հէմ չիմմէլէրինի այաղընտան չըգար. չունքի
տուրտուղուն եէր մուգատտաս եէրտիր տէյի քէն-
տինէ պիր սէտա կէլտի. Մովսէս տահի գօրդու-
սունտան կէօղլինի գատըրըտ պագամագըտը:
Ասղտա տա, պէն Էբրահամըն, Իսահագըն վէ

Յակոբուն Ալահըտըր. ճէմաաթըմըն մըսըրլը-
լարըն էլինտէն չէքտիքլէրի էզկէթլէրի կէօր-
սէմ. վէ օնլարըն ահուզարընը իշիթմէմ. օնուն
իչին օնլարը Մըսըրտան դուրթարմայա, վէ Նա-
հապետլէրինէ վատա էթտիյիմ սիւսիւլ պալ ա-
դրատան թօփրաղա օնլարը կէօթիւրմէյէ կէլտիմ:
Ամտի կէլ սէնի Փարաւոն փատիշահըն ճանընա
կէօնտէրէյիմ քի, ճէմաաթըմը Մըսըրտան չը-
գարարսըն տէտի: Մովսէս տահի, էֆէնտիմ, պէն
քիմ իմ քի, Փարաւոնտուն հուզուրունա չըգա-
յըմ, վէ Իսրայէլ միլէթինի Մըսըրտան չըգա-
րայըմ տէյի ճէվապ վէրտի: Ալահ, պէն սէնին
պիլինճէ օլուպ տահա եարարըմ էտէրիմ տէտի:
Մովսէս թէքրար տէօնիւպ, ճա պէն Իսրայէլ-
լիլէրէ, սիզին Նահապետլէրինիզին Ալահը պէնի
սիզէ կէօնտէրտի տէտիյինտէ, օնլար տահի օնուն
իսմի նէ ոլու տէյի պահա սիւալ էտէրլէր իտէ,
պէն նէ, տէյէճէյիմ տէյի սիւալ էթտիյիտէ. Ալ-
լահ ահա ճէվապ վէրիպ, պէն ձուր օլան Ալլահ ըմ-
պէնիմ էպէտի իսմիմ ադա տուր. իսմի օնլարա
պէյլէ տէյլէ. վար օլան քէնտիտի քի, սիզին Նա-
հապետլէրինիզին Ալահը տըր, պէնի սիզէ կէօն-
տէրտի տէ. կիմ մատտէյի օնլարա պէյլէ տա-
նամ. վէ օնլարըն տէօղ տահիսի տատմէլէրինտէն
պիլինճէ տլտա, օնլար ըտա փարաոնտուն գարշը-
սընա չըգ. վէ պիզիմ տահիպ Ալահըմըզ պիզի
չալըրըյօր քի, չէօլէ տօղրու իչ կինճիք ու-
զադ պիր մահալէ կիտիպ, օրատա քէնտինի գու-
րան տունտաճադըզ տէյի տէյլէ. պիլիրսիմ քի փա-

բառն սիրե պրոպոմցիաձագ տրը. Թա քի պիւ-
Թիւն մրնրրելարը վէք ֆէնա զաղէպլէյձէ-
յիմ. էօյլե քի ապրակէթ խաթէմէյէրէք սիրե օ-
բառան չըմնայա պրոպոձագ տրը ատախ: Ա՞ով-
սէմին զալպի պունուելա առ բահաթ օլմայրով,
ևա Ալլահըն պառա պու շէյլէրի պէյան էթու-
յինէ Խորայէլլիէր ինանմազար ըսա, պէն օ վա-
ղըթ նէ եափաձաղըմ ատախյիոէ: Ալլահ առախ
շու էլինաէքի ԹուԹառըն առայը եէրէ պրոպո
ատախ օնա. օ առախ պրոպոձարը անուէ, առա պէր
եղառա Թէպոիլ օլաս. վէ Ա՞ովսէս զօղզարար
եանըելառան զաչմայա պաշլառար. Ալլահ, զու-
զուելառան ԹուԹ զալարը ատյի էմր էթախ, վէ էօյ-
լէձէ էլինէ ալարըղնառա, եղրան Թէքբարին առա
օլաս: Պառահու Ալլահ, էլինի զօյնուևա առ
ատյի էմր էթախ. Ա՞ովսէս առախ առզաս. առղրա
չըզարըզ պազար քի, էլի պիւռպիԹիւն ույս-
լառնըշ. Թէքբար զօյնուևա առ ատախ Ալլահ.
վէ առզասրու անառ, ույսղուսրու քիւլլինէն ատճ
օլաս: Էյհր քի պա խքի միւճիզաթը ծնըարըն
էօնիւնառ, եառխարզառան առղրա, նիւնէ ինանմազար
բառ, արզառարնառան առ շունս եառխ. չայառան սու
ալ. նէրէ առզասրը. հէօրխրէր քի օ առ զառա
Թէպոիլ օլաս ատախ Ալլահ: Ա՞ովսէս Թէքբար
հէրի առասրաս, վէ պա խշի պէյձէրլիէմ ատախ.
առնառ էֆէնառիմ, բինձա եափրիմ, պէն ալըզարը
պիր առամ ատյիրիմ. պա խշի պէյձէրլիէմ ատախ.
Ալլահ առախ պէն ալնէրն ևանրէրը ացարրիմ, վէ
առնառ հէհառ վէրիրիմ քի, խաթխրա օլառրը ատյ-

հէյհառն ատախ: Ա՞ովսէս Թէքբարարրով, հֆէն-
առիմ, բինձա եափրիմ պէնի պրոպո, վէ պու շէյհ
պիր առախ զուվհէԹլի քիռնէյի միզառ էթ ատ-
ախյինառ. օ վաղրէթ Ալլահ հվաձնիպ, խշէթ ա-
նա զաբրնառաշըն Ահարոն, օնառնէևառնէնառ ատյ
վար տրը. նէ վաղրէթ հվառխաէն, շաղ լաղրա օ
պնի զարշարար վէ զառզառ էառր. պէնիռ ատյ-
էառնէքէրիռի օնառն էևառնէնա զօ. ձէմառԹա օ
պնին Թարառճնառան ատյէհէն. վէ առանր առ
պէրապէր ալ քի, օնառնուա պու միձխզաթ-
լարը խշէհյէհէն ատախ:

ՏԷՕՐՏԻՈՆՃԻՒ ՊԱՉ

Խորայէլ ֆէլլէրինի տրառրէլառրըն էէլինօէն խէլա
էՊռէ էչին Ա՞ովսէսին Ա՞ռրբա պէօշէռէ:
Եւէց, պառ 4. 5: — ֆ.Տ. 2513:

Ա՞ովսէս առրապէթ Ալլահըն էմրինի, խթառթ էթ-
մէյիւ Ֆորթ տաղրնառան խառնէսինի, ատյօն-
ատյինառ զայըն փէառրինի վէռա էթախ. վէ
պէվձէսինի վէ հվառալարրնը պէրապէր, առառրնը
առ էչինի առրայ հօրա չըզար, վէ Ա՞ռրբա կիթախ:
Ալլահ օրառա Ա՞ովսէս Թէքբար կէօրինառ,
վէ կիառխ օ միւճիւզաթրը փառռառնուն հռ-
զառռնառ ևճրա էառրէք, Ալլահ պէնիռ իւք
հվառառռ օրան Խորայէլ ձէմառթրը պրոպոզրն
քի, կիլիպ պառա խզռառէթ էթռինէլր ատյի առռա
էմր էառյօր. հօրառ պէն քինառինին իւք էվռ-
ռրնը հօրառ ին բիռ ատյօր ատյի ատօյլէմյէ օնա
էմր էթախ. զաթի նառզար Ահարոնա առախ կէօ-

ընդհակիճակն, զարմանք Մովսէսի գարշելասէրն ահից
էմն էթան։ Ամեն պու ինքն գործնասիրատ պիտի-
պիտելիւնն կէօրախ-քելիւնաէ, մուհասիպէթ լուէ
էօխիշախլէր. վէ էօյլէձէ կիամով Ալլահըն օ
նըշան վէրանկի միւճիւզաթլարը Իսրայէլիէներին
հուզուրունտա իձրա էթմէյիլէ, Ալլահըն քէնտի
ինճալարընը գապուլ էթմիշ, վէ օնլարը մըտրը-
լալարըն էլինտէն գուրթարմագ իսթէյօր օլտու-
ղունտա օնլարը ինանտըրտըլըտ. պատէհու ինքիսի
պիրինճէաէ Փարաւոնուն հուզուրունտա չըղըպ, Ի-
սրայէլիէներին Ալլահը, ձէմաաթըմը պրըռագալն
քի, չէօլե կիամով քէնտի բուհանի պինէթլէրինի
ինձրա էթմէնլէր տէյի էմր էտէյօր ռէսուլէր: Փա-
րաւոն օնլարա ձէվապ վէրիպ, օ քիմ օլմագը քի,
պէն օնուն սէօզլիունէ գուլագ ասըպ Իսրայէլ միլ-
լէթինի գօյմէրէյիմ. պէն նէ պու սէօյլէմէյինիզ
սահիպի Թանըրըմ, նէ տէ Իսրայէլ միլլէթինի
կիէթմէյէ պրըռագըրըմ տէյո: Հաթթա Փարաւոն
պու շէյէ ղայէթ իլէ հիռսէթլէնէրէք, վէ սիզ
ձէմաաթը պաշտան չըղարըպ իշլէրինտէն ալը-
գօյօրսունուզ տէյէրէք, ինքիսինի տէ գարշըսին-
թուրաճաթի շէյլէրին արզասընա տիւշէյօրլար
տէյէրէքտէն, օնլարըն զահմէթինի վէ հզկէթինի
տահա գէյտաե արթըրմայըրլա, օ պինռալտա չա-
լըշտըրընտըտ տէյի ենինէն էմր չըղարտը: Ի-
սրայէլիէներ պու զաղէպի Թահրիք էթմէյէ պաշ-
լագա Մովսէս իլէ Ահարոնուն տէպէդ օլտուղա-

րընը ասինատըգլարընտա, հաչան քի օնլար Փարա-
ւոնուն հուզուրունա չըղըպ գարշըսընա բատմ
կէլտիկլէր խէ, հանըդ եիւրէյիլէ օնլարըն իւգ-
րինէ գօշուպ, շէրաաթընըզը Ալլահ քէտմէն քի,
Փարաւոնուն վէ մըտրըլըսընըն ատամկէթինի ի-
պրիմիզէ ատամկէթ էթմէնիզ. հէփիմիզէ գըրըսն
կէչիրմէն տէյի օնուն էլինէ սիզ գըլըճ վէրիյօր-
սունուզ տէպիկլէր: Օ վագըթ Մովսէս տէօնիւպ
պու շէյ իչին Ալլահա շէքիյէթ էթմէյինտէ.
Ալլահ տախի կիամով քէնտի Թարաֆընտան Ի-
սրայէլիէրէ մատատի պիր էյի ատինամագ, վէ
Ահարոնուա պիրլիքտէ Թէքրար Փարաւոնա կի-
ամով, Իսրայէլ միլլէթինի պրըռագսըն, հօրսա
քէնտինէ հօյլէ հօրճիւլիւ զաղէպլէր կէօնտէ-
րիմ քի, քէնտիտի իսթէտէ տէ իսթէմէտէ տէ,
պէն քէնտի դուվվէթիմ իլէ ձէմաաթըմը օրա-
ման չըղարըրըմ տէյօր տէյի օնա տէօյլէմէք ի-
պէրէ Մովսէս ձէտարէթ վէրտի: Վէ էյի Փա-
րաւոն վիձիւզաթի կէօրմէք իսթէրսէ, օ ատամը
նըլտանա Թէպտիլ էթմէք վիձիւզաթընը օնուն
դարշըսընտա իձրա էտին տէյի տէ, Թէնտիտ էթ-
տի: Օնլար տախի Փարաւոնուն հուզուրունա չը-
ղըպ, պու տէօզլէրի տէօյլէտիքտէն սօնրա, Ահա-
րոն Մովսէսին ատատընը ալտը ետրի, պրըռագտըզը
անտէ, օ ատա պիր պէօյիւք նըլտանա Թէպտիլ օ-
տու. Փարաւոնուտա պու շէյի սիհհիրպազ լուդա
ադմ էտէրէք, քէնտի տէ քէնտի սիհհիրպազտա-
րընը օրտայա կէթիրտի, օնլար տախի ատատընը
նըլտանա Թէպտիլ էթտիլէր: Պու պէօյլէ օրտու-

զբ աս ւ ր և թ ա կ, հ ի ր ն ե կ պ ա տ ա ր ա ծ ո ղ ք ա տ ա ն Ա ՝ ո վ հ ա մ ա ր ե ա ն ե լ ք ա ն ա թ և ա պ ա կ ե լ օ ք ա ն ա տ ա տ ը չ ա փ ր ճ ա կ պ ի տ ի կ ի տ ա կ օ պ ե ր ա ց ի ո ն ք ե ր ի ե ւ ե ս թ ա տ ւ ղ ե ա ն ւ ա ս կ ե ս կ ի օ ր ա կ ե ա տ ե ա կ, պ ա տ ճ ի ւ մ ի օ մ ի ւ ճ ի ւ ղ ա թ ը կ ե ւ ն ե կ գ օ ա ն ա տ ը։ վ ի գ ա լ ի կ փ ի ք ե շ ի ր կ ք Ա ՛ ր ա հ ր ն ա ե ց ո յ ց ի ն ե կ գ ա լ ա ր ա տ ը։

Օ ն ո ւ ն ի չ ի ն Ա ր ա հ մ ն գ ա տ ա ւ կ ք ի ա ե օ ղ ի ւ մ ո ւ ճ ի ւ պ ի ն ճ ե փ ա ր ա ւ ո ն ա ն վ կ մ ր ա ր ը ր ա ն ե ր ը օ ն ա ւ ի ւ ի ւ ա ղ ը ղ ա ղ կ պ ե ր ի ւ կ ղ ա ղ կ պ ա շ ա տ ը։ Թ ա ք ի ն օ ղ ը ք ա կ ղ ա ղ կ պ ի ւ կ ա ր թ ը ղ չ ա ր կ ե ր ի Թ ի ւ ք ն ի կ, Խ ո տ ա յ կ մ ի կ ե ւ կ ե ր թ ի ն կ կ ե կ ի ւ կ ե ա կ ի կ ղ օ յ կ ե ր ա կ ի կ ե ։

ՊԱՀ ՅՈՒՇՈ ՊԱՊ

Ա ՝ ը ղ ր ւ ե ա ՝ ը ն օ ն ա ղ ա ՝ ը ն ա ղ ա ՝ ը, ե ա խ օ ա ղ ե կ պ ե կ ե ։

Ն ե կ ե ց, պ ա պ 7.8.9.10։ — թ ։ Տ ։ 2513։

1։ Ի ւ ք ղ ա ղ կ շ ո ւ օ ղ ա ո ւ ք ի, Ա ՝ ո վ ա կ ա վ կ Ա ՛ ր ա հ ր ն ե ր ը ե ր կ ն ա ե ա ո ւ ղ ա ղ ը ո ւ ր ա ո ւ պ ղ ա ր ը ա ե ա կ, ՛ ն կ մ ո ւ պ ա կ ք, վ ի Ա ՝ ը ղ ր ւ ե ա ք ի ւ ճ ի ճ ի կ կ ի օ կ ե կ ե կ, գ ա յ ո ւ ղ ա ղ ը, վ ի հ ե ր ն կ ե կ ի ա կ, ք ի գ ա ա կ կ ի ւ ի կ ե կ, ա ո ւ վ ա ր ղ ո ւ ղ ա ղ ը ա ն ա գ ք ի Թ կ պ ի ւ կ ե կ ի ա կ, ա ո ւ վ ա ր ղ ո ւ ղ ա ղ ը ա ն ա գ ք ի Թ կ պ ի ւ կ ե կ ի ա կ, ճ ի ւ մ ի կ ի ա կ գ ա ն ա գ ք ի Թ կ պ ի ւ կ ե կ ի ա կ ա ո ւ վ ա ր ղ ո ւ ղ ա ղ ը

Փարաւոնն սիհիրպապետը աս Մովսէսի վէ Ահարոնու մսախատա էմմէք իչին իլերիքի նէի շէյի եափարդլարը կիսի, պունու աս եափամադ իսթէմիյէր. անձադ պունու եափամադըգլարընաս, Փարաւոնա ասէօնիսդ պու իշտ Ալահդին էլի վար ասէսիդ. լաքին Փարաւոնուն նիւրէյի նինէ եուշամայըդ. Խարայէլ միլէթինի գօյմէյմէմէ:

4: Ամոն ասէօրահունճու գաղէմ տախի ամէնէյի Թասիր օլան հայվան օլաու քի, պունճին Մըսրը Թօփրադը ծնդարըդա ասլաու. վէ ասդմայըդա չօդ ինսան վէ հայվան Թէլէֆ էմասիյէր. լաքին օրադա եազըն օլաս, Խարայէլիլէրին սաքին օլաուդլարը Գոսեմ Թօփրադընդը Ալահ տախնա պու գաղէպլէրսէն սաղլասաը: Փարաւոն պու ամէ ամնէքէրինէ տայանամայըդ, Մովսէսի վէ Ահարոնու չաղըրդը. վէ կիսին, պէնիմ Թօփրադըմընն իչինաէ գու բդանընըդը տաւնուն ասմա: Մովսէս տախ ձէվապ վէրիպ, խաայդը. մնդարըդլարըն պօղադդամայը մէքսու տայարդլարը հայվանդարը ծնդարընն էօնիւնաէ, գուսադան էմմէմիդ օլաս շէյ ասիյէ. կէօրմիյէյիմ իսդ, պիդի Թաշդարդա. էլսս խշ գօնադ ուդադ չէօղ կիսիդ, գու բդանըմընը օրասս էմմիդիյիդ ասմա: Փարաւոն վէք էյի կիսին. ամմս վէք չօդ ուսանմայըն. հէմ պէնիմ իչինաէ տաւսէյին ասմա: Մովսէս եանընադան չաղըդ տաւս էմասիյի անաս, օ ամէ ամնէքէրի տաղըդսդ իսդէրէրինաէն քիւչ լինն ասէն օրասս չադ:

5: Ճադ պու քի Փարաւոնուն նիւրէյի Թէքդադ վէքէշիդ, աէօրնսնաէ տաւրմադըդրաս, Ալահ տախի չաղըրճադ Մովսէսին էյիդլէ օնդարընն հայվանդարընն իսդէրինէ պէշինճի գադէպի կէօնասէրադ. շէօյլէ քի մըսրդլըլարըն հայվանադընսադան սայըդլ ամէքար, ձէրքէպլէր, ասվէլէր, սդըդլար վէ գօյունլար գըդաը. լաքին Խարայէլիլէրին հայվանդարընա ասլս քէսէր օլմադըդ ասէյի Փարաւոն իշնիմայինաէ, զէյադ կիւճնէ, կիսադրէք, ինսադ էսիդ Խարայէլ միլէթինի պրդսադմադը:

6: Օնուն իչին Ալահ Մովսէսէ վէ Ահարոնա Փարաւոնուն գադշընընա չդդրդ, ասուճուլս արճադ քիւլ ալարադ հավայա սօղրաս սաչմալարընը էմր էմոսդ: Մովսէս պունու եափարդընսադ, ամէքնճը գաղէպ գուհուր էմոսդ. շէօյլէ քի ինսանդարընն վէ պադդ գալան հայվանդարըն իսդէրինաէ էօյլէ եարադար վէյադս օլաս քի, պիր սխրդլս սայանամագըդարդար: Պու եարադար Փարաւոնուն սիհիրպապետդարընն իսդէրինաէ տախի պուհուր էմոսդ. վէ պունդարսադ քէնասիդէր սէ, աշադը էզիյէթ չէքսիքէրինաէն, սիհիրպապետդա պու շէյի քինասիդէր սէ, Թէճրիսպէ էմճէք իչին Մովսէսին գադշընընա չդդամադդար:

7: Պու գաղէպ իսէ սէ Փարաւոնուն նիւրէյի եումշամադդարընը Ալահ կէօրմէյիսէ, Մովսէսի Թէքդադ օնա կէօնասէրսոն. վէ սիդէյնին քի եադըն իսդէրինիդէ էօյլէ շէսիս ասլս եադդրադճադդամ քի, Մըսրը Մըսրը օլադը էօյլէ շէյ կէօրմէ-

ՄԻՄԻՉ ՈՒՐ ԱՒՂԻ ԱՒՕՂԻՄԻՂԻ ԹԻՆԱԼԻՀ ԷՐԱՒ. ՎԷ Մ՚ՈՎԱՀԱ ԱՐԱՆԱ ԱՒՕՂԻՒՒՒՔԱՒՆ ՈՍՂՐԱ, ՀԻՐ ՔԻՄԻՆ ԱՐՀԱՐՐԱԱ ԱԱՒՄԻ ՒԱԽՈՐ ՀԱՅՂԱՆՔ ՎԱՐՐԱԱ ԻՆԻՒԻ ԱԼՔՆ ՔԻ, ՈՂՐԱ ՕՆԼԱՐՔ ԹԻՂԻՖ ԻՐԱՄՒԱՆ ԱՒՂԻ ԱՒ ԽԱԱՂԻՔ ՎԻՐԱՒ: ՖԻՂՂԱՂՔ ԱՒՕՂԻՒՒՒՔԱՒՆ ՄԻՆՂԱԼ ԽՂՂԻՐ, ԻՐԻԹՒԱԻ ԿՒՒՆ ՎԱՂԻՔՐ ԿԻՂՒԻՆԱԱ, Մ՚ՈՎԱՒԱ ԸՂԱՀՂՆ ԷՄՐԻՂՂԻ ԻՂՒՆԻ ԿԻՕՂ ՈՐՂՐԱ ՔԱ ՂԱԱՐՐՈՒԱՂՔՐ ԱՆԱՒ, ԿԻՕՂ ԿԻՒՐԻՂՒԻՔ, ԻՂՐՐՐԻՄԱՂ ՀԱՂԱՐՈՒՂ, ՒՕՂԻ ՇԻՒՈՒ ԱՒՒ ՈՐՂՐԱ ԻԱՂՄՅԱՂ ՊԱՇՂԱՂՂ ՔԻ, ՆԻ ԳԱՂԱՂ ԻԻՇԻՂԼԻՔ ՎԻ ՔՂՂԱՂՂԱՂ ՎԱՐՐԱԱ ՀԻՒԻՒԱՆԻՒ ՔՐՐՐԱ ԻՒՒՐԱԱ ՂԱՐՐ ԷՐԱՒ. ՎԻ Մ՚ՈՎԱՒԱՆ ԱՒՕՂԻՒՒ, ԳՈՒԼԱՂ ԱԱՂՄՅԱՂՂԱՂ ՔԻՄ ՔԻ ԱԱՒՄԻՂՐԻՒՒԻ ՎԻ ՀԱՅՂԱՒՒՒՂՐՐՒՔՐ ԱՂՐՐԱԱ ԱՂՐՐԱՔՄԻ ՇՐԱՐՂՐԱԱ, ՀԻՒԻՒԱՒՒԻ ԱԻ ԱՈՂՐ ԹԻՂԻՖ ԻՐԱՒ: ՓԱՂԱՐՈՒՆ ՊՐ ՔԱՔԻՂՆԻՆ ԳՈՂՂԱՔ, Մ՚ՈՎԱՒԱՆ ՎԻ Ը՚ՀՂՈՒՒՈՒ ՒՒՒՒՒՆԱՒ ՀԱՐՐՐԱՒՒՒՐՐՒՔՐ ԱՂՐՐԱՔՐ, ԹԻՕՂՒԻՆ ԿԻՕՒԻԹԻՂՐԱՒՆ, ՎԻ Ը՚ՂՂԱՀԱ ՈՐՐՐԱ ՎԻ ՇՐՐ ՔԱՔԻՂՆԻՆ ՐՒԻ ԻՂՒՆ ՒԻ. ԽՂՐՐՐԻԼ ՎՒՂՐԻՒ ԹԻՂԻՖ ԻՐԱՒՒՒՆ ՒԻ, ՈՂՐԱ ՕՆԼԱՐՔ ԹԻՂԻՖ ԻՐԱՒՒՒՆ ՈՒԻ ՒԻ ՔԱՐ ՂՂԻՐ: ՓԱՂԱՐՈՒՆ ՊՐ ՔԱՔԻՂՆԻՆ ԳՈՂՂԱՔ ԱՂՐՐԱՔՄԻ ՇՐԱՐՂՐԱԱ, ՀԻՒԻՒԱՒՒԻ ՒԻ ՈՂՐԱ

ատը ու զամմանդ, դրպէն թաւարճընուան պիր քէնքին իւ զիկար չըզալ. վէ պիր կիւն պիր կէձէ եամիլիլ օ գաւար չէքիրկէ կէթիրաի քի, Ամբոր թօփրաղընը պիւթիւն պիւթիւնէ գաճլաաըլար. վէ ասլուսան նէքի պաղը գալմըշըտըրար, հէփիմիզնի ատ եէյիպ գուրութաուլար: Պու գաղէպ իչին ատ փարաւոն Մոսէսի եանընա չաղըրուտ. վէ նէտաամէթ կէօսթէրիրէք, ատ ատլըդը պու գաղէպի ատֆ էթմէսինի իլձա էթտի. Մոսէս տաճի Ընտահանիյաղ էթմիլիէ, օ պիր թաւարճուան պիր իւզիկար չըզարտը քի, օ չէքիրկէլէրին թօփուննու կէօթիւրիւ Գընըլ տինիզէ ատօքտու. ընաքին պու ճիւմլէ իլէ փարաւոն Ատոյիլ միլէթինի նինէ պրօպագանտաը:

9: Օնուն իչին չօղ կէչմիշին ապդաուան տօղդունճու գաղէպ կէլմի. շէօյլէ քի Մոսէս Ընտահընը էմրիլլէ էլինի թէքրար կէօյ ատօղրու ուզաճաղընաա, Ամբոր թօփրաղընը էօյլէ էօրճիւլիւ վէ գաճը պիր գաբանըդ գաճլաաը քի, իչ կիւն ինաան ինաանը կէօրէմէզ իտի. վէ նաատ քի սէօյլէրլէր, հալանըն զէյաաէ գալընըշատըզընուան, մուտ հադմայրըա տաճի պիր շէյ կէօրինմէզ իտի. պու սէպէպտէն էօթիւրու օ իչ կիւնաէ հէր քէս նամթարըդ եէրտէ էօյլէձէ գալտը, եալընըդ Իսրայիլ լիլէրին տաքին օրտուդու Գոսուտ թօփրաղը օ պիր գաղէպլէրաէն ազաա գալտըդը կիւպի, պունուան տա ազաա գալտը: Պու գաբանըդ արտարընաա փարաւոն պիր թադրիպ իլէ Մոսէսի վէ Ընհարունու եանընա չաղըրտը. վէ

կիթմէլէրինէ րուխաաթ վէրտի. եալընըդ ինէքլէրինի վէ զօյունլարընը օրտուա պրօպագընտայ, պէրատէր կէօթիւրմէնընէը ատի: Մոսէս ձէվապ վէրիպ, ձէմի հայվանլարընմըդը կէօթիւրութուքտանն, վէ պու բուտաա պիր կէմիք պիլէ պրօպագանտադուսի պաշդա, աէն տախի պիւգ գուրտան էաէձէք շէյ վէրմիլինի քի, պադալըմ Ընտահ օնլարըն իչինաէն հանկըսընը քէնտինէ գուրտան սունմամընը խոթէրսէ, օնու սունալըմ ատի: Ո վադրի փարաւոնուն եէրէյի նինէ փէքիշտի. վէ հիսաէթ իլէ Մոսէսէ, հայատ ատֆ օլ շուրաաան, պիր տահա գարշընտա կէօրինմէյ, եօղաա աէնի էօլաէրիւրիւմ ատաճընտ, Մոսէս տախի վիճ էյի, ատաճընն կիսպի օլսուն, պիր տահա ատնին գարշընտա կէօրինմէմ ատէյիպ, եանընտուան չըղտը կիթտի: Պու պէօյլէ օլտուդունտա, մըսըրլըլարտա վէրէձէք պիր զաղէպ տահա գալտը. ո վադրի փարաւոն տա Մընաբտան չըգմայա պիզի արթըդ զօյմէրինի ատտի Ընտահ Մոսէսէ:

ԵԼԹՄՆԱՐ ԳԱՊ

Մ՝ԸՏԸՐԱԸԱՐԸՆ ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՂԱՂԷՊԻՆ, ՎԷ ԻՍՐԱՅԷԼ ՀԱԼԿԸՆԻՆԻՆ Մ՝ԸՏԸՐԱՆ ԼԸՓՄԱՍԸ:

Եւէչ, պաղ 11. 12. 13: — թ.. Տ. 2513:

Ընտահ, օնուննճու վէ էն պէօյուք զաղէպի վէրմէկընին խոյլը կիւնէեր էմիլ, Մոսէսէ թէնպիհ էթտի քի, կիսթիպ Իսրայէլլիլէրի կիպ լիճէ, աղնամընան քի, քէնտի ատօքտարը վէ զօնշուլարը օլան մրսրլըլարընաան արկայէթ իւզէրէ գէլմուն կիս-

ամէ շէյլեր, վէ զեզրամէթ զէնճէ թուպալարը վէ բըղլար իսթէյիւ, հանալընաա ալը գօսունար։ վէ Մըսըրան չըզարըլալընաա պիլէլիմէ կէօ- թիւթիւնէր։ (Տէրէր ֆի մըսըրըլարըն ակֆիլ Խարայէլիների պունձա ամնէլեր խըրփալայարաղ չալըշարթարըլարը զահմէթլէրինի, Ալահ պու- ասան սօղրա Ալահ, Մովսէսին վասիթասըյա, թէքրար էմր էթտի ֆի, Խարայէլիները հէր էվ պաշընա պիրէր թանէ էրքէք վէ պիր հա- շընաա օլարաղ գօյուն ալըղ սաղլասընար։ վէ օ գօյունարը քէնճի Նիան այլարընըն օնաէօ- տիւնճիւ ախշամ իւզէրի հէր քէս քէնճի էվին- ա, պօղազլասըն։ վէ փարչալամայարաղ էօյլէ պիւթիւնճէ քէպաղ էտիղ, օ կէնճ սու ֆրատա գօսունար։ վէ հօշա կիպի չեղմէլէրինի ապաղ- լարընա կէյմիշ, վէ ահյնէքլէրինի էլէրինաէ, թա թիմու շ օլաուդարը հալտէ, հասու բաու զու- վէ ածը ասաթըրըա, ալիւ ածէլ օնու եէսին- լեր։ Վ՚է պու շէյ (ֆի օնըարըն լիսանընճա պաաքա հասօա պաաէք, վէ պիղիմ էրմէնի լիսանըմըզճա Օշտակ թաալը օլունու։ հանի Խարայէլիների Ալըբսան չըզմալարընըն հասօա այրըմալարը- նին պիր թէշրիֆաթը տըր) պունաան պէօյլէ Խա- բայէլ միլլէթինին իչինաէ պիր նամուս օլուդ, էվլաաաան էվլաաա հէր սինէ օ կիւնաէ պու սու ֆ- բայը իչըա էթսինլեր տէտի։ Ալահ տահա ախիր նամուսար տա վէբանիքտէն մաաա, մըսըրըլարը դաղըլմէյճէձէ մէնէք օ զան նըշանընը կէօրմէյինէ,

քէնճիլերի դաղըլմէյճէկ պրոգրամաը իչին, օ պօղազլասընըլարը գօյունուն զանընաան ալըդ, հէր պիրինէ քէնճի էվինին գափուաունու իւսթ սէօյլէնէ, սէրհին սէյի տէ օ վազրի Իսթէյաթ իչին թէնճիկ էթտի։

Օ կիւն կէլինդ, Խարայէլիները Ալահըն էմրի մուճիպինճէ Օշտակիների թէասիրիք էթմէյ էվէյօրար էրքէն, նարը կէնճ վազրը պիրաէն պիրէ օնունճու զաղըդ պաշլասար։ շէօյլէ քի Փարաու- նուն էվլաընընաան էն ճանա ֆրատըրըն էվլաընընա վարընա գաասար պէօյիւք քիւչիւք հէնիխինին տէ, իւք էվլասըդըը սիւշիւդ էօլտիւրէր։ Համթա հայվանարարըն պիղէ իւք էվլասարը գըրըլտըար։ վէ օ կէնճ Ալահը իչինաէ, էօլիւսիւ օրմայան պիր էվ պիղէ գաղմասար։ Պու ճիհէթտէն պիս- թինն Ալահըն իչինաէ պիր կիւրիւղթիւ վէ վայ- նէսընն ոօխասու էօղրէթտիղ, գաղդըն նասըլ քի խաթէյօրուսունուզ ուսա, հէր պիր շէյինդէ իւէ կիւմէն շուրասան անէտ։ վէ ճէմի Ալահը ահա- լինի տէ սրդաարընա սիւշիւդ, չաիրդ կիթաինը- լեր տէյի ածէլ էթտիրիլէր խտ։ վէ կէրիսէ դաաընարա սա շայէտ էօլիւմ սրթաար կէլմէյին տէյի գօրդարարըտ։ Խմտի Խարայէլիները տէ էօյլէ լօդմալարը ալդըդարընուա, վէ գաասրդարը խաուրարըն հէնիւզ մայաար կէլմէյիշ իւքէն, էօյլէչէ պէղ սարարաղ արդաարընա ուրուդ ածէլ իւէ էօա չըդարար։ վէ քէնճիլերին

ասիր շէյլերի էլէ պէրապէր, օ մրարըլը լարաան արկէթի իւզէրէ ալարդլարը ալման կիւմիւշ շէյլերի տէ պիճիճներինձէ կէօթիւրմիւշլէր:

Վէ օ վագրի հօգարըսա զինքը էթմէկիմիզ ՕՏաճիկ նամուսունան պաշդա, Ալլահ Խարայէլ միլլէթինէ շու նամուսու տախի էմր էթմի՞ քի, մրարըլըլարըն պու իլք էվլատլարընըն գըրըմտարընըն զինքի իչին, օնուան ացըզա տախմա Խարայէլլիլէրին իլք երքէք էվլատլարը Ալլահա տուրմուշուն. շէօյլէ՞ քի օ իլք էվլատ իչին հէր քիշի քէնտի գուարէթինին եէթիշմէյինէ կէօրէ, պիր ինէք, նա պիր գօյուն, նա պիր չինճիթ գումրու նախօտ կէօկէրճին կէօթիւրիւպ Ալլահա գուրբան սունմասը. Հաթթա պու թէնպիհ Խարայէլլիլէրին հայվանլարը հագգընտա տա իճրա օլաճաղընը. շէօյլէ՞ քի օնլարըն թէմիզ թապիր էթմէյիքլէրի հայվանլարըն իլք էվլատլարը տա Ալլահա գուրբան սունուլաճաղընը. վէ թէմիզ օլմայան հայվանլարըն պէտէլինէ տախի թէմիզ հայվանլարատան ալընա գուրբան էտէճէ՞ք իտիլէր:

Խարայէլլիլէր Ա՞ըըրտան չընգալընար ըտա, ուֆաղ չօճուգլարտան վէ գարըլըարտան մտտա, էրքէ՞ օլարագ եալընըգ ալմըրնուգ պիր քիշի իտիլէր. ախեր միլլէթտէն պունարտա գարը շընգ պիրլիքտէ չընգանըար տա պաշդա: Վէ՞ Խարայէլ միլլէթինին պէօյլէ ձէհիմ օրտուսունա Ալլահ պիր տէ՞ գընագուգ վէրտի. եանի հավատտա կիւնահուգլէրի տիրէ՞ք շէքլինտէ պիր պուլութ, վէ կէձէլէրի ալէ՞իշտէն նուրտանի պիր տիրէ՞ք օլուպ, կէձ վէ կիւնահուգ պունարի հանկը թաարաֆտա տօղրու կիտտիկլէր իտի, օրտու տախի պունարընը արդասընտան կիտտիկտի:

ՆԻՏՏԻՆՃԻ ՊԱՊ

Խարայէլ ծիլէրինին գուդուբ պէնիգտէն կէձէ՞պ, վէ փաթտոնո՞ն էնապի տա՞էրինէ օրապտա գարդ օլմա՞գ:

Նէհէյ, պաղ 14. 15: — ՅՈ՞Տ. 2513:

Պիր գաչ կիւնահտն տօղրա, Խարայէլլիլէրին օրտուտա Ալլահըն թէտապիրինէ գուդուբ ա՞էնիգտէն գըյրընտա նէթիճէսինի հաբառ, էօթէտէ փաթաուոնան վէ մրարըլըլարընն ֆիքիրի թէտապէ օրտուէյ վահ. պունարտ պիգի պէօյլէ էյի խըզմէթ էտիլէր իքէն, պիգ նիչին կիւմիշէ պըրագտըգտաճիլէր: Խոճա փաթաուոն տէր հաբ իքինճի գիլի պէն գաատար ատքէր, վէ ալէթինճի տա ձինք ատատարընը հաղըր էթտիրտի ա՞էնտարը վէ ախտարըգտա պիրինճի, վէ գալդըտ Գուդուբ ա՞էնիգ տօղրու Խարայէլլիլէրին իւզէրինէ, նիգի տօղրու Խարայէլլիլէր մրարըլըլարընն պու կիւշ էթտի: Խարայէլլիլէր մրարըլըլարընն պու հէյգէլէ օրտուտանու ուզագտան կէօրտիւքլէրինտէ, աշըր գօրգուլարընտան պիրիճինին կիչէտ, Ֆիրաուա էթմէկէ պաշլատընար. վէ Ա՞ամահ գարշը շինքիայէթ էտէրէ՞ք, Ա՞ըըրտա մէզար հօգումյուտու քի, պիգն պու չէօլ մահալ կէլէ՞ճէկ հալ կէթիրիճ էօգտի բէգտն. օրտուտա իքէն պիգ տանա պրուագ պիգն, մրարըլըլարտա խըզմէթ էտիլմէ՞յ տէմտոնէքմէյինտի. պու չէօլ մահալ կէլինգ պրըրմագտան ըտա, մրարըլըլարընն գուլուգ ա՞ընտա

գալստյ տահա էյի տէյիմի իտի տէլիտիլէր։ Մովսես օնլարա հիւրէք վէրէրէք, զօրտմայըն, շիմտի կէօրէձի քսինիզ քի, Ալահ պիզի նասըլ խէլաս էտէձէք տիր։ պիզիմ ենթիմիզ օնլարըն քէնտիսի ձէնթլէշէձէք տիր։ վէ պունատան սօղրա պիր տահա մըսըրլըլարըն ենուզնունու կէօրմէյէձէքսինիզ տէր իտի։ Ֆաչան քի մըսըրլըլար եապըլմայա պաշլատըլար, վէ ախշամ օլմազ իւզէրի իտի։ Մովսես Ալահդըն էմրի իլէ ձէմաաթը իլէրի սիւրիւլ տէնիզին զըրըմնա կէօթիւրտի։ վէ ատաըրը սուլա ուրատըղը տէտ, տէնիզ օրտասընտան իքիյէ պէօլինտի։ վէ սուլար իքի թաբաքա հինտար կիպի երղըլատըղ, օրթասընտան կինիշ վէ զուրու պիր հօլ աչըլտը։ Իսրայիլլիլէրին օրտուսու օ հօլուն իչինէ կիրիպ, ըսրանըմայատըղ կէձէլէյին հիւքիւյիւլ, տէնիզին օ պիր թարաֆընա կէչտիլէր։ Պառահու մըսըրլըլար տահի Իսրայիլլիլէրին արղասընտան օ տէնիզին իչինտէ, աչըլմըշ օլան հօլա կիրտիլէր։ վէ հաչան քի պիւթիւն օրտուլարընըն արղասը գարատան քէսիլմիպ օնլար տէնիզին իչինէ կիրմիշ, վէ հօթէ, թարաֆտան Իսրայիլլիլէր պիւտին պիւթիւն զարարա չըղմըշ զուլունտուլար ըտա, օ արատա Ալահ մըսըրլըլարըն գալդընէ, պիր զօրդու արըտըտը։ վէ կէձէնին գարանլըղընտա պիզ նէ, մադու էէ հէրտէն հիւրիւյօրու՞ տէյիրէք զինյատէ, ալէհիսինտ օղու, օրտուա տէնիզին իչինտէ, գաղադէր գալտըլտը։ նէ, էյէրի կիտէ, պիզէր, նէ տէ, կէրի տէօնէ, պիզէր խոսէր։ Պու պէօյլէ օլտուչունա,

տատահա գալշը Ալահ Մովսեսէ, տէօնիւպ էլինի տէնիզին իւզէրինէ տօղրու ուզատմայա էմր էթտի։ վէ ուզատ տըղը անատ, տէնիզին իչի թարաֆա այըլըմըշ սույու թատըմլըտա պէրիսպիրինէ գատուշտու։ վէ Փարաոնու ըա պիրլէքտէ պիւթիւն մըսըրլըլարըն օրտուտունու էօյլէ պիր գաւսատ տը քի, պիր քիշի պիրէ գուդաուտամատը։ Իսրայիլլիլէրի պու տաղիմ միւճիւզատը կէօրտիւքլէրինտէ, Ալահ գօրգուտու հիւքիւքլիրինտէ տահա զիյատէ մէթինէնէրէք, Մովսես մատգարէնին Ալահդըն պիր պէօյլէք գուլու օրտուղունու էյիտէն տաղնատըտը։ Օ վաղըթ էլքէքլէր վէ գաբըլտատ այըր այըր իչի պէօլիւք օլուպ, պիրինին պաշընա Մովսես, օ պիրինին պաշընա Մովսեսին դըզգատըրնատը Մատիամ մատգարէ կէչէրէք, շատլըղըա Ալահա մէահիլէր սունմայա, վէ չալղըտատ ըտա պիրլէքտէ „Բատպէյի ալղըշայատըմ, զէրա իհթիշամատ ըտա շէրէֆլէնմիշ տիր . . . “ էտահիսինի օգուտմայա պաշլատըտը։

ՍԼՐԻՕՒՆՑԻ ՊԸՊ

Իսրայէլլիլէրին էօլչէ տա ընդաֆըպտան օլան պըսըքմլէրինի Ալլահըն պէֆ էրմէսի. վէ տանատայը օղլատա նաֆիգա վէրմէսի։

Լևից, գլ. 16. 17։ Յոռոց, գ. 11։— Ծ. Տ. 2514։

Իսրայէլլիլէրին օրտուտա Գըրըլ անէղատին չըղըպ, Սուր թապիր օլանան չէօլէ ատօղրա կիթմէյէ, օրտուա իչ կիրն հօշատըպ էթմէմէյէ

իչէձէք սուլարը թխքինաի. վի չէօլ մահալաև սա պու լամաղլարըմա. պաաէհու Մհոա թաալիր օլունան մահալէ ևէթիշիա, օրաոա պուլունան սույուն իչևլմէզ ակլէձէաէ ածր լաղընր կէօրսխքլերինաէ, ձէմաալթ նև իչէձէիչիզ ակլի Մոսաէա դարշը շևքեայէթ էթմէչի պաշլաարլար: Մոսաէս տաախ Ելահա միևրածաալթ էթոսիչիա, Ելահ ծնա պիր ձինս ազաձ կէօսթէրտի քի, ծնու սույուն իչինէ պրոգամայրա թաթլըլանըր ըտը. վի էօյլէձ իչէրէք սուսուզլուդլարընը ակչ էթոսիլէր: Ա՝ Ելահ, քէնաի թէնակհլերինի թուխարդլարը հալտէ, ծնլարը հէր պէլաակն էոիրէիչ դայըրը օլաուդունու պունունուա ձէմաալթ պիլոիրտի. վի նաախամի էթոսի: Խարայէլլիլեր օրաոան գալդրպ, ծնլքի թաթը սուփունարը, վի ևէթմիշ խուրմա ազաձը պուլունան վի Ուղեմ թաալիր օլունան մահալէ կէլոիրէր. օրաոա սաախ պիրոպ վագրթ էլլէնոիքաէն ասղա թէքրար հօա չդրդպ Սին չէօլևնևէ, ասղուկհթոսիլէր: Օլ վագրթ ևէյձէքլերի ակ թխքինէչ պաշլաարլրաա, հէվիխի պիր ազդպաան Մոսաէս, վի Ահարոնա դարշը շևքեայէթ էաէրմէչիլէր, պիրև պու չէօլ ևէրէ չդգաարլպ կէթխոաէչիլէ, պուրաոա հէվիխիդի ակ ածլդպաան գլրաձաղընըգա, Ելրաոա հէթ չէօսլէքլէրինէն պաշնուա օթաուրուպ ասյա ասյա էքսէյսիիդի ևէաուկիիդի վագրթ, քէշքի օրաոա Ելահըն կէօնաէրոիչ ակթոսիլէր օ գագէպլէր նէ պիր ակ էօլիուշ օլասդպ ակլոսիլէր: Մոսաէս վի Ահարոնաախ,

պիր նէ եախայօրաունուգ. պու էթոսիչիդի շևքեայէթ պիրև ակյէ, պիրև Ելրաոաան չդգաարան Ելահա գարշը օլուչօր ակաիլէր. վի օ ախշամ ևէյձէք էթ պու լածաղլարընա, վի իրթէախ սաագահ սաա էքսէքլերի սաախ օլաձաղընա Ելահըն թաարաՖընաան աէօգ վէրոիլէր. վի Ելահ Մոսաէսէն վէրոիչի պու ակօղ Խարայէլլիլերի իհնանաղրանդ իչինէ, օ քէնաիլերի, գլրագա գլուգ էաէն պու լութաան ակրէչի օ արաոա սաահա զէյաաէ նուսանի վի փարլագ կէօսթէրտի: Գաաէհու Մոսաէսէն սէօյլէաիչինէ կէօրէ, ախշամ իս գէրի ծնալրըն օրաուսաս իս գէրինէ սայլարդ հէսաագարդ պրոգրըն էնաէ. վի իրթէախ սաագահ էդքէնաէն դալդրպ պագաարար քի, օրաուհաուն էթ բարՖընաա ևէրինս իս գէրինէ քէշնէր կէսի ուՖաձդպ վի մուաէվիլեր պէյաագ պիր շէյ ևնիչ էսի. իսնաի Խարայէլլիլեր թաաձձիուագ դալարագ պէրեսիլրինէ, տան հո–, հանդ Նահուաի լհսանրնձա պուն, ակր ակյէրէք սիաալ էթոչէ պաշլաարլար. վի պու ակդէպ իրչ ծնաան իաի Մանաաա գալար: Մոսաէս սաախ ձէվաագ վէրոիպ, իշթէ, ևէյևնէրէպ ակյի Ելահըն պիրև վէրոիչի էքսէք պու սաար ակաի: Սօղաա Մոսաէս Ելահըն թաարաՖընաան օլարագ, հէր սաագահ գալդրպ, պիր կհնդ, քէՖայէթ էաէձէք գաաագ օնաան թօչլաոանդր, վի օ կհնդհ ևէյևգ իրթէախ վհնդհ պրոգրամդրդր, վի ձաաա կհնդհրէրի ձաաա իրթէախնէ ակ քիաՖէր օրդոագ իչինս իրչ գաթ թօչլաոանդր թհնդհհէթախ: Ղունչի պու մանաաա հաՖՖթաաա պրթ կհն հ-

նէր, ձուա իրեն էակ կիւնէրի էնամէնեակ. վէ էյէր ասպահան էրքէնձէ թօփլամայըպ կէձ գալըբ-
ըարաա, իւզերինէ կիւնէշ տօղտուզու կիպի էրիր պիր շէյ դալմազըբը. վէձուա իրեն էպինան պաշ-
դա կիւն իչին օնտան ասպարըարըաա, պօզուլուր դուրազանըրբը: Պու մանանա էօյլե պիր շէյ իակ քի, իւք էվկել էղնպ ուն եափար, տօղրա խամուր կիպի եուղուրուր, վէ էօյլե փիշերիպ ևէր իակներ. վինք լեզգեթլի վէ ինսանը տօյուրուձու շէյ իակ. շէօյլե քի ձէմի Իսրայէլլիներ, մահալներինէ եէ-թիշէնէ գատար էթակներուն օ զրդպ սէնէ եօլ-ձուլուպ էանսաընտա պու մանանայրըա եաշատը-ըար: Ալահըն չէօլտէ քէնտիներուն տօյուրտու-պունտա կէօսթէրտիկի էյլէքտարըդըն վէքրի քէն-տինա կէօսթէրտիկի էյլէքտարըդըն վէքրի քէն-տի միլլէթլերինին իչինտէ էպէտի գալմատը իչին, օ մանանատան պիր գատըրա պաշգաձա տապա-մալարընը տաիի Ալահ տօղրատան Իսրայէլլի-լերէ էմր էթտի. վէ օ մանանայրըա տօրա գատ, իչերիտէ ահա ատնատըղընըն իչինէ գօյուլուպ հըֆզ օլունատա: Պա Ան թատիր օլունան չէօլտէն գալ-դըպ Ռահիմիմ տէնիզին մահալէ կէլտիլեր իսէ, օրատա տա իչէձէք սու պուլամատըղլարընատան, Մովսէս գատրը ևինէ շէքէյէթէ վէ օնու ֆատ էթմէյէ պաշլատըբար. պիզե նէյչին Մըսըրտան չըգատրըպ պու չէօլ ևէրէ կէթիրտիք, հէվիմիզե տէ տուտուղուգատան զրդայօրտուն տէյի, տզ գալ-տը քի Մովսէսի թաշլայաճաղըտըբար: Մովսէս տաիի պունուն չատըսընի կէօրսէն տէյի իշթի-քատըրա Ալահա գօշտույուտա, Ալահ օնըտըրն

իեթէյատըարընատան պիր գաշ քիշիի պէրատէր ատատզ, գատշըտընատաքի Ռորեր տաղընա կիթ-մէյի, վէ օրատա ատատընը գուրու գայայա ու-տատզ, օնտան չըգան տուտան ձէմատթըն իչմէ-սինի Մովսէս էմր էդդէտի: Մովսէս էօյլէձէ օն-ըարըն տուտուզուղունու գանտըրտը. վէ Իսրայէլ միլլէթինին պունունու Ալահը թէձրիպէ էթ-մէք իսթէտիքըների իչին, օ մահալին իսմինի թէձ-րիպէ գօտու:

ՏՕՂՈՒՆՕՄՈՆԱՒՈՒ ՊԱՊ

Իսրայէլ ժըլէքինին Ամալէկիլէրէ գըբմատը: Յո-ղոշա Մովսէսի սէլամլամայա կէլմէսի:

Ելից, պապ 17. 18: — Թ. Տ. 2514:

Պու թատաֆլատա Ամալէկի թատիր օլու-նան պիր միլլէթ, հէր քէստէն էվվել Իսրայէլ-լիներէ գարշը տուրուպ, օնլատրա ձէնք էթմէք իսթէտի: Մովսէս տաիի Նէրեմ սիսիէնինտէն օլան Նաւէնին օղլու Յեսույու սէրատքէրնատպ, վէ ձէմատըն իչինտէն ևիկիթ վէ գուվվէթլի քի-շիներ այրըրպ պէրատէր ատատզ Ամալէկլիներէ գարշը ձէնկէ չըգմատրը օնա էմր էթտի. օ ա-րատա քէնտիսի տէ ատատը էլինտէ, Ահարոն վէ Ուր տաիի մուսայէթինտէ օտատզ, ձէնկի կէօր-մէք վէ իւզերլերինէ տուա էթմէք իչին տատա չըգտը: Ո ձէնք վատթընտա Մովսէս գօլատրընը ևօգատրը գատրըրպ տուա էթտիքձէ, Իսրայէլ-լեր ևէնէր իսիլեր. ևօրուտտուղունատո գօլատրընը աշտըը Հնատրտիքձէ, Ամալէկլիներ իսթէ չըգտ-

ըսելով: Ահաւասիկ ես Ովը պատու կ'օրախնդրեմ, Մովսէսի ալեզուն պիտի խօսիմ, բայց Մովսէս ալ պիտի կրկնէ, ես ալ ուրիշներուն պիտի ըսեմ, ասոնք ալ ուրիշներուն, ու այսպէս ամէն մարդ իր ուզածին պիտի հետեւի: Ինչո՞ւ Մովսէս ինքզինքը այսքան կը նեղացնէ, ինչո՞ւ Աստուած ինքզինքը այսքան կը նեղացնէ, որ ամէն մարդ իր ուզածին հետեւի: Ինչո՞ւ Աստուած ամէն մարդու ձայնը չի լսեր, ինչո՞ւ ամէն մարդու աղօթքին չի պատասխաներ, ինչո՞ւ ամէն մարդու ուզածը չի տար: Ինչո՞ւ Աստուած ամէն մարդու ուզածը չի տար, ինչո՞ւ ամէն մարդու ուզածին չի հետեւիր, ինչո՞ւ ամէն մարդու ուզածին չի հետեւիր, ինչո՞ւ ամէն մարդու ուզածը չի տար: Ինչո՞ւ Աստուած

ՕՆԱՒՈՐՈՒ ՊԱՏՄԱ

Ընտրեալ Աբնա պաղընտա Իսրայէլ մեղեդինէ ծն ընդունելութեան վերծին։

Երեց, պատ. 19. 20։ — Ծն. Տ. 2514։

Իսրայէլեանները Յատիդիմանէն գալովը, վերջ Աբնա տաղնին էթէյինէ կելով եէթիշմիները խոչ, Ամորհան չըզտըդլարընա թամ իւշ այ օլմուշու։ վերջ օրատա Ընտրեալն էմրի իլէ տաղնին գարուշ. վերջ օրատա Ընտրեալն էմրի իլէ տաղնին գարուշ ընտրեալ օրտուլարընը գուրտուպ էյլէնտիքլերինուն, Ամորհացի պաշընա Աբնա տաղնին թէփէսինէ չըզտը. վերջ Ընտրեալ Իսրայէլ միլլէթինէ թինէ էթտիյի էյլիքլերի Ամորհացին հուզուրունա գոյտուզ, կիտիպ՝ Ընտրեալն Իսրայէլ միլլէթի իլէ գամլի գարար էթմէք խոչդոր օլտուղունու, վերջ օնլարը հեր միլլէթլեր իչինուն ակչիպ քէնտինէ ակիկիւլիւ ձէմաաթ էթմէք խոչդոր օնլարա ակիյէմեցինի էմր էթտի։ Ամորհացի տաղցան էնիպ, պու շէյլերի ձէմաաթա իչտաաէ էթտիյինաէ, հէրվախտ պիր ադըզտան ընդա կէօռմէրիւնէք, Ընտրեալ պիրնէ հեր նէ քիմսէ եէտըրէ, հէվիսինէ ակ իթտաաթ էտիպ, էօյլէ եափտարըդ տէյի ակօզ վէրտիլեր։ Ամորհացի ձէմաաթըն պու ձէվապընը Ընտրեալ հակօռթիւմէք իչին թէքրարէն տաղա չըզտըրըրտա, օ վաղրէթ Ընտրեալ Ամորհացի, պու կիւնէ գարտար ակնուն իլէ խոսֆիձէ ակիյէշեր խոչդոր. շիմտի պուլուքլար արտընտան սէնսին իլէ աշիքտար ակիյլէշէձէյիմ քի, ձէմաաթ տա քէնտի դուլաղլարըդա իշիտիպ, պունտան օղրա սոնրա թէքմիլէն ինանմընլար տէի։ Պատէհու թէքրար օնլարա կիտիպ, բուտպալարընը եայդամայը, վաքէնիպ թէմիզլէնմէյի, վէ իւշ կիւնտէն սօղրա վէրծէյի թէնապհուլերինի էօյլէ հազըրլըղըլա գարու էթմէյի օնլարա թէնապհու էթտին տէյի էմր էյլէտի. հաթթա տաղըն էթրաֆընտա պիր սընօր գօսունլար քի, շայէտ օրատան իլէրի ինսան եաօտ հայվան կէչիպ տէ, օրատա զաղէպէ ուզրայարագ էօլմէսին տէյի տէ թէէքիտ էթտի։ Ամորհա կելիպ պու շէյլերին թօփուտնու Իսրայէլլիլերէ սէօյլէտիքտէն սօղրա, իւչիւնճու կիւն օլտույա, ձէմաաթ տապահտան էրքէնճէ գալըպ| կէօրտիւլէր քի, Աբնա տաղընըն թէփէսինի պու լութլար գափլամըշ, տէհշէթլի շիմշէքլեր չագարագ եանար թիւթէր, վէ կիւրէյէրէք օրատան էօրֆիւլիւ պօրու սէլերի իշիտիլեր խոչ։ Պէօյլէձէ ձէմաաթ տաղըն էթրաֆընա թօփլանմըշ գօրգարագ տուրտուգլարը արատա, Ընտրեալ էօրֆիւլիւ պիր սէս իլէ օ պուլութլարըն իչինուն քէնտի օն թէնապհուլերինի շու սըրայըլա վէրմէյէ պաշլատը։

1։ Սէնի մըսըրլըլարըն էլինուն դուրթարան տահիպ Ընտրեալն պէն իմ։ Պէնուն պաշգա Ընտրեալն օլմասըն. տագըն նէ կէօյտէ կէօրտիւյիւն, նէ տէ եէր իւզէրինտէ օլան եափտա տուտա պուլունան շէյլերին շէքլինտէ քէնտինէ փուտ եափմայասըն, վէ օնլարա սէճտէ էտիպ թէտիրնմայասըն, եօղսա պիլմիշ օլասըն քի, պէն սէնին տահիպ Ընտրեալն էօյլէ դըզդանճ Ընտրեալ ըմ քի, պէնի

ըէտա էաէն վէաէրլէրէն կիւնահլարընդն զօղէ-
պինի իւչ աէօրթ զիւ-ըրկչէթէ գառառը էվլատա-
ըընա էտա էաէրիմ. վէ պէնի սէվիտ թէնագի-
լէրիմի թութանըարա պէն զիւ-ըրկչէթէ գառառը
մէրհաժէթ էաէրիմ:

2: Աահիտ Ալլահընդն իամինի պիհուտ ևէրէ
լիառընընա ալըդ գուլանմայաագն. պիրիշ օլաագն
քի, Ալլահ քինահ իամինի լուզումսոզ ևէլաէ
գուլանան քիշիկի կիւնահարդ ադմադ:

3: Խամընընտա ադղա քի, ճեմնա իրթէխի
կիւնէնիւ փադ ադղայաագն: Ալթը կիւնէնէն ի-
չինաէ իշլէ. հէրնէ իշնի վար ըաա եաէ. եէամինճի
ճեմնա իրթէխի կիւնէնիւ աահիտ Ալլահա աունուլ-
մոզ աուդ. օ կիւնաէ նի աէն, նի օղլուն, նի զը-
ղընդն, նի խըզմէթքիաըրն, նի խալայըղընդն, նի մէ-
քէպնի, նի էօքիւզիւն, նի ատ պաշդա հայվան-
լարըն, նի տախի պիլինճէ պուլունան եոզանճը
աաէմնի հիչ պիր իշ իշլէմէէնդն: Զունքի Ալլահ
կէօրիւ, եէրի վէ ատնիպնի իչինաէ օլան հէր պիր
շէյնէր նի ալթը կիւնաէ եաէրաը. վէ եէամինճի
կիւնաէ բահաթլանաը. օնաւն իչինդն ատ օ կինէնի
ալդըշայըդ թէմիզլէաէ:

4: Փէաէրինէ վէ վալեաէնէ իզզէթ էբդրամ էյ-
լէյէնդն քի, ատնա էյի օլաուն. վէ ահիտ Ալլա-
հընդն ատնա վէրճէյի օ էյի նէր իւզէրինաէ, չօղ
հաշայաագն:

5: Գանդըդ էթմէյէնդն:

6: Ջինա էթմէյէնդն:

7: Խըրսըդ դըդ էթմէյէնդն:

8: Գաարընաուշդն հադդընաա եապան շահա-
աէթ էթմէյէնդն:

9: 10: Ախէրին խանէպնի եախօա թաըրա-
պընը ալզիւլմէյէնդն. եանի կէօզ ալթմէյէնդն:
Ախէրին գաըրպընը, խըզմէթքիաըրնը, խալայը-
ղընը, էօքիւզիւնիւ, մէքէպնի, վէ ախէրին հիչ
պիր շէյնի ալզիւլմէյէնդն:

Ա'էմաաթ պու Ալլահանի վէ էօրթիւլիւ կէօս-
թէրիշի կէօրիւ, պու ատհշէթլի ադըլըի իշլէթ-
միյինաէ, զնյաաէ գօրդուշա կիւրինճէթաը օլաըադ,
կէրի չէքիլմէզ. պունաան սօղրա արթըդ ադն քէն-
դէն կիւթ, Ալլահընդա եապընըդ ադնէշ. վէ օնաւն
էմրէլէրինի կէլ զիզ աղնաթ. եօղաա պիր տահա
պէօյլէ պիր շէյ վաղը օլուրաա, զիզ գօրդումուզ-
դան էօնիւրիւզ ադի Մոհաէաէ բիճա էթմէյէնդն:
Մոհաէա տախի օնդաթա եիւրէք վէրիպ թէսէլլի
էթաի. վէ Ալլահ թէքրարդն քէնաէնի չա-
ղըրըզ Միսա տաղընա չըզաթըրաա, պու-լա թէաէ-
ըա կիզլէնիպ, դըդ կիւն դըդ կիճէ Ալլահընդա
օրաաա դաըաը: Օ վաղթընդն մաաէէնիպնաէ Խըա-
ժէլէէրէ վէրմէք վէ էօրէթմէք իւզէրէ Ալլահ
Մոհաէաէ տահա չօղնաամուսաը, վէ Ալլահա խըզ-
մէթ էթմէք թէշէքքիւրլէրնը ադըլմադ. պուաէ-
հաա օ օն թէնաէհէէրէ տէ, թաշաան նէքի թահթա
իւզէրինէ եապընը օլաըադ, Խաըայէլէէրէ կէօ-
թէրմէսինն տէյի Մոհաէաէ վէրմի:

ՕՆՊԻՐՈՆՃԻ ՊԱՊ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԼԷԼԻՆ ԸԼԼՍԻՆ ՊԼԲԱՓԵԼՈՂ ՊԱՆԱՅԱ ՔԱՓՆԱԼՈՒԹԻՒՆԸ։

ԻՆԼԷՑ, պաղ 32. 33. 34։ — Ք.Ա.Տ. 2514։

Ո՛Վ գլուխ կիւն արասընաա Իսրայէլելներ Ա՛ովսէսին կէձիքիսպ կէլմէսկինի կէօրմէյինէ, զկյատէ կիւճլէրինէ կիթաէ. իմոի Ա՛Հարոնաւն պաշընա թօխլանըպ, պիոլէ Ա՛ըսըրտան չըդարան Ա՛ովսէսէ պիլմէյիդ նէ օլաու քի կէօրինմէյօր. իմոի սէն պիզե ալլահլար եաի քի, օնլար պիզե գլաղաս-զ լուդ էաիպ կէօթիւրսինլեր ասիոլեր։ Ա՛Հարոն տասի կիտին զեվճէլերինիդին վէ եվլատլարընը-զըն ալթաւն քիւփէլերինի գու-լապլարընաան չը-դարըն պանա կէթիրին տէյի էմր էթաէ. վէ օն-լարը ալըպ էրիթաէ, օնաունուլա ալթաւնաան պիր տանա տէօքաիս։ Իսրայէլելեր պաւնու կէօրաիք-լերինէ իֆրաթ սէվինաիլեր, վէ (նասըլ քի սէօյ-լէլլեր) պէօյլէ մըսըրլըլարըն թաւիրնաըդը փաս-թաւն շէքլինէ չըդմասընը պիր միճիւզէ սայա-բաղ, պիոլէ Ա՛ըսըրտան չըդարան ալլահլըմըզ պաս-տաւ էէմէյէ պաշլատըլար։ Ա՛Հարոն տասի օնաս-տաւ պիքիպ, էօնիւնէ պիր միհրապ եաիտաըրսաը. վէ իրթէսի կիւն կէլիպ օնաւն զինէթինի իճրա էթ-սինլեր տէյի ահալիյէ իլան էթաէ. իրթէսի կիւն ձէմաաթ կէլիպ օնաւն հուզուրունաա դուրպան աունաուլար. վէ ճիւմլէսի սէ շապլըգլա օթաս-թուպ եէյիպ իչտիքաէն սօզրա, պաաէհու գալ-դարապ օ տանանըն էօնիւնաէ օյնամայա խօրա

թէփմէյէ պաշլատըլար։ Իսրայէլելերին էթաիք-լերի պաս փոթիփէրսաթլիյի Սինա տաղընըն նա-զերինաէ Ա՛ստ Ա՛ովսէսէ աղնաթաը. վէ օն-լարա աշըրը կիւճէնէրէք, Իսրայէլելերին թօ-վունաս գլըլըպ օրթատան գալարըճաղընը, վէ եալընըդ Ա՛ովսէսի սաղլայըպ, օնաս պէօյիք պիր միլլէթ էաէճէյինի սէօյլէսի։ Լաքին Ա՛ովսէս արայա կիրիպ, պաս շէյի եախմասըն սէյի սին-լերճէ րիճա վինէթ էաէրէք, Ա՛ստն տարըդն-լըդընը կիւճ պէլա թէսքին էթաի։ Սօզրա Ա՛ով-սէս օ Ա՛ստհատն եաղըլմըշ օլան օն թէննախ-լերի էլինաէ թաւթմուշ օլաուդաս հալաէ, Յե-սույուա պին Նունդ տաղտան էնէր իքէն, Յեսու-ուզագտան ձէմաաթըն շատնթըսընը իշնիթմէ-յինէ, իշնն տաղընը պիլմէյէրէք, օրտուտան ձէնք սէսի կէլիյօր տէսի Ա՛ովսէսէ։ Ա՛ովսէս տասի պաս սէս եէնէնլերին վէ եէնիլէնլերին սէսի սէյիլ, իլլա պէն սէրհօշ սէսի իշնաէյօրում տէսի։ Սօզրա Ա՛ովսէս Իսրայէլելերին օրտուտունա եաղլաշըպ, օ տանայը վէ էօնիւնաէ խօրա թէփէնլերի կէօր-պիւյուէ, աշըրը իրթսընաան պէթհսաթ օլուպ, վէ պէօյլէ պիր տաղլուա տուրմազ ձէմաաթ պաս կիպի Ա՛ստհանի վէ տզիզ նամու պարա լայըդ սէյիլ պիրլեր սէյէրէք, օ էլինաէքի օն թէննախ թաշ-լարընը օրտաս եէրէ ուրուպ դրըպը։ Սօզրա չա-փըճաղ կիտիպ օ պէթունաան տանայը տէվիրսի. վէ սիթէշէ գօյուպ եաղարդաան մնաս, քինախ-լերին Ա՛ստհ եէրինէ գօյսադաղ թաւիրնարդլարընն նէ գաս ար պօշ շէյ օլաուդունու օ զաին լիթի-

պատրաստ ձեռնարկ ունենալու, այլ իրենց մեջ ունենալու Աստծո Հոգին, որ կարողանան ամեն ժամանակ Աստծո կամքը ճանաչել և կատարել։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ փրկել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք փրկվել։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ սրբացնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք սրբանալ։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ հոգևոր կյանք տալ, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք հոգևոր կյանք ունենալ։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ հավիտենական կյանք տալ, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք հավիտենական կյանք ունենալ։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո զավակներ դարձնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո զավակներ դառնալ։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո հետ հաշտեցնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո հետ հաշտվել։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո հետ միացնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո հետ միանալ։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո հետ մտերմացնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո հետ մտերմանալ։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո հետ ամուր կապել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո հետ ամուր կապվել։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո հետ սերտ հարաբերության մեջ դնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո հետ սերտ հարաբերության մեջ մտնել։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո հետ անբաժան դարձնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո հետ անբաժան դառնալ։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո հետ անքակտելի միության մեջ դնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո հետ անքակտելի միության մեջ մտնել։ Աստված ոչ միայն ուզում է մեզ Աստծո հետ անխզելի կապի մեջ դնել, այլև ուզում է, որ մենք էլ ուզենանք Աստծո հետ անխզելի կապի մեջ մտնել

թաշլարընը վէ սաիր պունլարա դէյաս շէյլէրինի Ալլահա փէշքէշ էթմէյէ պաշլատըլար։ Մովսէս պունլարը ալար. վէ Ալլահըն էմրիյլէ, Յուդա սիլահլէնինան Ռահելիէլ իամինաէ պիր սայմ իլէ, Դան սիլահլէնինան օլան Ղէհաթը չաղըրըպ, օնլարա թէսլիմ էթմէ քի, իքիսի սէ (պէօյլէ ինձէ սէնսաթլարա աշնա օլսունդան պաշգա, Րուհանըլահան սա միւնէվվէր օլմուշ օլսուդլարընան) Մովսէսին թարիֆինէ կէօրէ, իլք էվվէլ խարկեահը շէրիֆի (խորան վկայութեան) եափտըլար քի, քիւչիւճէք պիր քիլիսէ, եափսօա մատուռ օլուպ, իւղերի չաարը կիսի եափըլմըշ շըլար. վէ եօլսա Խարայէլիէլէր նէրէյաէ քի օթաուլարընը դուրալըլար ըաըլըրսա, հափ օրթա եէրինաէ պուխարկեահը շէրիֆի եէրլէշիրիր իսինէր։ Ասղրա ահտսանտըղընը (տապանակ կտակարանաց) եափտըլար (քի խարկեահը շէրիֆին իչինաէ հրփզ օլուրուսու). պու սաիր ապանօղ ազաճընսան եափըլմըշ, վէ իչի վէ տըշը ալթուն թէնէքէ իլէ դաիրանմըշ պիր սանտըղ օլուպ, իւղերինին

կեահը շերինք պէօյէ հէր պիր ընվալիմանթըմա թէքմիլ օլաուրաա, օ վազըթ Ալլահ օնու պու-
լութա կիպ լէտի, վէ կէձէլերի ոէ օնաուն խա-
պէրինաէ շէօյլէլի պիր նաւր կէօրինիւրիւոիւ:
Նօլճալուդլարը էանաագնաա, օ խարկեահը թօփ-
լաուդլարը վազըթ, օ պուլութ կէօրինմէդ օ-
լուր. վէ նէրէյաէ քի օրաուս գօյուպ, օ խարկեահը
գա յարլաբըրըյորաա, օ պուլութ նէրէ խարկեահը
շերինքին էթրաֆընը գուշաուրը. վէ կէձէլերի
ոէ նէրէ օ նաւր իւգլինաէ կէօրինիւր խաոիւ:

ՕՆԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

Ճաքաթըաա Էքնօզոռ, վէ ոիքէր ընագնըմըլը-
լարը գապէլէնէոէ:

Պէթ, պաղ 10. 23: Թռուց, պաղ 15:
(Թռաքնէ գեմիսի:)

Ալլահ ոէրէ թէնեզի հէրուն մնաաս, քահա-
նայլարըն գուրուգան վիհրաղը խգլինաէքի ա-
թէշն կիձէ կիւնաէ գ ոէրինաէքիմ ոա-
ոագլաոնալարընը էմր էթմիշէոէ, շէօյլէ քի օ խար-
կեահը շերինք պուխուր վէրմէք իգլիկա էթ-
ոէի հալոէ, բուլգաուլարընա օ մնզաուոէ ա-
թէշոէն գուդանաէնէալ:

Պիր ոէքա շէօյլէ վաղը օլաս քի, Ճհուն-
նուն պէօյնէ գիլաուլարը Նաթաղ նախօա Դա-
գաթ վէ Ուրիուգ (քի օնլար ոա քահանայլար-
լար) հաձէթախդէյնէ, բուլգաուլարընա խաոլձ-
ոան ոէթէշ գօյուպ, էօյլէձէ խարկեահը շերինք
պուխուր վէրինք էքէն, ոէնաոնաէ վիհրաղոան

պիր ոէթէշ էագլուպ, օլաուա խարկեահը շերինք
իչէնոէ իքնիոէնի ոէ եագլուպ էօլոիւրոիւ: Պունու
կէօրուիւքէրինաէ ձիւմլէոի ոէ ոէիմ գօրգուլա
կիրինճէոաթ օլաուլար. վէ Ալլահըն էմրինէյնէ գօ-
նուլմուշ օլան օ թէշնինճաթլարը նաոաթ ոէգ-
ոաթընա թէքմիլէն իձրա էթմէէի օլաուդլարը
հագգընաա ոէնէր քահանայլարա ուա պիր պէօ-
յիւք նաոիհաթ օլաուս:

Պունոան սօղրա պիր ոէքա ուա ոէքա պիրնիոէոիյլէ զավգա էոէր իքէն, պունլարըն պիրի
(քի վէոաէրի Ա՛րաթըը վէ վալիոէոէի Խարայէլլի
լոոի) խըրա ագաոընաա օ պիր Խարայէլլինին խա-
մինէ քիւճի էթոէ. եանընաա պուլունանլար
իշնինգոիքէրինաէ օնու թուրթուպ Ա՛ովսէոէ կէ-
թիրոիլէր: Ա՛ովսէս ուոէի Ալլահա սիւալ էթ-
ոիյոիլէր օղրաս, օ քիւճի էաինի օլաուուան ա-
շարը ձէզաուրընլաբ, վէ օնուն էթոէյի քիւճիւրիւ
իշնուոինէր քինաոէրինն շահիս օլաուդլարընա ա-
լաոէթ օլաբաոէ, կիոոիս էլէրինի օնուն պաշընա
գօուուանլաբ, վէ ոիւնգինն ձէմաոէթ օնու թաշ-
լաոըն ուէյի էմր էթոէ:

Պիր ոէքա ուա, պիր Խարայէլլի պուլ-
ուուլաբ քի, ձուման իրգէոէի կիւնիւ ուաղա ձէզմիշ
օուուն թօփլայօրուուս. պունու թուրթուպ շէբա-
ոէրընը քէուինէոէ ուէյի Ա՛ովսէոինվէ Ահարոնուն
հուզուրունա կէթիրոիլէր: Օնլար ուոէի շիւպհէ
էաէրէք օ ուաէմի հաոիուոէ գօյուպ, Ալլահա սիւալ
էթոիքէրինաէ, Ալլահ օրուուուան ձէզաուրով,
թաշլայաբաղ էօլուս ոմէէրինի էմր էթոէ:

ՕՆՏՂՕՐՏԻՒԹՃԻՒ ՊԱՏՊ

ԻՍՐԱՅԵԼԵԼԵՐԷՆ ԸԼԼԱՀԱ ՓԱՌՔԸ ՀԻՒԵՍԱՅԷՆ ԵՒԴԷ-ԼԷՐԷՆ, ՎԷ ՔԱՂԷՔԱՑԻԱԼԷՐԷՆ:

ԹՈՒՈՑ, ՊԱՊ 11: — ԹՎ. Տ. 2515:

Իսրայելլիները օրտուսու պիր սէնէ գաւսալ Միսա տաղընէն էթէկլինաէ գալարգաման սօղրա, օրտուան գալդըդ փառան չէօլինէ սօղրա իշ կիւնլիւք նօլ կիթմիլէր իսէ, օ վագրէ ճէմաաթ, նէ սիր պու պիզիմ չէքսիկսիզ ճէֆա սէյլէրէք Ըլլահա գարշը հէքհայէթ էթմէյէ պաշլաարլար: Ըլլահ սաղ կիւճէնիպ, իսգէլլէրինէ պիր էօրֆիլլու սաթէշ կէօնաէրսէ քի, օրտուանան օ շիքհայէթ էաէրնէրին պուլունաուդու թաւարֆընը նապդըդ քիւլ էթաի: Ճ էօյլէ քի Մոսէսին տուա-սըդա պու զաղէդ կիւճ պէլա տէֆ օլաու. պու ճիհէթտէն օ մահալլին իսմի եանդըն թապիր օ-լմնաու: Պունաան սօղրա պայաղը խաղդաա էթ նէմէյէ պիր արզու փէյաա օլաու. օնդաը ըլա պէ-րաապդ ախըդըդ ատ, օթուրուդ աղզայաղդ, ա՛հ, էթ օթայըդըդ տա նէսէյիաէք. Ա՛ըդրաա պաան-հնվա նէսիկսիզ պաղդըդ խաթընըդմընդան չըդ-մադ. նէրէաա, օ դաման դաղդու դ, օ վըդրաաա, օզան վէ սարմուսադ. ածընդըդդ, կէօղնմիուդ մանանաանան պաշդա շէյ կէօրմէդ սէսիդէր: Ա՛ո-սէս պու շէյի իշնէմէյինէ ալէիւսմ օլաու. վէ շիքհայէթ էաէրնէ Ըլլահա, պիր պաշլաա պու դաաաղ ճէմաաթը գայընդըդ խաաղ էթմէյէ պէ-նեմ դա սրէնեմ հէթիշմէք. էթդաաճընը մու-

հաէրէ էթմիշէր, ալըյաղաղ պիզէ եէյէճէք էթ վէր տէյօղլար. պէն պունդաա նէրէտէն էթ վէրէյիմ. պու շէյի պէն պիր պաշլմա չէքէմէմ. պու սէֆիլլիքլէրի կէօրմէէն իսէ, պէնի էօ-սիւրսէն պիր պէօյուք քէրէմ էթմիշ օլուրսուն սէմէյէ պաշլաադ:

Օ վագրէ Ըլլահ տաիսի Իսրայելլիլէրին իչ-էինաէն նէթիճէլէրինաէն նէթմիշ քիշի ինթիհաադ էթտիրտի. վէ Մոսէսին լութֆունաան օնդաըդ-տա վէրէրէք, քէնտիյիլէ պիրլիքտէ ճէմաաթին իպթիհալաըրընը գայընդմադ իչին օնա եադաըմ ճը գօսդու: Սօղրա տա տաղրընդըդրա էմր էթտի քի, ճէմաաթ իչթէսի կիւնաէն պաշլայաղդ, պիր գաչ կիւն տէյիլ, իլլա պիր այը պաշա պուդուն-լաղընաան կէլինճէյէ գաադ էթ նէմէյէ, հազըդ օլսունդաը: Պու սէօյլէտիյինին իսգէրինէ Մոսէս տէ թաադճիլդաէ գալարադ, Ըլլահա տէօնէրդ, պու ճէմաաթին իչինէէ, եաղընդը կէնճ եիկիթ օլանդաը ալէրնիդ պէն քիշի տիրլէր. պունդաա պիր այ նաադ էթ նէթիճէճէք: նէ գաադ քինէք վէ գօյուն պօղազդանաճաղ. եախօա տէնիզաէ նէ գաադ պաղդ վաըդաա թօփու պուդայամը կէ-թիրիճէք տիր տէդէ: Ըլլահ ճէլլադ վէրիպ, շէմմէ աղնադդըն Ըլլահըն դուդուլէճինի, վէ նաա-դը օլաճաղընը կէօրիւդաէն տէդէ: Օ վագրէ տէնիզ թաադաճընաան պիր շէյաա բիւգիաադ չըդ-ադը. վէ Իսրայելլիլէրին օրտուսունա տօղրու օ գաադ պղդըդճէն կէթիրիպ տէօքտիւ քի, պի-թիւն օրտուչու տօղուսդուդաան տօղրա, օրտու-

նաև էթյաֆընաա պէր կիւնելու՛ք եօլտա տախի
ինքի արշըն ևիւքսէքլիկինաե ևէրե եըղըլը գալտը·
էօյլե՛ք, ճէմաաթ ինքի կիւն պէր կէձէ իւզերինե
տէօքիւլիւպ թօփլամագաան ոօյմազ ըտըլտը· վէ
իչէրինաէն էն ազ թօփլայան օն՛ք կիլե, հախօտ
տէօրթ ևիւզ օզդա գաոար շէյ ճէմ էթտի· օնուն
իչէին չօղլար տա գուրուտուպ էօյլե սագլատըլտը:
Ի՛ալ պու՛ք քի արատան չօղ վագըթ կէչմէտէն,
վէ պու՛ էթի ևէյիկ թիւքէթմէտէն հալա ադըզ-
լարընտա ինքէն, Ալլահ քէնտի տարդընլըղընը օ
շևքեայէթձի շևշ պօղազլարըն իւզերինե տէօքէ-
րե՛ք, օնլարը վե՛ք ֆէնա էօլտիւրտու՛ս: Վ՛է պու-
րե՛ք, օնլարը վե՛ք ֆէնա էօլտիւրտու՛ս: Վ՛է պու-
ճիհէթտէն օ մահալլին իամինե արզիս մէզարը
տէնիլտի· չունքի էթ ատըլուէյհնըղը օրատա կէօ-
միւլտիւղը:

ՕՆՊԻՇ ՀՒՆՉԻ ՊԱՊ

Ընտրո՛ւած վէ Ա՛ստիճըն ղագէպղէնդէ:
Ցռ՛ս՛ց, պաղ 12:—Ցռ՛ս՛. 2515.

Իարայէլլիէրին օրատուտա օրատան գալգըտ Ա-
սերովթա կէլտիյտէ, Ա՛ովսէսին զըղդարընտաղը
Ա՛արիատ (նասըլ քի սէօյլէրլըը) Ա՛ովսէսին
դէվձէսիյլե նիզալաշտը, չունքի պու գարը քէն-
տի դէվձի Ա՛ովսէսին էօյլե Ալլահա սէվկիւլիս
օլուպ իլէրի կէլտիյինի կէօրմէյինե զուրուրիյէթ
քէտպ էտիպ էօյիւնիւրիւտու՛ս: Ամոի Ա՛արիատ
պէօյլե Նէթովպիտաղը եահօտ Ա՛ադիանաղը պէր գա-
րընըն էօյլէձէ պաշ գալտըրըպ մաղուրըյան-
մատընտա տայանատայատագ, քէնտի գարընտաղը

Ընհարոնուտա պիրլէշիպ, Ա՛ովսէսի աշտաղը ու-
մայտա, վէ Ալլահ եաղընտըղ Ա՛ովսէս իլէմի սէօյլէ-
շևր, պիղիմ իլե տէ սէօյլէշևշ տիր տէմէյէ պաշ-
լատըտըր: Ա՛ովսէս իսէ մագլըմ թատիատթը վէ
թամթը պիր տաէմ օրտուղունատան, օնտ նէ խըրտ-
ըանտը՛նէ տէ գարշը սէօյլէտի: Ի՛աքին Ալլահ օնտ
տահիպ չընգըպ, օնլարտա զէյատէ կիւճէնտի· վէ
ինքիսի տէ խարկեահը շէրիֆէ կէլտինլեը տէյի էմր
էտիպ, օրատտա գաժուռնուն էօնիւնտէ, պու՛րա-
թուն իչինտէն օնլարը թէքքաիր էաէրէք, շէօյլե
պիլէմինիպ՝ քի, ախէր մարդարէլեր իլե սէօյլէ-
շէձէ՛ք օրտուղուտմատա օնլարըն րիւյատընտա կէօ-
րինիւպ էօյլե սէօյլերիմ· ըաքին խանէմին տատըղ
դուրու օլան Ա՛ովսէս իլե պէօյլե էթտիմ· իլտա
աշևքեատ աղըղ աղըզա սէօյլերիմ· գաթի նատտար
օ պէնիմ Ալլահանըն էհթիշտամըմը տա կէօրմիւշ
տիւր· էօյլեիսէ սիղ նասըլ գօրդմատատան պէնիմ
գուրտում Ա՛ովսէսի խօրլատընըղ տէտի օնլարտա:
Ինքիսի տէ պէօյլե թատզիր իշևտիպ Ալլահըն հու-
ղուրունատան չընգըտըտ վէ կիտէճէ՛ք օրտուտար ը-
տա, անինատ դաղէպ իտ՛ք էվվէտ Ա՛արիատըն իւ-
զերինե կէտի· շէօյլե քի պիւթիւն վիճուտունատ
ույուղ փէյտա օրտպ, գար կիսի պէմ պէյտղ
քէսիտի: Ընհարոն պունու կէօրտիւյինատ, կի-
տիպ Ա՛ովսէսե խաթտա էթտիմ տէտի· վէ օնտատն
ասֆվըղդ տիլէյէրի՛ք, օ զաղէպի իւզերընրինատէն
դալտըրտըն տէյի րիճա էթտի: Ա՛ովսէս տախի
օնլատ իչէին Ալլահա տուտա էթտիյինատ, օղ վա-
դրի Ալլահ տա էմր էթտի քի, Ա՛արիատ հէտի

կ՚ուզեն օրուան այլը լսել ալշարը չըզային, վէ ուրիշ ու կ՚չինձէյէ գառաք օրառա գալըպ էօյլէձէ թէքրար օրուշյա կէլսին:

ՕՆԵԼՔԸՆՃՐ ՊԱՊ

Ա՞վլէուին վար օլա՞նան ըօփչաղա ճառա՞ալար կէօնդէրմէտ. վէ Իսրայէլլիլէրին ըէ՞րար ղաղալէնդէտ:

ԹՈՒՐՔ, պաղ 13. 14: — ԹՈՒ. Տ. 2515:

Իսրայէլլիլէրին օրուշառա փառան չէօլիս տաղխինառ, օլան փարան պապէտ կէլիպ ևէթիշտիյինառ, Ա՞ովսէս Ըլլահըն քինառիյէրէ վէրմէյէ վառ էթառիյէ մոհտալէ հէնդուզ հազարշըրը օլտուդլարընը օնլարա իլան էթառ. լաքին ձէմառաթ գօրգուպ իլէրի կիթմէյէ ձէտարէթ էտիմէտիքլէրինառէն, էվվէլ էմրառ ալիր գաչ քիշի կէօնտէրիպ, օ ևէրլէրին նէ հալառ օլտուղունու թէձէտտիւս էթմէք իչլին Ա՞ովսէս բիձա էթտիլէր: Ա՞ովսէս տաղխ Ըլլահտան րուխառաթ ալըպ, հօյլէձէ Իսրայէլ միլլէթինին օնլարի սիլսիլէսինառէն պիրիր քիշի ինթիխապ էթառ. վէ կիտիպ օ մոհալլէրին վէ ինտանլարընդն հալինի պիր էյի թէձէտտիւս էթսինլէր, վէ օ թօփրաղլարտա պիրէն մոհտուլլարտան պէրառաքէր ալըպ կէթիրսինլէր տէյի օնլարա թէնպիհ էթառ: Պու օնլարի ճառուալար հօլա չըզըպ կիթտիլէր իսկ պահար վազթըլարը. վէ օրուան գըրդ կիւն գառար կէճիքտիքտէն սօղրա առօնիւպ Իսրայէլլիլէրին օրուշառընա կէլտիլէր. վէ օնլարա կէօսթէրմէք իչլին օրուան ալա նալ-

լար, ինճիլիլէր, վէ պիր սալգըմ տա իւզիւմ գօ-փարըպ կէթիրտիլէր քի, ղէյտառ ճէհիմ վէ աղլար օլտուղունառան, սալգըմըն օրթառընառան պիր ա-զառ կէչիրիպ, հօյլէ ևէր քիշի գալարընըպընըլար: Ճառուալար պու մէյվէլէրի կէօսթէրտիքտէ, պիւ-թիւն ճէմառաթըն հուզուրունա Ա՞ովսէս վէ Ըհարոնա, վառառա օ թօփրաղլար չօղ սէմիզ վէ մոհտուլտար օլտուղունառան պէօյլէ մէյվէլէր հա-սըլ էտիյօր. լաքին ահալիսի տէ ղայէթ գուվ-վէթլի, շէհիրլէրի պէօյուք, վէ գալալէր իլէ գու-շառընմըշ վէ մէթանէթ վէրիլմիշ պիր տէյի նառլ էթմէյէ պաշլառընըպ: Ճէմառաթ պու շէյլէրի ի-շէթմէյիքլէրինառ գալալէրի գօրգուչու կիւնլիքթէտ օլտու. մառէյնլէրինառ պիր գառը շըգըպ գու-հէտ էթտի. վէ Ա՞ովսէս գառընը մըրըլտանմայա պաշ-լատընտար: Յուդա սիբսիլէսինառէն վէ օնլարի քիշի-լէրառէն պիրի օլան Ղաղէր, օ պիրլէրէ նիսպէթէն ճէմառաթա եուրէք վէրիր. հիչ գօրգմէյընէ պիր կիտէր օնլարը ալէթ էտէրիպ տէր իտի իտէ տէ, օ պիր օն քիշի թէքրար գառընը գօյարառգ ճէմառաթըն գալալինէ տահա ղէյտառ գօրգու պընըգընը, վէ պիրլիմ կէօրտիւչիւմիւզ ևէր ինսան թէլէֆ էտէն պիր մոհալ տընը. տառէմլէրինին հէր պիրի պիրէր տիվ կիտի օլուպ, օնլարըն ինսանէտ պիր ուֆաճընգ չէքիրէկ կիտի սայը լընօրուզ տէրի-տիլէր: Օնուն իչլին ճէմառաթըն իչինառէ ալէթ-իսթիւնք տահա ղէյտառ, արթտը. վէ օ կէճէ, տառտահա գառար աղլար, Ա՞ովսէս վէ Ըհարոնա գառընը շևքիտայէթ էտէր իտիլէր. Ըլլահ պիրի օրա-

յա կէօթխւրխւսպ ձէնքաւ գրբըլմագտան, վէ գա-
բըտարմըզ վէ էվլաղտարմըզ հաղմա օլմագտան
բաս, քէշքի Մ՚ըսըրտա էօլմիւշ օլաղլըտըզ, հա-
խօտ պու չէօլաւ էօլսէք հադգրմըզտա ատահա խա-
ղըլը օլուրտուտու ակրխանըլըր : Սօղըտա գալդըպ
պու պէօյլէ օլմագ . պից Մ՚ըսըրտա կէրի ատօնէրից
ատախլըր . վէ իչիմիզաէն պիրինի գրբաղուզ գօյա-
լըմ, շուրտաման չըգալըմ կիտէլիմ ատչի խաթի-
շարէ էթմէյէ պաշլատըլտը : Օ վագրից Մ՚ոմսէս
վէ Ս՚հարան ձէմաաթը հուզուրտունտա եէրէ գա-
փանըպ, պու շէյի էթմէյին ատչի րխճա էտէրի-
ախլըր . օ օնկից ճատուգատատան օլան Ս՚աւէնին
օղլու Յեսու, վէ Յեհոնախանըն օղլու Վաղիր տախի
օնգատըտա պիրիկքատ զնյատտ ածը տուչատտագ, վէ
րտագատըրը եըրթատտագ, հիչ գօրգմայըն թէ-
էտսի Ֆ էմէյին, Ա՚ղտ պիրէմիզճէ օլտուգատան
սօղրա, սիզին եէրինիզէ օ ձէնքէրշեր ատմէյիկէ
ձէմաաթա նատիհատ էտէր խաիլեր : Ս՚ագին ձէ-
մաաթտա նատիհատ էտէր խաիլեր : Ս՚ագին ձէ-
մաաթ գուչագ տամայրըգ գուտուրմուշ կիպի խա-
զէրլէրինէ գօշմայա պաշլատըլտը . վէ օրտաա տէօր-
տինճու տէ թաշլատ ըտըլտը . լագին օ ատտաա
Ա՚ղտն Ս՚հմիշտաճ խատիեահը շէրիֆին խուզէ-
րինատ կէօրխւնտու, վէ ձխւմլէսի աշկքեատ կէօր-
տիւլեր . վէ Մ՚ոմսէսի չտգըրըպ, պու ձէմաաթ
նիչէ պիր պէնի կիւձէնատիրիր . կէօզլերի էօնճիւնատ
պու գատատ միւձխւզաթլատ խշէտիմ . Ճինէ պա-
նա խթխյատա էթմէզլեր . պրոտ պէնի քի շուն-
լարը էօլախւրկիմ օրթատտան գալտրըպայրմ . վէ
ատնի սիսիկին խւ պուհնտատան տահա զկյատտ

ատթըրըպ պէօյխւտէյիմ ատտի : Մ՚ոմսէս խտ,
քինտի ատալրըդրըտա ձէմաաթընըն կիւնահրընը պու-
տէջա տտա ախվ էթտին տէյի թէքրտատ Ա՚ղտհա
րխճա էթմէյէ պաշլատտը . Ա՚ղտհ Մ՚ըսըրտագտարըն վէ
ատեր տինտիկ միղէթլէրինն ադգընտա տխւշխւպ տէ,
Իսրայէլլիլէրինն Ա՚ղտհը պու գատատ շէյլեր եափ-
տրգտան սօղրտա ձէմաաթընը վատ էթտէյի թօփ-
խտտա կէօթխւրէմէյտի . օնուն իչին կէօթխւրխւպ
չէօլխւն օրթատտընտտա օնտատրը պրըտագտը էօլախւր-
տխւ տէմէկսինլեր տէտի . վէ պէօյլէ սէօզլեր տէօյ-
լէյէրէք, ձէմաաթը քխւլլինն ետղ էթմէյէք խւ-
պէրէ կխւձ խլէ պիր ձխւզլ Ա՚ղտհըն կէօֆինէնխւ-
ատտը : պու ձխւմլէ Ա՚ղտհ եէմինն էտէրէք, մատատ
քի քինտիլեր պէօյլէ խթխէյօրտատ, օ Մ՚ըսըրտատան
չըգան ինտատնտատրըն Յեսու իլէ Վաղէրտատն մատտա,
եիրմի եաշընտատան եօգտատրը օլատնտատրտան պիր թա-
նէտի պիլէ օ վատ օրտնտան թօփրտագտա կիրմէյէ-
ձէք, իլլա հէփսի տէ կէմիքլէրինի օ չէօլ եօղու
իւզէրինտէ պրըտագաճագտատ տէտի : Ամտի օնտատն
սօղրտա Ա՚ղտհ, կէրիյէ տէօնխւպ թէքրտատ Վըզըլ
ատնիպէ սօղրտու կիրմէյէրինի, վէ չէօլ էրէն իչինա
տէ էօթէ պէրի տօլաշմատտրընը, վէ ճատուգատրըն
դրըգ կիւն օրտատտա կէձիքտատիքլէրինէ մուդատպէլէ,
թատմ դրըգ սէնէ թէքմիլ օլտուգտատն սօղրտա վատ
օրտնտան թօփրտագտա կիրմէյէրինի էմր էթտի : Ֆա-
րայէլլիլեր Ա՚ղտհըն պու թէհտատիհնի վէ գազէպ-
էրինի իշիթտիքլէրինտէ, Ֆիքիրլերի թէպտիլ օլ-
տուգ . վէ էթտիքլերի շէյէ ատքրյրպ փուշմատն օլմա-
յա պաշլատըլտը . վէ իրթէսի տտպտհ էրքինձէ

գալըով Մովսէս կէտիլէր. վէ Ելեահա գարշը էթախլիվիլ էթիդասարդլըղ կինահալարըմըզը թէմիզլէմէք խոթէրիլ. պու սէպէպ իչին ոէ շիմ ոի գարշըքի տաղըն թէփէօնէ չըզըլ, օնոան ձէնք էաէրէք իլէրի կիոէձէյիլ սէոիլէր: Մովսէս էլիյիլէ Խորայէլլիներ, տահա փէք չօգ ֆիրդէ տակը (խարական) թէշրիֆաթլար, վէ շէրաաթա տակը նամուսլար վէրոի քի, Ղուրաանը տացօղ, վէ Նէկրոդ օրինաց քիթապլարընոա եէլլե եէրինձէ եազըլմըշ որը. հաթթա Խուն ղաղէալ ոէ օ վազըթլարոա վազը օլմուշ տուր սէրէր, նասըլ քի շիմոի նազլ էոիձէյիլ:

ՕՆՆԷՏՏՈՆՈՒ ՊԱՏ

Պըքոոա, Դաղիանըն վէ Աբէրոոա ղապէպլէնդիկ. վէ Ահարոնոա տաոոըքըն էնէէ+լէնդիկ:
Ցօոոց, պապ 16. 17: — ցՈ. Տ. 2520:

Ղնւի սիսիրէսինոէն Ահարոնոէն առուձասընին օղլու Պորս քի, քահանայլըզա թալիպ խոսվ Դաթան վէ Աբիրոն քի, ցուրէն սիսիրէսինոէն պէօյուք ասէմլէր խոխլէր. նչիս պիր օլուպ, վէ Խորայէլլիներին սէօզ սահիպի օլանպարընոան իքի հիւզ էլլի քիշի պէրապէր ալուպ, Մովսէս վէ Ահարոնա գարշը պաշ գալդըրդըլար. վէ քիսթաթալըզըա խուզիրէրինէ հիւճիւմ էտուպ, Խորայէլ միլլէթինին մուգաոաէա օլմասը, վէ Ելեահըն օնպարըոա պիրլիքտէ օլմասը քինճայէթ էտէր. սիոէ նէ վար քի Ելեահըն ձէմասէթլէրը գասպ էթմիշսինիզ. վէ հիւքմիւնիւզ ալէթնա ալուպ օնպարըն խուզիրինէ, պուլյուբույօրսունուզ սէոիլէր: Օ վաղըտ Մովսէա օնպարըն հուզուրունոա եէրէ գափանարագ ձէվապ վէրուպ, Ելեահ քիմի խոթէոիլյոսէ, օնու սէչիպ քինոէինէ ալար. խոթէոիլէքլէրինին պըրագար սէոի. վէ Կորխա սէօնիւպ, պու շէյ Ղնւի սիսիրէսինոէն խէ սոկէր սիլսիլէլէրին կիուճիւնէ կիթմիյէն խոի. չունքի Ելեահ սինի սէ էվլատլարընըր ոա ալուպ քինոէինէ եազլաշարըմըզը սըր. սէն խէ պուննա ոա գոնոասէթ էթմէկլիկ, պիր սէ քահանայ օլմազ խոթէյօլսունէ սէոի: Պաոսհու Մովսէա Կորխա շու նըշանը գօյարագ, խարըն քինոէի ասէմլէրինին խէ

հէվինիզ ատ բուրմատարընդը ալլոպ խարկեահը շէրիֆէ կէլեն քի, Ալլահ քէնոտի մուրատընը պէ-
յան էթմեն ատատ. վէ Դաթան ըլա Աբիրոնա տախի կէլմէյիզ ատչի խապեր կէօնտէրտի։ Օն-
լար տախի կէլմէյիզ ատչի ձէվապ վէրտիլէր. վէ պիզե օ ալա վէ սուտ վէ պալ ադան Մ՚ոսը թօփ-
րաղընատան չըզմարըզ, հէվիմիզի էօլտուրմէք իչին պու չէօլե կէթիրտիյի եէթիշմէյօրմու. շունա պադըն քի, հուքումատար օլմուշ, վէ պիզի սէրթ-
լէյիլէ սէօյլէյօր. կէօզէնմիւզե ատ օյուպ չըզա-
րաճադ օլա, եինէ օնուն այադընա կէլմէյիզ ատ-
տիլէր։

Մ՚ոսէս պու սէօզե իշէթտիյինատ, զէյատէ-
պէյլե ալէթուսթ օլտու. վէ Ալլահա ատօնիւպ, էֆէնտիմ, շու նամքէօրլարըն տուտուգընը գապու-
էթմէ. պէն պուղլարատան հիչ պիր շէյ իսթէմէ-
միշիմ քի, իւզէրիմէ պէօյլե շէյ սէօյլէմինլէր ատ-
տի։ Իսթէսէ սաղա Տօրա Մ՚ոսէսին սէօզե-
մէ ճախընձէ նէքի եիւզ հլլե թէվռաթիէրիյլե բուր-
մաձխընձէ. վէ իչինէ քինանիւք գօմուշ
օլտուղլարը հալատ իսրկեահը շէրիֆէ կէլտիլէր.
վէ Մ՚ոսէս տախի Ահարոնու՛ա պէրապէր բուր-
վատը էլինատ օրատա տուրտուրար նէքէն, պիրտէն
պիրէ Ալլահըն էհթիշամը պուլուպտուղա ձէմ
ձէմաաթա կէօրիւնատու. վէ Ալլահ տարղընըղընը
Մ՚ոսէսէ վէ Ահարոնա ձէմաաթըն իչինատէն պիզ
պիր թարաֆա չէքիլին քի, թօփտունու պիրտէն
դըրըպ օրթատան գալտըրայըմ տէյի էմր էթտի։
Օլ վաղըթ նէքիսի ատ, տէրտպէպ Ալլահըն հուզու-

րունատա նիւզիս գօյու նէրէ գափանըպ բինձա էսէ-
րէք, նա ձանդարըն վէ ձէմի թէնկէլին Ալլահը
Ալլահ, պիր քինինին կիւնահը իչին սէնին տար-
ղընըղըն պիւթիւն ձէմաաթըն իւզէրինէմի կէլէ-
ձէք պիր տէտիլէր։ Պատէհու Ալլահ թէքրար
էմր էթտի քի, ձէմաաթ պու իւչ ատի քինէնէրին
ևանընատան այրը լըպ ուզագ տուրտունար. Մ՚ով-
սէս տախի պու շէյի ձէմաաթա թէնպիհ էտիպ,
էյէր քի պունար սաիր ինսանլար կիպի էօլիւր-
լէր իսէ, Ալլահըն պէնի սինին իւզէրինիզի կէօն-
տէրմէյինէ պիր նըշան օլսուն. եօզ էյէր պուն-
լար ատէթտէն խարըձ պիր ղաղէպ իլէ սաղ սաղ
նէրէ կէչէրլէր իսէ, պիլէմինիզ քի պու ատէմլէր
Ալլահը ղէյատէ կիւճէնտիրմիշ տիրլէր ատտ։ Պիր
ատ պու սէօզիւ սէօյլէր էքէն, զաֆիլ պիր կիւ-
րինթիւ իլէ նէրէ եարը լըպ աչըլար. վէ Մ՚որսու,
Դաթանը վէ Աբիրոնու հվլէրի պարզլարը վէ
հէր շէյլերի իլէ իչինէ ալլոպ իւզէրլերի դափանատը
կէօրմէնէզ օլտուլար. վէ քէնէնի Խարայէլլիէրին
օրտուսու թաղըմընըլա նէրէ կէչէյօր կիպի պի-
րիպիրինէ կէչտիլէր։ Պունլարըն արզասընատան օ
պահ չէքիպ էօթէտ խարկեահը շէրիֆին հու-
զուրունատա քինինիւք վէրին նէքի եիւզ հլլե քի-
շինին իւզէրինէ տախի ամէղ էնիպ օնլարը եապտը
քիւլ էթտի։ Ասղա Ալլահ էմր էթտի քի, օ
եանատ ատէմլէրին էլինատ օլան պադըը բուրվատ-
լարը թօփլայըպ էրիթմինլէր, վէ տիւզէյիպ գու-
պան մէհրապընըն իւզէրինէ կէչէրմինլէր քի,
Ալլահըն զաղէպինին պիր էպէտի զէքրի օլարագ,

պունատան պէօյլէ Ա֊Հարոնան էվլատլարընատան մա֊
տա ախէր սօյատան հախօտ սիլսիլէտին հիչ սկսր քիմ֊
ս, Ալլահըն հուզուրունատա քիննիւք վէրմէսին։

Պու էօրֆիւլիւ զաղէպլէրտէն սօզրա, իրմէխ
կիւն ձէմաաթ Թէքքար Մովսէս վէ Ա֊Հարոնա
գարշը մընըլտանմայա պաշլատըլար. վէ իւզէրլէ֊
րինէ գօշուպ, ախըն օ զաատար քիշինին գլըրլմա֊
սընա սիզ աչպէպ օլտուղունուզ ակրիտիլէր։ Օնլար
լատա կիւճ հալ իլէ էլլէրինատէն գուրթուլտուղ խալ֊
կնահը շէրիֆէ զաչատըլարընատա, պու լութ էնիպ
օնլարը կիտլէտի. օ վագըթ Ալլահ տախի զիյատէ
կիւճէնէրէք, Թէքքար պու ինքիսինէ ձէմաաթընը
իչինատէն այրը լըն չըզըն քի, շու Իսրայէլլիլէրին
թօխունու օրթատան գալտըրայըմ տէյի էմր էթ֊
տի։ Օնլար Ալլահըն հուզուրունատա եէրէ գա֊
փանըպ, օնլարտա աճիլ էթմէսին տէյի բիճա էտէր
ինքէն, օ արատա ձէմաաթին իչինատէ զրըղըն պաշ֊
լամըշտը. իմտի Մովսէս անլինատէ Ահարոնա բու֊
ատըրը ալ գօշ, ձէմաաթին իչինէ կիր, վէ էօյլէ
օնլարըն կիւնահընը սիլմէյինէ Ալլահըն զաղէ֊
պինի կէչէր տէմէյինատէ տէ, Ահարոն կիտուպ օ զա֊
պինի կէչէր տէմէյինէ տէ, հէնիւզ օնտէօրթ
պին եէտի եիւզ քիշի էօլմիւշիւտիւ։

Պատհու Ալլահ պու Իսրայէլլիլէրին շինքիա֊
յէթինի քիւլլիէն գալտըրմազ իչին, Ահարոնուն
քահանայլըղընը եէնի սիր միւճիւզաթընա թատ֊
ատիպ էթմէք իսթէտի. իմտի Իսրայէլլիլէրին օն֊
ինէ սիլսիլէտի տէ պաշդա պաշդա պիրէր ատա իւ֊
զէրինէ քէնտի սիլսիլէսինինի իսմինի եազսըն. վէ

Ահարոնուն ատասը իւզէրինէ տէ պաշդատա քէնտ֊
տի իսմի եազըլըպ, վէ պու ատալարըն թօխունու֊
տա պիրլիքտէ խարկնահը շէրիֆէ գօսունպար
տէյի էմր էթտի. վէ օզրա պունլարըն իչինատէն
քիմին ատասը չըխմըլընիրսա, Ալլահըն օնու քէնտի
քահանայլըղընա այրըպ ալմըշ օլտուղունա պու
պիր նըշան օլտուն տէտի։ Տաչտան քի պէօյլէ եափ֊
ըպըպ, վէ պու ատալարը խարկնահը շէրիֆտէ
ահա ատնարըղընըն էօնինէ գօսուպար ըտա, իր֊
թէտի կիւն Մովսէս վէ Ահարոն խարկնահը շէ֊
րիֆէ կիրիպ կէօրտիւլէր քի, օնլարըն իչինատէ
եապընըղ Ահարոնուն ատասը եէչիլմէմիշ, չը֊
խմըլմըմիշ, վէ իւզէրլէրինտէ ձէվիզ մէյվէսի տէ
հասըպ օլմուշտուպ. Մովսէս օնլարը տըշարը չը֊
զարատ. վէ ձէմի ձէմաաթ օ միւճիւզաթը կէօր֊
տիւլէր։ Սօզրա Ալլահ էմր էթտի քի, Ահարո֊
նատն օ միւճիւզաթը ատասընը ալըպ ահա ատն֊
նըղընըն իչինէ գօսունպար քի, օ պիր շէյլէր իւէ
պիրլիքտէ օրատա հըրճղ օլտունուպ, Իսրայէլլի֊
լէրին իթտաաթընըղ լաղընըն պիր զինքի օլտուն. վէ
պիր տահա շինքիայէթ էթմէյինէ, էօյլէ զըրըլտպ
Թէվֆիճ օլմազընպար։

Ույրին Իսրայէլլիլէր պիրի պիրի իւզէրինէ կէ֊
լինն պու զաղէպլէրտէն արթըպ գօրգուպ, վէ զա֊
յէթ մահղուն օլուպ, հէլտիլէր վէ Մովսէս,
պիպ տէ, կիւն պի, կիւն զըրըլտպ Թէվֆիճ
վէ Թէվֆիճ օլտյօրուղ. քիմ քի խարկնահը շէ֊
րիֆէ, նապտաշտյօրտա էօլիւյօր. պունա պիր չարէ
կէօր, վէ նէ, եափտաճաղընմընը պիպ տէյլէ տէ֊

ուլէր։ Ա՛ովսէս տակի Ելոահըն էմրկյել թէ֊քրար օնըտրա շու նիզամը գօտու. եանի խարկեահը շէ֊լիճին իչինաէ իգիթլզա օլան շէյի եալընըզ էվ֊լատըրըլա Ահարօն քէնտիսի եափըն. վէ գ֊ևա֊տայիլերէ Ելոահըն խըզմէթինէ տակը հէր նէ իշ գօնուլմու շուտա օնու եափընըլար, օնտան ֆաղլա պէր շէյէ էլ ալթմասընըլար. պադը գալան ձէմա֊աթըն թօխունուն տա խարկեահը շէրիճ իլէ հիչ պէր իշերի օլմայըդ, տրշարըտան եալընըզ օ պէրլերէ խըզմէթ էթմինէր ատի։

ՕՆՕՒՏԻՕՐԵՆՁԻ ՊԱՊ

Իսրայէլլիլէրին եօլճ֊ը֊պը֊նու ած ա֊էնէպինօ֊է վըֆը օլան շէյլէր։

Թուոց, պապ 20. 21։—Թ. Տ. 2552։

Ձօզ ա֊էնէլէրուն ատը հաչան քի Իսրայէլ֊լիլեր Թէ֊քրար Ա՛ին չէօլունէ կէլիպ, կադէս Թա֊պիր օլան մահալատ օրտուլարընը գուրտուլար ըտա, Ա՛ովսէսին վէ Ահարունուն դըզդարընտաշը Ա֊ա֊րիատ օրտուս էօլտիւ. վէ օ մահալատ կէօմիւ֊տիւ։ Լաքին պուրտուս ձէմաաթ սու Թարա֊ֆընան Թէ֊քրար զարուրմէթ չէ֊քմէյէրէք, շինքեա֊յէթ էտէրէք եէնի պաշտան Ա՛ովսէսի վէ Ահա֊րունու էլէ ալմայա, վէ նէ պիր պու֊քի պիզի պու֊չէօլ մահալէ կէթիրիպ. սու֊սու֊զու֊տան դըրա֊յօրսունուզ. քէշքի պիզ ատ Ելոահըն վէրտիյի զաղէպլեր իլէ գարընտաշլարըմըզըա պիրլիքտէ էօլմիւշ օլայըտըզ տա Թէ֊ք պու֊ արզընտալարը չէ֊քմէյէյիտիք տէմէյէ պաշտաղլար։ Ա՛ովսէս վէ

Ահարօն խարկեահը շէրիճէ կիտիպ Ելոահա ժիւտաճատի էթտիլեր. Ելոահ տակի Ա՛ովսէսէ ատտարընը էլինէ ալըպ Ահարունուա վէ ձիւմլէ ձէ֊մատրա պէրլիքտէ զարշըտաքի տագա կիտէրէք, օրտուս դայատան սու չըդարմայա էյի էթտի֊քի, ձէմատի իչինէ։ Ա՛ովսէս պէօյլէձէ օ դայանըն իւզէրինէ կիթտի. վէ նասըլ֊քի պէօյլէրլեր, էօյլէ իթիդատըդ քիշիլեր իչին օրտուսան սու չըդաճա֊ղընը տաղը քէտէմէյինտէն շիւպհէլէնէրէք, պու֊ դայատան սիզի տումու չըդարտաճադըդ տէտի. վէ պու֊ շէյի պէօյլէտիքտէն սօղրա, էլինի իքի տէֆա դայայա ու֊րատու֊յուտա, օնտան գանի սու չըգմայա պաշտատի. վէ ձէմատի տա հայվանլարը տա օն֊տան իչտիլեր։ Էտ֊ալ պու֊ քի նասըլ֊քի տէրլեր, պու֊ իշի եափար իքէն, Ելոահըն պէօյլէտիյի շէյին իւզէրինէ շիւպհէ կէօտթէրէրէք ձէմատի ա֊ֆինա իպրիթի վէրտիքլերին իչին, պու֊ խու֊սու֊ստա Ելոահ Ա՛ովսէսէ վէ Ահարունա կիւձէնտէ. օնտան իչին իքիսինի տէ պու֊ դաշէպի վէրտի֊քի, վատ օրտնան Թօխրատա կիրմէյինլեր. վէ պու֊ ձիհէթտէն պու֊ ատյուն խոմինէ տէ֊ ֆատըլ եափտա զրտըդ սու֊ յուն տէնիլտի։

Պատհու Իսրայէլլիլեր Կադէստէն գալըդ֊ տա֊ղը տագընըն տէրինա կէլտիկտէ խոհ, (քի Ա՛ը֊ պրտան չըդարըլատրընըն զրտըդընճը տինհտինէ կիւ֊ ռիշ խոխլեր) Ելոահ Ա՛ովսէսէ Ահարունուն տա վադմը կէլմիշ, վէ օ իթիխատըդ լագընա գաշէ֊ պէն վատ օրտնան Թօխրատը կէօրմէյէն էօլձէ֊ք օրտու զունու տղնատթտը. վէ նասըլ եափտաճադընը

Մովսէսէ թէնպիհ էթսի: Մովսէս տախի Ըլլահն սէօյլէտիլինէ կէօրէ Ահարոնու ալըպ օ Հովը թաղիր օլունան տաղա կէօթիւրտիւ. վէ օրատա քահանայապետլիք էլպիսէլերինի օնուան չըզտըրըպ, փէտէրինին էրինէ քահանայապետ օլմազ իչին օնուն օղլու Եղիազարա կիյտիրտի. վէ օ տաղդն իւզերինտէ Ահարոն 123 եաշընտա էօլտիւ, վէ օրատա կէօմիւլտիւ. Իսրայէլ միլլէթի տէ օրատա 30 կիւն օնուն եասընը թութտուրար: Հովը տապնտան գալդըպ Ակրոնայա կէլտիլէր իսէ, ճէմաաթի պուէօր սըզընտըրըլտըտան օսանըպ, Ըլլահա գարշը եինէ շնքեայէթի էթմէյէ, վէ Մովսէսէ նիչին պիզի Մըսրըտան չըզտարտըն, վէ աճ սուսուզ պու չէօլլէրտէ զըրայօրսուն. էքմէք եէրինէ եէտիյիմիզ օ իշէ եարտամազ մանանտտան արթըզ նէքտահ էթտիք տէմէյէ պաշլատըտար: Ըլլահ տա պու կիւնահլարընտա զաղէպէն իւզերէրինէ զայէթ պէհիրլէ եըլանըպար կէօնտէրտի քի, ազըլտարը պաշ-լարընա կէլսէպ, Ըլլահա տուա էթ տէ շու զաղէպի իւզերիմիզտէն տէֆ էթսին տէյի Մովսէսէ միւ-թաճաաթ էտինճէյէ գատար, չօգ քիշիլերի ու-տուպ էօլտիւրտիւլէր: Մովսէս Ըլլահըն էմրիյլէ պադըրտան պիր եըլան եատընպ պիր սըզըդ թէ-փէսինէ տիքտի. շէօյլէ քի օ եըլանըպարտան ու-րուանըպար պու պադըրտան եըլտնա պադմայըրտա շի-ֆա պուլուրտուտուպար. վէ պու եօլուպա օ զաղէպ տէֆ օլտու:

ՕՆՏՕԳՈՒՅՕՄԻՆԱՅԻՆ ՊԱԳ

Խաղաղմէն հէթէայէսի:

Ելից, պաղ 22. 23. 24: — Թ. Տ. 2559:

Իսրայէլ լիլէր եօլարընտա իչէրի կիտէրէք Ամորհալը լարըն թօփրաղընա եէթիշմիքլէրինտէ, օնլարտա հիչ տօգունմայարտադ պարը շըգլըգըպ օրատան կէչմէք իստէրլիտիլէր տէ, Ամորհալը լարըն փատիշահը Սեհոն գարշըլարընա չըգըպ կէչմէյէ պըրատմազըպար. իմտի Իսրայէլ լիլէր օնլարըպ ճէնքլէշիպ օնլարը եէնտիլէր, վէ Ամորհալը լարըն թօփրաղընա հիւքմ էթտիլէր: Օնտան սօղրա Բասանա կէլտիլէր. վէ օնլարըն Ովգ իսմինտէ օլան փատիշահըպար տախի դարշը տուրտուղ իչէն, օնու տա եէնիպ թօփրաղընը զապթ էթտիլէր: Մովսէսէ Ամորհալը լարըն փատիշահը Բասակ Իսրայէլ լիլէրին պու ֆիւթահաթլարընը իշիթտինտէ, իստիշարէ էթտի. վէ Իսրայէլ լիլէր քէնտի իւզերինէ տախի հիւճիւմ էտիպ քէնտինի տէ եէնմէյինլէր տէյի օնլարա պէտտուա էթմէսի իչէն Եհովտուն օղլու Բաղատամ իսմինտէ պիր մարդարէյի եանընա չաղըրմազ իստէտի. լաքին կէօնտէրտիյի տատմլէր Բաղատամա կիթտիքլէրինտէ, օ տախի Ըլլահա սիւճէ էթմէյիլէ, Ըլլահ կիթմէյին տէյի օնա եատաղ էթտի: Բաղակ փատիշահ եօգ տէմէյին միւճէրրէտ կէլսին, վէ քէնտի մաթլուպունու իչըն էթսին տէյի պիր չօգ հէտիյէլեր իլէ թէքրար քէնտի ըհճալարընը կէնտտրտի: Բաղատամ տախի իլէ աղըզա օ կէ-

Թէրախլէլերի հէսկիէլերին հիւրհնանէ պիէ պատ-
մայրով, Բաղակ քէնտի էվինին թօփու կիւմիւ-
շհանիւ վէ ալթանտանու պանա վէրէճէք տախի
օլաս, պին Ալահդին ասօղհնանէն ապշապը չըզ-
մամ. վէ օնուն պանա իշհամ էթմէյինտին վէ-
յատա էքսիք պիր շէյ ասօյլէմէմ ատի: Ընճաղ
Ալահա պիր տահա սիւալ էտիպ, էօյլէճէ, քէն-
տիլէրէ ճէվապ վէրմէք իչհին, օ կէճէ օ ատէմլէրի
հանընտա պլը գօտու: Ալահ տա Բաղատտա կէօ-
րհնիւպ պիհնէլէրինճէ կիթմէկ իւճհատթ վէր-
տի. Ֆաղաթ քէնտի ասօղհնանէն ապշապը չըզ-
մամայը, վէ Խրայէլլիլէրին իւզէրինէ պէտ-
տուս օղուտմամայը թէնպիհ էթտի: Պաղահման
պէօյլէճէ Բաղատտ գալդըպ մէրքէպինէ պինտի.
վէ օնլարըն արզտասընտան կիտէրտի. լաքին Ալ-
ահ Բաղատտըն Ֆիքրի ադճէյէ մէլ էթտիյինի,
վէ Ֆիքրի ասիյհիէրէք կիտիպ փատիշահըն իս-
թէտիի շէյի հաճէյինի պիլմէյէճ, օնա տարըտ-
տը. վէ գալշընտա պիր մէհէք կէօնտէրտի քի,
էլինտէ պիր գըլըճ թուֆմուշ վէ հօզատը գալ-
տրմըշ օլտրտը, Բաղատտըն ալդըօյուպ հէրհի
կէօնտէրմէսինի: Բաղատտ օնու կէօրմէյօրտուտ.
լաքին մէրքէպ՝ մէհէլի էօյլէ գալշընտա կէօր-
մէյէճ, գօրզուտունտան էօլտան սոնրա պաշգա
թաստիճա կիթմէյէ պաշլատը. Բաղատտ ըտա
իշհին տալընտ պիլմէյէրէք, տօղրու հօլունտա կիթ-
մէսի իշհին տէյնհկի իչհ մէրքէպէ ուրտու. պիրտա
տահա իչհրի կիթտիքլէրինտէ մէրքէպ նինէ մէ-
հէլի գալշընտա տուրմուշ կէօրհնտպ, պիր Բա-

դատտ էֆէնտիլէր էքսիք, օրտուպէյ պաղըն ահմա-
րընտա էօյլէ ահրէթհնանէրէք կէչմէ քի, Բաղտա-
մըն այաղընը սըզըշթըրըպ աղըրթտը. օ տահի
մէրքէպէ խրրտպանատտ, տօղրու հիւրհահնտէյի
տէօյէր իտի: Պատհտ մէհէք կիտիպ էօյլէ տար
պիր հօլ իւզէրինտէ, տուրտու քի, հանընտան
կէչէճէք հօլ հօղուտտու. մէրքէպ օրտուտ օնուն
գալշընտա էթհիշմիյիտէ, արթըպ չարէսի Թի-
քինիպ հէրէ օմտուրտու: Բաղատտ ըտա մէրքէպի
փէք Ֆէնտա տէօյէր իտի. Ալահ պէրտին պէրէ
մէրքէպին լհտանընը աչտը. վէ Բաղատտա տէօ-
նիւպ, հինտան կիպի, պէն տանա նէ հտփտրտմ քի
իւչ տէֆտա տրը պէնի տէօյէօրտուն տէտի: Բա-
ղատտ ճէվապ վէրիպ, պէնի տատտտրա էթտիյին
իչհին տէօյէօրտում, վէ էյէր էլիմտէ պիր պշշտ
օրտուտտա, պէնի օնուհնուտա ուրտուրտուտ պիլէ
տէտի: Ամէրիկտ Թէքզտրէսպրտ, պէն սէնին չօ-
ճուղլուգտան պէրի պիհնտիյին մէրքէպին տէյկէ-
միյիմ. շիմտիյէ գատտր Թէնտէհլիհք էթտիյիմ,
տանա պէօյլէ պիր շէյ հտփտրտմտ վտրմըյտրտ
տէտի: Բաղատտ տատի հօղ տէյի ճէվապ վէ-
րիր իքէն, գտի զտֆիլ Ալահ օնուն կէօրհնիւ-
պշտը. վէ օ էօրֆիւհւ մէհէլի քէնտիտի տէ կէօր-
մէյէ պնիհնտէ, պշտրտը էհնիպ, օնա ճէճտէ էթտի:
Ամէհ օ վտղրթ օ զտհտլ ու հայրտնը էօյլէ հի-
տտֆըղճտ տէօյտիւյհ իչհին օնու Թէքմիր էթտի.
վէ պէն էյրի հօրտ կիտէյօրուտուն, պէնի Թուֆուտ
տրը գօտտզ իչհին պէն գալշընտա չըզտրտմ. վէ հյէր
մէրքէպ տտղընտրտ գտչընմայտյրտտը, պէնի էօրտիւ-

բէձէք, վէ սուչսուզ հայվանը կիթմէյէ զօյվէ-
բէձէք իաիմ տէտի: Խաղսամ պունուն իւզէ-
բինէ խաթա էթտիմ. էյէր իսթէրսէն կէրի տէօ-
նէյիմ տէտի: Ամէնք եինէ կիթմէսինէ միւսաա-
տէ էթտի. անճաղ Ալլահ սանա նէ քի իչհամ
էտէրսէ օնու սէօյլէյիճէէքսին տէտի:

Խաղսամ պէօյլէճէ կէլիսք եէթիշմէյինսան,
Խաղակ փասիշահ օնա զարշը չըզտը. վէ զէյսան
իզզէթ իքրամըլա օնու ալըսք կէթիրտի. բինճալ-
լար սա պէրապէր օլարաք պիր միւքէլլէֆ զի-
յաֆէթ էթտի. պաճէհու Խարայէլ լիլէրին օր-
տուսունու էյիճէ կէօրէրէք, օնլարըն իւզէրինէ
պէտտուա օղուսուն տէյի, օնու պիր եիւքսէք
մնհալէ չըզարտը: Խաղսամ տախի փասիշահա
պիր թապըմ պիւյիւյէ տաիր շէյլէր թէնպիհ էթ-
տի քի, օ արատա օնլարը եաիմայըլա, քէնտի
տէ օնլարա պէտտուա օղումազ իչհին Ալլահսան
իզհին ալմայա պիր չարէ օլսուն: Ասքին Խաղակ
փասիշահ պու շէյլէրի եափտըյընա սա, իսթէ-
տիյինէ նահլ օլմասըգսան մասա, օնուն զըստը
Խարայէլլիլէրի պէտտուա օղումազ եէրինէ, Ալ-
լահ Խաղսամըն լիսանընա օնլարա խայր տուա
օղումայը, վէ օնլարըն էտէճէքլէրի ֆիւթահաթ-
լարը ասօյլէմէյի գօտու. հաթթա Խարայէլ սիլ-
սիլէսինսէն կէլճէք Ասիա հադըրնտա սա միւ-
շէրէֆ փէյղամպէրլիքլէր էթտիրտի: Օնուն ի-
չհին Խաղակ տախի Խաղսամըն խըրսըանտարագ,
սէն սէնի տիւշմէնլէրիմէ պէտտուա էթմէք իչհին
չադըրտըր. սէն իսէ, օնլարա սղըշ վէրմէքսէն

փաղ կէլմէյօրսուն. արթըզ պանա լաղըմ տէյիլ-
սին. նէրէսէն կէլսին իսէ օրայա կիթ. պէն սանա
զէյսաճ փիշքէշլէր իլէ իքրամ էթմէյի ֆիքրիմէ
գօմուշտուսու. լաքին կէօրիյօրսուն քի, Ալլահ
սէնի պու էյլիքլէրսէն մահրում էթտի տէտի:
Խաղսամ տախի սէն պանա էվինսօղուսու սլ-
թան կիւմիշ վէրիճէք տէ օլսան, Ալլահըն
պէնիմ լիսանըմա գօտուղունսան զէյսաճ եախօա
էքսիք պիր շէյ սէօյլէյէմէմ տէմէտիմինիյիտի տէյի
ճէվապ վէրտի:

Ա՛ղաա Խաղսամ քէօթու պիր տաէմ իտի.
վէ նիճէ քի կէօրինիւր պիւյիւճիւլիւյու տէ օլ-
տուղունսան մօրզարէլէյէ լայըզ տէյիլ իտի. լա-
քին Ալլահ քէնտի գուտրէթինինսէն պէօյիւքլիւ-
յինիւ կէօսթէրմէք իչհին, նասըլ քի քէնտինէ
վէրիճէյի նասիհաթը վէ թէքտիրի մուսթահա-
գընա կէօրէ քէնտի աղըտըզ մէրքէպինինսէն լիսա-
նընա գօտուրսուսա, քէզալէք քէնտի մուգասատէս
փէյղամպէրինէ տէ պէօյլէ պիր տաէմինսէն լիսանընա
գօմագտան իքրահ էթմէմէի քի, իքիսի տէ լիսան-
լարըդա սէօյլէմիքլէրի շէյի ադինամաղըտըդար: Պու
ճիհէթտէն Խաղսամ տա օմարզարէլիքլէրի սէօյ-
լէմիքսէն սօղրա, Խարայէլ լիլէրին Ալլահսան զա-
պէպլէնիպ զըրըմսարը իչհին նէ վէճհիլէ օնլարը
կիւնահա տիւշիւմէլէ օլտուղունուն հօլունու
Խաղակ փասիշահա կէօսթէրտի: Ա՛յ մասլահաթ
շէօյլէ օլտա քի, Խարայէլ միլլէթի հաչան քի
Ամալիքլիլարըն վէ Ամադիանլիլարըն թօփրաղընա
օրտուլարընը գօտուրտը ըտա, օնլարըն զրզլարը-

յրա ֆիխլ շինի իձրա էհամ՚ի պաշտաղլար. ծնայ տախ քինախլը իլ պիրլիքաս կիտոլ ինթլաթա տունա՚լու թաամլար նէմ՚իչ, վի Ռէվիդոլը թաալը օլունան ինթլաբնա թախունայա պունլարը թէչիվիք էթաիլը։

Պու ակսպատն տօլայը Ելահ Խարայէլլիլէրէ աշըր կիւձնիպ, Մոսէհ էմի էթախ քի, քիմաս քիմնի՚չի էսիրի՚մ՚իչ՚էրէք, պու ինթլիէմ՚իչ՚լէք էաննէրին քեաֆֆէսնի գըլմաան կէչիրմինլը. վի պէօյլէ՚մ՚ 24,000 քիշի թէկլիֆ օլաու։ Ա՚ֆ պու գրօզդն վազդնաա Ահարոնաւն թօղնու, վի Էլիազար քահանայաւնն էվլատլարնա Ելահդն թախաֆֆնաան օլուպ, պաշգաձա ինմէ ինդամ ալաճր լոզ կէօմ՚էթախլինաէն, քահանալըդն էվլատնան էվլաաա ծնլարդն սիլսիլէ՚մ՚ինաէ գաղմարնը Ելահ նէնթահն թախատդ էթախ։ Ա՚ախն ինդամ՚ի ինթլաբնա՚ գէլմէ՚մ՚իչ՚էրէք օլուպ, Մոսէհ ալաճաղլարդն պէօյլէ ալաճաղլար Խարայէլլիլէրի կիւնահ ատհակ էթախլէրինդէն, Ելահ Խարայէլլիլէրէ օնլարդն իւղէրինէ, հէձիւմ էախդ, հիչ էախկէմ՚էրէք օնլարը գըրմազլարընը էմի էթախ։ վի պու ձինք ալաճնաա Խաղսամ տախի օնլարդնա պիւլէքաէ տիւշնէ՚լ էօլմէ։ Գամի նազար պունլարաան էլէ կէչէն նաղմայը Մոսէհ Խարայէլլիլէրին մազձինինաէ հազգանլըկնի իւղէրէ թազամ էթախ։ վի օ մահալէ կէլինձէ՚կ գաաալ Յորդանան գըմըրնաա ալաճլարը նէրէ՚կ, Ելահդն էմրինէ՚կ Նաւդին վի Գաղդն սիլսիլէլէրինէ, վի Մանաանէնին սիլսիլէսինին նըազբնաա վէրմէ։

ԵՒՈՒԻՆՃ ԳԼԳ

Մոսէհ տարգաբնին վէֆաը. վէ Նաւէնին օղլա՝ Յեհոսհուա օնաա էէրինէ կէլմէ։

Օրինաց, գաա 32. 33։ — ծ. Տ. 2553։

Ելահ մուսամ՚ քի Մոսէհ Խարայէլ միլէթինին վաա օլունան թօգրաալա քինաի կէօթխուրմէսինի, վի օրայա այաղ պաամնալրնը եաաաղ էթմիշնաի. պու ձի՚հէթաէն Խարայէլլիլէրին օրաուսաա Գանանդլըլարդն թօգրաալրնդն եախօա վաա օլունան մնհալին սընօրս օրան Յորդանան ըրմադը գրօրըլարնա կէմիշմէ՚կ՚իչ՚էրէք, Ելահ Մոսէհ՚ Նաւէնին օղլա Յեհոսհուա (քի քինաի շակըրտի էաի) քինաի կէրինէ Խարայէլ միլէթինին խալխրինէ պաշ, եախօա գըլդաուզ գօմնալը, վի քինաինին կօլու մէ հազը ըլդը կէօմ՚էսինին էմի էթաաի։ Մոսէհ տաէի Խարայէլլիլէրին հէր պիր իշինի արդաարնա գօմուգաան ատղաա, Յեհոսհուա չաղըրդը. վի Ելահդն պու էմրինի հէր քինաին հուգուգաունաա օնաա պէյան էթաի. վի գօնվիքթինէնին, տուշմէնլէրաէն գօրգմաաըն, վի Խարայէլ ձէմաաթընը հիկկոդէյիլ կէօթխուրհուպ Ելահդն վաա էթաալի էէրլէրէ նէթիշմէ՚սինին տէյի օնաա ձէնաուէթ վէրմի։

Պունաան սնատա Մոսէհ նազդը պըրաաղաըղը պէշ քիթաալարընաա մէվճուտ օլան Ելահդն վէրմէ՚կի նամուգալարը վի թէնգիհլէրի էյձէ թու թամալարը

իչին Իսրայէլլելերէ փէք չօզ նասիհաթլար վէ ղայրէթլէր վէրսի։ Հաթթա օ սօն վագթընտա Ալլահա պիր տէ իլահի եափտը քի, "պադըն կէօյլեր" տէյի պաշլար. վէ օնու սէօյլէմինլեր, վէ Ալլահըն քէնտիլերէ կէօսթէրմիշ օլտուղու, վէ օնա սատադաթըա խրզմէթ էթտիքլերի հալտէ իլերիտէ կէօսթէրէճէյի էօլչիւսիւզ էյլիքլերէ տէ օնունուա թէշէհքիւր էթմինլեր տէյի Իսրայէլլելերէ օնու էօյրէթտի։ Օնտան սօղրա Յակոբ նահապետ կիպի մարգարէճէ բուհուա Իսրայէլլելերին հէր պիր սիլսիլէսի իւզերինէ պաշգա պաշգա ալգըշլար վէրէրէք Ալլահըն էմրիյլէ Ըբարիմ եափօտ՝նարաւ թապիր օլունան տաղըն թէփէսինէ չըզտը. օրատա Ալլահ Իսրայէլ միլլէթինէ վէրէճէյի թօփրագլարը ևիւքսէքթաէն օնա կէօսթէրտի. վէ օրատա եաղընըզ պաշընա վէճաի էթտի վէ կէօմիւլտիւ. շէօյլէ քի մէզարընը վէ օ տաղըն հանկը թարաֆընտա կէօմիւլտիւ-ինէ քիմսէ պիլէմէտի։

Ա՛ովսէս մարգարէ վէճաթ էթտիկինտէ հէր նէ գատար 120 հաշընտայըտը ըսա տա, սօն վագթլարընա գատար իւզէրինտէ իսթիյարլըգ սալամէթի կէօրիւնմէդը իտի. իլա էօյլէ օլմազ վէ փարլագ իտի քի, եիւզիւնտէ պուրուշուգ պիլէ եօղուտու. վէ կէօղլէրի սաղ վէ փէք էյի կէօրիւրիւտիւ։ Հաթթա Ալատուածաշունչտա եազըլը օլտուղունա կէօրէ, պու ազից մարգարէ կիպի էօյլէ Ալլահը բուպէրու կէօրէն, օնունուա տօսթ կիպի ազըզ ադըզա սէօյլէյէն, վէ օ գատար ձէ-

սիմ միւճիւզաթլար իշլէյէն պաշգա պէր մարգարէ տահա օլմամըշ տըր։

Իսրայէլ միլլէթի օթուղ կիւն Ա՛ովսէսին էօլիմինիւն եաղընը թութտուգտան սօղրա, Ա՛ովսէսին եէրինէ Նաւէնին օղլու Յեսույու պաշ վէ դըլաղուղ թանըտըլար. վէ օնլարը օ կէօթիւրիւպ վատ օլունան թօփրագա կիրտիրտի. նասըլ քի պունտան սօղրաքի հիսսէտէ նապլ էտէճէյիզ։

ԻՆԸՎ։
Յոբ երանելինին հիքեայէսինի։

Ա՛ադթըն սըրտսը իգթիզասընճա, Ա՛ովսէս մարգարէնին վէճաթընտան սօղրա պուրատա պաշգաճա Յոր երանելինին հիքեայէսինի գօմագլուղմուզ լաձապ էտեր. չունքի Թումանըն վէ պիգիմ Նատաճաշունչտումուզ գավլընճէ, Յոր տախի Ըբրահամ նահապետտէն իլերի կելմիշ. վէ նասըլ քի Ա՛ովսէս Յակոբ նահապետին սիլսիլէսինտէն պէշինճի կելիրսէ, քէզալընք Յոր տա Նահաուրն սիլսիլէսինտէն պէշինճի սայըլըր. շէօյլէ քի Յոր երանելի վէ Ա՛ովսէս մարգարէ իքի գարընտաշըն թօրունլարընդէ էվլատլարը օլուրլար։

Պու Յոր երանելի քի, Յոբաբ տախի տէնիլիրիտի, Ադովմիուլարըն թօփրագընտա Էսիւ թապիր օլունան այալէթտէն իտի. վէ քէնտիտի պէյ կիպի պիր տաէմ օլուպ, օնլարըն իչինտէ վարլըկէթ տահիպլէրինտէն պիրի իտի. շէօյլէ քի եէտի պին գօյունու, իւչ պին տէվէսի, պէշինիւզ չիֆթի էօքիւզիւ, վէ պէշինիւզ տիշի մէլէքէպի վար-

ըսը. հաթեթա պունըսթսան մեռսա սահա ախէր ախունանըն էյլեքլէրինին սահիսի խոխ. անճաղ սու շէյլէրին հէվիհսինսէն զկյասէ, ֆաղիլէթ, կիւնահսըզ լըզ, վէ թէքմիլ զահիսիլիք ձիհէթ-լէրիյլէ պէնգին խոխ: Ընահ օնա եէսի էրքէք վէ իչ զըզ քի, ձէման օն էվլատա վէրմիշ խոխ. վէ շայէտ Ընահսան այրըլըզ քէօթիւ եօլա կիթ-ժէսինլէր սէյի Յորուն կէօզիւ սահմա սու-լարըն իւզէրինսէ խոխ. օնսուն իչին հաչան քի օնլար եէյիսզ իչիսզ շազ օլմազ իչին պիր եէրէ ձէմ օ-լուբլաբլաբլըրսա, էյէր պիր կիւնահ իշլէմիշլէր խոխ, Ընահ օնլարա ացիլըզ վէրսին սէյի, Յոր աէրազէզ օնլարըն հէր պիրիսի իչին պիրէր զա-պան սունալըրսըզ: Յոր պէօյլէ Ընահսան գօր-զար, սալէհ, վէ Ընահա սէվիսիլիւ օլսուզսուն-սան, սահմա էյլիյէ խոսախմ օլան լսին շէյթան օնսու չօզ զըզգանըր, վէ օնսու կիւնահ իսդյահմազ սու շէյրէքէք Ընահըն կէօզլունսուն չըզահմազ իչին սրզասընա սու շէյրէ խոխ: Պու շէյի շէօյլէ թէմսիլ իլէ նազլ էսէր Ըասուածշունչ:

Պիր կիւն մէլայիքլէր Ընահըն հուզուրունսա սուրմուշ խրզմէթ էսէր իլքէն, շէյթան սահի սիւնանանըն իւզէրինսէ, սօրաշարդսան սօրրա, օ սա օրոյա կէլսի խոխ, Ընահ ասօնիւսօնս, շէյ-թան, դուրսում Յորս կէօրիյօրմուսան քի, սիւնանա իւզէրինսէ օնսուն կիսի ազիզ, սալհ, զահիս վէ կիւնահսըզ քիմսէ եօզ սուր ասոխ: Ե էյթան սահի Ընահա ձէվապ վէրիպ, նիձէ, Յոր Ընահա պասհէվմէզ խրզմէթ էսկյօր. ան-

էլինի օնսուն իւզէրինէ գօմուշ, հէր թարաֆսան օնս էսկրկէմիշսին. վէ օնս ալզըշայարագ զէն-կինկնահսմիշսին. օնսուն իչին էօյլէ կիւնահսըզ սըր. պիր ձիւզի օնսուն իշէրինէ սօզուն, օնսուն եահսարզը հիւքքսէն օմայըզ միւսահիքը օլսու-զսունս օ վազրէթ կէօրիւսմէսին սէսի: Օ վազրէթ Ընահ սա շէյթանա, օնսուն էահինահի շէյէրին թօգունս իշէթ սէնին էլինէ վէրիրիմ. վար նէ քի խաթէրսէն եահ. Ֆաղամէ քինահ շահսընա նապըշմա սէսի: Շէյթան Յորս թէձրիւպէ էթմէք իչին չըդսըզ կիւնա սէ. վէ պէօյլէ օլսու: Պաղարսըն քի պիր կիւն Յորսուն էվլադսարը (միւ-թաապարը իւզէրէ) պիր էրէկ թօգսընըզ պէօ-ժիք զարընսուզլարընըն եանընսա էյիյէ իչէր-էր էքէն, զաջիկսէն պիր քիշի կէլսէ Յորս, էօ-քէ պէրին չէձէ սէւ սոխ-քէրի, իշէսէքքէրի, վէ միքէպպէրին օնլարըն եանընսա հայըսըզլարը սրսուս թէւրիւսիւնէր օնլարըն իւզէրինէ կէլսէ հէվիհսինի սէ սէւ սոխ-էր կէօձէ-սոխ-էր. պէք-ձիլէրի սէ, էօլսէ-սոխ-էր. իչէրինսէն պիր պէն զա-բէձ-սոխ-ըսուզ, վէ սոնսա սէօյլէմէյէ կէլսիմ սէյի նազլ էմսէ: Պու սահմ սրս շէյի Յորս նազլ էսէր իլքէն, սահմ պիր քիշի կիմէ իշսէ. վէ օ սա պօյունլարընըն իւզէրինէ, կէօյսէն սէձէ հնէսէ, չօսանլարըզսա պէրսահէր հէվիհսինի եազսըր քիւ-էմսէ. իչէրինսէն պիր պէն զա-բէձ-սոխ-ըսուզ սոնսա նազլ էմսէ իչին զահմ կէլսիմ սէսի: Օ սրս-նա սէօյլէր իլքէն, սրզասոն պիր սահէրի սոհա կէլսէ. վէ իչ պէօյլէ ձէլսիկէր իւզէրինէ

հիւճիւմ էակ տէվէլերինի ալալլար կէօթիւ-
տիւլէր, օնլարըն իւզէրինատ տուրան ապէքճիլէրի
տէ էօլտիւրտիւլէր. եալընըզ պէն գաչըպ դուր-
թուլտում, վէ սանա նադլ էթմէյէ կէլտիմ տէ-
մէյէ պաշլատը: Պու տա հէնիւզ սէօզիւնիւ թէք-
միլ էթմէտէն, արզադընատան պաշգա պիր քիշի
տահա կէլիպ, օղուլլարըն վէ գըզլարըն պէօյիւք
դարընտաշլարընըն եանընատա նէյիպ իչէյօրլար ի-
քէն, պիրտէն պիրէ պիր պօրա չըդար. էվլատ-
լարընըն իւզէրինէ էվի եըդըպ, պէնատէն մատա
հէվէսինի տէ էօլտիւրտիւ. եալընըզ պէն դուր-
թուլուպ սանա նադլ էթմէյէ կէլտիմ տէտի: Յոր
պու սօղըաքինի տէ իշլէթմէյիսէ, արզադընատաքի
բուպատընը եըրթար, պաշընըն սաչընը քէստի,
(քի պու չէյլէր օ վագըթըն եաս ալամէթլէրի
իտի) էօլլէձէ եիւզիւ գօյու եէրէ գափանըպ Ա-
լահա սէճտէ էթտի. վէ պէն վալիտէյնին բահ-
մինատէն չըպլադ կէլտիմ, թէքրար չըպլադ տէօ-
նէձէյիմ. պու չէյլէրի պանա Ալահ վէրտի. շիմ-
տի տէ քէնտիսի կէրի ալար. Ալահ նասըլ քի
իսթէմէյիսէ էօյլէ օլսուն. Ալահընն իտի մու-
պարէք օլսուն տէտի: Յոր երանելի պու ֆէլա-
քէթլէրէ պէօյլէ մոհտապէթ իլէ սոպր էտէրէք,
Ալահա գարշը ասլա շիքիայէթ էթմէտի: Ե էյ-
թան պու չէյլէրի եափտըգտան սօղրա, թէքրար
Ալահընն հուզուրունա չըդարտրտա, Ալահ օնա,
շիմտի թէձրիպէ էտէրէք ադնատընմըր գուլում
Յոր քի, նիձէ սէօյլէտիմ իսէ տիւնեա իւզէ-
րինատ, օնուն կիսի սալիհ վէ պահիտ ատամ օղ

սուր. շէօյլէ քի պու ֆէլաքէթլէր տահի պա-
շընա կէլէրէք, եինէ կիւնահսըզ լըզընատա գալար
տէտի: Ե էյթան տահի Ալահա ձէվապ վէրիպ,
պիր քիմսէ քէնտի տէրիսինի սապլամադ իչէն, օ-
նուն եէրինէ քէնտի օլան շէյլէրինին տէրիսինի
վէրմէք պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ տիր. ինսան քէնտի
վիճդուտունի գուրթարմադ իչէն հէր շէյի ֆէտա
վէ զայա էտէր տէտի: Պէօյլէ օլմազ. իլլա պիր-
ազ քէնտինէ, կէմիքլէրինէ վէ էթինէ տօղան տա,
պադ, նասըլ եիւզիւնէ գօշար, սանա լանէթ օ-
գուր, օ վագըթ կէօրիւսէյն տէտի: Ալահ տա-
հի օ վագըթ շէյթանա, իշթէ Յորու պիւթիւն
պիւթիւնէ սէնին էլինէ վէրիրիմ. նէ քի խաթէր-
սէն եատ. եալընըզ ձանընը չըգարըպ օնու էօլ-
միւմէ տէտի: Ե էյթան պու բուխաթը ալտըղը
կիպի, տէրադէպ կիթտի, Յորուն իւզէրինէ էօյլէ
պիր խաթէթլիք պըրագտը քի, պաշտան այադա
գատար հիչ պիր սաղ եէրի գալմատը. պիւթիւն
վիճդուտի եատա պէրի օլուպ, իւզէրինատէն գօզ-
մուշ ձիրահաթլար ագադրատը. վէ էօյլէձէ քէն-
տի ատէմլէրի տէ քէնտինատէն իքրահ էտէրէք,
շէհիրատէն արշարը չըգարըպ պիր չէօփիւյէ պը-
րագմըշ ըտըլտար. վէ օրատա կիւնէլէրճէ օթու-
լուպ, օ գուրտանմըշ ձիրահաթլարը թուզա
վուրշալադրտրտա վիճդուտունին իւզէրինատէն գազը-
ըտար: Ղաբին պու գատար ադայանըմազ աֆֆիլ-
լիքլէր վէ մէշագգաթլար ադրադնատա Յոր երա-
նելի ասլա շիքիայէթ վէ սապրընը գայա էթմէ-
տի. իլլա տահմա Ալահա շիւքիւր վէրիրիտի:

Վ՚ի պուռնա գարշը Յորուն գիվճիսի գիվճինին պէօյլէ սէֆիլ լընքլէրինի կէօրմէյիլէ, արթըզ օսմանըզ, շէյթանըն տա թահրիքէյլէ հաչան քի Յորդան, շէյթանըն տա թահրիքէյլէ հաչան քի Յորդանի պուռնա գարշը չէքիճէքսին. պուռնաձո դուրթուլմայա պիհուտ ուլիա էսիյօրսուն, պէն տէ սէնին սէպէպինէ էլմէն էվլատլարըմ ուչուն. Ընտհա գարշը պիր ըսթանէյի օլմուշտուր քի, ճանընդ ալսըն պիր ան էվվէլ խէյրա օլսըն տէյիսէ, Յոր ծնա խըզըլանըպ էյրի էյրի պուպարադ, ան կէրշէքտէն պիր ուխմանէ գարը կիսի լազըմտը աէօյլէյօրսուն. պիզ Ընտհըն էլչիսին էլչինսին պու գառտար էյլիքլէր ալմըշտըտա, շինոի պու պէլալէրէ թահամմիւլ էթմէյիճէքտիվիզ աէտէ:

Սօղրա Յորուն ասթըլարընատան իւչ քիշի ծնուն պաշընա կէլէն ձէմի Ջէլաքէթլէրի իշթիմէյիլէ, ծնու կէօրմէյէ վէ թէսէլլի էթմէյէ կէլմիէր. պիրի Նդնիսատ Թանիացի, օպիրի Բադդատ Սաքքէյի, վէ իւչինճիսիս Սուիսար Մինեցի խոքէյի, վէ իւչինճիսիս Սուիսար Մինեցի խոքէյի, պուռնարդըն արգասընատան պիրի տահա կէլմիէր, պուռնարդըն ձիւմքի, Նդնիսատ Բադդացի խոի. վէ

Եէսի տանայըլա Եէսի տէ գօյուն կէթիրիպ Յոբա վէրմինէը քի, քէնտիլէը իչին գուրպան սունարագ տուա էթմին, վէ օ իշլէտիքլէրի կիւնահա աֆվլըգ օլսուն տէյի Ընլահ օնլարա էմր էթտի։

Յոբ երանէլի պու ֆէլաքէթլէրէ եիկիթձէ սապր էթտիքտէն սօղրա, Ընլահ եինէ իլէրիքի սազլըղընը, վէ էվվէլքի օլան վարլըէթինին իքի գաթընը տահա օնա վէրտի. վէ թէքրար Եէսի էլքէնք վէ իւչ զրզ էվլատ տահիպի օլսուն. օնտան սօղրա տա 170 այնէ տահա եաշայըպ, տիւնեա իւզէրինտէ թօփու 248 այնէ էօմիւր կէչիրտիքտէն սօղրա, էյի էօլիւմ իլէ վէֆտաթ էթտի։

ԻՇԽԻՆՁԻՒ ՀԻՍՍԷ

Յէսու վէ Հուրէյ էլլէր էլլատըլարընը հէյէճայէտ. էտանէ Իսրայէլլէլէրին վար օլտուղու ընօփրաղա կէչիպ հէյէճ էլլէտէլէրտի. վէ հաէյլէրին վաֆընընտա օնլարա վաֆը օլան շէյլէրտէն։

ՊԻՐՈՆՆԱՒ ՊԱՏՊ

Յէսուտնուն Իսրայէլլէլէրէ գըլըղ-ղը-գ էլլէտի, վէ Յորդանան ըրմաղընը կէչմէլէրտի։

Յէսու, պաա 2. 3. 5։—թ. Տ. 2553։

Մովսէս մարգարէնին վէֆաթընտան սօղրա, Նաւէնին օղլու Յեսու, Ընլահըն էմրիյլէ դուվվէթ քէսպ էտիպ, Իսրայէլ միլլէթինէ Յորդանան ըրմաղընը կէչմէյէ, վէ Ղանանըլարը պըրըպ, օնլարըն Թօփրաղլարընը վաթթ էթմէյէ հաղըր օլտունլար տէյի Թէնպիհ էթտի. վէ պու շէյ իչին Ղանանըլարըն փայիթահթը օլան Նէրքով շէհրինէ իքի ձէասուս ճասուս կէօնտէրտիքի, կիտիպ օ էրլէրին ահվալընը աղնտարընտար։

Պու ճասուսլար հաչան քի գալդըպ կիթտիլէր, վէ օրատա Ղահպ իսմինտէ պիր գարընըն էվինէ գօնադ օլտուլար ըտա, Նէրիքով փահիշահը քէնտի միւքեննիւ Թէձէսսուս էթմէք իչին պէօյլէ սէմպէլ կէտիյինի իշիթմէյէլէ, Ղահպարըն էվինտէն օնլարը ԹուԹուպ կէթիրմէք իւզէրէ արզալարընտան սօնտ կէօնտէրտի։ Ղաքին Ղահպ օնլարը պիր կիզլի մահալէ սաղլատը. վէ կէլէնլէրէ, վաղտա ահշամ էօյլէ սօնմէրը կէտիլէր իսէ

ան, սակայն էրբէն գալդալար վէ նէրէյէ կիթտիլէր պիլմէմ. պագըն արգալարընա եէթիշէն ատէյէրէք օնլարը ալտաթտը: Վ֊ օնլարը պէօյլէ եօլա գօտուգտան սօղրա, ճասու սլարա կիտիպ պիլիրիմ քի Ընտհ պիզիմ մէմլէքէթիմիզե սիզին էլինիզե վէրէճէք տիր. չունքի սիզին միւճիւզաթ ըտա Գ֊ըղըլ ատնիզատէն կէչտիկինիզե, վէ Ընտհը֊նըզըն եարտըմըյտա Ընմորհալըտարըն փատիշահը֊ըրընա էթտակինիզ գըրդընը պիզիմ ատէմճէրիմիզ իշինթտիքլէրինատէն, սիզին գօրգունուզ օնլարա թէէսիր էթմիշ տիր. օնուն իշին պէն ատ ատըրիմ քի սահիհ Ընտհ օ տուր ատտի. պու ճինհէթ֊ատէն նասըլ քի պէն սիզե պու էյլէյի էտիպ սիզե սագլատըմ ըտա, սիզ ատ պու շէհիրէ կիրտակինիզ վապրէթ, պէնի վէ էվիմի էսիրկէմէյէ վէ մէրհա֊մէթ էթմէյէ եէմին իլէ ատօղ վէրիրսինիզ տէյի օնլարա րինճա էթտի: Օնլար տահի օնու դուրթարմայա ատօղ վէրիպ եէմին էթտիլէր. ֆագաթ օ վապրէթ փէտէրսինի, վալիտէնի վէ գարընտաշլարընը էվինէ թօփլա. վէ թանըյտաճագ պիր նըշան օրտագ իշինէ էվինէն փէնճէրէսինէ գըրմըզը պիր խի պաղլա քի, օնու կէօրմէյէ սահա ատօղունմայալըմ տէտիլէր: Ապահինէրինատէ պէօյլէ գարար վէրտիքտէն ատօղ֊րա, օ գարը պունլարը էվինէն գալա իւղէրինէ օլան փէնճէրէսինատէն իփիկ աշագը էնտիրտի. վէ էօյլէ կիպ լէճէ չըգըպ կիթտիլէր: Ճասուլար կէ֊րի տէօնիւպ, Ընտհըն օնլարըն գալսինէ նասըլ դօրդու պըրատմըշ օլտուդունու նագլ էթտիլէր իտի, Յեսու տահա զէյատ ճէսարէթ գաղանըպ,

Իսրայէլէլէրին օրտուսունու Յորդանան ըրմա֊ղընըն քէնարընա գատար իլէրի կէթիրտի. վէ օ Յորդանան ըրմաղընատան միւճիւզաթ ըտա օ պիր թարաֆա կէչէճէք օլտուգլարընը ճէմատաթա աղ֊նատթտը. վէ նասըլ եափաճագլարընը տա էէրինճէ օնլարա թէնպիհ էթտի:

Ամի իւչ կիւնատէն սօղրա Ընտհըն էմրինէ քահանայլար Ընտ սանտըղընը օմուզլարընա ալ֊մըշ օլտուգլարը հալատ էօնէ տիւշիւպ կէչտիլէր վէ Յորդանան սույունա այագ պատաճագ օլտուլար ըտա, պիրատէն պիրէ Յորդանան ըրմաղը օրտասըն֊ատան ևքի պէօլինատու. եօգարըտան կէլէն սուլար էյլէնիպ պիրիպիրինին իւզէրինէ եըղըլտըլար. վէ աշաղըտա օլան սուլար ադրագ տէնիզէ գատար կիթտիլէր. վէ օրատա դուրու պիր եօլ աչըլտը֊յըտա, քահանայլար Ընտ սանտըղը օմուզլարընատա կիտիպ օրթա եէրատէ տուրտուլար. թա քի պիւ֊թիւն Իսրայէլ օրտուսու հիչ ըսլանմայարագ օրտա֊սան կէչտիկ օ պիր թարաֆա չըգտը: Օ վապրէթ Ընտ սանտըղը հէնիւզ Յորդանանըն իշինատէ ի֊քէն, Ընտհ Յեսույա էմր էթտի քի, հեր սիլ֊սիլեատէն պիրեր քիշի Յորդանանըն իշինատէն պիրեր թաշ ալըպ, էօյլէճէ օնիքի թաշ կէօթիւրսիւն֊լեր. վէ իլք օրտու գօյաճագլարը մահալե տիք֊սինլեր քի, պու միւճիւզաթըն էպտի պիր զիքրի գալսըն. պունատան պաշգա Յորդանանըն իշինատէ Ընտ սանտըղընըն տուրտուղու մահալե օնիքի թաշ տա Յեսու տիքտի: Այն սօղրա Ընտ սանտըղը տահի Յորդանան ըրմաղընըն իշինատէն չըգտըյրսա,

օվազըթ սու տա իլերնքի կիսի ադմայա պաշլատը։ Խարայէլլիլեր Յորդանանան չզգարդան սօղըա, Յեսու չագմագ թաշընան պիր պըչագ եափըդ, օնունու Խարայէլլիլերին չէօլաէ տիւննայա կէլ միշ վէ սիւննէթ օլմամըշ օլան ձէմի էլքէքլերինի սիւննէթ էթտի. վէ պու սէպէպտէն օ իլք օրտու դուրան մահալին իամի Գաղգաղա թապիր օլունատ։ Պուրատա արթըգ մանանա եադմատը պիթտի. վէ Խարայէլլիլեր պուղատայ էքմէյի եէմէյէ պաշլատըդատ. վէ պուրատա էթտիքլերի իլք Օատիկաէ պուղատայատան եափըդմըշ խամուրսուզ եէտիլեր։

ԻՐԻՆՃԻ ՊԸՂ

Եըլի+ով վէ Գատյէ ընագիր օլունան շէհիւլէրին ալընմատը։

Յեսու, պապ 6. 7. 8։ — Թ. Տ. 2553։

Նէրիքով շէհրինին ահալիսի քի, Խարայէլլիլերտէն աշըրը գօրդմու շուտուդար, օնլարըն Յորդանան ըրմագընը կէչիպ քէնարիլերէ եագլաշագդարընը իչմէթիքլէրինատ, շէհրին գափու լարընը գափայդա, էօյլէ իչէրիատ գափանադըդատ։

Ալլահ Ճէնապ Խարայէլլիլերին պու շէհրի ալնին պիր Թաղըրսա ալմադարընը մուրատա էթտի. իամի Յեսույա էմր էթտի քի, Խարայէլ ասքէրի քահանայլար ըտա պիրլիքատ Ընդ սանադընը տա պէրատի պաղադա, վէ ձէմատի տալա սէս սէտա չզգարմայդա, եադընդգ եէտի քահանայ պօրու չադըդատ, էօյլէ Թաղու-րսա չզգմըշ կիսի պիրի պիր

իզէրինէ ալթը կիւն պիրէր տէֆա Նէրիքովուն վարըշադընդն էթրաֆընը տօդաշընդատ. վէ ևէտինձի կիւննու եէտի տէֆա պէօյլէ տօդաշադդատն սօղըա, սօն տէֆա պօրուդար չադընադդը անտէ, պիւթիւն ձէմատի տա չադըրշմայա պաշլատընդատ։ Խարայէլլիլեր պուննու պէօյլէ եափադըգընատա, օ վազըթ Նէրիքովուն պիւթիւն վարըշադը հէր Թադրաֆտան երդըդդադ եէրէ տէվրիլդիլէր. Խարայէլլիլեր տախի Ընդ-հրն էմրի մուճիճէ գօշուդ իչէրի կիրադիլէր. վէ մատամ քի Յեսու պիր շէյ սադ պրոագմամայա վէ գուրթադմամայա Ընդ-հա ահա էթմիշետի. էօյլէ հիչ պիր շէյ էսիրկէմէյէրէքտէն ինսան հայվան հէր նէ քի վարըտադդատ, հէփիսինի տէ դրդդաճտան կէչիրիպ դրդատդատ. վէ շէհրիրէ աթէշ վէրիպ եադատդատ։ Վէ եադընդգ վէրտիքլէրի սէօզէ պինտէն, քէնտի տաէմէրինէյիլէ Ռահաթը գուրթադտատդ քի, օ տա կէլիպ Խարայէլլիլեր իչէ պիր օլուս. վէ սօղըա Յուդա սիբսիչէսինտէն Մադմէն իամինատ պիր քիշինիլէ էվէլինատ. (քի Գրիստոսուն չէամի սիբսիչէսի իչինատ զինդր օլունմուշտուր)։ Պատէհու Յեսու Նէրիքովուն պէօյլէ ֆինա հալատ խատադ օլմատընը տա քեսֆի սայմայատադ, Նէրիքով շէհրինի Թէքրար եափմայա գալդըշտնա լանէթ տախի օդուտու. էօյլէ քի իլք էվլատըդդա օնուն Թէմէլինի գօսուն, վէ սօն էվլատըդդա դալա գափուսունու եափըն (եանի օ տաէմին հէմի էվլատըդդ պիրիպիր սդուտընա էօլսուն) տէտի. վէ ֆինէվադը 500 սէնէտէն սօղըա փուտիշտնդատ տէվրինատ,

հաչան քի Ընան եախօտ Ընքիել խամինաե Ռե-
թել ալր քիշե Երիքովու թէքրար պինա էթ-
ալխիե, Յեսունուն սէօզիւ մուճխալինճէ իճրասը
օլաու։

Յեսու Երիքովու խարապ էթտիքտէն սօղրա,
Դայի թաալիր օլունան շէհիրին իւզերինե սէ
կիթմէք խսթէտի. վէ հօգալրաա սէօյլէախլիմիզ
ճասուպարաան, օնլարըն փէք օ գաուար գու-
վէթլի օլմասըգլարընը աղնամայրլա, կիտիպ օ-
լայը սա զաոզթ էթսինլեր սէյի իւզերլերինե իւչ
պին գաուար սաէմ կէօնաէրսի։ Ընաքին իշլէրի
բասթ կիթմէտի. Խարայէլլիլեր օնլարսան ևէնիլ-
ալէր. վէ օթուզ ալթը քիշի թէլէֆ օլուպ էօյ-
լէճէ գաչարլար վէ օբաուա կէլտիլեր։ Պունուն
իւզերինե Յեսու զիյաաե ալթիւսթ օլաու, վէ
աշըրը քէսէրինտէն արգասընսաքի բուպալարը
էրթթըպ, շնքեայէթ էսէրէք Ընահրն հուպու-
բունսա եէրէ գսհանսաը. վէ ճէմսաթըն եիւրէյի
սե պու շէյտէն գըրըմըշ օլաուդու էճիլտէն, նե
եախաճաղընը պիլմէպ իսի։ Ընահ օնա ճէվապ
վէրիպ, պու շէյ Խարայէլլիլերին կիւնահա սիւշ-
սիւքլերի իշնն պէօյլե օլաու. չունքի Երիքովուն
խարապ օլաուդու վաղրթ, օնաե լանէթլէնմիշ
վէ եաասաղ օլմուշ շէյլերինտէն չալըպ սաղլայան-
լար օլաու աէսի. իսմի էյէր պու զաղէպտէն խէ-
լաս օլմայը, վէ պէն սիզե էլ թաուԹաուպ, սիւշ-
մէնլերինիզի եէնմէք իսթէրսէնիզ, գուրա աթըն
օ սաէմի պուլսն. վէ հէր շէյի իլէ պիրլիքտէ
օնաե սթէշէ եապըն քի պու եօլուա իշինիզտէն

լանէթ գալգսըն սէտի։ Յեսու սասի էօյլէ էթ-
սի. օնիքի սիլսիլէնին իւզերինե սըրայըա գուբա
սթաը. վէ էն սօղրա Յուդա սիլսիլէսինտէն Ը-
քար խամինաե պիր սաքէրին իւզերինե չըգարըրա,
Յեսու պունու գարշըսընա չաղըրըպ սիւալ էթ-
սի. վէ աղնաար քի Երիքովանո ալընան եաղմա-
լարըն իչինտէն Ընահրն խարկեահը շէրիֆի իչէն
պիր թաարաֆա այրըլսն շէյլերտէն պիր ալա իշ-
լէնմիշ քէրաքէ, իքի ևիւզ կիւմիւշ զուրուշ, վէ
էլլե ալթուն սէյէրլե պիր ալթուն սիւպիւքէ ալ-
մըշըար. վէ օնլարը սաղլասաըղը եէրի սախի սէօյ-
լէտի։ Օլ վաղրթ Յեսու սաէմ կէօնաէրիպ օ
շէյլերի կէթիրթտի. վէ Ընքարը սա էվլսաալարը,
հայվանլարը, վէ ճէմի էշեսալարըյլա պիր սու-
սուզ սէրէյէ կէօթիւրսիւլէր. օբաուա ճէմի ճէ-
մսաթի իւզերինե սէօքիւլիւպ օնլարը թաշլասը-
լար. վէ էշեսալարընա սա սթէշ վէրիպ եազարդ-
սան սօղրա, իրի թաշլարըյա իւզերինի գափայրպ
պիր քիւչիւք սաղ եափսըրսաղ քի, պու զաղէպին
էպէտի զինքրի օլսուն. օնաե իչինե օ մահալին իսմի
սե Ադմակ, եախօտ Ընքովը սէրէսի սէնիլտի։

Սօղրա Ընահ Յեսույա էմր էթտի քի, սա-
քէրին թօփույուլա գալգըպ թէքրար Դայի շէհ-
րինին իւզերինե կիթսին. վէ Երիքով կիպի օ-
բայը սա եէր իլէ եէքսան էթսին։ Յեսու սախի
կէճէ իլէ 30,000 սաքէր կէօթիւրիւպ, շէհիրին
արդասընա կիզլէտի. վէ սապահսան ադ պիր
սաքէր իլէ քէնտիսի սե շէհիրին գարշըսընսա
կէօրիւնսի։ Դայի շէհրինին ահալիսի գարշը-

լարընաա պունլարը կէօրսէքլէրինաէ փառիշահ-
լարըլա պիրլիքաէ ձիւմլէսի աէ Իսրայէլլիլէր իլէ
ձէնքլէշմէք իչին շէհիրաէն ապշարը չըգարըլար.
Յետու սախմէ գօրգու կէօսթէրմէք ապէրի
կէրի կէրի չէքաիքձէ, օնլար շէհիրաէն կէրմէկի
կիսի ուզաղանարլար: Ո վաղթի Յետու ապղը
ապէրմ իշարմէթ վէրմէյի անաէ, հէմիսի աէ նէր-
լէրինաէն գալըբա շէհիրէ կիրաիլէր. իչէրիաէ գա-
լանլարը գըրարլար, վէ շէհիրէ աթէշ վէրմիլէր.
ասղրա քէնաիլէր պու Թարաճաան, օ պիր օրաու-
էօթէ Թարաճաան, շէհիրաէն չըգմըշ օլան սիւշ-
մէնլերի օրթալայարագ, հիչ էսիրմէյմէաէն հէմի-
սինի աէ գըրարլար քի, Գայի շէհրինաէ ապքին
օլան էրքէք գարը Թօփու օնլքի պէն քիշի իսան-
լէր: Վ՚է փառիշահլարընը ապղ ԹուԹուպ, Յե-
ապ չաթաղ պիր ադաձա ապապրարը. վէ ախշամա
գառար էօյլէ ապրը ապրարգաան ասղրա էնաի-
լիկ պիր չուգուրա աթապրար. վէ պու ճիլԹա-
հաթըն պիր էսէրի օլմադ իչին իապէրինէ Թաշ
էրզապրար: Գու լքի շէհրլեր ալընարգաան ասղրա,
Նաաէնին օղլու Յետու Իսրայէլ ձէմաաթընը պի-
լիպէրինէ էապըն օլան Գաերաղ վէ Գարիսէն ապղ-
լարընա կէօԹիւրար, օրապա Թաշլար ըլա Ա-
լահա պիր միհրապ էապարը. իապէրինաէ գուր-
պան ապնապ. վէ Ալլահըն Թէնապիհլէրինին ապղ-
լէրինի օնաէն իապէրինէ Թէքրարէն էապմայրլար,
Ասմահէն Էրկրողդ օրինագ քիԹապընաա էապ-
մըշ, վէ վաա օլմէան Թօփրաղա կիրաիքլէրինաէ
էապրընարար աէյի Իսրայէլ միլլէԹինէ, Թէնապի հ

էԹմիշ օլաւ-դու ապգըշարը վէ լանէԹլէրի, նքի
ապղաան Թապրմ Թապրմ գարշըլըղդը աէօյլէԹ-
միրաի:

ԻՉԻՒՆՃԻ ՊԸՊ

գաքաօանը-լարըն հիյէէեաէլըղը. վէ Գանան-
լըլարն պէշ ֆապիհլարընէն գըրըլմաագ:
Յետ, պաղ 9. 10: — ի. Տ. 2554:

Ո Թարաճլարաա պուլունան Գանանլըլարին
միլլէԹլէրի Իսրայէլլիլէրին պէօյէ ֆիւԹահաթ-
լարընը վէ իչերի կէլմիքլէրինի իչնԹամիքլէրինաէ,
գալպէրինէ աշարը գօրգու կիրաի. վէ պիր ապայա
կէլնէպ, Իսրայէլլիլէրէ գարշը չըգմայա աէօգ էԹ-
միլէր: Ընձաղ պունլարին իչնէնաէն Գարաուանլու
Թապիր օլուանանլար, քէնաի գուվվէԹլերի իլէ
Իսրայէլլիլէրէ գարշը պիր իշ կէօրմէյէձէ քէրինէն
ապղ լարը քէմիյիլէ. ապաաապարագ օնլարըն
ասմԹլուգ միէյաա էԹմէյի, վէ էօյլէձէ օնլարին
էլինաէն գուրԹուլմայը աիւշէնաիլէր: Ամոն էա-
քի վէ երԹըղ եօլձու բուպալարը կայինիպ, այագ-
լարընաա էաքի երԹըղ չեպմէյէր, արգալարընաա
եամանը շարաագ Թուլումլարը, վէ խարար Թօս-
պալար իչնէաէ, եօլ ապղը մագամընաա գուրու-
մուշ վէ գուրապանմըշ էքմէք փարչալարը օլա-
բագ, պէօյէ կէլնէպ Յետունուն գարշըսընաա չըգ-
արլար. վէ քէնաիլէրի ուզագ մէմլէքէԹաէն կէօն-
աէրիլմիշ իլէչ կիսի կէօսթէրմէք, պիպէմ հիս-
քիմասալարըմըղ Իսրայէլ միլլէԹինին շէօհրէ-
Թինի իշիԹմէյէն, պիպէն իլէ գավլի գարար էԹմէք

իչին սիրվ կէօնաէրտիլեր ատոիլեր։ Յետու պու խուսուսա Ալահը լա խթիշարէ էթմէքսիզին, օնլարըն ապօյէտիքլերինէ ինանալը. վէ քէնտիլեր իլէ տախմա ասօթ օլմայա ապօզ վէրտի. Խրա-յէլլիներին իլերի կէլերէրի ատ եէմին իլէ պու գավլե գարարը թաատիպ էթտիլեր։ Ա՛չ կիւն-ատէն սօղրա Խրայէլ ճէմաաթը պու Գարաւոն-լուլարըն օրատա եաղընլարընտա պուլունան Գա-նանլը միլլէթլերինէն օլտուդլարընը աղնատըլար ըտա, քէնտի իլերի կէլերէրինին պէօյլէ ալտան-տըգլարընտան էօթիւրու օնլարա գարշը իշթիքեա էթմէյէ պաշ լատը լար. վէ ղէյատէ խըրսլանարագ Գարաւոնլուլարը դըրմագ իստէտիլեր. լաքին ի-լերի կէլէն պէօյլուքլեր, Ալահըն իամինէ էթտի-յիմիզ եէմինէ գարշը հարէքէթ էտիպ տէ, ղա-զէպլէնմէյէլիմ տէյէրէք օնլարը մէքա էթտիլեր վէ պըրագմատը լար։ Պու ճիհէթտէն Յետու սօղ-լատան Գարաւոնլուլարը չաղըրտը, վէ պու ալ-տատըճըլըգլարը իչին օնլարա խըրսլանարագ, էսիր կիպի հէր տաիմ Խրայէլ միլլէթինէ վէ Ալա-հըն խարկեահը շէրիֆինէ օտուն դըրըճըլըգ վէ տու թաշըյըճըլըգ խըզմէթինին օնլարա ղաղէպ գօտու. օնլար տախի ճանու կէօնիւլտէն գապուլ էտիպ, եաղմայա սէօզ վէրտիլեր։

Եէրուսաղէմ փաաիշահը Աբդիլհեմիտ, Գա-բաւոնլուլարըն քէնտիլերինտէն այրըլըպ, Խրա-յէլլիներին հիւքմիւ ալթընա կէտիքլերինին իշթի-տիյինտէ, ղէյատէ թաաճճիւպ էթտի, վէ Խրա-յէլլիներտէն տահա ղէյատէ գօրդմայա պաշլատը.

չունքի Գանանլըլարընիչինտէ հէվէսինտէն գու-վէթլիտի Գարաւոնլուլար ըտըլար։ Պու ճիւմլէ քէնտիտի Գանանլըլարըն ատէր տէօրթ փաաի-շահլարըյլա պիր օլուպ, էօյլէճէ պէշ փաաիշահ պիրտէն Գարաւոնլուլարա ճէնք աչտըլար։ Պու-տէպէպ իլէ Գարաւոնլուլար տախի Խրայէլլիներէ միւրաճաաթ էտիպ, քէնտիլերէ սահապէթլիք է-տէրէք օնլարըն էլինտէն գուրթարըլմըլար տէյի դիճա էթտիլեր իսէ, օ վագրէթ Յետու Ալահըն էմրիյլէ պիլէմինճէ եէկիթ ասքէրլեր ալըպ, կէճէ իլէ եօլա չըգտը. վէ եէր ըշըյօր լէքէն Գարաւո-շէհրինին եաղընլարընտա զաճիլտէն օնլարըն իս-պէրինէ հիւճիւմ էթտի. վէ օնլարը ֆէննա հալտէ դըրմայըլա, գաչանլարըն տախի ատըգարընա տիւշ-տիւյինտէ, եօզարըտան տա Ալահ Խրայէլլի-լերէ եարտըմ էտիպ, տիւշմէնլերինին իւպերինէ իլի թաշ փարչալարը կիպի տօլու եաղըրտը. էօյլէ քի տօլուտան էօլէնլեր գըլըճլա թէկէֆ օլան-լարտան տահա ղէյատէ օլտուլար։

Պէօյլէ իգպալ իլէ օ կիւնիւ Խրայէլլիներին ճէնկի իլերի կիտէյօր լէքէն, Յետու տիւշմէնլեր թէքմիլ գըրըլմատան էվվել կէճէ իւթէ կէլիպ տէ էլիմիզտէն գուրթուլմարընտա տէյի գօրդ-տուղունտան, Ալահտան տիլէտի քի կիւն վէ այ պիրտէ վագրէթ եէրլէրինտէ տուրտուռնալար։ Ալահ տախի Աստուճաշունդուն սէօզիւնէ կէօրէ, Յե-տունտուն րնճասընը գապուլ էթտի. շէօյլէ քի կիւն վէ այ նէրէյէ քի նէթիշմիշլէր խէյիտէ, պիր կիւն-լուք գաատար վագրէթ եէրլէրինտէ տուրտուրտու.

պէօյլէձէ պէր կիւնահուզ էքի օլսու . Թա քի Իսրայէլլիլեր օնլարը պիւսթիւթիւն գըրըպ Թիւքէթմիլէր . վէ եէրլիլերին Թէքմիլէն զապթ էթտիքտէն սօղրա , տէօնիւպ Գաղդաղայա քէնտի օլսուլարընա կէլմիլէր : Լաքին Յեսու օ պէշ փաոիշահլարըն պու ձէնք վազԹընսա գաչըպ , վէ Մակեդա Թապէր օլունան մահալտէ պէր մաղարայա կիրիպ սաղլամըշ օլսուդլարընը խապէր ալմայըպ , ձէնք Թէքմիլ օլունճայա գատար օ մաղարանըն աղըլընը Թաշլարընա գոհսոնընար տէյի էմր էթտի : Պաաէհու աչարըպ պէշինի տէ օլսաան չըզարարագ Եէրի եաԹըրԹտը . վէ Իսրայէլլիլերին սէրապէրլէրինէ այագլարըդա օնլարըն պօղազլարընա պասընար . վէ պէօյլէձէ ձէսաբէթ քէսպ էտիպ օնլարսան գօրդմասընար . չունքի Իսրայէլ միլլէԹինին տուշմէնլէրինին հէվիսինի տէ Ալլահ պէօյլէ եափաձագ տըր տէտի : Օնաան սօղրա օ փաոիշահլարը էօլտուրԹտուլար , վէ օնլարըն Թէնէլերի ախշամա գատար էօյլէ սարլը գալարդսան սօղրա , Ինտիրիպ Թէքրար մաղարանըն իչինէ աԹտըլար . վէ իրի Թաշլարընա մաղարայը գոհսադլար :

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՊԱՊ

Յեսուն պէ-ՐԷ-ն վաբ օլ-նան ՐօփբաղԱ հէ-
Է-ՏԷՐՏԷյԷԼ, օն-ԻսրայԷԼԼԷԼԷրբ ՐաձԷՏ ԷպԷԼ,
ԷօյլԷճԷ վԷֆաՐ ԷՐՏԷԼ :
Յեսու, պապ 11.12.23.24 :—Թ. Տ. 2560.
2570 :

Ասան քի Իսրայէլլիլեր Վանանլըլարըն պու պէշ փաոիշահլարընը գըրըպ Թօփրաղլարընա հիւքմ էթտիկեր իսէ , օ վազըԹ էօԹէաէ շըմալ Թարաճընսա պէօյիւքլէրտէն պիրի օլան Սուրա փաոիշահը Յաբին ասօրԹ Թարաճա Վանանլըլարըն պադը գալան փաոիշահլարընա , Եմորհալըլարըն , Վէոսլիլէրին , Փերիզլիլէրին , Յիբուսլուլարըն , Խիւվիլէրին փաոիշահլարընա ասէմ կէօնտէրիպ , հէվիսի պիր օլարադ սայըսըզ ասքեր ասօքմէյիլ քէնտի Թօփրաղլարընսան Իսրայէլլիլերի քիւլլէն սիլիպ տէփ էթմէք իչին օնլարը Թահրիք էտէրէք այադա գալարտը : Պունլար պէօյլէ ձէսիմ Թէտարիք վէ սայըսըզ ասքեր լէ , աԹլարը վէ ձէնք արադաղարընա Մառան Թապիր օլունան սույուն քէնտարընա կէլմիլեր իսէ , օ վազըԹ Ալլահ տաիի Յեսույա հիչ գօրգմա տէյի եիւրէք վէրտի . վէ եարըն պու վազըԹլար օնլարըն Թօփունու սիզին էլինիզի վէրմէյէճէմ քի , էօյլէձէ օնլարը եէնէմինիպ , ասԹ-ըլարընըն սինիրլէրինի գըրսաբընըպ , վէ արադաղարընը եապասընըպ տէտի : Յեսու տա մէրսանէձէ քէնտի ասքէրինէ պիրլէքտէ գալպըպ տաղ Թա-

թաֆընաան գաւ զաֆիլ օնլարըն իւզերինէ էնտի. վէ Ալլահըն տէտիյի կիպի օնլարը ֆէնա հալտէ դըրսը. պատէհու գաչանլարըն արդասընա տիւշիւպ, օ գատար առէմ թէլէֆ էթտի քի, պիր քիշի պիլէ գուրթուլամատը. վէ կիտիպ օնլարըն Թօփրաղլարընը վէ շէհիրլէրինի զապթ էթտի: Վարըը գօյան փատիշահլարըն վէ միլլէթլէրին հէվեսինին իւզերինէ պէօյլէ ֆիւթահաթլար էտէրէք, պէշ ալեմը սէնէ զարֆընաա Խարայէլլիլէր Ռանանըլարըն ճէմի Թօփրաղլարընը զապթ էթտիլէր. շէօյլէ քի օ էթրաֆլարտաա իշէ կարար պիր փատիշահ պիլէ գալմատը. եալընըզ Ալլահ Խարայէլլիլէրին պօշլուղուա կէվշէմէյիպ, օյանըզ տուրանլարը իչէն, վէ իզթիզա էթտիյի վազթը օնլարըն էլինէ քէնաիլէրի զապէպլէյէրէք ազըլլարընը պաշլարընա կէթիրմէք իչէն, պիր գաչ տինսիզ հիւքումէթլէր եախօա պէյլիքլէր պըգատտը:

Օնաան սօզըա Ալլահ Յեսույա էմր էթտի քի, Յորդանան ըրմաղընըն պէրի Թարաֆընտաա ալտընը Թօփրաղլարը Խարայէլ միլլէթինին պազը գալան տօզուզ պուզուգ սիլսիլէսինէ Թադսիմ էթմէյին. չունքի էլի պուզուգ սիլսիլէ սազըդա Մոսէսին ղէտանընտաա Յորդանանըն էօթէկ Թարաֆընտան քէնտի հիտայէթինի ալմը շըտըպար: Յեսու տաճի Նէնաազար քահանայտապետ իլէ վէ Խարայէլլիլէրին սիլսիլէ պաշլարընտա պիր եէրէ կէլիպ, Մոսէսին դօստուղունիզամ իւզերէ, հէր պիր սիլսիլէնինեէրլէրինի պաշդա պաշդա այրընըպ կէօսթէրտիյէր:

Վէ պուն ալտտան Վէտատայի սիլսիլէսինին քէնտիլէրէ մախսուս Թօփրաղլարը օլմասըն տէյի Ալլահ սէօյլէմիշ օլտուղունտան, օնլարը տա պու Թիւն Խարայէլ սիլսիլէսինին Թօփրաղլարընըն իչլինէ Թադսիմ էտիպ, օնլարա դըրդ սէքիզ շէհիր վէրմիյէր. վէ ալեմտընըն սըղընաճաղ շէհիր էթմիյէր քի, Ալլահըն Մոսէսէ Թէնպիհ էթտիյի վէճհ իւզէրէ, իսթէմէյէրէք առէմ էօլտուրէն պիր քիշի, օ շէհիրլէրտէն պիրինէ գաչտըղընտա խէյլա օլուր վէ ԹուԹմաղլար ըտը: Պունտան մատա Մոսէսին կէօնտէրտիյի օնիքի ճաուսալտտան պիրի օլան Վաղէբէ տէ, քէնտի էյի շահատէթինէ միւքաճաթէն, (նասըլ քի Մոսէսին վասիթասըյլա Ալլահ քէնտինէ վատ էթմիշտիյիսէ) պաշդաճա պիր եէր վէրմիյէր. Յեսու տախի քէնտի Նէփթէմ սիլսիլէսինին Թօփրաղընտա պիր տաղըն իւզերինտէ Թամամընտաա Թադսիր օլան մահալի Ալլահըն էմրիյլէ պաշդաճա քէնտինէ ալտը. վէ օրատա պիր շէհիր պինա էտիպ, ադընընա գատար օրատա ադքին օլուրտու: Պու եէրլէրին Թադսիմի հագդընտա օվազթը Խարայէլլիլէրին սիլսիլէլէրի մատէյինինտէ խայլըճա նիզատտը գուհուր էթտիյիսէ տէ, Յեսու օնլարը Թէնպիհ էթտի. վէ գապըլ օլտուղու գատար հէվեսինի տէ խօշնուտ էթտի: Սօղըա հէր քիշի տաքին օլմազ իչէն քէնտի եէրլէրինի եախմայա պաշլատտըտը. խարկեահը շէրիֆի տէ Ալլահ տանտըղը վէ տաիր շէյլէրիյլէ պէրապէր Վատդաղտաան գալտըղը, Անլոզ Թադսիր օլունան շէհիրի կէօթիւ-

տիւլեր քի, Նփրեմ սիլսիլեսինին թօփրաղը իչինաե իտի: Ա՚ն ասղըա հեր նե գաասար Իսրայէլլիլեր օրտուան տա ալըպ, պիր մահալտին պիր մահալե կէօթիւրտիւլեր իսե տէ, Սամուէլ մարգարէնին դէմանընա գաասար գաատի եէրի օրտաը օլսուս:

Յնսու պու կէօնդ հեր սիլսիլէյի ալգըշլայաբաղ մահալլէրինե կէօնտէրտիքտէն ասղըա, էօյլե պիր շեյ վաղը օլսու քի, Իսրայէլլիլերին իչինե գէյտաե ալթիւսթլուք պըրագտը: Մուգաատէմ սէօյլէտիյիմիզ կէօրէ, Յորդանան ըրմաղընըն էօթե թարաֆընտա հիտաէլերինի ալմըշ օլան լքի պուջուգ սիլսիլե, մահալլէրինե կիտիպ եէրլեշտիքլերինտե, օրտաա Յորդանան ըրմաղընըն ևաէնտա միհրապ կիպի պէօյլուք պիր պինա եափտըրտը: Պէրի թարաֆտա օլան ոն սիլսիլե պու շեյի իչինէտիլեր իսե, քէնտիլերտէն այրը ևէնի պիր տին իհտաա էթմէք իսթէյօրլար կիպի հազըրընտա շիւպհեյե գահիպ օլսուլար. օնուն իչին պիր ատայա կելիպ, օնլարըն իւզերինե ձէնք աչմադ իւզերե իսթիշարե էթտիլեր: Ա՚աբին մատաէյի թէքրար պիր էյիձէ աղնամադ իչին, պաղը ալօզ տահիսի տաէմլեր իլե պիրլիքտե փինհէս քահանայը օնլարտա կէօնտէրտիլեր քի, կիտիպ պէօյլե շեյ եափմայըտա, սիզ Իսրայէլ միլլէթինին պաշդա սիլսիլէլերինտէն այրըլըպ Ա՚լահըն խըզմէթինի պըրտաթարտաթ, վութմէկսիզին պաշտայու կիպի կէօրունմէ յօրտաունուզ. վէ պէօյլե Ա՚լահըն տաղընըղընը պիր թիւն Իսրայէլ միլլէթինին իւզերինե թահրիք եափմանըզ քի, վաղըթ

վաղըթ ըտաթ կէլտիյի կիպի հէպիմիզլե տէ թէքրար գաղէպլեր տէյէրէք օնլարը թէքտիր էթտի: Օնլար տահի, պիզ պու միհրապը եափտըրըբտաթ, պաշդա պիր Ա՚լահա խըզմէթ էթմէք, եահօտ իւզերինտե գուրտան սունմադ իչին եափմատըդ. նատըլ քի պու շեյէ Ա՚լահ տա շահիտ տիր. իլլա պու միհրապը եափտըրըմըզըն սէպէպի, սիզ տէ պիզիմ դաըրնտաշըմըզ սընըզ, սիզին իլէ պիզիմ մահէյնիմիզտէքի իթթիֆագըն պիզտէն ասղըա կէլէն էվլատլարըմըզդա պիր էսէրի օլմադ իչին տիր տէյի ձէվապ վէրտիլեր: Պունու իչէթմէյինէ փինհէսին դալպի բահադ օլսուս. եափտըրըլտըը շեյի պէյնտի. վէ էօյլէձէ կէլիպ օ պիրլէրէ տէ աղնաթտըլար. օնլար տահի պու կիտնահտան ադատ ըմըշլար տէյի Ա՚լահա շիւքիւր վէրտիլեր: Օնուն իչին Յնսու, օ սիլսիլէլերին տէ օ պիրլեր իլե պիրլիքտե պիր Ա՚լահա խըզմէթ էթտիքլերինտէն տօլայը, օ միհրապըն իտմինի շահատէթ եահօտ էսէր դօտու:

Պու շեյլերին ձիւմլեսինտէն ասղըա, Յնսու իսթէյտը օլսուսա, ձէմի Իսրայէլլիլերին պէօյլէրինի եանընա չաղըրտը. վէ Ա՚լահըն քէնտիլերէ էթտիյի սայըսըզ էյլիքլերի օնլարըն կէօզու էօնիւնէ դօյարտը, եանընըզտա գալան օփուքմփէթտ միլլէթլերէ պաղըպ տա եավաշ եավաշ կէվշէմէյէ Ա՚լահըն խըզմէթինի պըրտաթարտաթ ստաղն օնլարըն փութլարընըն արդասընա կիթմէյէնինէ քի, օ վաղըթ Ա՚լահ տա սիզ կիւձէնիյ եէտտէն պրտաթմայըտա, թէքրարէն օ միլլէթլերին հիքմի-

ալեքնաա էսիր օլուպ, սիղե ձէֆա վէրմէսինլէր, վէ ձանլընըզը չըգարմասընըզար տէյի, կիւզել նահիսհաթլարընա օնլարը ղայրէթ կէթիրսի։ Ամեն թա էպէտ էլ ապատ քէնտի սահիպ Ալլահլարընա խըզմէթ էտիպ, օնտան պաշգա Ալլահ թանըմայաճաղլարընա տաիր, էնմին իլէ աղըզլարընատան մէօհթէճ ալօզ ալար. վէ պու շէյին զիքրի իչին, վէ Ալլահընա թէքրարէն էթտիքլէրի պու դավլը դարտըր էվլատտան էվլատա եատ էթմէք իչին, միհրապըն եանընա պէօյիւք պիր թաշ տիքտի։ Օնտան սօղրա Նաւէնին օղլու Յեսու էյի իսթիյարլըղընա 110 եաշընտա օլտուղու հալտե, քէնտի Օատճնաթտարընա տէնիլէն շէհիրինտէ էօլտու. վէ թաշտան եափտընըզը պրէզտ տա պէրապէրինճէ դօնուլարտագ օլտուտա կէօմիւլտու։

Յեսուտան սօղրա չօղ վադրէթ կէչմիշէն Նէլիադար քահանայապետ տէ էօլտու. վէ օնուն եէրինէ էվլատը փինհէս քահանայապետ օլտու։

ՊԻՐ ՀՈՒՏ ՊԱՊ

Յեսուտան սօղրա, հաէյլէրին զէմանընտա Իսրաէլլէրին հալէ։

Դատաւորց, պաղ 1. 2. 3։ — Ծ. Տ. 2585. 2591. 2662։

Յեսունուն վէֆաթընտան սօղրա, իլք սէնէլէր օ էգի իսթիյարտատան դալանտար վար իքէն, Իսրաէլլէրը Ալլահըն խըզմէթինի պրէզտմասըլար. լաքին օնլար ատա էօլնուպ թիւքէնտիկէր իսկ, ձէմտաթ եավաշ եավաշ եանլարընտա պու լուհան տինախլէր իլէ տօղթուղ փէյտա ետէրէք, օնլարըտա դարըշտըլար. վէ օնլարա պագարագ քէնտիլէր տէ փուԹփէրէսթլիք էթմէյէ պաշլատըլար։ Օ վադրէթտատա Ալլահ Իսրայէլլիլէրէ պիր մէլէք կէօնտէրտի քի, կէլիպ կիւնահլարընը եիւղլէրինէ ուրատագ օնլարը թէքթիր էթտի. վէ էյէր տէօնմէզսէնիզ, Ալլահ զաղէպինի վէրէճէք պիր տէտի։ Իսրայէլլիլէր պուննու իչինթիքլէրինտէ օ վադրէթ նէտտամէթ կէօսթէրիպ աղլատըլար. անճագ եինէ ԹուԹտուղլարը քէօթիւ եօլտան կէրի տուրմատըլար ըտա, Ալլահ տա օնլարա կիւճէնիպ, վարսընըլար տինախզլէրէ էպիր օլտունլար, վէ օնլարըն հիւքմիւ ալէքնաա էզիյէթ չէքմէյիլէ աղլատըլարը պաշլարընա կէլմին տէյի չօղ տէֆա օնլարը պրըտագտը։ Պէօյլէճէ նէ վադրէթ ապրատտարընը պաշլարընա Թօփլայըպ Թէքրար Ալլահա դօշարտարըտըլտա, Ալլահ տաիր օնլարա ածըյըպ օ տիւշմէնլէրին էլինտէն օնլարը խէլաս էթմէյէ, վէ իզԹիզա օլտուղու վադրէթ օնլարը իտատըէ էթմէյէ, վադրէթ վադրէթ իչէրինտէն պիր դուվվէթլե ատէմ փէյտա ետէր իտի քի, պունլարա հաքիմլէր տէնիլտիտի։

Ամտի իլք էվվէլ հաչան քի Իսրայէլլիլէր տինսիզլէրին էլինտէն էզիյէթ չէքիպ, Ալլահա միրաճաաթ էթտիլէր, վէ քէնտիլէրէ պիր գըլաղուզ իսթէտիլէր իսէ, Ալլահ Յուդա սիլսիլէսինի կէօսթէրտի. օնլար տա Հ ամաան սիլսիլէսինի պէրատէր ալըպ, փերեզլիլէրէ գարշը չըգտըլար. վէ օնսիզ քիշի գըրըպ, օնլարըն Ադոնիբեզեկ տէնիլէն

փառիշահլարընը թուքմայլար, էլէրինին այապ-
լարընն ուճլարընը քէսախլեր: Օ սա օ վազրթ
տէօնիւպ պէնտէ եէթմիշ փառիշահ թուքտում
ուսա, օնլարըն էլէրինին վէ այապլարընն ուճ-
լարընը քէսիպ տէօքիւլէն էքմէք զըրընթըլարընը
քէօփէք կիպի աղըզլարըլա ալըպ եէսինլեր տէյի
օնլարը սուֆրամըն ալթընա գօյուտում. էթտիյի-
մին մուզաֆէրէինին Ալլահատն պուլտում տէտի:

Իսրայէլլիլեր պէօյլէ պիր ճիւզլ նիկիթլիքլեր
էթտիքտէն սօզրա, Ալլահըն իզզմէթինատէն թէք-
քար կէվշէյիպ, փութփէրէսթլեր իլէ գարըշըլ-
լար, պիրինպիրլէրինատէն զըդ ալըպ վէրտիլեր. վէ
օնլարըն Իահաղ տէնիլէն փութունա թափտըլ-
լար. օնուն իչին Ալլահ տախի կիւճէնիպ, օնլարը
Ասորլերին Իուսարսաթեմ փառիշահընըն էլինէ
թէսլիմ էթտի: Լաքին սէքիզ սէնէ օնուն հիք-
միւ ալթընա ֆէննա հալտէ իզզմէթ էթտիքտէն
սօզրա, ադըլլարը պաշլարընա կէլիպ թէքրար Ալ-
լահա դօշտուլար ըսա, Ալլահ տա օ վազրթ Իա-
ղերին քիւչիւք գարընտաշը (նախօտ պազրլարըն
սէօղինէ կէօրէ գարընտաշընըն էվլատը) Ռոմօ-
նիէլն օնլարա գրատուզ վէլտի քի, ձէսարէթ լէ
գալգըպ օնու էէնտի. վէ Իսրայէլլիլերի օնուն
էլինատն խէլաս էթտի. վէ պէօյլէ Իսրայէլլիլեր
զըդ սէնէ քէնտի պաշլարընա ազատ գալտըլար:

Ռոմօնիէլ էօլտիւքտէն սօզրա, Իսրայէլլիլեր
թէքրար կիւնահ իշլէմէյէ, Ալլահը պըրտագմայա
պաշլատըլար. իմտի Ալլահ տա օնլարը Ադդամ
խամինատ Ասվատըլտարըն փառիշահընըն էլինէ

թէսլիմ էթտի քի, խզէրէրինէ գալգըպ օնլարա
հիւքմ էթտի. վէ օնտէքիզ սէնէ Իսրայէլ միլ-
լէթինի խըրփատըրըր. նիհայէթ արթըզ տա-
յանամայըպ, քէնտիլէրի օնուն էլինատն խէլաս
էթտին տէյի Ալլահա գօշտրտագ բիճա էթտիլեր:
Ալլահ տա օ վազրթ օնլարա մէրհամէթ էթմէ-
յիլե, Ռէհպամին սիլսիլէսինատն Ասվզ խամինատ
պիր ատէմ կէօսթէրտի օնլարա քի, նէքի էլինի տէ
պիր գարարտա գուլտանըր եիկիտ պիր ատէմ իտի:
Նօյլէ իզզէթիլա էթտի քի պու Ասվզ, Իսրայէլ-
լիլերին հէտիյէսինի, նախօտ վէրկիսինի Ադդամ
փառիշահա կէօթիւրէճէք օլտու. վէ պիր գարըշ
ուզունլուզունատ նէքի աղըզը պիր պըչագ ալըպ,
քէրաքէսինին ալթընատ պէլինին սաղ թարատ-
ֆընատ սապլայարագ, էօյլէճէ Ադդամ փառիշահա
կիթտի. վէ հէտիյէլէրինի օնա վէրտիքտէն սօզ-
րա, քէնտի ատէմլէրինի եանընատն կէօնտէրտի.
վէ Ադդամա սանա պիր էսրար աէօղիւմ վար տէտի.
Ադդամ տախի սէօյլէյէճէյի սէօղիւ տինէմէք իչին
եանընտաքի ատէմլէրինի տըշարը չըգարթտը:
Նէքիսի եալընըզ գալտըգլարընատ Ասվզ թէքրար
օնա, էյ փառիշահ, պէն Ալլահըն թարատֆընատ
կէլմիշիմ, սանա պիր շէյ սէօյլէյէճէյիմ տէտի.
Ադդամ տախի զայէթ սէմիզ պիր ատէմ օլմազլըճ,
եէրինատն գալգըպ օնուն եանընա եազլաշտըրըսա,
օ վազրթ Ասվզ տէրհալ սօլ էլէյիլե սաղ պէլին-
տէն պըչագը չէքիպ, Ադդամուն պէօյլինէ էօյլե
հըզըլա ստիլատը քի, պըչագըն սաիը սա էլին-
տէն գայըպ իչէրի կիրտի. վէ իւզէրինէ էթ կէ-

լիսպ թուխտուղնատան, պրչաղը տրշարը չըգա-
լատատը: Նօյլէձէհ Ըռովդ քիմեհ կէօտմէտէն ա-
ձէլէ իլէ տրշարը չըգատը. գափուլու իւզէրինաէն
գափատը. վէ վէնձէրէտէն տրշարը ամէլայըպ
գաչատը կիթատի: Փատիշահըն խըզմէթճիլէրի տը-
շարըտա տուրմուշ, իչէրիտէ պիր իգիթլա իչին
պէօյլէ կէձիքէյօր զանն էտէրէք, խայըր վազըթ
պէքլէտիքտէն սօղրա, անսախթար կէթիրիպ գա-
փուլու աչատըպ պագարըպար քի, Նգղըմ էօլմիւշ
նէրտէ հաթըյօր: Ա՛ովադըդար պունուն իւզէ-
րինէ ալիհուսթ օրուպ պիրիպիրիլէրինէ կէչմէքտէ
իքէն, օ ատատա Ըռովդ կիտիպ չափըձադ Իսրա-
յիլէլիլէրի թօփլատը պունլարըն իւզէրինէ կէլատ.
վէ պիր կիւն իչինտէ, ծնպին քիշի գըբտը. վէ էօյլէ
Իսրայիլէլիլէրի Ա՛ովադըդլարըն էսիրլիկինտէն խէ-
լաս էթատի քի, սէքսէն սէնէ գատար ազատ գալ-
մըպար. վէ Ըռովդ քինտիսի տէ էօլմընձէյէ գա-
տար օնլարտա հաքիմլիք էտէրիտի: Օնուն ադգա-
պընատան Ընամէտանըն օղրու Սամէգար իտամինտէ պիր
նիկիտ տաէմ տահա զուհր էթատի քի, Իսրայէլ-
լիլէրի պունուն տա չօգ եատադմը օլտու. չէօյլէ
քի պիր ատճա պիր տատան ատմիրիյէ ալէքնիուպ
տինսիզ էօլտիրատու. վէ օնլարըն հայվանաթլա-
րընատան ինէք, գօյուն, տանտա կիտի չօգ եադմա
ալըպ պու Թադատճա կէթիրատի:

ԵԼՕՐՆԱՐ ՊԸՊ
Դէբօրանըն, Ռաբաիըն, Սիսարանըն վէ Յայէլէն հէֆէայէլէրէ:
Դատ. Պաղ 4. 5:—Թ.Տ. 2700:

Սամեգար էօլտիքտէն սօղրա, Իսրայէլլիլէր թէքրար եօլլարընըն Թէպատիլ էթատիլէր իսկ, Ել-
լահ տա կիւճէնիպ օնլարը Յաբին խամինտէ Քա-
նանըլլարըն փատիշահընըն էլինէ Թէսլիմ էթատի-
քի, եիւմի սէնէ օնլարը հինքիս ալէքնա ալըպ
խըթթատատը: Պու սախրատ Իսրայէլիլէթի ի-
չինտէ Դէբօրա խամինտէ Ֆագելէթ սահիպի պիր
մարդարէ գադը օլուպ, Նֆրեմին Թօփրագընտա
օմուրտուրտու. վէ Իսրայէլլիլէրին պիր տավատը
օլատուղունատա օնա կիտէրլէր, վէ շէրատէլլարընը
օ քէսէր իտի: Պու գադը Նեֆթաղեմ սիլսիլէ-
սինտէն Ռարատ խամինտէ պիր քիշիյի եանընտա չա-
ղըրըպ, Ելլահ սանա էմր էտիյօր քի, Թաբոր
տաղընա կիտէսին, վէ Նեֆթաղեմին վէ Զաբու-
ղընուն սիլսիլէլէրինտէն օնպին քիշի ձէմ էտիպ
պէրատակ ալատատ Սիսոն չայընտա Յաբին փատի-
շահընն ասրատքէրի Սիսարայա գադրը կիտէսին քի,
պէն օրատտա օնուն Թօփու ատքէրինի սէնին էլինէ
Թէսլիմ էտէձէյիմ տէյօր տէտի: Ռարատ գօր-
դուպ եադընըդ պաշընա պու շէյի էլ ամէմայա
ձէսարէթի էտէմէտի. իմտի տէօնիպ Դէբօրայա
էյիր սէն տէ պէրատակ կէլիրսէն, վէ Ելլահ նէ
վադըթ իշինի բատթ կէթիրէձէյինի վադթըդրտա
պանա պիլտիրիրսէն կիտէրիմ. եօղտա կիթմէմ

տէտի: Դէրօրա տախի կէլերիմ տէյի սէօզ վէր-
տի. անձագ պիլմիշ օլասըն քի օ վագըթ ֆիւ-
թահաթ սէնին օլմազ տէտի. վէ էօյլէ պէրլիգաե
գալգըպ օնալին քիշի Թօփլայարագ Յատիոր տա-
ղընա կէմէտիլէր: Միասրա սէրտաքէր պունու իշլէթ-
տիյինաե, քէնտիսի տէ ձէմի ադքէրլէրինի ալար.
վէ տօգուգ եիւգ տէմիր ձէնք արտապարըլըյա կէ-
լէպ, Ահան չայընտա Իսրայէլլիլէրէ գարշը հա-
ղըր տուրտու: Էտյան քի վագթը կէլիպ Դէ-
բօրանըն սէօզիւնէ կէօրէ Ռարակ տիւշմէնլէրէ
գարշը ձէնկէ պաշլամագ իչին Յատիոր տաղընտան
էնտիյիսե, օ վագըթ Ընլահ Միասրանըն գալգինէ
էօյլէ պիր գօրգու պըրագտը, վէ տիւշմէն օրտու-
սու էօյլէ պիրիպիրլէրինէ կէչտիլէր քի, աշըրը
ալթըսթլըգտաէն գաչան գաչանա օլտուլար. վէ
Ռարակ քէնտի ադքէրիյլէ օնլարըն արգասընա
տիւշիւպ, հէփիսինի տէ գըրտը Թէմիզլէտի: Մի-
ասրա օ գարդաշալագ արտասընտա չափըգ գաչմագ
խթէտիյինտաէն, արտապասընտան տրչարը ամ-
տը. վէ եայա գօշարագ կիտիպ Ամնէլէկէրին թա-
րաֆընա տիւշտու: (Պու Ամնէլ Թագիր օլունան-
լար քիւչիւք պիր միլէթ օլուպ, օ Թարաֆլար-
տա չատը ալթընտա ադքին օլուրտուտուլար. վէ
էօյլէ սէօյլէնիր քի Մովսէսին զէվձէսի Թարա-
ֆընտան Իսրայէլ միլէթիյլէ խրսըմլըգլարը օլ-
տուղունտան, օնլարըլա տօսթ ուտուլար. լագին
ամնսիզլէր իլէ տէ արտալարը պօզուգ տէյիլ իտի:)
Օ վագըթ Ամնէլ Ռարէրին զէվձէսի Յայէլ Մի-
ասրանըն գարշընընա բասթ կէլտի. վէ իքրամըլա

Միասրայը չաղըրըպ, բահաթ էթմէին տէյի ալար
չատըրընա կէօթիւրտի. օ տախի էօյլէ եօրղուն
վէ գըզըլըն օլարագ իչէձէկ սու իսթէտիյիսե, Յա-
յէլ քէտէր վէրմէսին տէյի սու եէրինէ օնա սիւա
վէրտի. վէ էօյլէձէ իչէրիտէ օնուն իսթէտիյի կի-
պի կիչլէ պիր եէրէ օնու եաթըրըպ, պիր կէլէն
օլուրսա, օնուն օրտայա գաչմըշ օլտուղունու աղ-
նամասըն տէյի իւզէրինի գափաթտը: Յայէլ Մի-
ասրայա եիւզտաէն պէօյլէ տօսթլուգ կէօսթէրտի.
լագին գալգի Իսրայէլլիլէր իլէ պիր օլտուղուն-
տան, թէքրար եանընա կէլիպ, օնու տէրինի ու-
գուսա կէօրիւնձէ, օ վագըթ չատըրըն գաղըղընը
ալըպ, օնունուլա Միասրանըն պաշընը եէրէ մրիս-
լատը, վէ օնու էօյլէ էօլտիւրտի: Ռարակըսա
Միասրանըն արգասընա տիւշմիւշ ատար իքէն,
իսթէ կէլտիյիսե, Յայէլ գալշըսընա չըդըպ,
կէլ ատատըգըն ատէմի կէօր տէտիյինտաէ. իչէրի
կիրիպ պագտը քի, Միասրա էօյլէ տիւշմիւշ էօլ-
միւշ տիւր: Պու վէձհիլէ Ընլահ Իսրայէլլիլէրի
Ռանանըգլարըն Յաբին փատիշահընըն էլինտէն
խլտսա էթտի քի, օնտան սօղրա պրդգ սէնէ ապատ
վէ բահաթ գալտըլար: Դէրօրա տախի Ռարակ
ըտա պիրլիքտաէ պէօյլէ հիքմէթլի պիր ֆիւթահաթ
իւզէրինէ Ընլահա շուքիւր վէրտիգ, իքինի պիր-
լիքտաէ պիր թէշէքքիւր իլահիտի եատտըլար:

ԵՒՏԻՆՀԻ ՊԱՊ

Պէրէանո՝ աբբաթէը ինկիզիտոր օլմասը, վէ Իսրայէլէի Մատիամլըլարը էլինէ խէլաս էնմէսի։

Դատ. պապ 6. 7. 8։ — Թ. Տ. 2750։

Իսրայէլլիլեր եավաշ եավաշ Թէքրար Ալլահը կիւճէնտիրմէյա օնուն եիւզիւնէն տուշմէյիլէ, սահիպսիզ գալարագ, Մատիամլըլարըն վէ Ամալիգլիլերին էլինէն օ գատար շէյ չէքտիլեր քի, էվլէրինի եէրլէրինի պրօպրպ, վէ էօթէյէ պէրիյէ տարմա տաղընդ օլուպ, տաղլարըն վէ մաղարալարըն իչինէ եապանի եէրլէրէ գաչարագ, օ բարարտա էյլէնիրիտիլեր։ Պէօյլէ եէտի սէնէ էզիյէթ չէքտիլեր, վէ արթընդ չարէլերի թիւքէնիպ Ալլահա տէօնտիւլեր իսէ, Ալլահ օնլարա ացըյըպ, իլք էվվէլ պիր մարդարէ կէօնտէրտի քի, իշլէտիքլերի կիւնահլարը եիւզլէրինէ ուրմայըյա օնլարը թէքրար էթտի։ Սօղրա տա Մանասէ սիլէհնտէն Յոաասըն օղլու Գէդէոնա պիր մէլէք կէօնտէրտի քի, Մատիամլըլարըն էլինէն գաչմըշ փէտէրինին հարմանընտա չալըշըպ պուդտայ տէօյեր իքէն, պունա կէլտի, վէ կիտիպ Իսրայէլ միլլէթինի տուշմէնլէրինին էլինէն խէլաս էթմէք իչին Ալլահ սէնի ինթիխապ էթտի տէտի։ Գէդէոն պու շէյէ թահաճիւպէ գալարագ կէրի չէքիլտի. վէ պէն քիմ իմ. սէֆիլ վէ սահրա պիր ատէմ Իսրայէլ միլլէթինին նասըլ գուրթարաճաղըմ տէյի ճէվապ վէրտի։ Մէլէք տախի Ալլահ պիլդիճէ օլսուդու համտ Մատիամլըլա-

րըն թօփուննու պիրտէն գըրտասըն տէտի։ Օ վաղթի Գէդէոն քէնտինին սահիհէն Ալլահ թարաճքնատան կէօնտէրիլմիշ օլտուղունա օնտան պիր նիշան իսթէտի. վէ կիտիպ քէնտի իչէն թահամ հազըր էտիպ կէթիրինճէյէ գատար օրատա էյլէնմէն տէյի մէլէյէ բիճա էտէրէք կիթտի. վէ տէրատէպ պիր քէչի եավրուսու խաշլատը, վէ մայատըդ էքմէք եափըպ պունլարը ալտը մէլէյին էօնինէ կէթիրտի իսէ, մէլէք օ շէյլէրի գարշըտտաքի թաշըն իւզէրինէ գօմատընը էմր էթտի. վէ էլինտէքի ատայըտա օ էթէ վէ էքմէյէ տօգունուսուղու անատէ, օ թահատան պիր ատէշ չըգըպ օ թահամլարը եադտը թիւքէթտի. վէ քէնտիսի տահի անինտէ օրատան գայպ օլտու։ Գէդէոն պու միւճիւզաթը կէօրտիւյինտէ աշը րը գօրգուս. վէ Ալլահըն մէլէյի օլտուղունու աղնատը. վէ օ եէրտէ Ալլահա պիր միհրապ եափտը։ Օ կէճէ Ալլահ Գէդէոնա, կիտիպ Նահատ փութուն միհրապընը սէօքսէն էրգտըն. օնուն եանընտա օլան փութփէրէսթլէյէ միթտապլէդ ադաճլարը քէսսին, վէ փէտէրինէն սէքիզ եաշընտաքի սէմիզ էօքիւզլէնէ ալտը, օ եէնի եափտըդը միհրապը իւզէրինտէ, օ քէսիլմիշ օտունտար ըտտըպտան սունտուն տէյի էմր էթտի։ Գէդէոն տահի կիւնտուզլէն պու շէյի եափմայա գօրգուպ, պիր կէճէ կիպ լիճէ գալտը, վէ միհրապընին իչըզէթ քօտալարընտան պիլէհնճէ օն քիշի ալտը կիթտի. վէ Ալլահըն օ էմրինի իճրա էթտի։ Իրթէսի սապահնան շէհիրին ահալիսի գալգըպ պու շէյ-

լէրի կէօրեւ-քլէրինտէ, վէ արաշթըրարագ Գե-
դէոնուն եափմըշ օլսուդունու աղնատըղլարընտա,
խըրսըլարընտան գուտուրուպ օնուն փէտէրինին իւ-
զերինէ կէլտիլեր. վէ Գեդէոնու էլիսիդէ վեր քի
էօլեւրէլիմ տէյի օնսան իսթէրիահլեր: Փէտերի
իսէ շու եօլուդա Գեդէոնու դուրթարսը. եանի
օնլարա սիզին նէ վազիֆէնիզ տիր. էյեր Եահվա
ալահ ըսա, վարսըն քէնտի միհրապընը երզան-
լատսան ինթիզամընը քէնտի ալըն էօլեւրսիւն
տէտի. վէ պու սէպէպէ մէդյնի փէտէրի Գեդէո-
նուն իամինի յերորաղ գօսու. եանի Եահվաղ
փուրթու եէնտի տէմէք իսթէմի:

Պունսան սօղրա Հաչան քի Գեդէոն Մադիամ-
լըլարըն վէ Ամաղէկլիլերին պիր օլուպ թէքրար
Իսրայէլլիլերին իւզերինէ կէլմյօր օլսուդլարընը
իշիթմէյիյիսէ, քէնտիսի տէ Ալլահտան գուվվէթ
ալըպ, օնլարա դարշը չըզմաղ իչին Ասերին, Զա-
բուղունուն վէ Նէֆթալիմին պէյսիլէրինէտէն օլան
Իսրայէլլիլերի չաղըրըպ ճէմ էթտի: Լաբին Մա-
դիամլըլարըն էլինտէն Ալլահ Իսրայէլլիլերի գու-
թարմաղ իչին քէնտինի կէրչէքտէն օնլարա դը-
լաղուղ ինթիխապ էթտիյինի թէքրար էյի պիլ-
մէք իւզերէ Գեդէոն Ալլահտան շունըշանը իսթ-
տի. շէօյլէ քի կէձէ պիր փէօսթէքլիյի տըշարըստա
հայըմըշ պրոգամայըլա, պիւթիւն եէր գուրս գա-
լըպ, եալընըզ օ փէօսթէքլինին իւզերինէ եաղմուր
հաղընտէյի պիլէտի. Ալլահ Գեդէոնատն պիլէյինի
գաղտուլ էթտի. վէ սաբահտան գալդըպ օ փէօս-
թէքլյի սրդարտրսա, օնտան ապան սու պիր լէյլէն

մօլսուրսուս: Պունա տա գանտաթ էթմէյիպ,
թէքրար պունուն զըտտը օ փէօսթէքի գուրս
դալմայընա, պիւթիւն եէր ըսլանսըն տէյի Ալ-
լահտան տիլէտի: Յամի Գեդէոն պու ինքի միւ-
ճիւզաթը կէօրսիւյինտէ զէյտաէ ճէսարէթ գա-
զանտը. պու ճինհէթտէն ճէմի ասքերի թօփլա-
յըպ, տիւշմէնլերէ գարշը կիտէճէք օլսուդա,
Ալլահ տէօնիւպ Գեդէոնա պու ասքեր չօզ տուր.
պու գատար ասքեր իլէ Մադիամընըլարը սիզին
էլինտէ վէրմէմ. Իսրայէլլիլեր գալգըպ տա օն-
ընը պիղ քէնտի գուվվէթիմիզ իլէ եէնտիք տէ-
մէյինլեր. իւնա օնլարա սէօյլէ քի գօրդազլար կէրի
տէօնսիւնլեր տէտի. պու սէօզլէն իւզերինէ եէրիմի
ինքի պիր քիշի գալգըպ կէրի տէօնտիւլեր. եալը-
նըզ օնսըն քիշի գալտը: Պու գալանլար իչլին տէ
Ալլահ չօզ տուրսար տէտի. վէ Գեդէոնա էմր էթ-
տի քի, պունլարը ալըպ պիր սու քէնարընա կէօ-
թիւրսիւն քի, սու սամընը ըտրսար. վէ օրատա սու
իչմէյէնլերի արատա օնլարա տիղդաթ էթտին. վէ
քիմ քի սույու սուճունա ալըպ քէօփէք կիպի
եալապտա, օնլարը պիր թարաֆա այըրսըն. վէ
քիմ քի տիզի իւզերինէ կէլմէպ իչէրսէ, օնլարը
տա պիր թարաֆա այըրսըն: Գեդէոն պէօյլէ եափ-
տըղընտա կէօրտիւ քի, եալընըզ իւչ եիւզ քիշի
էօյլէ քէօփէք կիպի եալայապտաղ իչտիլեր. վէ գա-
ընլարըն թօփու տիղլէրի իւզերինէ կէլմէպ սու-
ըսրընը էօյլէ իչտիլեր. օ վաղրթ Ալլահ Գեդէո-
նա, իշթէ Իսրայէլլիլերի պու իւչիւզ քիշիյիլէ
Մադիամլըլարըն էլինտէն դուրթարաճաղըմ. պա-

պը գալանալարըն ձիւմլէսինի տէ էվլէրինէ կէօնտէր տէտի: Պատէհու Ալլահ օնա թէքրար եվրէք վէրմէք իչին քէնտիսի եալընըզ Փարա իսմինտէ օլան տէլի գանըլըր պէրապէր ալտրատ կէձէ իլէ կիզլէնմա տուշմէնլէրինէ օրտուսունա կիտիպ, քէնտի արապա-ընտա նէ սէօյլէմէյէճէքլէրինի տիյնէսին տէյի էմր էթտի: Գէդէոն, տէմիյի կիպի կիտիպ տիյնէտի քի, ասքէրին պիրի օ պիրինէ շէօյլէ նադի էտիյօրտու-տու. պիր բիւյա կէօրտիւմ քի արփա ունտունտան նափըլմըշ պիր սօմուն էօթէ թարագճատան նու-վարլանարագ պիրէ տօղրու կէլտի. վէ չարփը լոպ Մադիամլըլարըն օրտուսունու խարապ էթտի տէ-տի. օ պիրի տէ օնա, պու Յոհաննն օղլու Գէ-դէոնուն գը լաձը օլմալը տըր. էօյլէ կէօրիւնիւյօր քի Ալլահ պիրէ օնուն էլինէ վէրմիշ տիր տէյի ձէվապ վէրտի: Գէդէոն պունու իշիթտիյինտէ Ալլահա թէշէքքիւր էտիրէք չափըճադ քէնտի օրտուսունա տէօնտու. վէ գալդըն կիտէլիմ, Ալ-լահ Մադիամլըլարը պիրլիմ էլիմինդէ վէրտի տէտի. իմտի օ իւչէիւզ քիշիյի իւչ թադըմնա պէօլտու. վէ սլահ եէրինէ օնլարըն հէր պիրինին պիրէր էլէրինէ պույնուզտան պիրէր զուրնա, վէ օ պիր էլէրինէ, կէօրիւնմէյէն տէյի տէօթի իչինտէ պի-րէր եանմըշ չըրտաղ վէրտի. վէ պէն նէքի եափտա-ըմ հէվինիզ տէ էօյլէ եափըն տէյի օնլարա թէնե պիհ էթտի: Պէօյլէ եարը կէձէյէ եադրն գալդըզ դաձիլատէն տուշմէնլէրին օրտուսունա կէթտիլէր. վէ Գէդէոնուն տէօղիւ մուձիպինճէ պիրտէն պիրէ զուրնալարընը չալարագ տէօթիլէրէ գըրտըլտը, չըրտաղլար օրթայա չըգտը. վէ հէվինի պիր տա-ղըլտան, "Թատպինին վէ Գէդէոնուն գըլըճը" տէյի չաղըրըլմայա պաշլատըլտը: Պու շէյ իլէ Ալլահ Մադիամլըլարըն օրտուսու իչինտէ էօյլէ պիր էօրճ պըրագտը քի, օրտաա պիրիպիրլէրինէ կէչէրէք, վէ կէձինին գարանլըղընտա պիրիպիր-լէրինի տուշմէնլէրտէն տիր զանն էտէրէք, էօն-լէրինէ կէլինի էսիրկէմէյէն գըրտարըտըլտը. շէօյլէ քի օրտաա քէնտիլէրտէն 120,000 քիշի գըրըլտը. վէ տարմա տաղընըզ էօթէյի պէրիյէ գաչտն օն պէշ պին քիշի իչինի տէ Գէդէոն ախէր Խարայէլ-լիլէրէ տաէմ կէօնտէրտի քի, էօնլէրինի կէչիպ օնլարը տա գըրտարտը. վէ Որէբ վէ Զէէբ խամինտէ օլան իքի հիւքիւմտարլարընըն տա պաշլարընը քէ-պիպ Գէդէոնա կէթիրտիլէր: Գէդէոն տաճի Զէ-բէէ վէ Սալմունա խամինտէ իքի հիւքիւմտարլա-րընը տահա թութուպ, օնլարը քէնտի էլի իլէ պօղազլատը:

Գէդէոն պու նիյիթիյլէ եափտըգ պիրէ իրաիյէ, օ վագրէ Խարայէլլիլէր պունա կէլինդէ, մունտաղ քի ախպիրէ Մադիամլըլարըն էլինտէն գուրթարտըն. պունտան սօղրա էօյլէ եապըշտը քի, ախ վէ ախ-տէն սօղրա էվլատլարըն պիրէ գըլըտուզ օլտը-ղունդ տէտիլէր: Գէդէոն տաճի հաշա, սիզին հիւ-քիւմտարընըզ Ալլահ տըր. պէն սիզտէն եալընըզ շու շէյի իսթէյէճիմ քի, տուշմէնլէրին եադմտըն-ման պունա տաէմ պաշընա պիրէր քիսիմ վէրէ-սինիզ տէտի. (չունքի օ գըրըտանլարըն իչինտէ փինք էօզ Խարայէլլիլէր վարըտը քի տիյէ-

դօրաւոր լայ.) օնլար տախն մուհապէթ լէն չը-
գարըլ վէրտիլեր. վէ Գեդէոն պուննու եաւմա-
յըլա, Մադիամլըլարըն հիւքիւմտարլարընըն ալ-
թուն ըղղալընման մատա, հէվիսի պիր պրատա
քիւլէյհէթլե շէյ էլէ կէչիրտի: Պատէհու օնլարըլա
քինամի Էփրա թատիր օլունան շէհիրինին իչինաե
պիր թադըմ իթիգատը պաթըւէյ տախր շէյլեր
եախտը քի, ասղրա քինախինէ տէ, էվլատլարընա
տա, վէ ձէմի ախիր Իսրայէլլիլեր տէ կիւնահ
սպէպի օլտուլար: Լաքին պու ձիւմլէ քինախի
Ալլահըն խըզմէթինին տէ ենին էլտէն պըրագմատը.
վէ օնունու-լա պէրապէր Իսրայէլլիլեր տէ Ալլահա
խըզմէթ էտէրէք, զրըզ սինէ Գեդէոն սաղ օլ-
տուզձա Մադիամլըլարըն վէ ախիր տինոսլէրինին
էլինատէն ազատ գալմըլտար:

ՍԼՒՒՕՀՃՒ ՊԱՊ

ԸՔՒՆԼԷՒՔՒՆ ՃԷՊՊՈՒԼԸՂԸ:

Գ-ՈՊ. ՊՊՂ 9: — ՅՈ. Տ. 2770:

Օնատն ասղրա Իսրայէլլիլեր Ալլահը պըրա-
զըպ, Ամմոնլիլերին Բահադ Խորիմ տինիլէն փու-
թունա թատմայա պաշլատըլտար. վէ քինախիլերէ
օ գաւտր էյլիքլեր էթմիշ օլան Գեդէոնա տա վէհ
պէօյլը նամքէօրլուդ կէօսթէրտիլեր քի շէօյլե
օլաս: Գեդէոն էօլմէյիւռէ պըրագմըշ ըտը. պունդա-
ման մատա Ամմոն պիր գարըտան տա Ըբիմելեք
իսմինտէ, պաշգա պիր էվլատը տահա վարըտը: Պու-
օ վաղըտ վաքիաէսի թատրաձընտան օլան ապրա-

պատարընըն էլնէյէ Ամմոնլիլերին գալմնի քինախ
ձէլտէթմիշ օլաս, օ պիր եէթմիշի պըրագարագ,
վէտէրինին եէրինէ քինախի Իսրայէլլիլերին ի-
պէրինէ հիւքիւմտար գօնտուրթաս: Ա՛ն քինախ
հիւքում էթմինի էմին էթմէք իչէն, իլք աղըզա Ամ-
մոնլիլերտէն ալտըղը ազձէյիլէ պաշընա խօվարտա
տախլիր թօփլայըպ, չափրձագ կիթտի վէ օեէթ-
միշ գարընտաշլարընը թուխթուպ, ալթմըշ տօղու-
ղունու պիր թաշըն իւղերինտէ պօղաղլատար. իչ-
լերինտէն եալընըզ Յոփաթտամ խամինտէ էն քիւ-
չիւկ դաչարագ էօլիւմտէն դուրթուլտու: Տօղրա
Ամմոնլիլեր տախր Իսրայէլլիլեր իլէ պիր ապայա
կէլիպ, Ըրիմելեքի փատիշահ գօմանըն զինէթինին
ձգրա եաէրլեր իքէն, օ վաղրթ Յոփաթտամ կիտիպ,
պունլարըն գարշընտաքի Գարիզնին թատիր օլու-
նան տաղըն իւղերինէ չըգարը. վէ ուզագտան չաղը-
լատագ օնլարա պէօյլէ սէօյլէտի: Ամմոնլիլեր, սիզէ
սէօյլէյէձէյիմ շէյի էյիձէ տինտէյին տէտի: Ընգձ-
լար քինախ իւղերլերինէ պիր փատիշահ գօմադ
խոթէտիլեր. վէ զէյթունն ագաճընա կիտիպ, կէլ
պիզի փատիշահ օլ տէտիլեր. օ տախտ ձէվապ
վէրիպ, պէն օ սէմիզ եաղըմը նատըլ պրագայըմ
քի, օնունու-լա Ալլահ տա իմտանլար տա պունա
իմոսլար էտէրլեր. վէ կէլիպ պիզիմ կիմի ագագ-
լարա հիւքիւմտար օլայըմ տէտի. օագրա կիտիպ
ինձիր ագագընա տիւշտիւլեր, վէ կէլ պիզիմ իւ-
զերիմիզի փատիշահ օլ տէտիլեր. օ տախտ պէն
թաթը մէյիմի պրագագրագ տա նատըլ կիտէյիմ
օտունտարա հիւքիւմտար օլայըմ տէտի: Օ տա

օրհասը, ասկից կվերանայիր. ասմա տախտ պու նահալ օլապիլիր քի, պէն Ալահըն վէ ինանարըն շալլըղը օլան շարտարըմը պըրագըդ կելէյիմ ահ, սիզին կիպի օտունըլարա հիւքիւմնար օլայըմ աէյի ճէվապ վէրտի: պու տա եօդ ահմախ, օ վագըթ գալդըդ գարա չալըյա, կել պիզիմ իւզէրիմիզէ աէն փահիշահլըդ էթ ահալըլէր. գարա չալը շազ օլաու, վէ օնլարա կէրչէքտէն սիդ պէնի քէնահ իւզէրինիզէ փահիշահ դօրանըդ, կելին, պէնիմ կէօլկէմին ալթընտա սըղընըն. եօղսա գարա չալըտան աթէշ չըգար, վէ սիզին կիպի չամ ադաճլարընը եադար պիթիրիր ահախ: պու թէմանիլին արդասընտան Յովաթամ, պադըն պիր քէրըթ, էյլէքտարընըդ օլան Աւեդէոնա պէօյլէ մուգապէլէ էթմակինիզ հագմը տըր քի, օնուն ձարկէսինին էվլատը Աբիմելէքի իւզէրինիզէ փահիշահ գօնդ իչին ևէթմիշ էվլատընը պիտան թէլէֆ էթմէք իսթէմինիզ. էյէր պու չէյ հագ ըտա, պիրիպիրինիզին խայրընը կէօրին. եօղ էյէր հագ տէյիլ իսէ, եա քի օ Աբիմելէքտէն աթէշ չըգմայըտա հէփինիզի տէ եադըդ թիւքէտէճէք տիր. եա տա սիզտէն չըգան աթէշ օնու թէլէֆ էտէճէք տիր տէտի:

Յովաթամ պէօյլէ սէօյլէյէրէք գաչար կիթտի Սիւքհեմէ տագլատը. վէ օնուն սէօզիւ սահիհ չըգար. չունքի Աբիմելէք եօլտուզուդուա իւչ սէնէ գատար Իսրայէլլիլէրէ հիւքմ էթտիքտէն սօղտա, Սիկհեմլիլէր արթըդ օնուն ձէպպարլըղընա տայանադմայըդ, գատաղ իսմինտէ պիր հիւքիւմ

ատրըտա պիր օլարադ օնա դարշը պաշ դալարըտըլար. վէ թօթուդ էօլտուրմէք իչէին արզատընա տիւշմէյէ պաշլատըլար: Պունուն իւզէրինէ Աբիմելէք քէնահ ատքէրյլէ Սիկհեմլիլէրին իւզէրինէ կիթտի, վէ օնլարը գըրմայըտա գալայէ տէ աթէշ վէրիպ պին քիշի գատար տախտ օրատտա եադտը: Օնտան գալդըդ, քէնահյէ ատի օլան Թէրէս շէհրի իւզէրինէ կիթտի. պու շէհրիրին օրթա եէրինտէ պիր մէթին գալա վարըտը. շէհրիրին պէօյիւքլէրինտէն պիր թադըմը օնուն իւչինէ կիրիպ սադլանըտըլար: Հաչան քի Աբիմելէք գալանըն ալթընա կիռիպ դափուսունա աթէշ վէրմէք իչէին եադլաշըտըրտա, եօգարըտան պիր գարը օնուն իւզէրինէ պիր տէյիրմէն թաշը վարըսար աթտը քի, կելիպ Աբիմելէքին թէփէսինի խուրտուխաշը էթտի. օ տախտ անինտէ սիլկհտարընը չաղըրըպ, դըլըճընը չէք, պէնի էօլտուք. քի, պիր գարը էօլտուրմուշ տէմիրինլէր տէտի: Վէ էօյլէճէ օրատտա Աբիմելէք ֆէնա հալտէ էօլիպ, Յովաթամընի օ թէմանիլի կէթիրէրէք օնլարը լանէթլէտիկի կիպի, Սիկհեմլիլէր իլէ պիրլիքտէ Աբիմելէք քէնահ մէրհամէթսիզ լիկինին վէ քէմինկինին ղազէպինի Ալահտան ալարը:

ՏՕԳՈՒՄՕՄՈՆՃՈՒ ՊԱՊ
Յեփռայէնէն հիւէյէ:
Դատ. պաթ 10. 11. 12: — Թ. Տ. 2800:

Աբիմելէքտէն սօղրա Իսրայէլլիլէրէ հաքիմ օլ-
Թօլգա իսմինտէ պիրի Իսրայէլլիլէրէ հաքիմ օլ-

ատ, վէ եւրմի խ֊չ անէ հաքիմլիք էթմէքտէն
սօղրա, ծնուն արդասընաան Գաղայադը Յայիր
հաքիմ օլաու֊քի, օթուղ ևքի էվլատը վար ըսը,
վէ պունլար օթուղ ևքի սրնայա պինիպ էօլէ կի֊
ատր իտիլէր. վէ հէր պիրինին պիրէր շէհիրի վար
ըսը քի, "Յայիրին դաատպալարը,, ատնիլտիլէր:

Յայիր եւրմի ևքի սէնէ հաքիմլիք էթմէքտէն
սօղրա էօլտիւիւատ, Իսրայէլլիներ Թէքրար
փուԹփուխէթլէյէ Թաշլիպ օլաու֊լար. վէ Ըսրի֊
լերին, Ա֊ովաբլըլարըն, վէ Ըմմնլու֊լարըն փու֊Թ֊
ըարընա Թաիմայա պաշլատըլար. օնաւն իչին Ը֊
լահ տա օնլարա կիւձէնիպ, եւուզան պրոպատ.
վէ օնաւ֊քիպ սէնէ օ միլլէԹլէրին էօԹէւան պէ֊
րիտան օնլարըն Թօփրաղընա կիրիպ, ալԹուտ
էթմէլէրինէ միւտաատաւ էթտի: Պէօյլէձէ հաչան
֊քի Ըմմնլու֊լար օրտու֊յու֊լա իչէրի եիւրիւյիւս,
Գաղայադ Թաալիր օլունան այալէթէ նապըշալը֊
լար, վէ օրտանն կիւոիպ արդայըրա Իսրայէլլիներին
Թօփրաղլարընա էյիձէ հիւքմ էթմէք էնքիա֊
ընտա օլաու֊լար ըտա, օ վաղրէթ Իսրայէլլիներ
ադըլլարընը պաշլարընա Թօփլայարաղ, օ փու֊Թ֊
ալը իչէրինտէն ատֆ էթտիլէր, վէ Թէօվհիդ
հէզրէդ Ըլահա գօշտու֊լար: Վէ Գաղայադըն ի֊
չէրի կէչիրիլմի իչէրինտէ էօլէ ակօղ էթտիլէր
֊քի, պու Ըմմնլու֊լարա գարշը քիմ֊քի կօնի, ակ֊
շիպ ձինակ չըգարտա, օնու֊քէնտիլէրէ հիւքիմ֊
տար նատպ էթտինլէր. լաքին պու շէյէ քիմսէնին
ձէտարէթ էտիմսիզինի կէօրտու֊քլէրինտէ, Յեվ֊
Թայէլի չալըշտըղը, կէլտին պու ձինակին չարչ֊

տինի օ կէօրտէն տէյի ակու֊շնակու֊լէր: Պու Յեվ֊
Թայէ տէտիյէտիվ, Գաղայադը եիւրէթ պէր տատմ
խտ֊քի, գարընտաշլարը սէն փէտէրիմիզնին էօվէյ
էվլատը սրն տէյէրէ֊ք, փէտէրինին միրատընատան
օնու մահրում էտիպ, էվտէն ադշարը գօչմու֊շ
ուտու֊լար. օ տա կիտիպ պիր Թարաֆա պաշընը
չէքմիշ, վէ պիր Թադրմ խօշարատալար Թօփլա֊
յըպ էօլէ եիւրէթլէյիւ քէնտի պաշընա էօմիւր կի֊
չէրիր խտ: Ամտի պունա կիտիպ. գալը կէլ, շու֊
ձինակի իլէրի կէօԹիւր տէյի ըրձա էթտիլէր խտ,
Յեվթայէ տախի իլք աղըզա ադըրտան ալարագ,
Գաղայադըլարըն քէնտինէ էթտիքլէրի նահագ֊
լադը եիւրէրինէ ուրտու: Սօղրա օնլարտան եէմին
իլէ սէօզ ալտը քի, էյէր Ըլահ բատԹ կէԹիրիպ,
օ ձինակի եէնէրտէ, օնլարըն իւզէրինէ քէնտիտի
հիւքիմտատ օլսուն. էօյլէձէ գալդըգ օնլարըտա
պիրլիքտէ, Իսրայէլլիներին ձէմ օլաուգլարը Ա֊
սեվա տէնիլէն մահալէ կէլտի. վէ Ըմմնլու֊լարըն
փատիշահընա, սէն նիչին պէնիմ Թօփրաղըմա
կէլմպ ձինք էտէյօրսուն տէյի իլչի կէօնտէրտի:
Ըմմնլու֊լարըն փատիշահը ձէվապ վէրիպ, պու֊
հէրլեր պէնիմ Թօփրաղըմ ըտըտտ, Իսրայէլլի֊
լեր Ա֊ըսըրտան չըգրպ կէլտիլէր գապը էթտիլէր
տէտի: Յեվթայէ տախի Թէքրար խապէր կէօն֊
տէրիպ, օ վաղրէթ պու֊բանըն ահալտի պիզէ հօղ
վէրմէ֊ք խտԹէմէտիքլէրինտէն պիզէ գարշը ձինք
աչմըտտ. պիզ տէ Ըլահրմընըն հարատմը֊յա օն֊
լարը նէնէրէ֊ք, ձինք հու֊գու֊գու իւզէրէ պու հէր֊
լերի ալտը֊դ, իւչ հիւգ տինէտտին պէրի էլիմիզտէ

տիր. շնաի սէն զարմիշ էլիհզաէն դահմագ խա-
թէյօրսուն. պու էթախյին հագարդ լըզըն շէրա-
աթընը Ալահ քէնաի քէսան սէսի: Պունաան
սօղրա Յեհթայէ օնուն քէնաի սէօղհնաէն սէօն-
մէյիգ, իչէրի հիւրհումէք խաթէախյինի կէօրհնճէ,
օ վազրէթ քէնաի սէ Ալահըն թէկրէթմէախյէ
չահրճագ գալդօը ասքեր ճէմ էթսի. վէ ճէնիկ
կհաճէյի վազրէթ, Ամինլուլարը եէնաէքսէն սօղ-
րա սէլամէթ էվհմէ սէօնճէէք օլուրսաամ, էվհն
գահուսունաան իչէք էվհէլ քհմ քի սրշարը զդըգ
գարշըա կէլհրսէ, օնու Ալահա գուրսան էսէ-
յհմ սէյի Ալահա ահա էթմսի: Պէօյէճէ Յեհ-
թայէ կհթմսի, վէ Ալահըն եարսըմըյրա սհուշ-
մէնլերի ֆէնաա հալսէ գըօարագ, հիրմի շէհհիր սէ
օնլարսան կէրի ալար. վէ պագը գալանլարը գա-
զօսսաա սասմա սաղընըզ էթսէքսէն սօղրա,
հաչան քի սէօնհւսլ Մաահմա շէհրհնաէ քէնաի
խանէսինէ եաղրաշարդրսաա, պագտը քի քէնաինին
պիր թէք սէվկհւլհւ վէ պաքիրէ գըզը, սհսէր գըզ-
լարըսա պհրհնքաէ շաղ լըղըրսա օյնայարագ, սաավուլ
չալարագ գարշըօրնսա չըգդը: Օ վազրէթ Յեհ-
թայէ ալէթհւսէթ օլաու. աշըրը գաասվէթհնաէն
արգաաընսաաքի բուսդայը եըրթար. վէ վայ պանա,
գըզըմ, պաշըմա նէ սէրա կէթհրսէն. պէն պհր-
մէյէրէք սէնէն իչհն Ալահա ահա էթմհշհմ.
շնաի սէ սէօղհւմէն սէօնէմէմ սէսի: Գըզը
ճէսաուրլուդուրա իսէթէ վէրհպ, պէնհմ իչհն հէր
նէ քի ահա էթմհշհսէն, թէքմհլ էթմէհսէն.
չունքի Ալահ սաանա պու ֆհւթաահէթը օնուն-

ուրա վէրմհշ սիր. Ֆադաէթ եալընըզ շուն ու իս-
թէրհմ քի, պանա ևքի այ մէօհւէթ վէրէսէն քի,
պու րհֆիզէրհմ հնէ պհրհնքաէ տաղրարա կհտհպ
սօղրաշայրմ, վէ պաքիրէհյհմէ աղրայրպ ֆղհան
էսէյհմ սէսի: Յեհթայէ իսթէախյի կհսի օնու
էօյէ պըրսագտը. վէ ևքի այսան սօղրա կէրի սէօն-
սհւյհնաէ, Ալահա էթախյի ահտընը թէքմհլ
էթսի: Վ է օ վազրէթսան Իսրայէհլհէրին իչէնէ
շու աաէթ կհրսի քի, հէր սէնէ գըզ չօճուգդար
պիր արայա կէհպ, սէօրէթ կհն Յեհթայէնին
գըզընըն իւզէրհնէ աղրարրսարդար:

Օնսան սօղրա Նհրհմ սհրհսէսի Յեհթայէի
գըզգանարագ, Յորգանան ըրմաղընը կէչհպ օնա
կէրսհրէր. վէ իսրսանարագ պիզն նհչհն աաէմ եէ-
րհնէ զօյուգ սա, պհրէնճէ ճէնք էթմէյէ չաղըր-
մասըն սէսհրէր. վէ պու շէյ իչէն էվհնի պար-
գընը եազարըդ սէյի օնա գօրգու վէրհրհսհրէր:
Յեհթայէ սախի օնարա ճէվապ վէրհպ, պէն
սիզն չաղըրսարմ. լաքին քհմսէ կէրմէախյինի կէօր-
սհմ իւա, քէնսհմի թէհղհքէյէ գօսում. Ալ-
ահ սա իշհմի րասթ կէթհրսի սէսի: Սօղրա-
սան օնարընն եհնէ րահաթ սուրմայրպ Ֆէսաա
վէրսհքհէրհնի. վէ Գաղայադղարարա եհւրէք սէ-
րճէք սէօղհէր սէօյէսհքհէրհնի կէօրսհսյհնաէ,
սէրագէպ իւզէրհէրհնէ ասքեր չըգարար. արգա-
սան կէրհնհէրի գըօսար. վէ գաչանարար, քէնսի եէր-
հէրհնէ կհթմէք իչէն Յորգանանըն պիր սար պօ-
ղաղընսան կէչճէէք օրսուդարարընսան, օնարը
թուրթսուրսուր, վէ Նհրհմ սհրհսէսինսաէն օր-

տուղբարքնը թէ՛ձրիւսկ էթմէք լէյնի, Նահուտ տիէրին շու շէպպօլէն քէլեմէօնի սէօյլէմատիրը խոտ քի, էքին քէլէնի տէմէք տիր. վէ քիմ քի ռօզրու թէլաֆֆուզ էտէմէյիճ, պէպպօլէն տէրխոտկիտ, Ներեմ սիլսիլէսինտէն օլսուդու պէլլի օլուպ, օնու էօլտուրուր իտուխլեր. վէ պէօյլէ իլէ տէ պու ձէնքտէ օնլարուն եվլատի իքի պին քիշի պղըրլար: Յեմեյէ պէօյլէձէ ալեը սէնէ հաքիմլիք էթտիքտէն ռօզրա էօլտուչուտէ, օնուն արզասընա Ռեթզհէմլի Նասերոն հաքիմ օլսու քի, օթուզու էլքէք, վէ օթուզու դըղ, ձէմանն ալեմըշ եվլատը օլուպ, պունլարըն հէվեսինի տէ քէնտի էլեյնէ էվլէնտիրտի. վէ եէտի սէնէ Խատայէլ լիլերէ հաքիմլիք էթտի: Օնուն արզասընատան Օ՛աբուդմնու Էլեն օթուրսու օն սէնէ: Պատէհու Ներեմ սիլսիլէսինտէն փարաթմնու Ըբդոն օթուրսու քի, պըղդ եվլատ քէնտինէն վարըտը, վէ օթուզ եվլատ տա օնլարուտն օլսու քի, հէվեսի պիրտէն նէթմիշ արսիայա պինէր իտուլէր. եէտի սէնէ տէ պու հաքիմլիք էտիպ էօլտու:

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՊԱՊ

Սամփռոնո՜ն հէ՛ռեսյէսի:

Գաղ. պաղ 13.14.15.16:—ԹՈ. Տ. 2850:

Նօգարբտա պնքը էթտիյիմիզ հաքիմլերտէն ռօզրա Խատայէլ միլլէթի Ըլլահըն իրզմէթինտէն էինէ կէվշէմէյիլէ, վէ պըղդ սէնէ գատար սահիպսիզ գալմայըրտա, թէ՛քրարէն սինսիզլերին հիւքմիւ պիղ

տկլինաէ օ գաւրը պիր էրքէք էվլատ տունանայա կէթիրտի քի, իսմինի Սամիսոն գօտուլար. վէ Ալլահըն ալգըշը տախմա օնուն իւզէրինաէ օլաբադ պէօյիւտիւյինաէ, ղայէթ գուվվէթլի պիր ատամ օլտու. վէ քէնտի ամթալարըյլա պիրլիքտաէ Սարսա վէ Նաթաուլ թապիր օլունան շէհիրլէրին մնափէյինաէ սաքին օլուրուտու:

Սամիսոն պիր ակֆա Ալլահըն թէտափերինէ տինսիզլէրին Թաննաթա թապիր օլունան շէհիրինէ կէթտի. վէ օրատա տինսիզ պիր զըղա ալադա փէյատա էտիպ, կէլտի վէ ամթալարընա օ զըղը քէնտինէ ալընըլար տէտի. ամթալարըյլատա պուշէյին Ալլահտան օլտուղունու պիլմէյէրէք, (քի օ սէպէպ իլէ Սամիսոն տինսիզլէրին իչինէ կիրմէյիլէ օնլարըն հափսըղ լըդլարընըն էտտասընը էտէճէք իտի) իլք ադըգա օնա գաւրշը կէլտիլէր. սօյունուն իչինաէ զըղ ւօգմու քի, կիտիպ տինսիզ պիր զըղ ալաճադաըն տէտիլէր իսէ տէ, սօղրատան չարէ օլմատըղընը կէօրմէյիլէ, քէնտիլէր տէ օզըղը ալմադ իչին Սամիսոնու ալիրլիքտաէ Թաննաթա կիթմէյէ գալգտըլար: Նօլտա կիտէր իքէն, Սամիսոն պաշընը ալըպ եալընըզճա պաղլարըն ատատընատան կիթտիյի էճնատէ, զաֆիլտէն իւզէրինէ պիր ասլան եավրուսու գօշտու. Սամիսոնուն էլինտէ սիլահ եօղուտու. իտտի Ալլահտան գուվվէթ ալըպ, օնու թութտու, աղըրընը աչտը, վէ էրքէճլիպ էօյլէ էօլտուրտուքտաէն սօղրա, եվինէ ամթալարընէն եաճընա կէլտի. օնլարա պիր շէյ ատօյլէմէտի. էօյլէչէ կէլիպ զըղըլա սէօվլու պաղ-

ճատըլար: Պիրտաղ վաղըթտան սօղրա տուչունէմէք իչէն Սամիսոն թէքրար Թաննաթայա կիտէչէք օլտույուսա, օ էօլտուրտուչու ասլանա պադմադ իչէն կիթտի, կէօրտու քի արըլար օնուն իչինէ պաղ եափմըշլար. ալըպ եօլտա՝ եէյնէրէք կիթմէյէ պաշլատը. վէ եէսինըէր ատչի փէտէրինէ վէ վալիտէսինէ տէ վէրտի: Ճաչան տուչունէ պաշլատըլար ըտա քի, եէտի կիւն սիւրէր իտի. տինսիզլէր Սամիսոնտան գօրգուպ, օնա այադտաշ լըդ էթսինլէր, վէ Սամիսոն օնլարըտա էյլէնսին տէչի, եանընա օթուպ կէնճ եիկիթ գօտուլար: Օ տուչունուն շադլըդ վաղթընտա Սամիսոն պունլարտա պիր պիլմէճէ սէօյլէտի քի, էյնէր օ եէտի կիւնուն իչինաէ մանտարընը վէրէ պիլէրէր իտի, օնլարտա օթուպ թօփ ինճէ պէդ իլէ օթուպ տա կիյինէճէէք րուտա վէրէճէէք իտի. վէ էյնէր մանտարընը վէրէմէզլէր իտի, պու շէյլէրի օնլար Սամիսոնա վէրէճէէքլէր իտի. վէ պու պիլմէճէ տէ շույուտու. "Նէյիճիտէն եէյէճէէք չըգտը. վէ գուվվէթլիտէն թաթը չըգտը": Պունուն իւզէրինէ օ տէլե գանըլտար իւչ կիւն եօրուլտուլար ըտա տա, մանտարընը պուլտամաղլարընը կէօրմէյիլէ, կիզլիճէ Սամիսոնուն կէլինինէ տուշտուլէր քի, պէվճինի ալտատտարադ օնուն աղըրնատան ալըպ քէնտիլէրէ սէօյլէտիլէր. եօղտա մատամ քի սէն պիզի Ֆադըր էթմէք իչէն պու րայա չադը իմըշտըն. պիզ տէ սէնինէ էվինի պարդընը եադտարըպ տէտիլէր: Գատը Սամիսոնա բիճա էտէրէք, ադըայըպ սըզլայարադ օ գատար շէյ էթտի քի, եէտինճէ կիւն

աղբակէթ աղջնաման ալլուդ, կիմաթ օնլարա սէօյ-
լէաի. օնլար տա տէօնիւդ Սամիսոնա, "պալտան
տահա թաթը նէ վար, ասլանման տահա զուռ-
վէթլէ քիմ վար" տէտիլէր: Օ վաղթի Սամիսոն
օնլարըն հիւյէֆեաալըղընը ադնասը, վէ քէնտի
տէ շու եօլտա ձէվապ վէրիպ, "Ընյէր ալինիմ
կինձ ինէքճիյէկլիմի տարա գօմայայըրըղը, պէ-
նիմ ալիմէձիմի պուլամազլարըղը" տէտի. վէ
խըրսլանադարագ անինտէ օրտանի գալդըդ Ընկաղն
շէհրինէ կիմաթ. Ընլահըն եաթսըմըդլա օրտա
օթուդ ալինախ էօլախդաին. օնլարըն ադդասըն-
տաքի բու պալալարընը չըղարըդ կէթիխտի պունլարա
վէրաի. գարըդը տա օրտան պլըդադըդ խըրսըդա
վէյաէրինէն էվլէնէ տէօնտիւ: Սօղըտ վաղթըդլա
Սամիսոնտան խըրսըդ կէչմէյիտ, պինգօնճէ պիր
քիչի եամլուտաւ ալադադ, թէքրար գարըրնըն եա-
նընա կիմաթ խաթէտի. լաքին կէչնտ քէնտի գա-
յընաթտաարընդն քէնտի գարըսընը պիր ախէր քի-
շիյինէ էվլէնտիրմիշ օլտուղունտա կէօդտիյինտա,
Սամիսոն ալինախդըրտաէն պիր էյի ինթիխտամընը
ալմայա պու շէյի ակպէպ թուդտաւ. խանի կիտխտ
իւշէխուդ ակլէքի թուդտաւ, (քի օրտադտաա չօդ
վարդտ ատըդը) վէ պունլարը կէնճէր կէնճէր
դուչար գալդընտան պիրիգինէ, վէ արտընտա
տա պիրէր չըդտ գօյուպ պաղտատը. կօչէձէկ
ալինախդըրէն պու զաման թաղդադընտա գօյմըդտան
քի, կիտխտ աթէշ վէրմէդք, օնլարըն թօխտ
պու զաայլարընը, պաղտարընը, վէ գիյմէտէն ա-
զաձարընը եադըդ քիչ կիմաիդը, վէ հիչ պիր

շէյ գալմատը: Պունլարըն ահինգէրի պու շէյի
եափան Սամիսոն օդտուղունու, վէ գէվճէինէ
չըդարըդ ախէրէ վէրակյինտէն էօթիւրու գայըն-
աթտարընն ակպէպ օդտուղունու իշնէթտիքդէրինտէ,
կէլտիդէր օնուն էվինէ աթէշ վէրտիդէր քի,
գրըդը տա պիրդիքտէ օդտուղու հալտէ էվի պար-
գրյտա եանտը. լաքին Սամիսոն պու շէյդէրէ տէ
զանատաթ կիմէյիպ, թէքրար վէդ չօղ ալինախդը-
դէր տահա էօդախտաու. վէ սօղրա Յուդա սիդ-
սինինն իչինէ կիտիպ, Նաոմ խամինտէ պիր
մադարատա տաքին օդուրտուտու: Տինախդէր պու-
նու իշնէթտիքդէրինտէ տաքէր ձէմ էտիպ, օրտու-
յու Յուդա սիլսիլէսինինն իւզէրինէ կիմաիդէր.
վէ օնլարտան խաթէտիդէր քի, Սամիսոնու պաղ-
տատա պիրդիքտէ Սամիսոնա կէլտիդէր, վէ
նէ տիր պու այնինն եափտըղըն, այն պիլմէզլիկնն
քի պիզ ալինախդըրէն հիւքմիւ ալէբնատայդ, խանի
շէհրտն այնի պաղտայդտ օնլարըն էվինէ թէսլիմ էթ-
մէյէ կէլտիդ տէտիդէր: Սամիսոն տա իւք էվվէլ
թուդուպ էօդախ լամէյձէքլէրինի, եէմինէթմէ-
տիքտանն օտղտա, իւչ գաղն խիդէր իչ. քէնտինի
պաղտայդտ ալինախդըրէ թէսլիմ էտիդէք գուբ-
թուլմազտարընա վիւաատաէ էթտի: Ֆաչան քի
Սամիսոն պէօյլէ պաղդը օդտուղու հալտէ, ալին-
սիդլէրինն օդտուտունա եադդաշտը, վէ օնլար տա
ակվինձլէրինտէն չադըրշաատաղ օնու թուդմազ ի-
չին իւղրինէ, գօշտուդտ ըտա, օրտան Ընկահըն

դուվէթի Սամիսոնուն իւզերինէ եէթիշտի. վէ պիրտէն պիրէ օ իսկելըի դըըրտը, եէրտէ պիր մէրքէպ չէնյէ կէմիյի պուլսուս. վէ օնու էլինէ ալաթագ ամնսիզլէրին իւզերինէ գօշսուս. վէ օնուն ուլա պին քիշի թէլէֆ էթտի: Պու զահմէթտէն սօղրա Սամիսոն զէյատէ սուսայըդ Ընլահտան սու խոթէտի. Ընլահ տախի օ չէնյէ կէմիյինտէն սու չըզարմայըդա, օնտան իչինդ եէնիտէն դուվվէթ քէնտ էթտի: Սօղրա օրտոտան զալդըդ ամնսիզլէրին Գաղա թաղըր օլմնան շէհրինէ կիթտի. տիւշմէնլէրի պունու իշլէթտիքլէրինտէ, կէլնդ օ կէձէ շէհրին գափուլարընը չէվիրտիլէր քի, իւթէտի սապահտան օնու թուրթուդ էօլտիւրտիւնլէր: Լաքին Սամիսոն եարը կէձէլէյին զալդտը. շէհրին գափուլարընը սէօյլէրի վէ քիլիսէլէրիյլէ պիրլիքտէ գօփարդըդ արդասընա ուրտու, վէ տաղըն թէփէսինէ չըզարտարտըդ օրտոտա պըրտըդտը, վէ էօյլէձէ էլլէրինտէն գուրթուլտու:

Պու հէյլէր վաղը օլսուդտան սօղրա, ամնսիզլէր Սամիսոնուն քէնտի մէմլէքէթլէրինտէ Գաղըա խամինտէ պիր գարընըն եանընա սըդ սըդ կէլտիյինի կէօրմէյինչէ, էյնէ Սամիսոնու ալտատտարտըդ օնուն գուվվէթի նէյինէ պաղըանըը օլսուդունու աղընտան ալա պիլիրտի, քէնտինինէ ատէմ պաշընա պին նիւզ կիւմիւշ գուրուշ վէրմէյէ օնուն ուլա գալը էթտիլէր. խոնի օնտան սօղրա պու գարը պու հէյլ քէնտինէ սէօյլէսին տէյի թամըը թամըը սէօղլէր իլէ Սամիսոնուն արդասընա սիւշմէյէ պաշլատը: Սամիսոն տախի իւք աղըտա, էյնէ պէնի նէտի քիրիշ իլէ պաղտարըտը ըտա, գուվվէթիմ զաչտը պէն տէ տախը ինտանըտը կիտի օլուրում տէտի: Գարը օնու էօյլէ քիրիշլէր իլէ պաղըտարդտան սօղրա, թէձրիպէ էթմէք իչին արզտասընտան, Սամիսոն, ամնսիզլէր կէլտիլէր, շիմտի իւզերինէ հիւճիւմ էտէճէքլէր տէյի չաղըրտը. (վէ օնըտը տա էյնէ տէտիյի սահնի չըգարտա իւզերինէ գօշուպ թուրթմադ իչին օրտոտա կիպլէնմիշ խոխլէր): Սամիսոն պու տէ տէտի իշլէթտիյի անտէ, պիրտէն պիրէ սը չըտայըդ օ քիրիշլէրի դըըրտը. վէ քիտնէ օլմատըդընը կէօրիւնճէ, ճիլվէ զանն էթտի. օնուն իչին գարը սօղրատսուս տէօյլէսին տէյի թէքրար բլճա էթտի. Սամիսոն տախի էօյլէ տէյիլ, ամմա էյնէ քի նէտի նէնի խոխլէր իլէ պաղտանաճագ օլուրսամ, օ վաղրթ գուվվէթիմ քէտիլէր վէ թուրթուլուրում տէտի: Գարը պունու տա թէձրիպէ էտիպ, պունունու լա տա օլմատըդընը կէօրտիյինտէ, սօղրուտսունու տէօյլէսին տէյի թէքրար տահա սըդը բլճա էթմէյէ պաշլատը: Սամիսոն թէքրար ճիլվէ իլէ էյնէ քի պաշընտան նէտի տաչ թէլի թուրթուդ, ուճարընա խոխլիք պաղտար վէ օնըտըը պիլտրա մընտարսան, գուվվէթիմ քէտիլէր տէտի: Գարը պու հէյլ տէ, էտտիրտան սօղրա, էօյլէ տախտա քէնտինի ալտատըյօր օլտուդունու կէօրմէյինչէ, պրթըդ Սամիսոնա եալըթաղընտարտ վար գուվվէթիյլէ օնուն արզտասընա տիւշմէյէ պաշլատը, վէ օ գառտար շէյ էթտի քի, ազրտկէթ Սամիսոնուն չարէտի թիւքէնիպ

ապրանահանատը. վէ պիլէսին քի պէն վալիտէյին
բահմինտէն Ալլահա սունուլմուշում, վէ պէնիմ
սաչըմա ուսթուրա տօղունմայաճաղ տըր. էյէր
սաչըմ քէսիլէճէք օլուրսա, դուվվէթիմ գաչար.
պէն տէ սաի ինսան կիպի օլուրում տէյի աղըլն-
տան դաչըրտըր: Օ վաղըթ գարը արթըդ սէօյ-
լէտիյինին սահիհ օլտուդունա ինանատը. իմոի չա-
փըճաղ տինսիզլէրին պէօյի-քլէրինի կիդլիճէ է-
վինէ չաղըրտը քի, ծնլար տա վէրէճէքլէրի ապ-
ճէյի պէրապէր ալըպ կէլտիլէր. վէ քէնտիսի
Սամիսոնու ալտտատարագ տիղինին իւղէրինատ ու-
յութտու. վէ ույդուսու արապընաա օնուն պա-
շընըն սաչլարընը թէրբաշ էթտիրտիյի անտէ,
Սամիսոն կէվշէմէյէ վէ ույուշուդդուդա տիւշ-
մէյէ պաշլատը: Պունու եափտըդտան սօղրա հա-
չան քի Սամիսոն, տինսիզլէր իւղէրինէ կէլտի-
լէր տէյի չաղըրտըյրսա, Սամիսոն օյանատը, պէր-
տէն պէրէ պըչքայրտ գալդմադ իսթէտի. լաքին
պադատը քի օ Ալլահըն դուվվէթի իւղէրինատէն
կիթմիշ, վէ դըմըլտանաճաղ թադաթը գալմա-
մըշ տըր. իսոի տինսիզլէր տէրադէպ իւղէրինէ
կէլնէպ, օնու թուրթտուլտը. կէօղէրինի օյուպ
չըգարտըլտը. վէ զինճիրլէր իլէ պաղըյրտ Պա-
դա շէհրինէ կէօթիւրմէյէ, խսիր կիպի չալը շըպ
շէյ իւյիւթսիւնտէյի տէկիրմինէ գօտուլտը: Պէր-
ապատան սօղրա Սամիսոնուն սաչլարը հէնիւզ ու-
դանայա պաշլամըշ, վէ օնուննու լա իւղրինի գու-
վվէթի իւղրինի, կէլէր կիպի օլմուշտուտ. տինս-
տիրին պէօյի-քլէրի քէնտի տուշմէնլէրի օլան

Սամիսոնու էլէրինէ թէսլիմ էթտիյի իշին, է-
յիպ իշմէյէ վէ շապ լըղըլա քէնտիլէրին Պադդո
տինսիզլէն վուրթլարընա պիր ճէսիմ զինճէթ եափ-
տըլտը: Ա՛ պու շապ լըղ արապընաա, քէնտի գա-
րըտարը վէ էվլատլարընա սայրտըղ ճէմաաթ պիր
պէօյիւք սապայրն եօգարընընա վէ աշաղընընա
ոօլմուշ օլտուդլարը հաղտէ, Սամիսոնու տա օ-
բայա կէթիրէրէք, էօյլէ քէօր քէօր գարշըլա-
րընտա օյնատըդ մսախտրա էթմէք, վէ եիւրէք-
լէրինի պիր էյի ոօուրթմադ իսթէտիյէք: Սամիսոն
պէօյլէ օյնատըդտան ոօղրա, օ սապայրն պիւրթիւն
պինապընը թուրթան ետի թէմէլ պիրէքլէրինին
եանընտա կիթտի. վէ Ալլահա ոօղրու չաղըրա-
րադ, եա գուվվէթլէր սահիպի Ալլահ, պէնի խա-
թըրընա կէթիր, վէ պու ոէճա տա պանա գուվ-
վէթ վէր քի, ետի կէօղէրիմին ինթիգամընը շու-
պինախղէրտէն ալայրմ ոէտի: Պու տուայը էթտի.
վէ ետի էլիյլէ օ ետի պիրէքլէրի թուրթուդ, պու-
պինախղէր իլէ պէն տէ էօլէյիմ տէյէրէք, էօյլէ
պիր հրդըրա չէքիպ սապատը քի, ընինտէ օ պի-
նանրն թօփտ թէմէլինատէն ոէօքիւլուդ երգըյտը.
վէ քէնտի իլէ պէրապէր օրատտա պու լունան ճիւմլէ
պինախղէրի տէ էօլտիւրտիւ քի, պէօյիւք քիւ-
չիւք ճէման իւչ պին քիշի իսիլէր. վէ պէօյլէճէ
Սամիսոն սապ լըղընտան ըտա էօլմէպիյէ տահա
զիյատ տաիմ էօլտիւրտիւ: Օօղրա քէնտի ոզ-
բատադարը կէլիպ թէնինի օրատտան գալդրբտա-
լար, վէ մահալէրինէ կէօթիւրիւդ փէտէրինին
մէպապընա կէօտոիւլէր քի, եիրմի տինէ Խարայէլ-

լեկերին չէքախքելերի պահմէթլերի խաճխճլենսիմիշ խոր. վէ պու ճիհէթտէն օ տա հաքիմլերին պըրտաքնտա տայըլտը։

ՕՆՊԻՒՆՃՒ ՊԸՊ

Մէտաքը հիէհայէտ, վէ Ռենիտին պէլեէննին գըրըլմտը։

Պաս. պաղ 17.18.19.20։—Թ.Տ.2585։

Պատաւորաց քիթապընտա Սամիսոնտան սօզրա ախէր ինքի հիքեայէ տահա նապը օլունուր քի, Յետունտէն էօրխիւնտէն սօզրա, չօդ վաղրի կէչմէքսիզին ընդար վազը օլմուշ կիպի կէօրիւնիւր։

Պիլինճի օ տուր քի, Ռիւրեմ պէլեխէսինտէն Մինքա խոմինտէ պիր քիշի պաթըլ հիհիդաթլա կիւմիւշտէն փուճ կիպի պիր շէյ հափըպ էվինէ դօտու։ պիր տէ Պէուտացի պուլուպ, քինտինէ քահանայլըզ էթմէք իչին ճանրնտա ալըդօտու։ Օ վաղրիտա Պան պէլեխէսինին ևէրլերի քինտիլերէ տար կէլտիյինտէն, կիտիպ տօլաշընըպտար, վէ քինտիլէրէ տաքին օլաճագ տահա ախէր ևէր պու լտունտար տէյի պէշ քիշի ճաուտա կէօնտէրմիշ խոխլեր. պունտար եօլտա կիտէր ինքին, օ Մինքանըն էվինտէքի Պէուտացիյէ բտան կէլտիլեր, վէ օնտան վահիմտաքլա Ընդահա սիւտ էտիպ, իշտիրինին բտան կիտէճէյինին աղնտատընտար։ Ճաման կիտիպ իշտիրինին կէօրտիւլեր, վէ ալթը նիւզ քիշի պիր օլտուպ, Յայետա տէնիլէն շէհիրի տինտոխլերինէ էվինտէն ալմայընտա օրտոտա տաքին օլմատ իչին կիտէճէք օլտուղտան ընտա, Թէքրար կէլիպ օ Պէուտացիյէ

քէնտի պաթըլ հիհիդաթտա տայր շէյլերի իլէ պիրլիքտէ Մինքանըն էվինտէն գափըպ գալտընտընտա. վէ Յայետա շէհրինտէ քինտիլերէ քահանայլըզ էթմէն տէյի պիլեէրինճէ օրտայա կէօթիւրտիւլեր. վէ շէհրինի խոմինի տէ Թէպաիլ էտիպ գօտուլտը։ Օ վաղրիտան Թա Խորայէլլիլերին փատիշահը Յերոբոամին վազրինա գատար պու պաթըլ հիհիդաթա օրտոտա գալտը քի, օ տախի քէնտի եափտըղը իքի ալթուն տանտալարըն պիրինի օրտոտա տիքտի. նիճէ քի մահալինտէ նապլ էտէճէյիզ։

Ինքինճի, Ռենիտին պէլեխէսինինին դրըղլընընապլ օլունուր քի, պիր Պէուտացի գարընըն սէպէպսիզճէ վազը օլմուշ տուր։ Հ էօյլէ քի Ռենիտինին Գատաթա խոմինտէ օլան շէհրինին եարտամընդ տաէմլերի պու գարըյա Ֆինիկ շէնի իճրա էտերէք էօլտուրտուղտար խտ, զէվճի օնուն ճէնտաղէսինի ալընդ օնիքի փարչա էթտի. վէ կէօրտիւնճէ վէ շէհրատաքընը քինտիլեր քէտսինճէ տէյի, օնուն հէր պիր փարչասընը Խորայէլլիլերին պիրէր պէլեխէսինէ կէօնտէրտի։ Խորայէլլիլեր տախի պու պինտամուսուլտատան էօրԹ էտերէք, պիր արտայա կէլիպ խոմիշտրել էթտիլեր. վէ օ քէմիլիյի էտինլերի ԹուԹուդ էօլտուրտուղտար տէյի Ռենիտինլիլերէ տաէմլեր կէօնտէրտիլեր։ Ամմա պու քի Ռենիտինլիլեր պու քէօԹիլիյի էտինլերէ տահիպ չընըպ, պունտար գարշը ճէնք Թէատրիքի կէօրմէյէ պաշլատընտար. վէ 25,700 տէ եիկիթ ճէնքճի տաքիր չընդարտընտար։ Պունտան իտէրինէ մատահաթ գը-

ղբղբպ, պէրի Թագաւորան առ Իսրայէլ լեկէրին ձէմի սիսիլէլերի պիրլէշերէք 400,000 ասքեր առ պուռնալար ձէմ էթմիլեր. վէ Ըլահա սիւալ էախպ բուխսաթ ալմայըրա էօյլէձէ Ռենիամինլելերին իւզէրինէ գալգտալար: Ակ ափքա ուրուշուպ գալգտալար Իսրայէլ լեկերտէն 22,000 քիշի գըրըլըր. վէ պունուն իւզէրինէ ձէսարէթտէն ափուշափլեր իսէ տէ, Թէքրարէն Ըլահա սիւալ էախպ ևքինձի ուրուշուպ գլարընտա 8,000 քիշի տահա ղայպ էթմիլեր իսէ, օ վագրէթ շիւպհէյէ վարըպ, Թէքրար գալգմագմը, հօղատաֆէրատաթ կէլմէքմի իգթիզա տըր, նէ հափաճապլարընը Ըլահ քէնափլերէ պէյան էթմէն առչի օրուճ ԹուԹարուպ վէ գուրպան սունապուպ օնա նէյապ էթմիլեր: Ըլահ տախ փէնհէյա քահանայապետէն էղէյիլէ գօրգմասընըպ գալգընըպ, եարըն օնըպրըն ձիւմլէսինի տէ քէնաճ էլէրինէ Թէսլիմ էաճձէյիմ տէյի էմր էթտի: Ֆելվաղը հօյլէ տէ օլաուս. իւԹէսի կիւնիւ Ռենիամինլելերտէն 25,100 քիշի գըրտըպար. հօղատա տա Գաթաա պաշ շէհիրէ, վէ օնըպրըն ախէր շէհիրլէրինէ տէ կիրիպ, էրքէք, չօճուգ, հայվան, հէր նէ վարըտա հիչ էսիրկէմէյէրէք ձիւմլէսինի տէ գըրտըպար, վէ իչէրինտէն հիչ պիր շէյ գուրԹուպմատը. պինապարընա տախ աֆէշ վէրիպ հէվիսինի քիւլ էթտիլեր. հօյլէ քի Թօփու Ռենիամին սիսիլէսինէն էալընըգ ալԹը ևիւզ ևիկիԹ քիշիլեր գուրու պաշպարըպա կիւճ պէլա պիր ալընմագ եկրէ գաչըպ տուշտիւլեր քի, Ռամոնոյ գայատը Թագիր օլունուրտու: Պա-

տէհու Իսրայէլլիլեր պունա տա գանատաԹ էթմէյիպ, իլլա գաճխալարը գըրմըշ օլտուղունտան, օ սիսիլէյի պիւԹիւն պիւԹիւնէ տիւնեատան գալտըմագ իսԹէյէրէք պիր օլտուլար. վէ օ գալան ալԹընընուպ քիշիյէ քէնափլերտէն մինապաա գըզվէրմէմէյէ եէմին իլէ ահա էթմիլեր: Իսրայէլլիլեր պէօյլէ էօլ չիւսիւնիւ կէչիրտիլեր իսէ տէ, սօղատաուն ադը լապը պաշլարընա կէլիպ, օ էթտիքլերի եէմինէ նատիմ օլմայա պաշլատըպար. վէ ձէմի Իսրայէլլիլեր օ ձէնիկ կէլմէյէ եէմին իլէ գարար վէրմիշ ևքէն, եալընըգ Յարիսլիլեր պաշ չէքիպ կէլմէտիքլերի էձիլտէն, Յարիս Գաղայատըն պաքիրէ գըզլապընաան պաշգա առէմլերինի գըրըպ, օնըպրը պու Ռենիամին սիսիլէսինին պադը գալան առկիգանըլապրընա վէրմէյիլէ, օ սիսիլէնին ղայպ օլմամասընա պու չարէյի սիւշհիւնտիւլեր: Սօղատա Յարիստէն եալընըգ առօրթ եիւզ դըզ էրգըպ, օ Ռենիամին սիսիլէսինին տէկիգանըլապրընա քիֆայէթ էթմէմիքլերինի կէօրմէյիլէ, գալան ևքի ևիւզիւ տէ Սելով շէհրինտէն պաշգա պիր եօլ ուլա էրգատըպ օնըպրա վէրմիլեր. վէ պու վէչհ իլէ Ռենամին սիսիլէսինի Թէքրար այտըգա գալտըրըպար:

ՕՆԻՔՒՆՃԻ ՊԱՊ

Ճ·ՈՒ·ՐՈՒ·Ն հԼ+Է·ՅՃԷ·Է:

Ը· Տ· 2700Ճ ՊՕԼՃՈՈ:

Պու Ճուրթուն իշի, Իսրայէլլիլէրին հաքիմլէրի զէմանընաա, վէ կէօրիւնիւշէ կէօրէ իլք վա-

դրեթե ամբողջ ժողովուրդը քրիստոնեական հոգով, միանձնուհիներ ու միանձնավորներ էին, և Պաւլոս Եղիսեցին թէեւ մարդաբնակ տեղերում էր ապրում, բայց Յիսուս Քրիստոսին էր ուզում ամբողջովին նուիրուել։ Եվ Աւետարանական Յիսուս Քրիստոսն էր նրա հոգու սիրելին։

Խարտեղներին թօխրաղնաց պիր շէախատրեթ զուհր էթաի. վէ օ սէպէպ իլէ Յուդա սիլսիլեսինէն Ռեթղէհէմաէ ապքին օլան Եղիսեկ իամինաէ պիր քիշի քէնաի պէվճէսի Նոոմիյի, վէ նէքի եվլատընը ալըպ, Մոաբըլըլարըն թօխրաղնաց կէչինմէք իչին օրտայա կիթաի։ Ընտաը չօղ կէչմէսէն պու ատէմ էօլուխ. ոօղրա օ նէքի եվլատը Մոաբը ախնախ կէլինլեր ալըպ օրտաա եվլէնմիչլեր քի, պիրինին իամի Որփա, օ պիրինին ատ Հութ ուտուս։ Օն սէնէսէն սօղրա պու նէքի էրքէք տէ եվլատըրը օլմայարագ էօլմուչլեր իսէ, վալիսէրի Նոոմի Խարտեղներին թօխրաղնըն սրբասընա կիրմիշ օլտուղունու իշիթմէյիլէ, կէլինլերի քէնաի էվ էրինէ կէօնատըմք, վէ քէնաիսի տէ պաշընը ալըպ քէնաի մէմլէքէթինէ աէօնմէք իսթէմի։ Պու կէլինլերին պիրի նէ հալ իսէ նաընաան կիթաի. ընքին Հութ պիր տուրուչ զայըն վալիսէսինին նանընաան այրըլմազ իսթէմէտի. վէ պէնի սէնաէն նայընըզ էօլում այրըրը. սէն նէրէյէ կիտէրսէն պէն տէ սէնին իլէ պէրապեր իմ. սէնսիզ ինզէթին պէնիմ տէ ինզէթիմ տիր. սէնսին Ընտ-

լահըն պինիմ տէ Ընտահրմ տըր տէտի։ Պէօյլէ օլտուղու հալտէ, Նոոմի Հութա պէրապեր ապ-լըպ Ռեթղէհէմէ տէօնտիւ. օրատա Եղիմելէքին Պաոս խամինաէ պիր ապրատասը վար ընը քի, Նոոմիյէ էլ թուրթու. վէ օնլարա ապքին օլաճապ հէրվէրտի։ Օվադրեթաա թաղրարտաա պուղտայ թօխրայօրուտուլար. Հութ պէն տէ կիտէյիմ թաղրարտաա իշտէյիմ քի, ֆաղրըլըղընմըզա վէտար օլուպ կէչինէլիմ տէյէրէք Նոոմիտէն իպրի ալըպ, պուղտայ պիչմէք իչին Պաոսաէն թաղրարընաա կիթաի։ Պաոս Հութաէն Նոոմինին կէլինի օլտուղունու աղնատրըղընտա, իւղերինէ պաշգաճա պիր թէզայ յիւտ կէօսթէրտի. վէ զրըլարըյլա պիրլիքտէ թաատ էթմէյին տէյի օնլարըն եանընաա գօտու. իշճիլերի տէ օնու կէօղէթմէյինլեր, վէ էքին քէնտիլէրինէն զալաճրընը պրըռագընըպ քի իսթէրսէ թօխրայըպ էվինէ կէօթիւրսէն տէյի թէնապիհ էթտի։ Հութ պիչիմտէն էվէ տէօնիւպ, Պաոսաէն քէնտի հազրընտա կէօսթէրտիյի թէզայյիւտու զայըն վալիսէսինէ նապլ էթտիյսէ, օտա աշըրը տէվինտի. վէ Պաոսաա էվլէնմէյէ օնա նօլ կէօսթէրտի. հէմ տէ Եղիմելէքին ապրատասը օլտուղու իչին պէօյլէ տէ նապըշըր տէտի։ Պէօյլէչէ Պաոս Հութաէն ֆիքրինի աղնատրըղընտա, նօպ տէմէտի իսէ տէ, Եղիմելէքին տահա եապըն պիր ապրատասը օլուպ, Հութու ալմազ քէնտինէն էվվէլ օնա տուշէր օլտուղունան, Պաոս պրըռագրտա օլաուն տէյի իշի էօյլէչէ պրըռագը։ Հիվրին իսթիյտրարընը պիր նէրէ չէմ էթտի.

վէ օնլարըն հուզուտունաա Աղիմելէքին օ պիր ազ-
բաթաատնա, Աղիմելէքին տու վէվճէսի Նաոմի,
քէնաի էլքէյինաէն գալան Եէրլէրինին պիր փար-
չաաքը սաթմադ խոթէյօր. օնու ալմադ սանա
տիւշէր. աէն ալմազսան պէն ալըրըմ աէսիքաէն
սօղրա, անճաղ օ Եէրի ալան, էօլէնէ վարիս պը-
բաղմադ իչէին, օնուն կէլինի Հուութու տա ալա-
ճաղ տըր տէսի: Օ պիր ատէմ պունու իշլեթ-
մէյինաէ, քէնաիսի կէրի չէքիլիպ աէն ալ աէսի:
Օ վաղրի Նաոս օ իսթէյաըլարը վէ օրաատա պու-
լունան ճէմաաթը շահիտ թութարագ, Հուութու
քէնաինէ էօզ վէվճէ ալար քի, հէվիսի տէ շազ-
լաղա իւղէրլէրինէ ալգըշ վէրսինլեր. Աղահ տա-
խի ալգը շլայարագ, չօզ կէչմէսէն օնլարա պիր
էվլաա վէրսի քի, իսմինէ Ովեդ գօտուլար, օն-
ատան տա Դաւիթ մարգարէնին վիէտերի Յէսաէ
տիւնեայա կէլսի:

ՕՆԻՉԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

Աննանըն պուաքյալ Սոմօէլին պէնէայո կէԼ
ծէսի, վէ Աղլահա ասՀոլմասը:

Ա. Թագաւորաց. պաբ 1. 2: — Թ. Տ. 2848:

Սօղրատան Իսրայէլլիլէրէ հաքիմլիք էթմէյէ
աէ պաշլայան Հէլինին քահանայապետլիյի վազ-
Թընաա, ԱբիմաԹեմ շէհրինաէ Աղկանա իսմին-
աէ պիր Պենեամցի օլուպ, պունուն էքի զէվճէսի
վարըտը. պիրինին իսմի Աննա, օ պիրինին աէ
փեննանայըտը: Փեննանանըն էվլատլարը վարը-
ատյրաա ատա, Աննանըն չօճուղու օլմատըդընատան,

պու շէյ օնուն եիւրէյինէ պիր պէօյիւք ածը օլուր-
ուտու: Աղկանանըն, աէնէատ պիր ատֆա զէվճէ-
լէրինի վէ էվլատլարընը պէրապէր ալըպ Աելով
շէհրինէ Ելահըն Ա՛հա ատնատըդընըն հուզուտունա
զէյարէԹէ կիԹմէկ ատէԹի իսի: Պիր ատֆա Եինէ
պէօյլէ զէյարէԹէ կիԹ ալէքէրինատ, Աղկանա Ել-
ահա զուրպանընը սունատուգատան սօղրա, սուֆ-
բայա օթուրատուրատա, փեննանանըն վէ էվլատ-
լարընն հիսաէինի պիրատն վէրիպ, Աննայա տա
այըճա պիր հիսաէ վէրատյինատ, Աննա էօյլէ պիր
պաշընա օթուրուպ եէր էքէն, պու էվլատը օլ-
մատըդը Եինէ իսաԹըդընա կէլմէյիլէ, ահուվահ
էտէրէք էրիր թիւքէնիր իսի. վէ հէր նէ գատար
Աղկանանըն Աննայա մուհապէԹի զէյատէ օլատու-
պունատան, հիչ գօրդմա, պէնատ օլատուգձա սանա
օն էվլատ Եէրինի թութարըմ ատէյէրէք, օնա Եիւ-
րէք վէրիր իսէյիսէ տէ, Աննա պու շէյի պիր ատ ը-
լիւ ֆիքքրինատն չըգարատմադ ըտը: Իմմի սուֆ-
բատան գալդարդատան սօղրա, Աննա Եալընըզ պա-
շընա գալդըպ Ելահըն տատճարընըն գատուտու էօ-
նինատ Եիւզիւ գօյու գատմատը. վէ ճանտ կէօ-
նիւլէն աղայարագ, քէնաինէ ատճրդըպ պիր էվլատ
վէրսին տէյի Ելահա րիճա նէյատ էտէրիտի. վէ
օ էվլատը Ելահա սունմայա տա ահա էթտի:
Պու տուայը էթտէյի ատատա Աննանըն տուտադը
դրմըդատանմադ, իլա գալմինատն սէօյլէր վէ ահ
էտէր իսի. պու ճինէթտէն Հէլի քահանայա-
պետ տէ օրատա օթուրմուշ օլուպ, իչին ատլթը
պիրմէյինատն, Աննանըն օ հալտ ուզուն վա-

դրեի տուրտուղունու կէօրմէյիլէ, սէրհօշ զանն էթաի. վէ օնու թէքտիր էտիպ օ ազիզ մահալ-
տէն գօվսուն տէյի օղլունու կէօնտիրտի: Ընննա-
յրատ ալշապ կէօնիւլ լինելուք իլէ օնա ձէվապ վէ-
րիպ, հաշա պէն սէրհօշ տէյիլիմ. իլա տէրտլե
պիր դաղըյըմ քի, ևիւրէյիմին տէրտինի աչմադ
իչին Ալլահըն հուզուրունա կէլմիշիմ տէտի: Օ
վադրեի ՝էղի պուննա, էօյլէ իսէ սէլամէթ իլէ կիթ,
Ալլահ սէնին տիլէյինի գապուլ էտէր տէտի: Պուն-
տան Ընննա զիյատէ թէսէլլի օլսուս. վէ օրատան Ա-
րիմաթեմէ քէնտի խանէլէրինէ տէօնտու-քէլէրինտէ,
Ընննա համիլէ օլուպ պիր էրքէք էվլատ տիւնեայա
կէթիրտի. վէ իսմինի Սամուէլ գօտուլար քի, Ա-
լահտան խաթէնիլմիշ տէմէք տիր: Օնտան սօղրա
չօճուպ պիրտէ պէօյիւիւպ սուտտէն քէսիլինճէյէ
գատար Ընննա քէնտի զէվճի իլէ Սելոմա կիթ-
մէտի. սօղրա օնու ալուպ վիշքէշլէր իլէ Սելոմա
կէթիրտի. վէ փէտէրի գուրպան սունարագ,
էօյլէճէ Ալլահա թագտիմ էթտիլէր. վէ Ընննա
չօճուղու ՝էղի քահանայապետին էլինէ վէրիր
լիքէն, էֆէնտիմ, վադէըյրտա սէնին կէօղիւն էօ-
նիւնէ պու չօճուպ իչին Ալլահա ըրձա էտէն գարը
պէն իմ քի, Ալլահ ըրձամը գապուլ էթտի, պէն
տէ Ալլահա էթտիյիմ ահա մուճիպլիճէ շիմտի
պունու քէնտինէ էմանէթ էտէր վէ սունարըմ
տէտի: Պատէհու Ընննա Ալլահա, "Գալիլիմ
Բաղչիտէ վէթինէնտի,, տէյի պաշլայան օ մար-
գարէճէ թէշէքքիւր իլահիտինի տէօյլէտիքտէն
օղրա, Սամուէլի օրատա պըրագտը. վէ քէնտիտի

՝էղինէն ալդըշընը ալուպ, ղէվճի իլէ պիրլիքտէ
նանէյինէ տէօնտու: Ալլահ տաճի օնու ալդըշ-
լայրտ, Սամուէլին եէրինէ թէքրար իւչ էրքէք,
վէ իւչ տէ պըղ էվլատ վէրտի օնա: Լաքին քէն-
տիտի սէնէ պէ սէնէ Սելոմա կիթտիքճէ, Սամուէլ
ունու թմայրտ, օնա բուտա եատար կէօթիւրիւ-
իւտիւ: Սամուէլ տաճի էօյլէ քիւչիւքտէն Ա-
լահըն էվինէն իպղամէթինի էթտիյէ պաշլատը. վէ
կիւն պէ կիւն կիւնահարդ լըղըա պէօյիւյէրէք,
հալընպղ Ալլահըն տէյիլ, ինսանլարըն սա կէօ-
ղինէ կիրէր, վէ հէր քէս օնու սէվէր իտի:

ՕՆՏՀՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

՝էղինէն էնոթի էվլատլարը յալ ղալէպալէնիպ տահա-
նայլէգպատ պէ-ղէռէ. վէ օնուա եէբինէ Սամո-էլին
ինինիքատ օլմատը:

Ա. Թագ. պաղ 3. 4. 5:—Թ. Տ. 2860:

՝էղի քահանայապետին Ովին, վէ փինհէս
իամինտ հքի էվլատը վարըտը. պունլար հքիտի տէ
վէտէրլէրինին հիւքմիւ ալթընտա, վէ Ալլահըն
Ահա սանտըղընըն հուզուրունա Իսրայէլ ճէ-
մաաթընըն քահանայլըղընը էտէր, օնլարըն դուր-
պանլարընը սունար, վէ Ալլահըն իպղամէթինէ
տաիր օլան տաիր թէշրիֆաթլարը իճրա էտէր
իտիլէր. լաքին քէնտի քէօթիւ վէ ֆէնա իպղէթ
վէրճէի տաէքէրի իլէ ճէմաաթըն եիւրէյինի եա-
դարտըլտը. պու ճիհէթտէն տէ Ալլահ օնլարտա
իֆրատի կիւճէնտիհ իտի: ՝էղի հէր նէ գատար
պունլարըն եօլսուզ հարաքէթլէրինի տահմա իշի-

աիր վէ պիլէր խակխահ սէ, իճապու իպէ իտաալնա
կէօրէ պու շէյլէրին չարէսինէ պաղըպ, ծնըարը
զաղէպլէմէզ խոի. իլա կէվշէճիք պիր նասիհաթ
ըլա կէչէշաիրիր խոի. այ օղուլլար, հադդընըզաա
էյի իշլէթմէյօրում. նիչին պէօյլէ էտիյօրսունուզ...
աէրիոի. ծնըար սա եինէ պիրտիքլէրինաէն շաշ-
մազ ըարըար: Օնուն իչին Ալլահ ՚եղէյէ պէյատէ
կիւճէնէրէք, պիր մէնք կէօնաէրտի քի, կէլիպ
պու էվլաալարընըն եաիտըզլարը շէյլէր իչին ծնու-
փէք ֆէննա թէքաիր էթմէի. վէ այն պէնիմ քէ-
րէմիմնաամքեօր օրաուղուն իչին, քահանայապետ-
լէյնի խանէնաէն սիլիպ գաղարըաճաղըմ. ախէր սա-
տըզ պիր գուլումա վէրէճէյիմ. վէ Ամին իլէ փա-
նէհէյնի պիր կիւնաէ ատուշուպ էօլմէլէրի պուննա
նըշան օլաճաղ տըր ատէյրէք ծնա թէհհատէթմէի:

Ալլահ պու շէյի ծնաան ածղրա Սամուէլէ ատ
պէյան էթմէի. շէօյլէ քի քէնաիսի չօճուղլուգ-
ատան պէրի տաճարտա եամեաղ օրաուղունաան,
պիր կէճէ զաֆիլսէն գուլաղընա պիր սէս կէլմէ
քի, Սամուէլ, Սամուէլ ատյի քէնաինի չաղըրըր
բար. օ աա էօթէտէն ՚եղի չաղըրըյօր զանն էթ-
մէյիլէ, գաղըրպ գօշարադ եանընա կիլմէի. վէ
պույուր, իշթէ կէլմիմ ատէի: ՚եղի իսէ այ օղուլ
պէն անի չաղըրմադըմ. կիլէ եաթ ատէի: Պէօյլէ
իւչ ատֆա վաղը օլուպ, Սամուէլ գօշարադ եա-
նընա կէլմիյիսէ, օ վաղրէ ՚եղի Ալլահ Ա՛ա
ատանաղընատան օնու չաղըրըյօր օլմադը ատյի էթմէ-
մին էաէրէք, իւչ ինճի ատֆաալնաա Սամուէլ,
անի պիր սահա չաղըրաճաղ օլուրմադ ըար, է-

ֆէնաիմ, գուլունա նէ էմր էտէրսէն տէյի սէօյ-
լէմէյի օնա նասիհաթ վէրմի: Սամուէլ տախի
էթտաթ էթէի. վէ տէօրտիւնճիւ տէֆա չաղ-
ըրըրըղընտա էօյլէ սէօյլէի. օ վաղրէթ Ալլահ
մատտէյի օնա աչտը. վէ ՚եղինին քէնաի էվլատ-
ըարընը թաղիրլէյիպ եօլա կէթիրմէսինի իչին օնա
նէ գատար կիւճէնմէյէ օրաուղունու սէօյլէի. վէ
օնուն իչին արթըգ չարէ եօգ. օնըարը հէր հաղ
ֆէննա սուրէթտէ ղաղէպլէյիպ, քահանայապետ-
լէյնի էլէրինաէն ալաճաղմ տէի: Տապահ օ-
տույուտա, Սամուէլ գօրգուսունտան, Ալլահըն
սէօյլէտիքլէրինի ՚եղէյէ նագլ էթմէք իտթէզմէզ
իտի. լաքին ՚եղի օ գատար արզտաընա տիւշտիւ-
քի, ադրակէթ զօրուլա աղըլնատան ատտը. վէ հա-
չան քի իշէթմէյիտէ, Ալլահըն մուտատը մուտա-
րէք օրուն տէի. պու ճիւմլէ օնուննուլա տա նէ
քէնաիսի օյանտը, նէ տէ էվլատտարը եաիտըզ-
ատըը շէյտէն կէրի տուրտուրար: Լաքին Ալլահ օ
վաղրէտտան Սամուէլ իլէ իւչթէթ, վէ քէնաի մու-
տատընը օնա պէյան էթմէյէ պաշլատտը. վէ պէօյ-
լէճէ Սամուէլ Ալլահա սէվկիւլիւ, վէ սատըզ
մալզատէ տիր տէյի Իսրայիլիէլլեր մաակինինտէ
իտմի կիւն պէ կիւն շէօհրէթի պուլմայա պաշլատը:
Օղրա հաչան քի Ալլահ օ ՚եղինին զաղէպինի
վէրմէճէք օրուն տէտա, աինախդէրին Իսրայիլիէլլեր
խոֆրինի ճէնկէ չըզմադըընա միւսաատ էթէի.
վէ իւչ ուրուշմատա Իսրայիլիէլլեր քէնաիէրինէ է-
նէտիքլէրինի, վէ տէօրթ պին քիշի զայը էթմէ-
կէրինի կէօրմէյէ, Ալլահըն Ա՛ա սանաղընը օր-

տուլա կէթիւմէք իսթէմիլէր քի, օնունուլա Ըլ-
լահ քէնտի եարատմըշլընա եէթիշմին: Պէյլէճէ
Ահա սանաըղընը Սելմանան դալըըդըպ, Հէնին
էվլաալարը Ութնի վէ Փենէհէս տանի պէրապէր
օլաուդլարը Հալտէ օլաուլա կէթիրմիլէր իսէ,
ո վաղըթ ութնիսըլէր ձէմաաթըն ածինաէն Ահա
սանաըղընըն կէլմէյինի աղնայըդ, դալըպէրինէ ա-
շըրը գօրդու ութշաու. վայ Հալիմիղէ, Իսրայէ-
լիէրին շէմանէյէ գաատար ութշմէնէրինի դըըըդ
թէլէֆ էտէն Ըլլահը իշէրինէ կէլմէյնէն ազդա,
արթըդ պիգիմ իշմիդ պիթմիշ ութ ածակէր:
Աման պէրիսիրէրինէ գայրէթ վէրէրէք, ուժա
քէսինքլիկի իլէ Իսրայէլիէրին իշէրինէ Հիւճում
էթմէյէ պաշլատըըը ըտա, Ըլլահ էօյլէ թէրթիպ
էթտի քի, Իսրայէլիէրէտէն օթուդ պին քիշի դը-
ըըը, Ութնի վէ Փենէհէս տէ պէրապէր օլարադ.
վէ պաղը գալանընը տարմա տաղընըդ էտիպ, Ը-
լլահըն Ահա սանաըղընը տա էսկի ալարադ, քէնտի-
լէրին Ըգուստա շէհրինէ կէօթիւտուլէր: Պու-
նուն իշէրինէ պէր քիշի ըուապալարը եըըթըդ, վէ
պաշընա թօփրադ տաշմըշ օլարադ, պու սէֆիլ-
լէքլէրի նադլ էթմէք իչէին Սելմ շէհրինէ դօշ-
տու. Հալէ իսկ օ վաղըթ 98 եաշընտա պիր իս-
թէյաղ օլուպ, կէօզլէնէն ըշըղընը տա զայդ էթ-
միշ իսկ, էվինէն գաթուստու էօնէմնատ իսթէմի
իլէ օթուրմուշ պէքլէյօր, վէ Ահա սանաըղը հատ-
պընտա նէուրէմի թիւքէննէյօր ուտու: Աման պու
տաէմատէն ձէնկինն ապսի կէթմէյինի, իլքի էվլատա-
նըն տա էօլմէսինէ, վէ Ըլլահըն Ահա տանաը-

ղընըն ալընտըղընը իշէթմէյիսէ, աշըրը ածըպըն-
տան անինտէ իսթէմբիտէն արդատը իւղէրինէ նէրէ
սիւշտիւ, վէ պէլի գըըը լըպ էօլտիւ: Օնտան սօղ-
ըտա փենէհէսին զէվճէսի տէ սէպէպլի վէ վաղթը
հազըն օլտուդունտան, զէվճինին վէ գայրընընըն
էօլմիւքլէրինի պիրտէն պիրէ իշէթմէյինէ, ազըբտը
թութտու, վէ թէվրատ էթմէյի արատտա սէ-
ճիլճէ էօլտիւ:

Օ՛ՆՊԻՇՐԱՒՈՒՆ ՊԱՊ

Ահա սանդըղը «էպէպինէ փենուհլէրըն ղաչէպ-
լէնդիէրըն, վէ օձոս ընէրտաբ Իսրայէլիէրէ հէրն
ղէվէրմէլէրըն:

Ը. Թես. պաղ 6. 7. 8: — Թ. Տ. 2888:

Տինսիլէր Ահա սանաըղընը էսկի ալըպ Ըգուս-
տոտա կէօթիւտուքլէրինտէ, օնու քէնտիլէրին
Դադոն սէնիլէն փութլարընըն փութխանէսինէ
գօտուլար. վէ իրթէսի կիւնիւ սապահտան դալ-
ըպ փութխանէյէ կիթմէյինէ իսէ, կէօրտիւքտէ
քի Դադոն փուտ Ահա սանաըղընըն էօնիւնտէ
նիւզիւ գօյու տիւշմիւշ նէր իւղէրինտէ հաթա-
յօր. իսկի գալարընըպ թէքրար նէրինէ տէքտիլէր:
Իրթէսի սապահ թէքրար կէլտիքլէրինտէ, Դա-
դոնու նինէ նէրէ տէվրիլմիշ, վէ հաղընըդ կէօվ-
տէսի սաղ գալըպ, պաշըդըտա իքի այադլարը փութ-
խանէնին օրթա նէրինէ տիւշիպ խուրտուխաշը
օլմուշ, վէ գօլլարը տա գափուներն էշէյինին իւ-
ղէրինտէ տուրտուօր պուլտուլար: Պունուն մա-
տա Ըլլահ սինսիլէրին իւղէրինտ տահա պաշդա-

զաղխպէրը ան կէօնահէրտի. շէօյլէ ք՚ի գայնապէտ-
ըընաս եարա ջըզըգ աշըըը զահմէթ չէքէր, վէ
պունունուլա չօգ առէմ էօլուրուտու: Վահի
նազար Թաղըտարընաս սայըտըզ ալչան վէյատա
օլուպ, էքինէրինին Թօփուննու եէր վէ պօզար
ըտըլար: Ընդհատուլուար պու զաղխպէրի կէօր-
մէյիլէ, Ահա սանտըղընըն ախպէրինէ օլույօր ան էյի
շիւպհէյէ վարտարագ, ախէր տինախ հիւքիւմ
տաղըտըըա խոթիշարէ էտիպ, վէ Թէքրիւպէ էթ-
մէք իչէին Ահա սանտըղընը օրտանան գալըրտը-
լար, վէ Վահի Թաղիր օլունան շէհիրէ կէօմիւ-
տիւլեր: Ընձաղ պու զաղխպէրին օրտանա տա վա-
դը օլտուդունու կէօրինձէ, օրտանան տա Ախա-
դընա կէօմիւրմէք խոթէտիլեր իսէ, Ախագըն-
լու ալեմ հէվինէ պէրտանն գըըըմայա կէօյ-
նիւմիւզ եօզ տէյէրէք, պունա գարշը կէտիլեր:
Ինձի Ահա սանտըղը պէօյլէ եէտի այ տինախը-
լերին եանընտա գալըզտըման ատրա, օնու Թէք-
տար Խարայէլլիներէ կերի կէօնահէրինպ պու զաղխ-
ատն իսէ ատա օլմայը տու շինտահիլեր. վէ պունուն
իւզերինէ քէնտի փուԹ փահազատը, պօշ կէօն-
ատմէյին, իլտա քէնտի պէշ հիւքիւմտարտարը-
նըզըն սայըտընա կէօրէ պէշ Թանէ ալեունուան
գայնագ Թաղիրի, պէշ տէ ալեունուան արչան
եաճըպ պունտարը Ահա սանտըղընա հէտայէ վէ-
րին քի, պու զաղխպէր իւզերինիզտէն ատֆ օլսուն
ատյի նասիհաթ վէրտիլեր: Պունուան մատա, պու
զաղխպէր օնուանմը ատը, ատյիմի տիր Թէքտարին
պիր կյի Թէնճրիւպէ էտիպ աղնատագ իչէին, շէօյլէ

Թէնագի էթտիլեր ք՚ի, Ահա սանտըղընը օ ատօյ-
էտիյիմիզ ալեունուան շէյլեր իսէ պէրէքաէ պիր
էնէի արատա իւզերինէ գօսունտար. վէ օ արա-
պայա իւք տանա կէմիյիմիշ իչի կինճ ինէք գօ-
շուպ, վէ տանտարընը եանտարընաան սայըտագ կի-
լերինաէ ալըգօյատագ, օնտարը էօյլէճէ եօլա գօ-
սունտար, վէ պագտընտար. էյի ք՚ի պու ինէքլեր
ատօղուճա Խարայէլլիներին Թօփրագընա կիտիլեր
իսէ, օ վագըթ աղնատընտար ք՚ի, օ զաղխպէրը Ահա
սանտըղընըն ախպէրինէ օլմուշտուլ: Օնտար տախի
էօյլէ եատիտարտար. վէ արդատընաան կիտիպ պագ-
ատար ք՚ի, ինէքլեր հիչ պիր Թագագճա տախմա-
յատագ ատատօղու Խարայէլլիներին Ռեհաամիա
Թաղիր օլունան էմմէքէթինէ կիթատիլեր. օնտար
տա օ վագըթ պու զագատ ատատօղուտուտար. վէ
Ռեհաամիաձա Յովսէֆին Թաղատընընա կիտատիլեր
իսէ, Խարայէլլիներ աղնայագ սէվինճ իչէ Ահա սան-
տըղընըն իւզերինէ գօշագատ արագատան ատըղ
գատարտատար. վէ ագատայը զբօղ եատատար.
վէ Ղևտացիներ կէմիպ օ ինդ ինէքլերի օ ամէշ
իչէ Ահա սանտըղընըն էօնինատ գու-բատան սուն-
ատար: Էտ պու ք՚ի Խարայէլլիներին պու շագ-
ղագը ազեմ գատամէթ իչէ պիթատ. շէօյլէ ք՚ի էլլե
պին եէթմիշ քիշի Ըլահատան զաղխպէնիպ էօլ-
տիլեր. չունքի շէօյլէ սէօյլէրլեր ք՚ի, Ահա սան-
տըղը պէօյլէճէ օգատա եէթիշտիյինատ, Խարայէ-
լլիներ պէօյլ ք՚ի ք՚իչ՚ի հէվինատ օնուն իւզերինէ
ատօքիւտուտուր. վէ Ըլահըն շէնատա եատատընա
գատշը, օնուն իւղէթինէ սագլատնյատագ Ահա

առաքելոնա ազգունանայա, վէ վուդուֆձուլուդուլա լչլինի դարըշթըրըդ պադմայա պաշտառըլար: Իմոի Ռեթաամիուլիւլեր ոէ Ըհա առաքելոնաան գօրուդա ոիթրէյէրէք, ալըռնալ քէնոոի շէհիրլէրինէ կէօթիւրոհունլեր ոէյի Աարիաթաարիմլիլերի ըլձա էթոիլեր. վէ էօյլէ Աարիաթաարիմէ կէօթիւրոհունլեր քի, օրասոա չօգ սէնէ Ամինադաբ քահանայընն էվլինոէ դալար:

Էվլի քահանայապետոէն ազրա նասըլ քի ոէոիք, Սամուէլ մարդարէ Իսրայէլ միլլէթինի իտարէ էթմէյէ պաշլառըյրսա, իլք ղայրէթի ձէմի փուԹլարը, վէ փուԹփէրէսթլիյէ տոիր շէհիլլի օնլարըն լչլինոէն դալարըրոդ Թէմէլլէմէք օլսուս. վէ Ըլլահըն խըզմէթինէ Թադվիյէթ վէրոոի, խուսուսա Ըհա առաքելը կէրէ ոէօնոիւքոէն ազրա: Պուասիլէրոոէ պիր ոէչա Սամուէլ մարդարէ ձէմի Իսրայէլլիլերի Ծաուփաթ ոէնիլէն մահալէ Թօփլայրոդ, օնլարա վազ վէրիր լքէն, վէ Ըլլահա տուա էոէրլեր լքէն, օ վազըթ ոինսիլէր դաի զաֆիլ պունլարըն իւզէրինէ ձէնոիէ դալզմազ խոԹէոիլեր. Իսրայէլլիլեր պունու իշլէԹոիքլէրինոէ նէուրէքլէրինէ ազիմ պիր գօրդուոուշուս. վէ Ըլլահա նէյազ էոիոչ օնլարըն էլչինոէն քէնոոիլերի գուլԹարըն ոէյի Սամուէլէ գօշտուրար: Սամուէլ ոաիոի պիր գուզու ալոոչ Ըլլահա գուրոաո էթմոիս, Ըլլահ կէօյոէն էօյլէ էօրճէուլու պիր կուրուլԹու չըզարար քի, ձէմի ոինսիլէր պիրիոիլերինէ կէչէրէք գաշմայա պաշլառըլար. վէ Իսրայէլլիլեր օնլարըն արզառնա

ուուշնուզ գրըռարլար, վէ քէնոոի շէհիրլէրինի ոէ օնլարըն էլչինոէն կէրի ալոարլար. վէ պունունու ոինսիլէրին գալմինէ էօյլէ պիր գօրդու ուուշտու քի, Սամուէլին զէմանըռնաա Իսրայէլլիլերէ պիր ուահա ձէնք աչամոառըյար: Վէ Սամուէլ մարդարէնին ուտէԹի իոի քի, ոէնէոէ պիր ուէճա Իսրայէլլիլերին շէհիրլէրինի ուօլաշըր, օնլարըն իզԹիզալարըռը գայըրըր, շէրուաԹլարըռը քէոէր, վէ պազր գալան վազԹըռնաա ուա Ըլլահոամ քէնոոի իոանէոինոէ էլլէնիր իոի:

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻՒ ՀԻՍՍԷ

ՅԹԱՓԱՒՈՐ–ՔԷՍԱՆՑ ՎԷ Ս՚ՆԱՑՈՂՔԱՑ ՀԱՒԱՏԱԼՔԸՆՔ
ՀԱՒԱՏԱՑԱԾ. ԵՍԱՆ ԻՍՐԱՅԷԼ ՏԷՐՐԷՒՆԵՆ ՓԱՓԱՂՍԱՀԱՏ-
ՔԸՆՔ ԱՂՕՍԱՆԵՑԱՒ ԵՒԹԷՒԼԷՒ ՎԱՓՂՔԸՆ ԳՕՐԱՒ
ՎԱՓՔԸ ՕՂԱՒ ՀԷՅՏԷՒ:

ՊԱՐՈՒՆԱՒ ՊԱՏՃ

ԻՍՐԱՅԷԼԱՑԻՆԵՐԷՆ ՀԱՒԱՔՈՒԱԾ ՓԱՓԱՂՍԱՀ ԳՕՄԱՓ ԻՄԱՑ-
ՏԱՑԱՒ, ՎԷ ՏԷՐՐԷՒՆԸ ՍԱՒՈՒՂ ՕՂԱՓԱ ԵՒՓ ՓԱՓԱ-
ՂՍԱՀ ԲՆԱԿԱՒՈՐ ԷՐՏԱՒ:

Ը. ԹԱՓ. ՊԱՒՂ 9. 10: — ԹՒ. Տ. 2908:

Սամուէլ իմաթիայար օղաւորաւ, իաարէ եիւ-
քինու իւզէրինաէն իաաֆիֆլէնաիրմէք իչէն Յո-
վել վէ Աբիա իամինաէ ալէր էվաալարընը քինաի
եէրինէ Իսրայէլլիլէրին իւզէրինէ հաքիմ գօտու:
Պունար փէաէրլէրինին զահիաւնք վէ սալնհնք
եօնունան տէշտը չըգըպ, բիւշմէթ ալարագ,
վէ ախէր նահաղըզըար էաէրէք, ձէմաաթը իսրը-
փաար ըտըար: Պու ձիհէթաէն օնար աա աա-
յանամայրպ ձիւմլէի Սամուէլ կէլմիլէր, վէ
հէփիսի պիր ադըզաան, պիղէ պիր փաաիշահ գո
քի, պիզ աէ ախունեաաագի սաիր միլլէթլէր կիպի
փաաիշահմընզաան իաարէ օղալըմ աէաիլէր: Պու-
նունու ձէմաաթ օ վագըթա գաաար օղա կէլ-
տիկ կիպի, Աբահրն իարղմէթձիլէրինին վաա-
թաարըղա ասղրուաան ասղրույա Աբահաան ի-
աարէ օղունմայա իամէէքսիղլիք կէօսթէրմիքըէ-
բինաէն, Սամուէլ պունու իշէթաիկիաէ, աշըր

քէաէր վէ Աբահա շէքիայէթ էթաի: Աբահ աա
օնարընը իամէէսիկինի իձրա էթաէն աէյի օնա էմր
էթաի. անձագ իւք էվվէղ փաաիշահընը աէրա-
հիյէթինի, եաճի նաագը քի աաէթ աիր, օնարընը
ձէմաաթա ադըրըզ օրաձադընը, վէ քէնաիէրի
էսիր կիպի գուրանընը օրաուդարընը օնարընը կէօ-
դիւ էօնիւնէ գօմայը թէնապհ էթաի: Ադէն պու-
շէյընը իրէ աէ, Իսրայէլլիլէրին կէօզիւ գօրդմաագը,
վէ աէօղէրինին իւզէրինաէ գամի աուրաուրար
ըաա, օ վագըթ Աբահ աա Սամուէլէ թէքքար
էմր էթաի քի, Սաուղու Իսրայէլլիլէրէ փաաի-
շահ եաղըաագըն. վէ շէօյէ օրաու: Ռէնիաամին աիր-
աիլէսի իչէնաէ Աիա իամինաէ պիր աաէմ օրուպ,
պունուն Սաուղ նաամինաէ, ղայէթ եագըշըզը,
պօյու պօսու վէ աէյն գանը պիր օղու վարըար.
շէօյէ քի Իսրայէլլիլէր իչէնաէ թէք պիր թանէ
իաի: Ադէն բաաթ կէլմի քի, պու Աիա մէրքէպ-
լէրինի ղայպ էաիպ, օնարը արայըպ պուլունարը
աէյի եանընա պիր խըղմէթքեար գօյարաղ Սա-
ուղու մէրքէպլէրին արդաագընա կէօնաէրաի. օն-
արը աա փէք չօգ եէր ադաշըպ պուլամաագըար,
վէ ուամիալէրինի քէաէրէք կէրի աէօնէձէք օրաու-
արը բաա, պիրաէն պիրէ խըղմէթքեարընը խաթը-
րընա Սամուէլ մարգարէ կէլմի քի, օրաարաագա
պիր թէք յէաէ պուլունուրաու. վէ կիաէլիմ
ղայպ օրան մէրքէպլէրի օնա սիւալ էաէլիմ աէաի:
Ադէն պիր կիւն էվվէլ Աբահ Սամուէլէ, եարընը
պու վագըթարա Ռէնիաամին թօփրաղընաան Սա-
ուղու ատնա կէօնաէրէձէյիմ քի, օնու ձէմաա-

թըմբին իւղերինէ փառիշահ եաղլայասըն ակյի ակյան էթմիշ խոի. պու ճիհէթտէն Սամուէլ օնու կէօրմիւյիւանառ Սաուղ օլսուղունու թա-նըլսը. վէ վէտէրինին մէրքէպլերի պուլունսու ակյէրէք, օնուն գալըմինի րահամլանսըրսըգսան սօղրա, օնու ալըպ շաղլըղըլա սուֆրայա կէօ-թիւրսու. վէ գիյսատէ իքրամ կէօսթէրիպ օնու հէվիհինինն իւսթ պաշընա օթուրթսուրսու. վէ էն էյի փարչալսըը սա օնուն էօնիւնէ գօսուրթ-սու: Թսաամ թէքմիլ օլսուգսան սօղրա, կիթ-ակյէ պըրսագմայըպ, օ կէճէ օրսուա ալըգօսու. վէ սապահսան գալգսըղընսա պաշընա եազ սօղ-սուրսուգ, Ընլահ ակնի քէնսի ճէմսաաթընը սիւշ-ակնէրինն էլինսէն գուրթարսան ակյի օնլարըն իւղերինէ փառիշահ եաղլասը ակսի: Սօղրա Սա-մուէլ օնու վէտէրինին էվինէ եօղլայաճապ օլսու-յուա, պու փառիշահ օլմասընըն սահինկինէ նըշան օլմագ իւղերէ, եօլսա կիսէր ինքն քէն-սինէ րաաթ կէլէճէք պիր գաչ շեյի իլերիսինսէն խապէր վէրսի. վէ գաղգաղա շինրինէ կիսիպ օրսուա քէնսինէ պէքլէսին ակյի օնուննուրա մու-գավէլ էթսի քի, եէսի կիսնսէն սօղրա քէնսիսի ակ օրայա կէլիպ եաճսաճապը շեյլերի Ընլահն թա-րսըքընսան օրսուա օնա պէյան էսէճէք իսի: Օ նըշանկսարըն ճիւմլեսի ակ Սաուղսուն իւղերինսէ ինճսա օլսուգսան սօղրա, էթսինկի մուգավէլ մու-ճիսինճէ Սամուէլ ակ օրայա կիթսի. վէ օրսուա քէնսիլերէ փառիշահ ինթիհսապ էթմէք իշին ճէ-մի ճէմսաաթը Սասեփսաթա թօփլասը: Ամսի իւք

գվվել Իսրայէլլիներին օնուքի սիլսիլէներինին իւ-ղերինէ գուրա ամթարսաը. վէ հաչան քի գուրա Ռենիամին սիլսիլէսինէ ակուշակյուսա, Սամուէլ Ընլահըն պէյան էթմէսինէ Սաուղու սագլան-սըղը իէրսան թուրթու կէթիրսի. ճէմսաաթըն օրթասընսա սուրսուրսու. վէ Ընլահըն սիպէ փառիշահ գօսուղու սաէմ իշթէ պու սուբ ակ-սի: Ճէմսաաթ սաևի շաղլըղըլա հէվիհի պիր աղըղսան "Եաշասըն փառիշահ" ակյի չաղըր-սըլսը. վէ նէ գաասաղ գուվվէթը վէ իշէ եարար սաէմներ վարըսըրսա, Ընլահըն թահրիք էթ-մէսինէ օ կիւնահն Սաուղսուն եանընա թօփլան-մայա պաշլասըլսը. վէ պէօյլէ Իսրայէլլիներին էյինի փառիշահլըղը իհսաա օլսու:

ԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Սաուղ ճէմսաաթ պիր ֆիլիսիմի էրթէգէն սօղրա ընէրսըրէն փառիշահ եաղլանմասը:

Ը. ծամ. պաս 11.12:—ծ. Տ. 2909:

Պու շեյլերսուն պիր այ սօղրա Ամոնլուլարըն փառիշահը Եաաս Իսրայէլլիներին թօփրաղընըն պիր քէօշէսինսէ պուլունան վէ Յաբիս ասինիլէն Գաղայադլըլարըն իւղերինէ ճէնիկ գաղգաը. օն-լարըն բսա գարշը գօյաճապ գուվվէթլերի օլմա-սըղընսան, օնա խապէր կէօնտէրիպ մուգավէլէ եաէլիմ, վէ էօյլէ սէնին հիւքմիւն ալթընսա օ-լալմ սէմսիլեր: Օ սաևի ճէվապ վէրիպ, մու-գավէլէմիպ շէօյլէ օլսուն քի հէվինիպ սա սաղ կէօղէրինինսի չըգարըն սէսի: Յաբիսլիլեր պու-

նաև իշխեմ ոչնչեցնեմ, եւ ոչ կրնան ինձմէ խոյս տալ, որ չիյնան Իսրայէլեցիներուն թշնամիներուն առջեւ: Սակայն որ հաղորդ Թէքլեմի իշխեմին է, Ելեհանի գուվէթի իլէ եանսը, վ՚ աշըրը խըրսանոտագ, քէնոան ինքն էօքիւզինու ալըդ փարչա փարչա էթան. վ՚ օ փարչալարը Իսրայէլեցիներուն թշնամիները հէր թարաֆընա կէօնաէրմէյիլէ, քիմ քի Սաուղուա վ՚ Սամուէլ իլէ պիրլիքտաէ կէլմէդ իսէ, օնուն էօքիւզլէրինի ոչ պէօյլէ փարչա փարչա էաէրլէր ոչոր: Որ աէօղիւլէ ձէմաաթըն գալինի, էօյլէ պիր գօրդու պըրագալը քի, ալթը եվագ էթմիշ պին քիշի պիրոյն այագա գալգըագ, Սաուղուն եանընա կէլոիլէր. Սակայն ոտոն պունլարը իւչ օրուշյա թագոիմ էտիպ, էօյլէձէ Ելոհիմ ելոարին իւզերինէ հիւձիւմ էթմէյիլէ, օնլարը էյիձէ գըրարգաոան սօղըա, գալանլարը առա գաէըրագ ոտրմա ատաղընդագ էտերէք Յարիալեցիների գուրթարալը: Վ՚ պունունու ա Սաուղ ղէյտոոէ ձէմաաթըն կէօզինէ կիրոոի, վ՚ գալըլէրի օնա բարնագ. էօյլէ քի Սաուղուս մոագէ ալմայագ պոշչէքէրէք օնա վէրկի վէրմէյինէլէրի թուքուպ էօլոոիւրմէք իչէն այագա գալգարագագ. ետքին Սամուէլ օնլարը մէքա վ՚ Թէղքեն էթոի: Պատհոս Սամուէլ ձէմի Իսրայէլեցիների ալըդ Գաղդաղայա կէօթիւրոոի. վ՚ օրուոա Ելոհա Թէշէքքիւր գուրբանը սունմայըրա, Սաուղուս Թէղքոր վաախշահ եաղըոագ. վ՚ օրուոա Սամուէլ օ վագրթա գաոար ատագէթ իլէ իոարէ էթմէյինէ

ոտիր հէր քիշին էօնիւնոտ ձէմաաթըն ալգընոան Թագրիր ալարագ, վ՚ Ելոհըն քէնոաիլերէ էթոիչի էլչիքլերի կէօզլէրինին էօնիւնէ գօյարագ, վոաոիշահլարըդա պիրլիքտէ Ելոհոան գօրքմագ, վ՚ օնուն Թէնապիհլերինի Թուքմագ իչէն օնլարա ղայրէթ վ՚ նոաիհոաթ վէրոի: Սաքին Իսրայէլեցիներ վոաոիշահ իոթէմէյինէ Ելոհա գարշը պէօյուք պիր հաղարդլըդ էթոիքլերինէ Թէքրար նըշոան օլմագ իւչէրէ, Սամուէլ ոտա էթոի, վ՚ անինոտ, շիոիա կիւրիւլթիյինէ օ գաոոար հաղմուր եաղմայա պաշլաոագ քի, ձէմաաթ աշըրը գօրգարագ, խաթա էթոիք ոէոարլէր. վ՚ Ելոհըն պու գաղէպինի Թէոքին էթոին ոէյի Սամուէլ ըրձա էթոիլէր:

ԻՇԽԻՆՁԻՒ ՊԱՊ

Սաոողո պինոիլէոի ՆԷոըթ ԷԼՆԱԹոէ. վէ ԷՐոաոնըԼՌԼԸ ճիհԷՆՅԼԷ Ելոհըն կէօզլէնոէն պէղոէ: ՅոՔաոնոանըն ԷՐոէյէ ԷիիԷոԼԷ+ ՆԼԷ Է՚օլԷ-ոէՔէն ՔՈ-ԸՐՈՈ-ԼՀոաՔ:

Ա. ԹԱՖ. ՊաՖ 13.14:—ԹՈ. Տ. 2911:

Պիր սէնէ սօղըա Իսրայէլեցիներին փղշտալըլար ըւա պիր ձէնկի վուգու պուլսու. վ՚ պու սէպէպ իլէ ձիւմլէոի պիրլիքտէ Գաղդաղայա ձէմ օլսուլար. Սամուէլ տոկի կէրէք Ելոհա գուրբան սունմագ իչէն, վ՚ կէրէք ձէմաաթըն տիւշմէնլէրինին ձէոիմ գուվվէթ իլէ, եանի 30,000 ադամ, 6,000 ատ՚լը, վ՚ սայըրդ ադքեր իլէ իւպէրլէրինէ կէլոյօր օլսուդունու իշխեմլէրինոտէն

աշըրը գօրպատուգըրը սէպէպէ, ձէնիկ չըզմայա
օնըարա ձէսարէթ վէրմէք իչէն, եէտի կիւն սօղըա
օրայա կէլմէյէ սէօզ վէրմիշ իտի: Եէտի կիւն օ-
լուպ, Սաուզ Սամուէլին կէլմէսինին, վէ ձէ-
մաաթըն շինքեայէթ էտէրէք տաղըլմայա պաշտա-
պըղլարընը կէօրմէյինէ, պիր ան էվվել ուիշմին-
լերի գարշը չըզմադ իչէն, քէնտիսի դուրպան սուն-
մայա էլ ուրտու: Գուրպան թէքմիլ օլուրնքէն
Սամուէլ եէթիշտի. վէ Սաուզուն սաղըրսըղ-
լըղընա վէ քիւսթահլըղընա պէյտաւէ խըրսլանտա-
րադ, իշթէ պու շէյ իչէն Ալլահ ալնի եիուզտէն
պըրտադը. շէօյլէ քի փատիշահլըղըն ալնընէն էվ-
լատընա կէչմէյէճէք պիր տէյի. վէ պըրտադը
կիթտի: Ընքէր պունու իշթիթաիքլէրինտէ եիւ-
րէքլերի տահա պէյտաւէ դըրըլտը. վէ Սաուզուն
հանընտա եալընըզ ալթը եիուզ քիշի գալտը, էօյ-
լէճէ ուիշմինլերէ գարշը կիթմէյէ պաշտատըլտը:

Օ վագըթ Սաուզուն օղլու Յոնուսթան քիմ-
սէյէ պիր շէյ սէօյլէմէյէրէք, եալընըզ քէնտի սի-
լահտարընը պէրտաէր ալտը, ուիշմինլերինն օրտու-
սունա եադըշտը. վէ կիտիպ պիր տաղըն տար
պօղազընտա էյլէնտի. վէ գարշըսընա կէլէն ուիշ-
մինլէրտէն պիրիսիկ արգատը սըրա եէրմի քիշի
գատար էօլտիւրտիւսէ, Ալլահ օնըարըն իչինէ
էօյլէ պիր գօրգու վէ ալթիւսթլիւք պրտադը քի,
Խարայէլլիլերին պէօյիւք օրտուտու արգադարընտա
տուրույօր զանն էտէրէք, տարմա տաղընըզ գաչ-
մայա պաշտատըլտը: Սաուզ ուզադտան պու շէյի
կէօրիւտը, վէ իչինն տալընը ադնայըտը, (ալել խու-

տուս ձէմաաթ տախի պու շէյի ֆէրդ էթմէյինէ
օնալին քիշի գատար թէքրար Սաուզուն պաշընա
թօփլանտըղընտա) քէնտիսի տէ ձէսարէթ քէտա
էթտի. իտտի հըզըրա օնըարըն արգատընա տու-
շուպ, պիր էյի զըրտը. գադընտադը տա գաչըրտը:
«Պու ձէհտիմ ֆիւթահաթտա տահա թատճիւպ
էտէճէք շէյ շույուտու քի, Խարայէլլիլերին իչին-
տէ օգատար քիշիտին, Սաուզուս Յոնաթան-
տան պաշգա մըզրաք վէ զր լըճ էտինէն պիր քիտան
եօղուտու. չունքի տինտիղլեր Խարայէլլիլերէ հիւ-
քիւմ էթտիքլերի վագրթտա պէօյլէ ձէնիկ տախր
սկսահլատը օնըարա եատադ էթմիշ, հաթթա տէ-
միրճիլերի պիրէ իչէրինտէն գադտըրմըշ ըտըլտը.
շէօյլէ քի Խարայէլլիլեր սապան տէմիրի, թըրփանվէ
օրադ կիպի չինֆթճիլիկէ տախր ադաթտարընը եախ-
տըրմադ վէ պիրէթտիրմէք իչէն տինտիղլերին միմ
լէքէթլերինէ կիտտը խտիլեր: Ընճադ գատավէթլի
պիր վագտա պու շէրէֆլի ֆիւթահաթըն շադ-
լըղընը պիրտէն պիրէ ալթիւսթ էթտի: Ա՛ն սէ-
պէպլի շույուտու քի, Սաուզ օ տինտիղլերին իւ-
պէրինէ հիւճիւմ էթտիկտէ վագրթ, օ կիւն տիւշ-
մինլերին թօփու ֆէլէֆ օրմատըգճա, քիմսէ տաղ-
ընտա պիր շէյ գօմատըն, ախշամա գատար օրուճ
թուֆտուն տէյի սայղըսըղճա նէմին իլէ Ալլահա
տահա էթմիշտի: Փէտէրինին պու նէմինինտէն
Յոնաթանըն խտապէրի եօղուտու. իտտի ադըտա-
րըն գօվանընըն եանընտատն կէչէր իքէն, պայէթ
ադըզմըշ օրտուղու իչէն, էլինտէքի տէյինէյի ու-
պատըտ, օնատան պաշ ալմըշ նէմիշ, վէ պունուն-

ուա կէօղես աչելով իւղերնե, դուվվեթ կէլմիշեան։ Ախշամ օլսուչուա, ասքեր պիր թաւարճան եօղունուն, պիր թաւարճան ամբողջ օլսուպլարընուն, պիր թաւարճան ամբողջ օլսուպլարընուն, ախշամընէրան էլէրնե կէչէն գիւնու սաաթան, ախշամընէրան էլէրնե կէչէն գիւնու սաաթան, նայը սաաբրսըզ լըղըա եէրնե իւղերնեակ պօղազլայըպ, նամուսլարա գարշը գանը օլսուղունա պադմայարադ եէմէյե պաշլասըլար։ Սաուղ պունու իշլեթմեյինեակ պազը գալանընը հուզուրունա կէթիրթմէկէրակ. վէ պիր թաշ իւղերնեակ պօղազլաթալըդ, էթի գանսան թէմիզլէթմէկէրէք, էյլէ նէսինէը տէյի քէնառլերէ վէրմէ։ Սօղրա օ կէձէ Սաուղ թէքրար ախշամընէրնե իւղերնեակ կէրէկ խալէյիպ, քահանայնըն վասիթասըլար Ալլահա սիւալ էթմէ, վէ Ալլահըն ճէվապ վէրմէմէյինի կէօրմէյիւէ, պիր կիւնահ վազը օլմուշ առյի աղնասը. օնուն իչին ճիւմլէսինին իւղերնեակ գուրսա աթըլմասընը էմր էթմէ. վէ էվլասըմ Յոնաթանըն իւղերնեակ տասկ ախշէճէք օլուրսա, էսէրկէմէմ էօլմէկլիւլիւմ տէմէ։ Գուրսա Յոնաթանըն իւղերնեակ ախշամ. վէ Սաուղ նէ հաքընըն առյի սիւալ էթմէ. Յոնաթանըն պիր վարչա պալ եէմէյինեակ իչին էօլճէքմիյիմ տէմէ. Սաուղ տասկ էվվէթ, պու կիւն էօլճէքսին տէմէ։ Օ վազըթ ճէմասէթ այազա գալդըղ, պունա մուխալիֆլէթ էթմէյէր. վէ հաշա, Իսրայիլլիլերին խէլասընա առպէպ օլան քիշինին էօլմէսի նիճէ օլա պիլիր առյիլեր. վէ պու կիւնահը ճէմասէթ քէնառի իւղերնեակ գալդըղ, Ալլահա սուա էտէրէք, Յոնաթանը էօլմէսինէ էօլիւմլիւն գու րէթ ատըրըլար։

ՏԻՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

Սաուղ Ամաղէկլիլերուն Ալլահը Ընտրելէն Ետքը Ղրկուած Ըլլալուն Համար Ալլահէն Ընդվզած Ըլլալուն Պատմութիւնը։

Ը. Թագ. Գլուխ 15։—Թ. Տ. 2930։

Յաչան քի Ամաղէկլիլերուն կիւնահընըն էօլճիւսիւ ատլսուչուա, Ալլահըն էմրիյլէ Սամուէլ Սաուղա կէտիպ, Ամաղէկլիլերուն իւղերնեակ ճէնկէ դալդըն, վէ էրքէք, գարը, քիւճիւք չօճուղլարա վէ հայվանլարընուա վարանա գատար հիչ էսիրկէմէյէրէք հէվիսինի տէ ղրըսըն տէտի։ Սաուղ տասկ 430,000 գատար ասքեր ճէմ էտիպ գալդըսը, վէ Ամաղէկլիլերի ղրըսը։ Լաքին Ալլահըն էմրինի թէքմիլ իճրա էթմէտի. չունքի օնլարըն Ադագ իսմինեակ օլան փատիշահլարընը սաղ թուրթուպ, վէ օնլարըն հայվանլարընըն վէ ախէր շէյլերինին էյիլերինի տէ ղրչամայրուպ սաղլատը։ Օնուն իչին Ալլահ սա պէյսաեակ կիւճէնտի. վէ պու շէյլերի Սամուէլէ նադլ էտէրէք, վէ Սաուղուն պէօյլէ ախօղիւմէ գուլադ ատմատըղը իչին, օնու փատիշահ գօսուղումա փիւշման օլսուպ ատյէրէք շէքիյէյէ էթտի։ Սամուէլ օ կէճէ էօյլէ գատամէթ օլուպ, Ալլահըն հուզուրունսա եէրէ գափանսը. վէ իրթէսի սապահան կիտիպ թա օ վազըթա եէթիշտի քի, Սաուղ սա Ամաղէկլիլերէրտէն ալմըշ օլսուղու եաղմուրլարը Ալլահա գուրպան սունայօրուսու։ Սաուղ Սամուէլի կէօրմէյինեակ գարշընա գօշուպ, իչերէ նասըլ քի ախօյլէմիշ խոկիյէ, էօյլէճէ Ալլահըն էմ

րինի լաձրա էթամիմ ատոմ։ Ո վազրթ Սամուէլ տասի եա շու իշխթամիյիմ գօյունալարըն վէ ինէքլերին ատի նէ օլմալը տէյի սիւալ էտինճէ, պունլար Ամաղիկլիլերատէն կէթիրտիյիմ շէյլեր տիրլեր քի, օնլարըն էյիլերինի Ալլահա գուրպան էթմէք իչին ճէմաաթ սաղլամադ խաթէտի տէյի ճէվապ վէրտի. Սամուէլ իսէ Ալլահանի ղայրէթ իլէ եաղլադ, օնու շիտտէթ իլէ թազիրլէտի։ վէ Ալլահա գուրպանտան ըտա իթտաաթ տահա մադպուլ տուր. օնուն իչին նասըլ քի սէն Ալլահը իշ եէրինէ գօմտաըն ըտա, Ալլահ տա սէնի եէնդանէն պրըտագրըտ, փտահիշահլըղընը էլինտէն ալտճադ տըր տէտի։ Պու շէյտէն Սաուղուն եէնրէյլի տիթրէմէյէ պաշլատը. խաթա էթտիմ, պանա ավճ էյլէ, վէ կէլ պիրլիքտէ տուա էտէլիմ քի, Ալլահ թագսիրատ թըմը ավճ էթսին տէտի։ Սամուէլ հիչ դուլագ ատմատը. վէ եէզնինու չէվերիպ կիտէճէք օտույտա, Սաուղ արդասընատան գօշուպ, կիթմէյէ պրըտագմադ իչին օնուն քէրտքէսինատէն թուքտուպ չէքէր ինքէն, փտոչտատը երըթըլտըպ էլինտէ գալտը. պունուն իւզէրինէ Սամուէլ տէօնէպ թէքրարէն իշլէյ Ալլահ սէնտէն ատհա էյի պիր ատէմի վէրմէք իչին պու կիւն սէնին փտահիշահլըղընը երըթըտ սէնտէն ալտը. վէ Ալլահըն պու սէօյլէտիյի շէյ կէրի տէօնմէզ տէտի։ Ցօղրա Սամուէլ Սաուղուն էլինտէն դուրթուլատնատըղընը կէօրինճէ, Ալլահա տուա էթմէք իչին կէրի տէօնուպ պիլէսինճէ կէլտի. վէ Ադագ փտահիշահը գարշըսընա կէթիրտիլէր տէյի խաթէտի. օ տասի

պիթրէյէք գարշըսընա չըտտըղընտա, օ վազրթ Սամուէլ պիր դը լըճ ալտը, նասըլ քի սէնինի դը լըճըն պունճա գարըտտըը էվլատտըղնատան մահրում էթտիյիտ, էօյլէ տէ շիտտի սէնին վալիտէն սէնատէն մահրում օտսուն տէյէրէք, քէնտի էլինէ օնու օտատա էօտտուրտու։ Պու շէյլէրին իւզէրինէ Սամուէլնին եէրէյի պիւթիւն պիւթիւնէ դըըրտը. պրըտագրըտ Ալիմաթեմ քէնտի խանէտինէ կիթտի. վէ էօյլէ չէքիլմիշ օթուրտուտ, պիր տահա Սաուղուտա կէօրիշմէտի։

ՊԻՉ ՀՈՒՇՒ ՊԱՊ

Պատրաստեց փոփիշահ Հաղլանճատը։

Ը. թաֆ. պաղ 16։ — թ. Տ. 2934։

Ալլահ պէօյլէճէ Սաուղու եէրտէն պրըտագտըտան սօղրա, Սամուէլ մարգարէյի թէսէլլի էտէրէք, օնա էմր էթտի քի, Ամաղիկէհէյի կիթտինի, օրատատա քէնտինէ պէյան էտէճէյի Յատանէն պիր էվլատընը Սաուղուն եէրինէ Խարայէլ միլլէթինէն իւզէրինէ փտահիշահ հաղլատաբն։ Սամուէլ տահի Սաուղ քէնտինէ պիր քէտէր վէրմէյէն տէյի օնատան կիզլի թուքտուպ իչէն, Ամաղիկէհէյի կիթտիյիտ, գուրպան էթմէք իչէն օրտայա կէլմիշ կիտի Ալլահըն էմրիյլէ էօյլէ թէվրաթտուր էթտի։ Ամոն հաչան քի հէր քիշի իւչ պիրլիքտէ Յուտա սիտտիղէյինատէն Յեսէ տէնիլէն տահմ տէ էվլատընը ալտը օ գուրպանտա կէլտիյիտ, Սամուէլ էվլատտըընը պիրըր պիրըք գարշըտա կէթիր քի հէօրէյիմ տէյի Յեսէյէն մտթտուպ էթտի։ Ա՛յ

լեք էվվել օնաւն պէօյւք օղու Նղիաբը կէօլ-
ուկյինաէ, Ալահըն ինթիխապ էթակյի օ աուբ
զանն էթակ. լաքին Ալահ օնա՝ պունաւն եիւ-
զինէ վէ պէօղու պօսղու օղաուղունա պագմա, ին-
թիխապ էթակյիմ պու տէյիլ տիր. ինսան ինսանըն
եիւզինէ պագար, լաքին Ալահ ինսանըն եիւ-
զինէ տէյիլ, եիւրէյինէ պագար տէակ: Պունաւն
ապգաընա Յեսաէ Ամինագար տէնիլէն էվլատընը
կէթիրակ, օ աա օլմասը. օնաան սօղրա պագը գա-
ընալընը, եանի եէտիսինի տէ պրոյեղա գարշը-
պընա կէթիրակ: Սամուէլ պունաբըն հիչ պիրիսի
տէ Ալահըն իսթէակյի օլմասընըն կէօրտիւյ-
ա, էվլատաբընըն թօփու պու գաաարմը տըր
տէյի Յեսաէյէ սիւալ էթակ. օ տակի պիր քիւ-
չիւք տահա վար տը քի գէյուն կիւաէր, վէ իսմի
Դաւիթ տիր տէյի ձէվապ վէրակ. Սամուէլ օնու
աա չաղըրթապընաբ. վէ Դաւիթ տէնիլէնին շէրին
պիր չօճուգ օղաուղունու կէօրիւպ, Ալահըն աա
պէյան էթմէնիլէ, Սամուէլ եաղը ալաբ, վէ պա-
շընա ասղաուրուպ օնու վաահշահ եաղլաար. վէ
օ վաղրթաան սօղրա Ալահըն լուհու Սաուլ-
ըան իւզէրինաէն գաղդրակ, Դաւիթին իւզէրինէ
կէլակ: Պէօյլէճէ Սաուղ Ալահըն նաղարընաան
տէշահիւյինաէ, օնա շէյթան կիրիպ վաղրթ վա-
ղրթ օնաան նղիկիթ չէքէր խակ. վէ պու սրդրն-
ադրընը տէֆ էթմէք իչէն, պիր սանթուր չալան
ադաք իքէն, Դաւիթ պու լուպ եանընա կէթիր-
ակընը քի, նէ վաղրթ տիսանէլիք իլէթի թու-
թադաա, Դաւիթ թաթը չաղդաբլաա օնու թէտ-

քին էաէր, վէ բահաթլանադրը ըաղ: Վէ օն-
ատան սօղրա Դաւիթ Սաուլըան օ գաաար ակվ-
կիւլեսու օլաա քի, օնու քինաինէ սիլեհսաար
էթակ:

ԱԼԹՈՒՆՋՈՐ ՊԱՊ

Դաւիթին Գողիաթը էօլթիւրմէսի, վէ օնուն ո-ւլա
ճէմի պիւյուկլէրին էբէնլէրէն:

Ա. Թաագ. պաղ 17: — Թ. Տ. 2938:

Տինախլէր թէքրարէն գուվվէթլէնմէյէ Իս-
րայիլլիլէրէ գարշը ճէնք աչմաղաար. Սաուղ աա-
խի քինահ ապքէրիյէ կիսակ, օնլարըն գարշընա
օղաուսունու գուրաա: Տինախլէրին օղաուսուն-
աա Գողիաթ իսմինաէ սիլ կիսակ պիր աաէմ
զաադաա էի, պօյու 6 արշըն վէ պիր գարըշ ըաղ.
(նէքի քիշինին պօյունաան տահա ուզուն.) վէ
իւզէրինաէ թաշըաղը պիրաճ տա քէպաճէք էօյլէ
նէյի վէ էօրթիւնէյիւաէ. պաշընա պաղրթաան
միղճէր գօմուշ, պիւթիւն պէտինի ղրըճը. գալ-
դանըյա քինահնի պիրիէր էթմիշ, վէ էլինաէ քին-
ա պօյունա կէօրէ ապղր պիր մղղրաղ թու թմուշ
ուաու. (էօյլէ քի իւզէրինաէ օլան պիրահլարըն
ապղրըղը եիւղ եէրսի օդդաաան հէման տահա
ղէյաաէ խակ տէրիճէ:) Գու սաէմ հէր վաղրթ
քինահ օղաուլարընաան տրշարը կէլէր, վէ Իսրա-
յէլլիլէրին օղաուսունա հարթ սթադաղ, սիղ
քիմ օլմալարընդղ քի պիղեմ գարշմիղա կէլմիշ
սինիվ. հիչ սէյէլ խակ պարի շէօյլէ եաճալամ
քի, պօշ եէրէ գղըրդմայաարընդղ. իչինիզաէն պիր

քիշե սէյին քի, գարշըմա չըգարըն, պէնիմ իլէ օ հաքընըզձա տէօյլուշելիմ. էյէր օ պէնի եէնիպ էօլ-
մուրտա, պիտ սիզին հիւքմիւնիւզ ալըընա կի-
րէլիմ. եօզ էյէր պէն օնու եէնէրսէմ, սիզ պիտիմ
հիւքմիւմիւզիւն ալըընա կիրին, պէօյլե իլէ ձէնք
պիթանին ատչի չաղըրըրըմ: Սաւուղ վէ ձէմի Յա-
բայէլլիներ պու էօրֆիւլիւ տիվի օ սիլահլարըյա
կէօրախքձէ, վէ ատօյէտիչի ատօղու իշհիթանիքձէ,
տէհղիթէ կիրիֆթար օլուպ, գըրդ կիւն նէ հա-
վաճապլարընը պիտիգ տուրուրտուլար: Ա՛յ օ
վաղըթ հէր նէ գատար Սաւուղ քիմ քի ձէսա-
րէթ էտիպ օնա գարշը չըգար վէ օնու էօլտու-
րուրսա, գրդըմը օնա վէրիրիմ. վէ քինամինի սիլ-
սիլէյիլէ ազատ եազարըմ ատչի վատ էտէր խոխ-
խէ տէ, պու շէյհ ձէսարէթ էտձէք պիր
քիմնէ պու ւնմնատը: Օ կիւնէբատ էօյլե ըատթ
կիլտի քի, Յեսսէ քինամ քիւչիւք էվլատը Դա-
ւիթի իւչ գարընտաշլարընա էքմէք կէօնթիւր-
սիւն, վէ նէ հալատ օլտուգլարընը աղնատըն ատչի,
օրտույա էօլտրդը ըատը: Դաւիթ կիլիպ պու Դո-
ղիաթըն էչինի ադնատը վէ կէօրախյիւսէ, ադն-
սիզ իտնատըգ պիր քիշինին Ալլահըն օրտուսունու
պէօյլե խօրլատնատընա աշըրը գրդատը. վէ օրտու-
նուն էչինէ էօնէէտ պէրիտէ, Ալլահըն իտայէթի
իլէ պէն օնուն գարշընտա չըգրպ օնու եէնէրսէմ,
պատա նէ վէրիրլէր ատչի իլան էմիգիչ պաշլատը:
Պէօյլ ք գարընտաշը Դոլիատ պունու իշհիթիյինատ,
էօնէէտ գօյունլարը նիւգ իւսթինէ պրտագրպ
պու տույա կիլմիշ, նէ վուգուճձուլուգ, վէ պէօ-

յիւք պէօյիւք լագըրտըլար էտէրսին ատչկէք,
օնու թէքթանը էմտի:

Սօղատատն պու շէյ Սաւուղուն գուլաղընա
տախի եէմիշկէ, Դաւիթի գարշընընա չաղըրթ-
ըրտըյրսա, Դաւիթ հիչ գօրգմա, պէն կիտէր
օնու եէնէրիմ ատչի: Սաւուղ տախի գօրգարըմ
քի եէնէմէղսին. չունքի սէն պիր չօճուգ սուն.
օյուսա քիւչիւք եաշընատն պէրի ձէնք իչինտէ
պէօյիւմիւշ պիր ատէմ տիր ատչի: Դաւիթ ձէ-
վապ վէրիպ, գուլունուղ փէտէրիմին գօյունը-
րընը կիւտէր իքէն, սիրիհնիւն իւզէրինէ պիր ատ-
լատն եախօտ այը կէլիպ գափտարղընատա, արգատն-
տատն գօշար, աղըընատատն գօյունու չէքէր ալըըը-
տրմ. վէ իւզէրիտէ հիւձիւմ էտձէք օլուրսա,
պօղազընատատն թուքտար էօլտուրիւրիւտիւմ. ու-
մարըմ քի, պէօյլե տէ Խարայէլլիներէ վէրտիկի սի-
թէմի օ տինսիզին աղըընատատն գալարըմագ իչէն,
Ալլահ պէնի օնուն էլինատէն գուրթարըը տէտի:
Օ վաղըթ Սաւուղուն ագը տտա պու շէյհ եախ-
տը. իտնատի քինամինին տէմիրտէն ձէնք բուպալա-
րընը Դաւիթէ կիյտիրտինլէր, վէ սիլահլարընը
օնա վէրտինլէր քի, Դողիաթըն գարշընընա էօյլե
չըգարն տէյի էմր էթտի: Ա՛յ պու քի Դաւիթ
էօյլե աղը բուպալարա վէ սիլահլարա ալըշըգ
օլմատըղընատատն, ծնլարը պիր թատրաճա պրտագ-
տը, վէ պիր էլինէ տէյնէկինի, օ պիր էլինէ սա-
փանընը ալըպ, չանթատընատտա պէշ թանէ թաշ
գօյատագ, էօյլէձէ Դողիաթըն գարշընընա չըգտը:
Դողիաթ պէօյլե պիր նատղիք վէ մահճուպ չօճու-

դուն ձէնդէ տախտ ախտհը օմնայտաղատան քինամ
դարշտարնա չտպտրդընը կէօրխնձէ, էհ, պէն քէօ-
վէքմէյիմ քի, տէյնէկ իլէ Թաշըա խոզերիմէ կէ-
լէյօրսուն տէտի. Վաւխը տախի քէօվէքտանն տէ
քէօթխոնտէյի ձէվապ վէրտէյինտէ. օտա կէլ,
կէլ, եանըմա եադըշ քի, էթինի գուշտարա վէ
ձանաւարըտարա եէմ էտէյիմ տէտի: Վաւխը պու-
նա դարշտըդըզ, պէն ախտհըտարընա կով վէնէրտիք դար-
շընա չտպտրդըդ. ըտքին պէն Ալլահըն գովմէ-
թինի կով վէնէրտիք ասնին խոզերինէ կէլմէշիմ. վէ
էյլէ ուտարըմ քի Ալլահ ասնի պէնիմ էլինէ վէ-
րէճէք ոխը քի, էօտախ էյիմ, վէ պաշընը խոզե-
րինտէն գարտրտայըմ. վէ ասնին տէ ասնին էլէ պէ-
րտտէր օլան ձէյի տինտիզէրին տէ էշինի գու շտրա
վէ ձանաւարըտարա եէմ էտէյիմ. վէ պէօյլէ էլէ տա-
հհ Ալլահըն Խոտայէ լսէրին իչինտէ գուլունտու-
գունու, վէ խոթէտիյի վազրէթ գր լռծտրդ վէ սիլահ-
տգդ Ֆիւթահամ էթտիկիր օտաուգունու պիւ-
թինն տինտնա թանըտըն տէտի: Վաւխը պունու-
տէօյլէտիքտանն ոտրա, պիրխսիրէրինէ պիրագ տա-
հա եոգդաշտըդ. չտվրձագ պիր թաշ չտգտրդդ
տտիտնա գօտու. վէ Գողիտամա ուօղրու հրգդրա
տէթտրդը տնտտ, թաշ կիտիդ օնտուն տնտրդըն իչինէ
տտիդտնտտ. վէ պիրտէն պիրէ, եիւ գիւ գօյու եէրէ
գտհտնդրդ եայդրա գտտտը. օ վագրէթ Վաւխը գօ-
շտ գ իւգէրինէ, տէթ դտտը, վէ օնտուն պէկլինտէն դը-
լռծրդը չէքիդ օնտուգունու Գողիտամըն պաշընը քէս-
տի պէտէնիրտէն գօփտտտտը: Տինտիդ էր պունու-
տէ կէօրտու քէրէի կիտի, տտրմա տտգրդնդդ օրուգ գաչ-

ձագրա պաշդտտտրդտտ. վէ Խոտայէ լսէրէ օնդտրդըն պա-
գտտրնտ տիւշէրէք, օնդտրտտն խոյդրձտտրընը գրդ-
տրդտտ. վէ պիւթիւն օրտուգու պտտրդգ տտտրդտտ:
Պտտէհու Վաւխը Գողիտամըն քէլէմինի վէ գր-
լռծրընը տտ էլինտէ թուքթտրտգ, էօյլէ Սաուգըն
գարշտրընա չտգտրդրտտ, պտգդտրդրն սէօվնէնէ
կէօրէ Վաւխը չօգտտն պէրի օնուն եանընտտն
ուտտգդտնմդշ օրտուգունտն, վէ էօյլէ քէօյլու-
պէր չօտտն թուտպտրդրտ կէօրտխկինտէն, օ վա-
գրէթ Սաուգ օնուգ թտնըմտտը. վէ թտտռձկիւգ-
տէ գտտտրտտգ, սէն քիմին օղրուտուն տէյի սիւտ
էթտի: Վաւխը տախի Ռութգէհմին Յետտ գու-
լունուգուն օղրուրուտ տէյի ձէվապ վէրտի: Օ տա-
րտտա Սաուգըն օղրու Յոգնտտթտտն Վաւխթին
պու ռզնտ եիկիթլիկինի կէօրիուգ, հիւանդնտտ
սէօյլէյիշինի իշիթմէյիդ, եիւրէյի էօյլէ պէր պէնտ
օրտու քի, ադդտտրնուռքի ռզքէրի թուպտրընը վէ
սիլահդրընը չտգտրդդ օնտ վէրտի. վէ օնուն ու
շարթ էտիգ գտրտուշդդ օրտու: Սաուգ տախի
օնտտն ռօղրտ Վաւխթի էվինէ կիթմէյէ պդրուգ-
մայդդ, քէնտի հանընտտ ադդօտու:

ՆԻՆԵՒԷԻ ՊԱՊ

Սուրբ Վաւխի գրքից:
Ը. թաղ. Պաս 18.19: — թ. Տ. 2942:

Վաւխը պու եիկիթլիկի իչրաէթիքտէն ռօղ-
րտ, Սաուգու ա դրդքտտ ձէնքտէն կէրի սէօ-
նէդրէր իքէն, Խոտայէ լսէրէ շէհիրլիրտէն գարշը-
լընընա չտգրդդ թէպդրիք էթմէյէ պաշլուգդդ. վէ

ակվինճ իլէ օնլարըն էօնիւնէ ախշիւպ զարըլար տա օյնայարագ, Սաուլ պին զրոտը, Դաւիթ օնալին զրոտը տէյի չալփարա չալար վէ կիւֆթէ օզուրտուլար: Պունուն իւզէրինէ Սաուլ աշըրը զրզդանճլըզ տուլուպ, պազ դաւիթէ օն պին վէրիյօրլար, պանա եալընըզ պին. դաւիթին տահա նէ էքսիյի զալտը. պիր պէնիմ փաոիշալըզըմ, օնու տա ալըրսա հէր իշ պիթէր տէմէյէ պաշլատը: Վէ օ կիւնտէն Դաւիթէ էյրի կէօզիւլէ պագադրտը. էօյլէ քի պիր կիւն իինէ տաէթի իւզէրէ ճինի թուխտուպ, Դաւիթ տէ զարշըտընտա տանթուր չալար խքէն, զաֆիլ-տէն հարպատընը օնա տօզրուլտուպ աթտը. վէ էյէր Դաւիթ տազընըզ օրտատան զաչմատա, միւ-ճէրրէտ օրտատա օնու էօլտուրուր իտուր: Սօղրա Սաուլ Դաւիթի էօլտուքէյ շու եօլու տիւ-շինտէ. նիճէ քի մուզատատմ սէօյլէմիշ իտիք, Սաուլ վէրտիյի սէօզ մուճիպինճէ Դողիաթը էօլտուրտուքիւ իչէն Մերոզը իտամնատ օլան պէօ-յուք զրզընը Դաւիթէ վէրճէք իտի. լաքին օն-տան սօղրա պու շէյի կէչիշտիրէրէք, օնու ախէրի իւլ էվլէնտիրտի. պատէհու Մեղքող իտամնատ օլան օպիր զրզընըն Դաւիթէ ալագա էթտիյինի տաղնատայըլտա, Սաուլ պունուտուլա Դաւիթի տուզաղա տուշէնրիւպ էօլտուքէյի դուրտու. իտ-տի զաւիթէ իտատէր կէօնտէրէրէք, զրզըտ Մեղ-քողու տանա վէրիպ տէնի քէնտիտի տատնտի էթ-մէք իչէն սէնտէն պաշգա պիր շէյ իտիքիմ. իւլա կիտիպ պանա նիւզ տինտիզ էօլտուրէտէն տէտի.

պու հօլուտա Դաւիթ տինտիզլէրինէ էլինէ տուշէր էօլնուր տէյի մէտտէլ էտէրիտի: Դաւիթ իտի իւք աղըզա ալչագ կէօնիւլլուլուք իւլ պու շէյտէն կէրի տուրտու, վէ պէն փատիշահ տամնտը օլմայա ընըզ տէյիւիմ տէտի իտի տէ, տօզրատան կիւտիպ նիկիճէյինէ փատիշահըն իտտէտիյինի իճրա էթ-տի. վէ տազ տէլտամէթ տէօնիւպ Մեղքողու զէվճէ ալտը:

Դաւիթ նէ զատատ Ալլահըն լութֆուլա կիւն պէ կիւն իւէրի կիտէր, վէ քէնտի ֆիրատէթի վէ նիկիճէյինի իւէ ճէմատթա սէվկիլլու օլուրտուտու-յուտա, օ զատատ տա օնուն իւզէրինէ Սաուլուն զրզդանճլըզը արթար ըտը. շէօյլէ քի օնու հօլ-տիւմէք իչէին աչգզտան աչգրա արզատընա տիւշ-մէյէ պաշլատը: Նիճէ քի պիր տէֆա տահա ճինի թուխտուպ, օ պիր տէֆաքի կիտի հատ-պայըրա ուրուպ էօլտուքէյ իտտէտի: Դաւիթ տախի զաչգրտ էվլինէ կիտտիյիտի, կիտտինըլէր կէ-ճէտէն էվլինէն զափտատունու մուհատէրէ էթ-մէնլէր, վէ տտզահատան տրշտարը չզդտրզը անտէ թու-թուպ հօլտուքտունըլէր տէյի արզատընատան տտէմ-լէր կէօնտէրտի: Մեղքող պու շէյի աղնատը. վէ օ կէճէ զաւիթի կիտ լիճէ փինճէրէտէն էնտիրիպ զաչգրտը. վէ օնա զաչմայա մէյտան օլմազ իչէն, պիր զուզլա նտիրտզ զաւիթին նատթարը եէրէ զօտու. վէ իւզէրինի զափտատը. վէ տտզահատան Սաուլուն կէօնտէրտիյի տտէմլէր կէլտիյինտէ, օնու կէօտթէրէրէք, նտատէ տիր կէլէմէզ տէտի:

Սաւուղաս եամաղլաս ալըն կվիխլին ոչխի թէքլաւ կմը էթոլ. վէ Ա՛ղքոզըն դուլանալուդը ոչ՛քի ալնասաղլընաս, վէ Դաւիթին Նաւալ ։ ուսան ոչնիվէնմահալ Սամուէլին եանընա գայ՛ ալուդնը իշխէթվիլինաէ, հէր նէ գաւսալ իւշ ոչ՛ֆա աուէմնէր կէօնաէրոլ, վէ ապրուկէթ չալէսալ թխքէնիսլ քէնոսի ոչ գալդըսլ կվիթվիլաէ ոչ, Ա՛լահ օրաս աս Դաւիթի խէլաս էթոլ:

ԱՒԳԻՕՒՏԱՒ ՊԱՊ

Դաւիթին Սաուղան էլինոքեն գօվալանմասը, վէ գալըսլ կէպէհէ:

Ա. Թագ. գլուխ 20. 21. 22. 23. 24. 26:— Թ. Տ. 2945:

Սաուղ Դաւիթէ նէ գաւսալ տիւշմէն իսկ իսկ, օղլու Յոնաթանան աս օնուն ղըսաղ Դաւիթ իւէ օ գաւսալ սըդը ասալ օլուս, վէնաէլինին գալ պինահէն սոսկ օնա օլան գըդդանճլըդը վէ ոչ՛շ ՚ինկլիլ չըզոլմայա չալըշըլ ըսալ: Ա՛յրքին ասղրաան պու շէյէ չարէ օլմասըդընը թէնճլուպէյիլէ կէօրիւս, կվիդ լիճէ սէօզ լէշկրէ՛ք Դաւիթի պուլաս, վէ ապրայսալսալ օնուճնուլա էօվկուշան քէնի ասղրա, պաշընը չէ՛ք կվիթ. վէ Սաուղան կէօղնէ պիր տահա կէօրնանէ սէոսի օնա: Ամոն Դաւիթ ոչ կէճնքմէյէրէ՛ք թէսասրնքսիդ հօլա չըզըդ, չասրճաղ կվիթսի, վէ Ա՛քիմէնէ՛ք քահանայ նայասնաէ բասթ կէլմէյիսէ, տէվկէթճէ պիր մաս լահաթ իշէն խասճիէն պիր մահալէ կէօնաէրիւ լէյօր կվիդ նիւղ թուխտուղ, քէնոսիսնի վէ եա

նընաս պուլունան ասէմնէրէ հօլ ապրաը օլմադ իշէն, օնաան պէշ թանէ թագոս օլմուշ է՛քմէ՛ք խաթէյիսլ ալդը. վէ Ա՛լահա սունուդուդ օրաաս հըճվ օլունան Գողիաթը դը լճըրնը աս խուէրինէ ալը. հէյլէչէ չըզըդ սէնոսիդէրին թօփրաղընաս Ա՛նքուս խամինաէ օլան Գողիթլիէրին փասիշահընը նանընա կվիթսի: Ա՛ղքին օրաաս աս, Խրայէլ լիէրին իչինաէն քէնոսիէրէ դաւըդը օ ֆիւթահաթսըը էսէն Դաւիթ քէնոսիսի օլաուդու աղնաշըլաղընաս, Դաւիթին գալպինէ աշըրը գօրդուկվիդսի. պու ձիհէթաէն օնըաըն էօնիւնաէ տէլե ասղ իշէր խասիաղաղ քէնոսիսինի սիվանէ (խասնաս թուխտաղը) կվիդ կէօսթէրմէյէ պաշլասղընաան, փասիշահ օնու խանընաան գօվալաս. վէ քէնոսիսէ աէ օրաաան չըզըդ դուրթուլմայա պաւնս ֆըրսաթ աաս էթսի: Ասղրա Խրայէլ լիէրին արնօրունա եադըն Ա՛ղաթլըսըրըն թօփրաղընա կվիթսի. վէ փէսէրէ, վասիսէսի, գաղընաաշլաղը աս խանընա կէլմէյէր. հաթթա Խրայէլ լիէրինի թօփրաղընաան գաչանըդ աս խասաշ խասաշ օրայա ձէմ օլուդ աէօրթ կիւղ քիշի գաաաղ Դաւիթ իւէ պիրլէշմէյէր քի, Դաւիթ օնլարա պաշ օլուդ, օնլարա սէրսասքէրլիք խաէր իսի:

Սաուղ պու շէյէրի, վէ Ա՛քիմէ՛ք քահանայսալսըդա պիրլիքսէ գաղընա չալըդըդ. վէ օնլարա աշըրը խրոսլանաըդ, պու շէյի քէնոսինէ գամագլայան Դաւիթ Ա՛

Աստի խամինակը ասելին էլսիլ հէվիսինի ան օրատա քինոի կէօղևնևն էօնևնոտ, քահանայլեզ բուպալարը իւղէրլէրինոտ օլսուղու համոտ դըրտըրսոտ: Ֆաթմա Սաուղուն ևիւրէյի պուռնուա տա սօսմայըղ, քահանայլարընԱմբա թասպէր օլունան շէհիրինէ տախի ասէմ կէօնոտէրէք, ինոան հայվան հէր նէ վարըսա հէվիսինի ան զը լազոտան կէչէրմէտիղոտ. էօյլէ քի եալընըղ Ադիմէլէքին օղլու Ըբոահիմ խէլաս օլուպ Դաւիթին եանընա գաչտը. Դաւիթ տախի վիճաէրին պիւթիւն էվի պարդըղտա պէնիմ սէպէպիմէ էօլսիս տէյէրէք, մուհասէթի իլէ օնու գասպուլ էտիպ եանընա ալտը: Օնոան սօղրա Սաուղ Դաւիթի նէրէտէ քի էլէ կէչէրիրոտ էօլսիսմէք իչին ապքէր իլէ օնուն արդասընա տիւշմէյէ պաշլատը. պու ճիհէթտէն Դաւիթ տախի քինոի եանընտա օլան ասէմլէր իլէ ևիւզևինևիս սապլայըպ, օրատան օրայա տէրպէտէր սօլաշըր տուրուր, վէ Ադահ օնու հէր թէհլիքէտէն գուրթարըրըտը:

Վէ եալընըղ պու տէյիլ, իլլա իչի տէֆա տաՀա Ադահ էօյլէ բոսթ կէթիրոտ քի, Սաուղ Դաւիթին էլինէ տիւշմիւշ իչէն, Դաւիթ քինոի մադ լըմիրդը վէ զարտաղ սապլամադ լըզըյա օնտա պէր շէյ եաւմտատ. վէ շէօյլէ վազը օլոտա: Պէր տէֆտա Դաւիթ Դադդ մադարտատ թասպէր օլունան մադարտայլրոտ. Սաուղ պունու խոտպէր ալտըդընոտա, օնու թուրթմադ իչէն իւչ պէյն ապքէր իլէ օնուն արդասընա կէթոտ. վէ մադարտանդն ադդընտա էվէթիշտիբլէրինոտ, Ադահդն թէտապիրլոյլէ իչէրի

կիրմէյէրէք, օրալարտտա օթուրուպ պիրոտ բոհթանմադ խոթէտտ. վէ օրատտա հէվիսինէն ան ույդուտու կէօթիւրտտ: Դաւիթին ատէմլէրի իչէրիտէն պունու աղնատդըլարընտա, Դաւիթ կէլնէպ, իշթէ ատուշմէնինոտէն ինոթիղոտընը ալտան տէյի Ադահդն օնու ան էլինէ վէրտոյի կիւն պու կիւն տիւր ատէտլէր: Դաւիթ ճէնապէթ էտոպ չըղտը Սաուղուն եանընա կէլտի, օ վադդթ եանընոտաքի ատէմլէր օրատտա Սաուղու էօլսիւրիւպ էլինոտէն դուրթուլտուն տէյի չօգ խալրոտ էթոտիլէր. լաքին Դաւիթ, հաշա օլտուն քի պէն Ադահդն եաղլանմըշ ատէմինէ էլ տօզունայրոտ ան տէ. վէ պիր շէյ եաւմայա օնըտըր տա պէյվէրմէտի. եալընըղ Սաուղուն կէյինիւշ օլտուղու քէրտաքինէն ուճունտան պիր վարչա քէտտ ալտը. վէ օնտան քիմսէ տույմայտտադ քինոի մահալինէ տէօնտիւ. վէ օօղրատտան պու պիր հադտրէթի նըշանը սայը լըր տէյի օ քէրտաքինէն ուճունու քէտտիյի տախի Դաւիթին զամիրինէ տօզունմայա պաշլատը: Սաուղուն պիր շէյտէն խոպէրի օրմայատտ, քինոի ապքէրլէրինէ օրատտան զալգըտ կիտէր իչէն, Դաւիթ մադարտատտան տրշարը չըղտը. վէ Սաուղուն արդասընատտան, ա փատիշահրոտ էՃինոտիտ, Դաւիթ ադնի էօլսիւրիւպ խոթէր տէյինէրէ նիչէն ինոանքրտրն տէյի չաղըրտը. պատհու օ քէրտաքինէն վարչտարընը քինոինէ կէօթէրէրէք, իշթէ պադ քի Ադահ պու կիւն տէ պինիտ էլիտի վէրտիշ իչէն, պէն Ադահդն եաղլանմըշտը պըշտ պըր տէյէրէք, նոտըր տոնտ տօզունոտոտտ.

պատնեշում պէտք կլինայ հրդեհը ամեն գնով մարել, որ չտարածուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։

Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։

Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։

Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։

Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։

Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։

Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։ Ամեն ինչ պէտք է անել, որ հրդեհը չշարունակուի։

թաստա ալը ախոի: Սաուղ պու շէյի իշխեթախ-
ինոտ, էվլատըմ դաւիթ, պու սէնին սէսին ոխը
սէսի: Դաւիթ տախի ձէվապ վէրիպ, էֆէնտիմ,
պէն սէնին գուլուն ում. պէն սանա նէ եափըմ
քի, պէօյլէ արդամա սուշմուշսուն. պու նէ ոխը
քի Իսրայէլլիլէրին փառիշահը պէնի թուԹմոզ
իչէն գարշըսըդ կիսի տաղտան տաղա ասլաշըյօր
սէսի: Սաուղ Թէքրար նաահաթ օլուպ, խոմԹա
էԹոխիմ. եանըմա կէլ, սանա պիր շէյ էԹմէմ
սէսի: Ղաբին դաւիթ կիսԹմէսի. իլլա կէլսին
մըղրաղը ալըն տէյի օնուան պիր ատմ խոԹէսի.
վէ Սաուղ Թէքրարըն դաւիթէ խայը ուսա
եափէք էօյլէձէ հէր քիշի քէնտի մահալէրինէ
սէօնսուլլեր:

Պու վազըԹխոտա Սամուէլ մարդարէ տախի
զայէԹ իսԹիյար օլուպ վէֆաթ էԹմէյիլե Ըրի-
մոԹեամոէ քէնտի խանէսինտէ կէօմիլմիս քի,
Իսրայէլ միլլէԹինէ զիյատ ազը վէրսի:

ՏՕԳՈՒՕՄՈՆԱՅՈՒ ՊԸՊ

Նաբաղը վէ Ըբնեամը հէթեայէսի, վէ Դաւիթ
պիէր վո-գո-ամլատը:

Ը. Թագ. պաղ 25. 27. 30:—Թ. Տ. 2947:

Դաւիթ գաչըմլըղը զէմանընտա մուսայիմնոտ,
ալԹընուպ քիշիյիլե Կարմեղոս տաղընտա պու լուն-
տուզա վազըԹ, օրատա Նաբալ խամինտ, քէօԹու
վէ Թամաքնտ պիր զինկին ատմ օլուպ, պունուն
Ըրիմեա խամինտ զայէԹ ազըլը վէ հէյսիյնէլու-
պիր զէվձէսի վարըպը. վէ պու ատմ պինէկրձէ

դօյուն վէ քէչի սահիպիսի: Դաւիթ պունուն
սօսԹձա կէչինիր, պունուն մալէրինի խըրսըզ-
լարսան էսիրկէր, վէ քէնտի ատէմլէրինի Նաբա-
ղատ վէրմէյէ պըրազմազը: Ամոի նէ վա-
զը Թէ դօյունլարըն զըրփըմ վազԹը կէլմէյսէ (քի
պու շէյի շազըզազա վէ եէյիսէ իչմէյիլե իձրա
էԹմէք ատէԹլէրի իսի.) Դաւիթ Նաբաղա օն
քիշի կէօնտէրսի քի, կիԹսինլեր, վէ քէնտի Թա-
րաֆընուան ինսանլէյհէ իլե օնու սէլամլաշըզսան
սօղըս, մալէրինի կէօղԹմէյինի խոՀԹ ըրընա կէ-
Թիրսին. վէ նասըլ քի միւնասիպ կէօրիւրսէ էօյ-
լէձէ քէնտիլէրինի տէ օ շազըզսան մահրում
պըրազմայըզ պիր հիսսէ տէ քէնտիլէրէ չըզարըն
ատէմ սէօյլէսինլեր: Նաբաղ պու շէյի իշխեթախ-
ինոտ զիյատ խըրսըզանարազ, պու Դաւիթ, է-
ֆէնտիսինտէն գաչըզն պիր խըզմէԹքոր քիմ օլ-
մազը քի, պէն քէնտի ատէմլէրիմին էքմէյինի ա-
զըզլարընուան քէսիպ տէ Թանըմազըզըմ ատէմ
լէրէ վէրէյիմ սէսի: Պունըսո կէրի սէօնիւպ Նա-
բաղըն վէրտիյի ձէվապը Դաւիթէ նազԼ էԹտի-
լեր իսէ, Դաւիթ ասԹէշ քէսիլսի. վէ չավըձազ
պէլէրի զըլըզը տէօրԹէիւզ քիշի պէրապէր ա-
լուպ, Նաբաղը վէ հէր պիր շէյինի զըրըպ տէօքիւզ
օրատա պըրազմազ իչին եօլա տիւշտիւ: Ղաբին
Ըրիմեա՝ զէվձի Նաբաղըն էԹտիյի պու հարա-
գաԹը իշխեթտիյինտէ, զիյատ կիւճլիւնէ կիԹտի.
վէ պունուն ալԹընուան պիր պէլա չըզարձազընը
ազը քէսիպ դօրզմայըզտա, անլինտէ զէվձինտէն
կիչըլը օլարազ գալգար իքիսիւզ էքմէք, իքի գաղ

շատ ապ, պէշ թանկ վճարվիշ գոյուն, վէ տահա տակը ևէյնէյէ տակը շէյլէր թէտարիք էակով, պոնլարը պէրապէր ալարադ կիթաի Դաւիթի գարշելատը. վէ ալչադ կէօնիւլլիւք, վէ ապրւլը վէ թաթլը սէօզլէր իլէ Դաւիթին կէօնլիւնիւ էօյլէ պիր ալաը քի, Դաւիթ օնուն կէթիրտիյի հէտիյէլէի գադար էաէրէք եօլտան կէրի տէօնիւպ, քէնտի եէրինէ կիթտի: Ուրիգա էվէ տէօնմէյէնէ վէվճինին սէրհօշ վէ քէյֆլի օլտուդունու կէօրտիւնտէ, օ ախշամ քէնտինէ պիր շէյ սէօյլէմէտի. իրթէսի սապահտան գալդըդ հէր պիր շէյի ևէրլի ևէրինճէ, վէ նէ ախըրլիւ պէլտաէն գուրթուլմուշ օլտուդլարընը օնա հիքմայէ էթտիյիտ, Նաբաղ գօրգուտունտան վէ ևէսուէյինին ալթընա իտթլիյինտէն պիրտէն պիրի խատթէլէնիդ, օն կիւն սօղրա եօլտու: Դաւիթ Նաբաղըն եօլտուդինու իշիթտիյինտէ, տուալէթ իլէ Նաբաղըն շէրատթընը քէտտի իչէն Ալահա շուքր էթտի. վէ խատէր կէօնտէրիդ Ուրիգայը կիթիրթտիյինի ծնու քէնտինէ զէվճէ ալտը:

Օնուն սօղրա Դաւիթ պադոր քի Սաուղուն էլինտէն գուրթուլուշ եօք, վէ տահմա քէնտի ադրնտան օղաշըյօր, ևանընտա պուլունան ալթը ևէգ տահմ իլէ, գալըշտըր էվի պարդըյա գալդըդ, ախնախլէրին թօփրաղընա Դոնթլէրէրին Նաբաղ փառիշահընին ևանընտա կիթտի: Լաքին Դաւիթ Նաբաղ փառիշահըն օ գառար սէվինճ լուսուզ օլտու քի, քէնտի տահմինէյէլէ օրտուտա տաքին օլտուն տէն տէյի Միկելակ շէհրինին ծնա վէրտի: Դաւ-

տախի Նաբաղ շու խըզմէթի էտէր իտի. ևանի վաղրէ վաղրէ ծնուն տուշմընլըինին իզէրինէ գալդըդ էսկի թուԹար, վէ չօզ եաղմալար էլի կէչիրիր իտի. պէօյլէճէ Դաւիթին նամը կիւն պէ կիւն շէօհրէթ պուլուպ, էթրաֆտա նայըլըդը: Պուրտատա Դաւիթէ պիր ադըլը վուդուԹրտան էսէ կէլտիյիտ տէ, ածնու խայըրլը թէքմիլ օլտու. շէօյլէ քի իլէրիտէ նապլ էտէճէյիմիզի կէօրէ տինտիրլէր Խրայէլլիլէրէ ձինք աչարպլարընտա, Նաբաղ փառիշահ տախի օ տինտիրլէր իլէ միԹԹէֆիք օլտուդունտան, Դաւիթի տէ քէնտի ատմէրլէյէ պիրլիքտէ ալթը, Խրայէլլիլէրէ գարշը կիթմէք խտթէտի: Պունտն իտթլէրինէ Նաբաղ րիճալտըը շիքէյէթի էտէրէք, Դաւիթ Խրայէլ միլլէթինտէն պուլունտուղու ճիհէթ իլէ, օնա-

րըն թարաֆընը թուԹար, պիզէ խաինլիք էտէր ... տէյի օնա ադնաԹտըը: Նէօյլէճէ Դաւիթ կէրի տէօնիւպ իչ կինտէն օղրա Միկելակա կելտիյիտ, պադոր քի քէնտի ախշմէնի օլան Նաթանէլլէր կելիպ Միկելակը պաամը շտը, եաղմա էթմիշտը, շէհիրէ աԹէշ վիրիպ եաղմը շտը, վէ իչինտէ օլան ատմէրի էրքէք գալը հէվիխինի տէ թէձէմմիւ լաթտըրտա սիւրմիւշ էսիր կէօԹիւրմիշ շտը: Պու ախվալ լիք տէ եէթիշմէդ կիպի Դաւիթին ևանընտա պուլունտան ատմէրը տախի, քէնտի գարըյտըրընըն վէ էվլատտարընըն իզէրինէ ևիրէքլէրի ևանընտ, խըզմտտարընը Դաւիթէ էվվէլտէ տէ. օ գառարտատադ քի, պու շէյլէրէ քէնտինի ախպէպ օլմուշ կիպի, օնու թուԹուպ թաշլամադ

խթէր խոխէր : Դաւիթ տէ աշըրը սրդըլըլ, հանկը թարաֆա տէօնէձէյինի, նէ եափրաճաղընը պէնդէկ խոխ : Ընդըկէթ Ըլլահա միւրաճաաթ է- տէրէք, րուխսաթ ալար . էօյլէձէ տէօրթիւղ քիշիյիլէ գալգար կիթաի Ըմաղէկլիլէրի պու- տու . վէ սապահան ախշամա գատար օնլարըլա ձէնքլէշէրէք , հէվիհինի տէ գըրար , վէ եաղմա էթանքլէրի էշեալարըն ձէմիհինի , վէ գարըտարը տա ալըպ սաղ սէլամէթ կէրի տէօնտու : Պէօյլե խպալ իլէ կէրի տէօնտուլիւնտէ տախ , վազաա Դաւիթին սաէմլէրի մապէյնինտէ պիր նիղա զու- հուր էտիպ , օ ձէնկէ կիտէն տէօրթիւղ քիշի պիղ կիթանք եօրուլտուդ , ալարդըմըդ եաղմա պիղ տուշեր տէյէրէք , կէրիտէ գալան իքիւիւղ քիշիյէ պէվձէկլերինտէն վէ էվլատլարընտան մա- տա պիր շէյ վէրմէք խոթէմէզլէր իտի խոչ տէ , Դաւիթ արայա կիրիպ , մուհապէթ իւզէրէ հէ- փիհինէ տէ պիր գարարտա հիտոչ չըգարմադ իչին օնլարա նաահհաթ էթտի : Ա՛ն օնտան սօղրա ձէնքտէ ալընան եաղմանըն կէրէք կէրիտէ գա- լար շէհիրի կէօղէտինլեր , վէ կէրէք ձէնկէ կիւ- տինլեր մապէյնինտէ մուտամաթ իւզէրէ թարափմ օլունմատը Ղարայէլլիլեր մապէյնինտէ գատիմի պիր գանուն օլտու :

ՕՆԱՀՆԱՄՈՒ ՊԸՊ

Աստուած էօլէ՛, վէ Դաւիթին օնո՛ւն հոգ- գըննդա գո՛ւլտանըլըը հի՛ւնի ֆո՛գատէլէ : Ը . Թագ . պաղ 28 . 31 : Ր . Թագ , պաղ 1 . 2 :— Թ . Տ . 2948 . 2949 :

Պու էնտատ տինսիզլէր պիր արայա կէլիպ , ասքէրլերի պիր եէրէ ձէմ էթտիլէր . վէ ձէսիմ պիր գուվվէթ իլէ Ղարայէլլիլերին իւզէրինէ ձէնք աչտըլար : Սաուղ տախ ձէմի Ղարայէլլիլերի թօվլտաը , վէ կիտիպ Դէղըվէ թագիր օլունան տաղըն եանընտա օնլարա գարշը օրտու գուրտու . լաքին տինսիզլէրին օրտուստունուն էօրճիւլլու հա- ղըրլաղընը կէօրտիւյինտէ , գալկինէ գօրգու կի- տիպ , պու ձէնկինի նիհայէթի նիձէ օլաճագ , եա- խօտ քիմ եէնէձէք տէյի Ըլլահա սիւալ էթտի : Ա՛ալ պու քի Ըլլահըն նէ րիւյայըտա , նէ մար- գարէ իլէ տալա ձէվապ վէրմէտիյինի կէօրիւնձէ , օ վաղըթ գալգար րուհպարընը թէպտիլ էթտի . վէ էօյլէ կիպ լիձէ պիր պիւյիւճիւ գարըյա կիտիպ , լաքի սէնէ մուգաատէմ վէճհաթ էթմիշ օլան Սա- մուէլ մարգարէյի քէնտինէ կէօմթէրսին տէյի մաթլուպ էթտի : Պիւյիւճիւ գարը իլէ էվվէլ պիրտաղ մուխալիֆէթ էթտի խոչ տէ , օզրատան Սամուէլ մարգարէյի օնա կէօմթէրտի . օյուտա Սաուլա կիւձէնէրէք , պանա նիչին զահմէթ վէրտին , եէրիմանէն տէտիրմին էթտին . նէ կէլմիշ պանա սիւալ էտիյօրսուն . սէն Ըլլահա իթտաաթ էթմէտիյին իչին օ սէնի եիւղտէն պըրագմըշտը .

վէ փառիշահլուղները անոնն էլինաւն չէքիով ալա-
ձապ, Դաւիթ վէրկէք տիր. անոնտ, մուայէ-
թինտ օլան Խրայէլլիներ իւէ պիրլիքտ, ամինիզ-
լերին էլինէ թէսլիմ էաէձէք տիր. շէօյլե քի հվ-
լատլարընըա պէյատկէր եապըն էօվձէքսինտաի:
Սաուղ պունու իշխթանիյինտ, գօրգու տունատն
ալթուսթ օլուպ, օրատա տիւշտու գալար. ատրա
խրզմէթքեարլարը կելիպ կիւձիւէ այատա գալարը-
տրար. վէ գարընըն հազըր էթտիյի թատմատն
եէյիպ, պիր ձիւզի քինատինէ կելմէյիէ, էօյլե կէ-
ձէլէյին թէքրար օրատայա տէօնտիւ:

Ա՛ապէը կելիպ ձէնկէ պաշլատըգլարընատա,
Խրայէլլիներ պիրտէն պիրի, եէնիլիպ գաչմայա
պաշլատրար, վէ չօգ սատմ զրըրար. օնլարընն
իչինտէ, Սաուղտան իւչ էվլատը տա ուրուլուպ
տիւշտիւէը. Սաուղ տախի քինատինին օգուրա
ձինտա հալատ էատալանտըգընը կէօրմէյիէ, ու-
միտինի քէսիպ պիւնհատըրնա զր լըձընը չէք սատ-
լա պէնի էօլտիւբ, տինտիգէրին էլեյիէ էօլմիւշ
օլմայատըմ տէտի: Ա՛աքին պիւնհատը կէրի չէքի-
լիպ պու շէյի եատինտպ իսթէմէյինձէ, օ վապրէտ
Սաուղ քինատի զրըձընը ատար, վէ զարընըա տա-
յատրպ իւզէրինէ տիւշտու էօյլե էօլտիւ: Պիւնհ-
տատրը տախի պունու կէօրմէյիէ տայանտատար.
օ տա քինատի զրըձընըն իւզէրինէ, տիւշիւպ քին-
տի քինատինի էօլտիւրտիւ: Պատէհու տինտիգէր
աշըրը տէվինձիէ կելիպ Սաուղտան պաշընը քէս-
տիէր. վէ շէհիրտէն շէհիր, քինատի փուխլատրը-
նըն փուխանէլէրինէ թէշէքքիւրլիւն կէտիրիպ

տօլաշտրըրտըգտան սօղրա, պիւտհլատրըտա պիր-
լիքտէ կէթիրիպ Դաւտն փուխտուն փուխտանէ-
պինէ գօտուպար. վէ հազարտէթ օլմազ իչէին Սա-
ուղտան վէ էվլատլարընըն ձէնատէլէրինի Ռէհատան
շէհրինէն գալա տիվարընատան աշաղը ատարար:
Սօղրա Յարիս Դաղայատլըլարըն եիկիթ տէլի
զանըլտարը կէձէ իչէ կիտիպ, օ ձէնատէլէրի չալ-
տրար, Յարիս շէհրինէ կէթիրիպ կէօմտիւչէր,
վէ շէհիր ահալիսի տէ Ռէհիատին պիւտիւմին պէտիէհինատէն
օտուդլարը էձիլտէն, եէտի կիւն օնլարըն հա-
պրընը թուխտուպար:

Դաւիթ իսէ տիւշմէնինին էօլտիւգ օրթատատն
գաղտրարը իչէին պու շէյլերէ սէվինտձէք եէրտէ,
աշըրը վէ գալտաէն ածըրպ ապտատը. էօյլե քի
Սաուղտան վէ Յոնաթանտն իւզէրինէ պիր հապը
պէյիթ տախի սէօյլէտի. վէ Յարիսլիլերին էյլենք-
շինատլըրընը զէյատէ մէտհ էտէրէք օնլարտա հապը
տուա օղուտու: Ընձատ շու սօղրայքի տանէպէյէ
Դաւիթ Սաուղտան հազրընտա օլան էյի եիւ-
րէյինի տահա զէյատէ պէյատ էթտի: Շ էօյլե քի
պու ձէնքաէն նէքի կիւն սօղրա, պիր Ամաղէկլի,
քէնէնի Խրայէլլիլերին օրտուտաունատան դուրթու-
մու գաչմըշ կիտի, ապիւ ածէլէ Միկելտա կէ-
լիպ, Դաւիթին զարշընտա չըզտը: Դաւիթ
պունա Խրայէլլիլերին իշի նատրւ օլտու, քիտ
քիտ տիւշտու. Սաուղ վէ Յոնաթան նէ օլ-
տուլար տէյի սիւալ էթտի. օ տախի պէն Գոլղվէ
տաղընտայըտրտ. օրատա կէօրտիւմ քի, Սաուղ
քինատի մըղրատը իւզէրինէ տիւշիւպ քինատի քին-

ամենիշխանությամբ խոնարհություն. ամենուր պիտի կիօրախնյուսե, կել Իւղերիմի պաս քի չափը ք՚օ-
լիմ ամի ըլնա էթամ. պէն ամ Էօյլէ եափարմ. վի Էօլախ-քամն սօղրա պաշընաաքի փառիշահանի թաձը, վի գօլունաաքի պիւղնքլէրինի ալլագ իշ-
թէ հաղորթինիպէ կէթիրամ ամի ձէվապ վեր-
ամ: Դաւիթ պունու իշնէթանիյինամ գնյաաե քէ-
ամերինաէն արգասընաաքի բուպայը երթնաը. եա-
նընաա պուլունանլար տախի պունու կիօրախ-
լերինաե, Էօյլէ գառաավէթ կիօսթէրտիլեր. վի ախշամա գառար եասըրա աղլաարլար վի օրուձ
թուրթաուլար: Պառէհու Դաւիթ օ ատէմի թէք-
ըար գարշըսընա չաղըրար. վի այն նէ ձէսարէթ
լէ Ալլահըն եաղլանմըշընա էլ ուզառըպ Էօլ-
ախրաիան ամար. վի օրաոա կիօղլու Էօնիւնաե օ
Ամաղիկլիյի Էօլախրահունէր ամի էմր Էարիպ, վի-
պալը պօյնունա օլաան. չունքի քինաի ազգըն ըլա
թուրթուլաան ամար:

ՕՆՊԻՐՈՆՃԻ ՊԱՊ

Սառապան խանէնինն աէօյնէնէ, վէ Դաւիթն
փափշահլըգընքն իւէրն կինէ:
Ր. թագ. պաբ 2. 3. 4. 5: Ը. Մնացորդաց,
պաբ 11: — թ. Տ. 2956:

Սաւուղ Էօլախ-քամն սօղրա, Դաւիթ Ալա-
հըն էմրիյլէ, քինաի ատէմլէրինի վի գարըլարընը
ալլագ ամենիշլէրին Թօփրագընաան Միկեալ շէհ-
բինաէն գալդաը, Իսրայէլլիլէրին Թօփրագընա,
Յուդա սիսթէմինին Վերրոն Թաակը օլաանն

շէհրինէ կէլիպ օրաոա սաքին օլաու: Օրաոա
իւք էվվէլ Յուդա սիսթէմինին պէօյիքլերի կէ-
լիպ օնու փառիշահ եաղլաարլար քի, պէօյլէձէ
Դաւիթ եէտի պուչուգ ամնէ եաղընըգ Յուդա սիս-
թէմի իւզէրինէ փառիշահլըգ էթմի: Վ՚է պու-
նուն ատպէպի շուչուաու քի, Իսրայէլլիլերին ա-
րաքէրի վի ախօզ սահիպի օլան Ը.բիններ, Սա-
ուղ Էօլախ-քամն սօղրա, օնուն Յերուսաթէ իս-
տինաե օլան էվլատընը փէտէրինին եէրինէ Իսրայէլ
միլլէթինին օնպիր սիսթէմի իւզէրինէ փառիշահ
գօմուշուաու. վի պու ձիհէթտէն օնըարըլա Դա-
ւիթին ատէմլէրինին մապէյնինաե տախմա ձէնք
վի նիզա էքսիք օլմազըար. պու ձիհտէն Ալլահըն
բարէք կէթիրմէսինյլէ Դաւիթին իշի կիւն ալ կիւն
իլէրի կիաէր, վի օ պիրլէրինքի կէրի գալբըբար:
Սօղրաաան Ը.բիններ պիր ախպապէն ասլայը Յե-
բուսթէյիլէ պօղուշաուչուաա, արթըգ օնու փա-
առիշահլըգաան տիւշնւմէյէ, վի պիւթիւն Իսրա-
յէլլիլերի Դաւիթէ պիաթ էթտիրմէյէ չալըշըր
ըար. լաքին պու իշի փէշնրատյի ապաաա, Դա-
ւիթին ախրաաքէրի Յոլաբ, Ը.բիններին քինաի
գարընաաշը Ասայէլ Էօլախ-բահչիյու իշնին մու-
գաաաէմինաէն օնաա գարաշ պաղլամըշ օլուպ,
հէյլէ իլէ Ը.բինների չաղըրթաբըար. վի պիրաէն
պիրէ օնու ուրուպ Էօլախ-բահ: Դաւիթ պու-
շէյէ տէ իչձրաթ ածը տուչուպ եաաա կիտար. վի
օնուն թէնինի զէյաաե շէրէֆ իլէ կէօմախ-բահ.
վի Յոլաբա տախի աշըրը կիւձէնմէյիլէ օնաա պէ-
աուա վէրար:

Պանուան ասղրա չօղ վադրեթ կէշմէարէն, պէր կիւն Յերուսաղէմ ուդուտա լքէն, քէնարինեն լքի սէրաֆէլներուն կիզլեճէ կիտիպ օնու պօղաղուտրար, վէ պաշընը ալըպ կէօղուն այորն տէր կիտի, Դաւիթէ հէտիչ, կէթլուտիլեր, Ընճաղ Դաւիթ օնըարա թէչէնէքքիւր էթմէք եէրինէ, Սաւուղուն էօլիւմինեն միւժաէնին կէթլուէնէ եաիտըղը կիտի, պէօյլէ կիւնահղըղ պէր քիշիյի էօյլէ իւնսաֆըղձա էօլուխուտիւքլերի իչին, պունարտա տա աշըրը խըրտանտը. վէ անինտէ օ լքի քիշիյի օրատա թուրքուպ էօլուխտահնէրը, վէ օնըարըն էլլէրինի վէ այոդլարընը քէսիպ կէօթլուխտնէրը ասարնըտ. վէ կէթլուտիքլերի Յերուսաղէնին պաշընը տա իթխըտարըտա մէղարա կէօմսինըն տէչի էմր էթտի: Պու շէյլեր իլէ Դաւիթ տահա զիյատէ Խրայէլլիլերին կէօղիւնէ կիտի. պէր ձիհէթտէն տէ Սաւուղուն ասյունտան Յովնաթանըն օղու Ամինիրոտէտէն պաշգա վատիշահլըղա ուչդուն քիմսէ պուլունմատըղընը, օնուն տա այոդլարը թօփալ վէ քէօթիւմ քիւչիւք պէր չօճուգ օլտուղունու կէօրմէյինչէ, (քի ասղրա Դաւիթ վէտաերինին խաթըրը իչին քէնտի եանընա ալըպ տուճրատընտա եէմէք եէտիրիր իտի) Խրայէլ միլլէթինին օնալիր սիլսիլէսինին պէյլէրի դալդըպ Ներրոն շէհրինէ Դաւիթին եանընա կէլտիլեր. վէ օնուննուա դավլի զարար էտէրէք, օնու Խրայէլ միլլէթինին օնիքի սիլսիլէսի իւզերինէ թէքրարէն վատիշահ եաղլատըլար:

Դաւիթ ձէմի Խրայէլլիլերին իւզերինէ հիւ-

քումէթի ալըպ, պունունու ատհա զէյատէ դուվվէթ քէպ էթտիյտէ, իլք եվվէլ կիտիպ Երուսաղէմի Սիոն թաղէր օլունան տաղըն իզերինէտքի գալատըլա պիրլիքտա, ալմայը խաթիտի քի, օ վադրեթ ատնտիղ Յերուսալէմլերն էլինտէ իտի: Ամտի իւզերինէ կիտիպ մուհասարէ էթտիւինտէ, տիւշմէնլեր իչէրիտէն մտահատա էտէրէք, Դաւիթէ սէն պուրայա կիրմէյճէքսին. չունքի քիօրլար վէ թօփալար սանա գարշը չընըպ, Դաւիթ պուրայա կիրմէյճէք տէյօրլար տէյի խաբէր կէօնտէրտիլեր: (Պաղըլար պունա շէյլէ մանա վէրիրլեր. եանի պիհուտ եէրտտ, պու շէյէ թտալիպ օլմա. չունքի գալատըղ էյլէ ալընմատըր քի, օնուն մուհաֆազասընա եալընըղ քիօրլարընըն վէ թօփալարընըն պիզ գօսատ, հիչ պիր քիմսէնին օնու ալմայա գուվվէթի եէթիշմէղ տէմէք խաթէտիլեր. տէրլեր:) Լաքին պու սէօզիւ Դաւիթ տէ օնլարըն իւզերինէ չէվիրիպ, քէնտի սէրտաքէրլերինէ խիթտապէն, քիմ քի գալանըն իւզերինէ հիւճիւմ էտէրէք օնու ալըր, վէ օ քիօրլարը վէ թօփալարը գըրըպ օրատանտգալտըրըրտա, սէրտաքէրիմ օ օլաճապ տէյի վատ էթտի: Պու նիհայէլլէյի Հարու հէնինի օղու Յովաբ լաճտա էթտիքի, օնլարըն իւզերինէ հիւճիւմ էտիպ ալտը. վէ Դաւիթին սէօզիւ մուճիպինճէ եաիտը. պէօյլէճէ սէրտաքէրլէյի թէքրարէն խպտա օլտու: Դաւիթի տահի օրատտա քէնտինէ պիր շէհիր եաիտը. վէ Տիրոս փատիշահը Խիրամըն քէնտինէ կէօնտէրտիյի լաթիֆ ագաճլար ըլա օրատտա քէնտի-

ՕԼԻՎԻՆԱՑԻ ՊԱՊ

Դաւիթ Ելեահը Ահա առնդելիը գալարուղ Նբու-ասղէմ հէնիմ։

Ր· թագ· պաղ 6։ Ե· Մնացորդ· պաղ 13։— Թ· Տ· 2959։

Ինան ասղա Դաւիթ Ելեահն եարտմիլա անինսիլէրէ գարշը տահա ախէր ֆիլիստացլար տա էթաւ. վէ հէր թարաֆտան իշի բասթ կէթմէյէ, Ելեահն էյլէքլէրինէ թէշէք քիւրէն Ահա առնդելիը Կարմէլ արմանէն գալարըլսա, քէնտի էնէն պինա էթմէյի Նբուսաղէմ շէհրինէ կէթիւմէք խոթէտի։ Իտան ճէմի Իսրայէլ միլլէթինէն պէյլիւքլէրի վէ Պէնուացլէրի պիր արայա կէլիպ, էյլէ եէթմիշ պին քիշիյէ Կարմէլ արմանէ կէթմիլէր. Ամինադաբըն խանէմինէն Ահա առնդելիը գալարըլսա, պիր եէնի արապա իւզէրինէ գոստուլար. վէ աշըրը շապլըղըա օնուն էօնիւնտէ տուրմա տուրմա չալըղըլար չալարտադ, վէ Ելեահա մէսիհլէր օգույարտադ, Դաւիթ քէնտիսի տաքի կէյինմիշ դուշանմըշ օլտուղու Հալտէ օնլարըղա պէրմէքտէ էօնէ տուշիպ խօրա թէկբէրէք, էյլէչէ եօղա չըղարըլար, Ահա առնդելիը կէթիրիր խարլէր։ Վէլոն թագիր օլունան պիր մահալէ եէթիշմէքլէրինտէ, արապաներն ինէքլէրինտէն պուրնսն ույդունտուղ հիւրիւմէյինչէ, Ահա առնդելիը էյնէմէյինտէ, օ վաղրթ Ամինադաբըն օղլու Նգահ Պէնուացի քի, Ահա առնդելիընն հանընտան կիտէյօրուտու, (տէրլէր քի տուշմէնին տէյի գօր-

սինէ պիր միքէլէէֆ վէ փառիշտանի առդայ եարխտը։ Պառէհու փղշտացլըլար Դաւիթին պէյլէ կիւն պէ կիւն պէյիւյիւդ գուվվէթլէնտիյինի աղնադըղլարընտա, շայէտ պիր կիւն գաֆիլատէն իւզէրիմիզէ հիւճիւմ էթմէսինէ տէյի գօրգտուդլարընտան, ափանըղ Իսրայէլլիլէրին թօփրաղլընտա տէօքիւլտիւլէր, վէ Րէթղէհէմ իլէ Նբուսաղէմ արասընտա օդառուլարընը գուրտարդար։ Դաւիթ տախի Ելեահա սիւալ էտիպ, էօյլէճէ օնլարըն իւզէրինէ կէլտիյինտէ, արճաղըն շիդդաէթինտէն սուսադը, վէ քէնտի ադասընտա, ահ, Րէթղէհէմ գափուսունուն եանընտաքի գույուտան պանադ պիր սու կէթիրէն օլմայընտա տա իչմէյ սուսուղլուղումու տէֆ էտէյիմ տէյի սէօյլէտի։ Պունու իշիթտիքլէրինտէ եիկիթ ադքէրլէրտէն իւչ քիշի անինտէ գօշուպ կիթտիլէր, տուշմէն օդառուսունու եարըպ իչէրինէ կիրտիլէր. վէ պիր գադրըա օ սուսան չըգարըպ, ալտըդտ Դաւիթէ կէթիրտիլէր։ Դաւիթ պունու կէօրտիյինտէ, եիւրէյի տօղ տու. պու ատէմլէր քէնտի էօմիւրլէրինէ էօլիճէ թէհլիքէսինէ գօյարտադ, պու սույու պանա էյլէ կէթիրտիլէր. հաշա օնսուն քի պէնտու ատէմլէրին գանընը իչէյիմ տէտի. վէ օ սույու իչմէյիպ Ելեահա սունտու։ Ողլա օ տուշմէնլէրին իւզէրինէ եիւրիւյիշ էտիպ եէնտի. վէ էյլէ ֆէննա հալտէ գօվտուտաը քի, ախէր շէյլէրի իլէ պիրլիքտէ փութլարընը տա օդատա պըրագըպ էյլէ գաչտըդտ։

պատմեցին) էլինի ուզեցիր Ահա առնելիքները թուխտուզնաս, օրհաս Ելահ օնու զաղէպ-լէսի, վէ ախանարդ եէրէ ախշխուզ էօլախ: (Պու զաղէպի Ելահ օնա վէրտի ասէլէր, եա քի Ոզա հէր նէ գատար Պ՚եւտացիէրտին իսի խէ ատ, քահանայ ասէլ իսի. Ելահըն Ահա առնելիքնա եաղընատան խըզմէթ էթմէք իսէ եալընըզ քահանայլարա ախշխէր իսի. եա տա քահանայլար թէնապհ մուճխալինճէ օնու օմուզլարընտա կէօթխուրմէյիզ, արազա իւզէրինէ եիւքլէթմիշ խաչ-լէր:) Պու էօրֆխուլու զաղէպ վուգու պուլտուզնաս ճխուռէսի ատ գօրգույա կխրխճէտար օլ աուլար. օնատան սօղրա Պաւիթ աախի Ահա առնելիքնը փատիշահանի ատրայա քէնտի խանէսինէ կէօթխուրմէյ իհթիրազ էթտի. իսմի մասլահաթըն սօնու նէատ գատար վէրիր կէօրինճէյ գատար, օնու օրազարա եաղըն օլան Գոնէլի Աբեդար խամինատքի Պ՚եւտացինին էվինէ կէօթխուրուզ գօմայը ախշխնատու: Ուչ այտան սօղրա Պաւիթ Ահա առնելիքնըն ատպէսինէ Ելահըն Աբեդարըն էվինի եէրինի ալգըշայրազ, հէր ախշխու էյլիքէր վէ իզդարէր իսի սօլատուրտուզնու իշնէթտի վէ առնատըյրտա, օ վազրէթ քէնտիսի ատ ճէատրէթ գազանըզ, օնու թէքրար օրհատան գալտըրազ ալըզ Գրուսաղէմ կէօթխուրմէք, վէ օրհատա միսաթտավէ օնուն իչնէն եախտըզը խարկեատ ատխունինէ գօմագ խոթէտի: Իսմի իչէրիքինատէն տահա զէյատ թէատրինք վէ տէզատէ իսի, օգումատար վէ զնըէր իսի կնթտի Ահա առնելիքնը

օրհատան գալտըրտը. վէ օնատան սօղրա Պ՚եւտացիէրտին վէ քահանայլարըն օմուզունտա զէյատէ խթխպատըզտա ալտը Գրուսաղէմ կէթիրտի:

Ահա առնելիքնը պու իչնինճի տէֆա կէթիրմէք ալայընտա Պաւիթ ատ իսճէ գումաշտան էլտիսէ կնյմիշ օլարագ, ատվինճիլէ օնուն էօնինատ չալզը չալար վէ խօրտա թէփէր իչէն, Սաուլուն զրզը Ուղքող հօզալըտատն փինճէկէատէն օնու կէօրմէ-յինէ, Պաւիթին հասփատը հազրշըդարզ պիր շէյ կնսպի կէօրինտու օնտա. իսմի զինէթ թէքմիչ օ-լուգ Պաւիթ էվինէ ատօնախսյինատ, Ուղքող օնու մատատտա էակրէք զարշըտընա չզգտը, վէ Խարայէլ ելիերին փատիշահը պու կնսն նէ գատար ազամէթլի կէօրինէյօրուտու քի, խըզմէթքինար-տարընըն վէ խատայրդտարընըն կէօգու էօնինատէ էօյլէ ատյունմուշ էինկի կնսպի օյնատ խօրտա թէփէր իսի ատ: Պաւիթ ատախ օնտա ճէվատ վէրնէ, պէլի Ելահըն հուզուրունտա օյնատրմ. ահճէսպ Ելահ մուտատէքինմիշ ատը քի, ատնին վէատ-լինի վէ զատրընտատշատրընը պիր թատրաճտա պըրտ-զըգ, քէնտի Խարայէլ ճէմատթընըն իւզէրինէ պէ-նի զըրատըզ ինթնէտատ վէ նտատ էթտի. Ելահըն հուզուրունտա օյնայրգ պէչրատազդըզրմ հատ ատը քի, ատնին էօնինատ պէօյլէ ալչատ պիր շէյ կէօ-րնինէյիմ, վէ խատայրդտարըն էօնինատ նտատը քի ատօյլէտան իսի շէրնճինէյիմ ատտ: Օնու իչնէն Ելահտա (Ատտուտճաշտընչուն պէյտն էթտիչինէ կէօրմ) պու շէյէ զատլպէն, Ուղքողա հնչ նվ-լատ վէրմէտի:

Դաւիթ հաշտ քի Ածա առնարդընը Երու-
սաղէմ կէթիրտի, վէ օնուն իչին եաիմըշ օլաու-
ղու խարկեահըն իչինէ գօտուչուա, պէն կինիշ
վէ միւքէլէֆ սարայատա ապքին օլուպ տա, Ել-
հըն Ածա առնարդը օ քիւչիւք խարկեահատա էօյլէ
գալմազ օլուր շէյմի տիր տէչի զամիրինէ տօդուն-
մայա պաշլատը. օնուն իչին Նաթան մարգարէչի
չաղըրըպ, Ելահա լայըզ ձէսիմ վէ միւքէլէֆ
պիր տաճար եաիմայա պաշլամազ իչին օնուներա
խթիշարէ էթտի: Ապքին Ելահ Նաթան մար-
գարէչի թէքքրար կէօնտէրիպ, պէն պանա տաճար
եաիմա. իլլա առնա պիր էվլատ վէրմէչիմ քի,
պէն էօլմիւքտէն սօղրա պէնիմ եէրիմէ օ օթուրա-
ճազ տըր. վէ պէնիմ տաճարըմը եաիմազ շէրի-
ֆինի օնա վէրմէչիմ տէտի:

ՕՆԻՒՀԻՆՃԻՒ ՊԸՊ

Դաւիթին ախէբ ֆէլնահմըչըը, վէ օնուն պէօյնո-
հընահը վէ ընէօվլէսի:

Ը. Թագ. պաբ 8. 9. 11:—Թ. Տ. 2965:

Պունատն սօղրա Դաւիթ ամինիլ փատիշահ-
լըտա գալըը առհա չօզ ֆիւթահամըլար էթտի.
վէ օնլարըն էլինատն չօզ եէրլէր զամըթ էտէրէք,
Եդոմմուլար, Մոաբլըլար, Ամոնուլար. վէ Ա-
սուրլէր կիւպի, Խարայէլլիլէրէրտէն խարաճ ալան վա-
տիշահլարը հիւքմիւ ալթընա ալըպ օնլարը քին-
ամինէ խարաճկիւզար էթտի. վէ պունունուա քիւլ-
լէյիթլենալթուն, կիւմիւշ, պաղըր ձէմ էթտի քի,
սօղրա տաճար եաիլըտըղը վաղըթ իչէ եարատը:

Դաւիթ պիրտազ վաղըթ խթիրտահամ էթ-
տիքտէն սօղրա, Ամոնուլարըն իւզէրինէ թէքքրար
ձինք աչմազա իճազազ էթտի. վէ սէպէպի շու-
տու քի, Ամոնուլարըն փատիշահը Նաաս Դաւիթ
էլէ վէրք մուհազէթէլի ատամ օլարազ էօլտիւյիւն-
ազ, փէտէրինէն եէրինէ օթուրան Ընոն իսմին-
ազէքի օղլունա կիտիպ, փէտէրինէն էօլիւմիւնազէն
ատըլը, իննանմըչթի իլէ քինազ թազարճիլազան
հէյմաէրտա օլտունլար վէ թէխէլլի էթմինլէր տէչի,
Դաւիթ օնա իքի իլչի կէօնտէրտի: Ապքին Ընոն
քինազ բինճալ լարընըն, Դաւիթ պու ատէմլէրի
անինն թօփրաղընը թէձէազաւա էթմէք իչին ճա-
ատա կէօնտէրմիշ տիր տէչի վէրտիքլէրի էչրի մա-
նատա պուլաղ ատարազ, օ իլչիլէրի թուքատու,
վէ մազախաբա էթմէք իչին ատզալարընը թըրաշ
էթտիրտի, վէ ազրզալարընազաքի բուազալարընըն
եարը ակլինազն աշազըրընը քէսիպ, էօյլէ բէզա-
լէթ իլէ եանընազան զօլատու: Դաւիթ պունու
իշլէթտիկտէն, օնլարա խազաքը կէօնտէրիպ ազ-
զալարը ուզանընճայա զատար Երիքովատա գալ-
արընըզ ատտի. վէ Ամոնուլարա աշըրը խըրըպ-
նատազ, օնլարըն էթտիկլի հարազաթէրն մուզա-
ակլէմինէ էթմէք իսթէտի: Իմտի եիհիթ ապքիլէր
իլէ Յոփաբ ակրազքիլի օնլարա զարշը կէօնտէրտի.
օնլար ատախի իլէրիազն պու ձինքազն շիւպհիլէ-
նիրէք, էօթէազն պէրիազն քինազիլէրէ չօզ ապքէր
եարարմա չաձըլըմըշ ըտըլար: Յոփաբ քինազ ազ-
քէրինէն եարըլընը Ըբեազա ակրազքէրէն էլինէ
վիտի. եարըլընը ազա քինազ ապրոպ պունատա

դարշը չըգտըլար. վե օ ձէնքան ևիկիթլեկիլե; ևուգ ձէնք արտագասը վե զըրգ սին ամելը աս-
քէրի զըրտելար. վե օնգատան գաչըգ դուրթու-
ըանգարը աա հիւքիւմըրի ալթընա ալատագ, Դա-
ւիթէ խարտաճկուզար էթտիկը: Ամընդուլար պու-
զըրգընա աա զանագան էթտիկը, թէքըար ձէնկէ
չըգմագ խոթէտիկը խակ, Դաւիթ տախի Յովաք
սէրտաքէրի թէքըար կէօնտէրտի. օ տա պու տէ-
պէր էյձէ զըրտար օնգարը. վե իչերի ևուրիւյուգ,
Ասրագի տէնդիչն փայիթախոթըարընա ևէթիշէ-
րէք, օնու մուհասէրէ էտիպ ալմայա հագդաշը-
ժըտա, Դաւիթ կէլտին քէնտիսի ալըն տէյի օնա
խոսպէր կէօնտէրտի: Պէօյձէձ շէհիրի ալտըգ-
ըարընտա, իչինտէ օրան ահալկի ֆինա էգկէթիկը
իլե էօրտուրտուկը. վե օրտոսան քիւդկէթիկ
հագմա ալտըրտը. պունարըն իչինտէ փոսիչա-
հանի թագ հախօտ տայէպան, զայէթ միւքէմֆ
պիր շէյ օդուգ, պիր ալթուն զրնթար ադըրը-
ընտա, (վե սէօյձնիկտայինէ կէօրէ օնագշ օդդա
զոտար կէլիր) զիզըմկի թագշարըտա տօնանմըշ-
լար քի, օնտան սօզրա Դաւիթ ալտը քէնտիսի
պու ըանտը:

Պու ձէնք վագրթ ըարընտա Դաւիթ Ուրուսա-
զիմտէ քէնտի սարայընտա բահաթ օթուրմուշ
ուտու, պիր կիւն ախշամ իւզէրի փոսիչահանի
սարայըն թագթատուշունտա կէզինիր լիքէն, էօ-
թէտ պիր ձէմիլի խոթէտունուն հագուգ զագշընտա
հայդանարըրը կէօրմէյիլէ, օնուն ատրեսկէրլէրինէն պիրի
հանտը. վե օնուն՝ քէնտի սէրտաքէրլէրինէն պիրի

օրան Դաւիթ Ուրիանըն զէմճէնի Ռեթսաբէ օրտու-
զունու աղնամայըտա, խատէր կէօնտէրիլ հանընա
չագը րթտագրտը: Ո՛չ օնուսունու ֆիրին շէնի իչը-
էթտիկըն սօզրա, զարընըն համիլ զագըրզընը
իշէթտէյինտէ, պու սէպէպթէ շէօյլէ զահաթտա-
խոթէտ. հանի քէնտի Դաւիթ Ուրհայ ձէնկին
հագնէն էրըլե էրինձէ աղնամագ վէսկէսէյլէ խա-
պէր կէօնտէրիլ, օնու Երուսաղէմ կէթիրթ-
տիրտի: Ուրիա կէլիլ Դաւիթին հուզուրունա
չըգտըգրտա, Դաւիթ ձէնք մագտահոթըարընը
սիւագ էթտիկըն սօզրա, հայտէ կիւն էվինտէ
հայդան թէմիզլէն, պիրագ բահաթ էթ տէտի:
Ադին Ուրիա էվինէ կիւթմէյիլ Դաւիթին տա-
բայընտա խոզմէթքիտարըրն հանընտա էյլէնտէ,
վե օրտոտա հոթտը: Պու շէյ Դաւիթին մագուտի
օրունձա, թէքըար չագըրըգ, հօրտան կէլմիշէն,
կիւն էվինտէ բահաթ կէթ տէտի. օ տա Ուհան
Ահա տանտըրը վե ձէմի ձէմտոթ էօթէտ չտոգը
ալթընտա, վե էֆէնտիմ Յովաք, վե տախը դու-
ըարըն աչըգտա պուլունուրըար ինքէն, պէնիմ էվիմէ
կիւտուգ, եէյիգ իչինտ, դէվձէմ իյէ պիրլիքտէ պու-
րունմադըդըմ նիձէ օրա պիլիր. հաշա, պէն պու
շէյի հոպտամամ տէյի ձէվապ վէրտի. օնուն իւ-
թէտի կիւնիւ տէ Դաւիթ Ուրիայը Երուսաղէմ-
տէ ալըգօտու. վե քէնտի հանընտա պիր էյձէ
հէտիյէ իչերուքքտէն սօզրա, օ կէձէ տէ չտրէ-
տիլ Ուրիանըն քէնտի էվինէ հոթտայա կիւթմէ-
տէյինի կէօրմէնձէ, օ վագրթ Դաւիթ իւք իշ-
լէտէյի կիւնտահը տահա պէօյիւք պիր կիւնտահըրտա

կիսլեմ՝ խոթէ՝ ամէն տապահան գալէրով Ուրիան ետա չըգարտաճար օրտուդունա, Յովարա կիսլ ալը ալը մէքթուպ եազարադ, կէօթիւրան ան՝ էն օնուն էլինէ վէրտի, վէ օ մէքթուպտա Ուրիան ձէննէին ալը մուխաթարալը թարտիլնա գոյուպ, եալընըզ պրոպազընալ քի ուրուլուպ էօլսուն ան՝ էմր վէրմիշ իսի։ Յովար տախ Դաւիթին էմրի մուձիպինճէ պիչարէ Ուրիայը էօլէ նահադլըղըա էօլտուրտուքընօղրա, Հասան քի խոպէր կէօնաէրիպ քէնտինէ պիլտիրտի իսկ, Դաւիթ միւրաճիճք լէ լուք աղըղա Յովար պէօլէ լէլէրի եուրուժու, վէ քէնտիլերի թէհլիքէյէ գօմուշ ան՝ էր, օնուն սայղըսըզ լըղընա գիյաած խրըսլանըղը կիսկինեուզ թուքթուրտուտա, ասղըտան լաչըղտըր թէսրիլ էտիպ, Յովարա ան՝ էյլէյիր քի ձէտարէթան տուշմէսին. ձէնք իշլ պէօլէ տիր. դը լըճ պաղը տու թարտճտան քէսէր, պաղը տա օ պիր թարտճտան. իտոն տապլն ուժիտինի քէտմէսին, իլլա շէհիրի ալմայա պագտըն տէլ իսպոպէ կէօնտէրտի։ Ռերտաբէ տախ դիվճի Ուրիանդն էօլտուրինինա իշեթտալյինտաճ, շէտուա եատա կիտտի. վէ եատը թէդիմիլ օրտուդտան ասղըտա, Դաւիթ օնուն եանընտա ալըպ քէնտինէ դիվճէ էտինտի։

Ադբին պու շէհիրէր իչին Ալլահ Դաւիթէ տաշըրը կիւճէնտի. իտոն օ վիլայի գինա տունեսայա կէտալյէ անտէ Դամաան մարզտարէյի կէօնտէրտի քի, կիտոպ Դաւիթին դարշըտընա չըգտը. վէ շութմէլ իլէ օնուն իշէտալյի կիւնահլտըը վէ պու-

նամուտըզլտրը եիւգինէ ուտու։ Շ էհիրին պուրինտաճ պիր գինիճ էտ, պիր տէ Ֆադըը տաճմ վարըտը. գինիճին չօգ գօյունըտ վէ ինէքըր տահիպի իտի. լաբին Ֆադըըըն օրանձա վարկիճի իլէ տաթըն ալմըշ օտուդու պիր թէք դուզտան պաշգա շէյի եօղուտու. էօյլէ քի օնուն իւգէրինէ տիթրիւճէյէք օնու տազլտ, քէնտի էվտաղտըրտա պիրլիքտաճ օնու պէօյիւտիւր, վէ քէնտի պօղտընման էքմէյինի վէ տուրտունու քէտիպ օնա եէտիրիր, վէ գօյնունտա ետիթ ըղըղտտ։ Պիր եօլճու գէլճէպ պու գինիճին միտտաֆինէ օտու. վէ պու տաճմ թտամըլնտան քէնտի գօյունըտըրը վէ ինէքըրինի դրյտամըտտ, կիւթտաւ օ զտվալ լը Ֆադըըն պիր թէք դուզտունու չէքտի ատտ. վէ պօղտըտրտ եէտին տէյի միտտաֆինէրինին էօնինտէ գօտու տէտի։ Դաւիթ պունու իշեթտալինտաճ էօյլէ պիր խրըսլանտտ վէ ատէշ քէտիպտի քի, «Ամէն տահա աէօհպէթինի թէքմիլ էթմէյէն եէրինտէն Ֆըրըտտրտ, պու շէյի եատան Ալլահ հազդը իշին էօլում մուսթահազ տըր, վէ գուզունուն տահիպինէ եէտի դաթրը էտա էթմէյէ պօրճու տուր տէտի։ Օ վաղդի Ամէն տախ տէօնիւտ սէրտէնթլինէ Դաւիթէ իթտաւ էթտի. վէ պու շէյի եատան տահ Ալլահտ ատա սէն տէտի. Խորայէլն տահիպ Ալլահտ ատա տէյօր քի, պէն սէնի ձէմի Խորայէլ միլլէթինին իւգէրինէ փատիշահ եազտտրմ, վէ էՖէնտինին եէրինէ սէնի օթուրթտուտրտմ. պէն ատա պու գատտր էյլիքըր էթտիքտէն ատրտա, սէն պէնիմ թէնտիհէրիմի պատարտըն, Փեսլի

Աբիանըն զէվձէսինի գասագ էտէրսին, պունա տա գանատաթ էթմէյիպ էօյլէ սատըգ վէ կիւնահսըզ սաէմի ինսանօղլըզլըգլա տինսիզլէրին էլինէ թէսլիմ էտիպ էօլտուրսունուզ։ Յամուր պունուն զաղէպինի չէքմէյիձէյիմ գանն էթմէյէսին. իլլա պիլմիշ օլսան քի, խանչնամէն գըլըճ էպէտի էքսիք օլմայաճադ տըր. վէ պրոտեսթաղըմ քի ամէնին զէվձէլէրինի ատ ախէրլէր բիւտայ էթմինլէր. վէ ամէն պու կիւնահլարը կիպ լիձէ եափմադ խոթէտին. լաքին պէն պու ասօյլէմիյիմ շէյլերի այան աշխքեար, վէ ալէմին կէօզիւ էօնիւնտէ եափսաճադըմ ատյօր ատտ։ Դաւիթ Ալլահըն թարաֆընտան պու թէքտիրլերի իշլեթմէյի անտէ, էթտիյի շէյէ փիւշման օլսու. վէ ալչագ կէօնիւլ իլէ Ալլահա թէօվպէ, խաթա էթտիմ ատտի։ Նաթան տաւխթ օնա ձէվապ վէրիպ, Ալլահ կիւնահլարընա ասիվլսդ վէրիպ քի ան էօլմէյէսին. լաքին իշէտիյին կիւնահա զաղէպէն, օ վէլէտի զիննա էվլատըն էօլձէկ ապր ատտ. վէ ֆիլվաղը ատտիյի կիպի տէ չօդ վաղըթ կէչմէյէրէկ չօճուգ խաթէլէնտի վէ էօլտու։ Սօղրա Ալլահըն ալդըշտըգ Խերտաթէ Դաւիթին էօզ զէվձէսի օլսու. վէ օնտան Սողոմոն ատնէտյա կէլտի քի, Նաթան մարդարէնին էվինիլ Ալլահ օնտան խամինի Յեհովի զօտուրթտու քի, Ալլահըն սէվգիլիլէսի ատմէք ապր։ Զատըպտա մուզաատամ ատյօլէսիյիմիզէ կէօրէ Դաւիթ տահիհ թէօվպէ իլէ խաթա էթտիմ ատյիպ տարշխատանք չէքէրէկ իշէտիյի կիւնահլարընն թէքմիլին ասիվլսդնը ալտըդրտա տու, պունտան

զօղրտաքի պատտա կէօրէձէյիմիզ թարզըտա կիւնահլարընն զաղէպինի չէքմէսի գալտը։

Օ՛ՆՏՅՕՐՏԻՒՆՈՒԻ ՊԱՊ

Դաւիթին կիւնահլարընա զաղէպէն Էբիսողոմոնա էլինդէն էէթտիյի սըքընդըրտը։

Ր. թագ. պապ 13. 14. 15. 16։ — թ. Տ. 2974. 2980։ 2984։

Դաւիթ Մաաքա խամինտէ օլան զէվձէսինտէն իչի էվլատ էտինտի. պիրի էրքէք քի Էբիսողոմ խամինտէ խոր. օ պիրի տէ թամամ խամինտէ պիր զըդ ըտը։ Պու Էբիսողոմ մանէնատիզ պիր կիւզէլլիյէ մալիք օլուպ, ձէմի Խարայէլլիէրը մատէյնինտէ օնուն կիպի եադը շըդը ատէմ օօղուտու. վէ կիւզէլ վէ սըդ տա սաչը վարըտը։ Դըզդաըընտաշը թամամըրն կիւզէլլիյի տէ օնտան աշաղը գալմադըտը. օնուն իչին Դաւիթին իլէ էվլատը Ամոն շէհտա աշդըտա պու թամամտա կէօզ ամ տը. վէ տէքէ իլէ օնու էլէ կէթիրիպ, ֆիլիլե շէնի լաճըտասընտան սօղրա, ատտամէթ իլէ եանընտան գովտուտա, պու թամամըրն սէպէպինէ Էբիսողոմ Ամոնա զարէդ սադլայարադ, օնու պիր թադրիպ իլէ օլտուրմէյէ ֆըրսաթ կէօզէպէր խոր։ Նամո իւչ ան նէտէն սօղրա, Էբիսողոմ Երուսադէմէն տըշարը քինտի քէօյունտէ պիր տունթուրու վիյաֆէթ թէրթիպ էթտի. վէ ախէր գաըընտաշըտըտա պիրլիքտէ Ամոնուն տա կէլմէսի իչին քէմ նէյէթ իլէ արդասընա ատուշտու։ Պունդաղ եէյիպ իչիպ, Ամոնուն տա գաֆֆատը տումանդանտաղընտա,

ո վաղըմ Երիսողամ քինաի խղճմէմ քնարարընըն հկնկիլ Ամոնու էօլախ-ըտխ. ոու ակռկոսկն ոօ-լայը հէփիսի ա տարմա տաղընըդ օլոու-լար. Երի-սողամ տասխ սինսիկլէրին Դաւսւթ թ ապկիր օլու-նան մէմկէքէմինէ դաչար: Պունուն իւղէրինէ Դաւիմ չօգ ևխւկ օյնամսար չէքաի, վէ Երի-սողամա աշըդը խթըսանմըշ ըտը. ըսքին խւչ ան-նէսկն ասղըա, Յոխար ակռաքէր ատայա կկըտի. վէ կկտիկ Երիսողամու Էրուսաղէմ կկմէ խղճմէ-ու սամ ապղըդ-ա Դաւիմ տկն իչղին ապար. անճագ շու-շաղմ ըտա քի քինաի էկկնաւ օքուրտճագ, վէ սա-տայա կկտիկ Դաւիմ կէօղնանէ կէօրնանէյէճէք խտի:

Երիսողամ էօկկէճէ խղճ այ խանէսկնաւ գաղ-ոդտան ասղըա, նէ եաւտրդրտա եաւտը, թէք-տար Յոխարդն վասկթատրդտա կկտիկ վէսէրի խղճ պարդշար. ասնան ասղըա վէսէրինի թախքտան էնաւկտիկ կկղմէք իչղին եաւաշ եա-վաշ ասնն էօմրնանէ վէ փատիշահղընտա տուգագ դուրտայա պաշտատը: Ամոն խղճ էկկէ ճէմատաքն դաղկինի դագանմայա պաղմայդըա, հէր կկն ան-պկնկիկ խղճմէքէսարդար էօնկնաւ էղքէնճէ դաղ-գար գափուդա կկտէր խտի, վէ փատիշահդն հու-զուրունտա տաւկտար կէօրնուդմէք իչղին քիմ քի կէ-ղկտ, Երիսողամ ասնու գաղշդայդտագ, նէրկտան կէղկիշկնն, մատատահքընէ տկր տէյի մունհատքի խղճ սկնտ էաւղ, վէ ասնն շղքնտայքինի տկյնէյկտ ասնա տէրտատաշ օլու-ր. վէ եատղագ քի պու շէյղէրի պաղդտ գայդրմագ իչղին փատիշահ պկր տատմ գօ-

մամդշ. պէն սկղկն հաքկմինկղ օդայդտար, հէփի-նկղկն տէ խղճ խզատարդնա պագար գայդրդրդտար տէր խտի. վէ պկր քիմէ գաբշդտնա չդգդտ, տէ-դատ վէրմէք իչղին էյկղճէք օլտա, անկնտէ քինա-տխտ գօշտտ օնտա դուճագդտար վէ էօսկնէր խտի: Տէօղճ սէնէ գատտար պէօյղէ սկնտտկղկք վէ պագտա-տրճր ղտդ ըտա ճէմատաճ քն գագտկնկղ. քինաինէ ճէկղ-էճ ատճաքսէն ատղըա, գաչդրն վաղճ ըմտտա Ըդտհա էճ տակքսէմ ահատ իճգտա էտէճէյկտ տէյէրէք, Դէր-տան շէհրինէ կկճ տէյէ հկյդէ կղդ կնտատրկնտէնէ-տա-սաճ խճճէտտ: Ամոն Երիսողամ պէօյղէճէ իչղէ էտրտար նգրկնկ-ճ քկշկյկէ պէրտպէր Դէրտան շէհ-րինէ կկճ տէյկտ, գտատկշահդտդ նկյէճ-կնկն օրտատտ մէյտանա չդգտրտագ. պունու իչղճ տկքդէրինտէ Դա-ղտյկղ մկդէճ-կնկն հէման քնտճՖէսէ տնուննուգա պկր օրու-պ, Դաւիճ նգրդտատրտճ տնու գատշահ Ճանդտատտար. պունդտարդնա պկրդքտէ Դաւիճն տկրդդ Երիսողամ տէր տատմ խտի, օ տա Դաւիճէն այդրդդ, Երի-սողամ նօղա չդգմշ Էրուսաղէմ տօղրու Դաւ-ճին խւղէրինէ կկրկնէ պաշտատրդը տրատտա, Երիսողամա նատհսէճ վէրմէք վէ նօղ կէօռճէր-մէք չդչն օնու էտնդնա կկճագ խտի:

Դաւիճ հատչան քի պու շէյղէրի իչղճճագկճտ, տէօրճ Ճատտճճր տէնկգ քէտկճէտ. վէ պու շէյ Ըդտհճն իչղ օրու-պ գատշդ կէղմէկ չտպէ օրմատա-ղընդ կյկտէն տպդ քէտմէկկճէ, քինաինէ Ըդտհա սրկտատշ էտկգ, նատնդնտա պու-դտնան ճկւդկ տա-քէրկ տպդտտպ, գատշդ կկտկգ կկւդկնկու տագդա-

մոգ իշխեն օտա Աբու-սաղմանն չղտալ: Ո տրատա Սադովկ քահանայապետ տախտ Էմի քահանայքար ըտա պիրկեթան Ընտ սահաղքնը գալտըրըպ պերա-պեր կիմեք խաթէտի խան; Դաւիթ, էյեր քի Ալ-լահ պէնի լայըզ էտէրտ, ևինէ ուշներ օնուն էհ-թիշամնը կէօրսիւրսիւմ. ևօղտա իշլէ՜ օնուն էլինուտիմ, նատըր քի խաթէրտ էօյլէ եափսըն ուչ-րէք կէրէկ չէվիրթուիտի: Պատհու Սադովկա թէնապհէթտի քի քէնտխի վէ էվլատլարը օրտտա էյլէնիպ, Աբիսողոմուն եափաճաղը շէյլէրի կիպ-լէձէ քէնտինէ խատէր վէրսինլէր. պունտարտան մատա Դաւիթ քէնտի ուօսթու օլան Աբիաքարը Դուսիյէ տախի թէնապհէթտի քի, Աբիսողոմուն եանընտա կիտիպ, օնա ևիւղտէն ուօսթուդ կէօսթէ-րէտէ: Ս Աբիսողոմ վէ Իսրայիլ նատհամթարը չիւ-րիթտիլար. վէ Աբիսողոմուն եափաճաղը շէյլէրի աղնայըպ, քէնտինէ պիլտիրսին: Դաւիթ իշլի պէօյ-լէ արթայա գօտուգտան ուօղտա, եալըն այադ աղ-լայտագ եօլա ուիշնիւպ չղդըպ կիտէր իքէն, պիր ատ էօթէտէն Սաւուղուն ադրատալարընտան Ա-մէլ իտամնտէ պիր ատէմ օնուն գարշընընա չղդ-մայըտա, Դաւիթէ պինէրճէ սիթէմլեր էտէրէք իւղերինէ թաշտար ատթարըտը. վէ օնու խօրտա-յատագ, կիթ, եղդը, գանը վէ պինատուս ատէմ, իշլէ Սաւուղուն խանէսինին գանընը շիմտի Ալ-լահ սէնին իւղերինէ ատօքէյօր. սէն օնուն փա-տիշահլըղընը չէքտին ալտըն ըտը. օնուն իչին Ալլահ տա սէնին էլինտէն ալըպ օղլուն Աբիսո-ղոմա վէրտի. ախիր էթտինին շէյ քէնտի պաշընա

կէլտի տէտի: Յովաբըն գարընտաշը Աբեսա սէր-տաքեր ալթըդ թահտմիւլ էտէմէտի. վէ Դա-ւիթէ տէօնէուտ, պու կէտէրսիզ քէօփէք քիմ օլա-ճագ քի, պէօյլէ պէնիմ փատիշահլըմա էֆէնտիմէ քիւֆր էթսին. պէն ալթըդ տայանատամ. շիմտի կիտէր օնուն պաշընը քէսէրիմ տէտի: Դաւիթ իսէ օնա կիւձէնէրէք, սիղնէ վար. գօյմէրսին վար-սըն եափսըն. Ալլահ էօյլէ իսթէյօր քի, օ Դա-ւիթէ պէտուտա վէ քիւֆր էթսին. օնա գարշը քիմ նէ տէյէ պիլիր. իշլէ՜ պէնիմ քէնտի էվ-լատըմ արզամա տիւշմիւշ պէնի էօլտուրմէք իս-թէյօրսա, արթըդ Սաւուղուն ադրատալարը նէ եափմազ. իտմի տօզտանմայընն գօյմէրսին քի պանա պէօյլէ պէտուտա էթսին. պէլքի Ալլահ պու չէք-տիկլէ տէօնէուտ, պու կէտէրսիզ քէօփէք քիմ օլա-ճագ քի; պէօյլէ պէնիմ փատիշահլըմա էֆէնտիմէ քիւֆր էթսին. պէն արթըդ տայանատամ. շիմտի կիտէր օնուն պաշընը քէսէրիմ տէտի: Դաւիթ իսէ օնա կիւձէնէրէք, սիղնէ վար. գօյմէրսին վար-սըն եափսըն. Ալլահ էօյլէ իսթէյօր քի, օ Դա-ւիթէ պէտուտա վէ քիւֆր էթսին. օնա գարշը քիմ նէ տէյէ պիլիր. իշլէ՜ պէնիմ քէնտի էվ-լատըմ արզամա տիւշմիւշ պէնի էօլտուրմէք իս-թէյօրսա, արթըդ Սաւուղուն ադրատալարը նէ եափմազ. իտմի տօզտանմայընն գօյմէրսին քի պանա պէօյլէ պէտուտա էթսին. պէլքի Ալլահ պու չէք-տիկլէ տէօնէուտ, պու կէտէրսիզ քէօփէք քիմ օլա-ճագ քի,

լքի պին քիշի քնաճի տիր, ապէրլէրի հօրդուն լքէն չափրճապ Դաւիթն արդասքնաան կիտէյիմ. նալքնրդ օնու էօլախուէյիմ, պիւէսինճէ օլանլարը այնպէս թարտաճքնա չէվիրէյիմ ատի օնա: Պու թէրթիպ Դաւիթն հադրնաա փէք ճէնայրտը. ընաքին Ընտհ քէնոի մէր համէթիլէ շէօյլէ մէնէթ ատի քի, Ընիսողոմ պու շէյի (նասրլ քի ատիկ Դաւիթ իլէ կիդ լճէ վէ գալպաէն տօսթ օլան) Ընաքաղ Պռասկէ տէ սիւռ էթմէք խոթէտի: Պռան տանի Ընքիտիլ պու ատճա էյի նահիհաթ վէրմէմիշ ատի. վէ պէօյլէ պիրտէն պիրէ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էթմէք թէհլիքէլի շէյ տիր. այն էյի պիլնրսէն քի, կէրէք վէյտէրին, վէ կէրէք պիւէսինճէ օլանդար նէ գառար գուվվէթլի վէ քէօթի իւ տատմէրը տիրլէր. իլնա թէատրիճ իլէ տավգան մագ իդթիդա տրը. իւք էվվէլ ապէրինի արթըրդ էօյլէ իւզէրինէ գալմադրնաէն քի, օնդարդն հէվիսինէ պիրտէն հուրթաաքն տէյէրէք օնուն կէօդինէ գօրդուրթտու: Պռասինին պռունաան մուրտաը շույուտու քի, Ընիսողոմ պէօյլէճէ կէրէ գալդը, Դաւիթ գաչմայա վէ թէատրիք կէօրմէյէ վագրթ գազանդն. օնուն իչին անինտ քէյֆէյէթի կիդ լճէ Դաւիթին գուլաղնաաէթիշտրտի: Ընտհ Ընիսողոմուն ճէնքրինի քէօրէթմէյէ պու նահիհաթը վէք պէյնտի. Ընքիտիլ իտ Ընիսողոմուն իտարտա օլաճադրնը կէօրմէյէ, պաշդնը էքիդ գալդը էվինէ կիթտի. վէ գաթի ուհաէյէ քէնոի քէնոինի ատրդ գօրդուրտու:

ՕՆԳԱՅՀ ՅՈՒՇԻ ԳԱՊ

Ընքիտողոմո՞ն էօլէնէ, վէ Դաւիթին ընէրթար էնդօրէ տահաալէնէ պէօնդէ:

Ր. թագ. գագ. 18. 19. 20. 21:—Թ. Տ. 2985:

Ընիսողոմ պէօյլէ կէճիքթայինտէ, Դաւիթ էօթ թարտճտա Յորդանան ըրմադրնը կէչմէյէ վաղրթ գուլտու. վէ թէքրարէն ապէր ճէմ էտիդ, իւչ օրտուդա թագսիմ էթտի. վէ գուլարդն ւսէվինէ Յովարը, Ընիսայը, վէ Դաւթի Նթթէյէ սէրտապէր գօտու. քէնոի տախ պիրլէքտէ կէլմէք խոթէտայինտէ տէ, սէրտապէրլէր պրրտագմատրտր: Պօղրա գու սէրտապէրլէրի հօրա չըդտրտճադրը վաղրթ եւրէյի տայտնմատրդրնատն, Ընիսողոմու էսիրկէմինլէր էօրտուդմէմինլէր տէյի օնդարդա թէնպիհ էթտի: Ճաչան քի Ընիսողոմ տախ քէնոի ապէրյլէ կէլտյինտէ, (քի Դաւթին ագրտագտրդրնատն Ամոսայի իտամինտէ պիր եկկիթ տաէմի սէրտապէր նատպ էթմիշ իտի) վէ Յորդանան ըրմադրնը կէչիպ Դաւթին ապէրյլէ ձինք էթմէյէ պաշլատրդրտա, օրտուտա քէնոի ապէրինտէն եւրմի պին քիշի գրդրդտր. օնտան սօղրա տարմա տաղրնրդ օրտպ, Ընփրեմ օրմանը թ տապիր օլան օրմանդն իչինէ տու շուխ քէրինտէ, օրտուտա տա Ընիսողոմուն թ տարտճրնտատ դր լճճրդտա հօրինէրտէն տահա զիյատէ տաէմ թէլճ օրտու: Ընիսողոմ տախ գաթրրնտա պինմիշ օ օրմանդն իչինտէն գաչար էքէն, տաչտարը պիր ժէշ ադտճրնդն ճիւճիգ էրինէ թագրտր. վէ գաթրը պէթրնտատ չրդմայրտա, քէնո-

ախոհ էոյլե ասը լը գալսը։ Ընքերլերանն պիրի պու շէյի կէօրիւպ, անլնաև Յովաբանադը էթաի. Յովաբ տախնիչէն էօտիւ-բմքանն, էյէր էօտիւ-բմիւշ օլաայբսըն շիմաի սանա էլլի մըսդալ կիւմիւշ իւլե պիր տե գը լըճ վէրիրիհիմ տէսիյիտ. ապքէր տե ձէվապ վէրիպ պին մըսդալ տաճի վէրէձէք օլսան, փասիշահըմըն օզլունա պին լինի էլ տօզունմադ բսբմ. Էունքի Ընիսդոմու էսիրկէյին տէյի պիզիմ էօնիւմիւզսե սիդ թէնպիհ էթաի տէսի։ Ո վագրթ Յովաբ տաճի շիմաի պադսդսրըն քի օնու պինննասրլ էօտիւ-բիւ-բիւմ տէսի. վէ կիսիպ Ընիսդոմուն նիւ-բէք թ ասրսաֆբնա իւշ օզ ուբսու. վէ Յովաբըն սաճմընբինաին օն քիշի տե իւղերինե նէթիշնե օբսաա ուբսուլսդ էօտիւ-բսիւ-լէր, վէ թէնինի պիր տէրին չուզուբա ամադրլսդ։

Պունուն իւղերինե Յովաբ պօբս չալսդաղ ձէնկ խիթամ վէյսի. վէ պիրի Ընքնաաս իսմինաե, օ պիրի տե Ռուսի, նքի քիշի պիրի պիր սրզաասրնա դօշաբաղ Դաւթէ միւժսե վէրմէյե կէլսինէր։ Դաւթ օնդսրա սիւսլ էսիոզ Ընիսդոմուն էօտիւ-յինիւ սդնաասրընսաա զայէթլ դաասալէթ օտսու. վէ նալընդզ պիր մահալե չէ-քինիզ, նվլաասրմ Ընիսդոմ, Ընիսդոմ նվլաասրմ, քիշքի սինին նէրինե պին էօմիւշ օյայբսրմ տէյիկ-քէ աղսա-յբսզ Ֆիլսան էթմէյե պաշլաասր։

Պու Ֆիւթահաթսան օզդրա Յովաբ սէրաա-քէր սաքէրի նլե տէօնիւզ կէլսինէսե, Դաւթէն պէօյլե խոնէսի տէյունէինսե, նալընդզ պիր մահալե չէ-քինիզ Ընիսդոմուն իւղերինե նաա ու

Ֆիլսան էթմէյինի իշէթմէյիլե, գալգոբ նոնբնա կիթաի, վե պու շէյ էչին օնաա աղըր սէօզլիր սէօյ-լէյիրէք ալոբ գաֆուբյա կէթիբսի, շէօյլե քի աս-քէր քինաինի շաղ կէօրմէյիլե չէքաֆէլերի զահ-մէթմէն տօլայը ձէսաբէթ գազանընլսդ. չունքի Դաւթէն պու նաֆսրդը շէյ նիւրէքլերի զը-ղըմըշ ղսդը։ Ընձադ կէրէք պունունու բա, վե կէրէք մուգաասամ էթմէյի ինսաֆ ըղ վե քիւթաճաա-նե հաբաքէթլերիյլե Յովաբ Դաւթէն կէօզե-մէն տօլայը

դիձէ, Ալահին եաղանմըշնա քիւֆր էտէն Անմէի էօմմէյէձէքմի տէտի: Դաւիթ տախի օնա թազիր էտէրէք, Անմէյէ ատծնիւտ, գօրդմա սէնի էօլտիւրմէմ տէյի եէմինէթտի, Օնատան ատղրա Յովնաթանըն օղլու Ատամիւրատէ տախի կէլիպ, Դաւիթին գաչտըղը վազրէթ պէրապէր պուլունմատըղընա էօզ էտէրէք թէկվազույուլա օնատան ասիլլըղ տիլէտի. վէ Անբա խամինաէքի խըզմէթքիարը քէնտինի Դաւիթէ կէչմիշ, վէ Սաուղուն ձէմի միւսաիրը քէնտի իւղերինէ չէվիրմիշ օլտուղունու օնա իֆտատ էթտի: Դաւիթ տախի պուննու ազնատըղընա օ միւսաիր Անբայըղա եարը պէնտը մանէյըղընա էօզ էտէրէք թազամ էթմէյի Անմիւրատէյէ պինդիրիւռէ թազամ էմր էթտի:

Դաւիթ հաչանքի տալէ անաթըղա կէլիպ թէքֆուրտուկտէն սօնրա Ալլահին եաղանմըշընա քիւֆր էտէն Անմէի էօմմէյէձէքմի տէտի: Դաւիթ տախի օնա թազիր էտէրէք, Անմէյէ ատծնիւտ, գօրդմա սէնի էօլտիւրմէմ տէյի եէմինէթտի, Օնատան ատղրա Յովնաթանըն օղլու Ատամիւրատէ տախի կէլիպ, Դաւիթին գաչտըղը վազրէթ պէրապէր պուլունմատըղընա էօզ էտէրէք թէկվազույուլա օնատան ասիլլըղ տիլէտի. վէ Անբա խամինաէքի խըզմէթքիարը քէնտինի Դաւիթէ կէչմիշ, վէ Սաուղուն ձէմի միւսաիրը քէնտի իւղերինէ չէվիրմիշ օլտուղունու օնա իֆտատ էթտի: Դաւիթ տախի պուննու ազնատըղընա օ միւսաիր Անբայըղա եարը պէնտը մանէյըղընա էօզ էտէրէք թազամ էթմէյի Անմիւրատէյէ պինդիրիւռէ թազամ էմր էթտի:

Դաւիթ հաչանքի տալէ անաթըղա կէլիպ թէքֆուրտուկտէն սօնրա Ալլահին եաղանմըշընա քիւֆր էտէն Ամալիգ իլէ Ռաֆիտանին սիլահլէնմատըն Սարէ խամինաէ պիր քիշի Դաւիթէ գաչտը ասկան էթտի. վէ Յուդա սիլահլէնմատըն մատա ախըր սիլահլէրատըն չօզ քիշիլէր տէ օնատուղա պիրլէշտիլէր: Յովար վէ Ալեսա քէնտի ասքէրլէրինէ Սարէնդին ատդասընա տուշտուկտէր իսէ, օ տախի կիտիպ Ալէլ թատիր օլուռան շէհիրէ կիտտի գաֆտանատ. պունտատ իսպէրինէ կիտիպ շէհիրի մուհաասրէյէ ատատագ գաչտարընը նըզմայա պուշտատըգտարընտա, գաչտարընը հօգտըտընտան պիր գաչը ազըլը սէօղէր իլէ Յովարը նաստաճտաը շէյտանն վազ կէչիրթտի. վէ քէնտի կիտիպ ատայա կիտտի, վէ շէհիր ատալինի իսքիտտի էթտի քի, Յովարըն մատըլուպու

իւղերէ օ տախ Սարէնդին ատաշընը քէսիպ, գաչտատան աշատը Յովարըն էօնէուտ ատծատատ. էօյլէ իլէ պու ձէնք խրիստոս պուլտու:

Պունտան ատղրա իւչ սինէ գաչտար Իսրայէլէլէրին թօփրաղընա պիր ղրիստոս տիւշտի. Դաւիթ տախի Ալլահա սիւտալ էտիպ, պու ղրիստոս ղազէմի Սաուղուն սէպէպսիզճէ օլտուղունու ատնատտ. չունքի Սաուղ Իսրայէլ լէրէրին Յեսուսնուն զէմանընտատ էթտիքլէրի եէմինէ գաչտը Դաւիթուն ղրիստոս ղրմըշընտ. խոսկ Դաւիթ օնէտտը չատղըրտը, նէ մուգատտէ խոթէնդիպ քինուտույտա տէյի սիւտալ էթտի: Օնէտտ տախի ատղտ էօլտիւրմէք իչէրն, Սաուղուն էվլատտարընտան, եախօտա թ օտունտարընտան եալընղզ նէտտ քինմատըտտա էթտիլէր: Դաւիթ Սաուղուն գաչտան շինմատ լուտ էթտիլէր: Դաւիթ Սաուղուն գաչտարընը էվկէյ էվլատտարընը, վէ օնտան Սերսէնը խամինտէքի ղրիստոն պէշ էվլատտարընը ատղտ օնատընէլինէ վէրտի քի, էօյլէ ատղ ատղ կիտնէշէ գաչտը ատղտ էօլտիւրտիլէր. վէ պունտատտա ղրիստոս քէսիպտի:

ՕԳԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Իսրայէլէլէրին էօ-ճօ-ցնաղըտա ղազէտէնէք:
Ր. թագ. գլուխ 23: Ե. Մնացորդ. գլուխ 21:—
Ց. Տ. 2987:

Դաւիթ հէր թագաւորան բահատրանըտ ատայիշ իլէ ձէմի Իսրայէլէլէրին իւղերինէ հիւքմ էթմէքտէ էքէն, Իսրայէլէլէրին կիւնահը էշէն Ալլահ օնատա կիւձէնիտ, Դաւիթին մատըտու-

լու դու ա օնլարըն Ջէմիսինին հիսապընը աղնամայա պալդըշմասընա պօշ պըրագատը : Նմոի Դաւիթ քինաի սէրապաքէրի Յովաբա էմր էթաի քի, կիսիպ պիր պաշտան օպիր պաշտատագ տօլաշարն . վէ Ջէմի Ջէմսաթըն հիսապընը քինաինէ կէթիրսին : Յովար պու շէյհ գարշը կէլսի . վէ էֆէնսիմ, ասյմագ նէյհ լազըմ . Ըլլահ վէրսին սէ օլանըն իւպիրինէ ևիւղ գաթ տահա չօղալըն սէտի : Լաքին Դաւիթ էդ Ջիւմլե պու շէյհ զէյսաէ խահիշլէնիպ սէօզլինիւ ևիւրիւթմէք խաթէյինՋէ , Յովաբ տախի չըղըպ տօդուղ այտան զէյսաէ տօլաշարագ օնլարըն հիսապընը կէթիրսի քի , իսթէյարլատան , չօՋուգլատան վէ գարըլատան մատա , Իսրայէլլիլէրին նալընըզ Ջէնկէ նարար տէլի գանըլարը 800,000 . վէ Յուդա սիլահլէնինինքիլէր սէ 500,000 քիշի չըգըը : Ընձագ Դաւիթ պու շէյհ նախտըդատան տօղրա , Ըլլահա գարշը էթսիմ տէյի զամիրինէ տօգուննայա պաշլատը . խմոի տինիսէ խաթա էթսիմ տէյի չաղըրատագ Ըլլահատան ապվալ լուգ սիլէտի : Ըլլահ տախի իսթէտի կիւնու Դաւ մարդարէյի օնա կէօնտէրսի քի , օ կիւնահը իչէն շու իչ զալէպին պիրինի ինթիհատագ էթսին . նանի նա իչ տէնէ պիւթիւն Իսրայէլ թօղատաղընտա զրիլըգ օլմագ . նա իչ այ Ջէնք իլէ զըրըմագ , վէ քինախի տիշմէնլէր էլինատն տէսիրկին օլմագ . նա տա իչ կիւն Ըլլահըն զրլըՋընա ուզատայրագ , պիւթիւն տէվլէթինին իչինատ նօւմուրճագ օլմագ : Օ վագրէթ Դաւիթ աշըրը տապտա գալըգ , հնր հանկը թագարֆա տէօնտէմ քէօթիւ .

լաքին հնր նէ հալ իսէ , ինսան էլինէ տիշմէքտանն իսէ , Ըլլահընէլինէ տիշմէք տահա խայրըլը տըր . չունքի օնուն մէրհամէթի պէօյիւք տիւր տէտի . իսոի պու իչ շէյհէն նօւմուրճագը ինթիհատ էթտի : Պունուն իւզէրինէ չօգ կէչմէհէն չատրճագ էօլիւմ պաշլատը . վէ էօյլէ շէհիտ գըրտարըտը քի , օ սապահտան էօյլէն վագթընա գատար նէթմիշ պինքիլօ էօլտիւ : Դաւիթ հաչան քի Ըլլահըն մէնէյինին Յերուսալու Ռունա թատիր օլունան պիր ատմին խատմանը իւզէրինատ հավատա տուրմուշ , էլինատ գրլըգըտա Ջէմատաթա պու գագէպի վէրտիյինի կէօրտիւյիւտ , ալչագ կէօնիւլ իլէ բինճա էտէրէք , էֆէնսիմ , պին չօպան կիւնահ իշլէտիմ , պու պէլալէրին սէպէպի պին իմ , պու գօյունլարըն նէ գապահաթը վար . նմոի պունըտը պրըագ , պինի վէ պինիմ խանէմի գագէպլէ տէտի : Օ վագրէթ Ըլլահ տախի օնլարտա մէրհամէթէ կէլիպ , նինէ Դաւ մարդարէնին վասիթատըտա Դաւիթէ էմր էթտի քի , կէձիքմէյէրէք ածէլէթին օ խատմանըն օրթատընտա պիր միհրապ հափրագ , իւզէրինատ Ըլլահա գուրպան սունմայըտա Ըլլահը պարըշթըրըն : Դաւիթ տախի անինատ կիթտի , օ խատման մահալինի էօքիւզէրի վէ արաստատըտա պիրիկտատ Ռունատան ադէմիլէ սաթըն ալտը . օրատա պիր միհրապ հափրագ էօքիւզէրի Ըլլահա գուրպան էթտի . վէ պունունտա Ըլլահ օ գապին գատարտտը : Յօղնատան Սողոմոնուն տաձարընն եափըլատը մահալ պուրատը տըր տէրլէր :

ՕՆԵԼՅԻՆԱՒ ՊԱՊ

Պատմիչն Հենոքինեան ազգքս Սողոմոնու- փոպիլահ քօմասալ, վէ Հենոքինի վէֆամը:

Պ. Ֆոտք. պապ 1. 2: — Ֆ. Տ. 2990:

Ճաչան քի Պաւիթ իւմիկյալըղա նիւղ թումթուլյաւա, էվլատլարընըն իչինաէ պէօյուք օլան Ադոնիա, վէսաքինաէն ազքս քինախի թախա- թա կէչմէք իչին, հէնիւղ վէսաքի էօլմէսէն վա- ոիշահլըղա հաղըրլըղ կէօրմէյէ պաշլաոալ. վէ հէր նէ, զաոալ Պաւիթ քինախինաէն ազքս Ռեհաաբէ նամ ղէվձէսինաէն օլան էվլատը Սողոմոն թախթա կէչձէք ակը տէյի վաղիրլըլա ալօղ վէրմէյէ խոկ խաչ տէ, պու ձիւմլէ Յոմար ախրաքէր Աբիաթար քահանայլարա իլէ պէրլիքտաէ Ադոնիանըն թարա- ֆընը թումթուլ, պու իչի իլէրի կէօթիւրմէյէ չա- ըշըրլաոալը: Պիր կիւն Ադոնիա Ներուսալէմընըն տըշընդա պիր մահալաէ քինախ պու ազքսլարընա վէ ախէրլէօյիւքլէրէ պիր ձէմ զիյաֆէթ թէր- թիպ էթմէյէ խոկ. օ վաղրիթ Պաւիթ Ռեհաաբէ Նաթան մարդարէ Ռեհաաբէյէ կիւռիւպ պու շէյի աղնաթաը. վէ կիւ- ոիպ քինախ էվլատը Սողոմոն հաղըրլաոա Պաւի- թին էթմէյէ օլաոուդաւ վաոի օնուն խոմթըրընա կէթիւրմէն ակը էնինաէ էթաի. վէ սէն կիւթ, պէն սէ ազքս խուզուրունէ եէթիչէք, վէ ազլէ- ակըլըրընէ թաղվիյէթ վէրըրիմ սէոի: Ռեհաաբէ ազքսլէ Պաւիթին զաոալըրընա չըղըրդ թէվաոա էթ- ակըսէն ազքս. Էֆէնիմիզ, հաղրէթինիղ սէղսէն ազքս էվլատըմ Սողոմոնու վաոիշահնաոաղ էթ-

մէյէ եէմէն իլէ պաճա վաոէթմէյէ խոկ. շիմդի խաչ սէզէն խոոպէրմէղ օլմայաոաղ Ադոնիա վաոի- շահլըղ էոիյօր. ձէմի Խոոյէլ լիլէր՝ էօլմէսէն էվ- վէլ քինախէրէ վաոիշահլըրընը կէօսթէրէմէյէն ակի սէնէն ազքնա պազդյօրլար. Հօզաա ազդան- ազան Ադոնիա զալղըղ պէնի ակ, Սողոմոնու ազ- ղը լըճազան կէչէրէկ ակոի: Ռեհաաբէ պունու ա- էօյլէոոի ազաոազ Նաթան մարդարէ ակ խոսթէ կէլ- ակ. վէ քինախի ակ թէչվազու էթակիքաէն ազքս, շէօյլէ սիւալ էոիղ, էֆէնիմ, հազրէթինիղ սիղ- ակն ազքս Ադոնիա վաոիշահ օլաունմու ակոիղ- սինիղ. չունքի ազս կիւն կիւթմէյէ պէկ ձէզիմ զէ- յաֆէթ թէրթիպ էթմէյէ, վէ ձէմի շահզաոակ- լէրի, վէ սէրաազքէրլէրի օղլայ ազաոլէթ էթմէյէ. Աբիաթար քահանայ ազս պէրլիքտաէ ակը, վէ ձիւմ- լէսի եէյիոոի իչիոոի "Նաշազն Ադոնիա փաոիշահ„ ակէօրլար. հազրէթը պէնի, վէ Սադոմի քահա- նայը, վէ Յոյնդաեանըն օղլու Նաոնա ակրազքէրի, վէ էվլատըն Սողոմոնու պըրազաոլ ազաոլէթ էթմէկոի ակոի: Օ վաղրիթ Պաւիթ Ռեհաաբէյէ հաոընա չազըրազ, վէ թէքրաոլ եէմէն էոակէք, պէնաէն ազքս էվլատըմ Սողոմոն թախթա կէչձէք ակը ակոի օնա. վէ անինաոկ էմր էթաի քի, Սադոմի քահանայ, Նաթան մարդարէ, վէ Նաոնա Սո- ղոմոնու ազընազ, քինախ վաոիշահանի զոթը- րընա պէնաէրօոինէր, վէ Գիհոն թաղիր օլունան մահալէ կէօթիւրիւղ, օրաոա օնու ձէմի Խոոա- յէլլիէր իւզէրինէ վաոիշահ հազրազընազ: Ճա- չան քի պէօյլէձէ հոկոոազ, վէ Սողոմոնուն վաո-

ախշահ հաղթանակը պօրուլար չալընարած ատօրթ թարաֆտա տուլուրու, վէ ձէմի ձէմաաթ խօրա թէվիլէք ակվինճ իլէ "Նաշաան Սողոմն վա-
ախշահ" ատչի չաղըրմայա պաշլատըլար բուա, օ վադրթ էօթէան Ընդունայըրա պիրլիքտէ օլանլար հնվինի տէ գօրդուլարընան շաշըրըպ գալդը-
լար գաչարլար, վէ տարմա տաղընըդ օլուրլար. Ընդունա տաճի պաշընա կէլճէյի պիլէրէք, քէն-
ախտ տէ Ընտհրն խարիճահրնատաչըդ սրդընար. վէ Սողոմն քէնտինէ ատօղ վէրիպ, էյի բահաթ տուրուբտան սէնի էօլտուրմէմ ատմէտիքճէ օրա-
տան տրշարը չդըմտատը. սօղրա էօյլէճէ չդըպ է-
վինէ կվթտի:

Գաւիթ կվնն պէ կվնն էօլուտ հաղլաշտրդընը-
տա, Սողոմնու էանընա չաղըրդ, Ընտհրն թէն-
պէհրէրնի էյի թուդթ, վէ Մովսէսին նամուստարը մուճխալինճէ սօղրու շէրտաթ քէս քի, Ընտհ ա-
նին փատիշահդընը ապը շտասըն տէյէրէք օնա էյի նատհաթտար վէրտիքտէն սօղրա, Յոմարըն էթ-
տինանահատ գանդըդդընարը խաթըրընա կէթիր, վէ հադդանէյէթ իլէ պիտտինի կվպի օնդարըն ճէզա-
սընը վէր, օնու էօլտուր. քէղտընք Սամինին իշինի տէ արդտասընա գօ, օնուն եափտարդը շէյէրի էանընա պրդտգմա, օնու տա էօլտուր տէյի թէնպհհ էթ-
տի: Պունատն մտտա Ընտհա տաճտար եափտատը իչինն տէ Սողոմնա թէնպհհ էտիպ գայրէթ վէր-
տի. վէ հէր պիր շէյինն էօրնէյինի տէ կէօտթէ-
րիպ, նատրդ եափտաճադընը թարիֆ էթտի. վէ պէօյէ ձէսիմ պիր տամ իչինն իդէրիտինէտն թէ-

տարէք էթմիշ օլտուղու տրդընու կիւմիշնու վէ տասիր շէյէրի Սողոմոնուն եէտինէ թէսլիմ էտէ-
րէք, վէ օնա եիւրէք վէրիպ խայր տուա օղույա-
րտագ էյի իսթէյտրդըդտա, վէ թօփու զրդգ սէնէ փատիշահդըդ էթտիքտէն սօղրա, 70 հաշընատա վէ-
ճտմ էթտի. վէ քէնտի պինա էթտինի վէ տօ-
նատթտրդը Ներուսաղէմ շէհրինտէ կէօմիլտի:

Գաւիթ թա չօճուղլուղունատն պաշլայարագ Ընտհա օ գատտար սէվկիլտ օլտու քի, փատի-
շահդըդտատն մտտա, օնա մարդտարէրէք լութֆու-
տատի վէրտի Ընտհ. վէ Ընտհրն սէնատընա վէ էհթիշամընա տատր օլսն օ հէքմէթրի Սաղմոս-
լարը օ մարդտարէրէք լութֆույտա ինշա էթտի քի, ձէմիի վաղրթտա իսլատէքտատր ձէմաաթտարա տատմա պէր տուա քիթտապը օլմուշ տուր: Պուն-
լար տա քիճտայէթ էթմէյինչ, Մէսհանըն թէ-
նանի տօղուշու, Ընտհտարանիչէրին կէօսթէրտի-
յինէ կէօրէ, քէնտի սիսթէմէսինտէն օլաճաղընը տատի Ընտհ օնա եէմին իլէ վատ էթտի:

ՕՆԱՒՈՐԻՕՒՆԱՒ ՊԸՊ

Սողոմոնո՞ն փապիշահդըդը:

Գ. թահփ. պատ 2. 3: — թ. Տ. 2990:

Նայան քի Սողոմն վատիշահ եաղլանտըդ-
տա, օնիքի եաշընատայրտը. վէ պիրտղ վաղրթ վէտէրիյէ գալտըդտան սօղրա, նէ վաղրթ քէնտի պաշընա վատիշահդըդ էթմէյէ պաշլատըդտա, օ վաղրթ պէօյիւք գարընտաշը Ընդունա թէդքրատ վատիշահդըդա թատլիպ օլտրտպ, Ներուսաղէյ կվ-

ախոյ լինձա էմ ախ քի, քինախ էվատը Սողոմոնա
սէօղ կէչէսին ախ, Դաւիթին խնէմէյար վաղ-
թընաա եանընա ալմըշ օլաս-դու Սոմնալը Աբիսակ
ունիլէն պաքիրէ դըզը քինախի գէվճէ ալըն։
Ռեհաթէ սաջհաէրսընըս-դու լա պու շէյի, եանի
Աբիսակը ծնա վէրմիյի Սողոմոնա աչալըդաա, Սո-
ղոմոն պու շէյէ զինյաակ խըրսլանադաղ, Ռեհաա-
բէյէ ձէվաղ վէրիպ, Սոմնալը Աբիսակը ախախ,
վաահշահ-դըզընը աա Աբիաթար վէր ախ. չունըի
քինախ ախ ալինաէն պէօյի-ք ախա։ վէ Աբիաթար
քահանայապետա վէ Յովաբ սէրասքեր կիսի ախօղ
սահիպի սաէմընը ախ ծնուն Թադաճընաա սըղըդա
ախախ։ Իմոի անինաէ Սողոմոն սիճնիլինի քէսիպ,
կիթօն Աղոնիայը էօլախ-բսիւն ախյի Յովիսանքն
օղու Ռանիա սէրասքերի կէօնաէրախ. վէ Աբիա-
թարը աա քահանայապետալիքաէնաղ էոխա, քին-
ախ քէօյի օլան Ենաթովիթա մինճի էթմիյիլ,
ծնուն նէրինէ Սադովիա գօսաս։ Յովաբ պու շէյ-
էրի իշիթմիյինաէ, քինախի ախ քինախհադընա
գօրդարադ, Թադճուպ էօլախ-բմիսինէրը ախյի գօշ-
աա Աստան խարիսահընա կիրիպ սրդընաղ. Սո-
ղոմոն ծնա Յովիսանքն օղու Ռանիայը կէօնաէ-
րիպ օրաաան չըդալն ախախ. վէ օ չըդմամ պու-
բաաա էօլախ-բսիւ ախյի ձէվաղ վէրմիյիսէ, օ վա-
դըթի Դաւիթին ախ-դու բաաընա դարշը Յովաբըն հիյիլ
նէ էօլախ-բախ-յիւ օ նըի կիսնահադղ սէրասքեր-
էրին զանընը ծնաան մաթ-ըաղ էթմիյիլ, կիսախ
օրաաա ծնու էօլախ-բմիյի Սողոմոն Ռանիաղա էմն
էթախ. վէ ծնուն նէրինէ Ռանիայը ձէյի Նաթա-

յէլէէրին խ-դէրինէ սէրասքէրնաաղ էթախ։ Պա-
ախհու Սողոմոն Սիմէյի ախ դարշընաա չաղընըդաղ,
Ղըս-ատաչիկ կէլմէյի վէ օրաաա ապքին օլմայը ծնա
պօրճ գօսաս. վէ էյէր ադշադը չաղաճադ օղ-բսան
էօլախ-բիւ-բիւմ ախախ։ Սիմէյի խ-չ ախնէ գաաաղ
էօյէ տուբաս. սօղըա պիր ախճա քինախ խընդ-
մէթ-քնաադընը Նաթայէլէէրին թ-օխրաղընա գա-
չըդ Գէթ-լէէրին ախմէ-քէթ-լինէ կիթ-ախքէրինախն,
Սիմէյի տախի օնդադրն ադդաղնաան կիսախ թ-ուբ-
աա Ղըս-ատաչիկ կէթ-էդախ. օ վապրթ Սողոմոն
Սիմէյի գարշընաա չաղընըդաղ, վէ էթ-ախթ-ադդ-
լաղընը, վէ Դաւիթ գարշը էթ-ախյի ախնաախ-ա-
ղադրը էխ-գիսնէ ուբաղաղ, օնու աա էօլախ-բ-
սիւն ախյի Ռանիայա էմն էթախ։

Սողոմոնան փաախհշահընդը ախթանէթ պու-բ
աա-դաան ադղա, կ-ք էվիկ պէօյի-բէէրի վէ ք-ինէ-
լինէթ-լի ձէմաախթ պէրաախեր ադադաղ, Ըլահա
ահա էթ-ախք իչէն Դաբաաան թ-ախրիկ օլանան ախ-
հալէ կիթախ (ք-ի Ադոնէաին խարիկահընդ շէրինճի
խախխադրդը ախհալ օրաաբչընդը ախրէէր)։ վէ օրաաա
Ըլահա ախն թ-ախնէ գա-բաչան ախնաաա։ Ըլահ
աա օ կէձէ Սողոմոնա ախչգ-ախնաան իչէնախ կէօ-
բինէ-ախ, պէնախն նէ, ք-ի խաթէրախն ախրէ ախախ.
Սողոմոնաա վէ-խ-էրինէ, վէ էօյէ ք-ինչ-ինք նա-
շընաան ք-ինախնէ ախչընդղ Խարայէլ ձէմաախթընդն
խ-դէրինէ փաախհշահ ընթ-իկաաղ վէ նաաղ էթախ-
յիւէ ք-ինախնէ ախ կէօսթ-էրախչ էյրէէր իչէն
Ըլահա թ-էշէնք-քինախ էթախյիւէ, պաշգա պիր շէյ
խաթէմդ, եալընդղ պանա իչիմ վէր քի, պու գա-

տար ձէմաաթը իտարէ էտիյիմ. վէ ատալէթ իլէ օնլարըն շէրաաթլընը քէսիյիմ ատի: Սողոմոնուն պու սիլէյինի Ալլահ էօյլէ պէյէնտի քի, մատամ քի սէն պէնտէն նէ ուզուն էօմիւր, նէ զէնկինլիք, նէ ատ սիւշմէնլէրինէ զարըը Ֆիլիստահ, իլա եալընըզ իլիմ իսթէտին. օնուն իչին պէն սէ սանա օ զատար իլիմ վէրիյիմ քի, նէ սէնտէն էվվէլ էօյլէ իլիմսար ատամ սիւնեայա կէլմիշ, նէ տէ սէնտէն սօղրա կէլէճէք օլսուն տէտի. պունտան մատա օնու քի սէն պէնտէն իսթէմէտին, սանա էօյլէ պիր տէ զէնկինլիք վէրիյիմ քի, սէնին կիւնիւնտէ պուլունան վատահշահլար իչինտէ սէնին կիսի զէնկին ատէմ օլմասըն. վէ էյէր թէնապիհլէրիմի էյիճէ թուտսաը, վէ փէտրին Դաւիթին տօղրու եօլունտան սըշարը չըզմազ ըսան, սանա ուզուն էօմիւր տէ կէօսթէրիրիմ տէտի: Սողոմոն սապահտան զալ Ալլահա դուրպան սունտուզտան սօղրա, իլք քէսիյի շէրաաթի ըլա օնուն իլիմ տարլըղը անլընտէ զահիրէ չըզմը:

Է էօյլէ քի իլքի սիւնեալի զարը Սողոմոնուն հուզուրունա շէրաաթա չըզմըլար. պունլարտան պիրիսի, պէնիմ իլէ պու զարը պիր էվտէ էյլէնիրլիակ, վէ օ էվտէ պիզմէն մատա ատէմ եօղուտու. պէնիմ պիր չօճուղում սիւնեայա կէլտի. իւչ կիւնտէն սօղրա պու զարընըն տա չօճուղու սիւնեայա կէլտի: Պիր կէճէ պու քէնտի չօճուղունուն իւզէրինէ եաթըպ չօճուղունու էօլսիւզ-

միւշ. վէ ույդումուն արատընտա կէլիպ կիսլիճէ պէնիմ չօճուղումու զուճաղըմտան ալարադ, կէօթիւրիւպ քէնտի եանընա եաթըրմըշ, քէնտի էօլմիւշ չօճուղունու տա կէթիրիպ պէնիմ եանըմա պըրագմըշ. սապահա զարշը զալդըպ չօճուղումա սիւա վէրիյիմ տէտիմ. պագտըմ քի չօճուգ էօլմիւշ. սօղրա եէր ըշըտըյրսա պագայրմ քի օ չօճուգ պէնիմ տէյիլ տէրիտի: Օ պիր զարը տա պունա նիսապէթ խայըը, էօյլէ տէյիլ. իլլա էօլէն չօճուգ սէնին, սաղ օլան պէնիմ տիր տէրիտի. վէ պէօյլէ պիրիսիրլէրինէ զարշը նիզա էտէրլէր իտի: Սողոմոն պունա պագղա չարէ պուլամայրդ, պու մատատէնին սահիհինի վալիտէ մուհապէթ էյլէ աղնատագ իսթէտի. իտտի պիր զը լըճ կէթիրսինլէր, վէ օ սաղ չօճուղու էքի փարչա էտիպ, եարըսընը պիրինէ, եարըսընը տա օ պիրինէ վէրսինլէր տէյի էմր էթտի: Սաղ օլան չօճուղուն վալիտէսի պունու իշլէթտիյինտէ, էօզ էվլատընա եիւրէյի տայանամատըղընտան, տէօնիւպ չօճուղու էօլսիւմէսինլէր տէ թէք սաղ սաղ օնա վէրսինլէր տէյի ըմձա էթտի. օ պիր զարըյրսա, խայըը քէսիլսին, նէ պանա օլսուն, նէ օնա տէրիտի: Օ վազդի Սողոմոն մատատէյի աղնատը. վէ չօճուղու օ էօլսիւրթմէք իսթէմէյին զարըյա վէրին, օնուն էօզ վալիտէսի օլտուղունու պունունուլա խապէթ էթտի տէտի: Սողոմոնուն քէսիյի պու ազլանէ շէրաաթը Խարայէլ ձէմաաթը իշլէթտիքլէրինտէ, հէվէսի տէ Ալլահըն օնա վէրսիյի իլիմէ թաձձիւպտէ զալտըըար. վէ օնտան սօղրա Սողո-

մեռու պէօյի՛ւ ասյմայա , վէ ծառան Իհմիլտաղ էտիդ գօրգմայա պաշտաոլտար :

ՕՆՏՕԳՈՒՕՄՈՆՃՈՒ ՊԸԳ

Աղաճոնոան պահպանը վէ էնոպէ ասլայընը եափհաոը :
Աաչա ատ–լմաոնընդ էնոպինէ վէյատէմնէ ևէդէտ :
Պ·ճաոփ· պաոլ 5 . 6 . 7 . 10 : — ճ·Տ· 2993 :

Ընաոլ քի մուգաոտաէմ աէօյէմիշ խոխը, Դաոիմին Ալլահա եաոը շոր ալը մի՛ քել լէնճ տաճար եափմադ իշին օլան ապղևափունու ֆիլիլէն լճքրա էմմէյի Ալլահ Սողոմոնա գրամէթ էմոտի : Իմոի Սողոմոն հէր թ ապարճոան ատուտ, վէ բահաթ օլմայընը, վէ պուճիհէմոտին պէննիմնէյի տաճախ կիան պէ կիան ապթմայընը, փոտուշահընընդն աէօլտափունճու սէննէփ ճէսիմ թէոտոլութեամընը պուտաճյադ էտափնոյա պաշտաոտը : Պէօյէմճէ տաճարըն պինոտընդա խոմիսա օլան թ աշտարը էտափնոյա պաշտաոտը : Պէօյէմճէ տաճարը եափմայա պաշտաոտը : Պէօյէմճէ տաճարը եափմայա պաշտաոտը : Պէօյէմճէ տաճարը եափմայ

էթոխմ. շէօյլէ քի պու տաճար հադդինտա հէր նէ քի տիլէմին իսէ իճրա էտէր, վէ օնու քէնտի լանէմ սայարըմ. անճաղ սէն տէ պէնիմ վէրտիյիմ նամուսլարը վէ թէնապիհլէրի թու-թմալըսըն, վէ փէտէրին գաւլէթ կիսպի սատադամըտա պանա խըզմէթ էթմէլիսին. էյէր պէօյլէ էտէրսէն, սէնին փատիշահընի թախթընա էվլատտան էվլատտա մէ-թանէթ վէրէրիմ: Նօգ էյէր ևա սէն, ևա էվլատ-լարըն եախօտ ճէմաաթըն տէօնիւպ փու-թլատա թախտճադ օլու-բտանըզ, սիզի պու ևէրլէրտէն սի-լէր գալտըրըրըմ. վէ պու տաճարը տա ևիւզտէն պըրտադըրըմ, վարսըն խարտող օլսուն տէտի:

Տաճար թէ-քմիլ օլտու-դտան սօղրա փատիշա-հընի սարայընը եափմայա պաշլատը. էօյլէ զէն-կին միւքէլլէֆ վէ սալթանաթը քի, կէօրմէն կէօզիւ գամաշըրըտը. իչինտէ դուլտընըտան վա-հալը վէ լաթիֆ ադաճլար վէ թահթալար, Նի-բանան տաղընըն չամ թապիր օլսունան ադաճլա-րընտան քէսիլմիշ խոտ. օնուն իչէն նասըլ քի սէօյլէրլէր, օ սարայըն խամինէ "Նիբանան օրմա-նընըն էվի", սէնիլտի: Վէ պու սարայըն իչինտէ հէփիսինտէն սալթանաթը օլսուն շէյ, փատիշա-հընի քիւրսի եախօտ թախթ օլուպ, Ֆիլատիշի-տէն եափըլմըշ, վէ իւզէրինէ ալթունտան թէղ-յինտէլար կիյատիրիլմիշ խոտ. ալթը տէրէճէյիլէ եօգարը չըզը լըր, վէ հէր տէրէճէնինն իքիշէր թա-բաճընտա տա պիրէր տալսն թապիրի եափըլմըշ-ըտը: Պունտան մտտա պաշգաճա վէ դայէթ սալ-թանաթլը պիր սարայ տա, քէնտինի վէվէճ, պըրտը-

փարտան փատիշահըն դըզը իչէն եափտը. վէ պու պինալար նէրսի սէնէտէ թէ-քմիլ օլտու: Օնտան սօղրա Սողոմոն տէնիզ իւզէրինտէ կէմիլէր տէ եափտըրըպ, Սովփիր թապիր օլունան մահալէ կէօնտէրտի. վէ իւչ սէնէտէ պիր տէֆա օրտանան Սողոմոնա քիւլլիյէթլի սլէտուն, զէզըլմէթ թաշ-լար, վէ սայր տիւրլիւ պէ տիւրլիւ վարիյէթլէր կէթիրիրլէր իտի: Պու թապրըլա Սողոմոն իլհամ-տարլըզընտան մտտա, զէննկինլիք ճիհէթիյլէ տէ պիր թանէ օլտու. շէօյլէ քի օնուն նամը տիւն-եանըն տէօրթ քէօշէսինէ եայըլտը. վէ պու սէ-պէպտէն փէք չօգ պէօյիւք սաէմլէր օնուն զիյա-րէթինէ կէլերիտիլէր:

Պունլարըն պիրինտէ տէ Սարա թապիր օլունան մէմլէքէթին սուլթանը օլուպ, քէնտի ապքէրլէ-րիյլէ, վէ տէվլէթլեր ևէքիլ հէտիյէլեր իլէ, Սողո-մոնու կէօրմէք, վէ օնուն իլմինի թէճրիպտէ էտիպ, իշլէթտիյի շէյլեր սահիհմի տիր աղնատոգ իչէն Երուսաղէմ կէլտի: Նմոի հաչան քի Սողոմոնուն հուզուրունա չըզտը, վէ Ֆիքրինէ գօտուզու շէյ-լերի սիւալ էտիպ հէր պիրինէն եէրլէ եէրինճէ վէ ադլանէ ճէվապլարընը ալտըրըսա, վէ պատհհու օնուն սարայընըն սալթանաթը պինասընը, սու-ֆրասընըն թապամլարընը, վէ ևիւզէրճէ խըզմէթ-քեարլարընընիզամ վէ ինթիզամընը, վէ տաճարտա էթտիյի դուտտանլարը կէօրտիւյտէ, ադլը պա-շընտան կիսիպ շաշըրտը դալտը. վէ տէօնիւպ Սո-ղոմոնա, պէն ուզադտան սէնին իլմինի վէ ադամէ-թինի իշիթմէյէրէք ինսանաճաղըմ կէլմէզսիտի. լաքին

շիմաի կէօզեւում իւլէ կէօրտիւմ, վէ պուննու ան-
լիմ քի, օ իշլէմանիյիմ շէյլէր կէօրտիւյիւմ շէյլէ-
րին հարըսը պիւյիւ ատիյէ իմիշ. մուխտու օնլարա
քի տահմա անէնին եանընտառա ալըլմար, սառա իւզ-
մէյէ էահրլէր, վէ անէնին իլմինի ախմէյէրլէր. մուսա-
ընէք ահր օ առհիպ Ալլահ քի, Խորայէլ միլլէթինին
անվահիյինառնէն, անէնին կիսի պիր առէմի օնլարըն իւ-
զերինէ փառաշահ գօմուշ, վէ օնլարը առալէթ իւլէ
իտառէ էահյօրառն ատան: Պառահու պէրառակէր
կէթիւրանի հէահյէրէր, եանի նիւզ նիւմի զրնէթար
ալէառն (քի պիր միլեօն զարա գուրուշառն զի-
յառէ քէսէր ատըլէր), ձէվահիր թաշլառ, վէ
ատըլու պէառուլու կիւզել գօգուլու պուխուր-
լարը Սողոմոնա առնառու: Սողոմոն առախ պու հէ-
ահյէրէրի գառգուլ էահյ, քէնառի ահ պուննառա
դարշըլըդ օնառն հէր պիր իսթէահյի շէյի վէրտի.
էօյլէձէ Սարա առլըառնը քէնառի ժամըքէթինէ
առառէթ էթառ:

ԵՒՐՈՒՆՁՒ ՊԱՊ

Սողոմոնառ կիւնահը վէ էզլէ-Ֆո:

Գ. ՅԱՓ. ՊԱՊ 11:—Յ. Տ. 3029:

Սողոմոն եաշընը ալտըդառա եառհաշ եառհաշ Ալ-
լահ մուհառէթինառն առուառս. վէ թէնառի ար-
պիւէրէ վէրտի քէնառինի. էօյլէ քի փարառառնառն
դրդընառն պաշդա, ահնառդ փուխրիւթրէառնէն
էօլ չիւառն զիյառէ առհէր պիր չօդ դարըդառ ալար.
պու շէյի իսէ Ալլահ.քէնառինառմուառլարը իչինառ, Խո-
րայէլէրէր, եառառդ էթառիշուս: Պառահու պէօյլէ

պինահը գարըշարըն կէօնլիւնիւ խոշ էթմէք իչին,
ծնլարըն փուխրառրնա եառլընդ փուխրանէկէր
եառմառդ ահյիւ, իւլա օ եառան ալլահ տա-
ահի առ թառիմայա, վէ գարըշարդա պիրլիքառ
ծնլարըն հուզուրառնառա գուրսան առնմայա պաշ-
լառդ: Օնառն իչին Ալլահ առա Սողոմոնա զիյառէ
կիւձէնառի. վէ քէնառինառն պառձառէյլիքէրէրէ նահ
օրնուշ իքէն, ծնլարը պիր թառաֆա պրոտեստառդ
կիառհդ եառան փուխրառրը առդառրնա ահուշմէյիւ
էթառկի նառմքեօրլուգա նիւզիւնէ ուրառւգառն
ատըրա, իշլէդ, անէնին կիւնահարդրնա զառէպէն
փառահշահլուգրնդ էրդոդրդ էլինառն ալառձառդառ, վէ
անէնին խրդմէթքեառրտարդրնն էլինէ վէրձէյիմ առ-
ահ: Ընձառդ առառդ գուրառ Դաւիթին խառթրդ
իչէն առնա առձրառրդմառան, պու շէյի անէնին կիւ-
նիւնառ եառհմայառձառդառ. վէ փառահշահլուգրնդ առա
պիւթիւն պիւթիւնէ անէնին ախրահլինառն գառառրա-
մայդրդ, իւլա պիր շիւպէսիզ, եառհատ պիր ահրահ-
էէյի առնա պրոտեստառձառդառ առահ: Ատրա Ալ-
լահ առօյլառհյէ վէձհիլ եառհառձառդ շէյի առ թէրթիպ
էթառ. շէօյլէ քի հէնէոդ Սողոմոն կէօրնիւնիւ գա-
հառնառան էվվէլ, առինահդէէրառն պիրի Ադէր, վէ
օ պիրի Ռառառն իառինառ. ինի քիշի քէնառինէ, առհ
օլուգ Խորայէլէրէրէ առուշմէնդէք էառդ իառէդր:

Պունդառրառան մառա պիր առ Խորայէլէրէրին
իչինառն Եհրեառ ահրահդէառինառն օլուգ, Սողոմո-
նառն առա խրդմէթինառ պու լառնառն "Ադրառրն օղ-
լու Յերոբոհառա Ալլահ Ահրնդու Ադիա մարգա-
րէյի հէօնառէրառ քի, իւ զէրինէ պիր նէնէ լուսա

ալըպ Յերոբոամին նանընա կէլսի. վէ օ րու պայը
ելըթըպ օնկի փարչա էթանքանն սօղրա, օն փար-
չասընը Յերոբոամա վէրէրէք, Ընտհ Սողոմոնուն
փառհշահլըղընը ախօյլ ելըթաճագ, վէ օնսան
օն սիսիկէնին հնդքուռէթինի չզգալըպ սանա վէ-
րէկճէք, վէ եալընըպ ինքն սիսիկէյի առ օնուն էվ-
լասընա պըրսպաճագ քի, վարսըն Ելոհասպէմառ
փառհշահլըգ էթսին. պու առա Դաւիթին խաս-
թըպը իչին սիր. վէ պու շէյին սէպէպն առ օ տուր
քի, Սողոմոն նամքնօղու ղուրա Ընտհը սիր թա-
րաճա պըրսպըպ, կիթաի մէքրուհ փութլարըն
ապզասընա տուշառ, առառ: Ալ էն առ էյէր
դու լուռ Դաւիթին էթառյն կիսպ պէնիմ Թէն-
պիհէրիմի թուն թառսան, աէնին խոզերինդ էլիմի
գօրուռ քի, փառհշահլըդ էվլատսան էվլատս ա-
նին խանէնառն էքսիլմէսին առ յօր Ընտհ առառ:
Պու շէյ Սողոմոնուն գուլաղընա էթիշախյինառ,
Յերոբոամը թուն թուպ էօլտուրմէք իսթէառ. օ
տառի չառիրճագ գաչըպ Ասըրլը լարըն փառհ-
շահընըն եանընա կիթառ. վէ Սողոմոն էօլմէպէքճէ
օրատան կէլսի առօնմէառ. վէ Սողոմոնուն փառհ-
շահլըղը պըրդ սէնէ սիւրառ: Էքսիլի վարդա-
պետըր, Սողոմոն ասղրատարը ապընը պաշընա
թօփլառը, վէ իշէռպէկ կիւնահլարա թէօվէկ
էթառ. վէ "Յանիկը Ֆանխռ, հէր շէյ Ֆանխ
սիր" առյ պաշլայան Յողոմող քիթապընը
ասընեռանըն Ֆանիկյի իւգրինէ օ վապրի եազար
առըկը: Ալքին մռառառ քի Ընտհ ածաշունչ
օնուն կիւնահլարընը նագլ էթսիքառն ասղրա,

թէօվէկէռ իւգրինէ աշիքնար սիր շէյ զիքր էթ-
ժիհիշ առիր. օնուն իչին հէր նէ գառառ եազարդը
շէյլէր Ընտհասճաշունչ քիթապընը սրբասըն-
առյրառ առ, օնուն խէլառդը եառօռ գայլըդը
պու կիւնէ գառառ շիւպհէ ալթընառ առյրդր:

ՆԻՄՈՒ ՊԻՐՈՒՆՃԻ ՊԸՊ

Ասթոյէլլէլէրին փառհշահլըդընը ն-էնյէ
պէօլի-ՆՀէռ:

Պ. Թառփ. պառպ 12: Ր. Մնառց. պառպ 10: —
Թ. Տ. 3029:

Սողոմոն էօլտուքառն ասղրա, օնուն նառըլ քի
առօյլէրդէր սիր թառնձիք էրքէք էվլատը Ռոբո-
վամ, հառյան քի Ասթոյէլլէլէրին պէօյու-քէրէի հօ-
դարըռա գիքր էթառյինիզ Յերոբոամ առ պիր-
լիքառ օրատուդա Տառառ Սիկիմ ձէմ օրուպ փէ-
առիրնին եէրինէ քէնառանին փառհշահ գօռունառ
առյ օրայա կիթառյինառ, Ասթոյէլլէլէր իւքէնվէլ
Ռոբովամա շու Թէքլիֆի էթառլէր: Ռոբովամ շու Թէքլիֆի էթառլէր. նառն փէառ-
լինին գօռունդու օ ասղր վէրկիլէրի սիրառ խառ-
ֆինֆլէնառր քի, առնի փառհշահ Թառնըյառյառ, վէ
առնռա էյի խրզմէթ էառլիռ առառլէր: Ռոբովամ
առառ իւչ կիւնառն ասղրա կէլին, ձէվառպընը վէ-
րիրիռ առառ. իռռն կիառռ էվվէլա Սողոմոնուն
ինթէյար միւսթէշարլարընդա պու շէյի սիւռալ էթ-
առ. օնլար առառ հէփսին պիր ասղրառռն, օնլարըն
խառթէառյինին նառռ. իւք ասղրա օնլարըռա Թառթ-
լըճա առառլռռն, դառղէրինին գազռն, ասղրա խառթէ-
առյինն կիառռ օնլարը խառարէ էառխռն առյ նառռ-

համ վէրտիկեր։ Ադրին Աորովամ սու խոսէ-
յարլարըն վէրտիկի ադլանե նասիհաթա դանատաթ
էթմէկիյո, թէ քրատ քինաի տօսթու օլան չօճուգ-
լարը (հախօտ պօյտաշը օլան ձահիլլերի) ատ չա-
ղըրըպ, օնլարըտա տա խոթիշարէ էթտի։ Օնլար
տախի օ պիր խոթիկյարլարըն ադքսինե ազըզ էօյ-
րէթտիկեր. վէ ձէմաաթա շէօյլե ձէվապ վեր.
պիլէօնիկ քի պինիմ քուշուք վարմադըմ վէ-
ահրիմին պէլինտէն տահա դալըն տըր. վէտահրիմ
սիկե ադըր նուք նուքլէմիշ, պէն օ նուքտուն
խուզրինե տահա ալճըրտաղըմ. վէտահրիմ սիկե
տէյնէք իլէ տէօյէր խոտ, պէն սիկե ալքընէ թօ-
վուզուտա տէօյնձէյիմ տէյի պէօյէ տէտիկեր։ Աո-
րովամ տախի Ալլահըն պօշ պըրտաղմադըտա քիօր
օլուպ, խոթիկյարլարըն նասիհաթընը պիր թա-
րաձա պըրտաղարադ, սու շաշդընձա նասիհաթը
պէյնէտի. իման վէրտիկի պէօղ մուձխալինձէ, իս-
չիւնձիւկիւն պէօյէ ձէվապ վէրտիկոտ, օ վաղրի
Խարայէլ ձէմաաթը տա տախ օլուպ պաշ դալդը-
ադրտար. վէ օնու էրթիրտի ալճըղ պունատան սօղրա
Գաւխէին խանէսինէ պիղիմ ալուպ վէրձէյիմիզ
ւօզ. ատն վար քինաի սիկտիկին խուզրինե փատա-
շահընդ կէտ ատտիկեր։ Պէօյլէձէ Աորովամատան
եուզ չէվիրիպ, Խարայէլ միլլէթինին օն սիկտիկոն
պիր օլարադ կիտիպ Ալլահըն Ադիա մադդարընին
վատիթատրդա պէօյլէմիշ օլուդուդա օ Նարատան
օղու Յերոբոամը պաշդադա քինաիկերի փատա-
շահ նատդ կէտտիկեր։ Աօղրատան Աորովամ պուն-
լարըն կէօնդէրուպ ադրտ դաղանատդ իչէն արդ տա-

ըրնատան Ադոնիրամ խամինտէ պիր պէօյուք ատէմ
կէօնտէրտի իսէ տէ, չարէ օրնատը. շէօյլե քի Խա-
րայէլլիլեր օնու թուխթուպ թաշլայարադ էօլտու-
տուլար. Աորովամ տախի զօրդուսունատան զալը-
տը Երուսաղէմ գաչտը։ Պատէհու Աորովամ
քինաի հիւքմիւ ալճընտա օլան Յուդա վէ Բե-
նիամին սիկտիկերինատէն եուզ սէքսէն պին քիշի
թօփլայրադ, Խարայէլլիլերին օ օն սիկտիկէտի խուզ-
րինե ձէնք աչմադ վէ քինտինէ էթտաթի էթտիր-
մէք խոթէտի իսէ տէ, Ալլահ օնա Սամէ խամինտէ
պիր մարգարէ կէօնտէրիպ, պու պէօլինմէք Ալ-
լահըն մուրատըդա օլմադը տուր. պիհուտէ եէթ
ձէնք էթմէկտէն ատէյի պէօյէթմէտիրտի։ Վէ մաս-
լահաթ պէօյլէձէ նէթիճէ պուլուպ, Աորովամ
հալընդը Յուդա վէ Բենիամին սիկտիկէյլէ գալդը.
տուլար. Աորովամ տախի զօրդուսունատան գալը-
տը Երուսաղէմ գաչտը։ Պատէհու Աորովամ
քինաի հիւքմիւ ալճընտա օլան Յուդա վէ Բե-
նիամին սիկտիկերինատէն եուզ սէքսէն պին քիշի
թօփլայրադ, Խարայէլլիլերին օ օն սիկտիկէտի խուզ-
րինե ձէնք աչմադ վէ քինտինէ էթտաթի էթտիր-
մէք խոթէտի իսէ տէ, Ալլահ օնա Սամէ խամինտէ
պիր մարգարէ կէօնտէրիպ, պու պէօլինմէք Ալ-
լահըն մուրատըդա օլմադը տուր. պիհուտէ եէթ
ձէնք էթմէկտէն ատէյի պէօյէթմէտիրտի։ Վէ մաս-
լահաթ պէօյլէձէ նէթիճէ պուլուպ, Աորովամ
հալընդը Յուդա վէ Բենիամին սիկտիկէյլէ գալդը.
"Նարատան օղու Յերոբոամ տա Խարայէլլիլերին
ախէր օն սիկտիկէրէ խուզրինե պաշդաձա փատա-
շահլըգ էթմէյէ պաշլատը։ Պէօյլէ Խարայէլ միլ-
լէթինին պիր փատիշահլըղը ինկյէ պէօլինտիւ-
յիւսե, ինքիսինե տէ վէյ տէր վէյ պիր վաղրիտա
պաշդա պաշդա փատիշահլար օղուրտուլար։ Իմ-
ան պիզ պունլարը պէրիպաիրինե գարշըլըգ ըրնատադ
իչէն, շիմտի խուզ եվվէլ Խարայէլլիլերին օն սիկտի-
կէսինին փատիշահլարը խուզրինե նազլ էտիպ,
սօղրա տա Յուդա փատիշահլարընըն հէքիւյէսինի
պօյաձադըղ։

ԵՒՄԻ ԻՐԻՆԱՑԻ ՊԱՏՊ

Իսրայէլևանէրին փախչահը Յերոբովամը կռնահը, վէ օձոն ֆէօվի֊ խալէֆլէրի։

Գ֊ Թագ֊ պապ 12.13.14.15.16։ — Թ֊ Տ֊ 3030։

Յերոբովամ քէնտի հիւքիւմէթինի զամէ սազլամադ իսթէմիյէրէ, վէ Իսրայէլլիլէր Ընտհա իպատէթ էթմէք իչին Յուդա Թօփրաղընատա օլան Ընուսաղէմի կիտէրէք, եավաշ եավաշ քէնտի էլինտէն չըղըպ օնլարըն հիւքիւմէթի ալթընա կէտմէյինէր ատի զօրզմայըրտա, քէնտի փատիշահլըղը իչինտէ նէքի պաշ ըր մահալլէրտէ, եանի պիրի Գան, օ պիրի տէ Ռեհէղ Թատիր օլունան շէհիրլէրտէ նէքի տաճար եափտըրտը. վէ նէքհանինէն իչինէ տէ պիրէր Թանէ ալթունտան ատօքմէ տա֊ նալար գօտու։ Ա֊ Ն֊ քէնտի ձէմմաթընա պիր տա֊ հա Ընուսաղէմի կիթմէյինէրէր, իլլա պու տաճար֊ լարըն պիրինէ կիտիպ, օրատա քէնտի դուրպան֊ լարընը Ընտհա սունտուկլար ատի֊ մի։ Ձամթա Իսրայէլլիլէրի Ա֊ ըսըր էհիրլիյին֊ տէն դուրթարան ալտհընտը պունլար տըր ատի֊կէրէք տէ վազ էթտի։ Պունտան մնտա պարը տաղըր֊ րըն Թէրէֆինէ ախէր զէյտունէթ մահալլէրի տէ Թէրթիփ էտիպ, Ղուտացիլէրտէն պաշգա քէնտի քէյֆինի կէօրէ տահր քահանալար տա գօտու։ շէօյլէ քի պու Թարղ շէյլէր իլէ Իսրայէլլիլէրէ տահին Ընտհալարընը ունութտուրտու։ վէ աշի֊ քեար վուճուդունէթինէ էթմէյէ պաշլատընտը։

պու ձինէթտէն Ընտհըն զաղէպի տէ տահմա իւղէրլէրինտէն էքսիք օլմազընտը։

Պու Յերոբովամ փատիշահ իլէք տէֆնա Ռե֊ Թէլ միհրապընըն իւղէրինէ չըղըպ, օ քէնտի տիք֊ տիյի վուճուդուն էօնիւնտէ քէնտի էլիյիլէ վէ զինէթ իլէ դուրպան սունտար իքէն, էօթէյէն Յուդա Թօփ֊ րաղընտան Ընտհա պիր մարգարէ կէօնտէրտի քի, օրտայա կէլիպ, օ դուրպան վազիճընտա շէօյլէ չա֊ ղըրտը. վէ էյ միհրապ, միհրապ. Ընտհա սէօյ֊ լէյօր քի, Դաւիթին սիլսիլէսինտէն Յոսիա իս֊ մինտէ պիր քիմսէ օլաճապ, վէ շիմտի սէնինի իւզէ֊ րինտէ դուրպան սունան վուճ վատիազլարընը սէնինի իւզէրինտէ դուրպան էտէճէք տէպտի։ (Վ֊ Ֆիլվազը հաչան քի եհուզէրճէ սէնէզէրտէն ասղրա Յուդա փատիշահը Յոսիա օ վուճ վատիազլա֊ րընըն կէմիքլէրինի մէզարտան ջըգարըպ, օ մի֊ հրապըն պազը գալան Թաշլարը իւղէրինտէ նազ֊ ըրչըտա, պու շէյ օ վազրի իճրա օլաճ։) Ա֊ Ն֊ պու սէօյլէտիյիմ շէյլէրն ահի֊հէյինէ նըշան օլմազ իւղէրէ, շիմտի պու միհրապ իքի պէօլինէճէն, վէ իւղէրինտէ օլան շէյ սէօքիւլմէն տէպտի մար֊ գարէ։ Յերոբովամ պունուն իւղէրինէ աշըրը խըրսլանարագ, էլինի ուզատըպ. ԹուԹուն շու ատէմի տէտիյիտ, օրատա էլի դուրույա գալտը. վէ էօնիւնտէքի միհրապ մարգարէնին տէտիյի կիպի իքի փարչա օլաճ։ Օ վազրի Յերոբովամ օ մար֊ գարէյէ ըճձա էթտի. վէ օնուն ատամլըյա շինճա պուլաճ. լաքին եինէ ազլընը պաշընա Թօփլա֊ մատը, վէ պու վուճ Թէրէմէթինէ կիւնահընը պը֊

թագմայրուհի, ապրելով ձեռնահեղաբարքն կիսնահղնաս տախի սեպհ օրաս : Իմոի Ալլահ օնաս աշղրդ կիսձինեիդ, օնաս Երիա իամինաեդի հվլատրնդ զաղեպղեոի քի, աղդ պիր խասհելիկ ոիս շոիս : Ո վադրթ Յերոթովամ քինոի զևվձհսինհ, րուպանդ թհեպոիլ էթ քիմոհ սինհ թանդմասրն, վհ պհրոսհեր հհոիկհեր ադդպ զադղ Սհլոմա Ա.քիա մարգարհդհ կիթ . (պու մարգարե վադթհդրդրաս քինոի վոսոիշահղդդ իչհին վհդդոսոկհրդիք հաին մարգարե ոիր .) վհ չօձուդրուն շինձիա պուդմասդ իչհին օնաս սիուդ էթ ոեոի : Գարդր պհօդկձհ կհկիպ մարգարհնհին խոնհսհնհ կհրոկդինոհ, հհր նհ գաոասդ զայհթ իմհթ իչդա օդասս զուինոան մարգարհնհին կհօդիս կհօմհգ իոկդհոհ ոհ, Ալլահ ոնիինոհ օնաս պհյան էթ ոեոի . վհ զադրնրն իոմինհ վհրհրհք օնաս հոնրձնա չոզդրոդ . վհ Յերոթովոմհին էթ ոիկինոոմ-քհօրդուդրս վհ վուԹվհրհսթհդհկի Ալլահրն Թոսրոձքնոոն հիուզհնհ ուրորոզ , պուինուն իչհին Ալլահ ոաս օնաս էվհ պադգդ վհ հվլատոդրդրդաս սիրհպ գոդոդրդոձոզ , վհ վոոոիշահղդդս հդիինոհն ոլոձոզ ոհոի . վհ սհն շհմոի իոոնհնհ ոհօնոսիս-յհն կիսհ հվլատրնդզ Երիա հօդհձհ.ք , վհ Յհ-թորովոմրն իոոնհսիննոհն , քհնոի իոայդրս ոմհդհ սհպհպինհ իոդրնդզ պու մհզոդաս կիրհձհ.ք , չուինդհ ոիհրդհրհն շհհիդոոհ հօդհնհրհնհի քհդիկհր , ոդշոս-րդոոս հօդհնհրհնհի պու շհոդ հհյհձհ.քդհրհ ոհոի : Վ ՚ի պհ սհնհի մոդգադրհնհն ոհոկհյի կհսհի իոձրաս օդասս :

Յերոթովամ ասնուանա գոոոսդ սհօդհ քհմինք իչհ հիրմհ իդհ սհնհ վոոոիշահղդ սիս-քոոիս , վհ

քհնոի հօդոիս-քոոհն ասղրաս Ա.տոոաս իոմինոհ օդան հվլատրը (քի օ տաս վհ.տհրհննհն վուԹվհրհսթհդհկի հօդուննս ԹուԹոոս) օնաս հվրհնհ կհչոի իոհ ոհ, իդհ սհնհոհն զիյոոոհ վոոոիշահղդդ հոհմհոհ : Ձունդհ Ա.տոոաս իոմինոհ օդան սհրոոսքհրհ քհնոի սհնհոհն ոիս օդասս . վհ իս-զհրհնհ ձհնհկհ գոդղրդդ օնաս հօդոիս-րհրհք վոոոիշահղդդս քհնոիսի զոոպհ հմհոի . ասղրաս ոիս օդասս . վհ իս-զհրհնհ ձհնհկհ գոդղրդդ օնաս հօդոիս-րհրհք վոոոիշահղդդս քհնոիսի զոոպհ հմհոի . ասղրաս Յերոթովամրն ձհմի իոոնհոոոնհրդրն դրդոմոոն կհչհրոոի :

Պու Ա.տոոաս սհնհիհրհն ոհ հյի պիր ոոհմ ոհյիհ իոի . վհ վուԹվհրհսթհդհկհյի պու ոաս հդոհն պրդոգմոորդ . օնաս իչհին Ալլահ Յհու մարգարհնհին ոդղրդրդաս օնաս թհ.քոիր հմհոի . վհ Յերոթովամ կհիպի քհնոի ասյոունու ոաս հոզ հոոձհ.ք օդասս դունաս թհհհոիաս հմհոի : Վ ՚ի սհօդհնոոիկ կհիպի ոհ լհձրաս օդասս . շհօդհ քի հհրմի իս չ սհնհ վոոոիշահղդդ հմհոիքոոհն ասղրաս հօդոիս , վհ Հդա իոմինոհ օդան հվլատրը վոոոիշահղդդ հմհոիհյհ պոշդրդոոս , վոոոիշահղդդնհն իդհինձի սհնհոհ պու Հդա վոոոիշահ հհյհիպ իչոիհյի ոդոոոս , քհնոի սհրոոսքհրդհրհնհոհն Ա.տորդրի իոմինոհ պհրհիոհ իչհրի կհրհիպ օնաս հօդոիս-րոոիս . վհ վոոոիշահղդդ զոոպհ հոոձհ.ք , Ոոոոոոնհն սհդոհդհնհոհն օդան ոոոհմհրհն քհոոքհքհոհնհ ոհ հօդոիս-քհոոոոոն օրհիոոոոն դոդոդրդոոս :

Պհօդհ պհր զոնդը զոհհհդ ոոհմհն հդհնոհ ոհ հիս-քոոհմհ ոոզ պհր վադրթ , հոնհ հոդրնրզ հհոոհ կհոն զոդոդ . չոինքի Ումհի ոհնհկհն օ պհր սհրոոս-

քերի էօթէտ քէնաի աուէմլերի փաաիշահ նաաղ էթաիլեր · վե քիւլլիէթլե ասքեր իլե Թէրսա թաալիմ օլունան փաաիշահանի շէհիրէ հիւճիւմ էթաի · Օ.ամբրի շէհիրին ալընաճաղընը վե քէնաինին տիւշմէնի էլինէ աիւշէճէյինի կէօմիլիլե, քէնաի սարայընա աթէշ վէրաի · վե էօյլէճէ քէնաինի հէր շէյի իլե պէրլիքաէ իչինաէ եաննաը : Պու պէօյլե օլսուղու Համաա, ճէմաաթ Թէքքաւր ևքի Ֆընտըգյա պէօլիւնաիւլեր · եաւրաը Ամին իլե պիր օլսու, եաւրաը սա Օաանին իամինաէ ասկեր պիր քիշիյի փաաիշահ գօմաղ իսթեր իսիլեր · լաքին ասղըա Ամին ղալխը կելխը քէնաինի փաաիշահ դալաը · վե Թէրսա շէհրինի թէրք եաիա կիթաի, քէնաինէ Սամարիա իամինաէ պիր ասկեր շէհիր եաիաը : Պու սա օնիքի սէնէ Յերուսալամ կիսի փուԹփէրէսթլիյինի փաաիշահլըղ էթաիքաէն ասղըա էօլուիյուսէ, արգասընաան Ա.քայար իամինաէ օլան էվլաաը փաաիշահ օթուրաա :

ՆԻՄՐԻ ԻՉԻՆՃԻ ՊԱՊ

Նէչիա ռաբբաքէնին Ա.քայաքը էէհլէյինէ ՆԷ.քիչ էՆԴէսէ վէ օՆո- ղալէպլէՆդէսէ :

Պ.Թաաք. պաալ 17. 18. 19 : — Թ.Տ. 3092 :

Ա.քայար փաաիշահըն փուԹփէրէսթլիյի վե պինամուալուղու քէնաինէն մուգաատէմ օթուրան Իսրայէլ փաաիշահլարընընքինաէն իլէրի կէչէ աի · չունքի Նէղարել իամինաէ օլան զէմճէսի պիր պինամլ փաաիշահ դրզը օլաուղունաան, պու Հօլաա քէմլիքլէրի իլէրի կէօթիւրմէյէ օ աա Թէչվիք

էաէրիսի : Օնաա իչին Ա.լահ տաևի օնղաբա աշընը կիւճէնէրէք, Նէղեա մարգարէյի կէօնաէրաի քի, Իսրայէլլիլերին Թօփրաղընը աչնէլերճէ դուրաղըլա ղալէպլէյէճէք օլուպ, ասլա եաղմուր եաղմուրմայաճաղընը Ա.քայարա աէօյլէսին · վե Ֆիլվադը Նէղեանընն աէօյլէսէյի կիսլի օլսուրսա, պու աէպէպ իլե Իսրայէլլիլերին Թօփրաղընա շէնաա պիր դրԹլըղ ասիշաիւ :

Օ վաղրԹ Ա.լահ Նէղեա մարգարէյէ, պիր չէօլ մնհալէ Վռուաէ Թաալիր օլունան սուրան եաննընա կիսիպ օրաաա սաքին օլսուն տէյի էմր էթաի · վե օրաաա զարղալար սապահ ախշամ օնա էքմէք իլե էթ կէԹիրիր իսիլեր, վե օնունուա եաշաըղը : Սօղրա իլէրիսէ օ սու սա զուրուսուրսա, Ա.լահ օրաանան սա զալդրպ Ասիղոնլուլարընն Սարևիա Թաալիր օլունան շէհրինէ կիԹաին քի, օրաաա պիր տուլ զարը քէնաինէ եէյէճէք վէրսին տէյի էմր էթաի : Իմդի Նէղեա օ զրԹլըղ զէմաննընաա, ասինախլէրին Թօփրաղընաա պու Սարևիա Թաալը զարընըն եանընաա եաշաաը · շէօյլէ քի օ զարընըն օլան պիր ձիւզի ունունաւ վե եաղընը ասիւձիւզաէԹըա օ զաաար արԹըրաը քի, նէ զաաար օնաան եէրլեր իսիյիսէ, եինէ էքսիլմէզլիսի : Պունաան պաշզա Նէղեա պիր սիւձիւզաէԹ տահա իշլէսի քի, օ զարընըն զաղայընա տիւշիւպ էօլէն չօձուզունաւ տուայընա սիրինլԹսի :

Պու ասաղրդ Ա.քայար վե Նէզարել շէսիսդրԹլըղսան սըդբշըպ, վե պու զաղէպ քէնէնի Նէղեա մարգարէնէն սէօղիւյէ կէլմիշսիր տէյի զուսուս-

բարած, հօրեղբայրն իչին օնու արատորըար. իմոն Նղիսայը պուլամատրըար ըտա, խորհրդարանը ախէր մարդարէներին իւղերինէ ափօքիւտ, էլէրինէ կէչէնի հօրեղբայրներ։ Գրիթլդըն իւչիւնճիւ սինէսի օլտուդուա, Ալլահ Նղիսայա, թէքրար կիտիպ Ը.քայաթա կէօրիւնմէյի էմր էթած. օ տախէ կիտիպ գարշըտըրնա չըդատըդըա, Ը.քայար օնա խրըսլանատրած, Իսրայէլլիներէ ֆէսատ վէրմէն սինմիսինի տէած. Նղիսայըա գօրդուստուզ ձէվապ վէրիպ, հաշա, Իսրայէլլիներէ ֆէսատ վէրմէն պէն ան-ժիլիմ. իլլա սէն, վէ փէտէրինին խանէտանը տրը.քի, սահիպ Ալլահը պըրատըպ, Խահատ թաալիր օլանփուԹունադրդաընա կիմԹունիպ տէած։ Ասղ-ըա Ը.քայադըա շէօյլէ գավլի գարար էթած.քի, ձէմի փուԹլարըն սէ.քիպ եիւղ էլլի փախազատը պիր արայա ձէմ օլտունատ. իքի էօքիւզ խախօտ լինէք կէԹիրսինլէր, հանկըրընը իսԹէլլեր իսէ պիրինի օնատ ալըպ ասղըատրնատ, վէ դուրա օտունատրըն իւղերինէ դօտունատ. օ պիր գաշան էօքիւզնու սէ պըրատըրնատ.քի Նղիս.քինախի ալըն. վէ.քինախ սահիպ Ալլահրնը.քինտինինքինինն իւղերինէ չաղըրսըն. օ վապրըմ հանկըրընրն իւղերինէ ամէշ էնէր խագատա, սահիպ Ալլահ օնուն Ալլահը ադը։ Պու շէյի ձէմնաԹ տա Թահսին էթած, վէ տէաիյի կիսպէ իւք էվվէլ փուԹ փախազատը.քինախ էօքիւզլէրինի դուրա օտունլարըն իւղերինէ դօտուտար. վէ ատագահան էօյլէնէ գատար օնուն համրնատա ասղաշըր, Խահատ, փուԹու չաղըրըդ ըտրտատ. սէս սէտա չըդմադ

հիչ պիր շէյ օլմադըտը. օ վապրըմ Նղիսա տա օնլարը մասհատա էտէրէք, սադրն Խահատ ադըա հրնդրդ ուչուտուշ օլմայա, վէք չաղըրըն.քի իչիմսինն տէ օյանըրն տէրիտէ. պէօյլէճէ ախշամա գատար պիհուտէ եէրէ չաղըրտըդտան ասղրա, Նղիսա օնդատա, սէդ պիր Թատրաֆա տուրուն տէտի. վէ.քինտի գուրտանրնը հադըրտատնայա պաշտատը. պիր չուդուր միհրտապրն իչինէ գուրտ օտունդար տիդատի. օնուն իւղերինէ ասղրանմըշ էօքիւզնու գօտու. վէ իւսԹինէ օնդը.քի տէԹի սու ասղտրտատու. օ գատարտատագ.քի, օտունդար վէ էմ փադչատրը սուչուն իչինտէ իւղէր իտիդր. վէ հաչան.քի վապրը կէտիդիէ, Նղիսա կէօչ ասղրու չաղրատագ, Նա՛ Էբրահամրն, Իսահակրն, վէ Իսրայէլին սահիպ Ալլահը, սինին Իսրայէլլիներին սահիպ Ալլահ օրտուդունու, վէ պինիմ պու շէյի սինին էմրին իլէ եափտադըմը պու ամէշ իլէ պիր տիր տէտի։ Նղիսա սրունու տէօյլէտիյի անատ կէօտին ամէշ էնիպ, օտունդարըտա վէ սուչուա սէրատի հէվիհսինի եադտը ԹիւքԹատի. ձիւմլէ ձէմնաԹ պու միձիւգաԹը կէօտուիւր իսէ, հէվիհսի պիրտին եիւղու օչու դափանդպ, հադիգաԹ կիրչէ.ք սահիպ Ալլահ պու սու տէտիդր։ () վապրըմ Նղիսա տա օ փուԹ փախազատրրնը ԹուԹուն.քի գաչմադրնդատ տէչի ձէմնաԹա էմր էթած. վէ հէվիհսինի տէ դրդտը։ Պատհու եադմուր վէրսին տէչի տէ Ալլահա տուա էթած. վէ.քինտ եադմուտա տատը պիր ադամչի կէօրմէ.քտիդին, եաղնդ.քինտի պիրմէյիչի, Ը.քայար վտատիշահ՝

*Եաղմուրա Թուխտամաան գալէ, չաիրք խա-
նէնէ կիթ տէտի. վէ էյլէ տէ օլսու. չունքի
Ա.քայաբ եօլսա օ քէսքին եաղմուրա Թուխտու-
մաան խանէսինէ տար ուշախս: Ադիանըն պու-
եաիսալըղը շէյլէրի, խուսուսա փուԹ փաիսալա-
րընըն գըրըլտըղընը Ադարել իշլէմէյինաէ, էյլէ
խըրտալամաղ քի, փուԹլարընըն իւզէրինէ նէմին
էաէրէք, քէնտիի փուԹ փաիսալարընա նէ քի
եաիսըյրսա, եարըն պէն տէ քէնտիսինէ էյլէ
եաիաճաղըմ տէյի Ադեայա խաղէր կէօնտէրսի:
Ադնա օ վաղրէ գօրդուսունաան նիւզնինիւ կիղ-
լէմէք խաԹէտի. վէ գալըրսա Յուդա Թօփրաղընսա
պիր չէօլ մահալէ գաչտը. լաքին եօլսա աճ սու-
սուզ չօղ գահմէԹ չէքմէյինաէն, Ա.լահըն մէ-
լէյի օնա նէյճէք կէԹիրտի. վէ օնունու լա գուվ-
վէԹ ալսա, գըրդ կիսն գըրդ կէճէ կիտաէրէք, մու-
գաատէս Վէրնէր տաշընա նէԹիշտի. վէ օրտաս
պիր մաղարտաա էլէնէրէք, Ա.լահըրա սէօյլէշէր,
վէ պու Խարայէլիէրին փուԹփէրէսԹինէյի իչին
օնա շէքեայէԹ էտէր խոի: Ա.լահ տա օնա նիւրէք
վէրէրէք, գօրդմա, Թէքրար Խարայէլիէրին Թօփ-
րաղընա տէօն, վէ կիԹ, Ադայէլ խամինաէ պիր
քիշիյի Աորմէէրէ փաղիշահ նագաս էյլէ.
վէ Ադեսէյի տաճի քինաճ եէրինէ մարդարէ գօ
քի, պունլարրըա Ա.քայար վէ Ադարել զաղէպ-
էրինին պու լաունլար տէյի էմր էԹԹի: Ադնա տաճի
Ա.լահըն սէօյլէսէյինէ կէօրէ կէլսէ, նէք նէմէլ
Ադեսէյի չաղըրմայրտա քինաճինէ շակիրտ էԹտի.*

*վէ սօղրա օնունէ կէլսինէ օ պիր նէքի քիշի տէ փա-
դիշահ նագլանտըլար:*

ԵԻՐԱՐ ՏԻՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

Ա.բայաբըն պէրէր իշլէրի, վէ ֆէնա հալար էօլմէսէ
Պ. Թեսա. Պապ 20. 21. 22:—Թ. Տ. 3103.

Ադնէրին օղլու տէնիլէն Ասորիէրին փադիշահը
սահր տինսիզ փադիշահլարընա պիր օրտա, Խորա-
յէլլիէրին իւզէրինէ ճէնկէ գալգտը. վէ կէլսէ
Սամարիա փայԹախտի շէհրինի մուհասէրէ էԹ-
տի. վէ Ա.քայարա իլճի կէօնտէրդիք, օլան կիս-
միւշլէրին, ալԹունլարըն, գարըլարըն, վէ էվլատ-
լարըն հէփսինի պէնիմ տիր տէտի: Ա.քայար ըտա
դօրդուսունաան, պիլի էյլէ տիր, հէր նէմ վար
ըտա հէփսինի տէ ճէնտամինիզին տիր տէյի ճէվապ
վէրտի: Ասորի փադիշահը Թէքրարէն խոպէր
կէօնտէրսէ, էյլէ իսէ եարըն ատէմիլիմի կէօն-
տէրճէյիմ քի, պունլարըն հէփսինի տէ եա-
նընտան Թօփլայրտ ալարընտար պանա կէԹիրսին-
լէր տէտի: Պունուն իւզէրինէ Ա.քայար Խորա-
յէլլիէրին իլճի էլչիլարընը խոԹիշտիյէ չաղըր-
տը, վէ օնլար գարշը կէլսէ պու օլուր շէյ տէյիլ
տէտիլէր իսէ, օ վաղրէ Ասորիէր ճէնք ԹէտԹա-
րիքի կէօրմէյէ պաշլատըտար: Ամմա Ա.լահըն Թա-
րաֆընտան պիր մարդարէ կէլսէ, Ա.քայարա գօրդ-
մա, իւք նէմէլ տէն օնլարըն իւզէրինէ նիւրիւշ-
լէմ, պաղ քի Ա.լահ օնլարը նագար տէնիլէն
Թէպիմ էտճէք տիր տէտի: Ադ տէտիյի կիտաի Խո-
րայէլլիէր դաճիլտէն Ասորիէրին իւզէրինէ, հիս-

ձիւմ էտիսլ, ծնեալտան պիրտալընը դրտրդրտան ասղրա, փառիշահլարը յա պիրլիքտաէ ծնեալը տար-
ման տաղընդգ էթտիլեր . վէ չօդ եաղմա էլէ կէ-
չեմտիլեր :

Ասղրա Ասորիլեր Եարայէլլիլերին Ալահը տաղ-
լարըն Ալահը տրը տէյի Փիլիսլերինէ գօյարտագ,
վէ ծնեալրըն իչլէ պուննան իչլին բտամթ կիմտաի տէ-
յէրէք, իրթէսի տնոնէ Յաբեկ թտաղիր օրունան
տիւգ օվաաա Եարայէլլիլերէ թէքրար ձինք աչ-
տլտար : Լաքին Ալահ օրտաա տա Ա.քայարա կինէ
օ մարդարէյի կէօնտէրիպ, Ալահ եաղընդգ տաղ-
լարըն տէյիվ, իլլա օվալարըն տա Ալահը տրը
տէյի սէօյլէտի . վէ Եարայէլլիլերէ էօյլէ պիր Փի-
թահամէ գազանտարտար քի, պիր կիւնէուն իչլինտէ
օ Ասորիլերտէն եիւգ պին քիշի դրտարտար . վէ տաղ
գալանտար շէհիրլերինէ, գաչտրգլարընտա, ծնեա-
րըն իւէրինէ տէ շէհիրին գալտար երդը լտղ եիրմի
եէտի պին քիշի տէ օրտաա էօլտիւլեր : Օ վաղդթ
Ասորիլերին փառիշահը տտխի կիոդ լի պիր մահալէ
գաչրդ, լրճաղլարը ատգտալարընտա եաղտար կիլինտիչ,
վէ պաշլարընտա իճի ատրմիշ օլտուդլարը հազտէ
(քի կինիլճէք նրշանդլտար) կէլտիլեր Ա.քայարա
լրճա էթտիլեր քի, փառիշահտա ապիվ էթտին, վէ
օնա պիր շէյ եաճինտաըն : Ա.քայար տաճխ ծնեալրըն
փառիշահլընա ապիվ լտզ վէլտիքտաչն ասղրա, օնու
չաղդրտար, լտզդէթ լէքրտար էթտի, վէ ատտտպտալընտա
ալդդ եաղընդա օթուրթտուրտա . պառչհա օ-
նունա գավի գալտար էաէրկ , էօյլէ ասոթ-
լուգուա կիլթճէյ պրդտագտար : Ընճաղ պու եաճ-

ադդը շէյէ Ալահ կիւճլընճէյիլէ, Ա.քայարա պիր
մարդարէ կէօնտէրտի.քի, կէլիպ օնուն թուրթուս-
գու եաղընդը եօլու պիր թէմիզ լէյ կիւզէլլիկ ու-
տուս . վէ օ էօլիւճէ մուսթահագ տաէյի էօլտիւ-
մէյիպ լահլտա էթտիկին իչէին, օնուն եէրինէ քինտի
էօմրիլճիկու վէրճէքտին . վէ օնուն ճէմտաաթընըն
եէրինէ այնին ճէմտաաթըն գրդրդտագտագ տէտի . վէ
Փիլիսդը պիրտագ վազդթտան ասղրա սէօյլէտիյի
կիսի տէ իչտա օլտու :

Պուննան ասղրա Ա.քայար վէ Եզտրէլ կիւն
սէկիւնտալինտու պուգլարընը վէ քէմիքլերինիտար-
թընտտագ, շուննու տա իլտվէ էթտիլեր : Նարովթ
իսրինտէ պիր տաէյ օլուպ, Ա.քայարըն աստայընըն
եանընտտա պուննուն պիր պտագը վարդտը . Ա.քայար
ալդդ քինտի պտաղէսինէ գարդրթգտտագ պաղ-
չէսինի պէօյլութտէք իչէին պուննուն պաղընտա կէօղ
ակքտի : Նարովթ այտգ պատար վէրտէք իսթէմէկ,
վէ փէտէրիսմանէն գալտն միրտարտը էլտէն չդդար-
մատ տէյիտի : Օ վաղդթ պու իչի Եզտրէլ քինտի
իւէրինէ ատտը . իսմտ եաղտն շահիտլեր իլէ Նա-
րովթուն իւէրինէ իճթիհատ էթտիկտտ . վէ օ գա-
պահաթտդ տաէյի թաշդաթտրդրտ էօլտուրէ-
րէք, էօյլէկէ Ա.քայար Նարովթուն պաղընը գապթ
էթտի : Լաքին պու պիճտամտատագ իչէին Ալահ
Եզլիա մարդարէյի կէօնտէրտի . վէ Ա.քայարա
նէրէտէքի գապահաթտդ Նարովթուն տէօք-
տիւչին գանընը քէսիլէր վէ տօսմուգտտ եաղա-
տտտտ բտա, տնոնէ գանընը տա օրտաա եաղա-
յտագաղտտ . վէ Եզտրէլին թէնինէ տէ Եզտրէյէլ

շէհրինին տիմաարընդն ալթընտա քէլմէլը եւյէ-
ձէքլեր տէյն սէօյլեմի . վէ օնտան սօղրա Ալլահ
Ա.քայարըն սիլսիլէսինի տէ քէնտինտէն էվվել օ-
թուրան քէօթիւ փառիշահլարա էթտիկի կիսի
պիւթիւն պիրիւնէ սիլսիլ օրթատան գալարըա-
ձակ տէյն տէ խոպէր վէրտի . վէ արտընտան չօզ
վադրիթ կէչմէյէրէք , Ալլահդն սէօյլէմէյի կիսի
պու զաղէպլեր թէքմիլէն իձրա օլսուս : Իւչ սէ-
նէտէն սօղրա Ա.քայար Ալլահդն զօշ պրոգրամ-
մըյլա , Մէքկա մադդարէնին սէօղիւնիւ պիր թա-
րաֆա պրոգրըմ , քէնտի եալընձը մադդարէլէ-
րինին սէօղիւյիւնէ Գադայաթ Ռամազանը տէնիլէն
շէհրիմի Ասրիլէրին էլինտէն ալմադ իւչէրէ օնըարա
ձինք աչըր : Ա՚ւ օ ձինք ադաարընտա Ա.քայար Ֆէ-
նա հալտէ եարդամընդ էօլմիւյիւսէ , քէնտի պին-
տինի ադադա գանա պէօլէնմիշ օլսուդունտան ,
Ռամազիա շէհրինտէ օ Նաբովէծուն պադդնդն օլ-
մուդու մահալէ կէմիչիով եայդայօղլար իքէն ,
քէմիչէր իւչէրինէ տէօքիւլմէսի գանդրը եալարը-
մըլար : Սօղրա Նդարէլէն զաղէպլի տէ իւչէրինէ
հէմիշան . նիձէ քի մահալինտէ նադլ եաձիյիլ :

ՆԻՄՈՒ ՊԱՀՔԻՆՈՒ ՊԱՊ

Ո՛ոզնանդն զաղէպն , վէ Նդնանդն կէօյէ ղբգհասը :

Պ՛. ծ՛ած. պաղ 1. 2. 3 : — ծ՛. Տ. 3107 :

Ա.քայար հիրմի իքի ամնէ փառիշահլդդ հի-
մէքանէն , վէ Ֆէնա հալտէ էօլմէքանէն սօղրա ,
օնտան իվլասդը Ո.քոզնա փառիշահ օլսուս քի , վէ-
տէլինէն վէ վալիտէյնինէն քէօմէկ ուլտունտան սը-

շարը չըդմադը . վէ իքի սէնէյէն զիյատէ փառի-
շահլդդ էտէմէյիպ էօյլէ էօլմէս : Պու պիր կիւնտէ-
անսըդ խանէսինին վէնձէրէսինտէն աշադը տիւ-
շիւպ Ֆէնա հալտէ խառէքէէնտի . օնտան իչէրի քէն-
տի խառէքէլէյինտէն շիֆա պուլմադդըմը , էօղրա
նադդը օլմաձադ տէյի սիւալ էթմէք իւզէրէ Ա.կիա-
րոն շէհրինտէքի Ձանձիկ թադդին օլունան փութա
չոճրըձադ տաէմլէր կէօնտէրդի : Օ վադրիթ Ալլա-
հըն էմրիյլէ Նդնա մադդարէ պու տաէմլէրի դար-
շըլսուդը . վէ օնլարըդ թէքմիլ էտէրէք , այրըդ սիդ-
քի Խադդայէլիէրին իչինտէ Ալլահ էօդ կիսի , Ձան-
ձիկ փութա սիւալ էթմէք իչէրի Ա.կիարոնա կիտի-
յօրսունուդ . խայրը էօյլէ տէյիլ , իլլա Ալլահ պէօյլէ
էմր էդիյօր . քի , Ո.քոզնա փառիշահ եաթադդը
էէրսէն պիր տահա գալգմայաձադ , վէ օ եաթ-
դադը եէրտէ էօլէձէք տիր տէդի : Ո.քոզնա փառի-
շահ պու շէհրի իչինէ տվ պունու տէօյլէյէն
Թանզրադը Նդնա օլսուդունու աղնադդընտա , օնու
թուխդուդ քէնտինէ կէթիրմէկլէդ տէյի արգասըն-
տան պիր էլլի պաշդըդա էլլինէ Ձէկ ասքէր կէօն-
դէրդի . էլլի պաշը կիտիթ , Նդնայը պուլսուս . վէ
նա Ալլահ տաէմի , փառիշահ տանա կէլսին տէյի
էմր էդիյօր դէդի . Նդնա տանի էյէր պէն Ալլահ
տաէմի իսէդ , շիմդի կէօյդէն ադիդը էնիպ դէնի
էլլի ասքէրին իլէ պիրլիքտէ եադսըն դէդի . վէ
էօլէ տէտդիյի կիսի ադիդը էնիպ օնըարը եադսը .
փառիշահ արգադտան պիր էլլի տահա կէօնտէրդի .
օնըարդն պաշդնդա տա էվվէլքիլէրինն պէլսուդ կիլսի :
Օնտան սօղրա էլլի ասքէրինէ պիր էլլի պաշը տա-

հա կէօնտէրմիսէ, պու քէնտինտէն էվվէլքի-
լերին էօրնէյինի կէօրմէյիլէ, կէլիպ Թէվազու-
նու Նղիանըն էօնիւնատ ոիպ չէօքտու. վէ պանա զրա-
մա, էօյլէ պաղէպ վէյոմէ ատէյի օնա լիձա էմէտի:
Օ վագըթ Նղիա Ալլահըն էմրի իւզէրէ գայդըպ
պիլէէրինձէ փատիշահա կիմէտի. վէ էմէտինի
փու Թիէրէօմէլինի ակսպէօմձէ օնուն եիւզինէ ու-
րուպ Թապըլըձատ. վէ ան էօլէձէքսին ատէտի օնա.
օնուն իւզէրինէ չօդ կէչմէտէն Ա.քաիա էօլտու:

Ա.քոզիանըն էվլատը օյմատըզը իչին օնուն ար-
զաընատ գաբընաձը Յոզատ փատիշահ օլտու,
վէ օնիքի սէնէ օմուրտաս. պու հէր նէ գաստը
փէտէյինին վէ վալիտէյինին քէօմէկ ուօլտանատ
պէրաձ տրշտըբտրաբտրտաս աս, Յերուսաղէմին կիւ-
նահինատ ազատ օյմայըպ, օ իչի ատնապատա
Թապիմայը պրըպադնատը:

Պունուն կիւնինտէ Ալլահ Նղիա մալդարէյի
ատ ատ տէնէտուտ դալաբըմտագ իսրէյիպ Ն-
զիայա պէյան էմէտի. օ տաիի քիմսէ տուչմադըն
ատյի պու շէյի կիղլե տաղլատագ իսրէտի: Լաքին
օնուն տէվկիւլլե շաիկրտի Նղիսէ պու շէյատն շիւպ-
հէլէնտիք, Նղիաներէյ կիտէյ չէքիլմէտ, օնուն
հանընատ այրըլմագտաը: Սօղրա Նղիա պագտը
քի պիր տիւլլե հանընատ այրըլմայօր. Նղի-
ատյի պէրտագը ալըդ կիմէտի Յորդանան բըմա-
դանը միձիւտաի ըտա իչի պէօլտիւ. իչինատն հիւ-
րիյէրէք օ պիր Թապուճա կէչմէկէ իտի, ատմըդ
պէն տիւնեատան հիքմէթի կիտէձէյիմ ատյի օնա
պէյան էմէտի. իսմի պէնատէն նէ քի իսրէյիտն

իսրէ տանա վէրէյիմ տէտի: Նղիսէ տաիի պէնին
իչի րուհուն (հանի մադդատէլիք վէ միձիւտաի
իշէէմէք, հաիատա իչի գաթ գուվվէթին) պէնիմ
իւզէրիմատ օլտուն տէտի: Նղիա ձէվապ վէրիպ,
իսրէիլոկին շէյ վէք կիւճտիւր. լաքին պուճիւմէ
էյէր քի կէօյճ էղդաղդմըն կէօրիւյօրսուն, հայատ էօյլէ
օլտուն տէտի: Ճաչան քի պու շէյլէրի պէրիսիր-
լերինէ աէօյլէշէրէք կիտիյօր ուտուլար, պիր տէ
տիտանտըզ ատէշ քէսիլմիշ ատէտլարդա ատէշտէն
արատաղատր կէչիպ իչերինէն արատընա կիւրտիէր,
վէ Նղիա մադդարէյի գափըդ կէօյճ տօղրու կէօ-
թիւրիւր իւտիւէր: Նղիսէ պունու կէօրտիւյինտ-
տէ, արդատընատն փէտէրիմ, փէտէրիմ, Խարա-
յէլլիլէրին արատաղատր վէ իտարէձիսի սէն իսին,
նէրէյէ պրըտաղդըպ կիտէյօրսուն տէյի չաղըրմայա
պաշլատր: Նղիսէ պէօյլէ գաատվէթ իլէ արգա-
պընատաքի րուտատընը էրթէտր. վէ Նղիատըն հօ-
գաղդատան իւզէրինէ պրըտաղդըղը իսրէիտատընը, (քի
օնուն մաթլուպունու Թէքմիլ էմէտյինէ պիր
ատամէթ իտի տէրլէր) էլինէ ալդը կէլտի, օնու
Յորդանան բըմադընա ու բմայըլտ ուտուլ իչի պէօլ-
տիւ վէ Թէքրար պէրի Թապուճա կէչտի:

ԵՒՐՄԻ ԱԼԹԻՆՃՐ ՊԱՊ

Նղիսէ հարգաթէնին Ո-ճի-պամլատը:

Պ. Թաթ. պաա 4. 5. 6. 7: — Թ. Տ. 3109:

Նղիսէ Նղիա մալդարէյատն այրը լդա Նղիքով
շէհրինէ կէլտյիտէ, շէհիրին ահալիտի պունա կէ-
լիպ, Թօփրաղլարընդն պէրէքէմէտիպ լդյինատն շի-

քեայէթի էաէր խոխէր քի, սու լարըն ածը վէ իշէ
հարամազ օլսու ղունաանն նէշէթ էաէր խոխ: Ադիսէ
ան կիտիպ օ սու լարըն չըզարըղը մահալէ թու ղ աթ-
ար: վէ պունունու լա Ադրիքովուն սու լարը թաթ-
լըանար, վէ թօփրաղլարը մահսու լաար օլսու:

Օնաան սօղբա Ադիսէ Ադրիքովան չըզըպ Ռե-
թէլէ կիտէր խէն, եօլսա քիչիք չօճուղլար
դարչըաընա չըզարլար, վէ օնու մահաաա էաէ-
րէք տազ պաշը տազ պաշը տէյի չաղըրըրըտը-
լար. Ադիսէ տախի օնդարա պէտսուա էթախչի
անաէ, հապրնաա օլան օմանաան խէի այը իւզէր-
լէրինէ գօշուպ օ չօճուղլարը փարչա փարչա էթ-
ախէր քի, ձէման գլուզ խէի քիշի խոխէր:

Պիր կիւն տէ գահիա վէ սու պիր գարը կէլիպ
Ադիսէնին այաղընա ախշախ, վէ աղլայաւաղ քէն-
տի հալինէն սէֆիլլէյինի օնա նադլ էաէրիաի.
շէօյլէ քի զայէթ խէ ֆադըր հալէ ախշամ ըշ օլ-
սու ղունաան, ալաճագ սահիպլէրի կէլիպ պօր-
ճունա պէտաէ խէի էվլաարընը չէքիպ կէօթ իւմէք
խոթէյօլսարըաը: Ադիսէ օ գարը յա էվինաէ հիչ
պիր շէյին գալմաաըմը տէյի սիւալ էթախյիսէ,
գարը տախի գապըա պիր փարչա եաղաան մաաա
պիր շէյիմ եօգ սու ր տէյի ձէվապ վէրաի: Ադիսէ,
հայաէ կիտի, գօնշուլարընաան նէ գաաար պու-
պա պիլիրսէն արխէթէն պօշ գապլար խոթէ ալ. վէ
էվլաալարընըա պիրլիքաէ էվինէ կիտիպ օ եաղբա
օ գապլարը սօլսու ր տէյի էմր էթաի: Գարը կի-
ան էօյլէ եաիաը, վէ օ ապ եաղ միաճիւզաթըա
պիր չօգ գապլար սօլսու ր սու. էօյլէ քի տահա

գիյաաէ գապլար պու ղունաու չ օլսա, օնլար տա
սօլարըաըլար: Սօղբա օ եաղլարը սաթ ար ագ պօր-
ճունաան խէլսա օլսու:

Ա ազթըա Ադիսէնին չօգ ան գնա Սոճնա թա-
պիր օ ղունաան շէհիրէ կիթմէէի խէթխզա էթաի.
վէ օ ր ատա էվլաարը օմնայան զահիա պիր գարը
գիվճինէն էմրիյիէ պու մարգարէյի էվինէ գա-
պու լ էաիպ, մուհապէթ լէ օնա իզգէթ իքրամ
էաէրիաի: Ադիսէ պունուն էյի եիւրէյինէ պիր
միւքեաճաթ էթմէք խոթէյիսէ, Ա լլահաան տի-
լէսէ, վէ օնուն պիր էվլաարը տիւնեայա կէլսէ.
վէ պու չօճուգ պէօյիւտիւքաէն սօղբա, գաճիլ-
ան տիւշախ էօլսէյիւսէ, Ադիսէ տուա էաէրէք
օնու տիրիլճաի, վէ սաղ սէլաաէթ վալիտէյինին
էլինէ թէսլիմ էթաի:

Ադիսէ մարգարէ պունարաան պաշգա տահա
ախէր միաճիւզաթլար տա իշլէաի քի, պաշը-
ճալարընաան պիրի տէ Ադեմանըն շինճա պու ղմաար
օլսու: Պու Ադեման տէտայիմիիւ Ասորլէրին փա-
տիշահընըն սէրտաքէրի օլուպ, չօգաան պէրի ու-
յուպ իլէթինաէն էզկէթ չէքէր խոթ. վէ Խարա-
յէլլիլէրին թօփրաղընտա միաճիւզաթ իշլէր պիր
մարգարէ վար տէյի իշլէթմէյիլէ, փատիշահըն
էմրի վէ թավըյէսի իլէ, եանընա պիր չօգ տա
ազճէլէր վէ տահր հէտայէթլէր ալուպ կէլսէ, Խարա-
յէլլիլէրին Յովրամ փատիշահընըն հուզուրունա
չըզարը. վէ օ մէքթուպու օնա վէրաի քի, իչինէ,
գուլում Ադեմանը ույուզուղունաան տուզլթ-
մէք իչին սանա կէօնտէրէյօրում տէյի եաղբը-

յըսալ։ Խոյակէլլելէրին վասիշահը պունու կէօրմէյինճէ, եվրէյի չարխմայա պաշլասըր. վէ պու պիր ուսմալըդ օլուպ, Աորիլէրին վասիշահը քէնտի իւղէրինէ ձէնք աչմայա պիր վէսիլէ մի արայօր աէյի գօրդում. իմոի ալէն Ալլահմընըմ քի, ինսանլարը էօլմիւրէմ, եախօա տիւղէլմէյէմ ածակ։ Սօղրա պու ածօղ աղըլսան աղըլա տօլաշարակ, Ադեսէնին գուլաղընա էվէթ իշտիյէմ, վասիշահա խապէր կէօնտէրիպ, նէ գօրդայօրսուն, գօ "Ադեման պանա կէլմին, վէ Խոյակէլլէրին իչինէ մնդգարէ ատէմ պուլմնասըղընու ածնասըն ածակ։ "Ադեման քէնտի սէվդայը վէ ապտալարըդըա Ադեսէնին գապուսուս էօնիւնէ կէլմէյինճէ, Ադեսէ օնա կէօրիւնմէմիշ. իլգա Յորդանան ըրմաղընա կէվրիլմին, վէ օրասուս կիրիպ ածակ էվլէրէ եայդանըն ատուղէյը ատէյէրէք, ախշըմ լիսանըդըա խապէր կէօնտէրմի։ "Ադեման պունու իշիթմէյի հաղած Ադեսէյէ խըզմաննատը, պէն պու ատէմ չըղըդ գէլմէն իչէրիմէ գօյաճաղ, վէ Ալլահընա տուալայ էաէրէք պէնի տուղէլաէճէք զանն էակյօրուսում. սիզիմ Վասիսկօսան չայլադը տահա էյի ատէյիմի. կիտէր օրասուս եայգանը օնուննուդա շէհիր պուլդուդում ածակ։ Հացան քի "Ադեման պէօյգէ հիսաէթ իլէ Ադեսէյի չըղըվըպ աթըպ կէլիպ ածօնմէյէ տավռանտըդըա, խոլդէմիէթէյէդի ադըր պիր շէյ տէյիլ եա, պիր թէճրիպէ էյի ատէյէրէք օնա նասիհաթ վէրսինէր։ Օ վապրէթ "Ադեման Յորդանան ըրմաղընա կիմ-

ան. վէ Ադեսէնին թէճռպիհի իւղէրէ օրասուս եէմէ ածնա եայդանըդըա, էօյլէ թէէքմիլ շէհիր պուլ-սուք, իւղէրինաէքի էթի թաղէ պիր չօճուգ թէնէնէ ածնակ։

Պու միռճիզասի օլսույուսա, "Ադեման գալ-դըպ թէէքսար Ադեսէնին եանընա կէլսէ. վէ Ալլահա շիւքիւր վէսէյէք, Խոյակէլլելէրին Ալլահընան պաշգա տիւնեա իւղէրինաէ Ալլահ օվմա-սըդընա շիմդի ինսանլարըմ ատսա, վէ քէնտի շէհիր պուլսուդընա էյլէնջէնէալըդ կէօսթէրէյէք, օ պիլէսինճէ կէթիսուպկի հէսսէյէլէրսէն չըպալըդ Ադեսէյէ վէրմէք խապէտ. անճագ Ադեսէ հիչ պիր շէյ գապուլ էթմէյէտ։ Օ վապրէթ "Ադեման սա թէէքմիլէն ածնիւպ Ալլահը թանըդ օվմայըդա, էյի իթթիգաադըա Ադեսէյէն խապէտ, Խոյակէլլելէրին եէրինէն թօփրաղընաան իքի դաթըդ եխքիս ալըպ կէօթիւրսէն, վէ օնուն իւղէրինաէ, մուգաադաէա մահալաէ տուրմուշ կիւ-պի, սահիհ Ալլահա քէնտի տուադընը վէ խապա-պէթինէ էթսին։

Ադքին պիր ածայիպ վուգուապէ տահա բապէ կէլսէ. շէօյլէ քի պու "Ադեման կիտէճէյի վապրէթ Ադեսէյէ վէրսա էթմէյինճէ, Ադեսէնին գէլմէ խապէրի, "Ադեման հիսանէ պիր շահիդաէ օլուպ, "Ադեման հիսանէ բիզգաըդըա չըգալըդպ վէրիպ իքէն, Ադեսէ նիչին պիր շէյ դապուլ էթմէյէտ տէյի կիտճիսինէ կիմ-պէյինաէն, "Ադեմանըն ադըգաընա գօշուպ եէթ իշ-պի, վէ խիլաճ օլաբաէ, ուսթաճ պէնի սանա կէօնաէլսէ քի, կէթիսուպկին հէսսէյէլէրսէն պիր

ղընթաց կիսամուշ իւղ ևթի գամ տա կկչէձէք լուա պա վէրէսին. զնրա ևթի ֆադրը ատէմներէ վէրէ ձէյիմ, աշըրը միւհթաճ տրըլար տէյօր ատի։ Ադեման տա սէվմէ տիլէյի ևթի չուվալա իւշ ղընթար կիսամուշ տօլտուրթատուրտու, օ բուպալարը տա պիրևնջաէ խըզմէթքեարըն արդասընա վէրիպ, Վահէդինէ պէրատէր հօլատը։ Ախշամ իւղերի դարանըղը պատմըշ օլտու զու վադրևթ քիմնէ կէօրմէտէն Վահէդը պու շէյլերի ալըպ կիսլևճէ էվէ տօզտու սադլատը. վէ քիմնէյէ պիր շէյ սէօյլէմէյէքտէն, վադրը կէլտիյինտաէ խըզմէթինի էթմէք իչին միւրահիճք իլէ Ադիսէնին գարշընընա չըզտըրտրա, Ադիսէ տէօնիւպ նէրէտէն կէլիյօրտուն տէյի օնա միւալէթտի. օ տա զու լուն պուն տայրտըմ, պիր եէրէ կիսամուշտա տէտի։ Վադրևթ Ադիսէ խըրսանարագ օնու թէքտիր էտիպ, հաչան քի "Ադեման կիսամուշէրի վէ բուպալարը չըգարըպ սանա վէրիր խոյիսէ, պինիմ բու հուզ օրտաա տէյիլմիյտի զանն էթտին. զահիր սէն օնունու լա թօփրագլար, պաղլար, հայվանլար սաթըն ալըպ պէօյիւյէճէքտին, խըզմէթքեարլար սահիպի օլաճագտըն. օնուն իչին սանա տէրիմ քի, "Ադեմանըն ույու զու սէնին վէ էվլատլարընըն իւղերինէ կէչմին տէտի. վէ Ադիսէնին տէտիյի կիպի անինտաէ Վահէդինին իւղերինտաէ գալ կիպի ույուզ տըշարը վէրտի։

Պունտան սօղրա Ասորիներին փատիշահը Նաբայէլներէ թէքրար ճէնք աչմագ խոթէտի. վէ կիպլի վէ ուսթալըղը հօլատըրտա Նարայէլներին

իւղերինէ հիւճիւմ էտիպ Ադնամէյէ պագատրըտը. լաքին գաչ տէֆտա քի հատիտըրտա իշի բասթ կիսմէտի. չունքի Ադիսէ մարգարէ օնուն հատաճաղը շէյի աղնայըպ, Նարայէլներին փատիշահընա պէյան էտէր, օ տա օյանըղ տուրարագ տիւշմէնին գուլանատրըղը թէրթիպ պօշա կիտէր իտի։ Պու շէյին իւղերինէ Նարայէլներին փատիշահը նատըպ աղնայօր տէյի Ասորիներին փատիշահը թատաճիւպտէ գալըրտը։ Սօղրա պագասընա տիւշիւպ, սէպէպ Ադիսէ մարգարէ օլտուղունու պիլտիյիտ, կիտիպ Վահէդայիմ շէհրինտէն օնու թուխտաունատ վէ քէնտինէ կէթիրսինլէր տէյի իւղերինէ ապքէր կէօնտէրտի։ Պու ապքերլէր կիսլիպ շէհիրի մուհասէրէ էթտիլէր իսէ, Ադիսէնին շակիրտի գօրգուպ տիթրէյէրէք օնուն հանընա գօշտու. վէ էֆէնտիմ, պիզիմ հալիմիզ նիձէ օլաճագ տէտի։ Ադիսէ իսէ օնա ձէտարէթ վէրիպ, հիչ գօրմա, պիզիմ իլէ օլանլար օնլարտան չօգլուգ տուրար տէտի. վէ Ալլահտան տիլէտի քի չօճուղուն կէօղինինէ աչըպ կէօսթէրսին. վէ միւճիւզաթըտա կէօրտիւքի, պիւթիւն տաղ ատըը ապքէրլէր, վէ ախէշտէն արտապալարըտա տօղու, տիւշմէնլէրի դարշը Ադիսէյի հըջիպ էտէր իտիլէր։ Սօղրա տիւշմէն ապքէրլէրի Ադիսէյի թուխմադ իչին էտագլաշարլար ըտա, օնլարը էօյլէ քիօր էթտի քի, քէնտիսինի թանըթարըմայարագ, կէլսին սիզի արատաղընըղ ատէմին էանընա կէօթիւրիյիմ տէտի օնլարա. վէ էօյլէձէ էօնլէրինէ տիւշիւպ Սամարիա շէհրինէ կէթիրտի. վէ օրտաա

կէօղէրինի աչըդըրսա, պաղդըլար քի քէնաի ալուշմէնէրինին փայիթախթընսա էօկր թուրթուշըլար։ Խարայէլլիներին փառիշահը Յովբամ պու շէյի կէօրմէձէ, պուղնարը էօլմուրէյիմ թէլէֆ էաէյիմի աէյի Նղիսէյէ սիւրա էթաի։ Նղիսէ տախի քէնաի դը լըճընդըսա թուրթմաարդըն աաէմլերի էօլմուրմէյէ հադդըն եօդ աուր. իլսա ծնըարը եէաէր, իչլր, վէ քէնաի էֆէնաիլէրինին եանընսա կէօնաէր աէաի. օ տախի էօյլէ եափար։

Ընաաան չօդ վադրթ կէչմէաէն, Ասորիներին փառիշահը թէդրար կէլիպ Սամարիա շէհրինի մուհասէրէ էթաի. վէ էօյլէ սդդրշթրար քի, եէյէձէքլերի պիւթիւն պիւթիւնէ թիւքէնիպ, շէաիա դրթըդդաան նէդի պուդուրդար ըսա եէրիւ-ինլեր. էօյլէ քի պիր կիւն Յովբամ փառիշահ դաթի ուաիա օդուպ, շէհրինի վարըշը իւզերինէ չըդմըշ կէզէյօր իքէն, աշաղրաան գալրընըն պիրի, ասան փառիշահրմ պանա եարարմ էթ աէյի չաղրար. վէ պիր ահէր գալը հադդրնա շէօյլէ նապլ էթմէյէ պաշլաար. պու գալը պանա պու կիւն կէթիր սէնինն չօճուդուննա եէյէլիմ, եարրն աա պէնիմքինի եէրիպ աէաի. իոնի պէնիմ չօճուդուննա փիշիրաէք եէաէք. իրթէաի կիւն պրրա քէնաի չօճուդուննա կէլաիյիաէ սաղլաար պէնի աըաաթը աէաի։ Փառիշահ պու շէյի իշլիթաիյինաէ, Նղիսէնինն իւզերինէ աթէշ քէսիլաի. (քէնանի պու գաաար ալիուճուաթլար էաէր իքէն, պու ասրլըաա պիր չարէ էթմէյօր աէյի) վէ օնաան պաշընը քէսիպ էօլմուրէյիմ աէյի եէմին էթ-

մի։ Պէօյլէ թէկհուա իլէ օնա ասէմ կէօնաէրաի, ասղրա քէնաիա աէ արգաարնաան կիաիպ Նղիսէնէն գարշըարնա չըգարյրսա, վէ պու մաասաէլէր իւզէրինէ գաթի ուաիա պիր հալաէ աէօյլէր իաիյիա, Նղիսէ պիրաէն օնա ճէվապ վէրիպ, Ելսհ պէօյլէ աէօյլէյօր, եարրն պու վադրթլար օ գաասար պօլուդ օլաճադ քի, պիր էօչէք խաս ուն պիր սիկղ (եանի եարրմ ղուրուշ գաասար) էաէճէք աէաի։ Փառիշահրն րիճալարընաան պիրի օնա աէօնիւպ, կէօրսէն եաղմուր կիպի ունաու եաղաճադ քի, պու աէօյլէաիյին շէյ օրա պիրմէն աէաիյինաէ, Նղիսէ տախի օնա ճէվապ վէրիպ, պու շէյի սէն կէօղիւն իւլէ կէօրիճէէքսէն, վէ օնաան նէմէյէճէէքսէն աէաի։ Պ՚ Նղիսէնէն աէօղիւ շէօյլէ լիճիա օրաու։

Խարայէլլիներաէն աէօրմէ քիշի ույուդուդարը աէպէպինէ Սամարիա շէհրինաէն տրշարրաա էյլէնիր իաիլէր. օ շէաիա դրթըդդաան պունարարն աա չաւէսի թէդրքինիպ, ուաիա քէսիճէյի իլէ, օ սաադաճ էրքէն հէննիպ նէր ըշըմադարդըն գադդրպ աիւշմէնէրինն օրաուսաունա կիթմիյիր. վէ էյիր պիրի էօլաիսրմէդդր իսէ, պարի նէյէճէք պիր շէյ կէն կէչիրիպ վէ եաշարրդ աէաիյէր. վէ օնըարն օրաուսաունու աշադդը էօդարը տօլաշդրպ պադարրար քի նէ ինաան վար, նէ աէ ինաան աէաի։ Զունքի օ կիճէ Ելսհ օնարաա ուգադաան աաքէրէր աթէդրար աէաի իշլիթաիյէրէք, օնարարն իչինէ էօյլէ շէաիա պիր գօրդու պրրադմըշ ըսար քի, Խարայէլլիներ աէաէր փառիշահրարրա պիր օլուպ, իւզերիմիզէ հիճիւմ էաիյօրաար զանն էթ-

ան էլ ինձ, գօրգուլարընաան հէր շէյլէրինի օրաաա պըրադըպ, ալիւլ ադէլէ գաչմըշըտըլար: Յանի պու ույուղլար հաչան քի օրաույու պէօյլէ հէր տիւրլիւ շէյլեր իլէ տօղու պուլաուլար ըսա, օրաաա օֆուրտուպ պիր էյի ևէտիլեր իչտիլեր. վէ կիւմիւշիւլէ ալֆունուա տօղու կէլտիլեր Սամաըրնա շէհրինին պէքճիլէրինէ պու շէյի միւժտէ վէրտիլեր: Փաուշահ տախի իշնէմէյինէ, իւլք աղըզա տիւշմէնլեր հէյէտէրինաէն նաշի կէրի չէքիլմիշլեր զանն էմէտի. լաքին ատղա ատէմլեր կէօնաէրիսի, նօլ իւզէրինաէ լուպատարընը վէ ախեր շէյլէրինի պրըտգմըշ օլաուգլարընաան աշընը գօրգույուա գաչաբդըլարընը աղնատը. պուննաէն իւզէրինէ ձէմի շէհիր ահալիսի չոգըտ օրաուննուն իւզէրինէ գօշտուլար. վէ Թօփլույան Թօփխանա, օնլարըն պրըտգմըշլարը շէյլեր իլէ էօյլէ տօղտուլար քի, պուղտայ ատիա հէյտան եօղ վիահաընա տաճըլըբտը: Տաճա պու գարդաշլարդ ապաընաա եօգարըտա զինբր էմէտիյիմիզ Լիճատը ձէմաաէրն գարը շոգլըղընը նիզամլաընտէյի փաուշահ շէհրինի գափուսունա գօմուշ օլաուգլունաան, օրաաա Ադիսէնին խաԹիխրաձը իւզէրէ օ կիրին չոգան գալատգալըղն այաղը ալֆընաա չընանըդ էօլտու: Ադիսէ մարգաի պուննաաան պաշգա, հաՖԹա էօլտուքաէն ոչն օղրա պիրէ տահա ահէր միւձիւգաԹլաւ իշլէտի: Հ էօյլէ քի Յովաա փաուշահրին զիմարնաա էօլտուլիւնաէն վէ կէօմիւլտուլիւնաէն պիր ալն, օղրա, պիր ձինադէյի կէօմէՀ իշլին մէգա-

ղըզա կէօՖԹիւգմիւշ իւտիւքեր. պու կէօռճինէրինի իւզէրինէ խընըգըղլաւ հիւճիւմ էտիպ, օնլար տահի գօրգուլարընաան օ էօլիւլիւ Ադիսէնին մէգարը իւզէրինէ պրըտգարդըլարընաա, էօլիւ տիրիլտի վէ այաղա գալդըլար:

ՆԻՄԱՅ ԵԼՅՏՆԱՀ ՊԱՊ

Յէռնռա Ատապաէքը պիլգիլէնդիռնէ օրընապան գալարդըգ, էէնոթ փապիշահլըգը էրնէռէ. վէ օնպան ապաղա օրնռաան Լուրայէլլիլէրնէ փապիշահլարը: Գ. Թագ. պաղ 9. 10. 12. 13. 14: — Թ. Տ. 3120:

Ասչան քի Լուրայէլլիլէր Ատրիէր իլէ Թէքտար ձինք աչտըլար, վէ Յովսամ փաուշահ պու ձինքաէ Լարալանդըգ, օնա Թիսնար էմէՀ իչնն Ադրատէ Թագաա օրընան շէհրէ կէՀիխտիլէր իսէ, օ վադդէ Ադիսէ Ընահրն էմրինէ քէնոթ շակիրտլէրինաէն պիրինի Ասամպէ Գազայատա կէօնաէրտի քի, օրաաա Յէռ խամինաէ օլան պէօյիւք ատէմի Լուրայէլլիլէրնն իւզէրինէ փաուշահ Լազարըն, վէ Ընքայարըն խանէգի իւզէրինէ Ընահրն չօգաան պէրի Թէհտիտ էմէտինէ զադէգի Թէքմիլ էմէտիր: Յէռ տախի փաուշահ օրտուղուհիպ, ապէրի Թօփլույդդ չատիրձադ գալդըգ Ադրայէլ շէհրինէ Յովսամ փաուշահրն իւզէրինէ կէմէտի. Յովսամ գաչմագ խաՀէր լէքէն, Յէռ ատրգաընաան եէմէիշտի. վէ օրաաա օգուրա օնա էօլտուտու. վէ Թինինի (օրաըատաա օլան) Ադրայէլ Ատրիէրն ապաղընա ապէտըտը քի, պուննուն-

Եղիա մարգարէնին սէօզիւ թէքմիլ օլսուն: Պա-
տէհու տէօնիւպ Եղսայէ շհհրինէ կիրէճէք օլ-
տուխսա, կէօրտիւ քի Եզաբէլ կիյինմիշ դու-
շանմըշ, կէօղլէրինէ սիւրմէ չէքիպ քէնտինէ սիւս
վէրմիշ օլարադ, էօյլէ սարայըն վինճէլէյէնինտէ
տուրմուշ, խօշ կէլտին էֆէնտիսինին էօլտիւրին
Օ՛ամըրի տէյէրէք, քէնտինէ հարճ ամադըրը.
քէնտին Յէու տա էօգաբրտա զէքր էթմէյինվէ
Օ՛ամըրի կիպի քէնտի էֆէնտիսինին էօլտիւրիւպ,
օնուն վհատիշահլըղընը զահ էթմիշ ոէմէք խո-
թէր խտի: Յէու տահի Եզաբէլին եանընտա պու-
լունան լէքի խատրմ ադամարընա, շունու թու-
թուն աշագը ամըն ոէյի էմր էթտի. վէ ամ-
տըդատը անտէ էօյլէ էղելնպ խուրտաս խաշը օլտու,
վէ թինին ամըտըն այադընըն ալընտուտա էօյլէ
թէլէֆ օլտու քի, սօղրա կէօմէք իչին կիւճ պէկա
պաշընըն թաարըտա էլէրինի վէ այադըտընը պու-
տուտ. նէձէ քի Ընտհ պու զաղէպի տէ Եղիա
մարգարէնին ադընըտրա սէօյլէմիշ խտի: Օնուն
սօղրա Ընթայըրն գալան նէթմիշ էվտաղտընը
թուխուպ զրտարտը. հաթթա պիր թադրիպ
լէ Ռահաղ փուխուն վհատիզտրընը տա ատա-
տարադ տաճտարընըն իչինէ թօկտաթտըրտը. վէ
հէվէհինի տէ զրտրտան կէչէրտի. Ռահաղըն
լէաի միւճէսսէմինի (արձան) եադտը. վէ օնուն
տաճտարընը երգրպ մէջէ եափտը: Պու Յէու վհա-
տիշահըն էթտիկի զայըխթէքէշ լէյէ միւքեաճաթէն
Ընտհ շու խձրէթի վէրտի քի, օնուն էվտա-
լընը տէօրթ սէլսիլէյէ գառատ վհատիշահ օխու-

ատնըտը: Ցէվ վադըը Յէու պէօյլէ մէտհէ շայէսթէ
պիր շէյ եափըպ, Ընթայարըն փուխփէրէսթ սիլ-
սիլէսինի պիւթիւն պիւթիւնէ տիւնեատան գալ-
տըրտը. լաքին քէնտի տէ Ռաբատըն օղու Յե-
րոբովամըն կիւնահընատան կէրի տուրմայըպ, օնուն
գօտուղու տանատարտա թագրնմայը գալտըրմատը.
օնուն իչին Ընտհ տա օնա զաղէպին, Ասորիէրին
Եղայէ վհատիշահընը Խրայէլ լէյէրին իւզէրինէ
թէքրար գալտըրտը քի, չօղ եէրլէրինի ալըպ քէն-
տիլէրի տէ խըրփալատը:

Յէու եիրմի սէքիզ սինէ վհատիշահլըղ էթ-
տիքտէն սօղրա էօլտիւյիւսէ, արդատընատան օնուն
օղու Յովաքազ օթուրտու, օն եէտի սինէ. վէ
Յերոբովամըն փուխփէրէսթիլինի օ տա գալտըը-
մատը. պու սէպէպտէն էօթիւրու Ընտհ տա
Խրայէլ լէյէրի եիւզտէն պրտրագտը քի, դուվվէթ-
լէրի գալմայըպ, Ասորիէր կէլտիէր, վէ օնլարըն
թօկրազլարընը զաղթ էթտիէր: Յովաքազըն
արդատընատան օնուն օղու Յովաս ալտը վհատի-
շահլըղը: Օ վադրթ Եղիսէ մարգարէ խասթէ-
լէնմիշ վէ էօլմիւս եադըն բտը. Յովաս վհատի-
շահ օնուն եանընտա կիթտի. վէ սէն էօլմըսէն
Խրայէլ լէյէրին հալի նիձէ օլաճագ տէյէրէք, օ-
նուն էօնիւնտէ ազադրտը: Եղիսէ պունա օգուննու
եայրընը էլինէ ալ տէյի էմր էթտի. վէ էլինի օնուն
էլինին իւզէրինէ գօյուպ, փէնճէրէյէն տրշարը
Ասորիէրին թօկրազընա տօղրու նրշան ալ աթ-
քի, Ասորիէրի զրրահճաղընա պու պիր ալամէթ
օլսուն տէտի: Վհատիշահ տահի պէօյլէ իւչ տէ-

ֆա ամէտղուան ասղըա աուրաուչուա, օ վաղըթ Նղիսէ ամըչատաղ, էյ վահ, եաղըդ քի Աասլիէլի խէ ամֆա զըրաճադաբն. եօղսա էյէր պէշ եախսա ալթը ամֆա ամայըտըն, ընըտըը պիւթիւն պիւթիւնէ եօղ էաէձէք իսկն ամաի: Նղիսէնկն ախօ զիւ մուճխկինճէ Յովսա սա Աասլիէլի գարշը իւչ ամֆա ֆիւթահաթ էթմէյիլէ, փէաէրինկն զէմանընսա Իսրայէլէլէրկն ղայպ էթմէյքէլի շէհիրլէրի Թէքբար կէրի ալը: Պաահու Ամանիա խամինաէ Յուդա սիլսիլէսինկն փաահշահը սա ղուրտկնէթ կըլ Իսրայէլէլէրկն իւզէրինէ ձէնք աչատըըա, Յովսա օնու սա եէնկպ ձէնք իչկնաէ օնու ԹուԹաու. վէ Նըուսաղէմ գաասը կկամպ ալը. վէ օրաստան չօղ եաղմա գալարբաըաղ Սամարկայա կէթկրաի: Պու տաճկի օնկքի սէնէ փաահշահկը էյէթկրաի: Պու տաճկի օնկքի սէնէ փաահշահկ

լեկերին վասուիշահլարընըն էն սօնու օլսու: Զունքի պու Ովահէ վասուիշահ քէնտիսի Աորլիլեր վասուիշահընըն խոսրաձկիւզալը օլսուզունսան, քէնտինէ եսլսում էտիպ օնուն հիւքմիւ ալեընսան ջըզմագ իչէին Մըսըրլը լարըն վասուիշահըլսա դավլը գարար էթմիշտի: Օնուն իչէին Ովահէնին վասուիշահլըզընըն եէտինձի սէնէսինաե Աորլիսթան վասուիշահը Սաղմանսար կէլիպ, լուչ սէնէ Սամարիայը մուհասրէ էթտիքտէն սօղրա, կիրտի ալսը, վե Խոսրայէլլեէրին օն սիլսիլէլէրինին թօփրագլարընը տահի զապթ էտիրէք, Ովահէ վասուիշահը զէնճիրէ ուրուպ պիլէսինճէ Աորիսթանա էսիր կէօնթուրսու: Ա՛ն օնլարըն եէրինէ Աորիսթանսան վե սահր թօփրագլարսան ատէմլեր թօփլայըպ կէթիրսի Սամարիա թարաֆլարընսա սաքին էթտի քի, պունլար սօղրալարը այրը պիր միլլէթ կիսի Սամարիալը թասվիր օլունսուլար: Պու վուրթիէրսէմ ատէմլեր իւք աղըզա կէլսինքէրի վապթը, Ելահ օնլարա զաղէպ կէօնէրսի. չինօյլէ քի ասլանլար իւզէրլէրինէ կէլիպ չօզ ատէմ թէլէֆ էտեր խոխլեր. օնլար սա Աորդան վասուիշահա, օ մահալլին Ելահընըն նամուսունու պիլմէսինէյիմիզտէնդաղէլմէնէյօրուզ սէյի աղնամըլալը: Օ վապթը վասուիշահ տահի Խոսրայէլլերան թուպթուպ էսիր կէօնթուրմիւշ օլսուզու քահանալարսան պիլմինի օնլարա կէօնէրսի քի, կիլիպ Թէթիլ շէհրինէ օթուրսուն. վե Ովահէն նամուսլարընը օնլարա էօգրէտիյիսի: Սամարիալը օնու զապտ էթտիլեր. լաքին քէնտի

վուրթլարընը սա էլսէն պըրագմասըլար. էօյլէ քի, հէմ Ելահսան զօրգար, հէմ սէ վուրթիէրսէմլեքլէրինի իճրա էտէր խոխլեր.

Իշթէ Խոսրայէլլեէրին օն սիլսիլէսինին վասուիշահլըզը պու վէճհիլէ պիլմսի քի, իւք Յերոբոամսան պաշլայըպ, թա օնուննճու վասուիշահ օլսան պու էն սօղրաքի Յովահէ վասուիշահա զասար իւքի եիւզ էլլե սէնէ մըդսարը սիւրսու: Պու Խոսրայէլ վասուիշահլարընըն հէպիսի սէ պիրի օ պիրինսէն սահա զէյատէ քէօթիւ օլարագ վէ վուրթիէրսէմլեք էտերէք, հիւքիւմլերի ալեընսա օլսան ճէմսաաթը սա քէնտի քէօթիւ խպրէթլէրինէ պաշտան չըզարթըպսար. օ զասարսագ քի, արթըզ կիւնահլարընըն հօչհիւսիւ տօլուպ, Ելահ սա վասուիշահլըզլարընը էլէրինէն ալսը. վէ օնլարը սէյնէյիպ թէօվպէյէ կէլմինլեր տէյի քինսինլերէ կէօնտէրմէյի օ զասար ալեզ մարդարէլերինսան Իլիյահու զուսուզ սասմայագ, հանգը միլլէթլերին վուրթիէրսէմլեքլերինին ապդասընա կիթտիլեր վե այրըլմասըպսըրսա, Ելահ սա վասուիշընսար օ միլլէթլերի զուլ քէօյէ օլսունսար տէյի օնլարը քիուլինէն եիւզսէն պըրագսար: Պու զասարսագ Յուդա սիլսիլէսինինի իչինտէ տէ վուրթիէրսէմլեք վե քէօթիւ վասուիշահլար էքսիք օլմասըրսա սա, պու ճիհէթտէն Ելահա խըզմէթ էթմէյի էլսէն պըրագմայան էյիլեր տէ պուլունսուլար. պու ճիհէթտէն օնլարըն հիւքումէթի պիր ալ սահա զէյատէ սիւրսու. նասըլ քի շիմտի օնլարը սա նազլ էտէճէյիզ:

ԵՒՄԻ ՍԿՍԻՕՒՀՆԻ ՊԱՊ

Յո՛բա սկսել էանին փոփշահլոբը, ոո՛բովաման Յովբամա գապոբ :

Գ՛. Թահգ. Պապ 12. 15. 22 : Գ՛. Թահգ. Պապ 3 : Բ՛. Պնաց. Պապ 12. 13 : —Թ՛. Տ. 3030 :

Նօգաղբաա նագլ էթախխիմիզ կէօրէ, Խրաէլէլերին օն սիլսիլէի այրըլըգաան սօղրա, Սողոմոնան օղու Ռոբովամ եալընըգ Յուդա վէ Բենիամին սիլսիլէլերի իւզերինէ փատիշահ գալար քի, դրըգ սիր եաշընաայրար :

1 : Ռոբովամ էլք իւչ սէնէլի Ելոահա խրըզմէթ էաէրէք էյի կէչիրտի. լաքին օնաան սօղրա փէտէրինին քէօթու խարէթինին արգասընա կիտաէրինին քէօթու էօլմէյէ տուրմադըգընը կէօրտիլէր. էյլէ քի Ելոահ տաճարընը սիր թարաճա պրըագրըգ, տաղլարըն վէ օրմանլարըն արասընաա փութ ըլաա եէրլէր եափար. վէ պունունուա քէնար հիւքմիւ ալէնընաա օյան Յուդա ճէմաաթընը տա պաշտան չըգարար : Օնուն իչին Ելոահ գայէթ իլէ կիւճէնար վէ Ռոբովամին փատիշահլըգընըն գ! շինճի սէնէսինաէ Մ ըսրըգը ըարըն փատիշահը Սուսակիմին սայրարգ ասքեր իլէ կէլիպ օնուն թօփրաղընա կիրմէսինէ, վէ Երուսաղէմ դառար նէթիշիպ, տաճարըն վէ փատիշահանի սարայըն ճէմի կիւմիւշտէն վէ ալթունաան օյան շէյլերինի թօփլաթըգ ալմասընա, վէ իւզերլերինէ աղըր վէրկիլեր գօմասընաա միւսաատ էթար : Պունուն իւզերինէ Ռոբովամ վէ պէօյիւք ասէնընէր, Սամիաս մար-

գարէնին կէօղէրինին էօնիւնէ գօտուղընաա կէօրէ, Ելոահըն տարղընըգըը աշէքսար կէօրմէյինէ պիր ճիւզի ադը ըարընը պաշտարընաա թօփլաթըգ. վէ պունունուա Ելոահ տա գաղէպլէրինի տէֆ էթտի. շէօյլէ քի տիւշմէն օնըարը պրըագրըգ գալգար քէնար մահալինէ կիթտի : Լաքին պու ճիւմլէ Ռոբովամ եինէ իչերիքի քէօթու եօլունա տէօնտիւ էօմրինինէ սօնունա գատար քի, օն եէտի սինէ փատիշահլըգ էթտիքտէն սօղրա էօլտիւ, վէ Երուսաղէմ շէհրինտէ կէօմիւլտիւ :

2 : Ռոբովամտան սօղրա, օնուն ևիրմի սէքիզ էվլատլարընըն իչինտէ էն սէվկիլիսիւ օլան էվլատը Աբիաս եահօա Աբիու փատիշահ օլտու քի, փութփէրէսթլիք թարաճընտան պունուն քէմճիսինէ փէտէրինինքիտէն աշտը գալմադըգը : Վէ մատատ քի Ռոբովամին զէմանընտա այրըլըգլարը սէպէպտէն Յուդա սիլսիլէսինէ Խրայէլին օն սիլսիլէսինին մատէնինտէ տահմա պիր զըտըգ վէ ատտվէթ վարըտը, պու Աբիայըտա Խրայէլլիլէրին փատիշահը Յէրոբովամին մատէնինտէ թէքրար պիր պէօյիւք ճէնք աչըտը : Աբիասըն թարաճընտան Յուդա ասքէրի սէօրթ ևիւզ պին, վէ Յէրոբովամին թարաճընտան Խրայէլլիլէրինտան քէրի սէքիզ ևիւզ պին քիշի իտիլեր : Ճաչան քի ճէնկէ պաշլայաճագ օլտուլար ըտա, օ վագըթ Աբիաս զահիտլիք թարաճընը թութտուրագ, գալգատը, վէ թէքրար կէլին Գաւիթին փատիշահլըգընըն ալթընա սէօնիւն, վէ սահիհ Ելոահըն տաճարընտա օնա իտտաէթ էտին տէյի չաղը ըտարագ

Իսրայէլեանները նահապետի վերաբերեալ: Ա՛ն շուտով տարաձայնութիւն սկսաւ. եանի կերբեր սիրտ շիմաթպիտան չօդ-լուդսունուդ. լաքին սիրտին եարարմ ձնդրդ Յերո-բոլամին եափտրդը տանասան իպարկեթ եալանձը ալահկար օլուպ, պիդիմ պինէմիզճէ իսէ կերբէք ահիպ Ալահրմդդ պուլունարագ, սիրտին իշինիդ նապրլ բաթի կիտէճէք քի, էյլէ Ալահա գարշդ գալդմդդ ձէնք էաիյօբաունուդ ասի: Աբիսա պու-շէյի սէյլերիքէն, Յերոբոամ տաէօթէտ քէնտի օբտուաունու էյլէ թէրթիպ կերի քի, Իսրայէլեանները արգասընատ տօլաշդպ, Յուդա ազքերինի օրթաստարդար: Օ վագրդ Աբիսա քէնտի ազքե-րկյէ պիրդիքտ աշդրը տարա տիւշիւպ Ալահա ֆիրեատէտերէք եարարմ տիէմիյէ պաշդատդար. վէ պիրիպիրդերի իչէ էյլէ շէտիա ձէնք էտերէք, պիր թարաֆտան տա քահանայլար Ալահատուա էտերէք պօրուլարը չալարգլարընտա, Յուդա օր-տուսունա Ալահ եարարմա կերթիշտի. վէ օրտատա Իսրայէլեաներտէն պէշ եիւզ պին քիշի դրբտրդար. (քի պիր համիէտ պէյլէ ազիմ դրբդրդն հինիւզ տիւնեատա իշինտրմիշ շէյ տէյիլ պիր.) վէ պա-դը գալան իւչ եիւզ պին քիշինին տէ արգասընա տիւշիւպ դաչբրտրդար, տարմա տաղընդդ կերթի-կեր. վէ իչերի կիտերէք Իսրայէլեներին թօփրա-ղընտան չօդ եէրկեր ալտրդար: Ալահ քէնտի հէր շէյէ գատը գուվվէթինին կէօսթերմէք իչէն պու շէյի մախտուսկէ եափտը. լաքին փուրթփէրէսթե-լկյի պրբտադրդդ Ալահա ատծնմէք իչէն Աբիսան եիւրէյի պուռնունա լա տա գազանդրմատը. օնուն

իչէն Ալահ տա ծնուն իւչ սէնէտէն զկյատէ վա-աիշահդդ կերմէսինի միւնասիպ կէօրմէտի:

3: Աբիսան օղլու Ասա ծնուն արգասընատան փատիշահ օլաու: Պու իրք աղբզա մէտհ շայէսթէ վէ խայր ամէն տակր չօդ շէյլեր եափտը. փուր-փէրէսթլկյի քէնտի փատիշահլդդնատան քիւլլէնն գալտրդմայա չալըշդը. թա օգաատար քի, քէնտի վալիտէսի Մաաքայը տակի էսիրկէմէյիպ, փուր-փէրէսթլկյէ տայանդրդ տուրտուդու իչէն, օնու տուրթանդդգատան ազը կերի: Ասա փէտերինտէն զկյատէ ազքերի չօգալդթը. շէյլէ քի եալընդդ Յուդա սկսկէսինտէն իւչ եիւզ պին, վէ Ռեհա-ամին սկսկէսինտէն իքի եիւզ պրթմդդ պին ազքերի վարդտը, հէփսի տէ եիւկրթ վէ ձէնկեաներ օլա-րատ: Ենթոպիտալը լարդն փատիշահը Օ՛ասէհ պիր միւհօն ազքեր վէ իւչ եիւզ ձէնք ասատատրյա Ասանդն իւղերինէ կելտի. Ասա տակի Ալահտան եարարմ սկսկյէրէք օնա գարշդը չդգտը. վէ պիր համիէտ շէտիա գրբդրդն էտերէք օնդարը պօզուպ տարմա տաղընդդ կերի. վէ տակր չօդ եաղմա-լարտան մատա, օնդարտան եէտի եիւզ քինէք իլէ տէքիդ պին գօյուն էլէ կէչերտի. վէ պու Ֆիւթա-հաթա թէշէք քիւրէն օնդարը կերթիրիպ Ալահդն տաճարընա գուրպան սունտու: Պատէհու Ղզա-րիա մարդարէնէն նահապետդրյա Ասա ճէմաաթը թօփլատը, վէ փուրթփէրէսթլկյէ տակր շէյլերի քէնտի փատիշահլդդնատան քիւլլէնն թէմիզկյիպ, եալընդդ Ալահա խրզմկի կերթիլերի իչէն, թէք-լարէն Ալահդրյա ահատերթի: Ասա պու կէօնէ էյլի

շէյլեր եասխոդեսան սօղբա, փասիշահլըղընըն սօն սէնէլէրինաե եավաշ եավաշ թէպսիլ օլուպ, էյլի եօլա կիթմէյէ պաշլասաը : Պիր քի քէնաիյիլէ Խա-
բայէլլիլէրին Բասաա փասիշահընըն մապէյնինաե ձէնք սէչըլըբյրսա , Ասա իլք սէֆաքի եասխոդը կիսի Ալլահա միւրաճասաթ էթմէյիպ, իլլա ին-
սանճա եօլ գուլանարսադ, ալթուն կիւմիւշ թօփ-
լասը , հաթթա Ասոլիլէրինփասիշահը քէնաինէ արզա օլուպ եարսըմ էթմէն տէյի, Ալլահըն տա-
ձարընսան տա պիր թադըմ շէյլեր ալարադ օնա կէօնաէրսի. վէ քէնաինին պէօյլե իթիգադ էք-
սիքլիյի իչին Ընանխա մարգարէ քէնաինէ նասի-
հաթ վէրսիյինաե , Ասա օնա խըրսլանըպ օնու-
թուրսա հաիխաե գօսու, վէ ձէմաաթընըն իչին-
սէն պու շէյէ գարշը սէօյլէյինլէրի սե էօլսիւրթ-
սիւրսա : Իքինճի սե իհթիյարլըղը վազթընաե շէսիս պիր այագ ադըրսըյրա եաթսը գարսըյրսա, Ալլահա միւրաճասաթ էսէճէք եէրսե , թաապիլ-
լէրէ սիւշիւպ ումիսինի օնլարա գօսու. օնլար բաա պիր չարէ էսէմէյէրէք , փասիշահլըղընըն գըրդ պիրինճի սէնէօինաե էօլսիւ. վէ գիյաաե սալթա-
նաթընա օնու կէօմանիւլէր :

4 : Ասասան սօղբա օնուն գահիա էվլասը Յով-
սաիսաա փասիշահ օլսու. վէ Ալլահա խըզմէթ էթմէք վէ սալիհլիք ձիհէթլէրիյլէ փէսէրինաեն սահա գիյաաե ձահա վէ գայրէթ կէօսթէրսի. շէօյլե քի կիսիսէ Ալլահըն նամուսլարընը ձէմա-
աթա էյլէճէ էօյրէթմինլէր սէյի քէնաի հուքմիւ սալթընսա օլսըն շէհիրլէրէ վէ քէօյլէրէ Գուսա-

յի քահանայլարըսա պիրլիքաե պէօյուք սաէմլեր կէօնաէրսի: Օնուն իչին Ալլահ սաէսի օնուն փա-
սիշահլըղընը ալեը շէյլեսի, օնուն զէմանընսա Յու-
դա թօփրաղընըն իչլերի բասթ կիսեր իսի. էօյլե քի պիր միլէօն եիւզ ալթմըշ պին ձէնքճի սաքէր սահիպլի օլսու. վէ գալալարընա վէ շէհիրլերինէ էօյլե թապմայէք վէրսի քի, սրնօրսաշը օլսըն տինո սիզ տէվլէթլեր օնսան գօրգաը, վէ վէրգի սաէսի վէրիր իսիկլեր :

Յովսաիսաա պէօյլե պէօյուսուպ զէնկինլէնաե-
յինէ, Խարայէլլիլէրին փասիշահը Ե.քայաթ սաէսի Ասորլերի գալշը ձէնք էսէճէք օլսուզունսան, քէնաի իլէ պիրլիքաե ձէնկէ չըգմայա Յովսաիսաաս լինճա էթսի. օ սա եօզ տէմէսի իսէ տէ, պիր մարգարէ վասիթասըլա Ալլահըն մուրսարընը սալ-
նամագ իսթէսի : Ե.քայաթ ըսա օ ձէնկին բասթ կիթմէյէճէյինէ սաէր Աիքիա նամ սահիհ մար-
գարինին խասլերինաեն զիյասե, բասթ կիսէճէք սէյին քէնաի սաէսի մարգարէլերինին սէօզունէ լինանարադ, Յովսաիսաա օ գասար իսրսամ էթ-
սի քի, սալըպէթ քէնաիյիլէ պիրլիքաե ձէնկէ չը-
գասար : Նաքին պու ձէնքաե էննէլսիլեր, վէ Ե.քա-
յաթ ֆէննա հալսե էօլսիւյուսե, Յովսաիսաա սաէսի կիւճլէնա գուրթուլուսա Նրուսաղէմէ սէօնաէ-
վէ պունուն իչին Յու մարգարէսին աղըր թէք-
սիր իշթիսի. սէն նէչին Ալլահըն մէնֆուրաթ օլսն սաէմ լէ սօսթլուգէթմէսին. վէ օնուն սէօզունէ-
սինինսին. էյէր քի սէնին իլէրիքի խայր սամլը-
լերին սէպէպսինե Ալլահ սէնի էսիրկէմէյէսի,

ՄԲՃՀԷՐՒՏ ՊՈՒ ՇՀՅԻՆ ՂԱՊԷՊԻՆԻ ՊՈՒԼԱՃՂԱՐԸՆ ԱՏԻ։ Յովսափատ ասիկ պուռնուն իւղերինէ փխուշման օրարագ, քէնաի փառաիշահլըղը իչինաէ Ա֊լահն խըղմէթինին շէրխֆէնմէսինէ, վէ Ա֊լահանի նամուսլարըն թուխուխնաքնա թէքըարէն ղայրէթ էթաի։ Պունաան սօղըա Ա֊մինլուլար, Ա֊ովաբլըլար, վէ ախէր տինախզէր պիր օլուպ, Յովսափատըն իւղերինէ ձէնք աչտըլար։ Յովսափատ տա տուայըլա վէ օրուճաւլա Ա֊լահըն եարդըմընը տիւէյէրէք օնլարա դարշը չըդար։ օնուն իչին հէնիւզ ձէնք պաշլամատան էվվէլ, տուշմէնլերին օրտուսունա Ա֊լահ էօյլէ պիր գօրդու վէ գարշը չըդըղըդ պըրատար քի, հէման հէնիխան պիրիսինիլերինի գըրարագ թիւքէթտիլէր։ վէ օրատա օ գառար մալ պըրատըլըար քի, պունլար իւչ գիւնաէ գիւաճ պէլա թաշըյըպ Նէրուսաղէմէ գէթիէ սինիլէր։ Յովսափատ պէօյլէ էիգիթլիյինէ հիւմմէ պէշ սէնէ փառիշահլըղ էթտիքտէն սօղրա էօլտիւ։ Ա֊ատըլ քի սէօյլէտիք, վաղաա Յովսափատ պէօյլէ էյի պիր փառիշահ ըտրըրսա տա, սօղրատան շու գուսուրա տիւշտիւ քի, Ա֊քայաբըն օղլու Ա֊քոզնայըլա տա տօսթլուգտան մատա թաալլուգամ տախի փէյտա էթմէյինէ, օնուն գըղգարընատաշը օլան Ա֊զարէլին դըղընը քէնաի օղլունա զէվճէ ատը։ Օնուն իչին իւղերինէ Ա֊լահտան շու զաղէպ գէլտի քի, Սուփերտաէն ալթուն կէթիրմէք իւզէրէ Ա֊քոզնայըլա միւշթէրէք կէօնտէրթրէքլերի կէմիլերի եօլտա փարալանտը։

5։ Յովսափատըն իւք էվլատը Յովրամ քի,

փէտէրինին սաղ լըղընտա տա փառիշահլըղ ումըլտարընըն իչինաէ իտի, օնուն վէֆաթընտան սօղրա արթըգ միւսթաղիլ փառիշահլըղ էթմէյէ պաշլատըյրսա, փէտէրինին էօթէյէ պէրիյէ շէհիրլեր իւզերինէ հիւքիւմտար նատպ էթմիշ օլտուղու քէնաի ալթը դարընտաշլարընը թուխուպ էօլտիւրտիւ։ վէ Ա֊քայաբըն վէ Ա֊զարէլին գըղը վէ քէնաինին զէվճէսի օլան Գոթողիանըն քէմ նահահլարըյրա փէտէրինին զահիտլիք եօլունտա պրատարը։ վէ Ա֊տայէլերէր կիպի Յուդա թօփրաղընա փութփէրէսթիյի թէքըար սօգուտ։ Օնուն իչին Ա֊լահըն ղաղէպի տէ չօգ կէձիքմէյիպ իւզերինէ նէթիշէի։ շէօյլէ քի հիւքմիւ ալթընտա օլան խարատկիւզար միլլէթլեր քէնաինէ ատի օլտուլար։ վէ սաիրլեր իլէ պիրլէշիպ կէլտիլեր, օնուն մէմլէքէթինէ կիրիպ եաղմալատըլար։ վէ օնուն զէվճէլերինին վէ էվլատլարընըն թօփուԱնտ տա, քիմինի էօլտիւրտիւլեր, քիմինի տէ էսիր թուխուպ կէօթիւրտիւլեր։ էօյլէ քի եալընըզ Ա.քոզնա խամինտէ օլան էն քիւչիւք էվլատը զալտը վալիտէհյլէ։ Սօղրա Յովրամ քէնաէի տէ խահալը վէ զ ինա խատթէլէնտի։ վէ աղ վաղըթ զարթընտա, զրդղ եաշընտա տէլի զանը օլտուղու հալտ էօլտիւ։ վէ թօփուտ սէքիղ սէնէ փառիշահլըղ էթտի։

ՆԻՄԱ ՏՕԳՈՒՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ՊԱՏԳ

Յո՞ւր պիտի էսպիէնին փոպիշահլարը, Ո՞ղլիսպան Ե՞ղալա գեպեր:

Պ՝. թնաց. պաս 11. 14. 15. 16: Ր՝. Մնաց. պաս 22. 23: — Թ՝. Տ. 3120:

6: Ո.քոզնա վիճաբի էօլախլիւ վազրթ օնուն Եէրինէ փառիշահ օլսուդսա, եվրմի ևքի եաշընայրտը: Պու տախի վալիտախ Գողոզնանըն նահիհաթըդա, Ե.քայարըն սիլսիլէսինին փութվիկրհմթլենքելերինի, վե Խրայէլլիլերին Թօփրաղընաա օլան պինամուսլուգլարըն քեաֆֆէսինի Յուդա հիւքումդթինէ ասդսու: Օնուն իչին պիր սինեատըն զնյատէ փառիշահլդը էթմէյատըն, մուսթահդ օլսուդու ղազըպի Ալլահատն պուդսու: Շէյլե ք՝ի Խրայէլլիլերին Յովսամ փառիշահը խասթէ ևքէն օնուն զնյարէթինէ կիտիպ եանընտա պուլունմայդսա, Յէու փառիշահ Ալլահըն էմր ընյե գաղդսպ Ե.քայարըն սիլսիլէսինի դը լըձատան կէչերտիկի վազրթ, պունու տա պիրնքեաէ էօլտիւրուլ: Գողոզնա տախի Ո.քոզնանըն էօլտիւրունե կէօրինէմէ, փառիշահլդդա վարես օլանլարըն թօփուննու տա չաւրձադ դըսդարդսդը. վե քինատի կէչնով Յուդա փառիշահլդդընը գադթ էթտի: Օ վազրթ Ո.քոզնանըն պաշդա վալիսէսինն օլան դըզգարընտաշը վե Յովհաթա քահանայապետին զէվձէսի Յովսաբեթ, Ո.քոզնանըն Յովաս խամինէ վե հէնիդ պիր եաշընտա օլան ին քուչուք էվլատընը դուրթարդսդ սաղլատը. վե

եանընտա ալդսդ Գողոզնատան կիչ լիձէ տաձարտտա հըթգ էթմէն տէյի Յովհաթա քահանայապետին էվինէ թէսլիմ էթտի:

7: Սօդրա պու Յովաս պէօյիւյիւդ եէտի եաշընա կիւսդկիտ, Յովհաթա քահանայապետ ձէմի փառիշահլդդ իչինէ պուլունան սէօզ սահիպի սաէմլէրէ, վե սէրտաքլդլէրի էվ ալթընտան խաչպէր վէրտի. վե պիր ձումաա իրթէսի պայրամ կիւնիւ պունլարըն հէվիհինի պէրկէթտ չաղըրդդ տաձարտա թօփլատը. վե օրտաա օնլարըն էօնիւնտէ Յովասըն պաշընա թաձ դօյուդ փառիշահ եազլատը. վե ձիւմլէսի տէ շաղ լըղըդա էվ չարխատագ ամճինունէն գասդուդ էտիդ, "եաշասըն փառիշահ" տէմիշլէր: Գողոզնանըն պու շէյտէն խասպէրի եօղուտու, ձէմաաթըն պէօյլե պիրբիսիրինէ կէչմէսինի իչինէ թէսլիմ էտիդ, քէնատէ տաէմլէրդդ դօշուդ տաձարտա կիթտի. վե փառիշահըն էօյլե խաբէմ բիտէ օթուրտուդունու, վե բինձալըտրն վե ձէմի ձէմաաթըն օնուն եանընտա սէվինճ իչէ պօրուլտը չալտատ ալդրշտը օդուտուդլարընը կէօրտիւնտէ, խրըսընտան դուտուդուդ բուպտալարընը էրթտի. վե պու էթտիչինիդ նէ տիւրլիւ հիչլէքեաթլդդ տրը տէյի չաղըրմայա պաշլատը: Օ վազրթ ձէմաաթի օնու օրտաա թուքուդ էօլտիւմէք իսթէտիկէր. լաքին Յովհաթա պրըտմատը. տաձարտտան տրշարը չըդարըն տա Գողոզնէյդը տա, միւսթէշարլարընը տա էօյլե էօլտիւրիւն տէտի: Օնատն սօդրա Յովհաթա քահանայապետինի փառիշահտվ բինձալըտրա, փութ-

փերեսթլեյէ տաէր շէյլերի իչերինաէն գալարը-
մայա, վէ Ըլլահըն նամուսլարընը էյիճէ թուե-
մայա ահաէթիւրտի. իմոի չափըճադ կիտէյ, Գո-
դողիանըն եավաշըմըշ օլտուղու Բահաղ փու-
թուն փութխանէսինի եըդտըլար. վէ պիւթիւն
Յուդա թօփրաղընը փութլարտան վէ փութփէ-
րեսթլեյէ տաէր շէյլերտաէն թէմիզլէտիլեր. ասղը-
նա Յովաս Ըլլահըն տաճարընը տա թամիր էթմէյէ
էլ ուրուպ, իճադընա կէօրէ եաէրտը արըտաընա
գօտու: Յովհաղա քահանայապետ ասղ օլտուգնա
Յովաս փեաէյշահ պէօյլէ զահիտլընը վէ սալինլընը
լէ էյի կիտէր, վէ օնուն նասիհաթլարընըյա ի-
տաէրէ օլուրտուտու. լաքին հաչան քի Յովհաղա
էօլտիւյիւտէ, եավաշ եավաշ քէնտի րիճալարը-
նըն էյի նասիհաթլարընա դուլադ գօյարադ, Ը-
լահը պըրադըպ փութփերեսթլընը էթմէյէ պաշ-
լատը: Վ՚է պու պապատ Յովաս մարդարէլերտէն
փէք չօդ նասիհաթլար իչթիմայինտէ աէ, հիչ պիր
ֆայտաէ օլմատըգտան մատա, Յովհաղանըն օղլու
Ըզարիա Ըլլահտան կէօնաէրիլմիշ օլարագ տա-
ճարըն հավլեսինտէ քէնտինէ նասիհաթ վէրիպ,
պէօյլէ էաէրսէն իչինտ բաթ կիմսէյէ տէտիյի եէր-
աէ, Յովաս օնա էօյլէ պիր խըբսլանագ քի, օնուն
փեաէրինին քէնտինէ էթմիշ օլտուղու էյլընջլէրի
պիւտպիւթիւն ունուտուպ, օրտտա օնու թաշ-
լաթտըրագ վէ էօլտիւրտիւ քի, էօլտիւյու տրա-
տա, Ըլլահ կէօրսիւն վէ շէրաաթընը քէսսին
տէտի: Օնուն իչինէ իրթէտի տինէ Ըլլահ միւսա-
տաէ էթտի քի, Ասրայէլլէրի տէ պիր տաքէր իլէ Յո-

վասըն իւղէրինէ կէլտիլեր, վէ օնուն չօդլուգ տա-
քընինի զըրմայընտա փատիշահանի խատընէյի եավ-
մա էտիպ ալտըտար. վէ էօյլէ դալդըգ ենըլընինէ
կիթտիլեր: Յովաս տաէի պու շէյէ եիւրէյի զը-
ըտտըղընատան խաստէնմիշ եաթար ևքէն, խըղ-
մէքեարլարտան պիր դաչ քիշի պիր օլուպ, օ
կիւնահընդ Ըզարիա մարդարէնին էօլիւմիւնիւն
ինթիգամընը ալմադ իչին կիտիպ եաթաղընըն ի-
չինտէ, օնու պօղազլատըտար քի, զըղդ սէնէ վա-
տիշահընդ էթտի:

8: Յովասըն օղլու Ըմասիաս փէտէրինաէն
ասղը փատիշահ օթուրտուշունա նիւմի պիշ եա-
շընտայընտը. վէ փէտէրինի էօլտիւրմէնէրի թու-
թուպ էօլտիւրտիւ. վէ իւք ադըգա զահիտլընք
կէօսթէրտի: Յովասմ փատիշահընդ վաղիընտա
ասի օլան Ադոմալըտարը թէքրար քէնտի հիւքմիւ
ալթընա ալմադ իսթէտի. վէ քէնաինէն մէվճուտ
օլան իւչ եիւղ պին ասքէրինի քհաճի սայմայընդ,
ասօրթ եիւղ պին ասքէր իլէ օնլարըն իւգէրինէ
կիթմէք իչին, եիւղ դընթար կիւմիւչ իւճրէթ
իլէ եիւղ պին ասքէր ա՚է Խարայէլլիլերտաէն թու-
տու: Ըմասիա պէօյլէճէ հազըրլադ կէօրիւպ ձէն-
կի չըզաճադը արատա, Ըլլահըն թարաճընտան
պիր մարդարէ կէլիպ, էյէր Ֆիւթահաթ էթմէք
իսթէտիգէն, օ Խարայէլլիլերինն ասքէրինի կէրի կէօն-
աէր. զիրա Ըլլահ օնլարըն պիլէսինճէ աէյիլ տիր
աէտի: Ըմասիա տաէի, եա օ վէրտիկիմ ադճէ
պօշամը կիթմէյինտէ աէյի ձէվապ վէրտիկիտ, մար-
գարէ, գօրդմա, Ըլլահ օնուն եէրինէ տանա տա-

հա չօգ վէրկր տէտի: Օ վադրմ Ամասիա իմա-
աթ էմտի. վէ օ Իսրայէլէլէրի պիր թարաֆա
պրռադրըպ, նալընըզ քէնտի ադէրլէյէ Նդոմու-
լարըն իւղէրինէ կիմտի. օնլարան օն պինինի
պրռըպ, օն պէշ տէ էսկր թռւթառ. վէ ախըլլը-
խաքինձէլէր իլէ էօլսխւրսխ: Լաքին պռ ֆիւ-
թահամ քէնտինէ քէօմէկ պիր գաֆռ աչռը.
չռնքի Նդոմռլարըն փռթէլարընը առ ալըպ Ն-
ռռառաղէմ կէմիրտի. վէ Ելահը պրռադարադ
օնլարա թաւմայա պաշլառը: Ասղրա Ելահըն
թարաֆընտան մարդարէ կէլիպ, ադն օ ալլահ-
լարա նաբռ թաւխայօրսռն քի, քէնտի ձէմաաթ-
լարընը ադնին էլինտէն դռւրմադրըլար. վէ
պռնռռն իչին Ելահառն գաղէպինի պռլաճադրն
ադյէրէկ օնռ թէքռիր էմտիխաճ, Ամասիա խարռ
բրա օնռ հանընառան գօչառռ. վէ էյէր պիր առա
աղրընը աչարառն ադնի էօլսխւրխւրմ ադտի: Վ
պառէհռ Ելահըն գաղէպի շռ վէճճ իլէ Ամա-
սիանըն իւղէրինէ կէլտի. շէօյլէ քի դռւրռւխմէկ
իլէ վէ քէնտի գռվմէթինէ կռվմընէրէկ, Իսրա-
յէլլէրին փառիշահը Յովասա գարշը առ ձէնք
աչարտրա, օ ձէնքառ էօյլէ ֆիննա հալառ էնմիշ-
ատ քի, քէնտիսի ատ թռւթռւլռռ. վէ Իսրայէլ-
լէրը Նդռւռաղէմի գառաթ կէլիպ ալարտառ. շէ-
հիրին գալաէրինի ռրդարտառ. վէ նէ գառաթ ա-
թռն կիւմիշ վալրռա եաղմա էտիպ կէօթռռ-
ռէր: Պռնռռն լառառ ռա պիթմէտի. իլռա քէնտի
ասքէրլէրռ քէնտիսինէ առի օլռռ. օ վադրմ գօր-
գռռնառն նէհէմինի ռռղլայրդ Ռսիա շէհ-

րինէ գաչարտը. արդռառընառն կիտիպ օրռառա էօլ-
ռռ-տռխռլէր. վէ ռօղրա թէնինի օրռառն կէթի-
րիպ Նրռռաղէմառ կէօմռխռլէր քի, ձէռառն նէրմի
ռօղռռղ ռնռ փառիշահլըդ էմտի:

9: Ամասիանըն օղռռ Ռզիայը նախռա Նգա-
րիայը հաչառն քի փէդէրինառն ռօղրա փառիշահ
գօռառւլար ըռռա, օնարթը նաշընռառայրըռը: Պռ ռառխ
իւք սէնէլէրի զահիռաթը իլէ վէ Ելահա խըզմէթ
էտէրէք քէնտի տէվլէթինի խառրէ էտէր, օնռռն
իչինն ռտ իչի ըռառթ կիտէր. վէ ռմռռխլ փառի-
շահլառա գարշը ֆիւթահամլար էտէր իտի. վէ
քէնտի թօփրաղընռառա չօղ շէյլէր նառտառ. վէ ռռ-
քէրճէ շէյլէրի տէ էօյլէ պիր սրդռառընա գօռռ շ,
վէ շէհիրին գալաէրինի թառիր էտիպ մէթռնէթ-
վէրմիշ իտի քի, ռառիր ձէմի տէվլէթինէ օնռռռն
գօրդառրըռըլըպ: Լաքին պէօյլէ ռառառէթի հալ-
իլէ փառիշահլըդ էմթիքառին ռօղրա, նառմաշ նա-
մառ կէօնլիռ օ գառառ պէօյլռտռ վէ մռղրռւ-
լռպ քէռռ էմտի քի, գահռնայճա իշլէրէ տէ
գարշմադ իտմէտի: Օնռռն իչին պիր կիշի տէ
Ելահըն տաճարընառա էլինտէ, ռռրխառրըռա մէհ-
ռառա չըղրըպ գահռնայ կիպի պռխռռ վէրիր
իչէն, Ազարիա գահռնայառիռռ տառիր գահռնայ-
լարը տառ պէրռառէր ալարտառ գարշմարնառ չըղառ-
վէ օնռ թէքռիր էտէրէք, պռ ռէնէն իչին
տէյիլ. իլռա Ելահըն հռզռրռնառա պռխռռ
վէրմէք նառընըդ Ազարիանըն ռէրթէհէմինէն օլռռ
գահռնայլառա վէրիլմիշ տիր. իտռռ տառըն օ-
մայա քի, պռնռռնռռ Ելահա մադարտ պիր

ՀԷՅ ԵԱԽԱԶԱՊ ԵՒԲԱՒ, ՕՆՈՒ ԿԻՒԶԷՆԱԻՐՄԷՅԵՍԻՆ ԱԷՄԻ։ ՈՂԻԱ ՓԱՍԻՇԱՀ ՄԱԿԻ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵԱՒ ԳԱՐՁԸ ԱՇԸՐԸ ԼՐԸՊԱՆԱՐԸՂՆԱՍ, ԱԼԱՀԸՆ ՂԱԶԱԼ ՊԻՐԱՒՆ ՊԻՐԵ ԼՒԶԵՐԻՆԵ ԵՂԹԻՇԱԻ. ՀԷՕՂԼԷ ՔԻ ՊԻՒԹԻՒՆ ՎԻՃՈՒԱՒ ԱՆԻՆԱԵ ՈՒՅՈՒԶԱՆԱԸ. ՊԱՒՆԱՒՆ ԼՒԶԵՐԻՆԵ ՀԱՒԻՐՁԱԾ ՄԱՃԱՐԱՒԱՆ ԱՂԸՒԱԾԱՒ ԷՋԱԾ. ՎՔ ԼԱՒՆԷՍԻՆԵ ՀԷՔԻԼԻՍ ԷՕԼԻՒՆՃՂԷՅ ԴԱՒԱՒ ԷՕՂԷ ՈՒՅՈՒԶԼՈՒ ԳԱԼԱԸ ՔԻ. ԿՂԼԻ ԼՔԻ ՍԷՆԵ ՓԱՒԻՇԱՀԼԸՂ ԷՂԱՒ. ՎՔ ՔԷՆԱՒ ՎԱՂԹՐՆԱՒԱՆ ՃԷՄԱԹԸ ԼԱՒԱՐԵ ԷՂՄԷՔ ԼՀՂԻՆ ԷՎԼԱՒԸ ՅՈՎԱԹԱՄԸ ԳՕՒԼ։

10։ ՅՈՎԱԹԱՄ ՎԷՄԵՐԻ ԷՕԼԱԻՔԱՒՆ ՕՂԸՒԱ ՔԷՆԱՒ ԱՊԱՇՆԱ ՓԱՒԻՇԱՀԼԸՂ ԷՂՄԷՂԷ ՊԱՇԼԱՒԱԸԼՐԱԱ ՆԻՐՄԻ ՊԷՀ ՆԱՇՐՆԱՒԱՅԼԸԱԸ. ՎՔ ՕՆԱԼԹԸ ԱՆՆԵ ՔԷՆԱՒ ԱԷՎԼԷԹԻՆԻ ԳԱՀԻՒԼՔԸ ՎՔ ԱՒԱՅԻՇ ԼԼԵ ԼՒԱՒԱԼ ԷՂԱՒ. ՎՔ ՔԷՆԱՒ ԹՕՎԼԱՂՐՆԸ ԿՂՅԱԱԼ ԼՒՄԱՒ ԷՂԱՒ։ ՕՂԸՒԱ ԱՄՆԼՈՒԼԱՒ ՊԻՐ ԱԷՊԷՊ ԼՂԵ ՁՂՆՔ ԱՉԱԼԼԱՒ ԸՒԱ, ՕՆԱԼԸԸ ԼՂՂՆԻՊ ԼԱԼՐԱՃԿԼՈՒՊԱՒ ԷՂԱՒ. ՀԷՕՂԼԷ ՔԻ ԱՄՆԼՈՒԼԱՒՐՆ ՓԱՒԻՇԱՀԸ ԱՂՂՎԻ ԼԼՒԼ ԸՂԸՆԹԱՒ ԿԼՒՄԼՈՒՇ, ՕՆԱԼՂՆ ՔԼԼԷ ՊՈՒՂԱԱՅ, ՎՔ ՕՆԱԼՂՆ ՔԼԼԷ ԱՐՓԱ ԿԷԹԼՂԼՐ ԼԱՒ ՕՆԱ։ ԼԱՐԱՅԷԼԼԷՂՐՆ ՓԱՒԻՇԱՀԸ ՈՈՎՄԷԼԱՆՂՆ ՕՂԼՈ ՓԱՒԻՀ ԱԱՐԼԷՂՐՆ ՓԱՒԻՇԱՀԸ ՈՈԱՂՈՒԼԱ ՊԼՐԼՔԱՒ ՅՈՒԴԱ ՓԱՒԻՇԱՀԼԸՂՆՂՆ ԼՒԶԵՐԻՆԵ ՁՂՆԿԷ ՊԱԼՂՄՊԷ ԼԱԹԷՐ ԼԱՒ. ԼՔՔԻՆ ՀՂՆՂՒԼ ՁՂՆՔ ՊԱՇԼԱՒԱԱՆ ԼՎՎԷԼ ՅՈՎԱԹԱՄ ԷՕԼԱԻՒ, ՎՔ ԱԼՐՒԱՂԷՄԱՒ ԿՂՕՎԼՒԼԱԻ։

11։ ՅՈՎԱԹԱՄՂՆ ՕՂԸՒ ԱՔԱՉ ՎԷԱԷՐՂՆԱՒՂՆ ՕՂԸՒԱ ՓԱՒԻՇԱՀԸՂՂ ԱԼՐԸՂԸԱ, ՆԱԱԸՒ ՔԻ ԱՂՕՂ-

ԼԷԱԼՔ ՁՂՄԱԱԹԸՂՆ ԿԻՒՆԱԿԸ ԼՂՂՆ ԿԷՄՔ ԼՒՊԷՐԿ ՕՂՆ ԱԼԱՀԸՆ ՉԱՊԷՎԼՂՆՂՆ ՊԷՇԱՐԹԼՂՆՂ ՁՂՄԱԱԹ ԿՂՕՐՄՔՂՂԼԷ ԴՕՐԴՈՒԱ ՊՂԹԸՐՄՔՂՔ ՊԱՇԼԱՐԸՇ ԸՐԱ. (ՔԻ Օ ՎԱՉԸԼԹ ՅՈԱՅԼ ՄԱՐԴԱՐԿ ՕՆԼԱՐԸ ԼԹՀԱԼԼԼ ԷՂԹՔՔ ԼՂՂՆ ՕՕՂԸՐԱԱՆ ԱՉԱԱ ՕԼԱՁԱՉԼԱՐԸՆԸ, ՎՔ Օ ՊՒՇՂՂՆԼԷՐՂՆ ԼԱՐԱԱԱ ՕԼԱՁԱՉԼԱՐԸՆԸ ՓԼՇԼՂՂՆՂՆ ԼԱՐԱՓԼ ՎԷՐԱՒ.) ՊՈՒ ՁՂՄՂՆ ՈՔԱՉ ՀՂՉ ԱԱԼԱ ԴՈՒԼԱՉ ԱԱՄՅԼԸՊ, ԱԼԱՀԸՆ ՂԱՉԷՊԼՂՆԱՒՂՆ ԴՕՐՉՄՅԱՐԱՉ, ՎՔ ԼԱՐԱՅԷԼԼԷՂՐՆ ՓԱՒԻՇԱՀԼԱՐԸՆՂՆ ԼՒԱՐԷԹԼՂՆՂ ՊԱՉԱՐԱՉ, ՔՂՆԱՒ ՓԱՒԻՇԱՀԼԸՂՂՆԱ ԹԷՔԼԱՐԼՂՆ ՓՈՒԹՓՂԷՕԹԼԷՂՂԼ ՕՕՂԱՈՒ. ՎՔ Օ ԴԱՐԱԱՐ ՔԷՕԹԼՈՒԼԷՆԱՒ ՔՂ, ԱԼՂՐ ՊՂՆԱՒՂ ՓՈՒԹՓՂԷՕԹԼԷՐ ԿՂՒԱՒ, ՔՂՆԱՒ ԷՎԼԱՒԱԼԱՐԸՆԸ ԱՈՈ ՓՈՒԹԼԱՐԸՆԷՕՂՈՒՆԱՒ ԼԱՉԸՂ ԴՈՒՐԱՆԷԱՐԼԱՒ։ ԼՄՂԱ ՈՔԱՉ ԱԼԱՀ ՕՆԱ ԱԱ ԼՒՖԼԱՒԹ ԿՂՒԶԷՆԷՐԷՔ, ԷՎՎԷԼԱ ՈԱՐԼՂԼԷՐՂՆ ՓԱՒԻՇԱՀԸ ՈՈԱՂՈՒՆ ԿԷԼՒՃՂՆԱՒ ՄՂՕՐԱՐԸՂ ԱՂՄԱՂԼ ԷՂԹՔ ԼՔԻ, ՕՆԼԱՐԸ ՊՂՐ ԷՂՂ ԳԼՐԱՐԸԳԱՆ ՕՕՂԸ, ՊՂՐ ԱԸ ԱԱ ԷՂՐ ԼՂԹՐՈՒԱ Տ.ՐՄՐՀԳԱ ԿԷՕԹԼՈՒԱԼՒ։ ՕՆՈՒՆ ԱՐԳԱԱՐՆԱՆ ԱԱ ԼԱՐԱՅԷԼԼԷՂՐՆ ՓԱՒԻՇԱՀԸ ՈՈՎՄԷԼԱՆՂՆ ՕՂԼՈ ՓԱՒԻՀ ԿԷԼԱՒ. ՎՔ ԷՕՂԷ ՊՂՐ ԳԼՐԱՐ ՔԻ, ՅՈՒԴԱ ԹԱՐԱՃՔՆԱՆ ՊՂՐ ԿԼՒՆՂՒՆ ԼՂՂՆԱՒ ԼՒՎՈՒ ԼՒՐՄԻ ՊԼՆ ՔԼՂՒ ԹԷԼՂՖ ՕԼԱՈՒ. ՎՔ ԴԱՐԼԱՐԸ ՎՔ ՀՕՁՈՒԳԼԱՐԼԱՐ ԼՒԷԼՒՎ ՊԼՆ ՔԼՂՒ ԱԷ ԼԱՐԱՅԷԼԼԷՂ ԷՎԼԸ ԱԼԱՐԼԱՐ. ՎՔ ԱԱՂՐ ԷԱՂՄԱԼԱՐԼԱ ՊՂՐԼՔԱԷ ՈԱՄՂԱՅԱ ԿԷՕԹԼՈՒԱՂՂԼԷՐ։ ՂՆՁԱԳ ԱՕՂԱԱԱՆ ՈՎԳՂԳ ՄԱՐԴԱՐԷՆՂՆ ՆԱԱԻՀԱԹԸՆԸ ՄԼՆՆԷՂՂԼ, ՕՆԼԱԱ ԱՁԼԱՐԼԱՐ, ՎՔ ՀԷՐ ՊՂՐ ԼՔԹԼՂԳԱԼԱՐԸՆԸ ԴԱՂԼԸՈԱՐԱԳ Օ ԱԷՖԼ ԷՎԼՂԼՐՂ ԿԷՐԼՂԷ ԿԷՕՆԱԷՐ-

ալիքը: Այլեւ Աբեթ պատնեշուկա տա թուխտուղը քեօխու եօլտան կերի տուրմատրտա, Ելահ թէդքար Աորկերին փառիշահը Յասուն ախեր ալինախլէր լեն պիրլեքատ օնուն իւզերինէ դալտրտար քի, կէլիպ Յուդա թօփրաղընատան չօզ եէրլեր ատրտար: Օ վագրի Աբեթը տա չարէսի թխուքինիպ, քինտինին վէ տաճարըն իսպինէլերինի թօփլատը, վէ կէլիպ քինտինի օնտարըն էլինտէն խէյրա էթմէն տէյի Աորխամեան փառիշահը Յասդամփառասարա կէօնտէրտի: Ընճատ էօլէ տէ չարէ օլմատը. չունքի Յասդամփառասար օ պիր փառիշահտարը նէնտիքատէն ասրտա, Թէդքար Աբեթըն իւզերինէ տէ կէլտի. վէ կէրէք օնուն, կէրէք ըհճատլարընան նէ զատար ագձէսի դամընշտարտրտա, օնտարը տա չէքիպ ատլու օնու խարագձիւզար էթմէ: Աբեթ պու ախճիկլիքլերին ձիւմլեսինի կէօրտիւյիւ ատ տէ, նէնէ միսպատա ագլընը պաշնա թօփլամատը. իյտա փուքիւրդամլիքատ զամի տուրուպ, Աորխամեան տարահտարը տահա զուվվէթլի իմիշտի քի, պէնի նէնտիկի. օնուն իչին պէն տէ պուտատան ատրտա օ պարահտարտա թախայրմ, օնտարտա զուրատան տուռատրմ քի, պատա տա խարտրմ էթմինկեր տէտի. վէ Տրմբշտատրի փուխտարըն միհրտապընը կէօրտիւշ օլտուդունատան, Էրուտաղմատ Ելահընտա ատճատրնտա օնուն կիպի միհրտապ խափտարտատ. վէ օնուն խուդիւնտ քինտի տէ զուրատան ատռնատրտատ. ատրտա թտա օ տէրէճէյէ զատար հէմ միշտի քի, Ելահըն տաճատրընըն զատիւ տարընտ տա զատի-

փառիշահտրտար: Աբեթ պէօյլէ պինտամուտուդունա օնտալթը սէնէ փառիշահտրդ էտիպ էօյլէ էօլտու:

ՕԹՈՒՕՄՈՒԽՈՒ ՊԱՊ

Ենդէկիա փառիշահըն, վէ օնդան ատրտա նէհայէթինէ գապտար օլուրտան Յուդա պէլէթէտ փառիշահտարընըն հէփէսայէտի:

պ. թագ. պապ 18. 19. 20. 21: Ր. Պնաց. պապ 29. 30. 31: — թ. Տ. 3278:

12: Աբեթտան ատրտա օնուն օդու Ենդէկիա ատրտ փառիշահտրդը քի, հէրմի պէշ հաշընտատրտար: Յուդա պէլտիրէտի փառիշահտարընըն իչինէ տէ պուտուն կիտի զահիտ վէ Ելահտան գօրգար փառիշահ օլմատը. շէօյլէ քի թախթա կէչտիյի կիտի, փէտերինին վէ օնտան էվվէլքի փառիշահտարընըն ատրտրտըտը փուխտարը, վէ փուխտարընըն էվլատլարը մուխտաջ օլտուդարը փուխտարը, վէ փուխտարընըն էյիպ օրթատան զատարտրտը. Ելահընը տաճատրընը Թէդքար աչըպ հէրհանգի կիտի թէմէլլէտի վէ ատնատթտը. վէ Դաւիթին վէ Սողոմոնուն թէդթիպ էթմիշ օլտուդարտը կիտի էչքինքին զուրատան պաղտատր վէ պատտարտադարտ օլտուն, վէ Ելահանկի պայրատմատ վազվըտրտա խճրտա օլտուն տէյի քատհանայարտը վէ Դ. Ուտատիների քինտի արզատարընտա վէ նէղտամատարընտա զօտու: Ամեն տա էք թախթա կէչտիյի սէնէ Խարայէլլիներին թօփրաղընդն հէր թատրաճընտա մէքթուպատարընտա տահիլը կէօնտէրտի. վէ Խարայէլլիներին ախեր ալինխլերինի տէ զայրէթ կէթիրէրէք, Էրուտաղէմ փէք չօզ ա-

աէմ ձէլալ էթաէ. վէ ծնալըրըա պէրլէնքաէ էօյլէ
սալթանաթը պէր Օ՛սաէկ պայրամը էթաէ քի,
Սողոմոնաէ վաղէընաան պէրի տաճարըն իչինաէ
էօյլէ Ալլահանի պէր զինէթ օլմամըշըաը. չունքի
նըի պէն ինէք, վէ ծնէէաէ պէն գօյաէն գուրբան
էթաիլէր Ալլահա: Ա՛ֆ պու զինէթ ծնաէօրթ
կիւն սէուրախքաէն սօղրա, ձէմաաթ մահալլէ-
բինէ ալաէթ էթաիլքէրինաէ, ծնաան սօղրա
փութըաը գալըրմայա, վէ Ալլահա թէքքիլ
խըզմէթ էթմէյէ պաշլաալըաը: Օնաէն իչէին Ալ-
լահ տա Ադեկվա փաաէշահըն իչինէն բաաթ կէ-
թիրաէ քի, փէաէրինէն վաղէընաա զայպ էթաիք-
էրի էվրէլէրի ալինայըլէրին էլինաէն կէրի ալաը.
վէ քինաէ աէվէէթինէն հուաաուաունաա պէօյլութ-
մէյէ վէ գուվվէթլէնմէյէ պաշլաաը:

Պու վէձհիլէ մուգաաաէմ աէօյլէալյէմիլէ կէօ-
բէ փէաէրինէն զէմանընաան պէրի Ասրխեթան
փաաէշահընըն քինաէ խազէրլէրինէ գօմուշ օլաու-
դա վէրկիյի աէ հայան քի էաա էթմէք խաթէ-
մէալյէաէ, պու աէպէպաէն ածլայը քինաէ փաաէ-
շահլըղընըն օնաէօրաէնձէ ալնէալնաէ Ասրխա-
թան փաաէշահը Ալենքերիմ, ձէաէմ գուվվէթ
լէ Ադեկվանըն խազէրինէ ձէնկէ գալգաը: Ա՛ֆ
վէյաէը վէյ շէհիրլէրի ալարագ իլէրի կէլէա,
Ադաէա թաալիր օլմանա շէհիրէ հէթիշալյէաէ,
Ադուսադէմի աէ կէլէա ալաճագ աէյի Ադեկվա
գօրգաու. օնաէն իչէին չօգ զրնթաը կիւմիւշ ալ-
թաէն աէրինէյէա, պարըշ էթաէին վէ կէրի կիթաէին
աէյի օնա կէօնաէլաէ: Ադաէին Ալենքերիմ պուն

աա գանաաթ էթմէյէա, պու ձիւմլէ իլէ Ադե-
կվայա կիաէրէք, չարէ եօգ, միւձէրրէտ շէհիրին
գաէու լարընը պանա աչաճագաըն քի, կէլէա քիմ-
սէյէ զարար վէրմէաէն ասայիշ իլէ իչէրի կիրէ-
յիմ աէմէք իւղէրէ, քինաէ պէօյիւք սէրաաքէրի
Ասիսակըա մաղրուրձա խաալէր կէօնաէրաէ:
Ասիսակ աալէ կէլէա շէհիրին գալաաըն էօ-
նիւնաէ տուրաաը. վէ ձէմաաթա չաղըրարագ,
Ադեկվանըն աղըրնա պագըա աա Ալլահընըզ սիզ
պէնիմ էլիմէն գուրթարաճագ աէյի պօշ ևէրէ
ուաիա էթմէյէն. հանիյա, քինաէ գուվվէթիմ իլէ
հէվէսինի ենինէ հիւքմիւմէն ալթընա ալարագ
օ գաաար ևէրլէրին ալլահլարը պանա գարշը գօյա
պիլաէիլէրմի քի, սիզին Ալլահընըզ Ադուսադէմի
պէնիմ էլիմէն գուրթարա պիլսին աէաէ: Ադե-
կվա պու քիչիլէրի իշէթաէինաէ բուգաասընը
էրթաը. վէ պիր խաբար կիյինէա էօյլէ ալէագ
կէօնիւլլիւք իլէ գալգաը Ալլահըն տաճարընա
կիթաէ. վէ նիհայէթսիզ մէրհաէթիլէյէ պու շէյէ
քինաէիի պիր չարէ պուլաուն աէյի բինճա նէյագ-
լար էթաէ. հաթթա Ադասյի մարգարէյէ աէ ա-
աէմլէր կէօնաէրէա, իշէթ շիմաէ օրգիէթ վէ մէ-
շագգաթ կիւնիւ աէւ. աէնին տուաաա միւհթաճ
ըզ քի, Ալլահ պու Ասիսակըն քիչիլիլիւ-
աէօզէրինի իշէթաէ պիգէ մէրհաէթ էթաէին աէյի
աէօյլէթաէրաէ: Ադասյի մարգարէ տաէի օ աէմ-
լէրի թէքրար Ադեկվայա կէօնաէրէա, կիաէին օնա
աէօյլէյէն քի գալգինի գաէի թուբաուն, գօրգ-
մասըն, Ալլահ տուրմուշ տուր, Ալենքերիմ նէ

Երուսաղէմ կ՚երթար, նէ տէ կ՚ելնով մուհասէրէ էտէր. իլա ըէդել պէտնամ՝ օլարադ, ևինէ կ՚ելմլի ևէրէ տէօներ կ՚ուտէր տէտի: Վ՚ը չօդ կ՚ըձ՚ըքմէյով, մարդարէնին տէտլի կ՚ուտի օլաու. շէօյլէ քի օնուն իւդէրինէ կ՚ելէն կ՚ըձ՚ը, Ալլահ Սինէքերիմին օրաուտաունա պիր մէլէք կ՚էօնտէրտի քի, օրաատա ևիւզ ադքանն պին քիշի էօլտիւրիւդ ևէրէ տէրտի: Սինէքերիմ առաջահատն գալդըդ պու շէյի կ՚էօրտիւյինտաէ քինտիսի տէ գալան ապքէրիլլէ առիւ ածէլէ գաչըդ, քինտի մէմլէքէթի օլան ԵՒինվէյէ (Ն՚ուտուտ) կ՚ելմտի. վէ օրատա ապատը չօդ կ՚էմէտէն քինտի նըթի էվլատը պիր տէպէդ իլէ օնու էօլտիւրիւդ, քինտիլէր տէ Ե՚րմինիամանա գաչըդըլտը:

Սօղրա նատըր քի տէրլէր օ շէտիտ սըղլէթտէն Ադէվիա պիր ապը խատթէլլէյ տիւշտիւ. էօյլէ քի Նասրէդդարէ օնու կ՚էօրմէք իչին հաղնա կ՚ելմտիյինտաէ, վատիյէթինի էթ, վերա էօլլէձ՚էքտին, հաշամդյաձ՚ադտան տէտի օնա: Ադէվիա տատի օ վապրէթ ապդյարտադ քինտինէ մէրհամէթ էթտին տէյի Ալլահա միւտաձ՚ատթ էթտիյիտ, Ալլահ տատի Նասրէդդարէյի թէքրար օնուն հաղրնա կ՚էօտէէրտի, վէ տուտանը իշլէմտիմ. իտոի տանտաէօյլէ թէքմիլ շէհձ՚ամէրտիմ քի, իւչ կ՚ուտնէ զատատ ադյադա գալդըդ տաճատա կ՚ուտէ պիրէտտին տէտի: Պունատան մնատա օնպէշ սէնէ տատհա հաշյաձ՚ադ, վէ Սինէքերիմին էլինտէն քինտինին վէ Ե՚րուսաղէմին պիրթիւն պիրթիւնէ դուրթուլաձ՚ադ օլատուդունու տա Ադէվիայա վատ էթտի. վէ

պու սէօյլէտիքլէրինին տահիհլիյինէ Նասրէդդարէ պիր նըշան տա կ՚էօտմէյէրէք. ԵՒանէ Ա.քադտատթը թատիր օլունան պիր կ՚ուն տատթընըն կ՚էօրկէտի միւձ՚իւզաթըդա օն տէրձ՚է կ՚էրի տէօնտիւ: ԵՒտոի Ադէվիա էօյլէ տէտիյի կ՚ուտի թէքմիլ շէհձ՚ա պուլտուդա, Ալլահա թէշէքքիւրէն, ,, ԵՒևնդերիմին պէնտէն գալդտըդընտա ,, տէյէրէք պաշլայտն ադդըդը ինձա կ՚էթտի: Օ վապրէթ Ադէվիա կ՚ուտնէն տօսթտու օլան Պապիլօնլուլարըն փատիշահը, օնուն միւձ՚իւզաթըդա տիւշէտիյինի իշլէմէյէ, իւչ էնէրի վատիթատըդա թէպրիք մէքթուպու վէ պէրատէր հէտիյէլէր տէ կ՚էօնտէրտի: Ադէվիա օնուն իւչ էնէրինին մուհասէպէ իլէ պուլ կ՚էթտի. վէ ինձիլիսար էտէրէք օնլարըն կ՚էօնտէտէ աչըլտըդ օլան պէօյիւքլիւքլէրինի վէ զէննկինլիքլէրինի օնլարտա կ՚էօտմէյէրտի: Լաքին Ալլահ պու շէյի պէյինձէտիյինտէն, Նասրէդդարէյի կ՚էօնտէրտի քի, կէնդով Ալլահըն թատրաձ՚ընտան օնու թէքտիր կ՚էթտի. վէ պու կ՚էօտմէյէյին շէյլէրին թօփու պիր կ՚ուն պաշլօնա կ՚իտէձ՚էք. վէ կ՚էտտաղարըն վէ թօփունտարըն տատխ պաշլօնդու կ՚ուտնարըն փատիշահդընա գուդ օլատաղտատ տէտի: Ադէվիա տատխ օ սէֆիլլէքլէր քինտի կ՚իտնէտտէ օրմանյաձ՚ադը սէպէպ պու դատտարընտա տա Ալլահա թէշէքքիւր կ՚էթտի: Պէօյլէ զահմէտլիք իլէ Ադէվիա կ՚իտտի տօղուդ սէնէ փատիշահդըդ կ՚էթտիքտէն տօղրա կ՚էօլտիւ. վէ Ե՚րուսաղէմ շէհրինտէ տաթթանատ բրա կ՚էօտմէտի:

13: Ադէվիանըն ատդատարնատան օղլու Ա՚անատէ

փառիշահ օթուբաու քի, հինիւղ օնլքի հաշընաա չօճուզ ուտու։ լաքին հաշայըշը վէտէրինին զահլայկինէ հիչ պինդէմդ իտի։ Օնաւն իչլին հիւքումէթի էլինէ ալտըղը կիտլի, վէտէրինին զօուտուղու հօլու թէպահլ էթտի։ ձէմաաթը թէքթարէն փութփէրէսթլէյէ չէվէրտի։ վէ էօյլէ պիր էթտի քի, տինախլէրին իչինտէն ալըդ ձէմաաթա թահտարըմաադը փութ զալմադը։ հաթթա Ալլահըն տաճարընըն իչինէ ահ փութ տիքիտ տաճարը թէնձիս վէ փութխանէ էթտի։ վէ ահէր փութփէրէսթլէր կիտի օ փութլարա քէնտի էվլադլարընադ տա զուրսան տունարըդը։ ալէյհսսալաթու վէսսալամ խաւտա սէհվէրտազլըդա վէ ահիր զամնա պինդէր տուրմուշ լուդա քէօթիւ շէյլէրէ քէնտինի վէրմիշ իտի։ Զամանդա տա գանաաթ էթմէյէտ, պէօյլէ պինամուազուդլարադա կէրի տուրսուն տէյլ քէնտինէ վազ վէ նասիհաթ էտինլէրի թուդաբ էօլմէյինչէ քիշիլէրին զանընա կիրտի։ զուրանդա պիրի տէ Նասրի մարզադա օլտու տէրլէր քի, քէնտինի նասիհաթլաադը իչին աղաճտան տէմէրէ իլէ եարը պէլինտէն քէտիրիտ էօյլէ էզիյէթ իլէ էօլմուշ։ զու Ա՛ռաաէնին էթտիյի պինամուազուդլար քի, քէնտինտէն էվվէլ օլան Յուդա փառիշահլարընըն եահուդլաշմադա տահա իլէրի կէչտի։ Ալլահը էօյլէ կիւճէնտիրտի քի, Իսրայէլիլէրին փառիշահլըղընը նասըլ քի քիւլլիյէն էօզ էտիպ զալմըշտըմ ըտա, Յուդա փառիշահլըղընը տա էօյլէ օրթաան զալմըշտըմ տէյէրէք թէքմիլ

պէճիլինի քէտտի։ Լաքին զու ձիւմլէ քէնտի էօլչէուզ մէրհամէթիյլէ, Ա՛ռաաէնին պիւթիւն տունադա զիր թէօվպէ իսրայիլ օլմադըդը մուրատ էթմէյինչէ, Ասուրիաան փառիշահընըն կէլիպ Երուսաղէմի ալմադընա, վէ Ա՛ռաաէյի պինճիրիլէր իլէ զադը պապիլօնա կէօթիւրմէսինէ միւսաադ էթտի։ վէ օրադա զընտանտա մահզուս օլսուղու վազըթ լութուֆ վէրտի քի, էթտիյի շէյլէրի թանըտը, խաթա էթտիմ տէյի չաղըրտը։ վէ ապաշնադրանք էտէրէք նասըլ քի բիվայէթ օլունուր, օ “Նա հէր շէյէ գաադը ահիպ Ալլահ,, (Տէր ամենակալ Ասուած) տէյի պաշլայան նէտտամէթ տուսաբընը էթտի։ Սօղըա Ա՛ռաաէ պէօյլէ ձան ու կէօնիւլտէն թէօվպէկէ կէլտիյտէ, Ալլահ տա օնա մէրհամէթ էտիպ, օ էսիրլիքտէն գուրթարտը։ թէքրար քէնտի փառիշահլըղընա տէօնտիւրտիւ, քէնտիտի տէ օնտան սօղըա Ալլահըն հուզուրունտա քէնտինի ալչալտըպ, գօտուղու փութլարը վէ փութփէրէսթլէյէ տաիր շէյլէրի գալտըրըպ, իլէրիքի կիտի Ալլահա խըտտաթէթ օլունմատընը էմր էթտի։ վէ պադը գաան էօմրիւնիւ զահլայինէ կէչիրտիք, էլլի պէշ սէնէ փառիշահլըղ էթտիքտէն սօղըա, բահաթլաղըդա էօլտիւ։

14։ Ա՛ռաաէնին օղլու Ամոն փէտէրինին արգասընա նէրմի նքի հաշընտա փառիշահ օլտու։ վէ փէտէրինին իլէրիքի քէօթիւ եօլունու թուպ, թէքրար փութփէրէսթլէյէ կիրտիտի։ լաքին օնաւն թէօվպէսինէ պադըպ էյի խըտթինէ

ալմաստը : Օնուն իչին Ալահտա օնու զազէպլէմի. շէօյլե քի փառիշահլըզընըն օնիքինճի աչնէսինաե, քէնաի խըզմէթճիլէրի, եէրինե ասկը փառիշահ օթուրմատըմադ իչին խանէսի ակրունինաե, օնու թուքատ էօլսիւրսինլէր :

15 : Պունուն իւզէրինե ձէմաաթի պիրլէշիփ, փառիշահը էօլսիւրինլէրի էօլսիւրսինլէր . վէ Ամնուն օղլու Յուսիայը (քի ակքիզ եաշընատա կիւնահսըզ պիր չօճուղուատու) թուքատ փառիշահ էթմիլէր : Պու Յուսիա զայէթ զահիտ օլսուդունաան, փէյէրինին գօատուդու փուքլարը, վէ օնաան տահա էվվէլսանէն գալմըշ օլան փուքփէթլիյի տաիր շէյլէրի Յուդա թօփրաղընաան գալդըրըպ թէմիզլէմէք իսթէտի. հաթթա իւչ եիւզ ալթմըշ սէնէ մուդաատէմ մադրաբինէն Խարայէլլիլէրին Յերուսաղամ փառիշահընա սէօյլէմէյէ օլսուդունա կէօրէ, Խարայէլլիլէրին թօփրաղընատա տահի էլինին էէթիշահի եէրլէրսէ, փուքլարը վէ օնլարըն միհրաապլարընը էզդըր : Օնաան ասրը հաչան քի Ալահըն տաճարընը թամիր էտիպ տօնաթմայա էլ ուրսուլսուա, քահանայլար տաճարըն իչինի գալդըրմըզըպ նիչամ լատըգլարը ատառա, էպքիտէն գալմա պիր նամուս քիթաապը պուլսուլար քի, պաղըլարըն սէօնմէսէ կէօրէ Մոսէս մադրաբինին էլինէ եազըլմըշ ըտը . պու քիթաապը փառիշահըն հուզուրունա կէօթուրուլուպ օզուտուդլարընատա, օրտանտա եէթիշանլէր իսէ քի, Ալահըն նամուսլարընը թուքմայանլատա զազէպ թէհլիսէ էտէրլսէ . օ վազըթ

փառիշահ քէնաի փէյէրինին վէ տէտէլէրինէն Ալահա զարըզ կէթսէյլէրի շէյլէրի, վէ էօյլե իլէ Ալահը օ զաատար կիւճլէնսէյլսէյլէրինի խաթըրընա կէթիրէրէք, աշըրը քէտէրինաէն բուպասընը եըրթտը . վէ կիթսինլէր պիր մադրաբէյէ սիւալ էթսինլէր քի հալիմիզ նիճէ օլաճադ տէյի չաչըլճադ տահմլէր կէօնտէրտի : Օ տահմլէր հաէան քի Ովդան խալինտէ պիր մադրաբէ զարընընա կիթսինլէր խա, Ալահըն թարաֆընտան պունլարա վազզա օ քիթաապըն իչինտէ եազըլը օլան զաղէպլէր կէլճէէք տիր . լաքին փառիշահըն զահիպլիյի իչին Ալահ օնա էօրնէճէյէ զաատար բահաթլըզըրա եաշայըպ օ կէլճէէք պէյլէրի կէօրմէսին տէյի մէրհաճէթ էտէր տէտի : Յոխա փառիշահ պու շէյի իչինէ տիյի կիւճլէնճէյէ զաատար բինճալըտըր եաոընա թօփլատը . վէ էօյլե ձէմաաթ տահի պիրլիքտէ օլարազ տաճարա կիթսինլէր . վէ օրտաա թէքրար օ քիթաապըն աչօղլէրինին էօնլինտէ օզուտուդան ածղրա, ճանու կէօնիւլսէն Ալահըն թէնպիհլէրինի թուքմայա, վէ փուքլարըն շէյլէրինի իչէրինտէն ատՖ էտէրէք, եաընընը Ալահա սատադաթը խըզմէթ էթմէյէ տահ էթտիլէր : Պէօյլե թէնպիհ թուքտարադ, վէ Յոխա փառիշահըն էյի խարէթի կէօզէրինին էօնիւնտէ օլարազ ձէմաաթի խալահ օլարաք : Ամթա պունատան մատա Յոխա թամ Մոսէսին նամուսու մուձխիմինձէ էօյլե սալթանաթը պիր չաաիկ եաիտը քի, քէնտիսինէն էվվէլ հիչ պիր փառիշահ օնա պէնզէրինի եաճմըշ տէյիլ խտ.

շէյլէ քի օ վադրէթ օթուզ սին զօյուն քէչի, վէ իւչ սին ինէք գուրսան էթմի. վէ Ալլահըն Ահա սանտըղընը տա ալըպ իթիսարըլա տաճարըն ի-չինաէ քէնան մահալինէ գօտու: Յովսիա պու էյլիքլէրին հէվիհինի ատ իճրա էթտիքտէն սօղ-րա, փառիշահլըղընըն օթուզ պիրինճի սէնէսին-ատ, Ալլահ չօղու ատֆա թէհտիտ էթմիշ օլսու-ղունա կէօրէ ձէմաաթըն իւզէրինէ կէլէճէք զա-զէպլէրի կէօրմէսին տէյի, արթըզ օնու տիւնեա-սան գալտըրմագ իսթէմի: Օնուն իչին Ասորիա-թան իւզէրինէ ձէնկէ կիթմէքտէ օլան Ամըր-լալարըն փառիշահը Նէբաւովա գարշը քէնան-լէյինտէն ձէնք ացմայա օնու պօշ պրոպատը: Պու ձէնքտէ Յովսիա պիր օգուլա ֆէնա հալտէ ու-լուլտու. վէ Երուսաղէմէ կէթիրիլէր ևքէն էօլ-տու. օնուն էօլիւմիւ իչին ձէմաաթ ազիմ եասա կիտիէր. վէ սալթանաթըա կէօթիւրիւպ մէ-զարա կէօմտիւլէր. Երեմիա մարգարէ տախի օնուն իւզէրինէ պիր մաթէմ ոկյթի եափտը:

16: Յովսիասան օղլա ձէմաաթ օնուն էվ-լաալարընան Յովաքազ իամինտէ նիրմի իւչ եա-շընտա պիրինի քէնանէրէ փառիշահ գօտուրտը քի, վէսէրինին զահիաէկինի պրոպատըպ, օնուան էվվէլքի քէօթիւ վառիշահլարըն ապգասընա կիթտի: Օնուն իչին Ալլահ տա օնուն փառի-շահլըղընըն միւսաէթինի դրսալթտը. շէյլէ քի իւչ այտան օղրա, մուգաատէմ զինքր էթտիկի-միզ Ամըրըլալարըն փառիշահը Նէբաւով Ասո-րիէրին ձէնկինտէն կէրի տէօնտուրմէտէ, Երու-

սաղէմ կէլիպ Յովաքազ փառիշահը թախթըն-տան էնտիրտի, վէ զինճիրէ ուրուպ սիլէհինճէ Ամըրտա կէօթիւրտիւ քի, օրատա էօլտիւ: Ա-նէրինէ նիրմի պէշ եաշընտա օլան օնուն պէօյուք դարընտաշը Եղեհակիմ փառիշահ նատպ էթտի. վէ իամինէ թէպտիլ էտիպ Յովակիմ գօտու. վէ սէնէ պէ սէնէ էտա էթմէք իւզէրէ աղըր վէր-կիէր պաղլատը:

17: Պու Եղեհակիմ եախօտ Յովակիմ տէտի-յիմիլ տէ, փէտէրի Յովհայա պէնզէր չըզմա-ըզտան պաշգա, օ պէր դարընտաշընտան տահա քէօթիւ վէ պինամուս պէր եօլ թուտուս. վէ Երեմիա մարգարէ հէր նէ գաստր չօք տէֆա օնա նասիհաթ վէրիր իտիյիսէ տէ, պէր ֆայտէսի օլ-մազըտը: Իմդի տէօրթ սէնէտէն սօղրա պապիլօն փառիշահը Նաբուգոդոնոսոր կէլիպ Երուսաղէմ-ալտը. վէ Յովակիմ փառիշահը զինճիրէր իլէ պաղլը Պապիլօնա կէօթիւրտիւ. վէ պիրազ վա-զրէթ եանընտա ալըգօսուդսան սօղրա, իւզէրինէ աղըր վէրկիլէր գօյուպ, էօյլէճէ պրոպատը: Յո-վակիմ տախի իւք աղըզա պու վէրկիյի էտա էթտի իսէ տէ, սօղրատան պաշ գալտըրըպ Նաբուգոդո-նոսորա տսի օլտուղունտա, օ վադրէթ Պապիլօն-լուլար վէ Ասդէհալըլար (քիլտանիէրէր) թէքրար իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիէր. վէ ուզուն վադրէթ ձէնգիլէշտիքտէն սօղրա, ազըպէթ Երուսաղէմի ալըպ կիտտիէր եաղմա էթտիէր. վէ Յովակիմ փառիշահը տա օնպիր այնէ փառիշահլըգ էթ-տիքտէն սօղրա էօլտիւրտիւլէր:

18: Երբ առաքեալները օնուն օրդու Յերքոնիա քի, Յովհաննէս ան աէնիր իան, օնսէքիզ հաշընուա վասիշահ օլաու. վէ պունուն քէմլիյի ան վէ-ասլինան աշաղը գալմազ ըտը: Ամոն չօդ կէչ-մէյիա ևւչ այնան սօղրա Նաբուզոդոնոսոր թէք-բար կէլան Երուսաղէմի մուհասէրէ էտիպ ալտը. վէ պևւթիւն շէհիրին վէ տաճարըն ալթունու-նու կևմիւշևնիւ հաղմա էտէրէք, հաթթա վա-սիշահը ուա ձէմի սարայ ահալիսի վէ րինճալու-րըդա վէ սոկ պինելէրձէ էսիրլեր իլե պէրլիքտէ Երուսաղէմտէն չըղարըպ Պապիլօնա կէօթևւ-ուս. վէ օրտուա գալանլարըն իւզէրինէ ան, հօ-դարըուա զինքը էթմէյիմիզ Յովսիա վասիշահըն էն քիւչիւք օղու Սեդեկիայը եէրսի իւչ հաշընուա օլտուղու հալտէ, քէնտի հիւքմիւ ալթընուա օ-ղարագ վասիշահ գօտու:

19: Պու Սեդեկիանըն քէմլիքլէրի վէ պինա-մուսուպլարը գարընտաշլարընըն եասիտըղլարըն-ուան ուա իլէրի կէչտի. էօյլե քի քէնտի քէօթիւ իպրէթլէյիլե քէնտի հիւքմիւ ալթընուա գալան ձէ-մաաթը ուա օ տէրէձէ պօզուս քի, վուճուհէ-րէսթլէրտէն աշաղը գալմազ ըտըլար. վէ մար-գարիլէրին վազըարընա գուլագ սամտարըգան մա-ուա, օնլարը գէվգէ տախի ալըրդտըլար: Օնուն իչէին Ալլահ ուա, քէնտի եէմինլէրինէ գարշը Նա-բուզոդոնոսոր վասիշահա ասի օլմայա օնլարը պօշ պըռագտը քի, իլէրիաէն Իսրայիլլիլէրին օն սիլ-սիլէսինէ էթանյի կիպի, գալան Յուդա սիլսիլէ-սինին վասիշահլըղընը ուա օնուն էլինյինէ քիւ-

էէն սիլսիլ օրդուսուան գալտըրըպըն: Պէօյլէ էթ-սիքլէրինէ Նաբուզոդոնոսոր ուա սայըպըղ ապքէր իլէ թէքպար Նահուսիաէթանա կէլտի, վէ էվվէլ էմրուէ Նահուսիլէրէ եարտըմա կէլմիշ օլան Մը-սըրլըլարը եէնիպ, սօղրա ուա Երուսաղէմին իւ-զէրինէ կիթտի. վէ լէքի սէնէ ֆէնուա հալտէ մու-հասէրէ էթտիքտէն սօղրա, շէհիր գուվվէթ իլէ հիւճիւմ էտիպ, գալանըն պիր թարաֆընը նը-գարագ շէհիրէ կիրտի: Օ վագըթ կէչէ իլէ շէհիր ահալիսի դաչան գաչանա օլաու. վէ օնլարըլա պիրլիքտէ Սեդեկիա վասիշահ ուա շէհիրտէն տը-շարը սիվիշիպ գաչմազ իւզէրէ իքէն, Քալդէա-լըլար օնու թանըտըլար. վէ արգասընա սիւշե-րէք թուլթուպ Նաբուզոդոնոսորուն հուզուրունա կէօթևւրտիւլեր: Նաբուզոդոնոսոր ուախտ էթ-տիկի սաաուգալթըղ լըղը եիւղինէ ուրտուգաան սօղրա, էվլատլարընը վէ միւսթէշարը օլան րի-ձալարը օրայա կէթիրթտիկտէ, կէօղևնիւն էօ-նիւնտէ օնլարը էօլտիւրթտիւրտիւ. պաաէհու-քինանինն ուէ կէօզէրինէ օյաուրուպ զինճիրլէր իլէ պաղլը էօյլէ Պապիլօնա կէօթիւրտիւ:

Օնուան սօղրա Նաբուզոդոնոսորուն րիձալու-րընուան Նաբուզարդան իսմինուէ ձէլլատ պաշը Երուսաղէմէ կէլտի. վէ Ալլահըն տաճարընը վէ վասիշահըն սարայընը սօյուպ, նէ վար նէ եօղ-ուսա գալտըրտը. վէ աթէշ վէրթիպ եադտը. վէ շէհիրին գալաարընը երդրուպ եէրլէ եէքտան էթ-տի. վէ ձէմի պէօյուքլէրի վէ վարլըէթ սահիպի օլանլարը թուլթուս Պապիլօնա կէօթիւրտիւ.

էօյլէ քի օրտոս հալընըղ ֆադըրըլար, իշէ հաւ-
րամազ ատէմլէր, վէ չէֆթէձիլէր գալըրլար։ Վէ
օ գալան ձէմաաթըն իւզէրինէ ատ Նարուդոդո-
նոսորուն էմրիլլէ, Նահուտի միլլէթինատէն, վէ
Մասեհա սաքինէլէրինատէն Ըքիլամըն օղլու Գո-
դոլիա իամինատէ պիր մէմուր գօտու։ Պու ատէմ
պիր աղ վաղըթ ասայիշ իլէ իտարէ էթտի. թա
քի Յուդանըն փառիշահընի սիլսիլէսինատէն Նա-
թանիանըն օղլու Իամայէլ իամինատէ պիր քիշի
քէնտի միւթթէֆիգի օլան Նահուտիէր իլէ պիր-
լիքտէ կիտիպ, Գոդոդոիայը հէյլէ իլէ էօլտիւ-
տու. վէ օնտան եաղմա էթտիյի մալըէր իլէ չը-
դըպ դաչար էյքէն, Ասրէնին օղլու Յոաղնաթան
ատքէր իլէ օնուն արքասընա տիւշիւպ գօվտա-
տրըղնտա, օ տախի եաղմա էթտիյի շէյլէրի պը-
լադըպ, կիւճ հալ իլէ պաշընը դուրթտարտը. վէ
Գոդոդոիայը էօլտիւտիէ քէնտիսինի թահդիք
էտէն Ըմմնուէլլէրն փառիշահընըն եանընա կիթ-
տի։ Պատէհու պու Յոաղնաթան տէտիյիտիղ քի,
գալան Նահուտիէրի պաշընա տէրնէյիպ օնլարա
հիւքիմտարլըգէտէր իտի. Գաղդէալըար քէնտի
իւզէրինէ տէ կէլմէսինէր տէյի եիւրէյինէ գօրգու
կիւրտիյինատէն, հէր նէ զաման պու խուսուստա
Նրեմիա մարգարէյէ սիւալ էթտի, վէ հիչ գօրգ-
մասըն եէրինատէն զըմբըտանմասըն տէյի Ըլահընը
էմրինի օնտան իշիթտիյիսէ տէ, պուճիւմլէ Նրե-
միանըն սէօղիւնէ գուլաղ ատմայըպ, ձէմաաթըն
Թօփունու պէրապէր ալարադ Ամըրըա զաչար քի,
սօղտա Ըլահ օրտաս զաղէպլէրինի վէրտի։

Պէօյլէձէ պիւթիւն Իսրայէլլիէրին փառիշահ-
լըղը Սաուղատան պաշլայարադ պէշ հիւզ սէքսէն
սէնէ սիւրտիւքտէն սօղրա, վէ օն սիլսիլէսինին այ-
րըլտըղընատան պէրի իւչ հիւզ սէքսէն սէքիղ սէնէ
սիւրտիւքտէն, վէ օնլարըն փառիշահլըղընըն դալգ-
տըղընատան պէրի եիւզ օթուզ տէօրթ սէնէ կէչ-
տիքտէն սօղրա. օնլարըն կիւնահլարընը վէ պի-
նամուսուդլարընը մարգարէլէրին (վէ խուսուսա
Նրեմիա մարգարէյինին) աղըդտա եիւզլէրինէ ու-
րարադ. վէ էյէր տէօնմէղլէր իսէ, քէնահլէրի
քիւղլինէն խարադա վէ տինսիղլէրին էլինէ թէսլիմ
էտէճէյիմ տէյէրէք, Ըլահընը չօգ տէքա էթ-
տիյի թէհտիտ մուճիպինճէ, Յուդա փառիշահ-
լըղը տա քիւղլինէն մահվ օլտու պիլթտի։ Օնտան
էէթմիշ սէնէ սօղրա վադտա Ըլահ եինէ մէրհա-
մէթ էտիպ քէնտի թօփրագլարընա տէօնտիւլէր.
լաքին տահմա ախէրին հիւքմիւ ալէմընատ պու-
լունուպ, օ իլէրիքի միւսթափիլ ազատլըղլարընը
էլէ կէչիրէմէյէճէլէր. Նատըր քի արըտարյա մահ-
լինատէ նադլ էտէճէյիզ։ Է իմտի պունտան սօղրա
Իսրայէլլիէրին վէ Յուդանըն փառիշահլըղլարը
զէմանընատա, եախօտ սօղրաքի էսիրլիքլէրի վա-
զըթտա զուհուր էտէն պաշդաճա քիշիլէրէ միւ-
թաալլիգ օլան հիքմայէլէրի դօմադլըղլըմըզ միւ-
նասիպ կէօրինիւր։

ՊԼՅՈՆԱՅԻ ՀԻՍՍԻ

Լոքայէլէլէէյն փոսիլահլըղը, էախօտ ուղբաւէ էուէլէ-լէէյն պէհանըգօտ պը-հու-ը էսէն պաղձօցա ւէլէլէէյն հէ-էայէլէէյ։

ՊԻՐՒՆՃԻ ՊԱՊ

Տ-ըէլէն հէ-էայէուէ։

Թ· Տ· 3290։

Տրլիթ Լարայէլ միլէթինաէն, վէ Նևիթա-ղիմ սիլսիլէսինաէն օլուղ, Թէղլուէ շէ հրինաէն իաւ. վէ Լարայէլլելէրին օն սիլսիլէսինէն վուԹ-վէրէսԹլէյի վաղԹընաա, քէնաիսի ատիմա Ըլլա-հէն խլղմէԹինաէ վէ զահիաղնը լէզ եաշայատաղ, Ցերոբովամըն գօտուղու ատնալարա Թաւիմաղ. իլա Մովսէսին նամուսունա Թաալի օլարաղ, հէր Ըլլահանի վինէԹ կիւնլէրինաէ գալդար Յուդա Թօփրաղընա կէչէր, Երուսաղիմ ատձարընա կի-տիպ, օրաաա քէնաի ահարնը վէ աուաարնը էաէր իաի։ Էաչան քի Ասորիաթան փաաիշահը Սաղ-մանասար Լարայէլլելէրին օն սիլսիլէսինի էաէր էաիպ կէօԹիւրաիւիւաէ, Տրլիթ ատ օնլարընա պիրլիգաէ ԹուԹուլուպ, Հինէհէ (Ասուր) կիԹաի. վէ քէնաի գէվձէաի Ընայընա, վէ պիր Թանէձիք էվլաաը Տրլիայընա օրաաա օ վուԹ-վէրէսԹլէր իչինաէ ատիի քէնաի զահիաղնինի պրըաղմաաը. վէ քէնաի միլէԹինաէն օյան էսէր-լէրին վէգ չօղ Լարայընարնաա էվԹիշիր իաի։ Օնաէն իչին Ըլլահաա օնուաղըշաաը. վէ Սաղ-մանասար փաաիշահըն օ գաաաը սէվկիւլիւսու օլաաւ գի, օնաւ գէնաինէ վէգիլ իաալ էԹաի. վէ իաԹէաինի էէրաէ կէգնիպ եիւրիւէյ օնաա բուէ-ատի վէրաի։ Սաղմանասարաան սօղբա Սէնէգե-րիմ փաաիշահ օլուպ, (հօգաըբաա գնգը էԹաի-յիմիզ կէօրէ) Նգեկիայըա էԹաինի ձէնգաէ էէ-նիէրէգ կէրի աէօնաէ յիւաէ, հիւգմիւ ալԹընաա օյան Լարայէլլելէրէ աշըրը ատուշմէնգնիզիզ մուա-ձէլէ էաէր, վէ չօղ գիշնէրի ԹուԹաի էօլաիւրիւ իւաիւ։ Տրլիթ իաէ կէձէլէրի կիղլիձէ կիաիպ օ էօլիւլէրի կէօմէր իաէ. ատուձիհէԹաէն փաաիշահ Տրլիթի աէ էօլաիւմէգ իաԹէաէ. օ տաէի գա-չըպ եիւգիւնէ սադլաաըղը իչէն, օյան վարիյէԹի փաաիշահ Թարաճընաան զապԹ օլունաուս։ Լա-գին հաչան գի Սէնէգերիմի էօլաիւրաիւլէր իաէ, Տրլիթ ԹէԹքաի իաանէաինէ աէօնաէ. վէ նէրգնգ իայր ամէլէրինի էլէէն պրըաղմայընպ եինէ իձրա էԹմէյէ պաշլաաը։ "Նիձէ գի պիր կիւն աէ պիր աունԹուլուս սուֆրա ԹէրԹիա էաիպ, գէնաի Թաալլուպէրինէ պիրլիգաէ Թաալ էաէձէգ իա-գէն, եուրդի ատյանմայընպ, կիԹաին ատօլաշըն, վէ Լարայէլ միլէԹինաէն ֆաադը վէ միւհԹաձ պիր գիմաէ պուլուաաա ալըն կէԹիրսին, վէ քէնա-տիլէր նէ պիրլիգաէ սուֆրայա օԹուրԹաուսուն աէյի քէնաի օղլու Տրլիայը կէօնաէրաի. վէ օ կիաիպ չաիրձաէ կէրի աէօնէրէգ, Լարայէլլելէր-աէն պիրինի էօլաիւմիւշլէր ատաղա պրըաղմըշ-լար աէյի փէաէրինէ նադլ էԹաի։ Տրլիթ պուն-դար իշլիԹաինի անաէ, էօնիւնաէգի Թաաամը պրըաղըպ,

առաջէպ կիմաւ օ էօլիւյիւ գալարըլով էվէ կէ-
թիւտ. վէ կիզլիձէ սազլայըլ, սօղրա կիձէ
վազթը քիմէ տուչմայարադան կիմաւ օնու
կէօռճիւ: Ա՛ Ա՛ովսէփին նամուսու իլթիզասըն-
ձա մէքրուհ սայըլըր օլսուդունան, օ կիձէ
համմազ իչին էվինէ կիրմէաւ. իլա տրշարըսա
պիր տիվար ալթընաա հօրդունդուդուլա ադդասը
իւզերէ համրըպ, կէօզիս աչըգ օրաաա ույուր
նքէն, հօգադրսան ակրչէլեր մուրաադրայըպ, օ
մուրաադրդ սրճագ սրճագ Տօրիթին կէօզէրինին
իչինէ կիմէմէյիլ, կէօզէրի քեօր օլսու. վէ ա-
չըմայա պիր տիւրլիւ չարչ օլմաագ: Ընճագ Տօրիթ
դադաագ մուհագէթի սէպէպինէ պաշընաա կէլէն
պու սրդընադրը աա թաագճիւպէ շայան սաագ
ըլաա չէքէր, վէ Ընահա շինքիւր վէրիրիաի. խու-
սուսա օնսան սօղրա Ֆադրըլդ աա իւզերինէ
չէօքաիւ. էօյլէ քի զէվճէպինինէլինէ պադադրաագ.
վէ օնուն էյիլսիյի իչիկիլէ սէՖիլճէ կէչինիրլէր
իաի: Տօրիթ պու սէՖիլլիք հալինաէ արթըդ էօ-
լիւպ կիաէճէյիմ զանն էաէրէք, պիր թանէճիք
էվլաագ Տօրիայը եանընաա չադրըագ. վէ օնաա կիւ-
զէլ կիւզէլ նասիհաթլադրըսա վասիյէթ էաէրէք,
Ա՛ադը (Ռիւսահաթան) մէմլէքէթինէ կիաիպ, օ-
սուսա Գաբայէլ իամինաէ պիր սաէմ վազթըդսա
էօնաիւճ վէրմիշ օլսուդուս օն քէսէ ազճէյի ալընն
կէթիրսինն սէյի օնաա թէնաիհ էթաի. վէ օնուն
էլ եազըսընը սաա չըգադրըպ Տօրիայա թէսլիմ էթ-
սի: Տօրիա պու էաէճէյի եօլճուլուդա պիր այադ-
սաշ պուլմազ իչինէ էվաէն տրշարը չըգադր չըգմազ,

դարշըսընաա եօլճու դրյաճէթինաէ պիր սէլե գանըդ
սսաթ կէլսի քի, Ընահան կէօնաէրիլմիշ: Սսա-
վայէլ մէնէք իսի. պունու չազըրըպ վէսաէրինին
նանընաա կէօթիւրսի: Տօրիթ սասի մէնէյին սէօ-
զինէ կէօրէ, օնու քէնաի սօսթու Ընանէհանըն
օղլու սուր զանն էաէրէք, Ա՛ադը մէմլէքէթինէ
կէօթիւրսինն սէյի Տօրիայը օնաա սրճագրշէթաի.
վէ նէվմիյէ պիր տիւհէմ իւճրէթ իլէ նէյէճէք
վէրմէյէ տէ օնուննուլաա դավէ էթաի. վէ պու մսա-
նահաթը պիթիրիպ սէբամէթ իլէ կէրի սէօնաիս-
յինաէ, տահա պաշդա շէյ վէրմէյէ տէ վսա
էթաի. վէ ադրըշայարադ էօյլէճէ օնըսրը եօլա
չըգադրը:

Պունըդ կիսիպ Ընիրսա ըրմազընաա էթիշ-
տիքլէրինաէ, վէ Տօրնա պիրագ եայդանըպ իսթի-
նահաթ էթմէք իչին ըրմազըն քէնարընաա կիթ-
տինաէ, պիրսէն պիրէ էօթէսէն պիր իրի պաըդ
պունուն իւզերինէ կէլսի. օ վազթի Ռասյայէլ
մէնէք գօրդմա, թուրթ, տրշարը չէք տէսի պունա-
պու տա չէքաի չըգադրը. վէ մէնէյին նասիհաթը
իւզերէ օ պաըդընն նիւրէյինէ, ճիհէրինէ, վէ էօ-
տինինու չըգադրըպ պիր թադրաՖա գօտու. վէ պա-
ըդը վիշնիպ նէտինէր: Օնուան սօղրա Ա՛ադը-
ըարըն Ընկրատան թադիր օլունան շէհիրինէ նէ-
թիշինէր իսէ, մէնէք տէօնիւպ Տօրիայա, հայտէ
կիտէլիմ, պու կէճէ Ռադուէլին էվինաէ գադա-
ըմ. չունքի եադանճը տէյիլ, սէնին ադրատան
տրը. վէ Սաաա իսամինաէ ադրըը վէ իլնմադ
պիր թանէճիք գրդը վադ. սանա եադըշըր քի

ծնու ալասըն. Էյէր խոթէրսէն վէտէրի ԼՀ պէն
ատյլէշիր պու իշի եափարըմ տէտի: Տորիաձէվաղ
վէրիպ, պէն գօրդարըմ. Էօյլէ իշլէմիշիմ քի,
եէտի քիշի ծնու ալաճագ օլմուշլար. վէ տույու-
նիւն իլք կէձէսի պիր շէյթան կէլիպ եէտիսինի
տէ էօլսուրմուշ. պէն վէտէրիմին վէ վալիտէյնին
պիր թանէսիյիմ. պանա տա էօյլէ պիր շէյ բոսթ
կէլիբսէ, ամանաթրըմա եաղըզ օլուր տէտի: Ա՛ԼՀք
ծնա ձէսարէթ վէրսի. վէ պու պէլասէն նասըլ
դուրթուլաճաղընը ծնա էօյրէտիպ, իլք կէձէ եա-
նընա պիր ազ ամէշ ալմայը, վէ օպալըղըն նիւբէ-
յինի վէ ձիկէրինի ծնուն իւզէրինաե, եաղըզ տիւթ-
սիւ վէրմէյի, վէ կէլսին իլե պիրլիքտաե Ա՛ԼՀա տուա
վէ նէյտաղ էթմէյէ ծնա թէնապիհ էթտի. օ գօզու-
տան շէյթան գաչըղ նատէխտա օլուր. սիզ տէ
Ա՛ԼՀըն ալդըշըդըլա պիրլիքտաե իսթիյար վէ էվ-
լատլատահիպ օլուրսունուզ. չունքի Ա՛ԼՀպու
դըզը միսաֆիղլը տանա տաղլամըշ տըր տէտի:
Պատիհու Ա՛կրատանտա՝ ռադուէլսին խոռնէսինէ
կէլթիլէր իսէ, ՝ռաթույէլ մէլէք մուգատտէմքի
վատի մուձխինձէ ատայա կէլիպ, զըղըն փէտէրի
վէ վալիտէսիյէ սէօյլէշտի. օնլար տախի քէնտի
թատլը լուգամըրնատան օլան Տորիայա զըղըս-
րընը վէրձէգըլէրինէ աշըրը շաղ օլտուրլար:
պիս քէսաիքլէրի հալտէ տուրսունէ պաշլատըլար.
վէ օ կէձէ Տորիա տա մէլէյսին թէնապիհինի իձրա
էթմէյէ իշի բոսթ կէլթիյիսէ, ձիւմլէսի տէ
Ա՛ԼՀա շուքիւր վէրմէք տուրսուն շաղ լաղընը օն
աէօրթ կէսն ուլաթտըլար: Վ՚ օ կէսնէլտաե մէ-

լէք կիտիպ եօլճուլուգլարընըն տարը սէպէպի օլան
ազձէյի Գաբայէլտէն թահսիլ էտիպ կէթիրտի.
վէ էօյլէձէ Տորիայըա պէրապէր կէլինի վէ ըզզը-
լարընը վէ սաիրէյի ալդա Ա՛ինվէյէ սէօնմէք իւ-
զէրէ եօլա չըգարըլար. Տորիթ խէ զէվճէսի լէ
պիրլիքտաե կէօզէրի եօլտա պէքլէր խոխլէր. վէ
էվլատլարընըն պաշընա պիր պէլա կէլմիշ օլմասըն
տէյի գօրդուլարընատան նիւրէքլէրի Թուքինմէքտաե
խոխ: Ա՛ինվէ շէհրինէ եաղլաշտըլար ըտա, մէլէք
իլե Տորիա իլէրի կէչիպ էվե կէլտիլէր. վէ օ վա-
ղընթ Տորիա մէլէյսին սէօզիւնէ կէօրէ օ սաղլատըղը
պալըղ էօսիւնիւ չըգարըպ, փէտէրինին կէօզիւնէ
պէլտի, վէ օնուն ուլա Տորիթ անինատե շինձա պու-
լուպ կէօզէրի այըլտը. վէ սէվինճ իլե սէվգիւլիւ
էվլատընըն պօյնունա սարըլտարագ Ա՛ԼՀա շի-
քիր վէրիրէտի. խուսուսա օ եօլճուլուգ էնանա-
գընաա Ա՛ԼՀըն նիձէ մէրհամէթ էթտիյինի, հէր
իշլէրինին ըտաթ կիթտիյինի, վէ քէնտի թատլը
լուգամընատան պիր տէ կէլսին պէրպէր կէթիրտիյինի
Տորիատան իշիթտիյինատե, տահա զիյատե մէս-
տուր օլուպ, եէտի կիտն տահա թէքրար տուրսուն
շէնլիյի էթտի: Ս՛օղրա Տորիթ քէնտի էվլատըլա
խոթիշարէ էտէրէք, օ եօլ կէօսթէրմէն տէլի գան-
լընըն քէնտիլէրէ պէօյլէ՞ խըզմէթլէրը էթտիյինե,
կէլինե շինձա վէրտիյինե, օ ազձէյի սատապէթ
ըտա թահսիլ էտիպ կէթիրտիյինե, վէ քէնտի-
նին ալիլ օլմուշ կէօզէրինին աչըլմասընա սէպէպ
օլտուղունա մուդատէլէ, օ կէթիրտիքլէրի ազձէ-
նին եարըսընը օնա վէրմէյէ դարտար վէրտիլէր:

Լմոի հաչան քի օնու եանլարընա չաղըրըպ, օ կէթիրաիչի ագճէնին եարըսընը օնա իւճրէթ վէ-
րէճէք օլսուլար ըսա, օ վադրէթ օ տա քէնաինի
պէչան էոիպ, Ֆռանսայէլ մէկէք օլսուդունու
սէօյլէոի։ Պունու իշլէթոիքլէրինոե գալպլէրինէ
գօրդու կիրիպ, զէյաոե ալէիւսէթ օլսուլար.
օյուսա օնլարա գօրդմայընն, իլսա Ալլահա շիւքիւր
վէրին քի, էթոայինիպ մէրհաոէթ վէ խայր սոմը-
լէրի կէօրմէյիլէ, սիպ եարարմ էթմէք իչին պէնի
կէօնոէլսոի. շիմոի պէնիմ ոե արէթըդ պէնի կէօն-
սէրինին եանընա սէօնէճէք վադրէմ կէլսի սե-
սի. վէ էօյլէճէ օնլարըն կէօզիւ էօնիւնոեն զայպ
օլսու։ Օ վադրէթ Տօրէթ Ալլահա թէշէէք քիւր
էոէրէք պիր ալըշ իւոահոի ինշա էթոի քի,
իչինոե Ալլահըն էթոոյի էյլիքլէրէ թէշէէք քիւր-
սէն մատա, Իսրայիլլիլէրին էոիրլիքոաեն դուր-
թուլաճագլարը, վէ Նուսաղէմին թէքրար եա-
փըլաճաղը հագդընտա մարդարէլիք էթմիշ սիր։
Օնաան սօղրա Տօրէթ էյի իոոթէյարլըղըրա եիւղ
էլլի եաշընա գաոոար եաշաոը. վէ էօլէճէյի վա-
դրէթ Տօրոայա կիւզել նասիհաթլար վասիյէթ
էոէրէք, էօյլէճէ ճանընը թէսլիմ էթի։ Տօրոա
սոոի փէոաէրինին թէնապիհի մուճիպլինճէ օնու
վէ վալիոեսի Ընննայը Նինվէ շէհրինոե կէօմոիւք-
սէն սօղրա, ղէվճէոի Ասուայրա պիրլիքոե գալ-
դըպ Նէբրասան շէհրինէ գայըն փէոաէրինին եա-
նընա կէթոի. օրաոա սոոի գայըն փէոաէրինի վէ
գայըն վալիոեսինի կէօմիւպ, օնլարըն վարլըէթինէ
մութաասրըֆ օլսու. վէ փէոաէրինին նասիհաթ-

լարը իւղէրէ տաիմա խայր սոմլ իլէ եաշայարագ,
վէ Ալլահըն ալդըշդըրա իոոթիյար օլարագ, եիւղ
եիրմի եէոի եաշընաոա էօլսու։

ԻՒԻՆՈՒԻ ՊԸՊ
Յովննէն հիւէայէթ։
Ք. Տ. 3348։

Ընորիսթան փաոիշահը Նաբուգոդոնոսոր, Մարքլարըն Երուսաղամ իոամինոե օլան պէօյիւք փաոիշահլարընը եէնոոյիսէ, պունաան ճէսարէթ քէսոե էոիպ, օ զաոաար ղուրտուլուշէթ վէյոոա էթոիքի, պիւթիւն տիւնեայա հիւքմ էթմէյի, վէ ալլահ կիմսէ հէր քէսին քէնտինէ թաւրընմասընը իոթէր իսէ։ Իմոի սէրաաքէրլէրինին իչինտէն Ֆղիևեունէս իոամինոե զայէթ ճէսուս վէ գուվվէթլի սիր քիշի ինթիհասոե էթոի. վէ օնա եիւղ եիրմի պէն եայա, վէ պիր օ զաոաար տա ալէը ասքէր վէրմէյինէ, եէթիշէ պիլոէյի եէրէ կիոիպ, հէ-
փիսինի տէ քէնտի հիւքմիւ ալէընա ալմասընը,
վէ գարշը գօյանլարը տալա էոիրկէմէյէրէք ու-
ղուպ գըրըպ միւզմիհալ էթմէսինի էմր էթոի։
Ֆղեվեունէս պէօյլէ ազիմ թէստարիքէոոի ըս-
Նինվէ (Մուսուլ) շէհրինտէն չըգարը. վէ էօ-
նինէ ղոսոի կէլէն տէվլէթլերի վէ միլլէթլերի
ինսանօեարզա զրբարագ, եաղմա էաէրէք, վէ
հիւքմիւ ալէընա ալարագ Նահուոոոնոսոր եա-
դըն կէլոի. վէ օրաոա օրաոա զուրուպ ասքէրէ
եէյէճէէք թէստարիք էթմէք իչին պիր այ զաոաար
էյլէնոի։ Նահուոոնէր պուննու իշիոոի, վէ սըրա

քէնաէլերէ կէլակէլինի կէօրախ-քէլէրինաէ, աղիմ
գէրգուշա կիրիֆթաար օլսուլար. ալել խուսուս
Հողեփեռանէսին հէր եէրին վուԹլարընը ալլահ-
լարընը գալարըրա, օնլարըն եէրինէ Նարուգոդո-
նոսորա Թաէրնաըրըրընը սա իշիակը խոխլեր.
օնուն իչին քէնաէ սաճաարընը վէ միլէԹինի պու-
գալիմին էլինաէն գուրԹարսըն աէկի, օրուճուա
վէ սուայըա ճանու կէօնիլաէն Ալլահա գոշ-
սուլար: Պէր Թարաֆսան սա սընօրսա պուլու-
նան գալալէրէ ասքեր գոյուպ, էլէրինաէն կէլակէկ
գաասար մէԹանէԹ վէրաիլէր: Տիւշմէնլէրին օր-
սուսունուն գարշընընսա Խաէիղվա խամինաէ Նա-
Հուսիլէրին պէր շէհիրի օլուպ, Նահուսիմա-
նըն գաէսուսու մագամընոայըսը. վէ պունա սա
գիյասէ մէԹանէԹ վէրմիշէր իսէ:

Հողեփեռանէս Նահուսիլէրին պու ԹէաարԹի-
քաաԹընը իշլէԹմէյինաէ ամէդշ քէնէլինպ, օ մա-
հալին իչէրի կէլէկլէրինի հաընընա չաղըրսը. վէ
Թաաճճիսպ էաէրէք պու Խրայէլլի Թաապէր օ-
լունան քիւչիւք պէր միլէԹ, հանկը շէյլէրինէ
կիւվէնէրէք պէօյլէ պանա գարշը սուրմայա ճէ-
սապէԹ էաէյօրլար աէկի օնլարա սիւաալ էԹուի:
Օ վաղըԹ Նմանէուլարընը էն պէօյիք-քէլէրինաէն օլան
Նէքոր, Նահուսիլէրին քիմ օլսուդլարընը, վէ
նաարը գուվվէԹլի պէր Ալլահլարը օլուպ, օնուն
վէրմէյի Թէնապհիլէրի ԹուԹսուդլարը հալաէ,
օնլարը քիմսէ եէնէմէդ օլսուդունու Թապրիճ էԹ-
մէյէ պաշլաաը. վէ պու ճիհէԹաէն մաաաամ քի
շէհիր Ալլահլարընընա ապաալարը էյի սէր, օն-

լարընա ուղրաշաճադ վաղըԹ աէյիլ սէր. խմոի
պէնքէյէլիմ քի կիւնահ իշլէյիպ օնուունուա պօ-
ղուշսունլար, օ վաղըԹ պիր չարէաինի պուլու-
րուդ. եօղսա շիմոի իւդէրլէրինէ գալգարսադ,
մնախսարա օլուրուդ աէսի: Հողեփեռանէս պունու
իշլէԹմէյինաէ, Նարուգոդոնոսորուն գուվվէԹինի
իշ եէրինէ գօմայըրա, պէօյլէ քիւսԹախլաղըրա
գարշը սէօյլէմէյի իչին Նքիորա աշըրը խրըս-
լանար: Խմոի պունա զաղէպէն Նքիորուն էլինի
այաղընը պաղայարադ կէօԹիւրիւպ Խաէիղվա
գալսաընըն ալԹընա պրըսադսընսար աէկի էմր էԹ-
աի. վէ նէ վաղըԹ կէլիպ շէհիրէ կիրէբաէմ, օն-
լարընա պէրսապէր սէն աէ ճէզայը սէզանը պու-
լուրսուն աէսի: Պէօյլէ հաէիորզլարընսա, Նա-
բայէլիէլիրին գարաղօլսարը օնու կէօրախ-քէլէրի
կիսէի, գալսաէն չըգրադ իւդէրինէ գօշսուսար. վէ
օնու ալԹադ Խաէիղվա շէհրինէ կէԹէրսէիր. օ
տաէսի Հողեփեռանէսին նէ սէպէպէ մէսինի քէն-
սինէ պու շէյի հաէիորզընը, վէ կէլիպ օնլարը
զըրմադ իչին նէ սիւրիւ Թէաարէքաէ պուլուն-
սուդունու հէվէսէինին հուզուրունսա նագղԷԹ-
սի: ՁէմաաԹի պունու իշլէԹմէքլէրինաէ, աէկ
խուսուս օնսան սօղրա Հողեփեռանէսին սայըսըզ
սաքէրինէ կէլիպ գալանըն էԹրաֆընը մուհասաէրէ
էԹմէյինի, վէ շէհրին սույունու սա քէսաէյինի
կէօրախ-քէլէրինաէ, աշըրը գօզգասուար. վէ օնուն
մնաղուրուդունա պաղըպ, քէնաէլէրէ մէլհամԷԹ
էԹմէն աէյի Ալլահա նէյսաղ էԹմէյէ պաշսա-
սըսար: Խաէիղվանըն պու մուհասաէրէսի օԹուզ

աէօրթ կիւն սիւրախու. վէ սուսուլուդաան չա-
լըների թիւքէնիպ, շէհիրին իլերի կելելերի էյեր
քի պէշ կիւնաէն տահա Ալլահ քէնտիլերէ մի-
համէթ էտիպ դուրթարմազա, շէհիրին գա-
փուսունու աչըպ տիւշմէնէ թէսալիմ էթմէյի տիւ-
շինիւրիւտիւլէր:

Պու Ռահիմա շէհրինաէ Ջմաւն սկսելէ-
սինաէն Յուդիթ իամինաէ զէնկին պիր տուլ խա-
թուն օլուպ, ղայէթ եապըշըդը, թաաճճիւպէ
շայան, էտիպ, Ալլահտան գօրգար, վէ ֆաղիլէթ
սահիպի իտի. վէ զէվճի Մանասէնին վէֆա-
թընան սօղրա պիր տահա էվլէնմէք իսթէմիյիպ
պաշընը չէքմիշ խանէմնաէ օթուրուր, վէ օ-
րուճուրա վէ տուայրըա փաքճա եաշարըրտը: Յու-
դիթ հաչան քի պու շէհրերի իշիթմէյիպ, նաար-
քի ահալէրինէր, Ալլահըն նուր վէրմէսինէ, շէհի-
րին իլերի կելելերինի եանընա չաղըրտը. վէ պէշ
կիւն տահա Ալլահ պիպէ միհամէթ էթմէզ խէ,
շէհրերի տիւշմէնէ թէսալիմ էտէրիմ տէտիքլէրի օ
իթիդատըդ լըզտան էօթիւրիւ ծնըարը թէքրար
էթտիքտէն սօղրա, ահէր նատհամէթլար վէ էմ-
ուալէր իլէ, Ալլահտան ումիտլերինի քէսմէմէյի
ծնըարա թէնպիհ էթտի. վէ սիպ տուտաան վազ
կէչմէյին, ումարըմ քի պու պէշ կիւնիւն իչինտէ
պէնիմ էլիմ իլէ Ալլահ իշիմիզի բաար կէթիրիր.
լաքին պէնիմ նէ եախուձաղըմը աղնատագ իչին
արզտա տիւշմէյին տէտի: Պէօյլէճէ Յուդիթ
քէնտի տուա մահալինէ կիթտի. վէ ատաշխա-
րանք նըշանը օլարագ արզտաըն խարար կիյի-

նիպ, վէ պաշընա քիւլ տաչըպ, Ալլահըն հու-
զուրունտա եիւզիւ դէյու եէրէ դաճանտը. վէ
ձէմաաթընա միհամէթ էթմէյին, վէ եախուձաղը
շէհէ նաապը քի նուր վէրմէսինէ, էօյլէ տէ քէն-
տինէ դուվվէթ վէրմէյին, վէ տաանըղըզա օ իշի
պաշա չըզարընըն տէհի Ալլահա ըհթիաճընը վէ նի-
յազըպ տուհնաը: Օնատան սօղրա դապթըպ եայ-
դանտը թէմիզլէնտի, տաչըարընը էօրիւպ նիղամ-
լատը. վէ աղըր էլպհէճէյինի օրթայա չըզարըպ,
պաշտան այտրա դատար քէնտինէ տիւզէն վէրտի.
վէ էօյլէ կիյինտիկէ դուշմընըշ օլարագ, խարայը-
ղընը տու ապրատէր ալըպ, վէ ևէչէճէյինին չան-
թասընը օնատն էլինէ վէրիպ, էօյլէճէ Ռահիմա
շէհրինտէն տըշարը չըզարըպտը:

Պէյաղ իլերի վարտըղընտա, Ժողիվոռնէյին
տաքիպլերէրի չաղրըշտաղ իւզէրէրինէ կէլտիկէ. վէ
էօյլէ պիր խարթունտան օրաադատա նէ իշի վար
տէյի թաաճճիւպ էտէրէք, օնու ալըպ Ժողիվոռ-
նէյին հուզուրունա կէօթիւրտիւլէր: Ժողիվոռ-
նէս Յուդիթի կէօրմիյինտէ, ապը պաշընտան
կիլմատը. վէ օնուն հիւնէր ճէմալինէ զէյաաէյլէ
ուրուպտու. սէն քիմ սին, նէրիտէն կէլդիօրսուն
տէյի օնա սիւալ էթտի. Յուդիթ տահի ապլանէ
պիր թաղրըպա, վէ (օնուն դաղլընի տահա պէյաաէ
քէնտինէ ձէղտ էտիպ օնու ադատմազ իչէն)
թաղը տաճընըշտար ըպա օնա ճէվապ վէրիպ,
էջինտիմ, պաշտալմ քի Ալլահ պիպէմ միլլէթի-
միզի կիւճլէնտիրիշ տիր. վէ միլլէթիմիզի Ալլահըն
նատարընտան տիւշմիւշ օլտուղտա իչէն տիւշմէն-

էրինեն էլինէ տուշէձէքէր. օլ սէպէպտէն պէն
անէին խալայըղըն օլմազ իչէն գաչըմ պուրայա
կէլէմ: Ալքին պունու սա պիլէմէն քի, պէն
Ընահըմա խըզմէթ էտէրիմ. օնուն իչէն ընձա
էտէրիմ քի, կէձէլէրի եալընըզձա օրտուսան ար-
շըր չըզմազըղըմա րու խասէթ վէրէմէն, վէ քիմսէ
պանա ոզունմասըն քի, կիտէյիմ քէնտի պաշըմա
տուամը էտէյիմ, ևինէ կէլի տէօնէյիմ. վէ էօ-
լէձէ Ընահըմանան վազթընը ապնամայըղա, աս-
քէրինտէն պիր քիշի պիլէ գըրըմայտըդ, անընի
ալըպ Աբուսաղէմ գատար կէօթուրմէյիմ տէմի:
Ֆողփուռնէձա պու շէյլէրի իչէթմէյիլէ, Յուղիթ
տահա վնյատէ նիւրէյի պէնտա օլուպ թուքուշ-
տու. վէ օնուն ասէյլէտիյի շէյլէրէ ինանարագ,
իչէրիյէ քէնտի ևանընա կէթուրմինէր. վէ քէնտի
նէֆխա թաամըլընան վէ ալա շարապլարընան
օնա վէրմինէր տէյի էմր էթտի. լսքին Յու-
դիթ րնձա էտէրէք, պէն սիզին թաամըլընըզա
էլնմի ոզունամամ, օնուն իչէն ևէյձէյիմի պէ-
տատէր կէթուրմիշիմ. էյէր րուխսաթընըզ օ-
լուրսա, պէն օնատան եէրիմ տէմի: Յուդիթ
պէօյլէ խուշ կիւն խուշ կէձէ Ֆողփուռնէձա իլէ
կէչիրտի. վէ սէօյլէմիյի կիսի կէձէլէրի ևալը-
նըզ պաշընա օրտուսան արշայը չըզըղ, Ընա-
հըն հուզուրունատա եէրէ գատինատագ, նէ մաս-
լահաթ իչէն կէլմիշ իսէ րտաթ կէթուրմէն տէյի
օնա նէյատ էտէրիտի: Տէօրտունճու ախշամը Ֆո-
ղփուռնէձա քէնտի սէրտաքէրլէրինէ պիր զէյաֆէթ
վէրիպ ձիւնափուշ էթմէք իստէտի. Յուդիթի տէ

օթայա չաղըրտըրտը. վէ կիչինմիշ գուշանմըշ օտա-
դատ օթայա կէլտի. վէ օթուրուպ քէնտի կէթուր-
մէյի թաամըլատան եէրիտի. օ արատա Ֆողփ-
վինէձա Յուդիթէ պատարըձա, աշգընատան զայ
ադըլ օլուպ, հէր քիշի եէրինէ տաղըլտը. վէ
Ընահըն թէտափուրլէ Ֆողփուռնէձա Յուդիթէ,
տօզունմայատագ, քէնտինտէն կէչիյա ևամտաղընըն
իչէրինէ ևամտը: Ա՛ն էօյլէ տէրին ույդույա
տատմըշ իքէն, Յուդիթ իչէթ վատըթ պու վա-
դըթ տըր տէտի. վէ ևանընա եագլաշըպ օնուն
դըլըճընը չէ.քտի. պիր էլեյիլէ օնուն տաչտաբընատան
թուքատու. վէ Նա՛ Բատպի, պէն պանա եատտամ
էյլէ տէյիպ, օ պիր էլեյիլէ իքի տէֆա ուրատուղու
կիսալ, Ֆողփուռնէձային պաշընը քէսիպ պէտէնին-
տէն գօփատտը. վէ էօյլէ ալըպ տըշտըր չըգա-
րագ, ևէյձէէք չանթաասընըն իչինէ տօզատուն տէյի
օնու խալայըղընա վէրտի: Ա՛ն պէօյլէձէ քիմսէ
տույմադըղըն, (չունքի հէփիսի տէ եօղուտուն ույ-
գատայըտըլտը) կէձէ իլէ օնըտըրն օրտուսատունատան
չըղըպ Ռաուիզանըն գատաասընըն ալթընա ևէթիշ-
տիյիսէ, սէվինճ իլէ, գատուտարը աչըն, Ընահ
պիզիմ իլէ տիր տէյի պէ.քձիլէրի չաղըրտմայա պաշ-
լատը: Պէ.քձիլէր անինտէ գօշուպ աչատըտտ. վէ
ձէմի իշևտինէր օրտայա թօփտանըպ նէ խոյնինի
կէօտմէք իչէն մէշտէլէր մումկուն ըրա իստէրինէ
տէօքիւլտիւլէր: Յուդիթ տահի չանթաատան չը-
գարըպ օնըտատա կէօտթէրտի. վէ իշթէ գուրու-
րունէթ իլէ Ընահըմըզը խօրտույան Ֆողփուռնէձային
պաշը քի, օնու քէնտի էլիմ իլէ էօլտուրմէք իչէն,

պէնիմ կիսալ պիր գարըյա գուվվէթ վէրաի ան։ Ա՛էմաալէ Ըլահա շնքնլըէր վէրանէքէ, վէ քէնանիէրի գուրթարմագ իչին նէֆսինի պէյլէ թէհլիքէյէ դօյան Յուդիթէ նէ ախըլըս թէշէբքիր էաէձէլէրինի պիլմէգ իսկէր։ Յուդիթ մուգաաէմէ ղէթր էթանիմիզ Ամանլուարըն կէլէի կէլէնլէրինան օլան Ըքիոյու աա օթայա չաղըրթըտը։ վէ կէլնէ պու շէյլէրի իշնէթանիյինաէ, վէ Հոլոփեռնէսին պաշընը կէօրունմէյնաէ, թաաճճիւպնանէն ադըր պաշընաան կիմէաի։ վէ Յուդիթին այաղլարընա ախըշըպ օնա մէահլէր վէրիր իսի։ վէ պու սէպէպ իլէ քէնանիի առ ատօնիպ Ըլահա խըզմէթ էաէր օլաու։

Պաաէհու նէր ըշըրըպ աապահ օլաուրաա, Յուդիթին աէօղինէն կէօրէ նյք էվվէլ Հոլոփեռնէսին պաշընը քէնանի դալալէրինին իւզէրինէ աապլատարագ ատարաա տապընդ գաչմայա պաշլաաըլար։ վէ սօղաա ադշարը գօշուպ ախըշմինէրինին օրաուաա իւզէրինէ, Հէր շէյլէրինին օրաուաա պէրապարար ատարաա տապընդ գաչմայա պաշլաաըլար։ Օ վաղրի Ասիայիլլիլէր ան օնլարըն ադ-

գաէրնա ախըշնուպ չօգ ատէմ գբրարըլար, վէ օլան մալէրինին թօփուռնու նադրա էթանիլէր։ Էօյլէ քի պու ախըշմինլէրին օրաուաաուռնաա օլան շէյլէրի գալարըրըպ շէհիրէ կէթիրմէլէրի թաա օթուգ կիւռ ախըրան։ վէ Հոլոփեռնէսին չաադրըրը ալթուռ վէ կիւմիւշ թաղրմաարըյա պիրլիքաա Յուդիթ հէտայէ էթանիլէր։ օ աա աօղրա Ներուաղէմին տաճարընա սունաու։ Վ՚է Յուդիթին էթանյէ պու եկկիթլէյէ թէշէբքիւրին, էթրաճճաա պուլունան շէհիրլէրին պէօյուքլէրի, նըքէբլէր վէ գաըրըտ Յուդիթի կէօրմէյէ վէ թէպրիք էթմէյէ կէլերինիլէր։ Ներուաղէմէօն Յովակիմ քահանայապետ աէ կէլան։ վէ օնա ալղըշար վէրան։ Յուդիթ տանի պու էթանյէ եկկիթլէյի վէ շէրֆլի Ֆիւթահաթը Ըլահա սունաուաղ, օնուն հէր շէյէ գաաըը գուվվէթինէ պիր ալղըշ Հլահիսի օգուաու։ Պու շաղլադ Ի՛ւ յայ ախըրախքան օն օղրա, Յուդիթ թէքրար իլերիթի հօլունու թուխաու։ վէ խանէմինէ կիսիսպ չէքիլմիշ լեյիկ նաշարըաար։ վէ էօյլէ էյի Հարէքէթ իլէ հիւգ սէշ նաշընա գաուար նաշայըաղ, Ասորվա շէհրինաէ զէվճինին նանընաուա կէօմիւլան։

ԻՒԶԻՆԱՒԻ ՊԱՏՄ

Ասորեաց հիւէեայէաէ։

Թ. Տ. 3448։

Ա՛էմիլէրին պէօյուք վէ գուվվէթլի փաաիշահը Ըրտաշէս, քէնանի փաաիշահլըըընըն իւչինճի անունունաէ, ախը էէսիմ Ֆիւթահաթ էաիսի, Ի՛նն-

ախեան թօփրաղընաան ևիւղ ևիրմի եւոի այա-
լէթի հիւքմիւ ալեքնա ալտըրաա, Աիսիս թա-
պիր օլունան փայլեթախթ շէհիրաե քինաի ըռնալ
քիպարըլարընա պիր ուղու զիյարֆէթ վէրմէք վէ
շինլիք էթմէք խաթէաի քի, ալեը այ գաասար
ախրահա. օնաան սօղրա ալեը կիւն ա՛ պայազը
խալգա զիյարֆէթ էթաի: Պու զիյարֆէթլէր օ գա-
տար սալթանաթը վէ հէր թարաֆաան թաաճ-
ճիւզլիւ օլաու քի, ախունա իւզէրինաե էմնալի
իշխահլիյի տէյիլ տիր. վէ պու զիյարֆէթլէր եա-
լընըզ էրքէքլէրէ տէյիլ. իլաա օնաան կիսի Ընթինե
սուլթան տա հարէմ թարաֆընաա ճէմի քիսաար
խաթունլարընա զիյարֆէթ վէրաի: Պու շինլիք-
լէրին էն սօն կիւնիւ Ընրահէս փաաիշահ աշըրը
քէյֆէ կէլիպ, Ընթինե սուլթան տա պու թա-
բաֆա կէլսին, վէ րիճալ քիսաարըն էօնիւնաե քի-
տի հիւանի ճէմալինի կէօսթէրսին տէյի օնա խա-
պէր կէօնաէրաի: Ա՛աքին Ընթինե փաաիշահըն
աէօղիւնիւ տիյնէմիյլիս կէլմէք խաթէմիտիյիսե,
փաաիշահ աշըրը տէրճէաե խրրահանաը. խոսի
քինաի րիճալարընրըա խաթիշարե էաիպ, էյէր
քի պու շէյի զաղէպսիզ պրոտաճոդ օլուրաաղ,
հէր քիշին զէվճէլիրի պունաան ֆիյնա խալթը
ալարաղ, քինաի զէվճէլիրինի սայմաղ օլուրըաը,
օնըաըը այաղլարը ալեընա ալըրըաը տէաի. վէ
պու սէպէպ իշխն Ընթինէյի սուլթանլըղունաան սզ-
էթաի. վէ ճէմի Ընճէմ թօփրաղընա պիր ֆէր-
ման չըղարաըը քի, հիւանի ճէմալ սահիպի զրզըաը
թօփանըաըն. վէ Ընթինէնէն ևէրինե օնըաըն

իշխնաէն ախէր պիր սուլթան ինթիխապ օլուն-
սուն:

Օլ սահրաե Աիսիս շէհրինաե Ռենամին սիլահլէ-
նինաէն Աուրդէք խամինաե պիր Նահուտի օլուպ,
Նարուգողունոսորուն զէմանընաա էսիր օլանըար-
ման ըաը. պունուն Նսթեր խամինաե պիր ամուճա
զրզը վարըաը քի, էօքսիւզ զաալընշ օլաուղուն-
սան, չօճուղլուղու վազրթաան օնու եանընա ալ-
մըշ սազլարըաը. վէ զայէթ հիւսիւնաար օլմազ
իլէ, Ընրահէս փաաիշահ իշխն ինթիխապ օլունան
զրզլարըն իշխնէ պունու սա ալորըար: Ա՛ազթը
հէլիպ օ զրզլարը փաաիշահըն հուզուրունա չը-
գարըար ըսա, փաաիշահ Ընթինէնէյին ևէրինէ
քինաինէ սուլթան օլմազ իւզէրէ, օնըարըն իշխն-
սէն Նսթերի պէյէնիպ ինթիխապ էթաի. վէ պու
սէպէպ իշխն փաաիշահանի վէ սալթանաթը պիր
սէպէպ իշխն փաաիշահանի վէ սալթանաթը պիր
սիյասէն էթաի: Ա՛աքին Նսթեր Աուրդէքնին նա-
սիհաթընը թուրարաղ, իլէք ազըզա քինաինէն
հանկը միլլէթաէն օլուզունու պէյան էթմէքաի.
վէ կիպլիճէ սէրուսնաէն եինե իսլաաէթինի էլ-
սէն պրոտաճաաը. նէճէ քի փաաիշահանի սա-
բայըն խըզմէթինաե պուլունան Աուրդէք քինաու-
սի տահի էօյլէ էաէր իսի: Օ վաղը թարաա շէօյլէ
պիր շէյ սէ բասաթ կէլսի. նանի հարէմ քեահիա-
ըարընաան իքի քիշի պիր սէպէպաէն տօլայը փա-
սիշահա զարաղ սազլայարաղ, օնու էօլտուրմէյէ
կիպլիճէ զարար վէրմիշ իսիլէր. Աուրդէք պու-
շէյի իշխթմէյինէ, պիր թարիսիսե իչէրիյէ Նսթեր
սալթանա տուշտուրու, փաաիշահ սա օնաան

իշխանքի, ո նքն նաստամ ադամարքնը թուքա-
տուքուդ առաջքաը. վի Ա՛ուդքինին պու առ-
առաքնքին քնքնինի պայա օգունմաանքնը էմ
էքուն:

÷ալ պու քի փառիշահքն րնձալաարքնին իշխնուն
պաշ լքձա ÷առան իամինուն գայնքի մաղքուր պնր
առէմ օգուդ, փառիշահքն հու պու քուն նառա գնյուուն
նիուդ պու քաու գանառան, շնօյնե պնր իդուառ չը-
զարքուդքաը քի, ձնմի առուայ ահաչինի փառու-
շահառան ռօղքա քինուինի քառանգքնդաու, վի քինա-
ամինի, ակձառ նքուանքնը. հնր քիշի պու էմքի նքուա-
ամ նառնդ նօյնե նառե գնյուուն ÷առնուա պաշ էյնդ ակձառ նքուդ քուդքե նառնդ:
÷առան ըառա պու շնյն ո գառառդ ինձքառդ նառնդ
դուառնդաու քի, Ա՛ուդքինին Նահուառի օգուա-
գունու պնրնքե, օձառն ինքնիգառքինը պնրքնուն
Նահուառնքեառքն առնդ քառնդառ. քառնդ փառու-
շահա պու Նահուառ մնրնքնի ագառառքնը, ֆա-
ագառ, վի ռուգնդ պնր մնրնքնի առր. պառնքառ պնու-
քնուն պնրնքնուն իշնառնքառքն գայգառնքը քի, Ա՛ձնմ
առնքնի բառանգքնդ պուդառքն առքի առնառքառը:
Պու ձնհնքնքառքն փառիշահառան ֆնրառառնքառ շնօյնե
պնր էմ չուգարքառքառը քի, Նահուառնրնքին Ա-
գառ առքնքն օձնե չնուձնե կնուե, պնրքնուն Ա՛ձնմ
հնուքնրե առքնքառ պու գառառդ Նահուառնրնքը, հնր
հառնրնքը շնհնրառ օգուգնառ գառա, նրքնք, գառնը,
նառնքնյառդ, առնքնը գառնդը, հնփնօնուն առ օ պնր
կնուե չնյնառ գնդ գաձառառ կնչնրառնրնքը. վի քօ-
գառ գարնյնքնքնրի փառիշահքն նառուներուն, ա-

ղառառն: Պու ֆնչրառառ նրնչ նրնք հնվնքնչ օ գառյ-
քառնքի ռնչնքնչնքնառ օգուառնառդ, օ կնուառե հնր
քնա հագնը պու գառառնառն առյն, հնր քառգառֆա առա
կնօնաեռնրնառ: Նահուառնրնքը պու շնյն նշնքնառնք-
նչրնուառ, աշնը ուր ուգնա քնախքրնյնինե ախուշնդ, նե
նառնաճագնարքնդը պնրնքե խառնքը. օ պնչառառն
քնինառնքրի նառնքառ նքնքե նքուն առյն օգուճառգա վի
առուայքնա Ա՛ղառա նեյագ նշառր խառնքը:

Ա՛ուդքե առնխ պու շնյն նշնքնառնյնուառ, ագնը
պաշնրնառան կնքնառ, նառն գագուաքնառաքն գուագա-
նագնը գառշա գառշանշառքե գուագառնառդ, պնր նառա-
շնուդ, գնրնքնքառ նե նառնառ քի պնչյնե պօշ նշրն,
դայագ օգուճագ առյն չագնքնրնրքնագ: Պառնչհու պնր
նառառդ գնդ նշառրնրնրքնագ Նահուառնրնքին Նամնրե
նառնքնրնրնառ կնօնաեռնրագ, պնչնե առ, գնրնքնքնրե առ
նառնքնրնրնառ կնքնրե, վի գառառնշառհա առօզ ագնառնթ
քի, պու պնչառառն գուրքնթուրնքառ առյն ագնառնթ-
ագ: Նամնրե առնխ նառառառդ. առնն առ գնրնքնրառն
քի գառառնշառհառան չագնրնրնյագառագ գառշնրնրնառ
պնր առնդ չուգագնառ գառնթ օգուճառգ. պու առ-
պնագառն նօնթնուրնե օնթուգ կնուն առնր պնն առ
գառառնշառհն նառնրնառ կնքնգնքնրնդ առյն նառագնը
կնօնաեռնրառ: Ա՛ուդքե նթնքրագ նառագնը կնօնա-
առրնգ, նառնթրգ, առնն առ քնինառնքրի պու պնչառառն
առառառ գառնն նքնգնք. նրնառ նշյնր հառճնքնթնգնք օգուր-
առառն, վի պու շնյն գնրնք չագնք պուրնառգ նշնքնառն
նքնքնրնք առ նառառնշառհառան, գնրնգնշ օ քի Նահուառ գնր-
գնդ հնփնօնգնքնրնք գուրնթուրնքառ, վի նթառրնրնուառ-

թէն ըլա սէնի զաղէպլէմէյ դառըը տըը տէսի։ Նամեր պուռնու իշխեթմէյինտէ ալթուսթ օլսու, չարխի թիւքէնտի, վէ հանկը թարաճա տէօնէսի նէուպտնէ եափրաճաղընը պիլմէդ իսի։ Ամի Մուրտ էֆէյ խապէր կէօնտէրիսի, Մոսխա շէհրինտէքի Նահուտիլերի պիր արայա կէթիրսին, վէ քէնտի իլէ պէրապէր օնլար տախի իւչ կիւն իւչ կէձէ օրուճ թուխտունլար, վէ տուա էթմիշլեր քի, էօմրիւմէ տախի պիր զարար խապէթ էտէձէք օլուրսա, վաահիշահըն հուզուրունա չըդմադ իչին Ալլահ պանա դուվվէթ վէրսին տէյի թէնպիհ էթտի։ Աման Նամեր քէնտիսի տէ օ վաղըթ վաահիշահանի լեսքասլարընը ասյունուպ պիր խարար կէյնտի. վէ թահթը դօզուլու եաղլարը վէ պուխուրլարը եանընտան տէֆ էտիսի, ապաշխարանք նըշանը օլարադ պաշընա քիւլ վէ կիւպրէ տաշտը. էօյլէձէ Ալլահըն հուզուրունա եիւզիւ զօյու եէրէ զահանըպ, քէնտինէ նուր վէրսին, վէ նէ եահմալը օլսուղունու կէօսթէրսին տէյի ալչապ կէօնիւլ իւլէ Ալլահա տուալար նէյապզլար էտէր իսի։

Պէօյլէ իւչ կիւն ապաշխարանքըա տուա էթտիքտէն սօղրա, իւչիւնճիւ կիւն օ խարարլարը արդասընտան չըզարըպ, սալթանաթը լեսքասլարընը կէյնտի զուշանտը. վէ պիլէսինճէ լէվի խալայըզ ալըպ էօյլէ վաահիշահըն հուզուրունա չըզմայա ձէսարէթ էթտի։ Լաքին չաղըրմայա-պաղ զարշըսընա չըզարըզը լիչին վաահիշահըն չէհ-լէսինի տարըզն կիսի կէօրսիւչինտէն, Նամեր

աշըրը զօրզուպ, պայըրըր տիւշեր կիսի օլսու-յուսա, օ վաղըթ Ալլահ վաահիշահըն զալմընի թէվրէթտի. վէ անինտէ թահթընտան սը չըս-ժըպ կէլտի, օնու թուխտուպ զալարըտը. վէ թահթը սէօղլեր իլէ օնա հիւրէք վէրէրէք, զօրզմա Նամեր սուլթան, պէնի զարընտաշըն հէրինէ զօ, վէ էօյլէ սէրպէսթ սէօյլէ տէյէրէք, ալթունտան ասասընը թուխտուպ օնուն իւղէրինէ զօսու։ Նամեր պուռնուն իւղէրինէ պիր ճիւզլի քէնտինէ կէլտի. լաքին սէօյլէտմէյի ասաա եիւրէյինէ թէք-տար զօրզու կիրիպ պայըրտըրըսա, վաահիշահ խա-տէմլեր իլէ պիրլիքտէ թէլաշ էտէրէք օնու թուխ-տուպ զալարըտըլար. վէ Նամեր, խաթէտմէյինճէ տիր. պիլէսին քի վաահիշահլըղընըն եարըսընը տա խաթէրսէն սանա վէրիրիմ տէտի։ Նամեր օ վաղընը աղընը աչըպ, խաթէտմէյիմ պու տուր քի, պու կիւն թասամ հազըր էթմիշիմ, ։ամանը տա պիրլիքտէ ալըպ թասամա պույրուրմանըզը բինգա էտէրիմ տէտի։ Վաահիշահ վէք էյի տէյիպ, չա-վըձադ ։ամանը չաղըրթարըտա, վէ պիրլիքտէ օ կիւն Նամերնին հազըր էթտիյի թասամա կիթտի-լեր. եէյիպ իչտիքտէն սօղրա, վաահիշահ Նամե-րէ, պինտէն նէ քի խաթէրսէն տիլէ քի, սանա եաճայըմ տէտի. Նամեր տախի եարըն եինէ ։ա-մանըտա պիրլիքտէ թասամա պույրուրմանըզը բինգա էտէրիմ տէտի։ Պունուն իւզէրինէ ։աման զէյապէտ շազ օլարադ, չըզըպ խանէմինէ կիսէր ինքէն, եօ-տա թէտաատուճ իլէ Մուրտքէնին զարշըսընա բասթ կէլիպ այճաէ էթմէյինի կէօրսիւչիւե,

թէքրար օնա խրթանոր: Պաահհու խանհսինհ հէթիշիս, քէնահ շէրհճ վհ իթխոտարրնր սհվհնհերհք զէվճէսինհն վհ ասթլարրնրն էծնհնահհ նապլ էթժհյհ պաշյառր. վհ Նամհր սուլթան փառհշահր թռառնս առթլթ էահս, ծնռնռ ար պհրհնքահհ պհնահն մռռա քհմհյհ չաղրսմռոր առ, ծ Ասուրքհնհն ասրայրնա կհրհս պհնհ ասյմռ տրզրնր կէօրհս խահհ, պռնհարրն հհչ սհրհսհ կէօ պհռժ կէօրհնժհզ առհ: Օնհար առհս պռ կհռճ պհր մռռահհժհ առյհլ առր. էլլհ ասրշն հհռ քառհսէքհյհնահհ պհր ասր ապռճր հռառնր. հռրրն կհթ փառհշահռան բռհռառթ ալ. Ասուրքհյհ թռռթ առորրր վհր առհսհրհ: Պռ շհյհ Նամանրն ասհնհրհ ապռ ռզռ հռառթ հռ ասհ ռհռ ռհռ ռհռ

Սօղբա վադթը կէլնակ Նահեր սուլթանըն սուֆրաբնա կիթախչիսէ, օրաբա փաթիշահ եչիկ իչանքաէն սօղբա, Նահերէ բիճան նէ ակը ակչի թէքբար սիւալ էթսէ, վէ պիլէսին քի փաթիշահըղըմըն եարբըմըն տախի խաթէրսէն սանա վէրիմ ատսէ: Նահեր տախի օ վադթը ձէսարէթ քէնալ էտիպ, փաթիշահըմ, պէն սէնսէն եալընըզ քէնանիմին վէ միլլէթիմին Համրինու խաթէրիմ. չունքի պու մընաֆըղ վէ ալտաղըմը Ֆ՛աման սիպէ եաղնըշ աղնատարագ հէվիմիզի ակ զբըղ օրթաբան գալաբըմագ խաթէսի ակսի: Փաթիշահ պունու իշիթմիչինաէ ալթուսթ օլուպ, սուֆրաբան գալգաբ ակշաբը չըգաբ. Ֆ՛աման օ ագրաբա եալընըզ գալընձա, գալգըղ սիթիրէչիրէք Նահերին այաղընա ակուշակու. վէ պանա զբըմա ակչիրէք ալձա էտէս խակ: Փունուն իւզերինէ փաթիշահ թէքբար իչերի կիրիպ Համլի կէՀրաթիլսէ, սուբ թանա ձէպլը Համյօր վանն էթմէչինէ խըրսընաան ատէշ քէսիլսի. իսոի չափըք օնու թուրթուպ կէՀրիւրսիւնլէր, վէ քէնարինին մուգաաուէմ Մուրդքէ իչերն հազըրլամըշ օլաուղու տար ազաձնա ասընլար ակչի էմր էթսի: Վ Ֆ՛աման նըն օլանձա վարչէթինի օ կիւն Նահերէ իՀսան էթսի. վէ Մուրդքէ Նահերին թաալլուգիւ օլաուղունու աղնայըպ, Ֆ՛աննըն մէմուրչէթինի Մուրդքէնին իւզերինէ չէվիրսի. վէ Նահուսիէր հազրնաա օլան ֆէրմանա գարշը անինաէ նէնանէն պիր ֆէրման եափըպ, իչերիքի էմրինի կէրի ալար. վէ օնուն զբատը պիր ֆէրմանըղա, Ֆ՛ա-

ննըն գարարը իւզերէ Նահուսիէրին զբըրլաձաղը օ Ընգար այրընն օնիւչիւնձիւ կիւնիւնաէ, Նահուսիէրին քէնաի սիւշմէնէրինի զբրմալարընա էմր վէրսի. Հօյլէ քի եալընըզ Սիսիա փայթախթ մէմլէքէթաէ օ կիւն 500 քիշի Հօլսիւրսիւլէր. վէ Ֆ՛աննըն օն էվլատարըղղա պիրլիքաէ Նահուսիէրին սիւշմէնէրինաէն նիւզէրձէ քիշի աէ ատարլար. վէ պու սէպէպ իլէ Ընձէմ թօփրաղընատա Հօթէաէ պէրիտաէ պինլէր իլէ ատէմ Հօլսիւրսիւրսիւնլէր: Սօղբա պու խէլաալըղըն զիքրինէ Նահուսիէր Ընգար այրընն օնաէ օրսիւնաէ պիր պայրամ գօտուլար քի, Հալա պու անէ գատար թուրթարլար. վէ օ պայրամը քէնանիլնատարընձա Փռնչ թէամիյէ էթսիլէր քի, գուրա սէմէք սիր. վէ պունուն սէպէպի սէ, Ֆ՛աննըն Նահուսիէրի զբըմագ իչին գուրա ամ ատագ պու կիւնիւ գատարլաչատարընա սըր. լաքին Ընձհրն մէրհամէթիյլէ օ կիւն քէնաի սիւշմէնէրինի զբրտարլար:

ՏԻՕՐՏԻՒՆԱԻՒ ՊԸՊ

Մորթորէէրին հիւէայէ:

Նապէ. պաբ 6: Նբէհիա. պաբ 1. 38: Նղէհէէլ. պաբ 1. 38: — թ. Տ. 3246. 3390. 3410:

Ընատաձաշունչատա չօգ մարգարէներին զիքրի կէչիշ սիր. վէ օնլարատան պազը լարընը պիզ տախի մահալլերինաէ նազլ էթմիշիզ. լաքին պաշգաձա մարգարէլիք քիթապը եազանլար, Ընատաձաշունչուն պաշլանկըճընատան քէնաի վազթընա գատար թէվարիխինին եազան Մովսէս մարգարէտէն,

վի ՝աքիմէլեին վազէքնուան, նասրլ քի ոչլէր քինաի էօլումինէ գառաթ օլան հէքեայէլէրի նա-
զան Սամուէլ մարգարէանն մառաս, օնալէր քէշի
ոչլէր քի, օնլարըն եազըդլըլարը տախի քէնթաղը
մուգաատէս սայըլմըշ ուրըլար: Ա՚ն պուն լարըն
ախօրախ. հանի Նասայի, Նրուսիա, Նգլիկիէ վի
Գանիել, եազըդլարը մարգարէներէրին չօգլու-
գու ախպախ, պէօյլուք մարգար ոչնէլմիշ. վի օ
պիր օնէքխա, եազըդլարը մարգարէներէրին գը-
սաձա օլուուգու ախպախ, քիւչիւք մարգար ոչ-
նէլմիշտիրլէր: Ջ իմոի արթուարնա պադրնձա, պուն-
լարըն հադգրնուա տա մուխթասարձա մարուռնթ
վէրիւ, օնլարըն քէնթ տալարընըն պաշ լրձա հի-
քայէներինի պուլաուա զիքր էթմէնիզ իձուդ
էտէր:

Ընճախան օղու Նասայի մարգարէ, քինաի մար-
գարէներինի Յուդա սիմսիէոնինն վատիշահլարըն-
ան օլան Ազխա վատիշահըն վազէքնուան պաշ-
լայու, Նգլիկիանըն վազէքնա գառաթ սիւրմիւշ
ուիւ քի, մահալինաի նագլ էթտիրիլմէ կէօրէ,
Ա՚լահըն թարաճքնուան օնուն վէք չօգ եարար-
մընա եէթիշմիշ իտի: Նասայի մարգարէնինն Ա՚էսիա
հադգրնուա, խուսուսա օնուն հիքմէթլի ածընմար,
վէ իչգալէթլի էօլումիւ հադգրնուա եազըդըզը մար-
գարէնքլեր էօյլէ եէրլի եէրինձէ, այըդ, վէ այի-
քեար ալըդար քի, պիր Ա՚եհուդանիէ կիտի, օլ-
մուշ կէչմիշ շէյի նագլ էտէյօր զանն էտէրսին.
օնուն աեսիլլէրինինն իչինաէ էն պաշլըճաար օ
օլուու քի, քինաի մարգարէլիկինինն պաշլանգը-

ճընաա տաճարըն իչինաէ Ա՚լահը կէօրտիւ, եիւք-
սէք վէ ազամէթլի պիր թախթաա օթուրմուշ.
վէ պիւթիւն տաճար միւնէվվէր մէլախքլեր իլէ
տօլմուշ. ալէքշար գանաատը Սելոմոնըն Ա՚լահըն
էթրաֆընը գուշաթմըշլար. վէ օնուն գօրգու-
սունաան խբի գանաատարըլտա եիւզէրինի գախա-
տը, խբխախլէ այագլարընը կիզլէր, վէ օ պիր
խբխախլէ ուչարտարլար. վէ թաազըմ թաազըմ օ-
լուպ, "Ազիզ, ազիզ, ազիզ գուվվէթլեր սա-
հիպի, պիւթիւն տիւնեա օնուն էհթիշամընտա
տօլու տուր" տէյիրէք չաղըրըը ընըլար. վէ օն-
լարըն աէսինաէն տաճար սարսընըր ընը: Ա՚ար-
գարէ պուննու կէօրտիւյիւնաէ, քինաի տէ էօրճ
էտէրէք, վայ պանա քի, պէն սէճիլ գուվվէթլեր
սահիպինի կէօզիւմ էօնիւնաէ կէօրիւյօրում. վէ
պէօյլէ գաա գաթը գալմըշըմ. չունքի մէքրուհ
ազըզը պիր սաէմ իմ, վէ մէքրուհ ազըզը
ձէմաաթըն իչինաէյիմ տէտի: Օ վազըթ Սերո-
բէբէլէն պիրի միհրաապըն իւզէրինաէն մաշայըտա
պիր աթէշ ալըպ կէթիրտի, մարգարէնքն ազընընա
հադգաշարըտար. վէ ոու սէնքն ազընընա ածուն-
մայըտա, կիւնահլարընը վէ պինաամուտուդլարընը
փաքլէր վէ թէմիզլէր տէտի: Պաահհու Նասայի
Ա՚լահըն օ ձէմաաթա քիմի կէօնտէրէյիմ քիմ
կիթաքն տէտիյինի իշիթտիյինաէ, ձէվապ վէրիպ
իշիթ պէն տուրտույօրում, պէնի կէօնտէր տէտի.
Ա՚լահ տախի կիտիպ Իսրայիլլիլէրէ վազ էթ-
միյէ օ վազըթ օնու կէօնտէրտի, Ա՚ն հօզարըտա
սէօյլէտիյիմիզ կէօրէ չօգ վազըթ վազ էթտիք-

ան օրը, Պանասե փառաշահը էմին Խոջէի տէսքի իլն պիչխիրէք էօլու։

Պէտացի քահանայ սիրսիրեանոն Վեղիկա-
նէն օրը Երեմիա մարգարէ Ընաթոլի շէհրինտէ
ուռնեայա կէլուի քի, վաշխտէսինին լահվինտէ ի-
քէն, Ըլլահ օնու թէմիզէյիսի քինանիսի մարդարէ
լինթիսատ էմտի. իմոն քիւչիւք եաշընտան մար-
դարէք էմտիյէ պաշլատը. Յուդա փառաշահը
Յոսխանդն վազընտան Նահուտիէրին փառա-
շահլըղը խաթտա օլունձայա գառտար։ Ընլահ Երե-
միայա չօզ տեսիլքլեր կէօսթէրտի. վէ օնլարընա
Նահուտիէրին պաշընտա եաղընտա կէլէձէք օլան
ոօն խաթտալըղը ադնատըրտը։ Ո տեսիլքլերին
պիրիսի ոե պու օլսուն քի, կէօյհին շընտել թա-
պընտա քէսքին ալթէշ իլէրիսինէ գօյուլմուշ
ալլահ գաղզան դայնատըրտը. վէ Ընլահ պունունու-
լա Նահուտիէրին կիանահլատընա զաղզանդն օնլարըն
իլէրիսինէ օ Թաղուտխան Վաղդեալատըրը կէօն-
տէրէձէյինի աղնատը։ Երեմիա, մարգարէլերին
հէվիսմունդն զէյտաե քինանի վիրթիքինին պիտա-
սուտ զաղզան վէ սէվինճլերին իլէրիսինէ Թէէս-
սուտ զաղզան վէ ապդալ ումիտինի
սէնճ էտիոր ադնատըրտը. վէ ապդալդի ումիտինի
քէսէրէք, օնլարըն իլէրիսինէ օ «Ջօք ձէմիյէթլի
շէհիր նասըլ ոյրճատ եալընըզ զաղտը», ատյի
պաշտայան եասըր Ջինանը սէօյլէտի։ Երուսաղէ-
մին մու հասէրի օլսուդու վաղդի Երեմիա, Ընլա-
հին քինանի ընտանիքնա գօսուդու սէօյլէրի վէ Թէք-
տիրի սէօյլէ եաղդա խիտմէթիլէ Նահուտիէրի
սէրթսէձէ, վաղ հատր իտմէյիճէ տէ, օնլար տէօ-

նէտ Թէօվրէյէ կէլմէք եէրինէ, տահա զէյտաե
քինանինէ տատվէթ էտիպ խրիսթիանլըղընըզ. վէ
պունա տաճի զանատաթ էթմէյիպ քէնտինի պու-
տիւրիւճ վաղտաղընդա ձէյտունու գօրտունու կէվ-
շէմէյօր, վէ տիւշմէնի զարըզը էյիձէ ձինքէշմէ-
յօրտար տէյի օնու էօլտուրմէյէ տէ սօղրատան սէօղ
էյտիպտիր։ Ամոն օնու Թուրթուպ Սէվինճա փա-
ռաշահընըն հուզուրունա կէօնթուրտուղեր. օ տաճի
ադընդըղ ալեր շէյ էթմէք խաթէմէյէճէխտի, վարսըն
օրատա էօլմէսին տէյի Երեմիայը Թուրթուպ զանը-
դուէյտա ալթտընտար. վէ էյտէր Երեմիայը Ընթո-
դաճլէք տէնինճէն պէօյուք տաճմ արտայա կէլտիպ,
պէօյլէ պիր պզդընտը վաղընտա պուտունուն կիմսէ
տաճզ տաճմ պիրդ իտմէյէ տզդ տէյէրէք չատը-
ձապ փառաշահա տզնտաթմատընդը, օրատա միւ-
ձէռրէտտէօվրի պէտ տէ։ պէօյլէձէ Երեմիայը օ զա-
յունան չըզտատը քի, օնատան սօղրա Երուսաղէմին
ալընմատընա զաղտար մահվուտտա զաղտը։ Սօղրա
հաչան քի Նաբուզարզան ձէլտտա պաշը կէլտիպ,
Նահուտիէրի էտիր էտէրէք պատիրօնա կէօնթուր-
տուչտա, Երեմիա տաճի օնա բիձատէտիրէք քէն-
տի շահիրտան Անաթոթտա պիրլիքտահ (քի օ տա-
ր Երեմիանըն էլի ալթընտա մարգարէլիք էտէրլիտի)
Երուսաղէմտահ զաղտը։ Լաքին օնատան սօղրա Նա-
բինին օղու Յոձընտան զաղտան Նահուտիէրէ
հիւքմ էթտիյինտահ, վէ Նաբուզոդոնոսորտան զօր-
զաղ, ձէմաաթը տտա պէրտահլը ալտտահ Մըսըրա
գաչտըղընտա, Երեմիայը տաճի օնատըրտա պիրլիք-
տահ կէօնթուրտու. վէ տիրիր քի օրատա Նահու-

ակիլեր օնուն վազլարընա տայանամայրով ազրակեթ
օաղիղ մարգարէյի թաշլայարագ էօլեխտեխլեր :

Ռուզէնին օղլու Եղեկիէլ մարգարէ Վ՚ուտացի
քահանայրտը. հաշան քի Տարուդոդոնոսոր Երու-
սաղէմ կէլիպ, Յովակիմ եախօտ Յեքոնիա փա-
տիշահը թուքատու պապիլօնա կէօթեխտիւտե,
տար Եահուտ էսիրլեր իլե պէրլիքատ Եղեկիէլ
տէ օրայա կիթտի. վէ ձէմի մարգարէլիքլեր վէ
տեսիլքլեր քէնտինէ օրատա պէյան օլտուլար :
Իլք տեսիլքի Ելոահ Եղեկիէլէ շու վէճհիլէ կէօս-
թէրտի. շէօյլէ քի պիր տէֆա քէնտիսի Վաբաք
չայընըն եանընատա տուրուր իքէն, պիրտէն պիրէ
կէօյտէ պուլութլարըն արատընատա պէօյիւք վէ էօր-
ֆիւլիւ պիր արատա կէօրտիւ քի, հէր թարաֆը
կէօղիւլէ տօլուչտուտու. վէ տէօրթ հայվան օնու
չէքիպ կէօթիւրիւլէր իտի. վէ օ հայվանլարըն
պիրինճիսի ինսան, իքինճիսի ասլան, իւչիւնճիւ
սիւ ինէք, վէ տէօրտիւնճիւսիւ գարթալ քիսէ-
թինատ օլուպ, պունլարըն տէօրտէր նիւզիւ, վէ
տէօրտէր գանատը վարըտը քի, իքիշէր գանատ-
լարըտա վիճուտլարընը կիպզէմիշ, վէ օ պիր իքի-
շէր գանատլարըտա տա ուչարըտըլար. վէ պունլար
կէօղ տայանմագ տէրչէտտե միւնէվվէր վէ փար-
լագ բարըտար. վէ իւզէրլէրինտէն սանըրսըն քի շիմ-
շէքլէր չըգարըրտը : Վ՚է պունլարըն իւզէրինտէ
կէօյ գայէթ փարըտագ վէ պէրտագ աչըլմըշ օլուպ,
օրթասընատա ազամէթլի պիր տաէմ պիր քիւ-
սիտէ օթուրմուշ, վէ տէօրթ էթրաֆընը ալայիմ
տա կիպի շավղըտար դուշաթմըշ, քէնտի տէ օր-

թասընատա կիւնէշ կիպի փարըտար ըտը : Պագըտարըն
տէօղիւնէ կէօրէ, Եահուտիլեր քէնտի տաճարըտա-
րընա ֆախր էտերէք, մարգարէլերի գարշը, Երու-
սաղէմտէքի տաճարընմըզ տուրտուգճա, տիւշմէն-
պիղէ հապըտշամագ տէտիքլերի իչին, պու տեսիլք
իլե Ելոահ Եահուտիլերէ կէօսթէրմէք իսթէտի-
քի, քէնտիլերինն եախտըղը տաճարտա վէ օրատա
գօտուգլարը քերուբլերէ քէնտիսի միւհթաճ տէ-
յիլ տիր. իլլա հէր եէրտէ օնատան տահա չօգ շէ-
րէֆլի վէ տաճայիպ թարըգըտա քէնտիսի քէնտի տանա-
լուգլարընատան իտգէթ իքրամ կէօրիւր. վէ էյէր
կիւնահլարընատան տէօնմէդիգլէր իսէ, օ տաճարը է-
միրկէմէյէրէք օ՚Եաբուդոդոնոսորուն էլինէ վէրէ-
ճէք տիր քի, հէր նէ գատար թատախթճա ինսան
ըտա տա, Ելոահ օնա էօյլէ պիր գուվվէթ իհսան
էտէճէք տիր քի, ասլան կիպի զարտագը, գար-
թալ կիպի քէսքին կէօղ լու, վէ ինէք կիպի գըրըտ
տէօքիւճիւ օրուպ, էօյլէճէ տաճարլարընըտա պիր-
լիքտէ քէնտիլերիտէ հէր իլե հէքսան էթմէին : Վ՚ա-
քին Եղեկիէլ պու տեսիլքի կէօրտիւյիւ կիպի,
աշըրը գօրդարագ հիւզիւ գօյու հէրէ գախանար-
ղընատա, օ վագըթ պիր սէտա իշնէթտի քի, քէն-
տինէ էյ ինսան էվլատը, այագա գալդ քի սէօյլէ-
տույիմի իշիտէսին տէտի. վէ էօյլէճէ Ելոահ Տարա-
յէլլիլերին էթտույի նատքիօրլուգտան տօլայը օնա
շնքնայէթ էթմէյէ պաշլատը. վէ էյրի հօլտարընը
պրըտագարագ Ելոահա տէօնտիւնէր տէյի կիտիպ
օնլարա վազ վէրմէյէ էմր էթտի : Պատէհտու քէն-
տինէ տօղրու պիր էլ ուզանատը քի, պիր քիթապ

ասօթի թարաճման էսխրլիքտուն դուրթարըլ պիր
էրկ կէթիրմէք իւզէրէ օնլարա էթտիյի վատ
պունունուլա թատախտ էթտի։ Պունտան մատա
նիձէ քի ասօյէլըլըր, Խրայէլլիլէր էսխրլիքտան
ասօնախուքտուն ստղուա, Ալլահըն տաճարընը Թէք-
րատ էօյլէ հատիրնլատ ասկի Ենկկիսէ մարդարէնին
տեսիլքլերի արատընուա, Ալլահ օնա Երուսաղէմ
տաճարընըն պիր նէնի պինչիմինի կէօսթէրտի։

ՊԱՀՔԻՆԱՑ ԳԱՑ

Դանիէլ մարգարէնին հինէայէտ։

Դանիէլ. պապ 1.13.2 — թ.Տ. 3398.3401։

Գաչան քի Պաբելօն փատիշահը Նաբուգոդոնոսոր կէլիպ Երուսաղէմի ալտը, վէ իչինտէ պուլունան առէմլերի սիւրիւպ Պաբելօնա էսիր կէօթիւրտիւյիւա, Նահուտ էսխրլերին իչինտէն հիւսնիւնլիւ, ադրլը, վէ խոթհատթը չոճուղտար ասչէսի, Մէսարիքի խասինէտէն օլարատ օնլարը սաղլասըն, վէ Յադդէալը լարըն լհսանրնը վէ ասկէր իլհմլէր էօյրէթտիւտէն ասկի քէնտի բինձալաբընուան Սափանէզ խամինտէ պիր քիշիյէ թէնտիհ էթտի։ Յուդանըն փատիշահընի սիլէմինտէն օլան Դանիէլ, վէ իւչ արկատըլարի Ընանիա, Միսայէլ վէ Ազարիա տա պու ինթիխատա օլունմատըտըլար քի, Սափանէզ օնլարըն խամինի թէպտիլ էտիպ, Դանիէլին խամինի Պաղտասար, վէ օ պիրլերին խամինի Սէդրաք, Միսաք, Աբեդնաքով գոտու։ Փատիշահտու չօճուղլարըն Թատմը քէնտի սուճրատընուան կիթմէն,

թուխմուշ քէնտինի վէրիր, վէ պունու աղղընա
պօ ևէտէյի էմր էտեր խոխ. վէ օ քիթապըն իչինտէ
վէ տրշընտա ֆիղան վէ վայ հատլըտըրար. մատ-
դարէյի էօյլէ կէլտի քի, օնու ևէտէյի անտէ աղղը
թամըլտանտը. վէ Ալլահ, օնունուլա ատմտուշ
օլատտը կիսիպ վատ վէրմէմինի էմր էթտի։

Պու նէնկիսէ մարգարէ Խրայէլլիլէրին կիս-
նահլարընը վէ պինամտատտըլարընը նէսիհէթլէրմէ
ուրատտը, օնլարըն պաշընա կէլմիշ վէ կէլէճէք
օլան ակֆիվլիքլերի չօզ տիւրլիւ թէմսիլլէր վէ
էօրնէքլեր իլէ վատ էթտիքտան ատղըա, Խրայէլ-
լէրը էսխրլիքլերին սէպէպլինէ պիւտպիւ թիւն ուամ
քէսիքլիկինէ պիւշմէսինլէր տէյի, Ալլահ օնլարտա
պէրինէ ինանկատ էսան տէյի էմր էթտի. վէ օ
պունիատան օ թէնէլերին հէնիսի տէ պիրիսը
ատլերի վէ այատտա պաղտարտտը. էօյլէ քի օ օվա
ատըլտը

վէ էյի եէյէձէքլէր վէ իչէձէքլէր վէրիլմին ոէյի թէնապէհ էթմիշ իսէ։ Լաքին Պաննիէլ վէ իւչ րէֆիգէլէրի Մովսէսին նամուսունու թուԹարաղ, նազըրա ըիձա էԹմէյէր քի, քէնոիլէրի նէպաԹաման մատա եէյիձէք, վէ սաաէ սուսան պաշդա իչէձէք վէրմէսին։ Օյուսա չօձուգլար էօյլէ զաիճ դաըմայըրա քէնոիսի փասիլշահատան Թէքաիր օլմամասըն ոէյի գօրդուսդուճունան իլգ աղըզա պու շէյէ միւսաատ էԹմէճեի։ Լաքին սօղ-ըատան Թէձրիւպէ էոիպ պագատը քի, ոէօրսիւ ոէ էօյլէ ձգնաւոր կիպի նէպաԹաԹ եէյէրիձ, փասիլշահըն նէֆիս Թատմալարընատան եէյէն ոսկեր չօձուգլարատան ոահա ոէմիզ վէ ոահա ԹէնոէիւսԹ իւսիւլէր։ Պու չօձուգլարըն Թահսիլ վաղԹը Թէքմիլ օլուպ, իլԹիհան իչլին փասիլշահըն հուզուրունա չըգարըլար ըատ, Պաննիէլ վէ իւչ րէֆիգէլէրի հէվէիսիէնատէն մանուսմաԹը վէ ալիմ պուլունաուլար։ վէ փասիլշահ նէ քի սիւալէԹ-տիյիոէ, հէվէիսիէնին ոէ էյըլը եէրինձէ ձէվապըրը վէրոէիլէր։ ոսկէ խուսուս Պաննիէլ։ էօյլէ քի պա-պիլօնլուլարըն ձիւմլէ օգուսմուշլարը հայրան գա-լար։ վէ քէնոիլէրին պիլիմէոիքլէրի շէյլէրի օ ոէօյլէր վէ մանոաըրը վէրիր իսէ։

Պու Պաննիէլ մարգարէ, նամըս քի ոէօյլէրլէր, հէնիւզ օնիքի եաշընատա չօձուգ իքէն, Շուշան խամինոէ քի զահիսա գարըյը քէնոի իլիմոարլըգը-յըրա էօլիւմանէն գուրԹարուր։ Շ էօյլէ քի Պաոիլ-ըա էօլիւմանէն ոսկէ Ցահուոի էսիրլէրոանէն Յովակիմ խամինոէ պիր քիշի օլուպ, պուննուն

Շուշան խամինոէ զայէթ հիւանիւ ձէմալ սահիպի պիր զէվձէսի վարըըը. վէ օրասա խզԹիզա էԹ-տիքձէ Ցահուոիլէրին իլոիԹիյարլարը պունուն խանէսինէ կէլիպ, քէնոի արապարընատա զուհուր էոէն շէյոասԹլարը քէոէրիոիլէր։ Պու իլոիԹիյար հաքիմլէրոէն իքիսի Յովակիմին խանէսինէ չօգ կէլիպ կիԹոիքլէրինոէն Շուշանա կէօզ ոիքոի-լէր. վէ քէնոի քէմ արզուլէրինի խօշնուա էԹմէք իչլին պիր միւնասիպ վաղԹը արապարապար։ Խմոի պիր կիւն Շուշան սրձաղըն շիոաէԹինոէն սըզը-լապաղ, համլուզա կիրիպ եայդանմագ իչլին քէնոի պաղչէսինէ չըգարը. վէ սապուն կէԹիպինլէր ոէ-յի խալայըգլարընը կէօնոէրիպ քէնոիսի եաղընըզ գարապյրատա, պու իքի հաքիմլէր արդասընատան կի-ոիպ պաղչէնին պիր քէօշէսինոէ կիզլէնմիշ օլ-տուգլարընատան, օ վաղԹը Շուշանըն իւզէրինէ կէլիպ, քէնոի քէմ ձէյիլէրինի իձրա էԹմէք իչլին օնա իպարամ էոէր իոիլէր. եօղատա պիր քիշի իլէ կիւնաճ իշլէր իքէն ԹուրԹուգ ոէյի սէնի զամանզապարըզ ոէրիոիլէր։ Շ էօյլէ քի կէօր-ոիյինոէ, ա՛ճ, հանկը Թարաֆա ոէօնոէմ քէօ-Թիւ. պու շէյի եաոիմագ պանա էօլիւմանէն ոէոԹէյ-տիր. եաոիմայաձագ ոա օլուրսամ, սիզին էլինիզ-ոէն գուրԹուլամայաձաղըմ. անձագ պու ձիւմլէ իլէ Ցալահըն հուզուրունա կիւնաճ իշլէմէքոէն իոէ, պու քէմլիյի իշլէմէյիպ սիզին էլինիզէ ոիւ-ոէյի ոա՛ճ ղէյոաոէ էվլա սայարըմ ոէտի. վէ չա-ղըրմայա պաշլաոաը։ Օ վաղԹը իլոիԹիյարլար ոա չաղըրըգ պաղըրապարլար. վէ հայան քի ոաէմլէր

Եվ խոսելը խոչ, ինչ կյանքը պիղ պատչեռ կեղծյօր ինքն, Շուշանն պիր տելի գանը իլե ֆիլիլե շենի իմբասընուա պուլունուաղունու կիօլտուք. վի իղելելինի վարածագ օլուղումուղտա, օ առիմ ալըրագը գաշտը ասիլեր։ Պիօլե խֆեխտա էաերէք, խրեխի կիանիս կինուհօրդ Շուշանը շէրսաեթա չըդատրելար. Շուշանուան պու շէյի քիմոչ ժէռու կէթժիալինուածն, քինուինի թանը յանդար թասաճճխուպոչ գալը ըրսըրսար. անճագ օ ինքի ինոխեկյարըն սէօղինուն կնանագագ, Մովսէսն նամուսու մուճխալինճէ էօլմիլի սիր ասկի սիճիլ քէսուիլեր։ Շուշան տախ օ վադրեթ չաղրագագ, Նա էպէտի Ալլահ, սէն քի հէր էսրար շէյլերի վադը օլմասան էվվել պիլերսէն. խոսոչ պունդարըն պէնիմ հադդըմաս եաքան շահիտլիք էթոնքերէրի, վի խղեմէթակյիմ պիր պինամուալու գինչն էօնեյօր օլուղում տա առնս մալում տուր տոչ։ Ալլահ Շուշանըն տուսարըն իշխեթոչ. խոսոչ էօնոխ խոսէ կէօթխրիսրիլեր ինչն, նօրսա Ռուհուլլահ Գանիկէ նուրվէրոչ. վի ձէմաաթըն իչչինսէն հիւքմ էթոչ. Ա տախ պու նէ էյօրսան սէ՞ն սիուալ էթոնքեր։ Ո՞վ շաշդընդագ սըր քի, մաուաէյի սաղնամայարագ, պու ասուչուղու էօլնուն հիւքմ էթոնիղ. կէրի սէօնուն վի նէնոխան շէրսաեթ քինուն սէ՞ն ձէվագ վէրոչ։ Ձէմի ձէմաաթ կէրի սէօնուղ թէքըսար շէրսաեթա օթուրսուսար. վի Գանիկէ իչղէրինէ

ագըդ, պու շէրսաեթը թէքըսար քինոխան կէօթսէն սէ՞ն օնա չինճա էթոնքեր. օ տախ օ ինքի քէօթիս հաքիմքերի չաղըրսար, վի պիրեր պիրեր սարշէդըթարագ, օնըսարըն հասանդնը վի քէմընկինի օրթայա չըդարսար. վի էօյլէձէ, սուչսուղ Շուշանը էօլնումանէն դուրթարըդ, օնուն ևէրինէ օ ինքի ինոխեկյար հաքիմքերի էօլոխ ըսոխըքեր։ Գունուն ուա Գանիկէնին իսոչ Նահուտիքերին մոգէնինոճ չօդ շէօհրնէթ պուլսուս. վի կինն պէ կինն պէօյնյօ՛ք, Գաղիլօնդու ըարըն ինոճինոճ տէ չօդ նամ ագար. ագէդ խուսուս սօղրա՝ Նարուդոդոնոսորուն ինչյալարընդն մանսարնը վէրոխինոճ. նինձէ քի շիմոն նագդ էտէձէյիղ։

Պիր ագ՛ձա՝ Նարուդոդոնոսոր փսոսիշահ ույդուս իչնոճ պիր բինյա կէօրսուս. վի օյանագընուա օ բինյանդն գօրդուսունոսան ագնիս օղուղ, կէօրոխյինյ բինյայը պինթինն պինթինն ունագթուս. իսոչ հէմ բինյասընդն նէ իոխկինի քինուինի սէօյլէսինդեր, հէմ ոէ մանսագընը վէրսինդեր ոէ՞յ, Գաղիլօնդու ըարըն նէ գուսար ագնմէրի վի օղումաս շէսարը վարըսա, անինոճ էմը էոխ գաշշադնա կէթխրիմոխուս։ Օնդար պիրէմէկյերը իսոչ, Նարուդոդոնոսոր աշդըր խըրսադնագը, վի Գաղիլօնդու ըարդն օղումաս շէսարընդն քուաճճէկյինի էօլոխ սուկնդեր ոէ՞յ էմը էթոչ։ Գանիկէ վի ինչ բինճինդերի ոէ մագուսաղ քի օ օղումաս շէսարոսան սագյը ըարըսարագ, պու մագուսէ օնդարդն գուրադնա կէթխրիմոխուս, Գանիկէ օ բինյայը փսոսիշահա ոէօյլէմճքինճն պիր կինն մէօհրնէթ խոթէոխ. խոսոչ

ο կէձէ Ալլահա գօշուպ, պու շէյի քէնաինէ պէ-
յան էթմէկի իչին ծնա լիձա էթմէ. վէ սապահ-
ման կիտիպ փասիշահըն հուզուրունա չըգմը.
վէ պիհուտէ եէրսէ ο օգումուշլարը գըրմադման
վաղ կէչսինլէր ոէյի մաթլուպ էթմէ. չունքի
պու սիւալ էթիլսին շէյի սանա սէօյլէմէք իչին,
պանա պէյան էթմէյի կիպի, Ալլահ պէյան էթ-
մէսինքձէ, ինսան էվլատը պունու պիլմէմէղ տէմի:
Ամմա էյ փասիշահ, սէն բիլյանտա սիր պէօյիւք
վէ էօրձիւլիւ իէմի միւձէսսէմ (արձան) կէօր-
տիւն քի, գարշընտա տուրույօրուտու. պունուն
պաշը ալթունտան, էլլէրի կէօքսիւ վէ գօլլարը
կիւմիւշտէն, պէլինտէն տիզլէրինէ գատար պա-
գըրսան, պաճաղլարը ոէմիրտէն, վէ այաղլարը-
նըն եարըսը ոէմիր վէ եարըսը թօփրադման ըտը:
Ամն պունա պաղար իչէն, էօթէ թարաֆտան
կէօրսիւն քի, տաղտան սիր թաշ դօփուպ, կէլ-
տի օնուն այաղլարընա չարփըպտը, վէ ο բէտի
միւձէսսէմի ուն ուֆաղ էտիպ թօզա չէվիրտի.
ասղըա ο թօզու տա րիւղկնար ալտը կէօթիւր-
տու. վէ ο թաշ պէօյիւյիւպ էօյլէ սիր տաղ օլտու-
քի, պիւթիւն տիւնեայը տօլտուրտու ոէտի: Ա՛ֆ
արդասընտան պու բիւյանըն մանասընը տա վէր-
տի. շէօյլէ քի ο բէտի միւձէսսէմին ալթունտան
պաշը աէնի կէօսթէրիր քի, փասիշահըտ փասի-
շահը սըն. սէնտէն ասղըա սիր փասիշահըդ տա-
հա զուհուր էտէձէք քի, սէնտէն աշաղը օլաճաղ.
օնուն արդասընտան տահա զահիճ սիր ոէսէրի զու-
հուր էտէձէք. վէ օնտան ասղըաքի տէօրտիւնճիւ

տէմիր իւէ շունու կէօսթէրիր քի ο քէնտի դուվվէ-
թիյէ ο պիրլէրի խարտապէտձէքտիր. լաքին եա-
րըսը թօփրադտան օլմասը տա օնուն տահի զահիճ-
լիյինի կէօսթէրիր: Պատէ հու պունուն զէմանընտա
Ալլահ պիր փասիշահըդ չըգմարճադ քի, ο թա-
շըն հէփիսինի տէ ուն ուֆաղ էտիպ, պիւթիւն
տիւնեայը տօլտուրտուղու կիպի, ձէմի փասիշահ-
լարը խարտապ էտիպ քէնտի հիւքմիւ ալթընա ալա-
ճադ, վէ քէնտի եալընըդ էպէտի գալաճադ տըր
տէտի: (Պու սօղըաքի սէօյլէտիյի փասիշահլըղը,
պաղըլար հէր նէ գատար Ռօմալըլար հադգընտա
աղնամադ խալէմիշ իսէյէր տէ, Վէլիսէնին վար-
դապետլէրի պու շէյի բուհանիձէ աղնայարադ,
Մէսիանըն փասիշահլըղը հադգընա մանա վէ-
րիրլէր քի, հէր թարաֆտան տահա միւնասի-
պէթլի տիւշէր:)

Նարուդոզոնոսոր պունու իշիթտիյինտէ, ա-
նինտէ եէրինտէն դալդըդ, Դանիէլին հուզու-
րունտա եէրէ գաչանտը սէձտէ էթտի. վէ օնա
պուխսուր վէ գուրբտան սունսունլար տէյի էմր
էթտի. վէ շիմտի աղնատըմ քի, սիզին Ալլահը-
նըդ ձէմի Ալլահլարըն Ալլահը, վէ փասիշահ-
լարըն փասիշահը իմիշ քի, կիչլի շէյլէրինքեաֆ-
ֆէսինի օ պիլիյօր. վէ պու շէյի տէ սանա օ պէյան
էթմիշ տիր տէտի: Ա՛ֆ պու սէպէպ իչին Դանիէլ
չօդ հէյէճլէր վէրտիքտէն սօղրա, Պապիլօնու-
լարըն ձէմի պէօյիւք ատէմլէրինին վէ օգումու-
լարընըն իւզէրինէ տէ օնու պաշ նասպ էթտի:
Դանիէլ տահի փասիշահտան պունու տիլէտի

քի, քէնաի ւս չէ իւֆիզլերի Ընանխայը, Մխաայէլի, վէ Ազարխայը իլերի չէքիպ, փառիշահանի մնալահաթլար իւղերինէ մէմուր էթմէն։

ԱԼԹԸՆՃԸ ՊԱՑ

Ի–Ն ԸՑՈ–ՓԼԱՐՔ ՀԻԻԷՍԱՅԷՈՒ։

Դահ. պապ 3։ — Թ. Տ. 3434։

Ղատուզտոդոնոսոր քէնաի փառիշահլըղընըն օն ակքիլինճէ ակնէսինաէ, ալեմըշ արշըն պօյունուա վէ ալեը արշըն էնինաէ ալեունուան պիր բէսամի ժուճէսաէմ, եախօտ փուխ եաւխարըտար. վէ պուռնու կէթիրիպ պաակլօն Թօփրաղընուա Դէնիրա Թաակիր օլունան օվասուա տիքմէն։ Պաուհու քէնաի ակվէթինէն հէր Թաարաճընուա նէ զաուար պէՀՀիքլեր, հիւքիւմտարլար, վէ պէյլի պինամ ա-ամէնը վարըա, օրայա Թօփանսընլար, վէ ձէսիմ զինէքէ իլէ օ մապուտա ակճաէ էթմինլեր ակէի ֆէրմանը էթաէ։ Վ Հէր քիմ ձի լիթաաէ էաիպ օ մապուտա ակճաէ էթմէկըն, օնու ալեունէ ալեսընլար ակէի, օ մապուտան եանընուա պիր ակ քիւլիան եաիօտ ֆիւրան եաւխարըտար։ Փառիշահըն էմրի մուճիպինճէ ձիւմլէսի օրայա կէլիպ, վէ ակուրլու չաղըրտար ըտա պու զինէքէի իճըա, վէ օ փուխ ակճաէ էաէրխաիլեր։ Պաունէն իւչ լէֆիզլերի Ընանխա, Մխայէլ վէ Ազարխա պու շէյի լիթաաէ էթմէկտիլեր. վէ օնա ակճաէ էթմէկի կէլմէկտիլեր. օնուն իչին Ղարուդոդոնոսոր պու շէյի լիշեթանուաէ խըրսըանուաըտ օնլարը Հուզուրունա կէթիպ լիթաակտի. վէ պինամ

բէսամի մուճէսաէմիմ ակճաէ էթմէկէ կէլմէկտինիզ աահինմի ակը տէյի օնլարա պիւալ էթտի. ասղըա տա կիտին ակճաէ էաին, եօղաա սիզի օ ալեունէ ալեսընլարըմ. պաադալըմ հանկը Ընաահ կէլիպ սիզի պինամ էլիմանին գուրթարուճաղ ակտի։ Օնլար ըտա հիչ գօրդուսուզ վէ սէրսեմճէ, էյ փառիշահ, պու շէյ լիչին սիզիմ ատա ճէվապ վէրմիմիզ իգըթիզա էթմէզ. անճաղ թէքրար սէօյլէրիպ քի, սիզ սինին վուրթուտա ակճաէ էթմէկէ. պիզիմ կէօյտէ պիր Ընաահըմըզ վար, պիզ օնա ակճաէ էաէրիզ քի, սինին ալեունէ ալեսընլար ատ էլինատէն ատ էլինատէն ատ պիզի գուրթարմայա գաաբը սըր տէօյլէր։ Նաբուգոդոնոսոր հաչան քի պունու իշիթմէյինէ, օնլարա աշըրը խըրսըանատը. վէ քիւչինանը հատինէ աշըրը էաղընատը, վէ պունըարը իչինէ ալեընատ քի, էանըտ քիւչ օլաունատ տէյի անինաէ էմրի էթտի. փառիշահըն էմրինէ էմրինէ ճէրա էթմէկը. պու իչ ակճէ զանըլարը թուրթուպ պաղատըտըտ, վէ արզուսընուաէի բուպալատըտա օ էօրֆիւչիւ ալեունէ իչինէ ալեսընլար, վէ արզա ատգայա օ գաուար քէնգինդէմէկէ քի, ալեվ պէրդ ատգուզ ատշըն նէնքանէ չըզտը, վէ էթտիպ ալեսընլարըն գուրթարուճաղ ակճաէ էաէրիզ քի, պիզ օնլարը ալեունէ ալեսընլար չէքմէզ իստիյէ. վէ օ պինէք կէօնաէրտա. վէ օնլարը ատան ատա պուղընատը չէքմէզ իստիյէ. վէ օ պինէք

լուն պիտիքաւ աթէշին իչինաւ կէզինէրէք, սէ-
վինալիւ Ալլահա շնորհուր վերիպ Հմթիշամ սու-
նարըտըար. վե օրաաս Ալարիա օ պիր ըհ֊ֆիլ-
լերի իլե պիրլիքաւ "Նա վիեարըլերիմիզին սահիպ
Ալլահը մուպարէք սինաէն. վե սինին իամին էպէտի
մհամ օլունմուշ վե Հմթիշամանմըշ տըր ,, տէյի
պաշլայան ալդըշը սէօյլէտի: Պու սէլերի վե ալ-
դըշլարը վաահիշահա աղնաթտըլար ըսա, քէնոտի-
սի տե գօշուպ կէօրմէյէ կէլտի. վե թաաճճիպ
էաէրէք, պու նէ ամայիպ շէյ տիր. պիր աթէշ
պաղլը օլարաղ հուշ քիշի ամտըդ. շիմտի տէօրթ
քիշի կէօրիյօրում քի, րահաթ րահաթ կէղի-
յօրլար. վե օ տէօրտիւնճիւ Ալլահ էվլաատընա
պէնդէյօր տէտի. (նասըլ քի սէօյլէրլէր, քէնոտի
վուրթլարընդն էվլատլարընատան պիրինի զանն էթ-
տի.) ասղըա քիւլհանդն աղդընա կիտիպ, Ադդրաք,
Մխաք, Աբդնաքով, եիւճէ Ալլահդն գուր-
լարը, էջդըն, տըշարը կէլմիշ տէտի: Օնլար տահի
տըշարը էջդատլար ըսա, հէր քէս օնլարդն իւզե-
րինէ տէօքիւլիւպ պագտըլար քի, ամէշ օնլարա
հիչ պիր քէտէր վէրմէտիքտէն մատա, արդալա-
րընատքի րուպալարընա տահի ասղունմամըշ, վե
իւթիւնմէմիշ իտի: Նարուդոդոնոսար պու միւճիւ-
զամը կէօրմէյէ շաշտը գալտը. վե Ալլահա էհ-
թիշամ վէրէրէք, հադիգաթի հէվիհինտէն պէօ-
միւք Ալլահ օյումուշ քի, պէօյլէ դուտուէթէ
մալիք տիր տէմէյէ պաշլատը. վե պունատն ասղրա
հէր քիմ քի օնա գարշը սէօյլէրսէ էօլտիւրիւ-
րիւմ տէտի: Վէ պու ձիհէթտէն Ենանիտյա,

Միսայէլ, վե Ազարիայա էվվէլքինտէն տահա
պէյատե հմթիպար վե հիւքումէթ վէրտի:

ԵՒՏԻՆՈՒ ՊԱՊ

Պաղիէլ մարգարէին ութէր հիւէյէլէրի:
Պաղ. պաթ. 3. 5. 6. 7. 8. 14:—Թ. Տ. 3434.
3444. 3449:

Պու շէյլէրտէն սօղրա Նաբուդոդոնոսոր վա-
տիշահ թէքրար ախէր տէվլէթլէրի գարշը ֆիւ-
թահաթլար էտիպ, էօթէտէն պէրիտէն քիւլլե-
յիթլի եաղմալար էլե կէչիրէրէք օնլարըտա պա-
պիլօն շէհրինի պէյատէպէյլե պէնգինլէնատրտի վե
պէօյիւթտիւյիւտէ, կէօնդլիւ տե աշըրը տէրչէտտ
պէօյիւտիւպ պուրուրլիյէթ քէտտ էթտի: Վ֊ Ե օ
վաղըթ պիր ընէյա կէօրտիւ քի, եէրին օրթա-
սընատա պիր աղաճ ահքինտէ, վե էօյլէ պէօյիւք
իտի քի, եիւքսէլմէյէ կէօյ դաատար եէթիշէր,
վե կինիշլէյի ատունանդն տէօրթ թաւրաֆընա եա-
յըլըրտար. եաէրտաղլարը պայէթ կիւպէ վե ատ-
լու, վե մէյվէտ օ դաատար չօղուտուս քի, հէր
քէսին եէմէսինե քինճայէթ էտէրտի. ձիւմլե
ձանտաթլարտար կէօվդէտ ալթընատա ասքին օլու-
լար, վե ձէմի դուշլար օնուն ֆինիզէրի իւզե-
րինատ սըղընըր, վե ձէմի հայվանլար օնատանդնա-
ֆադա ալըրտըլար: Օնատան ասղրա կէօրտիւ քի,
կէօյատն պիր մէնէք ինէտ, քէսին շու աղաճը,
եաէրտաղլարընը տէօքիւն, մէյվէներինի ատըմա
տաղընըպ էատն, օնուն ալթընատա վե իւզէրինատ
օլան ձանտաթլարտար վե պուշլար չըգարընտար. եալը-

նրզ քէօքիւնիւ տէմիրտէն վէ պաղըրտան վէնձիլեր իւլէրինտէ պըրագըն քի, վարտըն աչըզ մահալտէ օթլարըն իչինտէ ճանավարլարըլա գալըն, ինսանի եիւրէք օնտան գալդըպ, օնուն եէրինէ ճանավար եիւրէյի վէրիլմին ծնա եէտի վազըթա գառար տէյի չաղըրտը։ "Նարուգողոնոսոր պու րիւյանըն իւլէրինէ աշըրը ալթիսմ օլաու. իմոի պունուն մանասընը աղնադ իչին ճէմի օգուտ շատը եանընա չաղըրտը. անճադ հիչ պիրի տէ պու րիւյանըն մանասընը վէրէմէհիլեր. Նիհայէթ Դանիէլ կէլիպ պիրէր պիրէր սէօյլէմէյէ պաշլատը։ Օ ճէհիմ վէ եիւքսէք ադամ սէն սին եա փատիշահ քի, օ գառար պէօյիւիւպ գու-վվէթլէնիպ, հիւքիւմէթին պիւթիւն տիւնեանըն իւլէրինէ եայըտը տէտի։ Վ՚է կէլիպ, շու ադամը քէսին պէրպատ էտին տէյէն մէհէք, պիլէսին էյ փատիշահըմ վէ էֆէնտիմ քի, Ալլահ սէնին հապդընտա էօյլէ պիր սիճիլ քէսմիշ տիր քի, սէն ինսանլարըն իչինտէն գօվուլուպ չըդաճադըն. վէ եէտի սէնէ գառար հայվանլար ըլա պէրապէր տըշարըտա գալաճագսըն. վէ էօքիւ կիսի օթ եէյէճէհքսին. Թա քի ինսանի փատիշահլըգլարտա հիւքմ էտէն, վէ քիմէ քի խաթիրտ օնա վէրէն Ալլահ օլտուղունու թանըյտըն տէտի։ Վ՚է օ եալընըզ քէօքիւնիւ պրոտագըն տէմէհ տէ շունու աղնատըգ քի, սէն Ալլահըն դուտրէթինի աղնատըգտան սօղրա, փատիշահլըգըն կինէ էլինէ կէչէճէք տիր։ Օնուն իչին էյ փատիշահ, սանա պունատիհաթը վէրիրիմ. պաղ

քի ֆաղրըլարտա տատագա վէրմէյիլէ կիւնահլարընը վէ պինամուտագլարընը թէմիզլէյէտին. դապիլ տիր քի պէօյլէ խայըր ամէլլէրինի Ալլահ կէօրմէյիլէ, կիւնահլարընը աֆվ էտէ տէտի։

Ուզերինէ չօգ կէչմէտէն Դանիէլին պու սէօյլէմէքլէրինին հէմիսի տէ կէլտի չըդաը։ Է՚էօյլէ քի պիր սէնէտէն սօղրա պիր կիւն "Նարուգողոնոսոր փատիշահանի սարայընըն իւլէրինէ չըդմըշ պապիլօն շէհրինին իւլէրինէ պագարագ վէ քէյֆլէնէրէք կէզեր, վէ մադրուլղուդըլա պու պէնիմ քէնտի գուվվէթիմ իլէ քէնտի շանու շէրէֆիմ իչին եապտըղըմ պապիլօն շէհրի տէյիլմի տէրիքլին, հէնիւզ սէօզլէնիւ թէքմիլ էթմէքսիզին, սանա տէրիմ "Նարուգողոնոսոր փատիշահ, փատիշահլըղըն իւլէրինտէն բէճ օլմաչ տուր. Իսմանլարըն իչինտէն չըդըպ, ճանավարլար վէ հայվանլար իչինէ գարըշասըն տէյի կէօյտէն պիր սէստա կէլտի. վէ օլ անտէ "Նարուգողոնոսոր եիւզիւ գօյու եէրէ տիւշտի. վէ նիճէ քի սէօյլէրլէր, պիր էօքիւզ շէքլինէ կիրտի. վէ կէօթիւրիւպ հայվանլարըն եանընա պադլատըլտը, օնլարըա օթ եէրիտի։ Պէօյլէ եէտի սէնէ գալադդատան սօղրա, ապլը պաշընա կէլիպ, Ալլահըն գուտրէթինին վէ միսալտադիլ հիւքումէթինին թանըտը. իմոի Ալլահտա օնու թէքրար էվվէլքի քիմլիքինէ թէպտիլ էթտի. վէ էօյլէճէ կէլիպ եինէ թահթընա օթտուրտու։

Պու "Նարուգողոնոսորուն Նաբատասար իսմինտէ պիր էվլատը եախօտ թօրնու օլուպ, քէնտինի-

ան սօղոմոն պատիճն փառիշահը օրուս. վե սիր
առֆա քէնոմ պէօյիւք րիձալարընա պին գառար
առէմ պիր ձէսիմ գիյաֆէթ վէրուի. վե օրառա
նէյինպ իչէրիլեր ինքն, Նաղառասար վազիրլա՛նա-
րուդոնոսորուն Նէրուսաղէմ առձարընուան եաղ-
մա էոխպ կէթիրմիշ օլուղու ալթունսան կիւ-
միշէն գապլարը առա սուֆրայա կէթիրին քի,
օնլարընա առա իչէրիմ առյի էմր էթտի։ Նաչան
քի փառիշահ քէյֆէ կէլնպ, քէնոմ րառձալարը,
գէվձէլերի, վե ձարիչէրիրյե պիրլիքտէ, քէնոմ
փուԹլարընն աշգընա, պու Ալլահա սունուլ-
մուշ գապլար ըլա շարտապ իչէրիլեր, վե առհի
Ալլահն գէնգրինի խաԹըրլարընա պիլե կէԹիու-
մէգլէր իոմ. պիր առ օ ադառա գարֆիլառէն պիր
էլ գուհուր էոխպ, մումունն ըշըղընն էօնիւնառէ
առիվարըն իւգէրինէ պիր շէյ եաղմադ։ Պունուն իւ-
գէրինէ փառիշահն պէնգի քիւլ քէսիլառ. առԹ-
չէմէյէ պաշլառադ. իոմոն չառիրձադ Պաղդօնուս-
լարըն միւնէձիմլէրինի վե օգուտուշլարընը չա-
գըրԹադըրադ. վե քիմ քի պու եաղըյը օգուրսա,
օնա աշըդը ինքրամ էառիրիմ, վե փառիշահլըդը-
մըն իւչառ պիր հիսառսինի օնա վէրիրիմ առյի
վառ էթտի. լաքին մանասընը վէրմէք շէօյլէ գալ-
սըն, օ եաղըյը օգուչառձադ պիր առէմ առ պու-
լունմառադ. վե պունառան էօԹիւրու գիյառէսինյե
պիրիսիրլէրինէ կէչառիլեր։ Պու գապը շըդլըդը-
րառընսա պիրառն պիրէ սուլԹանըն խաԹըրընա
կէլնպ, փառիշահա Դանիէլի չաղը րառընսառ, չուն-
քի Նաբուգոդոնոսորուն վաղիընսա սա պէօյլէ

չօգ մանէվի շէյլէրին մանասընը վէրմիշ տիր տէոի։
Չաչան քի Դանիէլ չաղը րառընսառ վե կէլտիյէ,
փառիշահ գիյառէ իզդիթ ինքրամընա օնու ալըպ
պիլէսինձէ առօյլէշառ. վե օ եաղըյը օգուչառձադ
մանասընը քէնոմինէ պիրառխրառիյի հառառ, օ պիր-
լէրի էթտիյի վառ պունա սա էթտի։ Դանիէլ
իսէ ձէվապ վէրիպ, հէտիյէլերին սանա օլսուն,
վե պու իթիսապարընը առէրի վեր. պին օ եաղըյը
պառիհէվա օլարառգ հէմ օգուրուս, հէմ առ
մանասընը սանա վէրիրիմ առէրինէ սօղոսա, վէ-
առինին իւգէրինէ գէլձն գազէպէրառին Թէրպիյե
օմմայառագ, Ալլահըն առձարընըն ադըդ գապլա-
րընը Թէնձիս էթտիկձէ Ալլահա գարշը էթտիյի
նառքէօրուղու օնուն նիւղինէ ուրառս։ Սօղոսա
առօնիս եաղըյա պագտը. վե ֆանէ, ընէհէդ, փա-
չէս, եաղըյը սրը տէոի։ Մառնէ առմէք, Ալլահ
աինին փառիշահլըդընը կիւնէրինի սայոը վե պի-
Թիոի։ Ռէվկէդ առմէք, Թէրսադ իլէ վէդն օլուն-
առն, վե էքսիք չըգարն։ Փարէս առմէք, փառի-
շահլըդըն իքիյէ պէօլինառս. նըսընը Մարքառա,
(քիւրառէրէ) վե նըսընը Ազէմիրէ վէրիլառ առ-
մէք տիր տէոի։ Պունուն իւգէրինէ փառիշահ ա-
նինառ էմր էթտի քի, Դանիէլէ խառֆԹան կիյառիս-
սինլէր, պօյնունա ալԹուն զինձիլ Թառարնլառ.
վե Դանիէլ փառիշահլըդըն իւչառ պիր հիսառ-
սինէ հիւքիւմառ օլառ առյի էօնիւնառ տէլլառ
նիառա էթտին։ Լառքին Դանիէլին վէրառյի մառնա
չօգ կէձիքմէոի, առնինառ ինձա օլառ. չունքի
Մարքառրըն փառիշահը Դարիւհ կէլմիշ Պառս-

լծնու մուհաեէրէ էթմիշ խոխ, օ կէձէ շէհիրէ կիլսաի. վէ Խաղտասարը էօլմուրիւպ, օնուն փաթիշահընը տա քէնտի զասթէ էթմուխ:

Վանիէլ քէնտի իլմի վէ տատպէնթըյտա պու Վարհ փաթիշահա տա գելյատէ սէվկիւլլու օլտու. օ զաատար քի փաթիշահ օնու քէնտի րիձալարընա պաշ նատպ էթմուխ. վէ պու սէպէպ իչին րիձալարընը ձիւմլէսի տէ օնու զրզիանընը բարտար: վէ փաթիշահըն կէօղունտէն տիւշիւնմէք իչին տահմա իւղէրինտէ պիր զուատ պուլ մայա չալըշըր բարտար: Խմոխ օնու տիւշիւմէյէ շու եօլու պուլտուղար. շէօյլէ քի օթուղ կիւնէ զաատար հիչ պիր քիմսէ նէ ինսանտան, նէ Ալլահտան հիչ պիր շէյ տիւէմէօվ. իյնա եալընըզ փաթիշահտան տիւէմինէր: վէ քիմ քի պունտ տէրճէսինտէ պիր զուատ հասիլ էթմիշ իսէ, ասլընտա զուատընա տա քէնտինի զասթէ էթմուխ:

Վանիէլ քէնտի իլմի վէ տատպէնթըյտա պու Վարհ փաթիշահտա տա գելյատէ սէվկիւլլու օլտու. օ զաատար քի փաթիշահ օնու քէնտի րիձալարընա պաշ նատպ էթմուխ. վէ պու սէպէպ իչին րիձալարընը ձիւմլէսի տէ օնու զրզիանընը բարտար: վէ փաթիշահըն կէօղունտէն տիւշիւնմէք իչին տահմա իւղէրինտէ պիր զուատ պուլ մայա չալըշըր բարտար: Խմոխ օնու տիւշիւմէյէ շու եօլու պուլտուղար. շէօյլէ քի օթուղ կիւնէ զաատար հիչ պիր քիմսէ նէ ինսանտան, նէ Ալլահտան հիչ պիր շէյ տիւէմէօվ. իյնա եալընըզ փաթիշահտան տիւէմինէր: վէ քիմ քի պունտ տէրճէսինտէ պիր զուատ հասիլ էթմիշ իսէ, ասլընտա զուատընա տա քէնտինի զասթէ էթմուխ:

յին Ալլահըն սէնի զուրթարըր տէտի: Խմոխ պէօյլէձէ Վանիէլի կէօթիւլիւպ օրայա աթարլար. վէ պէօյիւք պիր թաշըլա դույունուն ադըընը զահիատրզտան պաշզա, քիմսէ այըպ տա զուրթարմադըն տէյի, փաթիշահըն մէօհիւրիւյլէ տէ մէօհիւրլէմիլէր: Օ ախշամ փաթիշահ քէտէրինտէն նէ եէյէձէք եէտի, նէ տէ ույույա պիլտի. խմոխ սապահտան էրքէնճէ դալդըպ հիլմուշ դույունուն ադըընը աչտըրտը. վէ Վանիէլին սադ ալադմէթ տուրմուշ, քէնտինի օ ասլանլարտան զուրթարան Ալլահա շիւքիւր վէրմէքտէ օլտուղունու կէօրտիւյիւտ. աշըրը շադ օլտու. տէրհալ Վանիէլի օ դույուտան չըզարթտըրտը. վէ օնուն եէրինէ օնուն տիւշմէնլէրինի չօձուլտըը վէ դէվձէլէրինէ պիրլիքտէ օ դույույա աթարընլար տէյի էմր էթտի քի, պունտան տահա եէրէ տիւշմէսէն էվվէլ, ասլանլար իւղէրլէրինէ ադը լուսի փարչա փարչա էթտիլէր: Պէօյլէ Ալլահըն եարտըմըյլա Վանիէլ կէրէք Վարսհին փաթիշահլըղը էանասընտա, վէ կէրէք Վարսհ էօլտուքտէն օտղրա կէլմէզ պասիլօն փաթիշահլըղընը զապթ էտէն Ազէմ փաթիշահը Ախրոսան վազիֆընտա տա եինէ քէնտի հիւքումէթինտէ դալտը:

Պու Ախրոս փաթիշահըն զէմանընտա պասիլօնլուլարըն Ռէլ խամինտէ պիր փութլարը օլուպ, զնյատէ իթթիֆաղլըղա օնա թաճարրուզլար. էօյլէ քի օնա հէր կիւն օնլէրճէ քիշէ խաս ուն, զրզդ էօյուն, վէ ալէը մէտուէ շարտաղ թային էթմիշ խոխլէր: Պու փութա փաթիշահ տա թաճար

ըսը. խոսի սիր կիւն Վանիէլ ան նիչին Ռէլ ալլահա աձառ էմէզմին տէյ սիւալ էմտիյիսէ, Վանիէլ տախի ձէվապ վէրիսլ, պին ինսան էլե իլե եախըմըշ փութա ակձառ էմէմ. իլա կէօյիւ վե հէրի եախտան տիրի Ալլահ ակձառ էտէրիմ տէտի: Փատիշահ թէքքարլայըսլ, նիձէ Ռէլ տիրի ալլահ տէյիմի տիր զանն էտիյօրսուն. կէօրմէյօրմուսուն քի, հէր կիւն նէ գառար շէյ հէյիսլ իչիյօր տէտի. Վանիէլ տախի կիւլէրէք, փատիշահըմ, պունա ալտանմա. պու Ռէլ իչի թօփրաղան վե տրշը պաղրտան եախըմըշ օլուպ, նէ հէր նէ տէ իչէր տէտի: պու սէօզլէն իւզէրինէ փատիշահ խըրթանատաղ օ փութուն փութաղլարընը չաղըրտը, վե էյէր քի օ հէյձէքլէրի քէնտի ումուրլարընա չաղըրտը.

խըլէրի կէօրիւնիւյօր իտի. պէօյլէճէ փութ փա-
փազլարընըն հիյլէսինի անլայըփ, սօղրա օ կիպի
եօլու տա կէօրտիւյիւնտէ, ճըլկըն աշըրը խըրս-
լանտը. վէ տարըլտը վէ չօճուգլարըյլա պիրլիքտէ
հէփիսինի տէ էօլտիւրիւլմէլէրի իչին էմր էթտի.
Բէլին րէսմի միւճէսսէմինի տէ գըրըպըն, վէ փութ-
խանէսինի տէ եըգըպըն տէյի Դանիէլին էլինէ թէս-
լիմ էթտի:

Օ վագըթլարտա Պապիլօնլուլար պիր տէ եօր-
ֆիւլիւ աժտէր ազգլարըտըլար, վէ հէփիսի տէ
գօրգարագ պըրաղ եէրինէ գօյուփ ճնա թափար
լարտըլար: Բէլ փութուն մասլահաթը պէօյլէ օլ-
տուգուտա, փատիշահ Դանիէլէ տէօնիւփ, պու
աժտէր իչին տէ պազըրտան խարըմըշ տէյէմէզ-
սին եա, իշթէ սաղ տըր, հէմ եէր հէմ իչէր.
իմտի կէլ սէն տէ պիզիմ իլէ պիրլիքտէ պունա
սէճտէ էթ տէտի: Դանիէլ ճէվապ վէրիփ, պէն
քէնտի Ալլահըմա սէճտէ էտէրիմ քի, տիրի վէ
եօգլամազ Ալլահ տըր տէտի. վէ էյէր րուխսաթ
վէրիրսէն, տէյնէք վէ գըլըճ գուլլանմայարագ պու
աժտէրի սէնին կէօզլէրին էօնիւնտէ եօգ էյլէրիմ
տէտի: Փատիշահ տախի րուխսաթ վէրտիքտէ,
Դանիէլ պիր ազ զիֆթ եաղ գըլ ալըփ,
վէ իչինէ իքինճի եաղըյլա գըլ գարըշտըրըփ հէփի-
սինի պիրլիքտէ փիշիրտի, պիր թօփ եափտը, վէ
օ աժտէրին աղզընա աթտը. իմտի աժտէր եէ-
տիյի կիպի, օրատա չաթլատըյըրտա, պատըն չա-
թափարզըմըզ նէ իմիշ տէյի Դանիէլ ճնլարըն
եէրինէ ուրտու: Պու շէյին իւզէրինէ Պապի-

լօնլուլար գայէթ գուտուրտուլար. վէ փատիշահ
Դանիէլի օլմուշ քի, Բէլի տէվիրտի, աժտէրի
եօգ էյլէտի, վէ փութ փափազլարընը գըրտը տէ-
յէրէք, փատիշահա գարշը այագլանտըլար. վէ
կէլիփ ճնուն եանընտան Դանիէլի չէքտիլէր ալ-
տըլար, վէ կէօթիւրիւփ ասլանլար գույուսունա
աթտըլար: Օրատա եէտի ասլան վարըտը, վէ
պունլարա հէր կիւն իքի լէշ թէնի վէ իքի տէ
գօյուն վէրիլիր իտիլէր իքէն, Դանիէլի ճնլարըն
էօնիւնէ աթտըգլարընտա, չապուճագ էօլտիւրիւփ
եէսինլէր տէյի, օ վագըթ հիչ պիր շէյ վէրմէ-
տիլէր: Օ կիւնլէրտէ Ամպակում մարգարէ Յա-
հուտիյէթտէ պուլունուրտու. չօրպա փիշի-
րիփ իչինէ տէ էքմէք տօղրամըշ օլարագ, պիր
գապըլա իշճիլէրէ կէօթիւրիւր իքէն, եօլտա պիր
մէլէք պունուն գարշըսընա չըգըփ, պու եէմէյի
Դանիէլէ կէօթիւր քի, Պապիլօնտա ասլանլար
գույուսունտա տըր տէտի: Ամպակումտա, էֆէն-
տիմ, պէն նէ Պապիլօնա կիթմիշիմ, նէ տէ գու-
յուսունու պիլիրիմ տէտի: Օ վագըթ մէլէք
ճնուն սաչընտան թութուփ խուքուէյլէ գալտըրտը.
վէ չապուճագ Պապիլօնա կէօթիւրիւփ, ասլանլար
գույուսունա էնտիրտի. վէ էլինտէքի թասը օ-
րատա Դանիէլէ վէրտիքտէն սօնրա, Ամպակումու
եինէ օ անտա եէրինէ կէթիրտի: Դանիէլ եէտինճի
կիւն օ գույուտա գալտըգտան սօնրա, եէ-
տինճի կիւնիւ փատիշահ Դանիէլին իւզէրինէ աղ-
լամագ իչին գույունուն աղզընա կէլիփ, վէ օրատա
Դանիէլին սաղ սալամէթ օթուրտուղունու կէօր-

տուչիւնաէ, տօնատու գալոը, վէ պէօյիւքսիւն Աստ-
նիէլին սահիպ Ալլահը, սէն պէօյիւքսիւն, վէ
հազիրամի սէնաէն պաշդա Ալլահ հօզ տուր տէյի
չաղըրմայա պաշլատը, վէ անիւնաէ օնու օրատան
չըզարսընալը, վէ օնուն կէրիւնէ տուշմինլէրիւնի
ամաընալը տէյի էմր էթտի քի, օ ձանաւարլարըն
էօնիւնէ տուշուխլէրի անաէ վարչալատըլար:

Վանիէլ մարդարէյի Ալլահ հօզ մանէվի տա-
կիլքըր կէօսթէրտիքտէն մատա, Ա՛էհանըն կէլ-
մէսի հադդընատա տա սահիհ վազիըննը պէյան
էթտի: Ը՛էյլէ քի պու պիր տէֆա քէնաի մէլ-
լէթինին էսկիյի իւզէրինէ գաասէլմէ օլուպ օրուճ
թուխարադ Ալլահա տուա էտէր լիքէն, վէ նասըլ
քի աէյլէրլէր, Ներմիա մարգաչինին աէօզիւնէ
կէօրէ Նահուտլէրին էսկիյինէ Ալլահըն էօլչիւ-
պօտուղու էթմիշ նէ վազրէթ թէքմիլ օլաճագ
աէյի միւսահապա էտէր լիքէն, գաֆիլատէն Վար-
րինէ մէլէք օնա կէօրիւնտիւ, վէ մուհասիպէթ լիքէ
օնու աէլամլայարագ, էյ Վանիէլ, էյ մագպուլ
ատէմ, Ալլահ սէնին տուանը գաապուլ էթտի.
իմանի տիլէտիյին շէյի սանա ացնաթմայա կէլտիմ
տէտի: Վէ էօյլէ Ա՛էհանըն կէլմէսինի, վէ օնուն
էօլիւմիւնու եէրլի ևէրինճէ աէօյլէմէյէ պաշլատը
քի, օ վազրէթա գաատը նէթմիշ տէֆա եէտինճէ
օլաճագտըր. շէօյլէ քի Ատուաճաշունչուն լինա-
նըճա հէր պիր եէտինճիյի եէտի սինէ ացնամայ-
րըա աէօրթիւղ ատգատան սինէ էտէր. նիճէ քի
ճիտտա օլարագ օ գաատը վազրէթտա թէքմիլէն լճ-
լատը օլտու: Օնուն իչին ատգատան կէլէն նէթի-

գատը Նահուտլէրը պու մարգարէճէ աէօրէ
պարէրը պաշդա չարէ պու լամմատրգլարընտան, ևա-
լան եաղնըշ աէպէպլէր իլէ Վանիէլ մարդարէյի
մարդարէլէրին արըտարնատան տըշարը սայմայա
պաշլատըլար. քէնէնէ ացիզ պիր լաճի տէր, վէ
օլմուշ կէչմիշ շէյլէրի եաղտը տէրլէր:

ԱՆՏԻՕՀՈՍ ՊԱՊ

Օնի+ Ֆաբեաբէլէէ:

"Ատալ քի մուգատատմ տէ աէօյլէմիշ խոք,
աէօրթ պէօյիւք մարդարէլէրատն մատա, օնիքի
մարդարէ տահա վարըտը քի, եազտըգլարընըն
տաղ լըղը աէպէպինէ քիւչիւք մարդարէ տէնիլտու-
լէր. վէ պունըտ տա օ պիրլէրին զէմանընատա Ալ-
լահըն պէյան էթմիսէլէ Իսրայէլլէրին մագէյ-
նինատ մարգարէլիք էտէր խոխեր, վէ Ալլահըն
էմրի իլէ քէնաի մարդարէլիքլէրինին չօգատան ա-
զընը գալէմէ ալատըտը. վէ խոխիերի պունըտ տըր:
Ովատէ, Ամոս, Միքիէ, Յոէլ, Աբդիու, Յով-
նան, Նաւում, Ամբակում, Սոփոնիա, Անդէոս,
Զաքարիա, Մաղաքիա: պունըտատան չունքի
Ատուաճաշունչուա եաղնըգ Յոէնան մարգա-
րինին Նինուէլլիլէրէ վազ վէրմէսինին հիքայէսի
եէրլի եէրինճէ վէ թաճիսի լիճէ եաղըմըշ տըր.
(վէ մարդարէլիյինին թօփու օնատա մէվճուտ տուր)
շիմանի օնու նազլ էտէճէյիզ:

Յովհան մարգարէին հիւանդէ։

Թ. 8. 3197ի պօղոս։

Ամաթիանէն օղու Յովհան Խրայէլ լեռէրին փառհշահը լքինձի Յերոբովամին ասվընաս Նահուսիմանաս մարգարէլիք եաէր իսի. Ելհահ պունա գալդ, տինախզէրին Սինվե (Մուսուլ) թաղը ալիր օլունան փայիթախթ շէհրինէ կիթ, վէ օնլարա վազ վէր քի, կիւնահլարընաան տէօնիւպ ապաշխարանք էէքսինլէր քի, օնլարը ղազէպլէյիպ շէհիւլէրինի պաշլարընա եղգմայալըմ տէյի էմր էթտի։ Յովհան մարգարէ իսէ, պիր քի Ելհահըն պէօյլէ Խրայէլ լեռէրտէն տըշարը տինախզէրէ վազ վէրմէյէ քէնտինի կէօնտէրմէսի կիպի պու աատէթ տէն խապըճէմինէ թաաճճիւպ եաէրսէք. պիր տէ քի Ելհահ մէրհամէթլի տիր, օնլար թէօվպէյէ կէձէք օլուրլար ըսա, տէօյլէմէյի զազէպի վէրմէյէճէք, վէ օ վազըթ պէն տէ Սինվելիլէրին էօնիւնտէ հալանճը մարգարէ կէօրինճէյիմ տէյի միւրահաթա եաէրսէք, (նասըլ քի տէօյլէրլէր, զիյատէ թէլաշլընաան, քէնտինի Ելհահըն պէյան էմռէսի հալընըդ Խրայէլ լեռէրին թէօվպէյը իչինտէ օլուր, օրատան տըշարը չըղարտաս, պու թէհլիքէտէն խէյրա օլու րուս զանընըդրա) դաչդով Յոպպէ (Ճաֆա) շէհրինէ կիթտի. վէ օրատան տա Թարսխա թաղլը օլունան ուզադտաքլի տինախզէրին թէօվբաղընա կիտիպ, օրատա Ելհահան նիւզիւնիւ ատղլանտը իչին պիր կէմիյէ կիրտի։ Լաքին կէմի տինախզ տչըրլըպ պիրտազ իչէրի կիթտիյինտ, Ելհահ տինխզտէ պիրտէն պիրէ էօյլէ պիր շէհիր

պօրա չըղարտը քի, տալղալարտան կէմի փարա-
լանտը հիյէթինէ տիւշտիւ. իտտի կէմիճիլէր
գօրդուլարընտան տիթրէյէրէք հէվէսի տէ քէնտի
տի ալահլարընը եարտըմա չաղըրըր, վէ կէմիյէ
խաֆիֆլէնտիրիպ տէլտիթէ չըղարտտը իչէրի
նիւքսէրինի տինիզէ աթտարընտըլար։ Օ վազըթ
Յովհան մարգարէ տէ գօրդուսունտանտը օլա,
դաատավէթինտէնտի օլա, կէմինին պիր քէօշէսինէ
սօզուլմուշ խրըսյայտտը ույուր իքէն, բէյիս
կիթտի, վէ թէքտիր էտէրէք օնու օյանտըրըպ,
նէ տիր պու քի պէօյլէ գայտոզդ եաթմըշ խըր-
յայօրսուն. դալդ, սէն տէ քէնտի Ելհահընա տու-
էթ, դաատխ տիր քի, օ իշլիտիր տէ պու պէյտանն
պիտի գու րթտարը տէտի։ Տէնիզլին Ֆռուրթունտա
պիր տիւրլիւ թէքրին օլմայընճա, կէմիճիլէր աա-
դըն իչէմիսպանն պիրինին պիր կիշի ան կիսնահը տէ-
պէպինէ Ելհահըն պու դաղէպի իւզէրիմիզէ կէլ-
միշ օլմասըն տէտիլէր. վէ մէշվէրթի էտիպ քիմին
տէպէպինէ օլտուդունու աղնատտը իչէրի մապէյն-
լէրինտէ դուրա տթմայա գալտը վէրտիլէր։ Ֆա-
էան քի դուրա Յովհանընը իւզէրինէ տիւշտիւ-
յիւտտ, սէն քիմ սին. իշէրն նէ տիր. նէրէյէ կի-
տիյօրսուն տէյի օնա սիւալ էթմէյէ պաշլատընտտ.
օ վազըթ Յովհան տտախի պէն տէնիզէ վէ գաղտայը
եարատտան Ելհահըն գու լուգուտ, օնու էչինտէն
գաչմազ իտտէտիմ, օնու իչէրն պու զաղէպի պէ-
նիմ իլէ պէրտտէր սիզ տէ չէքիյօրսունուզ տէյի
պէյան էթտի։ Օ վազըթ օնլարըն չարխտ թիւ-
քինիպ նէ եափտաճաղլարընը պիլմէզ իտիլէր։ Յով-

նան պէնի աչնիզե ալէքն քի, պու Փուրթունա-
տան խէլաս օլասընըզ ատտի: Պու ձիւմլէ կէմի-
ձիլէր օնա ածըտըլար, վէ կէմիյի դարտայա տօղրու
չէվիրմէյէ չալըշըրտըլար. ապըտկէթ չարխէրի
թիւքէնտի. վէ պու շէյի պիլէ կիւնահ սայմա
տէյի իւք էվվէլ Ալլահա նիյազ էտէրէք, քէնտի
սէօզիւ մուձիպինճէ Յոշնանը թուրթուպ ալէնիզե
ալըտըլար ըտա, անլինաէ Փուրթունա թէնքին օլ-
տու, ալէնիզ էնտի. օ ատէմլէր տէ պու միւձիւ-
զէյթը կէօրմէյինճէ Ալլահա շիւքիւր վէրիպ դուր-
սան սունտու: Օ վաղթի Ալլահ ալէնիզին
իչինտէ պիր պէօյիւք պալըղ կէօնտէրտի քի, կէ-
լիպ Յոշնան մարդարէյի եուրթուս. վէ իւչ կիւն
իւչ կէճէ օնուն գարընընտա ատղ գալըբ. վէ իշ-
լէտիյի կիւնահա ածիվ լըղ տիլէյէրէք, "Սըզլե-
թիմէ սահիպ Ալլահմա Ֆիրեաուէթտիմ" տէյի
պաշտյան տուտըբ սէօյլէր իտի:

Սօղրա օ պալըղ Ալլահըն էմրիյինճէ պիր գըյրյա
եապըշտը, վէ Յոնշան մարդարէյի օրտատա ատղ
ատղ տըշտըբ գուտուսուրա, Ալլահ մուգաուաթէմ
սէօյլէտիյի կիպի, "նինվէ շէհրինէ կիտիպ վազ
էվթան տէյի օնա թէնքրատ էմր էվտի: Յոնշան
տախի օ վաղթի Ալլահա միւթիւ օլարագ "նին-
վէյէ կիվթան քի, էվրաֆընըզ տօղտշմատը իւչ կիւն
սիւրէկ պիր ուղու շէհիր իտի. "նինվէլիլէրէ իւք
կիւնիւ պուննուն վաղընըզ տիյինէյինչ, կիւնահընըզդա
ղազէպէն Ալլահ իւչ կիւնտէն սօղրա "նինվէ շէհ-
րինի պաշընըզդա էրգուձագ տէյի չաղըրտըլընը իւ-
շիվտիքլէրինտէ, անլինաէ մարդարէնին սէօզինէ

ինանտըլտը. վէ իտտա էվվէլկի տէյի Ֆիրեաուա
պաշլատըլտը: Փաուիշահ ատամ պուննու իշիվ-
տիյինտէ, արդարընուաքի ընտատըտը չըղատըտ
պիր իտարա կիյինտի, վէ քիւ իչինտէ օվնուս-
տու. վէ պէօյիւք քիւչիւք ձիւմլէտէ, հայվան-
լարդա վարընտա դաուար իտարա կիյինիպ օյուձ
թուվտուրտը, վէ տարաշտարընը էվտանիլէր տէյի
էմր էվտի: Սինվէլիլէր պէօյլէ եիւրէքտէն կիւ-
նահլարընտա վիւշման օլուպ պըրընուա Ալլահըն
միհրտամէվինի էվէրվէվտիլէր. վէ օնլարդա ածը-
յըպ կիւնահլարընը ածիլ էվտի, վէ օ տէպտի
ղազէպի կէօնտէրմէտի: Պունուն իւզէրինէ օնըտ-
րըն էօնինտէ եապընը կէօրունտում տէյի Յոն-
նան մարդարէնինի զիյատէ կիւճիւնէ կիվտի. նոնդ
Ալլահա շէքթայէվ էվտիկտէ պաշտատը. վէ պունուն
դաչտրազընընը, վէ պուդայա կէլիպ վազ վէրմէք իս-
թէմէյինինի սէպէպտի իշվէ պույուտու. պիլիր
իտիմ քի սէն ածընդը, միհրտամէվի վէ տաղրընը
պիր Ալլահ սէն. վիւշման օլանլարընը կիւնահընա
ածիվ լըղ վէրիպտին. օնուն իչինի պոպի ձանընըմը ալ
էօլէյիմ կիտէյիմ տէտի: Ա՛ն պէօյլէ միյուս միւ-
քէտտէր պաշընը չէքիպ չըղտը "նինվէ շէհրինինի
դարշընընտա քէնտինէ պիր եէր հազրըպ, պու
ձիւմլէ իլէ շէհիրէ պիր դաչէպ կէլձէքմի, ատ-
նու նատըր օլաձագ օրտատան կէօրմէք իչինի չէ-
քիպտի: Ալլահ օրտատա պիր դաղաղ Ֆիտանը
պիճիրտի քի, տղ վաղթի զարֆընտա պէօյիւ-
տու, վէ եահիտաղլարը Յոնշանըն իւզէրինէ կէօվկէ
վէրիպ, օ շէհիտ կիւնհընին արձաղընտատն օնու էչ-

սիրելը խոր. վե ոու շէյե քենախե ու զեյաոէ սեվենձ ոույոու։ Լաքեն սիր կիւն պէօյե բահա կէչելուխքան սօզրա, իրենէս սապահը Ալահ պիր գուրա կէօնտէրմե քի, օ գաղաձ ֆիռանընը քէօքիւնաէն քէսոե, վե իւղերինէ կիւնէշ ոօղուպ, պիր ու սրձաղ լիւզիեար էսոելինոե, գաղաձ ֆիռանը գուրուոույուա, Յովնան օ կիւնէշին սրձաղընաոան աշըրը էզելէմ չէքմէյինէ, թէք էօլէյիմ ու շու սրզրնաըոան գուրթուլայըմ ուէյէրէք, Ալահա թէքդիր շնքնաէյէ ե թուլայըմ ուէյէրէք։ Օ վաղրի Ալահ ոոսկ օնա նասիհաթ վէրէրէք, սէն քենաոին եօրուլուպ ոոնքիպ պէօյլե թամէսկինին, վե քենաոիլկինաէն պիր կէձե պիրթիպ, իրենէս կէձե գուրույան ոու գաղաձ ֆիռանը իչինն ոու գաոար ածըլըպ պահմէթ ոույայօրուն։ Ուա էօյլե ձէսիմ՝ նինվե շէհրինէ մէրհամէթ էլե մէյիպ ու ջահիլձաղ խարուպ էլեմէյինի նաոել խոթէրնոան քի, հնոաոսըզ հայվանըոը պիր թաոարձա պըրոաղարաղ օրուոա էյիպ քէօթիւյու հէնիզ այըրա էոէմէյէն նիւղ նինվի պինոեն չիյաոե կիւնահօրդ չօձուգ վար ոըր ոեմ։

ԱԼՔՈՐԱՆԻՆ ՀԻՍՍԻ

Նէղբաս չէ Ա՞ահաքայէց-ոց իլնաոլաչըքըն հի+էաչէպ։ Քանի Նահո-պէլէրին էոէզլի+պէն հէրէ պէօպէ+լէրինէն ասղրա վաֆը օլան շէյլէր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Նահո-պէլէրին պաղիլօնլը-լարըն էոէզլէյինէն հէրէ պէօհէլէրէ։

Ա· Նէղբաս· պաղ 2. 3։ Բ· Նէղբաս· պաղ 1։ Գ· Նէղբաս· պաղ 2։ — Թ· Տ· 3468. 3489։

Նահուաիլերին ոու էսիրկէյինէ Ալահ հէքմիշ սինէ միւոաէթ քէսմիշ օլուպ, հայան քի օնուն ոապրընլրընըն էօլ չիւսիւ թամամ օլաոույուա, Ազէմ փաոիշահը Ակուոուն նիւ ըէյինի թէմոէթմէն, շէօյե քի Պաղիօնուլաոան իւղելմէն նէոել խոթէրնոան ի՞ոի ոու շէյլերի իլե գաղրըպ Նէրուաղմէ ոէօնսիւնլերը, վե օրաոա Ալահըն ոաճարընը թէքդիր եաոըրնալ ոէյի էմր վէրոի։ Օնուն իչին վաղթըլըրա՝ Նաբուզոոնոսորուն Նէրուաղմէնին եաղմա էոիպ Պաղիլօնա կէօթիւրմիւշ օլաոուղունէ գաոար ալթունաոն կիւմիւշտէն գաղլար վարըոաըրաա, եէրինէ կէօթիւրոէնլերը ոէյի Ակուոա հէվէնմէնի ոէ չըգարըպ Նահուաիլերէ վէրոի. պունաոն մաոա օ ոաճարը եաոիմսըզ իչին նէ գաոար ազէ, եաննոա քէրաոէթ նէմէ իլա էաէր իսէ փաոիշահանին նաոինէոէն վէրիլմէյին ոէյի ոէ էմր էթոի։

Իմաի իւք ազգա պու էմրին խոչընիե հլլե սին գասար Նահուտիները Յուդա փառիշահը Յեքոնիան թօրնու օլան Սալաթիելեան Զօրաբաբելի, վե օ ասիրաե Նահուտիներին քահանայապետի պուլունան Յոսեդեկեան Յեսուայու քինոսիները գըլաղուզ էմիներիդ գալդըդ Նլուսաղեմ կելտիլեր։ Վե իւք եվվել շեհիրի պիր ձիւղե Թաամիր էթմէյէ, վե պուտաէհու չափըձագ տաճարըդ եառիմայա էլ ուրաուլար։ Լաքին պու պինալար օ վագըթ իլերի կիթմէյոր։ Հունքի օրատա քինոր եառընալըընաա պուլունան Սամարիացը միւհիթի Նահուտիներե տիւշմէն օլտուդլարընաան, փառիշահըն բինձալարընա պիր Թադըդ շեհիրե եազաղ տադ լազըրտը գալը շԹըրտըլար։ Վե Ախուոսան ասրա պիրտագ ույդուդ բահաթլանմադ լիշին գալդըդ օտաընա կիԹոպէյինոր, փառիշահըն իւշմադյնձիլերի քի, պունդարտան պիրի ոե Զ՚օրաբաբելի քի, պունդարտան պիրի ոե Զ՚օրաբաբելի քի, պունդարտան պիրի ոե Զ՚օրաբաբել

վէթէլ օ տուբ ան չաղբրմայա պաշտաոքլար։ Պանուն իւղբինէ Վարե՛հ փառիշահ Օ՛օրարա-
բէլ մառամ քի անն հէփխինան ալեմ պուլուն-
տուն, իման պէնանէն նէ քի իսթէբանէն տիլէ, եալ-
տրզլարընտան տահա զէյատէ շէյ տէ վէրիրիմ տէ-
ա՛ն։ Օ վադրի Օ՛օրարարէլ տախի պաշգա տիր շէյ
իսթէմէյա։ իլա Ա՛ւրա փառիշահըն զէմանըն-
տան պէրի մուտաթթալ գալմըշ օլան Նրուսադէմ
տաճարընա լուխաթ վէրին քի եափըլսըն պիթ-
սին ատա։ Փառիշահ անվինաէ հէր թարաճա ֆէր-
ման չզդարըպ, հէր նէ քի իզթիզայրա փառի-
շահանի խաղնէտէն վէրիլսին քի, Ա՛լահըն Նրու-
սադէմէտէքի տաճարը եափըլսըն տէյի եալար։
Պէօյլէճէ Օ՛օրարարէլ Նահուտ միլլէթինին
իւղբինէ հիւքիւմատ օլուպ, տէօրթ սինէ զար-
ֆընտա տաճարը եափար պիթիրտի։ Վէ ասլնա
շապլըզլա փէք չօդ դուրպանլար տունարագ թա-
ախ էթտիլէր։ Օնտան սօղրա Վարե՛հին արդա-
ընտան թախթա կէչէն Ա՛լտաշէս փառիշահըն
էմրինէ Նրուսադէմ կէլտի։ Ա՛լահըն խըզմէթինտէն կէվշէմիշ օլան Նահուտ
միլլէթինին էօնիւնտէ Մոսէսին նամուսլարընը
թէքրար օղուտու, վէ օնլարա էօյրէթտի։ Նինէ
պու Ա՛լտաշէս փառիշահըն վադրընտա Նահու-
տինէրին իւէրի կէլսինլերինտէն օլուպ, փառիշահըն
հանընտա խըզմէթ էտէն, վէ փէք սէվինճլի օլ-
ան Ի՛սրայէլ տախի փառիշահտան բուխտաթ
ալտըպ Նրուսադէմ շէհրինէ կէլտի։ Վէ քէնտիսի
իւղբինէ տուրարագ շէհրին զալալտընը հաս-

տըրտը։ Վէ Սամարիալը լսրըն Սանաբաղատ վէ
Տուբիա խամինտէ օլան հիւքիւմտարլարը պու շէյ-
ղըզդանարագ, վէ փառիշահա եափընըշ աղնատա-
րագ մէքս էթմէյէ չօզ չալըշտըրըպ բատ տա, պիր
շէյ եափամատընըզ։ շէօյլէ քի Ա՛լահըն բատ
կէթիրմէսինլէ Ի՛սրայէլ ազ վադրի զարֆընտա
եափար պիթիրտի։ վէ Նզրաս քահանայընըն Ա՛լ-
լահըն նամուսունա տախի օլան շէյլէրի սըրատընա
դօտուզու կիպի, պու տա շէհրիւէ միւթաալլիպ
օլան շէյլէրի սըրատընա դօտու։ Պէօյլէճէ Նրու-
սադէմ վէ Նահուտինէրին տախի շէհրիլէրի
եափաշ եափաշ եափըլտընարագ, Սաղմանատար փա-
ռիշահըն զէմանընտան պէրի տախի տէվլէթլէրին
թօփրաղընա տաղըլմըշ օլան Նահուտիլէր, Յու-
դա վէ Պենիամին սիլսիլէլէրինտէն պաշգա, Ի-
սրայէլլիլէրին տախի սիլսիլէլէրինտէն օլանլար տա,
էօթէտէն պէրիտէն օրայա կէլիպ թօփլանտըլար։

ԻՐԻՆՃԻ ՊԱՏ

Նրօ-ասպէտ ընէ-բաբ եափըլտըգդան սօղրա, Նա-
հուտ ժըլէէմինէ բատ կէլէն վո-գո-ամլար։
Ա։ Մախաբայէց-ոց։ պաբ 1։ գ։ Մախ։ պաբ 1.
2. 3։—թ։ Տ։ 3684. 3727։

Նահուտիլէր էսիրլիքտէն կէրի տէօնտիւքտէն
սօղրա տա, քահանայապետէտէն պաշգա, քէնտի
միլլէթլէրինտէն օլարագ միւսթագիլ պիր փառի-
շահլարը եափօա հիւքիւմտարլարը էօղուտու։
իլա պէօյուք Ադէքսանդր գալդըպ Ազէմլիլէրի ու-
բուպ, վէ պիւթիւն տիւնեայա հիւքմ էսինճէյէ

դառապ, իբլ ևիս ը ևիսմի, ևախօտ օձոուզ սէնի դառապ էօյլձէ Աձէմիէրին հիւքմու ալէքնատ դալաքլար : Ընէքառնդը էօլտիւքտէն սօղրա , քէնտի փառիշահլըղընատ ան զամանը Ահուտտան Մըսըրլըլարըն փառիշահը օլան Պաղդատցաւն (ևախօտ Սուսերին) հիւքմու ալէքնատ ևիւշահու : Ահուտիէրը պուննուն , վէ պուննատն սօղրա կէլէն իբլ փառիշահլարըն հիւքմու ալէքնատ բուհամ ըտլատ :

Լաբլին օնըձարտան սօղրա Պաղդատա Փիլոսոֆոսլար Ընատիօքոսու ևէնատիքտէն սօղրա Նրուսատա գէմի կէձմիտ, Ահուտիէրը օնու մուհասէպէ իբլ դառուլ էթմիէրը . օ տավտ շազ լաղըրտա տաձարտա դուրսան տունատուդսան պաշգա, էօյէհուսնու կէչիրտիգ վէ վուդուֆձուլտուլտա , քաղ հանայապետատն մատա քիմսէնին կիրէմիէտիյի խարկեահը շէրիֆի տէ կիրմէք խոթէտի : Ահուտիէրը պու շէյէ հէր նէ դառապ գէյատ դարշը կէձմիէրը իսէ տէ , պիր տիւրլու չարէ օլմատը . իմոն հաչան քի իչէրի կիրտիյիտ , քէնտի քիւաթոլդուրնըն դաշէպինի Ալլահտան ատուտատ . շէօյլէ քի օրատա խուշէրինէ պիր տիթրէմէք կէլէտէ . վէ էօթէյէ պէրիյէ չարխըլատարագ , էլլի այաղը թուխմազ օլուպ ևէրէ տիւշահու . վէ խըզմէթճաքէտարլարը ևէթիշնոգ թուխտատուլար տլշարը շէքճիտիլէր . վէ խայլը վաղրէտան սօղրա կիւճ պէտատ պաշրնա կէլտի : Ա՛ն հաչան քի քէնտի մահալինէ ատամէթ կէթտիյիտ , փիւշման օլաձադ ևէրտէ , Ահուտիէրը չինա աէրէձէտտ դարտադ

ադղայատագ , քէնտի փառիշահլըղընատ նէ դառատ Ահուտի վարրատ , ձիւմլէտի տէ քէնտի ատինէրինի պրըտադրատ փուխարատ թատիրնատ . վէ քիմ քի իթտատի էթմէդսէ , թուխտուդ պէնձիրէ ուրատագ Խալինատէրէ շէհրինէ կէթիրտինէ աէյի ձէրմանն չըզարտը : Պու սէպէպ իբլէ վէդ էօդ Ահուտի թուխտուլար . հըքէք , գարը , իհթիյար , չօձուդ , քիմսէյի էսիրկէմէդ խոխլէր . վէ փառիշահրն էմրինէ կէօրէ պուննարը թօփլայրագ պիր կէնիշ մահալէ ադատուրտուլար . վէ դուխտուրթուդ պուննարրն իւղէրինէ գէյվէրմէ յիրէ , օ վատայ լարարը չըղնատատրագ էօյլէ դէյնէթ իբլէ էօրտուրմէք իչէն պէշ հուդ գառատ ձիլ հաղը էթտիրէր : Պիր թարաձատան օնըտ պու շէյէ թէատարնը կէօրտի , օ պիր թարաձատան Ահուտիէրը տէ Ալլահրն հուզուրտունատ ևէրէ գափատրագ , քէնտիրէրէ մէր համէթ էթտին , պու պէսատն դուրթարարն տէյի աղղայատագ չաղըրշատագ բիձա էտէր խոխլէր : Օ վազրէթ ատնանագդ կէօյտէն իբլ մէղէք էնձոգ ատուշմէնէրինի իչինէ էօյլէ պիր գօրգու վէ թէչտ պրըտատարատ քի , օ ձիլէր պէրխափրէրինէ կէչէրէք , քէնտի սահիպլէրինի չըղնատմայա վէ էօրտուրմէյէ պաշլատըտտ : Օ արատտա Ալլահ փառիշահրն գաղդինէ տէ թէսահուտ վէրտի . շէօյլէ քի օ սէձիլ Ահուտիէրէ ատըտմայա պաշլատտ . վէ օնըտրը գօյվէրտինէր տէյի էմր էթտի , համթա պուննատտ գանատաթ էթմէյէգ , օ խայրձէր գրըտրնըն ևձրա օլաձադը մահալատ , քէնտի մէտարինձիլէ պիր ատուձրա գու-

թուլանան, վէ Նահուատիները քէնաի խէլատլըղլարը իչլերն եէտի կիւն եէյիպ իչերէք շաղլըղ էթմիներր տէյի էմր էթաի: Պատհու օնլարըն եօղ լէվա- զիմաթլարընը տախի թէրթիպ էտերէք, էօյլե իշզէթ իքրամըլա հէր պէրինի նէրէտէն կէթիրթ- միշ խոխյետ, եվնէ օրայա կէօնատէրտի:

Օնաան սօղըա Պաղոմիոս Նահուատիներէ տա- հա զիյատէ մուհասէթէ պաղլատը. Նահուատիները տէ օնան էօլիւմիւնէ գատար սատադաթըլա օնաւն հիւքմիւ ալթընատա պուլունատըլար. օնաան սօղըա Ասուրներին փատիշահը պէօյիւք Ընաիոքոս կէլիպ Մըսըրլըլարըն փատիշահլըղընը զապթ էթմէյիլէ Նահուատհանըն իւզէրինէ տէ հիւքմ էթատի- յինատ, Նահուատիները իլէ պու տախի զիյատէ մու- հասէթէլի վէ տօսթանէ տավըրնատը. շէօյլէ ք՛ի տաճարըն դուրսանլարը իչլին այնէվի վէրկի պիլէ պաղլատը: Պու տա էօլտիքտէն սօղըա, Եվատը Սէլեւկիոս Փիլոպատորը տախի քէզալնէք իլէ ա- ղըզա փէտէրինին եօլունու թուրթուպ Նահուատի- լէրէ տօսթանէ մուտամիլ էտեր իտի: Նահուատիները տէ զահիտ վէ ազըլլը Անիա քահանայապետին իտաաէտի ալթընատա վէք րահաթ վէ նիզամընատա կիտեր խոխլէր:

ԻՒՂԻՈՆԾԻՒ ՊԱՊ

Էղէոզորատ-ի ղապէտի:

Ր. Մահ. պատ 3:—թ. Տ. 3828:

Պու Սէլեւկիոսուն զէմանընատա Սիմոն իտամինատէ պէլլի պէնատ պիր Նահուատ, Նահուատիներին

րահաթլըղընը ալթիւսթ էթատի. շէօյլէ ք՛ի քէնատի եօլուտ հարէքէթի սէպէպինէ Անիա քահանա- յապետըն թէքթիր իշլէթմէյինատէն ատլայը քա- հանայապետէ զարար ատզատմայըրա, օ թարաֆ- լարտա ապքեր նատզըրը օլան Ընտրոնիոսա կիտիպ Նէրուսաղէմ տաճարընատա հիւսապարզ խատմէ վար տը. վէ էյէր փատիշահըն խզթիզատը վարըսա օրատան ալա պիլըր տէյի զամազլայըզ, օնուն դուրդընը տօղտուրտու: Սէլեւկիոս փատիշահ տախի պու շէյի իշլէթմէյինատէ, կէթմէն օ խազ- նէյի ալըպ քէնատինէ կէթիրտէն տէյի քէնատի րի- ճալարընատան Էղէոզորատ խամինատէ պիր քիշիյի չատրճագ Նէրուսաղէմ կէօնատէրտի: Էղէոզորատ կէլիպ պու խատմէյի մատէտուպ էթատէյիտի, Անիա քահանայապետա, վազտատ տէօրթ կիւն զընթատ կիւմիւշ, վէ նէքի կիւզ զընթատ ալթըն վար տը. լաքին թօխտ տա էօքսիզէրին վէ տուզ զարը- լարըն մալի օլուպ, տաճարտա հնանմըշ թէպլիմ էթմիշ տիրլեր, վէ օ զամատլըլար օնունտա կէ- չինիրլեր. իտոի օնտ զապթ էթմէք պէօյիւք պիր նահազլըզ օլուր տէտի: Էղէոզորատ տալա զատ- լատ տատոզ, վէ փատիշահըն էմրի իճրա օլմազը, վէ պու խատմէ քէնտինէ կիւմիւչլի տէրիտի. իտոի քէնատի կիտիպ տաճարտա կիրէրէք քէնատ էլէյլե օրատան ալմայա կիւն քէտտի: Պէօյլէճէ օ կիւն կէլտիյինատէ, Էղէոզորատ տաճարտա կիրտի. քա- հանայապետ տէ ճէմի քահանայլարըլա վէ պիւ- թիւն շէհիր ահալիսի պիրլիպիրինէ կէչիպ ազա- մայա, վէ էօքսիզլէրէ մէրհաւէթ էտիպ պու շէյին

չարէսնին քէնոաի կէօրսիւն ոէյի Ալլահա նէյաղ էթմէյէ պաշլատըլար։ Ալլահ օնլարըն րիճասընը իշլեմեօ։ իմոի օրտաա ատճաղըն իչինաե։ Եղիազարոս քէնոաի ատէմլերիյլե պիրլիքաե կիվշէյիոե ուչուշուա եէրէ ակրիլատիլեր։ վէ ասիանըղ պիր ազամէթլի ամէը ատէմ եանընաա իչքի եադը շըզըը ոէյի դանըլմըտա (քի մէլաիք իսիյէր) Եղիազարոս բուաան իւզէրինե կէլեպ, փէք ճէնա ոէօյկէք օնու էօլեւմ հիյէթինե կէթիդատիլեր։ շէօյլե քի ամէնաիսնաին պիհասաղեր եէրէ ոիւշուա պիր շէյ ատմադ ըտը։ եաըղըը պիր նէճէոի գաղմըշ ըտը։ էօյլէձէ գաղտըրըղ ատճաղտաան տըշարը չըզաղատըլատ։ օ վաղրէթ Եղիազարոսաե եանընաա պուլունաղըտ Անիա քահանայապեաին ոէյաղընա ոիւշուա, օնուն իւզէրինե ատա էսէրմիյէր։ Ալլահ օնլարըն րիճասընը իշլեմեօ։ Եղիազարոս օ վաղրէթ Անիա քահանայապեաե Ալլահա գուբդան սունաատըտա։ վէ Անիա քահանայապեաե Ալլահ էօմրիւնիւ սաա նա պաղըշտաը։ վէ հայոե կիրէ պա չէքմէյին գաղեպի հէր քէսե նոգաղ էյիէ։ վէ Ալլահըն ադիմ գուարէթինե վաղ էթ ոէօյլէր, վէ կէրէ ոէօնտիլեր։

Եղիազարոս օ վաղրէթ Թէքվիլէն շինճա պուլմայըտա, գալդար քէնոահի ոե Ալլահա գուբդան սունաատըտա։ վէ Անիա քահանայապեաե Թէշէէքքիւր էտէրէք հէօվկէյէր վէրտիքտէն օտըրա, չարէսնին քէնոաի կէօրսիւն ոէյի Ալլահա նէյաղ էթմէյէ պաշլատըլար։ Ալլահ օնլարըն րիճասընը իշլեմեօ։ իմոի օրտաա ատճաղըն իչինաե։ Եղիազարոս քէնոաի ատէմլերիյլե պիրլիքաե կիվշէյիոե ուչուշուա եէրէ ակրիլատիլեր։ վէ ասիանըղ պիր ազամէթլի ամէը ատէմ եանընաա իչքի եադը շըզըը ոէյի դանըլմըտա (քի մէլաիք իսիյէր) Եղիազարոս բուաան իւզէրինե կէլեպ, փէք ճէնա ոէօյկէք օնու էօլեւմ հիյէթինե կէթիդատիլեր։ շէօյլե քի ամէնաիսնաին պիհասաղեր եէրէ ոիւշուա պիր շէյ ատմադ ըտը։ եաըղըը պիր նէճէոի գաղմըշ ըտը։ էօյլէձէ գաղտըրըղ ատճաղտաան տըշարը չըզաղատըլատ։ օ վաղրէթ Եղիազարոսաե եանընաա պուլունաղըտ Անիա քահանայապեաին ոէյաղընա ոիւշուա, օնուն իւզէրինե ատա էսէրմիյէր։ Ալլահ օնլարըն րիճասընը իշլեմեօ։ Եղիազարոս օ վաղրէթ Թէքվիլէն շինճա պուլմայըտա, գալդար քէնոահի ոե Ալլահա գուբդան սունաատըտա։ վէ Անիա քահանայապեաե Թէշէէքքիւր էտէրէք հէօվկէյէր վէրտիքտէն օտըրա,

ոէօնտիլեր, վէ հէր քիմէ թասդի կէլեբէք, ոէյ միճէվուզդաղընը նադդ էտէր լիեի։ Վաքին փասիշահըն ադը ոէյ շէյխ էյիձ դանմայըդ, Թէքքարէն ասկէր պիր քիշի տահա կէօնաէրմէք խաթէտիյիեե, օ վաղրէթ Եղիոդորոս եանըգ եէրլէշիյէր, հէր քիմի քի քէնաինե ոիւշմէն պիլեբաէն, եախօա քիմ քի սանա զարըը պիր Թաղախրաղ իշլէմիշ օլուա տա զաղէպէմէք խաՀԹէրաէն, ոէյ շէյ իչին Աերուսաղէմ օնու կէօնտէր։ էյէր սաղ զուրԹուլուսա, պազարըն քի նասըլ ճէնա հալաե, տայադ եէմիշ կէրի տէօնէր տաե։ վէ սահիհ օլադաղ օ տաճարըն իչինաե Ալլահանի պիր զուվվէթ վար ադը քի, օնա հէր քիմ տօզունաճաղ օլուսա փէք ճէնա զաղէպէլէնիր տաե։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՂՊ

Ընդհուպառաե վաքընգոզ Եոահոզիէլէն ջահաղըլըգըն ալլի-ոմ օլմասը։

Ր։ Մակ։ պաղ 4. 5. 6։ — Ց։ Տ։ 3829. 3836։

Սկիւկիսա էօլոխ-քաէն ասղա, Եոահուաննամաա զայէթ ոիւշմէն օլան զարընաադը Անտիոքոս Եպիփան զաղէթ էթաի փասիշահըդը։ Օ վաղրէթ Անիա քահանայապեաին զարընաադը Յաան փասիշահա կիտիպ, զէյտաե վէրկի վէրմէյէ վաա էտէրէք, վէ Եոահուանէրին իչինէ փուխփէրէսէթլէյէ տասը շէյլէր ասղմայա, վէ օնլարը եավաշ եավաշ փուխփէրէսէթլէյէ չէվիրմէյէ սէօղ վէրէրէք, էօյլէձէ քահանայապեաղլըի Ո-

նիանքն էլինաէն գաիլոգ քէնոհ ալօր : Ա՛աքին պու-
քէօթիւ Յաոն վէրոկյէ սէօգ մուձիալինձէ իւչ
սէնէ Նահուտիէլէրին նիզամընը վէ Ալլահ խըզ-
մէթ էթմէկլէրինի պօզաուգաան սօղրա , Ա՛ննե-
զաւոս խամինաէ պիր քիշինին էլկյիլէ Ընաոխոքոս
փաոխշահա սէնէվի վէրկիսինի կէօնաէրոկյինաէ ,
Ա՛ննեզաւոս տաճի կիտիպ , փաոխշահըն գալպինի
քէնոհնէ չէվիրոհ . վէ Յաոնուն վէրոկյէ սէնէվի
վէրկկյէ տահա զկյաոէ զամը էաէրէք , կէլիպ օ
տաճի քահանայապետկյի Յաոնուն էլինաէն
գաիհոը : Ա՛ննեզաւոս փաոխշահա վաո էթոկյի
օ գաոար վէրկկյի ասլաուրաանյաձաղընը ազլը
քէաճկյիլէ , կկոլկձէ տաճընըն կկուվուշ թաղըմ-
լարընա էլ աթոը . վէ փաոխշահըն պէօյուք կու-
ձալարընաան պկյրի օլան Ընդրոնիկոսա օնաան
խայլըձա կուշվէթ վէրոհ . պկյրազընը տա տաթոը :
Պաոէհու պու էթոկյի խըրսըզլազը Անկա քա-
հանայապետկյին տըշարը չըզտրտըզընը աղնայրոկ ,
Ընդրոնիկոսուն էլկյիլէ օ ազկը քահանայապետ
թուէթաուրուպ , կնաոճըզձա պօղազլաթտըրոը :
Ընդրոնիկոսուն պու էթոկյի պկինամուազուղա ձէ-
մաոթ աշընը աէրկձէհ ածը տուլուպ , փաոխ-
շահա կկոխպ շնքեայէթ էաէրէք պու կնաոճըզ-
լազընը աղնաթտըզոր ըսա , փաոխշահ էօլկյէ մէ-
հաոէթէ կէլոհ , վէ օ կկունահընը քիշինին հագ-
դընա եվրէյի տօզոս քի , անկինաէ Ընդրոնիկո-
սուն արդաընաան քէնոհ մէանէգինէ մախտաս
օլան էլչկիհէլէրի չըզտրտըզ , էօլկյէ րէզալէթ կուկ
շէհկիրի տօզաշաընտրտըզաան սօղրա , Անկանըն էօլ-

տուկյս մահալէ կէօթէրկյուզ , օրաոս պաշընը
քէսինլէը տէյի էմր էթոհ :

Պու արաոս Ա՛ննեզաւոս փաոխշահըն նանընա
կկոթոկյինաէ , գաընըաոաշը Ա՛կյսկյմաքոոս քէնոհ
կէրինէ Նրուսաղէմաէ քահանայապետ գօմու-
ուոս . վէ տաճաընըն կկուվուշկէրինի եավաշ նա-
վաշ սօյուզ քէնոհնէ կէօնաէրոկյին տէյի օնա ար-
վաընըշ էթմիշ խոհ . Ձէմաոթ պու շէյի աղնա-
ադրզաընաա , այաղա գալզրզ օնու ազլ էթոկք
խոթէր խոկյէր : Ա՛կյսկյմաքոս տաճի օնշաընըն կյու-
պէրինէ կյուշկին քիշի չըզտրտը . վէ կյոլ թաոտրաճ
պկյրկոպկյէրինէ կէչկյոզ պկյրկոպկյէրինաէն չօզ ա-
տէմ էօլոկյուրոկյէր . վէ պու կյոթիկյալաոր սէպէ-
պինէ հէր նէ գաոար Նահուտիէլէրին թաոտրաճընը-
տան Ա՛ննեզաւոսուն հազդընաա փաոխշահա շի-
քայէթ օլունաուկյուաա տա , քէնոհի փաոխշա-
հընն պիր տօսթունա ադձէ վաո էաէրէք օնուն
էլկյիլէ մտալահաթը էօլկյէ պիր չէվիրոհ քի , քէնոհ
ևէրինէ շնքեայէթ էաէրնէր գաոահաթը տուշ-
տուէրվէ գաթը օլունաուտար : Նրուսաղէմին պու-
սէֆկյէլկյի վազթընաա Ալլահ տաճի կէլձէհ պէ-
տոլկյի պէյան էաէրէք , նօզաոընաան նըշան կէօս-
թէրոհ . շէօյկյէ քի գրզզ կկուն Նրուսաղէմին կյու-
պէրինաէ էլէկյինաէ ձէնք տաթոլաոը օտաոտ կէօ-
կյուն եկուզկունաէ աթոը տաէմկյէր կէօրկյունկյուր-
տուէրը . էօլկյէ քի սէպէրի պկյրկյ իշկյտկյէր խոհ . վէ
ձէմաոթ էօրֆ էաէրէք օ կէօսթէրտկյի տտամկթ-
կյէրին տօնտունու խայրա թէպոկյ էթմէն տէյի Ա՛ե-
ոահա նէյտոկյ էաէրկոհկյէր :

Օնան ասրա Ընախոքոս վասիշահ Մըսըրլըլարըն իւղերինէ ձէնիկ կիտէր, օրատա պիրտ կէձիքտիյէ, պէրի Թարաֆտա Նէուսաղէմէթլիլէրնա վասիշահ հօշունա ակյի պիր նաման խապէր չըգար քի, պունուն իւղերինէ Նահուսիլէր սիվինճ կէօմէրիլիլէր ինէն, էօմէհէն Ամոնըուլարըն Թօխրաղընա գաչմըշ օլան Յասոն տա քահանայապետլիյի Թէքրար էլե կէչիրմէք իչին պիր քիշիյիէ չատըրճաղ կէլիպ Նէուսաղէմի կիտատ. վէ Ընեղատուս օրատան գաչըրտատ քէնտիսի հուքմ էթմէյէ պաշլատը. վէ միւէ-Թինէ ամատըգ էտէճէք նէրատէ, հիչ պիր քիմսէ ակյի էսիրկէմէյէրէք ճէլատա կիպի իտտաֆըրըճա ահատկյի դըրատըրատը: Լաքին փէք չօղ սուրմայտը. չոնքի Ընախոքոսուն սաղ օլատուղունու իշիթմէյի կիպի, Թէքրար գալդըդ գաչատը, վէ օրատան օ-ղուլ գաչըն ասըլմասընա գաչմըշ էտէճէք հալատ էօլմու: Ընախոքոս հաչան քի Նահուսիլէրին մատէյինինտէ վատը օլան շէյլէրի իշիթմէյէ, Նահուսիլէր քէնտինէ ասի օլմադ իտտիհատ, Մըսըրլը-Թէյօլատ ակյի շիւտհէյէ վատատադ, Մըսըրլը-լարը նէնատիքատն ասրա, ճէմի ատքէրիյէ գուատուրմուշ ճանատատ միատլե Նէուսաղէմին իւղե-րինէ կէլատ. վէ շէհիրէ կիրատէյի կիպի, հիչ պիր քիմսէյի էսիրկէմէյէրէք էլէէրինէ կէչինի գըր-սընատ ակյի էմր էթատ. վէ պէօյլէ լուչ կիտն իչքինատ ակքատն պին քիշի ԹուԹուպ էսիր կիպի ատէտատատ:

Օղրա պունա տախի դանատաԹ էթմէյիպ, Մե-նեղատուսուն դամմագ լըղըյրա տաճատա տա էլ ամե-տը. վէ քիւմէտախըղըրա տաճատա կիրիպ նէ գա-տար կիւմիւշէ ալԹունա տախը վէ սագը շէյլէր վարըտըյրատա, հէփիհինէ տէ Թօխրատը. պինէնէտ հիւդ գընԹատ գատար շէյ ալագ քինատ փայէ-Թահէթը օլան Ընախոք շէհրինէ կէօմիւրատու. Նէուսաղէմատ գալան Նահուտիլէրին իւղերինէ տէ, օնրարա էղիյէմ վէրմէն տէյի փիլիպպոս իս-մինատ փոխուղխալը քէօմիւ վէ լաքին պիր տաէմ հիւքիւմսատ գօտու: Օնատան սօղրա եիրմի պին ատքեր իլե Ապողոնիոս իսմինատ պիր ատրատքերի Նահուտիլերին իւղերինէ կէօնատրատի քի, կիտիպ վատիշահատվերճէքլերի վէրմէյի օնրարատան Թօխ-լատն. վէ ատքերիյէ հէվերուշէ օլան եէԹիկ ա-տէմլերի գըրսըն, պագը գալան գարըտատը վէ չօ-ճուգլատը տա էսիր կիտի սաԹըն: Ապողոնիոս կէտիյինատ իւք աղըգա Նահուտիլեր իլե մուհա-պէթ իւղերէ տատրանըպ, շատաթ կիւնիւնէ գա-տար պէքլէտի. վէ օվագրէթ Նահուտիլեր շատա-Թը վատ սագլատագ իչին գարշը գօյատայատճագ-լարընա էմին օլուպ, պիրտէն պիրէ իւղերէրինէ հիւճիւմ էտէրէք խայրը ատէմ գրըտը: Պիրագ-տան սօղրա Ընախոքոս Նահուտխեթանա Ըթենո-բիոս իսմինատ պիր իսԹէյատ հիւքիւմսատ տահա կէօնատրատի. վէ նէ նատիսրտա եատիրագ ճէմի Նա-հուտիլերի փուԹփէրէսԹիյէ չէվերմէյէ, գուրտան տունմայը, շատաթ ԹուԹմայը գալարըտըն, վէ Ըլահրն տաճատրընը վուԹխանէ նատիրն տէյի

թինալիհ էթաի . էյլե քի Նահուաի իսմի պիր տահա իշնաիլմիյին տեյի : Օ տաիսի կելնիպ վահ- տիշահըն էմրինի էյլե պիր սէրթլիյիլե լիգիա էթ- մէյ պաշլատը քի , էմրինէ իթտաաթ էթմէյիպ դարշը զօյանըտըը ատա էսիրկէմէյէրէք էօլտու- րու իւաիս : Օնուն իչին օ կիւնէլէրատ իւքի զա- րընըն եէնի ատզան էվլատլարընը Մոսէյին նա- մուս իւզէրէ սիւննէթ էթմիշ օլտուզլարընը իշնէթալինատ , օնըտըը թուէթտուրուպ չօգուզ- լարընը պիսթանըտընատան ատտըրըպ , էյլե չըպ- ըպ վէ մահիատա հալատ պիւթիւն շէհիրի ատ- լաշըրըթտըզտան ատզրա , պիր ևիւքսէք զալատն աշատը աթտըրտը . վէ Նահուաի տինինի ինքիատ էթմէյէնլէրի ատեր պու կէօնէ ինտաճըզ էզ- յիթլեր իլէ էօտիւրիւրիւտիւ : պու սէպէպտէ մէպ- նի չօզ քիշիլեր քինատ Ընտահտարընա կիւրէմէ խրզմէթ էտէպիմէք իչին չըղըպ , թէնհա վէ չէօ- մահալէրէն զահտարտար :

ՊԻՇ ԻՒՆՒ ՊԱՊ

Ինընէյտ Նզիւզատըն , վէ Մահաբայէյի եէտէ զա- բընտաշտարըն ժուիթէհէրէյի էէ պիրէրէք նահատակ օլմըշտըը :

Ր. Մահ. պազ 6. 7 : — Ծ. Տ. 3837 :

Պու շէհտա հալածանք վազթընտա , Նզիա- զատ իսմինտէ պիր քահանայ ատա թուէթտուտար քի , հաշընը ատրը , վիւհմէթէմ , Ընտահատն զօ- դատ , վէ ալեմ պիր վարդատկա իտի . պունուն ազգընտա քէնտինէ զօյուպ զօրու ատզարտը , նա-

մուտա զարշը նէսին տէյի ատմուզ էթի ատզատ ընտըտատ : Օյուտա վատ զուվէթլիյէ պու շէյէ զարշը կէլնէպ , նամուտա զարշը հարէքէթ էթմէք- տէն իտի , էօլմէյի տահա զէյատտ իտթէրիմ տէր , վէ հիւանի ըհտատըյտա էզնէյէթ մահալինէ զօշատ կիտար իտի : Կէօթիւրինէլէրին իչինատն քինատնի թանը յանըտատ պունա ատձը յատատ , պիզ տանա պաշ- զա էթ վէրիրիզ , սէն տալթ ևիւզտէն վատիշահընն էմրինէ էթտաաթ էտիպ ատտմուզ էթի նէյատ կիտի կէօսթէր քի , պէօյէ ալտտատտատ էօլիւմտէն զու- թուտատն տէյի կիտ լիձէ նատհատաթ վէ զայրէթ վէրիրիտիլէր : Ղաքին Նզիւզատ , հաշա , պէօյէ միւտտէնէք իլէ զամիրիմի թէմիզ ատզատտատ իչնն տէլ զանընը ատտա ֆինատ իսպրէթ վէրմէք , վէ օնատտա՝ ատզ զէնիզատ տօզատն հաշընտատքի իհթիյատ էձէլ զատուտատնատ եատզտշմըշ նքնն , տայտնտատտատ կիհթատ տինսիզ օտտու տէտրթմէք , վէ պունուն ուտա հէմ օնատտա քէօթիւ խպրէթ օտտուզ , հէմ տէ իհթիյատ վազթընտա ատզտամատն զու- թիւ խտմի պրըտզտատզ պունա եատզըշտատ տէրիտի : Ղաթտա նէ զատատ վազրէթ եաշտատըշ ըտատ , տինիմի ինքետատ էթմէյիչէ պունա պիր օ զատատ ատնէ տտհա ըտհատթ եաշտյատձատզ էօմիւր վէրէ- ձէք տախի օտատտատ , զու ձիւմէ Ընտահըն էչինա- տէն նէ տատ չատրտատա , նէ տէ էօտիւքատն ատզրա պիր հէրէ զատա պիչէրիմ . էյլե խտ էյիտի օ տուր- քի , իհթիյատ սինինիմի եատզըշտա էէօտ , վէրտճէ զու տինեատատտան չըզտյրմ , վէ տէչի զանըտատտա

Ա՝ալեսանելոյն պիրկքաւ օ պիր զաղջսաշլարը տաշլարը վալեսանելոյն պիրկքաւ թու թուպ վաշահդին հուզուրսունա չըզարտըլար, հայան քի պիրինէրի իւզերինէ պունարա սիւռալ էթմէյէ պաշլաթար ըսա, պէյիւ զաղջսաշլարը իչէրի կիրմա. վէ նէ տուրմուշ պիհուտ նէրսէ պիրէ շէյ սիւռալ էախյօրսունուզ. պիր ամարարմըզդն նայմանու թէրք էթմէքտէն իսէ, էօմրիւմիւզիւ ճիւտա էթմէյէ հաղըրըզ սէսի: Պունուն իւզերինէ վաշահդին աշըրը խըրսլանսար. վէ չամըրճադ օնուն սիլինի, վէ էլէրինին վէ այադլարընդն վարմադլարընդ քէսսինէր, վէ պաշընդն սէրիսինի ասյուպ նէվզինէնէն իւզերինէ չէվիրսինէր սէյի էմր էթսէ. պու էզէյէթլերտէն ասղրա չօձուղդուն տահա սաղ օլսուղդունու կէօրսէխյիւսէ, ամէն էշինի իւզերինէ պէրինէ, զօյուպ զաղուրսունարար սէյի էմր էթսէ: Ա՝ալեսանելոյն պիրկքաւ օ պիր զաղջսաշլարը

պու էօրֆիւզիւ էզէյէթլերի կէօրմէյէ, պիրիսինէ ձէսարէթ վէրմէյէ, վէ պիզ տէ պէօյլէ եվկվթձէ էօլելիմ, վէ Ա՝լահդն շէրէֆի իչէին նամընդը վէ ճանըմընդը դուրթարսալըմ տէմէյէ պաշլասալար: Օնուն արզասընսան իքինճի զարընտաշընդը իչէրի չէքսինէր. վէ պունուն տա պաշընդն տէրիսինի տաչլարընդա զօյուպ եվզինէնէն իւզերինէ տէվիրսինէր. վէ պիրթիւն վիճուսուն փարչա փարչա օլմասան կէչ իթտաթ էթ, տօմուզ էթի եվ տէտինէր. օ տախի քէնտի նամուսլարը իւզերինէ զաղի տուրսարադ օ էզէյէթլերը իչէ էօլսուն. վէ ճանընդը թէսլիմ էտէճէյի վաղընթ փատիշահա տէօնվուզ, էյ մաղրուր տաէմ, սէն պիզի պու էօմիւրտէն մահրում էզէյօրսուն. լաքին պիլէսին քի, պիզ շիմտի պիւթիւն տիւնեասընդն փատիշահը օլսան Ա՝լահդն նամուսու ուղրունա էօլիւյօրուզ. օ պիզի էպտա էօմիւր իւչ տիրիլտէճէք տիր տէտի: Օնատան սօղրա իւչիւնճի զարընտաշընդը չաղըրտըլար. վէ տիլինի չըզարտըն տէյի խաթէտիքլերինտէ տէրագէպ չըզարտը. վէ քէսինէր տէյի էօյլէ զօրզուղդան էլէրինի տէ ուզաթտը. շէօյլէ քի չօձուղդուն ձէսարէթինէ փատիշահ պիլէ թաահձիւտտէ զարը: Օ տա էօլիւքտէն սօղրա տէօրտիւնճի զարընտաշընդա տա օ էզէյէթլերի վէրմէյէ. օ տախի էօլէճէյի արատա փատիշահա տէօնվուզ, նէ մութլու պիզէ քի, թէքրար տիրիլմէք ումիտվյէ պու տիւնեատան այրը լոպ կիտէյօրուզ. սէն խէ տաղ սըն տաճճա օ տիրիլմէքտէն մահրում տուն տէտի: ՚Հաչան քի օնուն արզա-

սընտան սիշինձի գարընտաշընա էղկէթ վէրմէկ պաշլատըլար ըսա, փատուշահա ատղու պագմա-
ջըլա, անն էօլուճ ձիւ պէր լինան օլտըդ, ին-
ատնի հիւքումէթին իլէ նէ. քի իսթէրսէն եափա-
յօրսուն. լաքին պունունու լա պիզիմ վիլէթիմիզ
պիւթիւն պիւթիւնէ Ալլահըն եիւզիւնատն տիւ-
շիւռ սէրիսաճիլ գալմըշ տըր զանն էթմէ. պէրազ
տահա տուր տա պագ քի Ալլահըն ազիմ գուա-
րէթի սինն պէլասէնն իլէ նասըլ էղկէթլէյիճէք
տիր տէտի: Ալէքընէր տախի օ էղկէթլէր իլէ էօ-
լէճէկի վազրէթ փատուշահա ատծնատու. վէ պէզ
պու գատար շէյլէր եափա պէլասկինէ մազրուլ-
ըանմա. պէզ Ալլահա գալմըշ կիւնահ իշլէտիյիմիզ
իչինտու էղկէթլէրի չէ.քայօրուզ, վէ թ տաճճիւզ
էաէճէք պիր շէյ տէյիլ տիր. լաքին մատատ քի
սինն տէ Ալլահա գալմըշ ճինք էտիյօրսուն, պու-
նուն գազէպինի չէ.քմէյէճէյիմ գանն էթմէ տէտի:
Պունլար նահատակ օլտուդլարը վազրէթ մու-
լու.լու վալիտէյլէրի եանլարընտա տուրուզ, պաշ-
գալարըն ազնատմատըզը քինտի լիտանլարընճա հէր
պիրինէ, եիւրէք վէրիր, վէ Ալլահըն շէրէֆի
իչինտ օ էղկէթլէրէ մէրհալէյիլէ տատր էթմէյէ գայ-
րէթլէնտիրիլմէտի: Ատղա սըրա եէտինճէ վէ էն
.քու.չու.ք գարընտաշա կէլտիյէտ, փատուշահ վէր-
տիյի էղկէթլէր իլէ օնլարտան պիրինի պարի չէ-
վէրէմէտիյինի քինտինէ իէղալէթ ատյտարագ, պու-
.քու.չուկինն արզատընա գէյտատ, տիւշտիւ, եանընա
չաղըրըզ թաճը ալօգէր իլէ թէշվիգ էթտի.
վէ ամատարընըն տինինտէն տէօնտիւկիւ հալտէ,

ձէյիմ փիշ.քէշէր վէ մանտուպար վէրմէյէ վատ
էթտի. վէ ազրակէթ պու եօլուրա տա չօճուղուն
ֆինքրինի թէպատիլ էթմէյէ չարէ օլմատըղընը կէօ-
րինէճէ, պու մատատ հադդընտա օ տա նատհատի
վէրմէն տէյի վալիտէյնի չաղըրըզ օնա թէպիլիմ
էթտի: Վ ալիտէյի իտէ իլ.ք ազրաղա տէօյլէմէ.ք իս-
թէմէտի. լաքին փատուշահ գէյտատ իսթէ վէր-
տիյինատն, օ տախի օնա գարշը էվլատընա նատհ-
հատի վէրմէյէ պաշլատը. վէ ա տէվկինճէ էվլա-
տըմ, պանտա մէրհատէթ էյլէ, վէ խաթըրընա կէ-
թիր .քի, սինն տօղուզ այ րահմիտատ թաշըմըշ
ըմ, վէ իւչ սինէ գուճաղընտա սիւտիւլէ պէպէ-
միշ, վէ պու եաշընա սինն եէթիշտիրմիշիմ. պագ
պիր .քէրէմ կէօյատ Ալլահ սանա եարատըմ.ճը տըր,
սաղըն պու մէրհատէթտիզ ճէլատա սինն գօրգու թ-
մատըն. սինտէ գարընտաշլարընըն եօլունու թու-
թուպ, պու տիւնեատըն էօմրիւնատն իտէ, էօլ-
մէյի տահատէյի սայ.քի, ախրէթտէ Ալլահըն մէր-
հատէթ տիվանընտա սինի տէ գարընտաշլարընըզա
պիրլէ.քտէ եանընտա ալըպ գատար էտէյիմ տէտի:
Օ վազրէթ տահա հինուզ վալիտէյնինն տէօգու-
ազրընտա իլէն, չօճուզ գէյտատ ճէատրէթ.քէտ
էատրէ.ք, նէյէ կէճիլէ.քէյօրսունուզ, .քիմճ պէ.քլէ-
յօրսունուզ. փատուշահըն էմրինէ իլ.ք տատ էտէ-
ճէյիմ եօզ տուր. պին Ալլահըն Մոհէմէտ էլճ-
յիլէ վէրտիյի նատուտա իլ.ք տատ էտէրիմ տէյի չա-
զըմայա պաշլատը: Պատէհու փատուշահա տօղ-
րու տէօնիւպ, սինտէ էյ մէ.քրու հ վէ պինատու
տատմ, սինտ քի Ալլահըն գուլտարընը պէօյլէ էղի-

յէթէլէյօրսուն, պիւլէմին քի օնուն հազ շէրաա-
թընտան զուրմուլամայաճադըն. վէ մաղրու-
լուղունուն վէ ամբզարզ լողընըն մուամահատ օլան
դազէպինի էֆքյինին վազըթ, սահիհ Ալլահ հա-
լընըզ օ օլտուղունու աղնայաճադըն. պունու
տախի պիւլէմին քի, ալլն վէ դարընտաշլարըմ ա-
թալարըմընըզըն ունի ուղրունա թէնէմիզի վէ էօմ
րիւմիւզիւ պու սէյահէթլէրէ սունմայըրսա, Ալլահ
պունա պէտէլ պիզէ էպէտի էօմր վէրմէք, վէ
պիւթիւն միլլէթին կիւնահլարընը տա աֆվ է-
տէմէք տէյի ումիա էտերիզ տէտի: Փառիշահ
պու սէօզլէրի իշիթիլմէտէ, պու քիւչիւնճիւն իւզէ-
րինէ իֆթարա զուտտուրտու. իմամ տահա քէնդինի
էղլէյէթլէր իլէ օրտոդա օնու էօլտուրմատըդըր:
Էվլիյանընըն ազըզա օ եէտի մուհթուլու չօճուգ-
լարընը ձէտտուր վէ մուհթուլու վալիտէսի քի, էվ-
լատլարընըն հէր պիրինէյէ պէրապէր քինտիսի
տէ եէտուրմէյի իլէ նահարտակ օլուր, վէ օնլարը պի-
րէր պիրէր Ալլահընն էլինէ փիշքէշ տունարընտը.
քէնդի տէ կէձիքմէյէկ Ալլահըն հազըր էթտիյի
էյլէքլէրէ օնլարընտա պիրինքտէ մինէք օլմազ իւ-
զէրէ օ էղէյէթլէր իլէ քէնդի տէ օնլարընն արզա-
սընա եէթիշտի:

ԱԼԹՕՆՔ ՊԱՊ

Պապալիա թահանայնքն վէ էվլատլարընքն ըահիփ-
լէյէ վէ օնլարընն էյիլիւէթլէրի:

Ա. Պահ. պապ 2: — Թ. Տ. 3837:

Ընդհանուն շէհիտ հալածանքը վազընտա, Երուսաղէմի Պաւղոս իսկիտ նամուսը վէ ազիզ պիր քահանայ օլուպ, պէշ տէ եէթիշմիշ եիլլիք էվլատլարը վարընտը. պիրինճիսինի Յովհաննէս, իքինճիսինի Շմաւոն, իւչիւնճիսինի Յուդա Պահաբէ, տէօրթիւնճիսինի Նդիատար Ընտան վէ պէշինճիսինի Յովնաթան ընը: Պու ազիզ քահանայ պիւթիւն Նահուտիութանըն, ալէլհուսուս Երուսաղէմին պէօյլէ ոչ ֆիկ լիքէէ-
րինի կէօրմէյինէ, արթըզ տայանընմայընը էվլատ-
լարընը ալտը, վէ Պոմպիմ թատիր օլմանն շէ-
հիրէ կիտիպ չէքիլտի. վէ օրտատա էվլատլարընըտ
պիրլիքտէ քէնտի միլլէթլէրինին էսիրլիյի իւզէ-
րինէ. Ալլահըն տաճարը նապտը թէնճիս օլմուշ,
մուզատտէս էշիալարը նապտը սօյուլմուշ տուր
տէյի թէսէլլիսիզ ազլայընտ ֆիղտան էտէր, վէ պու
շէյլէր իչինն շէհիտ ևիւրէք ածընընտան արզալա-
րընտաքի րուհպալարընը երընթընտ խաչտար կիյինիր
իտիլէր: Օ արտընդտա Ընտիոքոս փատիշահընն
կէօնտէրտիյի ատէմլէր Պոմպիմ շէհիրինէ տէ կէ-
լիպ, փութա թատիրընտար տէյի Նահուտիլէրէ
ղօր էտէր իտիլէր. վէ չօղ քիշիլէր գօրդուսարընն-
տան իրտատէ էտիպ փութփուրէսէթլիյէ տէօնտու-
լէր: Նյրնն Պատաթիա հիչ գօրդուսուզ սէր-

պէսթձէ ծնլարա ձէվապ վէրիյ, ամէնաատա պու-
լունան միւէթլէրին քեաֆֆէսի ոէ վաատիշահըն
էմրինէ իթաաթ էտէձէք օլսա, վէ ձէմի Խարա-
յէլլէր ոէ քէնոան նամուսլարընը թէրք էտէձէք
օլսալար, պէյլէպիլէէմիյէձ քի, պէն ոէ, էվլաա-
լարըմ ոա, վէ դաբընաաշլարըմ ոա, ամթալարը-
մըզըն նամուսունու պըրագմայըզ, վէ փութա
թաոիմայըզ ոէոի: Պիր ոէֆձա Մաասթիա ևինէ
պու ոէօզլու ոէյլէոիյի արաատա, էօթէոէն ոի-
նինի ինքեար էթմիշ պիր Ղահուոի օրաատա քէնոի
կէօզլու էօնևունոէ վուխթա զուրսան ատնայա կէլ-
ոի. Մաասթիա ըսա Ղլահանի զայրէթինոէն
ոայանաոայըզ, օնուն իւէրինէ զօշուու, վէ էյլէ
հըզ ըսա պիր թէքմի ուրատ քի, վուխթան էօ-
նևոոէ օաոէմի էօլոիւրոու: Ա՛ն կէլիպ քէնոինի
թէշվիգ էոէն վաատիշահ ատէմինի տոկի օրա-
տա էօլոիւրոու. կիոիպ վուխթու տա ոէվլէրոի.
վէ հէր քիմ քի ամթալարըմըզըն Ղլահանի նա-
մուսունա սահիպ տուրուպ օնու սաղլամազ իս-
թէրոի, պիլմէձէ կէլմէն ոէյի ևիւքմէք ոէս իւէ
չաղըրմայա պաշլատը. վէ էյլէձէ քէնոինի ոէ
էվլաալարը տա, հէր շէյլէրինէ օրատա պըրագըպ
շէհվէթոէն տըշարը չըդարադ պիր տատա չէքի-
միէր. օնա պադարադ չօզ գահիպ քիշիլէր ոէ
էվլէրի պարճալարընըտա չըդըպ օնուն ևանընա կիմ-
սիէր. վէ պիրլիքտէ տաղլարըն մաղարալարընտա
ալընմազ մահալլէրոէ սաքին օլուրուտուլար:
Տիւշմէնլէր պու շէյի իշիթմիյէրինոէ, շարոի
կիւնիւ գալըպ իւէրէրինէ կէլմիէր. վէ ոէօ-

նևն վաատիշահըն էմրինէ իթաաթ էտին ոէյի
օնլարա նասիհաթ վէրիրիոիէր: Ա՛ն հաչան քի
շարոի միւնասիպէթիյլէ օ Ղահուոիէրոէն քէնո-
միէրի գարշը գօյան պուլունմաարընը կէօրոիւ-
լէր իսէ, արթընը սէրոէձէ իւէլէրէրինէ հիւ-
ձում էտիպ օնլարոան սին քիշի գընոարըլար: Պու-
շէյին իւէլինէ Մաասթիա չօզ ազը տուչաու-
նոա մէյլէ էտիպ շէօյլէ գարար վէրոիէր քի,
օնոան սօղրա էյէր շարոի կինիւ իւէլէրինէ
ոիւշմէն կէլմէձէք օլուրսա, հիչ խաձմանաք էթ-
մէյէրէք Ալլահըն նամուսու իչին ձէնքլէշմիէր:
Պաոէհու ոէոէր Ղահուոիէրոէ Մաասթիանըն
էանընա կէլիպ օնուննուլա պիրլէշմիէր. վէ օ գա-
տար չօզալարըոար քի, պէօլիւք էաոիրպ էօյլէձէ
վուխթփէրէսթլէր իլէ ձէնքլէշիր, վուխթարընա
սունուլմուշ մահալլէրի պօղար էրգագըոարըոար.
ոինինի էնքեար էտէնլէրի գընոար, վէ Ալլահըն
նամուսլարընը թուխթատուրուտուոար: Պու հի-
կմէ լէքլէրի իձրա էթոիքտէն սօղրա, Մաասթիա
կիւն պէկլէն էօլեմիէնիւն հազըշտընընը կէօ-
մէյէ, էվլաալարընը հուզուրունա չաղըրար. վէ
կիւզէլ նասիհաթլար վէրէրէք, ոիւշմէնլէրոէն
դօրդմայըոա պաշլատըգլարը էյի շէյի ձէտաոէթ իլէ
իլէրի կէօթիւմէյէ, Ալլահըն կարգմէթինի թէք-
րար խազա էթմէյէ, վէ գարընտաշլարը Հ՛մաուն
պէօյնէ վէ վէտէր մազամընտա թուխմայա, վէ
Յուդա Մաակէյի տէ քէնոիլէրէ ակրաոքէր գօ-
մայա զայրէթ վէրոի. պէօյլէձէ փէտէրոէն ազը-
նընտա օնլարա վէրէրէք, ձանընը թէսլիմ էթոի:

ՆԻՏՈՒԱԾԻ ՊԱՊ

Յօ՜ւդա Մահաբէնին չէճաաղլարը։

Ա։Մահ։ պապ 3։ Ր։Մահ։ պապ 8.9։—Թ։Տ։ 3838։

Յուդա Մահաբ փեահէրի էօլմուքտէն սօղրա ախթաքէրլիյի էլէ ալարձրաա, ասքէրինի արթըմայա չալըշար։ վէ քիմ քի Ալլահըն նամուսա-ընդաա տախմա մէթին դամըշրաա, եալընըզ օնլարը ինթիհապ էախա պէրապէր ալըր ըտը։ Ինք ազըգա թօփու ալթը պին քիշի դաւար ասքէր իլէ Ափողոնիոսա դարշը չըզար քի, զնյատէ ասքէր իլէ իւզէրինէ կէլմիշիախ։ վէ Ալլահըն եարատ-մըյաա օնու էօյլէ պիր եէնահ քի, օնու Թուռ-թուպ քէնահ էլէյիլէ էօլմուրտու։ վէ սաիր եազ-մալարտան մնատա, Ափողոնիոսուն իւզէրինտէն դը լըձընը տա ալար, վէ օ վազրիատան սօղրա օ դը լըձը քէնահի դուլանըրըտը։ Պու Ֆիլիպ-հաթըյա Յուդանըն իսկի շէօհրէթ պուլուպ աէօրթ Թարաֆա հայըտըղընտա, Ափոխիտան Թարաֆընըն աէրապէրի օյան Նէրէն եախօտ Մե-ռոն քիւլէյէթլի ասքեր իլէ Թէքրար Յուդայա դարշը չըզար։ Յուդանըն ասքէրի քէնահ ազըզ-լարընը կէօրմէյիլէ դարշը զօնդայա զօրդուլար, լաքին Յուդա հիչ զօրգմայընն Ալլահա կիւվէնմին տէյի օնլարա նահաճահաթ վէրմէրէք, էօյլէ ձէապէթ իլէ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էթտի։ վէ սէքիզ եիւզ քիշի զըրըպ տիւշմէն օրտուսունու Թարումար էթտի վէ դարշըտը։ Օ վազրիթ Ափոխոզոս վա-

տիշահ պու Յուդանըն էթտիյի ֆիւթահաթ-լարը իշլէթմէյիլէ աշըրը կիւճինէ կիրթտի։ վէ Թօփու մէմալէքինտէն Թէքրար ասքէր ձէմ էտիպ, քէնա-տիսի օլանձա գուվվէթլէյիլէ օնա զարշը չըզմայը, վէ Նահուտի միլլէթինի քիւլլէյէն սիլսիպ օրթա-տան զալարընմայը գուրտու։ Լաքին պու իշի իլէրի կէօթիւրմէք իչէն խաղնէսինտէ քիճայէթ էտէ-ձէք զատար ազձէ օլմատըղընը կէօրմէյիլէ, իւձ էվվէլ Ազէմ Թօփրաղընա կիտիպ օրայը ուրա-րաք ազձէ չըզարմազ խաթէտի։ Ամտի կիտէճէյի վազրէթ քէնտի եէրինէ Յուսուֆ խամինտէ պիր հիւքիւմտար գօյուպ, պու ձէնկին իշլէրինի օնա սըփարըշ էթտի։ վէ Ընտուզոս խամինտէքի հիւ-քիւմտար դայրըսըն վէ պէօյիւթսիւն տէյի օ-նունն էլինէ Թէսլիմ էթտի։ Յուսուֆ տախտ (հօ-դարըտա սէօյլէտիյիմիզէ կէօրէ Նըւտատէմին վա-լեսի օլան) Փիլիպպոսուլա խաթիշարէ ետէրէք, Նահուտիլէրէ գարշը օլաճադ ձինք իւզէրինէ իւչ քիշիյի, եանի Պողոմէոսու, Նիկանորու վէ Գոր-դիասը սէրապէրը ինթիհապ էթտի։ վէ պունլարտա զըրդ պին եայա, վէ եէտի պին ամըր ասքեր Թէս-լիմ էթտի քի, կիտիպ պիւթիւն Նահուտիոզոս Թօփրաղընը խարտալ էթմինլէր, վէ Ընտուզոս փա-տիշահըն մէրամը իւզէրէ Նահուտիլէրի քիւլլէյին տիւնեատան դալարըմընտար։ Պու իշին բաամ կի-տէճէյինէ Նիկանոր էօյլէ էմին խոտ քի, Թիւճ-ճարլար չաղըրըպ, պու ձէնքաէ էսիր օլաճադ Նահուտիլէրին ատգանընը պիր զընթարա սատ-մադ իւզէրէ օնլարըտա փաղալըշըպ ատօզ քէսմիշ

խոհ. վէ եալընըզ պու Նահուատ էսիրլէրին վահասըյա Օսմալըլարա վէրիլէ կէլէնլիւզ, եախօտ նէքի եիւզ դընիատ սէնէվի վէրկի էտա օլունուր ատէյի Ֆէնքրինէ գօմուշուտու։

Յուդա Մաքաբէ իլէ պիրլիքտէ պուլունան ասքէր եալընըզ ալթը այն գատարտան իսպարկէթ օլուպ, ախուշէնլէրին թէատրիքեաթընը իշլէթմէքլէրինտէ եիւրէքլէրինէ աշընըը գօրդու կիւրտի։ Յուդայըտա ձէսարէթ իլէ օնլարտա եիւրէք վէրմէյէ պաշլատը. վէ քէնտի իլէ ալթ ալտըըընը ախուշէնլէրին էլինտէն դուրթարմագ իչին Ալլահըն վադթի վադթի իշիէտէյի պունձա ձէհիմ միուձիւզաթլարը օնլարըն կէօզիւ էօնիւնէ գօտու։ Պաստխու պու ձէնկի Ալլահ բատթ կէթիրսէյն ատէյի ձէմի Նահուտիլէրէ օրուձ վէ տուա թէնահ էտէրէք, ասքէրի պըրայա գօտու. վէ Ալլահըն եարատընդըտա էօյլէ պիր Ֆիւթահաթ էթմատըն ք, օ ձէնքատ Նահուտիլէր ախուշէնլէրտէն օզուլպ պին քիշի գընդընդատ. վէ պաղը գալանларըն ատընա ատաղընդը էօթէյէ պէրիյէ գաչանларընտան տա իչէ պին քիշի թէկլիֆ էթմէյէր. վէ աէրտաքէրլէրէրի մաղըուր Անիանտո, շայէտ թանըլտա թուքուսմայընդ ատէյի Ֆաղը բուպաթ կիւնէրէք, էօյլէ իէղալէթ իլէ Ընտոքա գաչտը։ Պունատան մնտա Նահուտիլէր ախուշէնլէրին օգուտունատան խայլըձա տա եաղմա էլէ կէչէրտիլէր. վէ Անիանտուտա սէօզիւնէ կէօրէ քիւլլէյհէթլի ադձէ իլէ քէնտիլէրի սաթըն ալմայա կէլմիշ օլան թիւճճարլարը ատախ թուքուտ, ադձէլէրինէ

էլէրինտէն ալտըտար. վէ պու եաղմալարըն ադքէրլէրէ ախուշէն հիսսէյինտէն մատա պաղը գալանընը Յուդանըն էմրիյլէ պօլ պօլ Ֆաղըրլարա վէ էօքսիւզլէրէ թադսիմ էթտիլէր։ Պունատան սօղրա Յուդա Տիմոթէոս վէ Նաքիդ սէրտաքէրլէրէ գարշը թէքրար սիր Ֆիւթահաթ տահա էախչ եիւրմի պին քիշի տէ օնլարըն ասքէրինտէն դըրտը, օնլարը գաչըրտը, վէ օնլարտան տա չօք եաղմա ալտը։

Ընտոխքոտուն եէրինտէ պուլունան Վէսպասիան Յուդա Մաքաբէնին Ֆիւթահաթլարընը կէօձուխտունտէ, քէնտի տէ օնա գարշը չըզրտ գուվվէթինի թէձրիւպէ էթմէք իոհէտտի. խանի պիր սէնէտտէն սօղրա ալթմըշ պին եաչա, վէ ոիշ պին ալթը ասքէր իլէ Նահուտիստանա կէլտի։ Յուդա տախի թօխու օնալին քիշիյէ օնա գարշը չըզտը. վէ տուայրըա պիւսպիւթիւն ումիտինի Ալլահա գօյարտը ձէնքլէշմէյէ պաշլատընտար ըտա, ախուշէնլէրտէն պիր համլէտէ պէշ պին քիշի գընդընդընտար. վէ պէօյլէձէ պիւթիւն օրտուլարընը ատընա ատաղընդը էտիպ գաչըտընտար։ Նահուտիլէրին իչի պէօյլէ բատթ կիւնէտի, վէ հէման ձէմի տինտիպլէրի Նահուտիստանատան չընդարընդ գաչըտընտար ըտա, օնտան սօղրա Յուդա Մաքաբէ քի ձէմի Նահուտիլէրին հիւքիւմտարը օլմուշտուտու, իչ սինէ պիր տինտիպ վուքթիւրսըմէլէրին եէտինէ թէպիմ օլմուշ օլան Նրուսաղիմի կիւնէտի. վէ ձէմի վուքթուլարը տէվիրիտի, վէ վուքթիւրսըմէլէրնէ պրշանտարընը օրտատան տէձ էտիպ, Ալլահըն տաճտարընը թէ-

միջէմէյէ վէ թաամը էթմէյէ էլ ուրտու։ Իչինէն թաղրմլարընը էնէնիէմ, վէ քահանայլարը այրը սըրայա նէզամա գօտու. վէ պու ֆիլթա-
հաթլար իչին Ալլահա թէշէքիւրէն էմէմ կիւն այրամ գօտու քի, ճիւմլէ Նահուտիէր շազ-
լըղըա լաձրա էթմէյէր։ Պէօյլէ սընօրտաշ օլան ադամնըն կէօրմէյէ, օնլարա գարշը թէքրար ու-
մէնլէք էթմէյէ պաշլատըլար. Յուդա տախ Ալ-
լահըն աշխէհաթ հարտընմըյա օնլարըն քեռֆֆէ-
ադնի տէ էնտամ. վէ շէօյլէ նագլ օլունուր քի, պիր
ուչֆա տա կէօյտէն պէշ ադը վէ տալթանադը
էնիկիթէր էնիպ, ճինք իչինտէ Յուդայը օրթա-
ղըրնա ալարագ էսիրկէտիքլէրի, վէ տուշմընլէրին
իւզէրինէ օզ ադտագ օնլարը քիօր էթմէյէ
պիրիսագըլէրինէ կէչիպ էօյլէ ինընլատիքլէրի կէօ-
քիւմուշ տուր։

ԱՅՐԻՕՀՆԱՒ ՊԱՊ

Ընդհուպ փապիլահըն ֆէնա էօլի-ջի-. վէ օնոն-
ապֆառընդան օնոնլան փապիլահլարըն Նահո-պէ-
լէէ գարշը օլան ճէնկլէրի։

Ե. Ս՟ահ. պապ 9. 10. 11. 12։—Թ.Ո. Տ. 3840։

Ընտիրտա վադահչահըն Ադէմիսթանտա ֆիք-
րինէ գօտուրտու շէյ բասթ կիլմէյիպ, իչզալէթ
լինէ օլաճան կէրի տէօնտիւք պադիշօն Թաղրճ-
լարընա ինէթ իշտէյիսի, օլաճա քինտի սէրտաքէր-
լէրինին Նահուտիէրտաէն ինընլատիքլէրինին, վէ
Յուդա Ս՟ահարինին Նահուտիսթանտա հիւքմ

էթտիկինի իշխէմէյիլէ, պու շէյի աշըրը խըրա-
ճանտը. իսմոն օնաան ասըրա ապգէրի իլէ Նահու-
տիէրին իւզէրինէ քէնտի կիտիպ, հիչ էսիրկէմէ-
յէրէք հէվէսինի տէ զը լըձաան կէչիրմէք, վէ
Նըւուտաղէմի եէր իլէ ինքաան էթմէք իսթէտի։
Վ՟է պիր կիշի վէ պիր սաաթ ազտէր օրտայա
էկէթիշնէ, ֆիլբինէ գօտուղու պինամուստաֆ-
լարը իչխա էթմէք իչին եօլա չըղըպ, ամէն կի-
պի տրտագաարընը սիւրտիւրիւր իքէն, օ վադրէ
Ալլահըն զաղեպի իւզէրինէ էկէթիշմէյիլէ, ան-
անընդ ատտագտաան տիւշտիւ, պիւթիւն վի-
ճուտի խուրտուխաշը օլտու. վէ պաղըտադըլա-
րընա տա տօգունուպ տադամէ լանտըղընտան, ի-
չէրիսի աղար աղար էօյլէ պիր չիւրիւտիւ քի,
հէր թաարաֆընտան տըշարը գուրտար տէօքիւ-
լիւր, վէ ֆէնա գօդունտան շիատէթինտէն եանընա
քիմսէ եաղըշամադըտը։ Ընտիրտա պէօյլէ էօ-
լիւմ գախուտունա եադըշտըրտըա, օվադրէ ադը
պաշընա կէլիպ, պու զաղեպի կիւնահտըղ Նա-
հուտիէրի էթտիյի զը յադըղըղտար սէպէպինէ չէ-
քիյօր օլտուղունու աղնատը. իսմոն էյէր տիւշ-
լէճէք օլուրսա, Նահուտիէրին ճէմի մալէրինի
օնլարա կէրի չէվիրմէյէ, վէ տաճտարը քէնտի տա-
ճէսինէ իլէրիպի կիտի հէր թաարաֆտան տօնտա-
մայա, հաթթա քէնտիսի տէ Նահուտի օլարագ,
Ալլահըն ազիմ դուտրէթինի հէր նէրտէ վազ էթ-
մէյէ նէյլէմ գօտու։ Լաքին Ալլահըն մէրհամէ-
թինին էօլչիւսիւ թաամտ օլմուշ օլտուղունատան,
քէնտի հադ շէրաաթընտա ծտու նիւզտէն պըրագ-

ար քի, վարպետն էլլէ դուրպէթ մահալտէ ֆէննա հալտէ էօլմիւն։

Լիւսիաս հաշան քի Ընտիոքոսուն էօլմիւշ-նիւ իշիթմէյիմ, չամբազ օնուն օղլու Ընտիոքոս վիւաէրինին եէրինէ թահթա կէչիրտի. վէ օնա Նւսպատոյ (նանի էյի վիւաէրտէն ծօղմուշ), լաղասըննը գօտու. վէ քէնտիսի ան օնուն վէզիրի օլտու։ Պու ասիսի Նահուաիլէրէ տիւշմինլիք կէօսթէրէրէք, վիւաէրինին եօլունու թուրթուպ, ծնլարա թէէքիտար ձինք աչտը։ Ֆալ պու քի Յուդա Մաքաբէնին եիկիթլիքլէրինատէն էէնիլէրէք, ծնլարըտա պարըշ էթտի (քի թաֆֆիլինատէն սաֆֆը նապար օլմունմուշ տուր)։ Ծնտան սօղրա չօղ կէչմէքսիզին քէնտի ամուճտատը օղլու Ռեհաբիոս կէլիպ Ընտիոք շէհրինէ կիրտի. վէ պու Ընտիոքոս վիւաէրինէ Նւսիա ըտա պիրլիքտէ էօլտուրմուշտուր, օնուն փառիշահլըղընը քէնտիսի զաթմէյէ էթտի։

Օ վաղթի Ազկիմոս իսմինտէ պիր Նահուտի քի, մուզաուտէմքի դարըշըդըդ էանապընտա Նւրուսաղէմտէ քահանայապետլիք էթմիշ, վէ սօղրա նիզամ վաղթընտա ատլ օլուպ օրտանը գօմուշ մուշտուտ, չամբազ փառիշահա կիտիպ, Յուդա Մաքաբէ տուրտուգճա նէ սէնին Նահուտիսքան իւդէրինէ օլան հիւքումէթինի էմինլիքտէ տիր, նէ տէ պիրտիմ միլլէթիմիզին բահաթլըդ եիւղուկէօրէկլի վար տը տէյի օնա աղնաթտը։ Պու ասիլէտէյի շէյի սաիլմէր տէ թաատիդ, վէ փառիշահ ըտա պիրլիքտէ էթտիւն քի, Նահուտիէրինին իշ-

էրինէ նիզամ վէրմէք իչին Նաքիդ իսմինտէ պիր ադրաքէր իլէ Ազկիմոսու Նէրուսաղէմ կէօնտէրտի։ Նաքին պունըտտ կէլիպ Յուդանըն տօսթլըղընատ հէյլէ իլէ պիր թաղրմատէմքէր թուրթուպ էօլտուրտուլար. վէ Յուդանըն տատի ադրաքընա տուշիպ, օնուն քէնտի դարըշտաշլարըլա պիրլիքտէ քէնտիլէրէ գարշը աշիքտատ ձինք թէքրար կէրիյէ փառիշահըն հանըզընա տէօնտուլէր. վէ Յուդանըն իւդէրինէ փառիշահը հէյլէ թահրիք էտիպ խըրսլատտըրտըտտ. քի, կիտիպ Յուդայը թուրթմադ, օնուն ադքէրինի տաղըթմադ, վէ Ազկիմոսու Նահուտխթանտա քահանայտատ դօմադ իչին, օնտարըն եէրինէ Նիկանոր իսմինտէ նատատար պիր բինճալ կէօնտէրտի։ Նմոն Նիկանոր կէլիպ Յուդանըն քէնտինէ գարշը ատքէր իլէ հաղըրլանմըշ տուրտուղտ օրտուդունու կէօրմէյինէ վէ օնուն շէճատթընը պիլմէյինէ, օնունուլա ձինքլէշմէյէ ձէսարէթ էտէմէտի. իլլա իշի տուշմուտա պիրմիտմէք իսթէտի։ Նաքին Յուդա, շայէտ հէյլէ իլէ պիր շէյ եախմատըն տէյի պիր թատարֆտան տահմա տէրզտաթը եէտին պրատամայտատ, Նիկանորուն Նէրուսաղէմ կէլմէսինէ մուխալիֆէթ էթմէտի. վէ Նիկանոր Յուդայը տօսթլուդ վէ ադրատալըդ վէյտա էթմէյէ պաշլատը քի, Ազկիմոս Նիկանորուն ֆիքրի քիւլլինէ թէպութ օլտու տէյի շիտդէյէ վարտատ, չամբազ փառիշահա կիտիպ տամաղլատտը։ Փառիշահ տախի աշըրը խըրսլա-

ըանարար, "Նիկանորա պու սիզին տօսթլուղունուշ
զու պէյնամէյօրում . իլա նասըլ քի սանա էմր
էթտիմ իսէ, էօյլէչէ Յուդանըն էլչէրինի այտը-
լարընը պաղայըպ պանա կէօնտէրէսին տէյի հազը-
ար : Յուդա պունու իշլէթտիկինատ հիւղնունու
կիզնէտի : "Նիկանոր տախի օնու թուրթմատ իչէն
արզուսընա տիւշէր իտի . իմոի Երուսաղէմ կի-
տիպ քահանայլարա հաւէրշար, էյէր Յուդայը
տաղլատընըզ ըսա, հա չորսարդը էլնմէ վէրիրսինիզ
տէտի , վէ տաճարըն իւղէրինէ էլինի ուրտատ ,
հա հօղսա պու տաճարը հէր իլէ հէքսան էտէր ,
վէ պունուն հէրինէ փուրթխանէ հաւուարըմ տէտի :
Քահանայլար պունու իշլէթտիքլէրինատ տիրդի-
յէրէք տաճարա կիրտիլէր , վէ քինտի տաճարընը
տաղլատըն , վէ օնուն էթտիյի քիւֆիւրլէրի հա-
նընա պրատզոնատըն տէյի կէօզ հաշըդրա Ըլահա
նէյտ էտէր իտիլէր : "Նիկանոր պունուն իւղէրինէ
դուտուրտ , հիչ պիր քիմսէյի մէրհամէթ էթ-
մէմէ իտի , վէ Յահուտիլէրի ալթըսըմ էթմէյէ
պաշլատը :

Պու ասիրատ Երուսաղէմատ չօգաթա իտմինատ
պահիա , ազէլլէ վէ նամատ պիր իսթէյիլար վար
էտը : "Նիկանոր պունուն արզուսընա տիւշիւդ ,
օնու սաղ սաղ թուրթտունար քինտինէ կիթիր-
սինիլէր տէյի իւղէրինէ պէշ հիւղ դաուտ տաճար
կէօնտէրտի : Լաքին պու տատմ օ փուրթփէրէթ
քիշինին էլինէ տիւշմէքտէնն իտի , մէրտճ հօղմէյի
տահա էվլա տայտը . իմոի հաչան քի քինտինի
թուրթտաճլարընը ազէլ քէսիպ , չարխի թիւ-

քինտիյիտէ , քինտի էլչիլէրէ զէլզէլը տօղուպ դար-
նընը եարտը , վէ օ հալտէ քէնտինի դալատէն
աշաղը ամթտը . վէ օրատա հէնիւզ էօլմէտէն էօյլէ
գանա միւէմմա օլարատ այտաղա գալզըպ , պա-
ղըրտազլարընը էլինէ ալտտատ կէօյէ տօղրու գալ-
տըրպ կէօսթէրտի . վէ եա Բատպէլ , սէն տէ
պէօյլէ օնա էտասընը էթ տէտի . վէ տիւշիւպ
ձանընը թէալիմ էթտի :

Պատէհու "Նիկանոր Յուդա Մակաբէնին Սա-
մարիա թարաֆլարընատա ասքէր ձէմ էտիպ հա-
զըր տուրմայօր օլատուղունու խապէր ալմայըրա ,
շատամ կիւնիւնէ գատար պէկլէտի . վէ օ կիւն
օլանձա գուվվէթլիյլէ օնուն իւղէրինէ եիւրիւյիւշ
էթմէք խսթէտի : "Նիկանորուն ասքէրի իչինատ
խայըձա տա Յահուտի վարըտը : Պունատ օ կիւ-
նու պրատ , Ըլահըն էմրի իւզէրէ շատամը փատ
տադլայալըմ տէյի ըիձա էթտիլէր իսէ , "Նիկանոր
օնատտա խըրսլանատատ Ըլահա գարշը քիւֆր
էթտի . Ըլահ կէօյէ էմր էթտին , հէր իւզէրինատ
քիմ քի գուվվէթլի իսէ օ էմր էտէր , սիզ սիտահա
տավրանըզ ձէնգըլէշմէյէ պատըն տէտի : Յուդա
Մակաբէ տախի էօթէկ թարաֆտա քինտի տա-
քէրինէ զայրէթ վէ հիւրէք վէրտիյի տրատտա
Ըլահ օնա պիր տեսիլէք կէօսթէրտի քի , քինտի
տէմիրինէ նադլ էթմէյինէ տահա զէյատէ գուվ-
վէթ քէտտ էթտիլէր . շէօյլէ քի Ոնիա ազիզ
քահանայապետ քինտի մուհթէրէմ հայէթի իլէ
կէօրունիւպ , գօլտարը աչըդ Յահուտիլէր իչին
տուա էտէր իտի . վէ էօթէյէ տուրան ախէր պիր

454

քերլամելի իսկիկյարը կէօսթէրէրէք, պու Էրե-
միա մարգարէ ուր, վէ գարտաշ մուհապէթլէյլէ
տախմա սիզին իչին Ալլահա բիձա էաէր տէմիյլե
ատատա, Էրեմիա Յուդանըն էլինէ ալթուն գապ-
լանմըշ պիր գըլըճ վէրան. վէ Ալլահան միշքէշ
օլունան պու ազիզ գըլըճը ալ, վէ տիւշմէնլէրինի
պունտունտուլա էօլմիւշ տէմի: Ասղըա հաչան քի
"Նիկանոու ազ լըգ ինքէն, աէրտաքլըլէրի Յուդանըն
թէշվիղինատէն ձէտաբէթի դազանարատ էօյլէ մէր-
տանէ ձէնք էթմիլէր քի, պիր տէֆա ուրուշ-
մաատա, "Նիկանոր տա իչինատէ օլարատ տիւշմէն-
լէրատէն օթուզ պէշ պին քիշի գըրտըլտը, վէ գա-
լանըներ տարմա տաղընըդ էթմիլէր: Պաատհու-
շաղ լըղըլա Ալլահը ալդըշայարատ, Յուդա էմի
էթտի քի, "Նիկանորունգարշընը վէ տաղ գօլունու
էաասընլէր, վէ օնլարը ալըդ ապրատկր Երուսա-
ղէմէ կէթիրտի. վէ հէր քէտ կէօթէրտիքտէն
ասղըա, օնուն քիչքր էաէն տիլինի ջըդարըդ փար-
չա փարչա ասղըատը վէ գուշլարըն էօնիւնէ տաթ-
տը. պարշընը տա գալանըն իւղէրինէ ատարըտը.
վէ տաճտարը ևէր իլէ ևէքատն էաէձէյիմ տէյի
թէհտիտ էաէրէք, օրայա ուրտուղու էլինի տէ
տաճտարըն էօնիւնէ ատարըտը: Վ՚Ի պու ֆիւթա-
հատ կիւնիւնիւ Ալլահա թէշէքքիւրիւն պիր
պէօյիւք նօրթու գօտուլար:

ՏՕԳՈՒՕՈՒՆՃՈՒ ՊԱՊ

Յո՞բա Մախաբէնին ապգաալընպան Յոշնախանըն
ծնո՞ն էէրինէ կէլմէսի:

Ա. Մակ. պապ 8. 9. 10: — Թ. Տ. 3843:

"Նիկանոր ևէնիլտիքտէն ասղըա, Նահուտա-
թան պիր ազ վադրէթ բահաթլաշար. իմտի Յու-
դա տախի չօգտան պէրի Թօմալըլարըլա մնապէյն-
լէրինատէ օլան գավլի գարարը թէէքիւա էթմէք
իչին ծնլարա իլչի կէօնտէրմէյե վադրէթ պուլտու:
Լաքին Գամաել փատիշահ "Նիկանոր էօլտուքտէն
ասղըա Ազկիմոսուլա պիրլիքտէ Դավիդի եվրմի պին
կայա վէ իքի պին ամըր ասքէր իլէ թէքրար Յու-
դայա գարշը կէօնտէրտի: Ո վադրէթ Յուդանըն
հալընդը իւչպին ասքէրի վարըտը քի, տիւշմէն-
լէրին չօգալտունու կէօրտիւքլէրինատէ, ձէտաբէթի
դայպ էտիպ ումիտ քէսիքլէյինէ տիւշտիւլէր. վէ
չօղու տա հանընտան այրըլմադ դաչարատ. շէօյլե
քի Յուդա հալընդը աէքիզ հիւզ ամըլտըղտա գալ-
տը. վէ օնլար տա մատամ քի պէօյլե ազ գալտընդ,
թէքրար ասքէր թօփլայընճայա գատար պու տէ-
ֆաղդ կէրի տուրալմ տէյի օնա թէքլիֆ էտէր
խոխլէր: Յուդա օնլարա ձէվապ վէրիպ, հաշա քի
պէն տիւշմէնլէրիմատէն ևիւզ չէվիրիպ գաչայմը.
էյէր վադրէտմադ էէթիշմիշ խոտ, գարընտաշլա-
րըմըզը գուրթարմադ իչին եվկիթլէյիպէ էօլուրիւզ
տէտի. Վ՚Ի օ սէքիզ հիւզ քիշիյիպ տիւշմէնլէրին
իչինէ ամատըրըպ, ատապահատան ախշամա գատար
էօյլէ մէրտանէ ձէնքլէշտի քի, օրտունուն գաղ

թաթարֆընը ուրուպևէնաի: Ոչքին սօղրա օնլարըն ալդաաընա տիւշևւսլ դօվլաթլըար իլքէն, սօլ թաթարֆըն ասքէրի կէլևսլ, ասքէրլէրիյլէ պիրլիքտէ քէնտինի օրթայա ալտըլար. վէ օվադրի Ուլահըն թէտիկլիյլէ Յուդա տիւշտիւ էօլսիւ. դալան ասքէր տաճի դաչըդ տարմա տաղընդը օլսուլար: Սօղրա գարընտաշլարը Եմաան վէ Յոմֆաթան կէլևսլ, Յուդանըն թէնինի օրտան գալդըրդըլար, վէ փէտէրլէրինէն մէզարընա կէօթիւրիւլ կէօմտիւլէր. վէ Իսրայիլլիյլէր օնաան իւղրինէ ալվամ նաա էթմիյէր: Յուդա էօլսիւքտէն սօղրա, Նահուտիյէր սահիպսիզ գալդըլար ըսա, Րաքիլ պին էլինտէն վէք չօղ զահմէթ չէքտիքլէրի իչին, Յուդանըն գարընտաշը Յոմֆաթանը քէնտիյէրէ քահանայատա վէ զրըաղուզ գօսուլար: Րաքիլ օնու էօլսիւմէք իչին ագդաաընա տիւշէր իտի. Յոմֆաթան տա պաշընա ասքէր ձէմ էտիպ չէօլ պին մահալէ չէքիլտի. Րաքիլ իւղրինէ կիթտի. վէ պիր շարամի կիւնտիւ ձէնք աչադրտա, Յոմֆաթան օնա գարշը չըդարտագ էօյլէ նիյիյմձէ ձէնքէշտի քի, Րաքիլին ասքէրինտէն պին քիշի զրըդդը, քէնտինի տէ գաչըդտը: Պաճնատան պաշդա Րաքիլ Յոմֆաթանըն տիւշմէնլէրինտէն թահրիք օլունարագ պիր տէփտա տահա ձէնքլէշնէ օնտան նէնիլտիյիտ, Յոմֆաթանըն նիյիյմէյիյի տէ

հուտիլերի ենիհաին մէքթուպ եաղըպ, օնլարա փէք չօղ իմթիյազլար վէրիր իսի. լաքին Նահուտիլեր ևինէ օնա ինանմայըպ, Ադէքսանդրիան այրըլմաղլար։

Պահհու Ադէքսանդր Գեմեարին իւզէրինէ ճէնկէ գալդը. վէ ևիկիթլէյիլէ ենիհպ Գեմեարի էօլուբ բահս, վէ օնուն վահիշահլըղընը հիւքմիւ ալթընա ալարդահան սօղրա, Ամբրոզլարըն վահիշահը պաղմէդուկա տա տօսթ օլմադ իսթէյիհպ, օնուն դրզը Ադէոպատրայը քինահինէ զէվճէ ալար։ Պու վահիշահանի ուչհինէն սկսէպհինէ օ խբի վահիշահ պիրլիքտէ պաղմայիդ շէհրիհնտէ պուլունտուդլարը վագրէթ, Յոճնահան տախի Ադէքսանդրիան տավէթ օլունուպ, ադըր հէտիյէ-լեր իլէ օտիւյհնէ կիթտի. վէ օրատա Ադէքսանդր քինահինէ աշըրը իքրամ էթտի. վէ թէքբար դրզը մրզը խահֆէհան կիյահրէրիհ ուհշէրիհ էթտի. վէ կիտիպ Յոճնահանըն հադդընտա շէհրէայէթ էտէն տուշմէնլէրինէ ասլա դուշադ ասմադը. վէ էօլէ շէրէֆ իլէ Յոճնահան դալդըպ թէքբար Ադրուսաղէմ տէօնտու։ Պու Ադէքսանդր վահիշահ պիրագ վագրէթտան սօղրա եավաշ եավաշ կիվշէյիպ քինահինի զէվզու ասֆայա վէրմէյիլէ, էօթէտէն էօլէն Գեմեար վահիշահըն պէօյուք օղլու Գեմեար Նիկանորը դալդը. վէ փէտրինէն վահիշահլըղընը թէքբար էլէ կէչիրէրէք, կէնճպ Ընտոք շէհրինտէ օթուրտու։ Պու՝ Յոճնահանըն քինահի վէտրինտէն այրըլըպ Ադէքսանդրըն թաքընա կէչտիյի իչէն օնա գարշադ ասդըմընշ օղ-

տուղու էմիլտէն, Անտողոնիոս իսմինտէ պիր քիշիյի սէրթաքէր նասպ էտիպ, սէքիզ պին եայա, վէ իւչ պին ասքէր իլէ Նահուտիսթանա Յովնահանըն իւղէրինէ կէօնտէրտի։ Յոճնահան տախի գարընտաշը Ջոնաթանուա պիրլիքտէ օնպին տաքեր իլէ օնա գարշը չըգարը. վէ էօյլէ մէքտիլիյիլէ ճէնքլէշտի քի, օնուն սէքիզ պին ասքէրինի գըրտը. վէ Գադոն փուԹուն տաճարընը օրտայա գանլար իչինտէ օլարադ եադարը. վէ օնլարտան քիւլլիյէթլի եադմա ալըպ էօյլէճէ Նրուսաղէմ տէօնտիլ։ Պու շէհրին իւղէրինէ Ադէքսանդր պիյատէ շադ օլուպ, Յոճնահանա թէքբարէն, վահիշահանի նըշան վէ հէտիյէ կէօնտէրտի. վէ օնուն հիւքմ էթտիյի թօփրադը ապէօյԹութու։ Ընտաը չօղ կէչմէտէն Ադէքսանդրը էօլտիւրտիւլէր. վէ Գադոմէոս տա էճէլիյէ էօլտիւքտէ, հէյլէ իլէ կիրիպ Ադէքսանդրիանդրըն վահիշահլըղընը զապթ էթմիշ, վէ քինտի դրզը Աղէոպատրայը օրտանան չըգարըպ Գեմեար վահիշահա վէրմիշ իտի։ Նմոի պէօյլէ իքտի տէ էօլտիւքտէն սօղրա, Գեմեար պիյատէ դուվվէթ քէտպ էթտի. վէ քինտի վահիշահլըղընը զապթ էթտի. վէ մուզաատէմ զիքր էթտիյիմիզ ճինքտէն սօղրա, քինտիսի տէ Յոճնահանըա տօսթլուդ էթմէյէ պաշլատը. Յոճնահան տախի արթըդ օնու քինտինէ պահ թանըյուպ, չօղ հէտիյէլեր իլէ կիթտի օնուն Հուզուրունա չըգարը. օ տա քինտինէ թէքբար իքթիսադ էթմէյիլէ, Նահուտիլերէ տաղտալըդ սինտէ վէրտի։

Օ վաղըմ լարաա Տրխիոն խամինաէ պիր ակռաքեր, հօլին Ազէքսանդր փառիշահըն օղուռ Ընախոքոսու վէճաէլինին եէրինէ փառիշահ գօմադ խամէրիաւ. վէ պու սէպէպ իչին Դեմեարին խազէրինէ ձէնկէ գալդըըրաա, Յունաստան Դեմեարին մամլուռադու խազէրկ Ասիայէ միլլէթինաէն իւչ պինեարատըմ ձը ասքեր կէօնտէրդի. քի, կէլիպ եհթիկյալէ տուշմէնլէրաէն օնպին քիշի զըրարադ Դեմեար փառիշահը օնպարըն էլինաէն խէլաա էթմիլեր: Լաքին Դեմեար պու էլչիյէ մուգաապէլէ նահուտիլէրէ նէ քի սէօզ վէրմիշ խախյախէ, խէլաա օլսուդաան ոօղրա սէօզինաէն սէօնուդ լէգրա էթմէաի. օնուն իչին քէնաի սէ պէլասընը պուրատու. շէօյլէ քի ասքէրին Թօփու տա քէնաինի պըրադըդ Տրխիոնու լա պիրլէշտիլեր. վէ օնու դաա նայատսուզ վէ պաշ Թանըյարադ, օնա փառիշահա նի հէմյէլեր կէօնտէրդի. վէ գարընտաշը Ըմուռ նու տա սէրասքեր նահադ էթմէի: Սօղրա պու խբի գարընտաշլար Ընախոքոս փառիշահը տուշմէնլէրինին էլինաէն գուրթարմադ իչին փէք չօդ շէաաթլար էթմէկէր. օ տուշմէնլէրաէն պիրի տէ Տրխիոն օլուդ, Ընախոքոսուն եէրինէ քէնաիկի փառիշահ օլմադ իչին օնու հօլայլըմ խամէր խաի. լաքին Յունաստանըն գըրդպինի գուվվէթլի ասքէր իլէ հաղըր տուրույօր օլսուդունու կէօրմէյէ, օնա գարշը ձէնք աչմայա ձէնասիէթ կէօսթէրմէկի: Ամաի հէյլէ իլէ Յունաստանա տօսթլուդ կէօսթէրմէկէ պաշլադը. վէ հօյլէձէ Յունաստան ասքերի պաշընատան տաղըրադը, եալընըզ պինքիշի պէրատըր ալադադ պուդոմայիս շէհիրինէ կիրտիյիսէ, Տրխիոն շէհիրին գափուլադըը օնուն ղըրինաէն գափաթմադը. վէ հօյլէձէ օնու թուղադ ադաղլադը. վէ Եանընտա օլան ասքերին թօփունու տա գըրըձաան կէչիրտիկեր. վէ օնաան ադըա Տրխիոն Թէքքար ասքեր ձէմ էթիդ, Եահուդիլէրի եանընա չաղըրըդ Թէսէլլի էթէրկէ կէօրմէս: Ասչան քի Յունաստան պէօյլէ տէք ձ. թուԹուլուդյուա, Եահուդիլէր ադ տուր տէյի հավատսիս օլմայըդա, Եահուդիլէր ադ շընը գասաղէթէ կիրիֆթար, վէ սայ քի դաԹի ուաիտ օլմուշ ադ տուր: Օ վաղըմ Ըմուռ (քի մուգադասուդմ ակօլէդիյիմիզէ կէօրէ, ԱդամաԹիա նըն պէշ կիլոմաղրընըն կունպադյիսը իւդիւ) Եահուդիլէրի եանընա չաղըրըդ Թէսէլլի էթէրկէ, օնդարա կիթաբ վէրմադ. վէ գարընտաշլարդ կիսդի պէն ասկի Ըլահընամուդաարը վէ միլլէթիմին պէն ազադլադը ուղրունա էօմրիւմի Ջէտա էթմիկի հաղըրդմ ադ: Ադամաթ պունուն իւզէրինէ աշընը սիվինադիլեր, վէ Յունաստանըն եէ-

ՕՆՊԻՐԻՆՃՒ ՊԱՊ

Ը. Յաւանուա Յունաստանը եէրինէ կէչդի:

Ը. Ա՛ակ. պաա 13.14.15.16:—Թ. Տ. 3860. 3869:

Ասչան քի Յունաստան պէօյլէ տէք ձ. թուԹուլուդյուա, Եահուդիլէրի ադ տուր տէյի հավատսիս օլմայըդա, Եահուդիլէր ադ շընը գասաղէթէ կիրիֆթար, վէ սայ քի դաԹի ուաիտ օլմուշ ադ տուր: Օ վաղըմ Ը. Ամուռ (քի մուգադասուդմ ակօլէդիյիմիզէ կէօրէ, Ադամաթիա նըն պէշ կիլոմաղրընըն կունպադյիսը իւդիւ) Եահուդիլէրի եանընա չաղըրըդ Թէսէլլի էթէրկէ, օնդարա կիթաբ վէրմադ. վէ գարընտաշլարդ կիսդի պէն ասկի Ըլահընամուդաարը վէ միլլէթիմին պէն ազադլադը ուղրունա էօմրիւմի Ջէտա էթմիկի հաղըրդմ ադ: Ադամաթ պունուն իւզէրինէ աշընը սիվինադիլեր, վէ Յունաստանըն եէ-

լինէ օնու քէնոխլերի դըլաղու ինթիխաթ էթ-
տիլեր։ Սօղըա Տրխոն Նահուախլերին իւզերինէ
կելնիպ Ը մաւոնուն ախրաթքիր օլաուղունու, վէ
ձէնկէ էյիձէ հաղըրլանմըշ օլաուղունու կէօր-
տիւյիւսէ, քէնոի ան հիլէ-քեարլըղըլա թաւըրընը
թէպոիլ էթաի. վէ Ը մաւոնա խաապէր կէօնտէ-
րիպ, Յոհաննէսընն փաոխշահրն խաապնէսինէ ևիւղ
ընպէտ կիւմիւշ ասէյնէ օլաուղու իչին նանըմսա
մահպուս գալմըշ տըր. խոռի էյէր գուրթուլմա-
սընը իսթէրսէնիզ, պու ադաէյի կէօնտէրին, վէ
նէքի էվլաատընը տա պանա ուհհին վէրին քի գօյմէ-
րէյիմ ասէոի։ Ը մաւոն օնուն ֆիքրինին ճէաապ
օլաուղունու աղնաապըլդըա տա, պու ճիւմլէ շա-
յէա սօղըսաան Նահուախլէր թաանընսաան ապ-
ճէյի վէրմէոի տէ էօյլէ պիր գըյմէթլի տաէմի
ղայպ էթոի տէյէրէք, պու թարաճսան պաշ
աղըրտը չէքմէմէք իչին, օնուն իսթէոէյի կիպի
ադաէյի տէ էվլաալընը տա կէօնտէրոի։ Ա՛աքին
Տրխոն պաունապը ալտըդսան սօղըա Յոհաննէսը
պրուդեսաապդսան մաուա, թուրթաու հօլուխու-
սու. վէ քէնոի տէ գալդըպ եէրինէ կիմէոի։ Ը մա-
ւոն պուունու իչինթէյինոէ աաէմ կէօնտէրիպ,
Յոհաննէսըն թէնինին օրաաան գալաըրթոըրտը.
վէ Ա՛ովկիմ շէհրինէ կէթիրթուդիպ փէտէրինէն
վէ օ պիր գարընտաշլարընըն մէզարընա կէօմոխու.
վէ օնլարըն զէնքի ունուտուլմայընպ պագի գալընը
տէյի, մէզարլարընըն իւզերինէ թաշսան պիր միւ-
քէլէֆ թիւրոէ նաոիտը։ Օնսան սօղըա արթըդ
Ը մաւոն Տրխոնսան ևէքրսհ էթոի. չունքի Յով-

նաթանա էթոէյի պու խաոինվէքաէն պուշզա, կի-
տիպ Ընտիոքոս փաոխշահը տա կիպվէձէկ հօլսիս-
րէրէք, օնուն փաոխշահվըղընը քէնոի գափտը։
Ա՛աթթա Ը մաւոն էօթէ թարաճսան Պաեէտը
փաոխշահրն թէքքուր քէնոի հիւքումէթինէ
թապվէյէթ վէրիպ գուվվէթլէնտիրմէքտէ օլաու-
ղունու իշլէմէյիձ, հէոէյէրը իլէ օնա իւչվէր
կէօնտէրտի. վէ օնսան Նահուախլէրէ փէք չօղ
աէրպէոմէյէնէվէր ատը։

Պունուն իւզերինէ Ը մաւոն քէնոի հիւքում-
վինի պիրագ վազըթ թահաթլըղըա գուվվանտը.
թա քի փաոխշահանի ալտընէտէն Ընտիոքոս խա-
մինոէ պիր քիշի քի, ալճաթահրնսան Ը մաւոնա
ատապըղ կէօսթէրիպ խոռ, սօղըատան գալգըպ
Տրխոնտա կէնոէ, վէ օնուն փաոխշահվըղընը պու-
թիւն պիւթիւնէ զապթ էթոի խոռ, Ը մաւոնա
ատապվէթ կէօսթէրմէյէ պաշվատը. Ը մաւոնուն
կէօնտէրմիշ օլաուղու հէոէյէրէ, վէ եաուտընմընա
կէօնտէրտիյի նքի պին ասքէրի խօրվայատագ էկրի
էվվէոտի։ Սօղըա Ընթենօքիոս խամինոէ պիր ատա-
թունու Ը մաւոնա կէօնտէրիպ, պէնիմ փէտէրիմ-
տէն գալմա շէհիրլէրի պու գաուար սէնէ տիր ձէպ-
րէն զապթ էթմիշէնիզ. վէ պու գաուար եէրլէրէ
էրզըպ խաուար էթմիշէնիզ. էյէր ձէվապըէ իս-
պէրինիզ գալգմայընտ տէյի խոթէրսէնիզ, հէմ
օնլարըն վահասընը վէրին, հէմ տէ պու գաուար
սէնէլնք զապթը օլան փաոխշահանի վէրվինիզ
էտա էոին տէյոի։ Ը մաւոն տախի գօրդուտուղ
ձէվապ վէրիպ, պիզ ախէրէն թօփրաղընը զապգ

էթամիշիզ. քինաի վիտէրլէրիմիզին եէրլէրինէ տուշմէնլէրին էլինաէն ալմըշըզ. եալընըզ Յոպա (Նաճիա) վէ Գազարա շէհիրլէրի իչին եուզ պընթար մաթլուպունուզ վար, օնուն ազէնսինի վէրիրիզ տէտի: Ընաոխոզոս փաոխիշահ պու ձէվաբը իշիթմէմիչինաէ աշըրը խըրսլանարադ, ինսանլը իչինաէ սիր սէրաաքէրի քուվվէյինէ տաքը իլէ Նահուտխանանա կէօնտէրդի: Ը՛մաոն տախի օ վազրէթ քինաի իչի էվլատլարը Յուդանըն վէ Յոհաննէն էլինէ եիրմի պին ադէր վէրտի. վէ օնլարա եուրտ վէրիրէք, արթըզ պէն խոթէյար օլադում, պունանան սօնրա Նահուտի միլլէթինին տուշմէնլէրինէ դաիրը պիզ ջոգըն ձէնքլէշին տէյի օնլարը զայըֆէթ կէթիրդի: Օնլար ալաքին Յոհան խըրխընանէն պու շէյլէրի խոթէյար ադադ, օ կէլինկէրի տէրհաղ կէչ կիչիրիդ էօլտուրտում: վէ փիտրինին եէրինէ կէչիպ քահանայատկա օլադում:

Ա՛ախապայեցոց քիթապը, վէ Ընհոր ամիճ քիթապլարընաա նադիր օլունան Նահուտիէրինն Թօփու հիքեայէսի պուրաաա Թէքմիլ օլուր: Ալաքին պուրաանան ադաշադրադ կ՚ինէնամիզ Յեսուա Քրիսաոսուն ասղմաարընա գաոար, եանի դալան եուղ օթուզ պիր սինեկնիք միւատէթաե Նահուտ միլլէթինէ վադը օլան ադաշ լըձա մաոատէրէն պուրաաա մուխթասարձա նադիր էթմէք ա՛ե միւնասիպ կ՚օրունուր. քի, պէօյլէձէ Ընհոր ամիճ քիթապլարընդեն հիքեայէսի

ՕՆԻՒՖԻՈՍԻ ՊԱՊ

Ռէնոպոլսոյ պօղոսեան գաղթ., Նահապետեանի ընկերութենէն ելած է։

Յովհաննու Նաթանի Հէնապեանի։ — Թ. Տ. 3869. ՝ի Ռէնոպոլսոյ 131 աչեռ մօ-գապէմ։

Հմաւոնուն օղլու Յոհան քի, պաղըլարըն սէօվնէն կէօրե Հիւրիանոս էյալէթինաե պիր ֆիւթահաթը սէպէպինէ Հիւրիանոս տասի Թաւ-պիր օլունու, պաղոմիոսու ենէնալիքաեն սօղրա, վէսաէրինին ենէրինե պիւնիւն Նահուտիսթեանոս հիւքմ էթմէյէ նպաշլատը։ Ու՝ հէր նե գաւատ օնոան սօղրա Ընտիոքոս քենոն տիւշմընէլէրինաեն յահաթլը պուլատը, Թէոքրատն օլանճա պու-վէթիլէ կէլիսէ Նէրուսաղէմի մու-հասիրի էթտիկիսէ տէ, Յոհան մէրտանի ձինքլէշիրէք իշի օ փէրէ-սէյէ կէթիրտի քի, ազըպէթ օնուն չարխոի Թիւ-քենիսէ պաղըշ էթմէյէ մէճպուր օլուս։ Սօղրա-տան պու Ընտիոքոս Յոհանըտա օ տէրէճէ տօսթ-լաշտը, վէ հիւքմիւ թաւտաֆընտան օնու օ գա-տար իլէրի Թուրթար ըտը քի, Ազէմլիւէ գաղըշը ձինէկ չըգաճաղ օլաս գոնտա, ասքէրլիյէ պիր-լիքտաե Յոհանը տա պէրտպէր ալտը, վէ օրտուս չօզ ֆիւթահաթլար էթտի։ Ա՝պքին սօղրա Ըն-տիոքոսուն իշի ապտի կլուխպ, քենոն քենոնինի էօլմէս-տիւ, վէ օ ատպէտոսն ասքէրլէրի տաղը-պըզըտա, օ վաղըթ Յոհան շէրէֆի իլէ Նահու-տիսթեանոս տէօնտիւ. վէ Թէքմիլ ազատլըղ պու-ետա, Նահուտիսթեանըն պինօրտունու Թէքըտտ

պէօյիւթտիւ. վէ էթտրաֆտա օլան քիւչիւք միլ-լէթլէրի եիկիթլէյիփ հիւքմիւ ալթընա ալտը։ Ընձաղ շու տախի նազլ օլունուր քի, օ վաղըթ-լարտա Նահուտիսթեր մահէյնինտէ Սաղուկեցի վէ Փարիսեցի ֆըրղալարը հայըլմըշ օլտուղունտան, սօղրալարը Յոհան քինոնինի Սաղուկեցի թաւտաֆ-տարը կէօռմէյէ. վէ պունտունու հէմ Մա-կաբայեցիլէրին էյի իսմինի լէքէլէտի, հէմ տէ քինոտի էվլատլարը տա Նահուտիսթերին կէօռլիւն-մէյն տիւշտիւլեր։

Յոհան էօլտիւքտէն սօղրա պէշ էվլատլարընըն իչինտէն Ելիսաուրուտա հիւքումէթի ալտը, քինո-նինի Նահուտիսթեանի փաուիշահը Թէամիյէ էթ-տի։ Ու՝ ատս իսիմ Թաղվիյէթ վէրմէք իչին, հիւքումէթէ Թալիսէ օլան վալիսէյինի էօլտիւ-տիւ. վէ իւչ գարընտաշլարընը մահպուս պօ-տու. վէ փաուիշահլըղընա շէրիք ալմըշ օլտուղու օ պիր գարընտաշը Ընտիոքոս տասի, պիր տէֆա ֆիւթահաթլըա ձինքտէն կէրի տէօնտիւյինտէ, փաուիշահլըղը գաւտ էթմէք էֆքեարընտա տը-տէյի օնտան տա շիւպհէ էտէրէք, օնու տասի ին-տաֆարճա պօղազլըյմըտը։ Լաքին Ըլահընը շէրատէթը տա կէձիքմէյիպ իւղերինէ եէթիշտի. վէ հիւքումէթի պիր սէնէտէն զէյտաե սիւրմէյէ-րէք, ելիսայէթ կէօրե ներսէտ քի գարընտաշը-նըն կիւնահարդ գանընը տէօքտիւրտիւյիւտ, օ-ղաա քինոնինտէն տէ օ գաւտար գան կէլտի քի, պօղուլուպ տիւշտիւ էօլտիւ։

Ընիսաուրուղոսուն զէմձէյինին էվլատը օլմա-

տրղընատան , զեվձի էօլոխքսէն սօղրա , Ադէքսանդրոս Յաննէոս խամինատէքի զայնըրը մահ-
պուսան չըզարթաբըրդ , օնուն-ուլա էվէնտուն ։ վը էվէյէքի զէվձինին եէրինէ օնու փսահշահ
ինթիխապ էթմուն ։ պու հիւքումէթի էլինէ տը-
տրղընատա վազաս ձէնկիսավէրլիկի ինչ Դահուսխ-
թանըն սընօրունու չօզ պէօյիւթմուն ։ լաքին մէր-
համէթսիզլիկի ձիհէթինէ Դահուսխէրինն օ դա-
տար մէնճուրու օլաս քի , օնու էօլոխումէք ի-
չին կիզլիձէ արզասընատան տօլաշմայա պաշըն-
մըլար ։ Ադէքսանդրոս պուն-ու իշլէթմէյինէ զէյա-
տէսկէ դուտուրսուս ։ վը սէօյլէնէլտիյինէ կէօրմ
ալթը սէնէ զարճընատա էլլի պին քիշինին պա-
շընը քէսուն ։ վը պիր տէֆա տախ Դահուսխ-
էրինն իչէրի կէլէճէկլինէն պիր թազըմը պունուն
էթտիյի զուտումքեալըդըպը պէյնմէյիսի քինախ-
նէ զարշը սէօյլէտիքէրի իչին սէքիզ նիւզ քիշի
թուխտաւրաս ։ վը քինախի սուճրայա օխու-
լուպ քէչճ ինէ նէյիսի իչմէյի ապաս , օնըլարըն
հէվիհինի պիրտէն խաչա ատարըսը ։ վը պունա
տա զանատէթմէյէրէք , օ ասճիլէրինն զէվձէ-
էրինն վը էվլատլարընը տա կէօզէրինին էօնիւնատ
պօղատըմտըսը ։ պու Ադէքսանդրոս վաախշահ
սօղրատարը էօլ չիւտէն տըշարը քինախի շարտապա
վէրմէյինէ , օ սէպէտէն իւչ սէնէ տէ խասէթինք
չէքտիքէն սօղրա , վաախշահլըղընըն նիզամը նէ-
պինճէ սէնէտինատ էօլախ ։ վ՚ է հէր նէ զատար
։ իւրիանոս վը Ընիատուուդոս խամինատ ինի հվ-
լատա պըրադարչըդա տա , օնըլար հէնէղ քիւչիւք

օլաուղընը էձիլտէն վաախշահլըղ վէրատէթինի
քինախ զէվձէի Ադէքսանդրիայա իհալէ էթտի .
օ տախ քահանայապետլիյի ։ իւրիանոսա վէրտի .
վը Փարիսեցիների իչերի չէքիպ օնըարը քինախնէ
արզա էտինէրէք , վաախշահձա խատէյի տէ քէն-
տախ էաէրիտի . չունքի րիվայէթէ կէօրէ օ վա-
դրէքատա Փարիսեցիներ իթիխատա , վը զիյատէ
նուճուզուլուսատար ։

Ադէքսանդրա սուլթան քի , Ռոմէ տէ տինի-
լիր , տօղուղ սինէ ազլանէ վը բահաթլըզլա խատա-
րէ էթտիքէն սօղրա , էօլախիւսէ . հիւքումէթ
պիւթիւն պիւթինէ ։ իւրիանոսուն էլինէտ զալ-
մա ։ ։ ալ պու քի ։ իւրիանոս կէվշէք վը զու-
վէթսիզ պիր քիշի օլուպ , զարընատաշը Ընիատո-
բուզոս ուսա օնա նիսպէթէ քիւսթախ վը աթէշի
օլաուղընատան , (քի վալիսէօնինի վազէընատան
տա պաշ չէքմիշ խոի) ։ իւրիանոսուն խազէրինէ
ձէնկէ զալդտը . վը ։ իւրիանոս զարշը զօյամայրոզ
հէննիլմէյինէ , պաշընը էյիսէ զարընատաշընատան պա-
րըշ խաթէտի ։ Ընիատուուդոս տախի կէրէք վա-
տիշահլըզ վը կէրէք քահանայապետլիք խատա-
սինի քինախի էթմէք , վը ։ իւրիանոս պաշընը
չէքիպ էվինատ օթուրմազ շարթըյըրա պարըշը
զատուլ էթտի ։ պէօյլէ իւչ սէնէ զատար բահաթ
կէչակքատէն սօղրա , Ռոմալը եախօտ Ընիատո-
Ընդիսատուս խամինատ պիր դէննիկնի տաէմին թահ-
րիքէյնէ ։ իւրիանոս Ընատացիէրին վաախշահը
Ընիատա կէլմէտի , վը քինախ հուզուզունու մու-
հաճատա էթմէնտէյի օնա րիձա էթտի . Ընիատա

տախի ապէր իւէ Երիատորուզոսան իւզէրինէ կէ-
լնէ, օնու գաչըրտըգ, Նահուտխեթանա քինախ-
սի հիւքմ էթմէյէ պաշլատը: Սօղոտան Սիաւոս
իսմինտէ Թօմալըլարըն պիր սէրտաքէրի Երիատո-
րուզոսան ալթըն եվուզ գընթար ալարագ, Երև-
ռասըն կէօզինէ գօրդուռուպ, Նրուսաղէմին
չըգարտը. Վէ Երիատորուզոս իւրիանոսուն իւ-
զէրինէ հիւճիւմ էթմէյիլէ եվոտ պին քիշի գըռ-
ռը, Վէ նօյէ հիւքումէթի ևինէ քինախ ալար:

ԵՒաքին օ ասիրտէ Թօմալըլարըն պէօյիւք սէր-
ռաքէրի Պոմպէոս Ռաուխեթան թռատրճըլարընռա
ռուլունմայըրռա, (Հունքի Ռումինի վռատիշահը Տիպ-
բան Թօմալըլտէ ռյա պարըշ էտիպ, օնըտռա պը-
ռատրշ օյռուղռունռան, պիւթիւն Նահուտխե-
թան Թօմալըլարըն հիւքմիւ ալթընռա կէչմիշիտի)
Իւրիանոս Վէ Երիատորուզոս պու իւքի գաբըն-
տռշըտ Պոմպէոսռա հէտիյէլէր իւէ իւչ կէօնտէ-
րէրէք, շէրռաթլարընը քէսթին, հազըր կէօս-
թէրթին աէյի օնռա բինռա էթտիլէր: Վ Ի Պոմպէոս
ռու մռատահաթը կէօրէք իչքին Հաչան քի Նա-
հուտխեթանա կիռտէճէք օյռուչռուռա, Երիատո-
րուզոս քինախ Հազրընռա գօրդուչռա ռուշմէյիլէ,
դաթլէրէ մէթանէթ վէրմէյէ վէ ճէնք թէռռա-
րինի կէօրմէյէ պաշլատը: Ընճաղ պու շէյ օնուն
Հազրընռա տահա ճիդդռ օյռուռ. Հունքի Պոմպէ-
տաթի տուշմընկիլիլէ կիտիպ, Երուսաղէմի ու-
ռու ռատը. Վէ Ի Իւրիանոսու թէռքըռատ քահա-
նռայռատնա վէ վռատիշահ նռատ էթտի. Վէ Նա-

Ընդիպատռոսու պու վէրկիլէրի մէմուր գօռռ. Վէ
քինախի ռա Երիատորուզոսու վէ էվլռատլարընը
պաղըյըպ պէրռաթէր ռատը վէ ֆիւթահաթընըռա
Թօմայա ռէօնտիւ: Պու եօրճուլուգ էռնռասընռա
Երիատորուզոսուն Աղէքսանդրռա իսմինտէ օյռն
էվլռատ էլինռէն գաչըպ Նահուտխեթանա կէլտի.
Վէ պաշընռա խայըլճա ռաքէր ճէմ էտէրէք պիր
գաչ գռատա ռատը, Թօմալըլարռա ռատ օյռայռա, հիւք-
մէթէյէ պաշլատը. Թօմալըլարըն սէրռաքէրի Գռա-
բիանոս ռռա օնուն իւզէրինէ էէթիշիպ, օնըռատը
էէնտի ռատրռա ռռաղընըգ էթտի. Վէ Աղէքսանդ-
րոսու գաչըրռատը: Սէքիզ սէնէ սօղռա Երիռատո-
րուզոս ռատխի օ պիր էվլռատը Ընռատխոզռոսուռա
Թօմռատան գաչըպ Նահուտխեթանա կէլտի. Վէ
օղռու Աղէքսանդրոսուռա պիրլիքռատ էթէքռատ ռատ
օյռնագ իչքին Թէռատրիք կէօրռատէքլէրի ատռատռա, Թօ-
մալըլար իւքի էվլռատլարըռա պիրլիքռատ օնու Թռու-
Թուպ Թէքրարին Թօմայա կէօնտէրռատիլէր: Օնռատո
սօղռա ռա Յուլիոս Կայսէրին էմրի իլէ ազռատ օլ-
ռուլար ըռատռա, Երիատորուզոս պիր ռատհա կէլի
ռէօնռէյտի. իլքռա Պոմպէոսուն ռատսԹլարընռատո աղ-
հիրլէնիպ էօլռատու. Վէ Աղէքսանդրոս ռատխի կէլինպ
Ընռատխքռատա ԹուԹուլռատու Վէ դաթլ օլունռատու:

Պու ատռատա Թօմա Կայսէրի Վէ Պոմպէոսուն
տուշմինի Յուլիոս Ռաուխեթան Թռատրճըլարընռատ
ռուլունմայըրռա, Երիատորուզոսուն օղռու Ընռատխ-
զոնոս հէր նէ զռատատ կիտիպ ռաղըյռատռաղ օնուն
այռաղլարընռա տուշռատու, Վէ փէռէրինէն Վէ զարըն-
ռաշընըն քինռատինէ Թռատրճռատռ օյռուղլարը ռէ-

պէտք պոմպէոսան տօսթլարընան էօլտուրուլ-
տուքլէրինի օնան հուզուրունա զօյարադ Նահու-
տախթանըն հիւքիւմտարլըզընը ամտզ խթէտի խա
տէ, ակը շէյ եափամաղը. չունքի Ընդհպատորս
(քի՝ իւրկանոսուա աշըրը մուհապէթլի օլուզ
զարտաշ կիսկի Նահուտախթանը խտարէ էտէր
խափէր) Յուլիոսան էօյլէ սիր նազարընատայըտը
քի, Յուլիոս օնզարըն հիւքումէթինի թէգրտարէն
թատախդէթի: Սօզըս Ընդհպատորս եավաշ հա-
վաշ քննտի ինի էվտաընը իտարէյէ տախիլ էտիպ,
փտասյէլ իամինտէ օլանը Նէրուազէմ, վէ՝ ե-
րոմզէս իամինտէ օլանը Գալիլէա թատաֆըարընա
մէմուր օտու: Պունզար ինքիտէ, խուտուս՝ ե-
րոմզէս, իտարէյէրի խուտուսունա զէյատէ տաղըլ
էտի, իտարէյէրի խուտուսունա զէյատէ տաղըլ
վէ շէֆաէթ կէօսթէրմէյէն, հէր քէս ակվկիւլ-
օտուլար. շէօյլէ քի՝ իւրկանոսուն եավլընզ իամի
վարընտա. վէ իտարէ պիւթիւն պիւթիւնէ Ընդհ-
պատորուն էլինէ օլուզ, էվտաղարընըն վատի-
թատըզա հէր իշի կէօրիւլիւտու. նէհայէթ քնն-
ատի տէ ատէթ սիր քիշիտէն զէհիրլէնիպ էօ-
տուքտէն օզրա,՝ երոմզէս տատի Րօմաղընատան
զէյատէձէ եիւզ տուլմայընտա փատիշահ կիսկի քնն-
ատի պաշընա հիւքումէթ ատրամէյէ պաշլատը:

Օվադրի Ընդհպատոս տատի մուգատտէմ աէօյ-
լէտիյիմիզ կէօրէ, Րօմաղընատա րիմա էթմէյէ
էլինէ սիր շէյ կէձմէտիյինի կէօրիւնճէ, Տիդան
փատիշահըն քիւլիյէթլի ասքէր իլէ թէգրտար
Րօմաղընատա գատրը կէօնտէրտիյի Նահուտախթան
մինատէրի Նէրուազէրին պէօյիւք ատրամէրինէ մու-

ղատտաթ էթտի. վէ էյէր՝ իւրկանոսուն եէրինէ
քննտինի Նէրուազէմէ քահանայատա վէ փա-
տիշահ նատզ եաէձէք օլուրսա, սին զրնթար ա-
թուն, վէ սէշ եիւզ հիւանի ձէմաղ սահիպի գարը
վէրմէյէ օնա վատ էթտի: Իւրկանոս վէ փատա-
յէլ Նահափրանըն ձէհմէ գուվվէթինի վէ գընել
ատրապէրինի էլինէ վէրիպ իւզէրինէ կէօնտէր-
միյի ապէրի կէօրմէյինէ, արթըզ գատրը գօմա-
յուպ, օնունուա պարըշ էթտիլէր. վէ օնլարը մու-
հապէթ իլէ գապու էթտիլէր. ըաքին՝ Երոմզէս
տահա ֆիլէնէ գօփտու. չունքի անինտէ էվինի
պարզընը թօփլայըպ կիտտի, ալընմազ սիր գա-
լայէ կիտտի. վէ սօզըս օրատան տա եաըընզձա
չըզըպ Րօմայա գաչտը: Պատհու՝ իւրկանոս վէ
փատայէլ հաչան քի էօյլէ ալտանըպ իշէրինի պը-
րատընա գօտուն տէյի Նահափրան ատրապէրին
նանընա կիտտիլէր խտ, Նահափրան ինքիտինի տէ
պաղըայըպ Ընտրէոնոսուն էլինէ թէսլիմ էթտի:
Ընտրէոնոս տախի՝ իւրկանոսուն գուշադըընը
քէտտիրտի. նախօտա պաղըայրըն գավ լինճէ, խը-
պընտան գուտուրուպ, օնուն խտէրինէ գօշտու,
վէ մատախամ պաշգա տիւրլիւյէ թէպոկ օլու-
տա, պիր տահա քահանայատէտ օլմատըն տէյի
տիշինէ ըաըրըպ գօփտըտը. չունքի Ռովէսին նա-
մուտունա կէօրէ, էօյլէ գուտուրու տաէմ քահա-
նայատա օլմատըտը: Փատայէլ տախի հաւիխէ
գօնուլուպ էլէրի պաղը տուրուր ինքէն, ումա
քէսինքլինտէն պաշընը թաշա ուրտուպ քննտի
քննտինի էօլտուրտու: Նահի Նահափրան էօյլէձէ

Ա. Ա. Ա.

Ընտիդոնոսու Երուսաղէմի փոխիշահ վէ քահանայապետ դօյարագ, Յուդիանոսու տա թուխուպ ախէր Նահուսի էսիրլէր իլէ պիրլիքտէ Նէրսէհնիանան Տիդրան փոխիշահա կէօմիւրտիւ։ Սօղբաման վագիթլայա պու Յուդիանոս հէր նէ դառաբ էսիրլիքտէն գուրթուլտուդա տա, պու ձիւմլէ պիր տահա քահանայապետլիք էթմէյի։

Ընձագ Յերոմէոս նասըլ քի սէօյլէտիք Րօմայա կիտիպ պու շէյլէրի նագլ էթմէյիպ, մուդաւէմինտէն քէնտինին վէ փէտէրինին գէյրատէ տօսթու օլան Ընտոնինոս գօնտօլօսուն վասիթաըլայա Րօմալըլարա քիւլլիյէթլի վէրիլի վատէրէք, պիւթիւն Նահուտիսթանին փոխիշահլըղընը ալըպ, Րօմալը ապէրլէր իլէ տէօնտիւ վէ ընտիդոնոսու Մակաբայիցի տինիլէն գ Եւտոպի քահանայ սիլսիլէսինտէն էն սօն հիւքիւմտար օլտու։ վէ պունտան սօղրա Նահուտի միլլէթինտէն

պիր տահա քէնտիլէրէ հիւքիւմտար օթուրմատը։ Չունքի տահիհ փոխիշահ վէ քահանայապետ քէնտիսի օլան Ա. Բիտրոս Ա էսիանըն կէլէճէյի վագըթտա արթըդ եապլաշմըշտըր քի, պունտան օթուրլիյէ սէնի սօղրա տիւնեայա կէլտի։ Նիձէ քի Յակոբ նահատըտա "Ա թիտէ զուհուր էտէճէք շէյլէր քէնտինին օլան, վէ տինսիզլէրին ինթիզար էթտիյի զաման կէլինճէյէ գատար Յուդատան հիւքիւմտար, վէ օնուն ատըլտունատն պէօյլուք էքսիք օլմասըն" (Օձն. Խթ. 10։) տէյէրէք մուգատէմինտէն մարգարէլիք էթմիշ իտի։

ԱՀՏԻ ՃԷՏԻՏ ՔԻԹԱՊԼԷՐԻՆԷՆ ՀԻՔԷԱՅԷՍԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԻՍՍԷ

Իսքէնտէրիէլի Յէհուտա Քրիստիանըն ադամլէրինին տէօրթ Աւէտարանլէրտէն խուլասա օլմուշ հիքէայէսի ։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Գաբրիէլ պաշ մէլէյին Զաքարիայա, վէ պէտէր Մարիամա մուժտէ վէրմէսի ։

Ղուկաս․ Պապ 1 ։ — Թարիխի Տիւնեա 3999, Թարիխի Իսա 0 ։

Զաման քի Մէսիայը տիւնեայա գուրթարըճը կէօնտէրմէք իչին Ալլահըն քէսիլմիշ վագըթ եէթիշտիյիւ, մարգարէնին աղըզըլա չօգ տէֆա վատ էթմիշ օլտուղունա կէօրէ, Ալլահ իլք էվվէլ օնուն գըլաղուզունու կէօնտէրմէք իսթէտի շու վէճհիլէ ։ Յուտաիա սէօյլէտիյիմիզ Հէրովտէս փատիշահըն զէմանընտա օլթուզ պէշինճի սէնէսինտէ տօղրու Յահուտիսթանտա Զաքարիա նամընտա պիր քահանայ օլուպ, Եղիսապէթ խանըմը տէ պիր զէվճէսի վարըտը․ պունլար իքիսի տէ ատիլ վէ սալիհ քիշիլէր իտիլէր․ լաքին իխթիյարլըգ վագըթլարընա գատար հէչ էվլատլարը օլմամըշտը ։ Պու Զաքարիա պիր տէֆա Իերուսաղէմ տաճարընըն խարիճահընա կիրիպ Ալլահըն հուզուրունտա պուխուր եագըր իքէն, քէնտինէ պիր մէլէք կէօրինտի․ վէ ղորգմա Զաքարիա, Ալլահ սէնին տուանը իշիթտի․ վէ զէվ-

ձէն Նղիսաբէթեան պիր էվլատըն տիւնեայա կէ-
լձէք. օնուն խամինի Յովհաննէս գօյաճապըն,
(քի Ալահըն լութֆու տէմէք տիր) վէ օ էվլատ
սէնին տէ, սաիր չօգ քիշիլէրին տէ շաղ լըղընա
սէպէպ օլաճագ տըր. վէ Ալահա ղէյրատ սէվ-
կիւլիւ օլմայըրա, հէնիւզ վալիտէյինին բահմինտէ
լքէն, Բուհուլահըն լութուֆլարըյլա տօլաճագ,
Իսրայէլիէլէրատէն չօգ քիշիլէրի քէնտի սահիպ Ա-
լահլարընա չէվիրմէք. վէ օնուն էօնիւնատէն կիւ-
տէրէք, Նղինա մորդարէ կիտի, զայրէթլի վաղ-
լարըյլա ձէմաաթլարըն գալմինի օնա պէնտ է-
տէճէք տիր տէտի: Հաթթա պու էվլատ Ալահա
ահա օլունմուշ օլտուղու իչին շարտսպ բտգը իչ-
մէտէն սագընարն տէյի տէ օ մէկէք թէնպիհ էթտի:
Օ՞աքարիա պունու իշլէթմէյինտէ շիւպհէլէնտի.
վէ պու նիմէք օլուր, չունքի պէն իլէթլյար օլմու-
շում, դէվճէմ տէ հաշընը ամըշտըր տէտի: Մէ-
կէք տախի ճէվապ վէրմէսէ, պէն Գաբրիէլ մէկէ-
իմ քի, պու շէյի սանա միւժտէ վէրմէք իչին պէնի
Ալահ կէօնտէրտի. լաքին մատամ քի սէն սէօյ-
լէմէյիմ շէյէ ինանմասընըն, պունա զաղէպէն, պու
տէմէյիմ շէյին վաղթը կէլմէդ թէքմիլ օլաճաղը
կիւնէ գատար տիլմէդ գալասըն տէտի: Պունու
սէօյլէմէյին անտէ, օրատա Օ՞աքարիանըն տիլը
պաղլանըպ թութուլտու. պատէհու օրատան չը-
դրպ էվինէ կիւթմէյինտէ, պիր գաչ կիւն սօղրա
Նղիսաբէթի համիլէ օլտու. վէ օ տա սէպէպինի
աղնայտատպ, պու քէրէմի քէնտինէ էթմէյի իչին
Ալահա շիւքր էտէրէտի:

Պանուն իւչէրինէ պէշ այ կէչտիքտէն սօղրա,
Ալահ Թէքվար Գաբրիէլ մէկէյի Գալիլեանընը
Նազարէթ Թատիր օլունան պիր շէհիրինէ կէօն-
տէրտի քի, պիքիր Մարիամ օրատա սաքին օլու-
ուտու. (վէ քէնտի կիտլի Գաւիթ մարդարէնին
սօյունտան օլան սաղկ Յովսէփ իլէ նըշանլանմըշ
ըտը.) վէ մէկէք կէլմէդ պիքիր Մարիամա սէլամ
վէրմէք, "Սէլամ սանա լութֆու տօլու.
Բատպէ սէնին իլէ տիր" տէտի: Պիքիր Մարիամ
օ մէկէյի կէօրտիւ վէ պու սէօզիւ իշիթմէյինէ,
ազիւտտ օլտու. վէ պու սէլամնէ օլմազը տէյի
քէնտի քէնտինէ միւնահազա էթմէկէյ պաշլատը:
Մէկէք տէօնիւպ Թէքվար, դօղրմա Մարիամ,
սէն Ալահա օ դատար սէվկիւլիւ օլտուն քի, իշ-
Թէ համիլէ օլուպ տիւնեայա պիր էվլատ կէթի-
րէճէքսին. վէ օնուն իամինի Յիսուս գօյաճագ-
սըն, (քի դուրթատըրմը տէմէք տիր,) օ պէօյիւք
օլաճագ, վէ կիւճլէնմիշլէն էվլատար տէնիլճէք,
վէ վէտէրի Գաւիթին թախթընը Ալահ օնա
վէրէճէք. վէ Յակոբուն, եանի Իսրայէլ միլէ-
թինին իւչէրինէ էպէտ էլ ապատա փատիշահլըգ
էտէճէք տիր տէտի: Օ վաղթի պիքիր Մարիամ
մէկէյէ տէօնիւպ, պու շէյ պանա նիմէ օլաճագ.
չունքի պէն էրքէք թանրմամ տէտի: Մէկէք տա-
խի Րուհուլահ սանա կէլսր, վէ Ալահանի դու-
րէթլէճէ պու շէյի թէքմիլ էտէր. չունքի օ սէն-
տէն տիւնեայա կէլճէք էվլատ Ալահ էվլատը
տէնիլճէք տիր տէյի ճէվապ վէրտի: Վէ շունու
տախի պիլէտին քի, էվլատը օլմազ տէնիլճէն թա-

ալևուդիան Նղիսաբէթի տէ պու իսթիյար վազ-
թընաս ալթը այտան պէրի համիլէ ալը. չունքի
Ըլահըն հուզուրունաս գապիլսիդ շէյ եօդ տուր
տէի։ Ա՛արիամ տախի օ վազըթ, իշթէ պէն
Ըլահըն խալայըղըմըմ. պանա նասըլ քի սէօյ-
լէսին իսէ, էօյլէ օլսուն տէի. վէ պու սէօզիս
սէօյլէսիյի անաէ էֆէնտիմիդ Աբրահաս օնուն
ղայէթ սաղլ ըսահմինաէ համիլէ օլսու. վէ էօյ-
լէվէ մէլէք օնուն եանընտան չըզըպ կիթտի։

ԻՒՍՆՈՒՆ ՊԱՊ

Պէ՛էզ Ա՛պրահա՛մըն Նղէսաբէթին կէնտ-
վէ Նղէսաբէթին Յովհաննէս Ա՛ղպունէ պո-նէսայս
հէնէզ-դո՛։

Գ՛ո՛ւ. պապ 1։

Պէրու Ա՛արիամ միւժտէյի ալտըգսան սօղըս,
Նղիսաբէթէ զիյարէթէ կիտիպ օնու կէօրմէք իս-
թեան. վէ օնուն էվինէ կիրիպ անամ վէրտիյի
անաէ, Նղիսաբէթին համիլէ օլսուղու ալթը այ-
լըպ չօճուդ հարէքէթէ կէլտի. վէ օ վազըթ Նղի-
սաբէթ Յոզին սուրբուն տուչ էթմէսիյլէ, քէնտի
եանընա կէլէնինէ տիւրլիս լութֆալըղըս սօղու-
օլսուղունու աղեսաը. իմոն եհուքսէք սէօյլէ պի-
քիր Ա՛արիամա, "Ա՛ն գալըղսըդ մադէմնինաէ մու-
պարէք սին. վէ սէնին բահմինին մէյմէսի տէ մու-
պարէք տիր,, . պէնիմ Ըլահըմըն վալիսէսինին
գալըղսդ պէնիմ այադըմա կէլմէսի նէ պէօյլը հիմ
մէթ տիր. վէ շունատան աղնայօղուս քի, սէնին
սէսամընըն սէսինի իշթէթտիյի անաէ, բահմինաէքի

չօճուդ շադ ըղընատան հարաքէթէ կէլտի. վէ մու-
սու օսաէմէքի, Ըլահըն սէյտան էթտիյի վազըղ-
նուզաս օլաճադ հինքմէթլէրէ ինանըրսաէտի։ Պէքիր
Ա՛արիամ տախի օ վազըթ թէշէ՛ք քիւր իւլէ Ըլ-
լահաէհմէթիշամ վէրէէք, օ մանսալը "Ա՛նճացու-
ցի՛,,, սէնսարընը սէօյլէմէյէ պաշլատը. վէ էօյ-
լէվէ իւչ սու Նղէսաբէթին եանընտա գալըղսան
սօղրա, թէ՛ք բուր քէնտի խանէսինէ սէօնտու։

Տ՛ուչան քի Նղէսաբէթին վազըթը թամամ օ-
լուպ չօճուդու սիւննաէա կէմէրտիյսէ, թասալ-
յուգաթլարը եանընա ձէմ օլուպ չօդ շադ լութ կէ-
միկը. վէ Ըլահա թէշէ՛ք քիւր սունաըրտըլար։
Պաաէհու սէքիլինճէ կիւնու Ա՛մէսին նամու-
սունա կէօրէ չօճուդուն սիւննէթը օլաճադը վազըթ,
իամինի փէաէրի կիպի Օ՛ազարէա գօմադ իսթէ-
մէկը իսէ, վալիսէսի եօդ էօյլէ սէյիլ, իլա Յով-
հաննէս գօյուն սէրիսի. ախէրլէր իսթէմէղլէր,
վէ սօյունուզուն իչինաէ պու իսէմ եօդ տուր,
օլմադ սէրիսիլէր. սօղրա սէն նասըլ իսթէրսին
սէյի իշարէթ իլէ փէաէրինի, պու՛ա էթտիկը. օ
տախի լհաանըդրա սէօյլէյէմէյէն իչին, էլինէ պիր
Թահթա ալթը, պունուն իամի Յովհաննէս տիր
սէյի եադմադա պաշլատըդրա, օ վազըթ չաիր-
ձուդ Օ՛ազարիանըն տիլի չէօղիւսիս. վէ օ տա
Տ՛ուչին սուրբուա տօղուդ մադդաէէլիք էաէրէք,
"Ա՛ուգաէէք տիր Խարայէլին տահիպ Ըլահը ...,,
սէնսարընը սէօյլէմէյէ պաշլատը: Պու հինքմէթլե
շէյլէր օ էթտրաճնա եայըտըղընտա, իշխանէլէր
դօղդուդա կիրկիճթէտ օլուդ, վէ Թաստիկ ըսդ

պիրիպիրելիներ Ելահը լութիու տալմա խա-
ղերնաե օլան ատս չօձուգ ածապա նե պէօյնք
ատմ օլածագ սրը ակրիտիլեր։ Յովհաննէս տալե
էօլէ ապեզ լեկել պէօյնատնաե, չէօլե չեքը-
ու. վե վագթը կելեպ, Իսրայէլեներին իչինաե
կիթանն վալ վերսին ատյի Ելահ օնս կէօնաե-
րինձէյ դատար օրատա էլլէնաե։

ԻՇԻՆՃԻ ՊԱՊ

Յիսու Քրիստոսոն պօղմագը։

Մաթէոս. գաս 1։ գլ-ւ. գաս 2։ — ֆն. 8.
4000։ ֆն. ի. 1։

Պէքիր Մարիամ Աղիսապէթին ևանընտան այ-
րըպ Նապապէթ քինաե լսանէպինե ակօնտու-
յինտաե, Յովհէփ զահիրի ալամպերկրտին քինաե
նըշանլըսընին համիլե օլսուդունս կէօրիւպ, վե
օ շէյին Հոլին սուրսուլա օլսուդունս պիլմէ-
յինտին, պս խոսուսա աշըրը ալիւսմ օլսս.
անձագ քինաե էյի վե սալհ պիր քիմսե օլսու-
դունատն, Մովսէսինատմուս մուճիպինձէ մատ-
սէյի ալշապը էրզապրագ օնս րէզիլ էմմէք լսմէ-
մէտ. իլլա ուսիլ լսե օնս ևանընտան կէօնտէր-
մէյի սիւշինիւրիւսիս։ Ամմն Յովհէփ պս վի-
լահագրագա ույսուր լքէն, Ելահըն մէկյի օնս
կէօրինտաե. վե Դաւիթին էվլատը Յովհէփ, կի-
լինին Մարիամ ևանընտա ալդօմայա գօրգմս.
պիլմիշ օլ-քի, օնսն համիլեկյի Հոլին սուրսուլա
օլմուշ սուր. իմմի օնսան ուօղաձագ չօձուդուն
խամինի Յիսուս գօյսալն. չունքի օ քինաե ձէմա-

ամքինը կիւնահլալընսան դուքմ ատագագ սրը։
Ա՛ն պիլմիշ օլ-քի, Նսայի մարգարէնին աղըդրըս
Ելահըն "Իշմէկ պէքիր համիլե օլսուն, վե էմ-
լսա ասունսայա կէմէնսին, վե օնսն խամինի Նմ-
մանուէլ գօսունլսր քի, Ելահ պիրլիմ իլե մէկ-
ձիւմ օլունուր ,, ասմսի օնսն իսրէլինաե իչդրա
օլածագ սրը ասի։ Պատհու Յովսէփ ույգու-
սան օյանտըլդրս, մէլէյին ասօղլսմայինին իս-
լինե ատքդ գալսի բահաթլանսը. պէքիր Մա-
րիամը ևանընտա ալը գօսու, վե օնսնու ա ասիմս
փաքըդըդրա եաշատը։

Հաչան քի Յիսուսուն ատօղմաքինը վագթը կէ-
սիկսե քի, մարգարէներին սէօզու մուճիպինձէ
Ռէթզիհէմ շէհրինաե օլածագդսը, Ելահ էօյլե
թէտպիր էթտի քի, օ վագթը Բօսմագըդրըն պայ-
սէյի պուլունան Օղուսոս, քինաե հիւքմու ալ-
թընտա պուլունան ատէմիլերին. քնաճիէսինին
խամի քինաե սէլսիլելերի վե շէհիրլերինձէ եաղը-
սըն սէյի պիր էմր չըդատը։ Պու սէպեպտէն էօթ-
րու, Յովհէփ ատախ պէքիր Մարիամը սէրատէր
ալատագ, Ռէթզիհէմ կիթագ իչին Դաւիթին
սին չըդալ. չունքի օնդաղ ատա Ռէթզիհէմլի օլան
Դաւիթ մարգարէնին սէլսիլէսինատն խոսիլը։ Օ-
նդայա էթիշակերինաե պէքիր Մարիամին ատա
վագթը թամամ օլուգ, իլք վե պիր թանէճիք էլ-
լաղընը ատղուրատս. վե օ գօնագ օլսուդագրը մա-
հալաե պէշիք, եահօտա ախէր միևնաեկոյ մահալ
պուլսմատդրդրսրընսան, ենկի ատգան էվլատընը
դունատագա սագրսդ հայվանդարընե իմիյինե գօսու։

Յիսուսն ոտքերը կէձէ վազելը օրուղումն-
ան, ո էթրաֆըտրտա չօսանըտր պուղունուպ,
աչըդաս օյանըդ տուրտուդ դօյունըտրընը կէօ-
ղէմէքտէ խոխէր. ո վազըդ Ըլահընն մէհէյի շէ-
ոխա վարըտազըդըտա պուղտրտա կէօրխնտխուխն-
ոէ, գօրդուպ գալտրըտր: Ա՛ղէք պուղտրտա գօրդ-
մայըն, պէն սիզէ շաղ օլաճադ պիր շէյ միւժ ոէ
էթմէյէ կէտիմ քի, պիւթիւն ոխնտնանընն տա շաղ-
լըդը տըր. պիրէօնիզ քի Դաւիթին Ռէթղէհէմ
շէհրինէ պու կիւն սիզէ պիր գուրթարըճը տօղ-
ատ քի, եաղտանմըշ տահիպ, եախօտ Քրիստոս
Ըլահ տըր. վէ օնու թտանըմադ իչինն սիզէ պու
նըշան օլսուն. կիտէրսինիզ, գուռնաղա տարըճմըշ
վէ եէմլեյէ գօնմուշ պիր մատամ պուլտուրտուղ
ոէոի: Օ պուռնու սէօյլէոիյի անոէ, օնուռնուդա
պէրաձէր ախէր տայըրդղ մէլաիքըր տէ կէօրինու-
խուէր. վէ "Ինուձէրտոէ Ըլահա հՀմիշամ,
վէ եէրտոէ պարըշդղդէ, ինսանլարտա մէհպուպնէյէմ
տէյէրէք, Ըլահա սէնտա օղուռմայա պաշտարըտր:
Պատհու օ մէլաիքըր կէօյէ չըդըպ կէօրինմէդ
օլսուռտր ըտա, օ չօսանըտր անիոտ գալդըդ Ռէթ-
ղէհէմ կէտիմէյէ կէտիրէր. վէ օրտատա արայատաղ հայտն
քի Ա՛ղիտոն վէ Յոհանէվ, վէ մէհէյին սէօղինուէ
կէօրէ օ մատամ եէմլեյէ գօնմուշ պուլտուրտր
ըտա, թէշէ՛ք քիւր էտէրէք Ըլահա հՀմիշամ
սունտարըտրտր. վէ չօսանըտատան պու շէհէրէ
իշտէյէնէրինն ձիւմլեյէ տէ թտանձիւտ չէ՛ք-
էտիր: Օնատան ոօղտա սէ՛քիւ կիւն օլսուչուտա,
Ա՛ղէքսէնտր նամըտաստու թէ՛ք միւ էտէրէք, պու-

մատամ սիննէյէ էտիպ, մուզաստէմինտէն մէ-
էյին քէնտիլէրի թէնապհ էթմէյի կիտի, խամինն
Յիսուս դօստուդտր:

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՉԱ

Ի՛ղ Ղ՛ԱՆԷՑ՛ՂԷՐՆ Յիսուսա սէ՛քիւէ հէղէհէրէ·
վէ օ սէպէպ եւէ ՀէրՎէԼէՒՆ ՌէՆԻՂէհէմ
ղօցուգլարընը գէրմադը:

Մաթ. գլուխ 2:

Յիսուսն ոօղտուղու վազըդ իւչ միւնէճիմ
փատիշահտր, կիւն ոօղու մէմլէքէթինտէն պիր-
էշիխ Երուսաղէմ կէտիրէր. վէ Նահուատիէրնն
օ եէնի ոօղան փատիշահը նէրէտէ ուր քի,
քէնտի մէմլէքէթիմիզտէ օնուն երլտրընը կէօր-
ուիք, վէ մախտուսիյէ օնա սէ՛ճտի էթմէյէ կէտիք
տէյէրէք օնա պուռնա պիւտ էտէրիտիրէր: Նա-
հուատիէթան փատիշահընդը դաթիտ զաթի էթ-
միշ օլան Հերոդէս պու շէյի իշիթտիյինտէ, ղի-
յատէսինէ գօրդուպ ալիթուպ օլսու. վէ ձէմ
Երուսաղէմ ահալինի տէ պու սէպէպ իլէ ալի-
ուպ օլսուռտր: Նմոն Հերոդէս Նահուատիէրնն
ձէմի ծահանայատէիէրինի վէ օղուռմուշտրընը
ոանընոա չաղըրըպ, օ Քրիստոս, եախօտ կիլէճէք
Ա՛ղտա նէրէտէ ոօղաճադտրը տէյի օնտտա պիւտ
էթտի: Օնտտ տախի Ա՛ղիքս մադդարէնինն եաղ-
տըղընա կէօրէ Ռէթղէհէմ շէհրինէ ոօղաճադ
տրը տէտիկտր: Օ վազըդ Հերոդէս կիտ լիճէ օ
լուչ միւնէճիմիէրի եանընոա չաղըրտը. վէ երլտը-
ղընն կէօրինմէյնի խուսուսունու եէրլիեէրինճէ օն-

լատան ազնատերության օգտին, Ռեթղեհեմի կնիքը մեջ ծնելու պրոտեստը. վե պու տօգան չօգուդու պու-յաջող օրս բառերը, ևէրինի պանատա խոտերը վէրին քի, պինտե կիտիոք ծոս ակճառ եաէյիմ տէյի ծնլատա լեննալիհ կեթոխ: Էաչան քի միւնեճիմիլեր Էրոմդէսին ևանընտան չըզտըլսար բոս, օ կըլտըզ շիւտ Ռեթղեհեմեաե կնիքիտան. վե Յիսուսուն օրսուդու ևէրե գառար կիտիոք խոզերնոե տուբ-մայրտա էօյլե ծնլատա կէօսթէրտի: Օնլար տախ կիւրիոք մտաւմ Յիսուս վալիտէյլե կէօրտիք-լէրինոե, շատ լըզըմ ծնուն հուզուրտուտա ևէրե դահանըպ ակճառ կեթոխեր. վե ալեուն, պու-խուբ, ատըլպինտ չըզտըրդ ծոս հէտէյկ ստունտու-լար: Սօղրա օ կէձէ միւնեճիմիլեր մեջ-քաին Էրոմդէսին քէմ Ֆիքրինի ազնայտատ, ատըդ օ-նուն եանընտա տէօնմէտիկեր. խլա ահէր եօտան քինտե մահալէրինե կիթոխեր:

Էրոմդէս միւնեճիմիլերին պիր տահա քինտե եանընտա տէօնմէտիքլերինի կէօրտիւհտէ, աշըրը խըրտանտը. վե շայէտ պու Ռեթղեհեմե տօգան չօգուդ պիր կիւն գալըրսա միւսիշահլըղընը կլինտէն ազնատըն տէյի գօրգուտուդունատ, ատքիրըր կէօն-տէրիոք, Ռեթղեհեմե վե կեթտաքի մահալէրտե պու-լունան խբի եաշընտան աշտը չօգուդլարըն ձիւմլեսինի տե գըրտըտտը քի, օնլարըն էչինտե Յիսուս տա էօլմէն: Ազքին ատտանտը. չունքի Յոմէկի էրերիսինտէն Էրոմդէսին քէմ Ֆիքրինի մեջ-քաին ազնատըշ օրմայրտա, վալիտէյլե պիր-

լեքտե Յիսուսու ալըպ Մտըր շէհրինե գաչըրմըշ-տը. վե Էրոմդէս էօլմուքտէն սօղրա, մեջ-քաին օնա կէօրունուպ Նտրայէլիերին թօփ-ռաղընատէօնմուն տէյի խոսպէր վէրինճէյե գառար օտտա էլլէնտի: Յոմէկի տախ կիւն, Էրոմ-դէսին օղլու Ագրեղայոսուն փառիշահ օլտուղու-նու կէօրտուիյնտտ, (քի օնուն քէմլիյի տէ վե-ստրինտէն աշաղը գալմագ ըտը,) թէքրար Նրու-սաղէմ եոխտա Ռեթղեհեմ կիթմէյե գօրդուտ. վե մէկյինը զըստաղ-զուղ ևէ գալիլեա թարաֆ-լարընտա, Նազարէթ շէհրինե կիտիոք տաքին օլտու-քի, Ագրեղայոսուն գարընտաշը Ընդիտա Էրո-մդէսին հիւքմիւ ալթընտայըտը:

ՊԱՀՔԻՉՆԵՐՈՒ ՊԱՏՊ

Յիսուսուն պատճառս առնուելմասը. վէ օձիւէ եա-շընտա իէէն պատճաբըն իչինթե պրոտեստոնտը:

Գ՚ութ. պաբ 2: — ցօ. 1. 12:

Ահընճիմիլեր կէլմէյէն էվվել, եախօտ (ախէր բինայէթ կէօրե) օնլարտան պիրտաղ օղրա, Ռեթ-ղեհեմ չօգուդլարընըն զըրդընընատան մուզտաուէմ, մտաուտ Յիսուս զրդ կիւնլուք օլտուղունտա, Աոսվէսին նամուտա մուճխալինճէ, պիր չինֆիթ դումրու, եախօտ պիր չինֆիթ կէօկէրչին պէրտաղեր ալտրագ, Յիսուսու Ըլահա տունմագ իչին Նրու-սաղէմին տաճարընտա կէօթխութխուլեր: Օ վաղըթ Նրուսաղէմտե Ութիան խոմինտե ազկը վէ տալհ պիր խոթխյար տաէմ օլուպ, Աէսիայա պէքլեր խե. վէ օնու կէօրմէյուքճէ էօրմէկչէկլինի՝ օղլին

աստ քննական պէտք էր միշտ խոհ: Պատ լինել-
լայ առա օ վաղրի Աստուած քննական առ էր-
մէական տաճարա կէտի, վէ սէվինճ լիլ մասում
Յիսուս դուճաղընա ալոզ, Աստուա շնորհ
վէրէրէք, նչինամ, նասըլ քի ասոյէմիշ խանն
արիզդ գոյիէր քի, դուլուն կիլմասին բահամա-
լանարն. չունքի ամինախլէրի նատրանաքրատագ,
վէ քննան ձէմասրէն օլան Իսրայէլիերի առա
գէյասա շէրնիֆլէնարէրէք, ասնին տիւնեայա կէ-
լինք դուրմատագրդրնը պատ կէօզէրիմ կէօրատա-
ասէ: Օզրա առա Պիքիր Մարիամա ասօնիւգ,
մարդարէլիք էասրէք օնա տասէ, իշլէ պատ՝ Իս-
րայէլիերին չօզունա խաբատալդ, վէ չօզունա
խէլասալդ օլաճագ ատը. վէ պունուն հադրնատա
չօզ գըտալդ օլաճագ. օ դառար քի պատ շէյլէր
իչին ասնին նիւրէյին առ դրլըճրատա կինակ եատա-
լանագաղ ատը առէ. (նիձէ քի օզրա Յիսու-
սուն սէյասէթլէրինին վաղրնատա վադը օլաու-
յուա): Օ վաղրի եէտ ասնէ գէվճի լիլ պիր-
լիքէտ հաշատագան օզրա, սէքսէն ասօրի եա-
շընա դառար աու դալմդ, վէ կէչէ կինակէդ
օրուճուա վէ աուսդրա տաճարատան այրրըմագ
օլան Աննա մարդարէ առ սէվինճ լիլ Աստուա շնո-
քու վէրէրէք, ուժիա լիլ պէնէյինլէրէ, Յի-
սուսուն Երուսաղէմա քննական վազ էր-
մէ պաշատագ: Պէօյլէճէ նամուսալդը թէրքիլէն
լճրա էրմէնքատէն օզրա, Յիսուս պէրատէր
ագագ, թէրքատ քննական շէհիրլէրի Նազարէթ
ասօնատուլուշ:

կինն պէկինն պէօյնումդէ, վէ լիլմիլէ դու-վէնթէն-
մէյէ պաշլատագ:

Յովսէփին վէ պիքիր Մարիամըն ասնատ պիր
ուէճա զատիկ վաղրնատա Երուսաղէմ տաճարը-
նա գէյարէրէ էրմէնք ատէթլէրի իտի. պիր ուէճա
ատա Յիսուս օնիքի եաշընատա լիքէն, նինէ պէօյլէ
դադրատ գէյարէրէթ կինակէնինատէ, օրատատան կէ-
րի ուէօնէր լիքէն, նասըլ օլսա քի, քննական-
լարըն խասէրի օրմանատագ Յիսուս Երուսաղէմատէ գալ-
մը: Օնլար տասէ ասէր եօլճուլարըտա պիրլիքատէ
կէլէյօր զանն էատրէք, լէք աղրատա վաղինճէ էր-
մէյատէր. պատէհու պիր կինըլիք եօլ ալադդատան
ատրտա, էօթէյտէ պէրիատ ատայրագ պուլամատըլար-
րատա, էրմէքրատ Երուսաղէմէ տէօնտուլէր. վէ օ-
րատա խէչ կինն աշագը եօղարը տօլաշտըդատան
ատրտա, տաճարատա պուլտուլար քի, վարդապէտ-
լէրինն իչինատէ օթուրմուշ, օնլարըն ասօյլէտիքլէ-
րինի տինլէր, վէ օնլարատա ատագը շէյլէր սուալ է-
տէրինի. էօյլէ քի իշիտէնլէրինն հէփսինի տէ օնատն
լիմինէ վէ էրմատճէթլի թատրըլա ասօյլէյիշէրինէ
հայրան գալըրրատըլար: Օ վաղրի պիքիր Մա-
րիամ թատճիւպէատէրէք, այ օղուլ, պուս պինէ
էրմէյինն նէ իտի քի, շիմտիյէ գատար էղէյէթ չէ-
քէյօրսուսուդ, արդանա տիւշմիշ ինդի ատայօր
ուտուդ տէտի: Յիսուս տանէ պէնդի նիչին տինէ
եէտատ, ատատրըտընըզ. պէնիմ փէտէրիմին էվինատ
օլաճաղըմը պիլմէզլիյիտինիզ տէտի: Ատրա գալ-
դրատ պինէլէրինէ, ատալարէթ կէլատ. վէ օնլարըն
էլի ալադընատա իրէ ատագրա տուրատա, վէ կինն պէ-

կիսն եաշըլա վէ իլլիէ պէօյիւէրէք, վէ Ըլահըն լութուֆլարըլա ոօլու օլարադ, էօյլէ ինսանլարա սէվգիլիւլիւ օուրսուտու։

ԸԼԹՐՆԱՀ ՊԱՊ

Յիսուսուն վաֆԹիզ օլմադը, վէ շէյԹանպան ընէց-
ւիթոպէ օլոնմադը։

Մաթթ. պաթ 3. 4։ Պ՚ր-կ. պաթ 3. 4։ Ղ.-Ի. 30։

Յիսուս-Քրիսթոսուն քէնտիսին տիւնեայա պէ-
գան էաէձէյի վազըթ ելԹիշմիյիլէ, Յովհաննէս
Մկրտիչ քի, ո վազըթտա զաատար չէօլոկ ձգիտու-
Թիւն էաէր իսկ։ Ըլահըն էմրի իլէ Յորդանան
բրմադընըն զըրըսընա կէլոկ։ վէ ձէմաաԹա ԹէօԼ-
պէ վազ էտէրէք, ապաշխարանք էտին։ զերա Ը-
լահըն փաաղխաՀլըդը եադլաշար տէյի ա՛օյլէմէյէ
պաշլասադ։ Յովհաննէս Մկրտիչին եանընա քիմ
դի կիսէր, օնուն վաղընը տէյիներ, վէ Թէօվպէյէ
կէլիսէ ապաշխարանք էտէրէք կիւնահընը խզրար
էտէր խոխյիսէ, Յովհաննէս ան ապաշխարանք նը-
շանը օլմադ իւզէրէ, օնըտըը վաՖԹիզ էտէրիսին։
Ա՛օդրա ձէմի ձէմաաԹի օնուն էյի հաշայըշընը վէ
ապվձէ, Թաւբընը կէօրմէյէլէ, Յովհաննէս Մ-
կրտիչին Ըլահատան կէօնաէրիլմէյի պէր քիմսէ
օլսուդունու աղնատըլար։ Համթա Մէսիա սու-
մու ատը տէյի հազըրնատա շիւպհէ պիլէ էԹմէյէլէր։
Պու սէպէպտէն էօԹէրու Հաշան քի ախէր Ե-
հուտիէր տէ սէն քիմ սէն տէյի օնա պիւյ էԹմէք
իչէն քահանալար կէօնաէրմիյէր իսէ, Յովհաննէս
Մկրտիչ ձէվապ վէրմիյ, պէն Մէսիա տէյիլիմ.

կէտա օնուն դըլտադուդյուն. Ե՛սայի մարդարէնին պէնիմ Հադդըմտա սէօյլէտիյինէ կէօրէ, "Ձէօլսէ սէտտայըմ" քի, եօլլարը ասդուլԹմադ վէ Հադըթ էԹմէք իչէն Ա՛սիանըն էօնիւնտէն կէլմիշիմ. պէ-նիմ արդամտան օ տա ելԹիշիր. վէ պէն խըզմէԹ-քետա կիսի օնուն չիզմէյինին պադլարընը չէօզ-մէյէ, եախօտա գալարմայա պիլէ լայըդ տէյիլիմ։ Պէն սիզի տադաշխատանք նըշանը օլարադ եաղընը-սու-յու-լա վաՖԹիզ էաէրիմ. լաքին օ սիզէ Թու-ռլահընա վաՖԹիզ էտէձէքտիր քի, աԹէշ կիսի սիզին կիւնահընըզը եադար տէտի։ Յովհաննէս պու վազլարը վէ վաՖԹիզլէրի էտէր իքէն, Յի-սուս տաԹի օՖուզ եաշընա ասդուլ եելԹիշիհ օլուպ, քէնտիսի տէ վաՖԹիզ օլմադ իչէն՝ եադա-րէԹտէն Յորդանան ըրմադընա կիսԹի։ Յովհան-նէս օնու կէօրտիւյինտէ. Հաշա, պէն սէնտէն վաՖԹիզ օլմադ լազըմ իքէն, սէնի վաՖԹիզ էտէ-յիմ տէյի պէնիմ այադըմադը կէլԹըսէն տէտի։ Յիսուս տաԹի ձէվապ վէրիպ, շիմտիքի Հալ ադ-րադ պէօյլէ օլսուն. չունքի ձէմի սաղլըխընը պօր-ձունու էտտա էԹմէք պիլէ եադըշար տէտի։ Պէօյլէ սէօյլէյէրէք Հաչան քի Յիսուս վաՖԹիզ օլսու, վէ սուսան տրշադը ջադրադ տուա էտէր խոխյիսէ, ափանադ կէօյ եարըտաը այըտաը, նուր ասդու-վէ չոդըն սու-ը կէօկէրչէն շէքլինտէ Յիսուսուն պաշը իւզէրինէ էնտի. կէօյտէն տէ, պէնիմ սէվ-կիլու էվլատըմ սէն սէն, վէ սէնի պէյնիմիշիմ տէյի պիր էօրՖիլու սէտ կէլտի։

Յիսուս վաՖԹիզ օլսուդատան սօդրա չէօլէ կի-

ախոյ չէ քիլոի. վէ օրաուա դրոդ կիւն վէ դրոդ կէձէ օրուձ թուլթաուդաան սօղրա, ամրոդոլ-
լրաա, օ վադրի շէյլեան օնու լիէձրիւտէ էթ-
մէյէ կէլոի. վէ էյէր Ալլահ էվլաթլրաան, էմ
էլլե քի շու թաշլար էքմէք օլաունլար ոէոի օնաս:
Յիաուս տախի Ասուաճաշունչաա եաղրը տրը
քի, ինսան եալընդզ էքմէյիկ եաշամադ, իլլա
Ալլահդն վէրոի ձէմի թէնապհլէր իլէ ոէյի ձէ-
վաղ վէրոի: Սօղրա շէյլեան Յիաուսաս զալոդրդրդ
Երուսաղէմ կէօլմէսուն. վէ տաձարդն դուլ-
ալնին իւզէրինաե ատուրդուդ, էյէր Ալլահ էվ-
լաթլրաան, քէնաոնի շուրաաան աշաղը ալրդաք.
չունքի (Ասաղմաաս) եաղրլդլդաը քի, շայէա ա-
յաղրդը թաշա ուրդայաաղն ոէյի, Ալլահ ալնին
իչլին մէլոիքլէրինէ սէնի էլլէրինին իւզէրինաե
թուլթայա թէնապհ էթմէչ ոէյի ոէոի օնաս: Յի-
աուս տախի ասաղդն ասհիոե Ալլահդնդ թէձրիւտէ
էթմէյէնին ոէյի ոե օրաուա եաղրլը տրը ոէոի:
Օնաոն սօղրա շէյլեան Յիաուս ալլոե պիրինի-
սէ տաղ իւզէրինէ չդդարդը. վէ օրաուան ոիուն-
ևանդձէմի փաոիշահլդդլարդնդը, ասլդանոաթ վէ
իսդէթինին կէօսթէրդրդք, էյէր էօնիւմէոէ, ևիրէ
գաֆուրդոե գաոաս ոէձաէ եաէրսէն, պու շէյլէրին
հէփսինին ոէ սաոաս վէրդլդմէ ոէոի: Օ վադրի
Յիաուս ոէօնիւս, վէլի, եանդմուան ոէֆ օլ շէյ-
թան, ասհիոե Ալլահդնաս ոէձաէ էաէսէն, վէ եա-
լընդզ օնաս խդդմէթ էաէսէն ոէյի եաղրլը տրը ոէ-
ոի: Պու թէձրիւպէլէրաէն սօղրա մէլոիքլէր Յի-
աուսան եանդնաս կէլոիլէր. վէ օնաս աուՁքրաս զօյուս

խդդմէթ էաէրիոիլէր: Յիաուս պուրաաան չդդրդք,
արթդդ քէնաոնի ոիւնէայաս պէյան էթմէք իչլին
ոէօնաոիւյիոէ, վէ թէքրար Յորդանան դրմաղդնդն
եանդնաուան կէչէր խրդն Յովհաննէս Մկրտիչ օնու-
կէօրոիւյիոէ, (քի տաոիմս օրաուա ոուրուպ
Պրիաաուսուն ոիւնէայաս կէլմէոի իւզէրինէ վաղ
վէրիր, վէ եանդնաս պաղը ոաոմդէր ալդոդ քէնաոինէ
շայիրաուէ վէյաուս էթմդշ խոի,) Յիաուսուս քէնաո
շայիրալէրինէ կէօսթէրէրէք, իշդթ պէնիմ սիդէ
վաղ էթոեյիմ Պրիաաուս Ալլահդն գուզուուս պաե-
ուդքի, ոիւնէաոդն կիւնաոհլարդնդ գալորդաձաք-
ուդքի ոէյի: Պունու իշդթոեյիքլէրինաէ օ շայիրա-
լէրաոն իքիոի գալդրդք Յիաուսուն արդաոդնաս կիթ-
ոէյդր. վէ օնաոան սօղրա ոէոէրդրդ ոէ Յիաուսաս
շայիրաս օլմայաս պաշլաոդրդլոդ:

ԵՒՏՒՆԱՒ ՊԱՏՊ

Կանաս Գալիլեացլդը պէ-յէ-նէ-. վէ օնաոան
սօղրա Պրիաաուսուս վաֆը օլաո շէյլէր:
Յովհաննէս. պաո 2. 3:

Գալիլեացդն կանաս թաոկդ օլունաո պիր շէ-
կիլինաէ պիր ոիւյիւն օլուպ, Յիաուսուն վաղի-
ոէոէոէ պիրքիչ Մարիամ ուս ոիւյինձիլէրոէն պի-
րի իոի. Յիաուս տախի օրայա ուոդէթ օլունուպ,
շայիրալէրի իլէ կիթոի: Գու ոիւյինաէ շարուպ
էքսիլեպ թէուքէնաոյիոէ, պիքիր Մարիամ Յի-
ուաուս կէլեպ, շարաոդարդը հօդ ուուր ոէոի: Յի-
աուս տախի պիպիմ նէ վաղինճէմիշ, հէմ վաղդրդ
ուս հէթ հշմէմիշ պիր ոէյի ձէվաղ վէրոի: Լաքին

պէքիր Մարիամ Յիսուսուն ֆիքրինի պիլտիկին-
աէն, Յիսուս նէ. քի սէօյլէրսէ էօյլէ էաին աէյի
խլղմէթձիլէրի թէնպիհ էթաի: պու ախշամն է-
վինաէ ալթը թանէ թաշըան աէսթի (եախօա
քիւի) վարըար քի, հէր պիրի (իքի լուչմաղէ)
դըրզ եախօա ալթմըշ օդդա գաուար շէյ ալըրըար.
Յիսուս պունլարը սույուլա տօլաուրան, վէ այ-
լազըը պաշըյա կէթիրին կէօմէրին աէյի էմր
էթաի: Օնլար աա աղըընա գաուար սույուլա տօլ-
աուրաուլար, վէ այլազըը պաշըյա կէթիրտիլէր.
օ տախի լէզգէթինէ պագըռ կէօրահու. քի զայէթ
ալա շաւրաղ օլմուշ, վէ սույու տօլաուրան խղղ-
մէթձիլէր պիլդիրէիհիյիհէ աէ, այլազըը պաշը-
պունան նէրէաէն օլաուգուաու պիլմէյէրէք, կիւ-
յինէ աէօնիուլ, սէն պու աաէթի պիլմէզսինիէն
քի, իւք էվվէլ էյի շաւրաղը տաղըտըրըար, վէ օղը-
նէ վազըը քի սէրհօշանըրըար ըսա, օ վազըը պա-
յաղըարը վէրիրլէր. սէն իսէ պունուն զըտար պու-
էյի շաւրաղըը նէչէն շինէյէ գաուար աաղըաըն
աէաի: Յիսուս պու միւճիւզաթ ըլա քինաի պէօ-
յիւքլիւյինիւ իւք էվվէլ օ աաէմլէրէ պէյան էթ-
աի. վէ շայիւաղէրի աէ պունունուա տահա պի-
յաաէ քինաինէ հնանաըրար:

Յիսուս օրաաան գալիլա վալհաէսի վէ շայիւա-
լէրի իւէ պիրլիքտէ Պախաունաուսա կէլաի. օրա-
աան սա պիր գաչ կիւն օղը զաաիկ սէպէլլէ
Նուսաղէմ կիթաի: Հաչան քի տաճարա կի-
րիպ, օրաաա հինդ, գօյուն, կէօկէրչէն սաթ-
լարը, վէ սաղրաճլարըն օթուրուպ ախպուհա

էթախքէլէրինի կէօրահուլաէ, իսէն պիր գամը
եաիար, վէ ծնլարա խրըսթանաղ. վէ ծնլարը
աէօյլէրէք, տէսթիկհահ գալարընը տիվիրաի, ազ-
լընի տաղը թաը, վէ կէօթի իւրինն շունլարը, տէ
էաին. փէտրուսընէվինի ախպուհթաէվհէթմէյին
աէյլէրէք, հէվվախնի տէ տըշարը գօվաու: Օ վա-
գրի Նահուտիլէր տէօնիուլ, պու շէյի եաիմայա
սէլահիյէթինն օլաուգուաուն նըշանըրա պիլէ խա-
պաթ էտէպիլէրսինն տէտիլէր ծնա: Յիսուս տախ
ծնլարա թէմսիլ իլէ ձէվապ վէրիպ, (քէնէնի իշթէ
նըշան պու օլաուն տէր կիպի,) շու տաճարը տէօ-
քինն, կէօրիւրսինիւզ քի իւչ կիւն իչինտէ պէն
նինէ եաիարըմ տէտի: Նահուտիլէր պու տաճար
գրըզ ալթը սէնէտէ եաիրըար, սէն նասըլ իւչ կիւն
իչինտէ եաիաճագսըն տէտիլէր: Վէ տէնեատաը-
լար քի, Յիսուս քէնտի թէնինի տաճարա պէն-
պէտրէք պու շէյի տէօյլէմիշ խտի. նիճէ քի շա-
յիրլէրի տախի Յիսուս էօլիւքտէն, վէ իւչ
կիւնտէն տիրիլտիքտէն սօղրա պունու խաթը-
լարընա կէթիրիպ, տէօյլէտիյի շէյին տահիհ օ-
ւուղունու օ վազըը տէնեատըար: Պու զաաիկ
վազըընա չօգ տահմիր Յիսուսուն իշլէտիյի
միւճիւզաթլարը կէօրմէյիլէ օնա ինանմատըար. լա-
քին Յիսուս ալուանմազ ըար, վէ ինանըարըն պի-
դարտըազընը պիլտիյինտէն, քէնտինի օնլարա ի-
նանմազ ըար:

Պու արաաա ինանանըարուան պիրիսի տէ Ֆիլո-
պինա օլաու քի, Փարիսեյլէրին Ջրրզասընուան
պիր պէօյլ քաէմ օլուպ, տահիհ տէն մաաաէ-

ամեն աղնամաղ իշեն ախէր Նահուսիլէրտէն կիզ-
լի, կէձէ իլէ Յիսուսուն ետնընա կէլսի. վէ սիր
ինսան վաֆթիլ օլարագ օնուն ձանը թէքրարէն
ատմատըգձա կէօյ փառիշահլըղընա կիտէմէղ օ-
տուղունու, վէ պունատան մատա Յիսուսուն ինսան
օղմասընըն հնքմէթինի օնատան էօյրէնտի, վէ աղ-
նատը. քի Ընտհրն մուհատէթինին էօչիւսիւ
օրտայա գատար եէթիշմիշ տիր. քի, օնլարըն մու-
հատէթի իշեն սիր թանէ էվլատընը խաչլատընըն
վէ էօլսիւն տէյի վէրմէյէ էսիրկէմէտի. վէ. քիմ
. քի օնա ինանըրսա խէյտա, վէ. քիմ. քի ինանմազտա
զայ օլուր: պաութհու Յիսուս Նէրուսաղէմտէն
Յորդանան թարաֆընա ատօնտու. վէ. քէնտիսի
տէ շայիրտիրիլէ պիրլիքտէ վազ վէրմէյէ, վէ
վաֆթիլ էթմէյէ պաշլատը: Պունուն իւզէրինէ
Յովհաննէս Մկրտիչին շայիրտիրի դէդզանձլըղ
կէօսթէրտիքէ, կիտիպ քէնտի ուսթալարընա շի-
քեայէթ էթտիկէր խոչ, Յովհաննէս օնլարա նա-
սիհաթ վէրտի. վէ Յիսուսուն սահիհ Ա՛էսխա
օլուղունու օնլարա կէօսթէրտի. վէ պէն օնուն
աւաքտալը օլուղումտան, սիվէ մուդաատէմ վազ
էթտիկիմ կիտի, շիմտի արթըդ վազըմ կէլտի քի,
օ պէօյուէձէք, պէն տէ էնքիլապ քիւչիւձէյիմ
տէտի: Ընտհ տահի էօյլէ թէրթիպ էթտի քի,
իւզէրինէ չօղ վազըմ կէչմէտիկն, Յովհաննէս Մ-
կրտիչ էրուվէհի թէքտիր էթտիկի իշեն թու-
լուպ հափիհէ դօնուլտու:

ՄԱՏԹԷՕՒՀՆՇՒ ՊԱՏՊ

Սառաքնալը գարըքընը հիւէյտէ, վէ փառիշահ ա-
պէլէօնիպէն օլան ըօճուղըն շնքա պուլմատը:

Յովհ. պաող 3: Ղուկ. պաող 4: — ՓՕ. Ի. 31:

Յիսուս հաչան. քի Յովհաննէս Մկրտիչին
թուխտուտուղունու իշիթտի. վէ փարիսեցիլէրին
քէնտիսինէ դարշը օլան դըզդանձլըղլարընը պիլմէյ-
լէ, օ թարաֆլարտան ուզաղլանըպ թէքրար
Գալիլեայա կիտմէք իստէմիչտի, հօլատա Սամա-
րիտացլարըն մահալինատէն կէչէր իքէն, էօյլէն խա-
զէրի հօրտուլուպ պիրազ տինլէնտիքտէ իշեն սիր դու-
յունուն ետնընատա օթուրտու: Օ վազըմ Սամա-
րիա շէհրինատէն պիր դարը օ դույուտան սու ալ-
մայա կէլտի: Յիսուս ատա օնատան իչմէյէ սու իս-
թէմիչինատէ, արազարընատա եավաշ եավաշ Ա՛է-
սիանըն տիւնեայա կէլմէսինին իւզէրինէ ատօհպէթ
աչըլտը, վէ օրտայա գատար էմթիշտի. քի, դարը
ատօնուպ Յիսուսա ինանատը. վէ չաիրճադ շէհրիչ
գօշուպ, ատօղլէ պիր մարգարիտ ատըմ վար, կէօ-
րինէյ. քի Գրիսատս տուր տէյի իլան էթտի: Ա՛ա-
չան քի դարը Յիսուսուն ետնընատան կիթտիչինէ,
շայիրտիրի Յիսուսուն էչիձէյի ունուտտուպ պիր
շէյ իչմէք իստէմիչինին կէօրմէյինէ, էքմէք
իւսթուն տէյի Ֆիքրինէ պրօպաղատըլտը: Յիսուս ձէ-
վապ վէրուպ պունըմ իչիձէք նաֆթագամ վար. քի,
սիզ պիլմէզլիկնիզ տէտի: Օնա քիմ իչիձէք կէ-
թիրտի տէյի շայիրտիրի պիրիսիրինէ սուալ
էթմէյէ պաշլատըլտը: Օ վազըմ Յիսուս տախի

ակնիմ նաՁիագամ օ տուր քի, պէնի կէօնաէրէ-
նին մուրատընը էտէյիմ, վէ օնուն իշինի Թէքմիլ
էտէյիմ տէմի: Օնըար պու շէյլէրի սէօյլէմէքլէրի
ատատա, պիր տէ կէօրմէլէր քի, գալը էօԹէտէն
պիրագ ատէմլէր պէրապէր ալըպ Յիսուսուն ետր-
նա կէԹիրտի. վէ օնըար տա Յիսուսա ինանտըդտան
ասղըա, րինձա էտէրէք օնու ալըպ պէրապէր կէօ-
Թիւրտիւլէր. վէ նէի կիւն օրատա եանըլտըրնատա
ալըդօտուլար. վէ Թէքքար Յիսուսուն վէրտիյի
վազըրը իշիԹմէյինէ, Սամարիացը լարտան ահէր
չօգ քիշիլէր տէ ինանտըլար. հօյմէ քի օ գալը-
պունատան ասղըա սէնին սէօզինէ, պինտէն ինան-
մայօրուգ. իլկա պիզ քէնտի գուլաղըմըդ ըլա
իշիԹտիք, վէ պիլտիք քի, պու Թիւն տունեատանըն
տահի գուրԹարըճըտը պու տուր տէրիտիկէր:

Յիսուս օրատան տա գալդըդ Գալիլեայա կէ-
տի, վէ քէնտի շէհիրի ՆազարէԹ կիԹտիյինէ,
Նահուտիլէրին Միտօղատընա կիրիդ, Նատայի մաղ-
գարինին "Բատպինինդու հուպնիմ իւզէրիմտէ,,
տէյի եաղատըղընը օդումատը օվետրէք դաան կէլտի
տէրիկէր: Վ՚է հարցան քի Յիսուս պու շէյի քէնտի
իւզէրինէ մանա վէդտի, վէ Նահուտիլէրին քիօր-
լուղունու վէ նամքեօրմէզտէնտու եիւզէրինէ ու-
տուդուա, Յիսուսուն իւզէրինէ օ ատրէձէ խորա-
նատըդտը վէ գըզգանատըդտը քի, օնու Թութուդ
շէհիրատին տըշարը պիր տաղըն Թէփէսինատին ա-
շադը ամատագ հօղախումէք իչին չըգարատըդտը.
լարին Յիսուս միձիւզաԹըդտա օնըարըն իչինատին
չըգըդ պու րէճուլտա:

Սօղըա Թէքքար Գալիլեանըն Կանա շէհիրինէ
կիԹտիյինէ, օրատա փատիշահանի սիլահչէատէն
պիր ատամ օլուպ, Յիսուս կէլմիշ տէյի իշիԹ-
մէյինէ, եանընա կիտիպ, պիլէնինճէ Կափառնա-
ումա կէլմէսինի, վէ հօղում տէրճէսինատ օլան
հվլատընա շիֆա վէրմէսինի րինձա էտէր խոս.
Յիսուս տախի ձէվապ վէրիպ, պիր միւձիւզաԹ
կէօրմէյէձէկ ինանմազընըդ տէտի: Օյուսա ա-
ձէլէ էտիպ, աման, հվլատըմ հօղմէտէն չաղը-
էԹիշ տէրիտի: Յիսուս սէն կիԹ, հվլատըն սաղ
տըր տէտի: Օ ատամ տախի ինանտը. վէ կիԹմէ-
իչինն եօլա չըգարըղընատա, պիր տէ խըզմէԹ-
լարը դարշընընա կէլիպ, հվլատընըն րահաԹ-
տըղընը միւժտէ էԹտիլէր: Փէտէրն նէ վազըԹ
տուղլատի տէյի օնըարտա սիւալ էԹտի. օնըար տա
տինն սատմ եէտիտէ նէօվալէԹի քէսիլտի տէ-
տիլէր: Օ վազըԹ քէնտի տէ աղնատը քի, Յի-
սուսուն հվլատըն սաղ տըր տէտիյի տաղվիզէտէ
օրատատա չօձուգ տուղլմիշ տիր. իմտի պունուն
իւզէրինէ քէնտի տէ հվլի պարդըյըտա տէօնէուպ
Յիսուսա ինանտը: Օնատան սօղըա Յիսուս հա-
չան քի Պատիատնատումա կիԹտիյինէ, օրատա տա
վազ վէրէձէք, փէք չօգ խատԹէրէր վէ ձինլիլէր
տուղլատի. վէ պէօյլէ Յիսուսուն իտի տէօրմէ-
Թարտճա եայըլտը:

ՏՕԳՈՒՕՈՒՆՉՈՒ ՊԸՊ

Ընտրեալ ըսբն ին-ին-պահըլա պաւըգ ևռ-ևմա-ըսբը · պէնիլին ֆո-բլո-նատըն ևէռ-ին օվմաը · վէ գ-էբգեռատիլէբին ճին-լէլէբինին շիֆա պո-վմաը : Վ՚ռ-է · պաղ 5 : Մ՚ապ · պաղ 8 : Մ՚ուկ · պաղ 4 :

Պիր տէֆա Յիսուս գ-ալիլեա այալէթինտէ գ-ևննեսարէթ թապիր օլմանի քիւչիւք տէնիզ քէնարընտա պուլունուր · վէ օրատա ձէմաաթըն էօղլուղունատան արդըրըպ, իքի պալըգ գայըգը կէօրմիւ քի պօշ ատըռ-յօլլարըռատ · պու գայըգլարըն պիրի Սիմոն Պետրոսուն, վէ օ պիրի Օ՚նդրէասընըն էվռատլարը Յակոբոսուն վէ Յովհաննէսին իտի · Յիսուս Սիմոնուն գայըգընա կիռուի, վէ օրատան ձէմաաթա վազ վէրմէյէ պաշլատը : Ո՚ազ թէք-միլ օլսուղունատա Յիսուս Սիմոնա՝ տէնիզ ատըռ-աշըլըն, վէ ազընը պրըռագըռ պալըգ թուքատուն տէյի սէօյլէտի : Սիմոն Պետրոս տախի շևքևայէթ էտէրէք, վարդապետա, պիւթիւն կէճէ չալըշըպ պիրի շէյ թուքատմատըգ · լաքին շիմտի սէնին սէօզ ընունե իմտաաթ էտէրիմ տէյի · վէ հօլէյճէ ազը պրըռագարդիարընտա, օ գատար պալըգըռա ատլատը, էյի օ պիրի գայըգ տա ևէթիշիքէ նատրատմ էթմէյէկիտի, ազ փատչա փարչա օլաճաղընտը · վէ Սիմոն Պետրոս պու միւճիւզաթը կէօրտիւյինտէ, տիմէտիէրէք կիռիպ Յիսուսուն այաղընա տու-շատը · վէ էվինտէմ, նանըմընատ ուազ տուր, չունքի սէն կևնահ քևար պիր ատէմ իմ տէյի · քէզա սիլէսինճէ օլան Յակոբոս վէ Յովհաննէս ատ էօյլէ դօրդտուլար : Յիսուս տախի գօրդմա, պունատան ատղըա սէնին սէնատաթըն պալըգ եէրինէ ինատան ամ-լատագ օլաճագ տըր քի, ձէնննէթէ կէօթիւրէսին տէյտի : Ատղըա գայըգը գըռըյա չէքտիկեր, վէ հէր շէյլէրինի օրատա պրըռագարագ, գօշուռ Յիսուսուն արդատընա կիթտիկեր, վէ պիր տահա պալըգ ամճըլըգը կթմէյէ տէօնմէյտիկեր :

Պունատան պիրագ վազրթ ատղըա, պիր կևն տէ Յիսուս քէնտի շայիրտլէրիյլէ պիրլիքտէ գա-յըգըա օ գ-ալիլեա տէնիզինին օ պիր թարաֆընա գ-ևրգեսացիլէրին թօփրաղընա կէչմէք խթէ-տի · հաչան քի գայըգա կիրիպ կիթմէյէ պաշլա-տըգտա վէ ատղատատա ատա, Յիսուս գաւռան գէչ թարաֆընատա պաշընը եատրագա գօմուշ ույու-ուսու : Օ վազրթ ախանըգ շէյտա պիր իւգ-կևար չէգճէ տէնիզի էօյլէ պիր ալթուտ էթտի քի, հէման գայըգ պաթաճագ զանն էտէր խտ-լէր : Շայիրտլէրի պունու կէօրտիւքճէրինտէ, գօր-գուրընատան ևէւխէքճէրի գօփտու, վէ Յիսուսու օյանատըռատագ, վարդապետ, վարդապետ, զայ օ-լայօրուզ, գաղդ պիզի գուրթար տէրխտիլէր : Յի-սուս օյանատը, վէ նէ վար, պու գատար գօրդտու-ղունու գ-ևթևռատընըգըն էգճնէքճիյինտէն պիր տէ-տի · վէ գաղդըգ, վազ կէլ սուս օ տէյի տէնիզի էմր էթտիյի անտէ, չատրճագ իւզկևար քէխտի, վէ տէնիզին տաղդատատը էնիպ թէնքին օլտուղատ : Գ-այըգըն իչինտէ պու-ղունանատա պու միւճիւզաթը

կէօրախ-քէրլինաէ , ախէ րէյէրէք , պու-քիմ օլմալը
քի , պէօյէ րնւզկնաւ վէ ախնիզ օնուն էմրինէ
իթաաէթ էակյօր ատմէյ պաշտօտըլար : Ա՛Ղ Գ՛ՈՒԼ
դեաայիէրին թօփրաղընա դարայա չըզարըար ըսա ,
պիր տէ գարշըտան մէզարըզատան ևքի ազըն ձին-
լէրը կէլիր էտիէր , վէ էօյէ ածէլ ածայիպ էտիէր
քի , օ եօլտան քիմսէ կէչմէզ էտի . վէ էօյէ չը-
րել չըպըտ օրաէատտա էլլէնիր , վէ կէձէ կիւնաէու-
պաղըրարաղ թաշըարըտա ատօյիւնիւր իւտիւէր .
վէ պունարը թու թմայա , զինձիր իլէ պաղտամայա
տա քիմսէ գատըր ատյիւ էտի : Գու ձինէլիէր ու-
զատան Յիսուս կէօրախ-քէրլերի անտէ գօշու-պ
կէտիէր , հուզ-բունատա եէրի գատիանարըտար . վէ
էաղըրարաղ Ըտտահըն էվէտտը Յիսուս , պիզատէն
նէ էտէթրսին-քի , վազրընատան էվվէ կէտիշ պիզը
էզեկիէլէչօրատն ատէիէր . չունքի Յիսուս շէյ-
թանա օնըարատան չըզարն ատյի էմր էտէր էտի :
Էամինիզ նէ տիր տէյի Յիսուս սիւտ էթատ . օնարը
տա պիզ լէգէոն (պէօլուք) թէտայէ օրատնուրուզ
ատէիէր . (քի պիր տրայա կէլիպ կիրմիշ օլան չօղ
շէյթանըարը կէօտթէրիր .) : Ատղրա հաչան քի
չըզաճաղ օրատուտար ըտա , քինատիէրի ձէհէննէյմ
կէօնատրմէտին , իւրա օրաէարատա հայըրմազատա օլան
ատնուղ սիւրիւսիւնէ կիրմէյ բուէտատթ վէրսին
տէյի Յիսուտա րիձա էթատիէր . Յիսուս տատխ
էօյրէ օրատն տէյի էմր էթատի : Օ վազրթ պու-
ձինէր օ ատէյմէրատէն չըզրըպ ատնուզատտա կիր-
տիքէրի անտէ , օ ևքի պին գատտար ատնուզատրը
էօյրէ պիր ձին թուրթատու-քի , ևիւքսէք նէրէրատէն

քինատիէրի տէնիզէ աթրըպ հէրիսի տէ պօղուշ-
տուտար . ատնուզատրըն պէքճիէրի տատխ ա շըրը
դօրդատատ գաչըպ պու շէյէրի նադ էթմէք իչէն
շէհիւէ կիթատիէր : Շ՛հիրին ատէմէրի կէրնպ ,
ձինէլինին պիրինի ուտուձա Յիսուսուն էօնիւնատէ
օթուրուչօր կէօրախուէր իսէ , օրան միւճիւզաթա
թատաճ ձիւպատէ դաստրատար : վէ Յիսուսուն գու-
վէթինատէն գօրգուպ , դազգարն նէրինէ կիթատն
տէյի րիձա էթատիէր : Յիսուս տատխ կէրի տէօն-
մէք իչէն գայրըզա կիրատկինատէ , պու շինձա պու-ըտն
ձինէլ օնուտան այրրըմազ իսթէմէզ , պիրէպինճէ կիթ-
մէք իսթէրիտի . լաքին Յիսուս գօյմէյմէյտի . իւրա
հայատէ էվինէ կիթ , վէ վար Ընատհըն ատնա էթ-
տիյի մէրհամէթի նադ էյրէ տէյտի :

Օ՛ԵՈՒՆՃՈՒ ԳԼԳ

Գ՛ԷօրդԷ-ի-ն շինձա պո-ըմատը : Ա՛պրԷտա ատա-
Էատըն ըպղրըմատը : Յայրատա-ն գԷզԷնԷն , վԷ հա-
չէաըն ըպղրըմատը : Յայրատա-ն գԷզԷնԷն
չէղԷւ գատրԷն շինձա պո-ըմատը :
Գ՛-ի . պատ 5 : Ա՛պրն . պատ 9 : Ա՛պի . պատ 2 :

Յիսուս Գ՛երգեսացիէրատէն գազգրատ Գ՛ալիլ-
եայա տէօնատուչինատէ , Կափատնատում շէհրինատէ
պիր խանէտէ , օնու տէչնէմէք իչէն էթրաճատան
պաշընա թօփրանմըշ օլան Գ՛ահուտիէրին վար-
դապէտլերինին վէ օգուտու շյարընէն էօնիւնատէ վազ
վէրիր իչէն , շինձա վէրսին տէյի Յիսուսուն հու-
զուրունա գօմազ իչէն տէօրթ քիշի պիր քէօթ-
բիւտիւ եամէտազըտա գազատրըրատ կէթիրատիէր : Գ՛ա-
քին ձէմատէրն չօգուրու տէպէպէ օնու գատիու-
ատն իչէրի ոզմազ միւմքինատիզ օգատուզունու կի

ախտերինաե, ակը թաղրխա լել Յիսուսան պու-
լանաւղու մահալին տամինա չբգտրտար. վե թա-
վանը ահօքիսպ աչարադ, օ քհօթրիսմիս եաթա-
ղբյա հօգարրտան աշադը սարդրտրդ, Յիսուսան
էօնիւնե Հնախրտիլեր: Յիսուս տա օնդարրն իթի-
դաարնը կհօսմհյիլե, այ օղու, կիւնահլարրն աֆվ
օլսան ահախ: Անրինտա պու լունան օդուսու շլար
պունու իշխհատիքերինտե, ինտանրն կիւնահրնա
Ելահատան պաշդա քիսնե ահֆվլդ վերսհյէձհյի
իչին, Ֆիքհրերինտեն Յիսուս քիւֆիւրե տակր
ահօգ ահօյհյօր տհյի շհրտատի քեսհյէ պաշդա-
տրդար: Յիսուս տակխ օնդարրն եաղնդշ Ֆիքհրինի
ադնտատյրդա, օնդարտա սիւտ Իտխդ, նե տակր պու
տիւշհնտախդիւնիւզ. պակր քհօթրիսհ կիւնահ-
լարրն ահֆվ օլսան տհյհատ քհտատ ղօրյ տրդ,
Ելահա շիւքիւր վերսրե, պհօյհե շհյ կհօտախ-
ղիւհյիւզ հօղուսու տհրիտիլեր:

Ելահա շիւքիւր վերսրե, պհօյհե շհյ կհօտախ-
ղիւհյիւզ հօղուսու տհրիտիլեր: Ելահա շիւքիւր վերսրե, պհօյհե շհյ կհօտախ-
ղիւհյիւզ հօղուսու տհրիտիլեր:

Օնտան ատղտա Յիսուս էլտհյն չբգրդդ, վատ վհ-
րերե կհօսմրիւք թարադքնա ատղրու կիտեր իքհյն,
Ատաթհօտա իտմինտե պակր ատհտ կհօտախ քհ,
կհօսմրիւքձիւլիւք էտեր իտխ. վե օնտա տհօնիւտ,
դատե պակրմձհ կհլ տհտխ: Օ տատ հեր պակր շհյհ
պդրտադրտդ Յիսուսան արդատրնտան կհրթտխ: Ատղ-
ղտա պու ատհտ Յիսուսու պդրտ քհնտխ էվինե կհօ-
թիւրտխ, վե օտատտա շայհրտդերհ իւե պակրիւքատե
Յիսուտա պակր ձհսհտ սուֆրտա վհրտխ. վե պու
սուֆրտյտա ատսթհու օլսն ախեր կհօսմրիւքձիւլհյե
տե տատվհթ օլունմհուշուտուլտր: Կհօսմրիւքձիւ-
լիւք սհնտատթր Ելահուտիլեր իտնտինտե քհօթհու-
պակր իտխտ էտինմհշ, վե կհօսմրիւքձիւլհյե մհքդուհ
վե պհինտմհուս ատհմհյհր տայդրմդշ օլտուդտարրնտան,
Փարիսեցիլեր վե օղուսմհուշլար պունու իշխհատիքե-
րինտե, կհօսմրիւքձիւլհյե վե կիւնահքհտարդատրա
օթուրուլօդտար տհյի Յիսուսան վե շայհրտհյերհ-
նին հադդրնտա մդրդտատնմայա պաշդատարտար. Յի-
սուս տատխ ատղտարտա հհքիտ լատդտ տհյհ, իւտա
խտաթհյերհ լատդտ տրդ. պհն տհ տաւհհյեր իչին
կհդհմհշհտ, իւտա կիւնահքհտարդատրդ թհօվատհյհ
չադդրմտդ իչին կհդհմհշհտ տհյի ձհվատդ վհրտխ:
Պանուն իւզհրինե Յովհաննհս Ա կրտխհին վե Փա-
րիսեցիլերին շայհրտհյերի չօգ վհրհհյ թուքտա-
տար, ուղուն ուղուն տուս հտհրհյեր. վե Յիսու-
սունքիլեր նհյհոլ իչմհք արդատրնտան տրդտատ տհյի
տհ պակր ահօգ չբգտատ: Յիսուս տատխ պու շհյհ
թհմունհ իւե ձհվատդ վհրտխքտհն ատղտա, վատդթ

կելէձէք քի պէնիմ շայլրտալէրիմ ան պէօյլէ ըս-
յապէթլէր եռէձէքլէր ան:

Յիսուս պու շէյլէրի անօյլեր ինքն, Յայրոս
իսմինաե Նահուսիլէրան պիր միւթէպէր ատմ
կէլիպ Յիսուսուն այաղընա ան ուշուս. վէ օնլէրի
հաշընատա պիր զրզընըն էօլմուտ դափռուսունա կէ-
թիշմիշ օլսուդու իչին, չափըճադ կէլիպ էլինի
օնուն իւզէրինէ գէյարադ շինջա վէրմէսինի ըռնա
էաէր իսի: Յիսուս տանսի պէկլէսինճէ կինմէք
իչին շայլրտալէրի իլէ գալգտըյրսա, հօլսա քիւ-
լէկէլէնճէմաաթըն ատատընատա հայիղլի պիր գադը
(քի զամանը օնլէրի ադնատըն պէրի պու իլէթսին
էղինկի չէքէր, վէ օլսընճա վարկէթինի հէքիմ-
լէրէ վէրմիշ իսի ան ատրտինէ պիր չարխ կէօրմէ-
սինքսին պաշգա տահա զէյատէ ատրմընշ ըտը,)
Յիսուսուն վէրտիկի շինջաները իշիթմէյինէ, օ-
րադա կէլսի, վէ գամի իթթիֆադատա եավաշճա Յի-
սուսուն ատզատընատան բուսատընա ատզունատու-
վէ անլատի թէքմիլէն շինջա պու:ռու: Օ վագթը
Յիսուս տանսի հէր չէյի պիլմէսինէ պու չէյի աղ-
նադրադ, ատզատընատաքի ձէմաաթա ատզուս ան-
ատու. վէ բուսատա ատզունան քիմ իսի տէյի
ատու ատաղ էթտի: Ե յայիտալրի ձէվատ վէրտի, վար-
գադատ, պու գատար իսադընը ատատընատա սզդըշ-
մընշ օլսուդա, պանա ատզունան քիմ ատր տէյի սու-
տալ էտկյօսուն տէտիլէր: Յիսուսուսա պիլէրիմ
քի պաշգաճա պիր թատզըլսա պանա ատզունան
օլսու, վէ պինտէն պիր գուվվէթ չըգտը տէտի.
վէ պու չէյի եավաճը պուլմադ իչին թէքրար

ատօրթ թատաճա պադընըզըմ: Օ վագթը գա-
րը եավաշըդը չէյին կիշի գամմայաճաղընը կէօ-
րուպ, վէ կիշի եավաշըդը իչին գօրգուպ տիթ-
րէյէրէք, քինատկինատէն կէլսի Յիսուսուն այա-
ղընա ուշուշու, վէ քինաճսինէ ատզունատուղու
անատնադրադ շինջա պուլսուղունու եէրլի եէրինճէ
նադգ էթտի: Յիսուս տանսի օնա, զրզըմ, եհս-
րէյինի գամի թութ, էթիխդատըն սանա շինջա
վէրտի. կիշի ատլամէթ իլէ ատի: Պու գադընըն
իչն պիթմէք իւզէրէ ինքն, էօթէտէն Յայրոսուն
էվինատն ատմընշ եէթիշիպ, զրզըն էօլսու, ատ-
թըզ վարդագատ զահմէթ վէրմէ ատսինշէ: Յի-
սուս պունու իշիթմէյինատ, օ միւթէպէր քիշիյէ
ատօնիպ, եհսրէք վէրտի, վէ գօրգմա, էյի ըմ-
գադընը գաճընը գամի թութադատն օ սադաշընը ատի:
Պէօյլէճէ Յիսուս էվի եէթիշմէյինատ, վէ օրադա
պիր չօգ խալգ թօփռանըպ, (Նահուսիլէրին ա-
տէթի իւզէրէ) ադնայընշընատ ըտա չադընըպ պա-
գընտըգնատընը կէօրսէյինատ, նէյի թէքրար է-
տիպ ադնայօրսունուզ. պու զրզ էօլմէմիշ, ինա
ույուլօր ատի: Օնատ ասհէհ օնատադ էօգսու-
ատէյի ֆինիկէրէրինէ գօսուգատընատան, պու ատօյ-
նէսինի շէյէ կիւնէրինէ: Պատհու Յիսուս եա-
նընզ քինատ իւչ շայիրսինի, վէ զրզըն փէտէ-
րինի վէ վաճսաէսինի պէրատէր ատզուպ, կիթտի զրզըն
եանընա եադնաշատ. վէ օնուն էլինատն թութուպ,
էյ զրզ, սանա էմր էտէրիմ քի այադա գալգտաըն
ատի: Պունու ատօյնէտինի կիսի զրզ չափըճադ
ասգատատ, վէ արչըսյրտ գալգտատ ինուրիմէյ պաշ-

լասը: Վ֊ Յիսուս պու միւձխւզաթըն սահխհ֊
լելնի կէօսթէրմէք իչին, դըզա ևէյձէք վէրին
քի ևէսին ոէյի ամթալարընա էմր էթտի: Վ֊ օ֊
բատան չըզարըգտան սօղրա, Յիսուս տահա ախէր
քէօլատա վէ ձխնլելէրէ շնչա վէրտի:

ՕՆՑԻՒՒՆՑՒ ՊԸՑ

Պբոպաբիկէթէ֊է էօՆըչե֊Ն֊ն, էլև գո֊ը֊ո֊Ղ֊
ապէ֊ջն, վէ ախէբ էլլէՆ֊ԼեԼէբչն շնչա պո֊Ղմաթը:
Յովհ. պաթ 5: Մ֊ապ. պաթ 12: Վ֊ե֊կ. պաթ 13:

Պիր ոէչա տա զաոիկ հօրթուտունաա Յի֊
սուս Նբուտաոէմ կվթտի. օրաոա Պրոպատիկէ,
հախատ Ռնթհզդա խամինոէ պիր հավուղ վար
լաթ քի, Ելահդն մէնյի կվնիպ օ հավուզուն սու֊
յունու զարը շնթբտրդընաա իչինի ամթըմոզ իչին
տուրնու տուրնու իլնթնիլներ օ հավուզուն ևանընն֊
տա պնքներ իտիլեր. վե օ ատյուն զարը շնթդը վա֊
դթտաա քիմ քի իւք նվվել իչինի ամթը լըտաա,
հեր նե իլնթտ ատհխպի օրուբտա օյատն, հաղընդ
օ ատյմ թնէքմիլ շնչա պուլուբուտու: Յիսուս
պուբտաոա պիր ատյմ կնօրտու քի, օթուղ սէ֊
քիղ սէնե տիր նօյնե իլնթնլե զաղընշտրդ. պունուն
ևանընտա կիտիպ, շնչա պուլմոզ իտթնրմիտին տնյի
սիւտլ նթտի: Օ տախն նՖնոտիմ, պինի թտու֊
թուզ վապթըրդըտա հավուզուն իչինի ամթաձոզ
պիր քիմոէմ օլմոտըդընտան, սէն զրմդըտանդըպ
տավրանընձոյա զաոտտր, ախէրի սըրտմը ալը
տնյի: Օ վազրնի Յիսուս օնտ այոզտ զալդ, ևո֊
թաղընը տլ կվնթ տնյնի անոէ, օ ատյմ շնչա

պուբտաս. վէ ևամթաղընը ատզտաընա ալդտ ևիս֊
րիւմէյ պաշկտաոը. լաքին օ կիսն շաբաթ օբտու֊
ղունտան, Նահուտիկեր պունու կնօրտիք֊էլէրինս֊
տէ, օ ատյմէ խրդըսանդըտ, պէօյլէ նտմուտուն ևա֊
տաղ նթտինի շաբաթ կիսնիւնտոէ նիչին ևամթաղընը
տմդըշ կնօրթիւրիւօրտուն տնյմէյ պաշկտաոդըտ:
Օ տտևի պտնա շնչա վէրին պէօյլէ տնօյլէտի տնյի
ձէվտաղ վէրտի: Նահուտիկեր պունու տանա տնօյ֊
լէյին նտտդը տտէմ խմիշ տնյի սիւտլ նթտիկեր.
շնչա պուլան բտա օնուն քիմ օբտուզունու պիդ֊
մէզ խտի. չունքի Յիսուս օնտ շնչա վէրտինի տն֊
տէ, օ ևէրտէն կիտիկ նիւզնիկնու տաղկտմը շդտը:
Նյաքին սօղրա Յիսուս տաձոտրտա պու տատյմ
բտամթ կնդնուկ, իչմթե շնչա պուլտուն, պիր տա֊
հա կիսնտհ իշւնյմյմէյ պտղ քի, հալին տահա
ֆնինա օլմտըդն տնյտի: Օ տատմ տէ պունուն իւ֊
պերինե Նահուտիկերէ կիտիկ, քնտոինե շնչա
վէրին Յիսուս իտիկինի նտղկ նթտի: Օնուն իչինի
շաբաթ կիսնիւնտոէ պէօյլէ պիր շէյ եոփտըդը տէ֊
պէպէ Նահուտիկեր Յիսուսու հալաճնկ նթմէյէ
պաշկտաոդըտ: Յիսուս օնըդրաձնվտոկ վէրկոկ, փի֊
տէրիմ նտտդը քի տտիմա իշւնրտտ, օնուն֊ուբտա պիր֊
նքտտ պէն տէ իշւնրիմ տնյտի: Պունուն իչին Նա֊
հուտիկեր տահա զնյտտէ զուտտուբուզ, Յիսուսու
էօտոկուտմէք իտթնրկոտիկեր. չունքի եոդընդկ շա֊
բտթ կիսնիւնտու թուդմտմոզ տէյկկ, իդդա Նվ֊
հա տա վինտէրիմ տիր տէր, վե քնտոինի Նվդա֊
հա մոնէնա նտէր իտի: Օ վազրնի Յիսուս տտխկ
ուզուն ուզտտկյէ վտրզտտկտուբնտոդրդա, Նտ֊

հուսիկերին քէնաի հադդընաա օլան զիւխումիկրիւ-
նէ, եանի քէնաինին փէտէր Ալլահա մանէնաա, վէ
Ալլահ էվլատը օլտուդունա թադվիյէթ վէրտի։

Պունաան սօղրա ախէր պիր ադճա տա Յիսուս
քէնաի շայիրտալէրինէ պիր շապաթ կիւնինտէ էքին
թաղլաղըրընէն իչինաէն կէչէր ինքէն, շայիրտալէրի
ադճրգրդ, օ թաղլաղտաան արխա եախօտ պուղ-
տայ քէլէէլէրի գօփտումայըդա, աուճլաըրընէն իչինա-
էտ օվաղայարագ թէմիզլէյիպ եէրիտիկէր։ Պունան
իւզէրինէ տէ շապաթ կիւնինիւ փադ սադղամայօր-
ղար իշէյօղլար տէյի Փարիսեցիլէր մղըդտաանմայա
պաշլադտըլար ըսա, Յիսուս Դաւիթ մադդարինին
վէ քահանայլարըն էօրնէքլէրի իչէ ծնղարըն ազ-
ղընը դափաթտը։ Ադքին ծնղար, խուտուսա Փարի-
սեցիլէր քէօրչինմիշ օլտուդլարընտաան, ծնուն իւ-
թէտի շապաթ Յիսուս սինօկաագա վադ վէրիր ինքէն,
օրտաա ձէմաաթըն իչինտէ սադ էլի դուրումուշ
պիր ատամ պուլունուդ, Յիսուսուն հադդընա
քէօթու ակօյլէմիդ խաթէմիյիլէ, օնու թէձրիւպէ
էտէրէք, շապաթ կիւնինտէ շիֆա վէրմէք օլա պի-
լիրմի ակի ծնա ախուալ էթտիլէր։ Յիսուս տախի
ծնղարըն քէմ ֆիքիրլէրինին ադնտամայըդա, օ էլի
դուրումուշ օլան ատամի դարշըյընա չադըրըդ
տուրտուրտու։ վէ ծնղարա ակօնիւդ, շապաթ կիւ-
նինտէ էյի պիր շէյ եափմադմըդ տահա էյի ակը,
եօղսա քէմսէք իչէրիսինտէն պիրինին պիր զօյունու օլսա,

օ տա շապաթ կիւնինտէ պիր չուգուրա ախուշէձէք
օլսա, կիտախ օ զօյունու թուքուդ տա օրտաան
չըդարմազմըդ տէյի սիուալ էթտիքտէն սօղրա, եա
զօյունտան փէք չօղ տահա էյի վէ գըյմէթլի օլան
լինտանտա շապաթ կիւնինտէ շիֆա վէրմէմէլիմի տէտի։
Վէ պուս սէօվլէրինէ ծնղարըն ադղընը թէքրար
գափտաթտըդտան սօղրա, օ ատըմ էլինի ուզադ
տէյի էմր էթտի. օ տախի անլինտէ շիֆա պուլուդ
էլինի ուզադտա, վէ օ պիր էլի կիտի տաի տադլամ
օլտու։

Ֆէզալէրդ պիր ախէր տէճտա տա Յիսուս շա-
պաթ կիւնինտէ սինօկտաա վադ վէրիր ինքէն, ձէմա-
աթըն իչինտէ, պիր զաադը օլուդ, օնտէքիզ սէնէտէն
պէրի օնուն իչէրիսինէ շէյթան կիտրմիշ, վէ պէյնի
էյինտա թուքուրմուշտուտ քի, եօզարը պադա-
մազդատ։ Յիսուս պու զաադըդը Հուդա-տունա չա-
ղըրտը. վէ էլինի օնուն իւզէրինէ զօյուդ, էյ զաադը,
սինտէ, խաաթէէլիյինտէն խէլաա օլտուն տէտիյիան-
տէ, օ սէճիլ զաադը տէուզէլինտ պէյնի տօղրուտտու. վէ
Ալլահա շուքուր վէրիրտիտ։ Սինօկտանըն նադղըդը
պու շէյի կէօրտուկլինտէ, Յիսուսուն եահուդիդընա
խըղըտանադտաղ, վէ ձէմաաթտա թադկիր էտէրէք,
հաճիթտանըն իչինտէ իշ իշլէյիձէք ալէթը կիւն
վար. շիֆա պուլմայա շապաթ կիւնինիւ կէչմէյինի
տէ օ կիւնէքտաի կէլմէն տէտի։ Յիսուս տախի շու-
վէճհիլէ օնուն ադղընը դափաթտը. եանի նա-
մուսար հէր քիշիյի շապաթ կիւնինիւ հայվանընըդ
ախօրտան չէօվլէրէք կէօթիւրիւդ սու վէրմէյէ
միւսաաատ էտէր. իտտի պու զաադը Ալլահտան նա-

հապետին էվլատալարընտան օլարագ օնսէքիվ սէ-
նէտէն պէրի շէյթանտան պազըանմըշ ինքին, շա-
բաթ կիւնիւ օնու չէօղիւպ դուրմադըմըզ իգիթլա
տէյիլմի իտի տէտի:

ՕՆԻՒՐՀՈՀԻ ՊԱՊ

Օնիէ ատատէալըգըն ինիլիատ օլմասը: Ո-յոզ-
լօնօ, վէ էի-ը պազընըն գո-լո-նօ-ն ընճա
պո-լմալըգը:

Գ՚ո-հ. պաղ 6: Ա՚ագի. պաղ 5. 8:

Յիսուս պիր ատճա էալընըգ պազընա տուա
էթմէք իչին տազա չըգտը, վէ պիւթիւն կէճէյի
օրատա կէչէրտիքտէն սօղրա, սաղահտան էնիսը
քինանին ինանըպտըգը էանընա չաղըրտը. վէ օնըտ-
ման օնիքի քիշի սէչիսը օնըտըը քինոի ատաքեալ-
լըը թէամիյէ էթտի քի. տախնա պիլէպինճէ պու-
լանատնըտը, վէ իգիթլա էթտիյի հալտէ օնըտըը
էօթէյէ պէրիյէ վազ էթմէյէ վէ շինճա վէրմէյէ
կէօնտէրտիլին: Վ՚է պունըտըին իսիմլէրի շու ատը:
1. Սիմոն քի, Յիսուս օնուն իտինի Թէպոիլ է-
ատիպ պեատրոս դօտու: 2. Յակովբոս: 3. Յովհան-
նէս ատեատրանիչ. պու նէքի դարընտաշ. Օ՚նէրիթ-
էանըն էվլատալարը-զատըտըր. վէ Յիսուս պունըտըին
իտինի ատ Թէպոիլ էտիպ Բանեբեդէս դօտու քի,
կիւրիւլթիւ էվլատըտըը տէմէք ատիր: 4. Սիմոն
պեատրոսուն դարընտաշը Ընդրէաս: 5. Փիլիպպոս:
6. Բարդուղիմէոս: 7. Կէօմրիւքճիւ Մ՚ատթէոս
քի, ատեատրանիչ օլտու: 8. Թոմմաս: 9. Ալիէո-
սուն օղլու քիւչիւք Թաղըն օլունան Յակոբոս:

10. Թատէոս քի, Յուդա տախի տէնիլէր իտի:
11. Պանանըը, Իսխարիոթքէշ Սիմոն: 12. Ի-
սխարիոթտըը Յուդա քի, օղրա Յիսուսու զատը-
լատը: Պուտուրքալըրը տէչիքտէն օղրա, Յի-
սուս օնտարա պաշզաճա նատիհաթլար վէրտի. վէ
օ վագըթ Չէմնատթ տախի կէլէպ իւչէյինէ տէօ-
քիւլտիքլէրինտէ, օթուրտու վէ տօղուղ մութ-
լուլուգլարտան պաշկայարագ օնըտա օ ուզունվա-
ղը վէրտի: Սօղրա վազընը Թէքմիլ էտիպ աշազը
Ինսկյինէ, Յիսուսուն Հուզուրունա ույուղ պիր
ատէմ չըգտը, վէ օնա ալճաք էաէրէք, Էվինտէ,
էյէր խաթէրտէն պանա շինճա վէրէպիլէրսէն ատը
լտի: Յիսուս տախի խաթէրիմ քի շինճա պու-
զուն տէտիյի անտէ, ույուզուղու տէչ օլմադ Թէ-
պիլինտի. վէ Յիսուս տէօնէրէք, Մոսէսին նամու-
մուձխալինճէ կիմ, քինտինի քահանայա կիօս-
Թէր, վէ շինճա պուլտուղունա նէշան օլարագ Ը-
լահա դուրսան սուն տէյի օնա Թինպիհ էթտի:

Օնտան սօղրա Յիսուս Պախտանատա շէհիրնէ
կիրմէյինէ, օրատա պիր նէս պաշը օլուգ, պու-
նուն պիր Թանէճէք զըյմէթլի վէ տէվէնլու դու-
լու շէհիտ խատաթէլէքտէն եամըշը, հէմանէօլմէք
Իսպիր խոտ. պու նէս պաշը ատէր միլէթտէն
օլուգ, քինտի քէնտինէ Յիսուսա հէլմէյէ ճէսա-
րէթէտմէյինտէն, կիտիպ Յիսուսա բինճատէթ-
սինէր քի, կէլիպ շինճա վէրտին տէյի Դատհուտ-
լերին ատօղ սահիպի ատէմլերինի կէօնտէրտի: Յի-
սուս տախի հաչան քի կիրմէյէ պաշլատը, վէ հի-

նիւղ օնուն էվլինէ եադլաշտըլըմա, ևիւղ պաշը քէնտի տօսթլարընը Յիսուսա դարշը լինմայա կէօնտէրի քի, էվէ գաատար կէլմէյի զահմէթ ալմասընը, չունքի պէն պու լիճխատա լայըղ տէյիլիմ. էօյլէ քի Յիսուսուն հուզուրունա կէլնէպ կէօրինմէյէ տէ ձէսարէթ էտէմէմիշիմ տէտի: Ղաբին պու ճիւմլէ իլէ Յիսուսուն դուշագ ասմայընա կէլմէք իւչլէրի օլաուզունու աղնաատըղընաա, օ վագըթ ևիւղ պաշը գօշատա Յիսուսա դարշը էտգաը, վէ թէվաազուլա, էֆէնտիմ, պանա կէլմէյէ զահմէթ ալմա. պէն լայըղ տէյիլիմ քի խանէմէ կէտըէին. իլլա ատէմիմ շինճա վէրմէյէ եաըընըղ պիր սէօզունն քնաճի պիր տէտի: Յիսուս պունու իշիթմէյինատ, զէյատ թաատճուպ կէօսթէրտի. վէ տէօնիւպ եանընաա պուլունան ձէմաաթա, սիզէ սահիհ սէրիմ քի, Խրայիլիլէր մապէյինէ տէ պէօյլէ իլէիգաա կէօրմէմիշիմ. իմտի պիլէօնիզ քի կիւն ատղուսան վէ կիւն պաթըսան ձէննէթէ տէօքիւլէճէքլեր Աբրահամընա, Խահակընա, վէ Յակոբուա պիրլիքտէ. վէ ծնըարընէվլատլարը տըշարը տիւշիւպ ձէհէննէմէ կիտաճէք ալըճըլար տէտի: Պատհու ևիւղ պաշըդա տախի իլէիգաա էտմէյէն կիտի էօնէյի անտ, խատթէ շինճա պուլսաս:

Օ՛ԵԻՉԻՒՆՃ՛ԻՒ ՊԸՊ

“Նայէն ձէհրինպէէ էօլէ՚նէ՚ն ապաչմասը: Ակ՚ահաէտ գաբըձը ընէօվպէսէ: Ն՚էնճինէն ընէմնէլէ: Պ՚ա՚կ. պաա 7: Ա՚ապ. պաա 11.12: Ա՚ապէ. պաա 3:

Պունուն իրթէսի կիւնիւ Յիսուս շայիրալէրինէ տայդատը. վէ շէհիր դախուսունա եադլաշտըգընաա, օրատան պիր էօլիւ չըգարտըգլարընը կէօրտիւքտէ, պիր տուշ դարընըն պիր թանէճիք կիւլատըրտատ. վէ պիրէպինճէ չօղ ճէմաաթ ատա վարընատ: Ֆաչան քի Յիսուս վալիսէպինին ադլատըղընը կէօրտիւյիւսէ, օնա ածընատը, կիտիպ թագուճա եադլաշտը. վէ վալիսէպինէ ադլատա տէտիքտէն սօղրա, էօլիւյէ տէօնիւպ, տէլի գանընը, սանա էմի էտէրիմ քի դալգասընն տէտիպի անտէ, էօլիւ չատը ճաղ սաղալընատ գալգատը օթուրտու, վէ տէօյլէմէյէ պաշլատը: Ճէմաաթ պունու կէօրտիւքլէրինտէ հայրատմատա գալատըտատ. վէ Ընահա շիւքիւր վէրդիէ, Ընահ պիզի սէվէր իմիշ քի, իչիմիզտէ պէօյլէ պէօյլիք պիր մարգարէ չըգատտը տէմէյէ պաշլատըտատ:

Պու շէյ Նահուտխրաանընն հէր թագրաճինա եայըտատագ, հաւիկատէ պուլունան Յոհաննէս Ա՚կրատիչէ տախի կիտիպ, Յիսուս պէօյլէ պէօյլիք պէօյլիք միճիւզաթատ իչէրէյօր տէյի նադլէթտիէր. օ տախի Յիսուսա էտէճէքլերի իրթիգատա հադղընատա շայիրտըէրինէ, տահա զիյատ մէթատնէթ վէրմէճ իչէին, ծնըատան իրթիսինի, կիլճէք

Ա՛նչա անդամանն, հօդաս ախէրմի պէ՛քէյէլիմ տէյի Յիսուսա սիւալ էթմէյէ կէօնաէրսան։ Յիսուս սա օ վազըթ օնլարըն կէօզիւ էօնիւնտէ խաախթէլէրէ, քէօրլատա, վէ ձէնկիլէրէ շինճա վէրէրէք, կիտին կէօրախ-քըլընըխը Յովհաննէս Ա՛կրաիչէ նազլ էսին ան՛չէ օնլարա թէնպիհ էթտի։ Պաահօս Յիսուս ձէմաաթըն հաւզընսա Յովհաննէս Ա՛կրաիչին հազդընսա շէրիֆլի մէտինէյէ ա՛ծլէմէյէ, վէ օնսուն կիսալ պէօյիւք մաղդարէ տինեսյա կէլմէմիշ տիր ան՛չէյէ պաշլատը։ Վէ պէօյլէ պիր սաէտին վազըդըտա թէփրինիպ կիտնահլարընսան ա՛ծմէ՛տիքլէրի ւէ՛ին Նահուտիլէրէ վայ վէրտի։

Օնսան սօղրա Սիմոն Իսկինսէ պիր Փարիսեցի Յիսուսու քէնտի էվինէ թաամա տավէթ էթտի։ Վէ հաչան քի Յիսուս օնսուն տուշքաչընա օթուրուսուսա, օ շէհիրին իչինտէ նամը պիր կիտնահքաար դաըը օլուպ, Յիսուսուն օրսուսա պուլունտուղունու իշիթմէյիլէ, պիլէսինճէ թամըը դուու լաթինճ եազ ազափագ, կէլտի Յիսուսուն այաղընա սուշամու։ Վէ էօյլէ ազլատըտը քի, կէօզ եաշըաբլա Յիսուսուն այաղլարընը ըսլատըը, սաչլարըյլա սիլէէ, վէ այաղլարընը էօփէրէք օ եազը իւզէրինէ սիւրէր լոխ։ Սիմոն Փարիսեցի պունու կէօրուչինճէ, Ջէքրինտին քէնտի քէնտինէ, էյտէր քի Յիսուս պիր մաղդարէ սաէմ օլսայըտը, պու քէնտինէ ասդունանըն կիտնահքաար պիր գադը օլսուդունու անլատըտը սէրսէ։ Յիսուս օնսուն Ջէքրինտին կէչինէ ասլնատայըտա, Սիմոն, սանա

պիր շէյ սիւալ էտէճէյիմ. պիր սաէմ ինքի քինինին պօրմու վարըտը. պիրինին պօրմու պէշ հիւզ, օ պիրինին էլլի զուրուշ ուսու. ալաճաղ սահիպի պունլարըն դուտուէթի օլմաըդըղընը կէօրմէյիլէ, էրքինինին պօրճունու սա պաղը շլսաը. շինճի նէ սէրսին, օ պօրմու պաղը շլսայան սաէմ պու էրքինին հանկըտ սահա զիյատ սէվէր սէտի։ Սիմոն ձէվապ վէրիպ, սանա էօյլէ կէօրինճի ը.քի, պօրմու չօղ օլան զիյատ սէվէր սէտի։ Յիսուս սա խոսի ստօղրու շէրսաէթ քէսսին սէտի. պաահօս զաըըյա ստօղրու սէօնիւպ, Թէ.քրսաը Սիմոնա, կէօրիւյօրմուսուն պու զադը նէ եափտը. պէն սէնին խանէնէ կէլմէմ, սէն (նիճէ քի միսաճիր սէվինէՐԻՆ սաէթի տիր) սույու ա՛յաղընը խուդամընսան, պու՝ կէօզ եաշըյա ըսլաթտը, վէ սաչըյրյա սիլտի. սէն սանա պիր մուհապէթ էօփիշու վէրմէտին. պու՝ շուրայա օթուրսուղում սաութպէրի այաղլարըմը էօփմէք քսին վազ կէլմէյօր. սէն եաղըյա պաշընը եաղլամընսան, պու՝ թաթլը զօղուլու եաղըյա եաղլասաը. իսնի սանա սէրիմ քի, իշւէտէյի օ զաուսաը կիտնահքաարը սաճլ օլսուն, չունքի պէնի չօղ սէվտի սէտի։ Ստօղրա սուս զաըըյա սէօնիւպ, ձիւմլէ կիտնահլարին սաճլ օլսուն սէտի։ Պունու սէօյլէտիյինտէ, ասկըրլէր սէ Թէ.քրսաը Ջիքրիսէրինտէն Յիսուս քիմ սիր քի, ինսանըն կիտնահլարընսա սաճլ լոզ վէրէյօր սէյի սիւշինճիւրսիւլէր։ Ո վազըթ Յիսուս Թէ.քրսաը զաըըյա, իթիխատըն սէնի խէյսա էթտի. վար սէլամէթ իլէ կէրինճ կիտ սէտի։

պունաան սօղբա Յիսուս շէհիրլերի վէ քէօյ-
լերի սօլաշարաք, վէ ՀԷմաաթա ուլուլիւ պէ-
ուլիւ թէմսիլլէր իլէ վազ վէրիրէք, շու թէմ
ալիւ տէ սէօյլէուի. վէ պիր էքինճի վարըոը քի,
Թաղլաբընա էքին էքէրիուի. օ Թօխումլարաան
պիր հիսաէսի եօլ լուդէրինէ ուլուշուպ չըղնաանաը,
վէ գուշլար կէլիպ եէուիլէր. պիր հիսաէսի առ
Թաշլըդ եէրէ ուլուշուլ քի, Թօխրաղըն իչինաէ
քէօքիւ օլմաաըղընաան, չիլէնաէյի կիպի, կիւ-
նէշին ընըճաղընաան դուրուուու. պիր հիսաէսի
առախ ուիքէնէլէրին իչինէ ուլուշուլ, վէ օրաուա
հաարլ օլմայըոա պօղուլուու մէյվէ վէրմէուի: Ույա-
քին էյի վէ սէվիզ Թօխրաղա ուլուշին հիսաէսի,
հաարլ օլուու, պէօյլուուլ, վէ զանի մէյվէ վէրուի.
էօյլէ քի պունաարաան պաղըոը պիրէ օՀԹուզ, պա-
ղըոը ալԹմըշ, վէ պաղըոը ևիւզ վէրուիլէր ուէուի:
Տի-
դընաը կէլուէյի կիպի, ենինիլուպ ուլուշէրիլէր: Տի-

քինէէր իչինէ ուլուշին Թօխուա ծնըաըը կէօսԹէ-
րուր քի, կէրչի Ասաա քէաամընը ուէյնէրիէր, անձաղ
ուէնաա մէշղուլէյէԹէրէուի, եաիօա գէննէվինէիքէրէուի,
վէ ահէր շէյէր իչէ պօղուրուպ մէյվէ վէրմէզէր:
Ույաքին էյի Թօխրաղա ուլուշին Թօխուա ծնըաըը
կէօսԹէրուր քի, էյի գալպ իչէ Ասաա քէաամընը
գաապուլէուէրէր, ապգըաըաը, վէ սապըրըա սէրէ
ևիւզ, եաիօա ալԹմըշ, եաիօա օՀԹուզ մէյվէ
վէրուիլէր:

ՕՀՆՏԻՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՂԱ

Յովհաննէս Ա՛իպտիչին պաշընըն էօսիլէուէ: Յէսու-
սո՛ն պէշ վէ եէուէ էօՀէյիչէ պիննէէրցէ ապէՀ պօ-
յո՛ճաաը. վէ պէնիչ ի-պէէրինուէ կէօչի-նՀէուէ:
Ա՛ապՀ. պաաղ 13: Ա՛ապէ. պաաղ 6: Պ՛ո՛Հ. պաաղ 9:
ՅովՀ. պաաղ 6: — Յո՛. ի. 32:

Նահուախթան փաաէշահը չորորդապէա
(բէէսի էրպաա) ասինիչին Հերովդէս պիր միւա-
ասէթաին պէրի Յովհաննէս Ա՛կրաիչի ԹուԹուպ
հապիսէ գօմուշուուու. վէ սէպէպի շույուուու-քի,
Հերովդէս քինաէ գաարընաաշընըն զէվճէսի Հե-
րովհիայը ալուպ զաապ էԹմէյիչ իշէսէկի շէ-քինէք
վէրիճի մէքրու ՀարէքէԹի իչէին Յովհաննէս
օնաա ԹէՀքաիր էաէր վէ նասիհաԹ վէրիր իսի:
պու շէյ իչէին Հերովդէս հէր նէ գաաաար Յով-
հաննէս Ա՛կրաիչի էօլուրմէք իսԹէր իսոյիսէ
աէ, ձէմաաԹաան գօրգաարըոը. չունքի ձիւմլէսի
աէ Յովհաննէսի պէօյուք մաարգաարէ սայաարըաը-
լար. ՀաԹԹա Հերովդէս քինաիսի տաիսի օնաա

աղեղ վէ տալիհ պիր ատէմ նէրինէ ղօնմուշ տուր։ Պու ճիւմլէ հաչան քի Քէօրօղլունըն տօղտուղու կիւն կէլտիկինտէ, քէնտի ըրձալըրընա փատիշա- հընի պիր գըյաֆէթ էթտի. վէ ճըլարըն էօնիւնտէ Քէօրօղլունըն գըրգը գատըրը օյնատըրդըղը, Քէ- օրօղլու ճուն օյնատմասընը օ գադար պէյէնտի քի, հէր նէ քի վիւչութ խըլթէրտէն, փատիշահըլըղըն խազրալըա գատար դա խըլթէրտէն սանա վէրիրիմ տէյի գըրդա եէմին իլէ սէօզ վէրտի։ Գըրգըրա պու խուսուսդա էվվէլճէ վասիէսինտէն նասիհաթ- լընմըշ օլմալըդա, էյինտէ պիր թէփի թութուպ, Յոհաննէս Մկրտիչին պաշընը ճուն խուդէրինէ գօյարագ քէնտինէ վէրմէսինի Քէօրօղլուտան խը- թէտի։ Քէօրօղլու իւչ տըլըմ պու չէյէ կիւձիւք կէօսթէրտի. լաքին սօղրա էթմիյի եէմինի ալէյհ թութարագ, ատէմ կէօնտէրիփ Հաթխաթունէ պաշընը քէստիրտի. վէ գըզըն մաթլուպու խուդէրէ թէփսիյիլէ պաշըմը կէթիրիփ էլինէ վէրտիլէր. օ տա կէօթիւրիւփ փատիշահի Քէօրօղլույա վէրտի։ Պատէհու Յոհաննէս Մկրտիչին չըգըրտըղը կի- լիսէ թէնինի գաղըրըլար կէօմիւլէր. վէ կէլիփ պու չէյի Յիսուսա նագլ էթտիլէր։

Օ վագըթ Յիսուս տախի Քէօրօղլունուն էթտիյի քէմքէյի, վէ քէնտի վաֆէրըը տա իշիտիփ, պու Յիսուս քիմ օլմալը տըր տէյի արգադարընա ախ- չէրէք ալատըղըը իշիթմէյիլէ, քէնտիսի տէ Քէ- օրօղլուն հիւքմիւ ալթընտա օլան Թօփրագտան չըգար. վէ չօլտաքէրի իլէ պիրլիքտէ կէմիյէ կի- րիփ, Բէթսայիտայա տօղրու կիթտի։ Ճէմաաթ

պուն ու իշիթտիքլէրինտէ, էթրաֆտան Յիսու- սուն պաշընա թօփլանըբ, քէնտի տէ ճըլարըլա պիրլիքտէ թէնհա պիր տաղա չըգար. վէ օրատա ճըլարըյլա վէ ճըլարըն խասթալարընը չիֆա վէրիր իտի։ Պէօյլէ վաղը ուղանըրք, թամամ վաղթը տա կէլտիկինտէ, Յիսուս ձէմաաթա աձըրը. վէ պու գատար ատէմ նէյէձէք էքմէյի նէրէտէն սաթըն ալաձաղըզ տէյի, Թէձրիպ իչիւն Փիլիպպոսա սուալ էթտի։ Օ տա հէր պիրի պիրէր լօգմա տախի նէյէձէք օլամազ, պունլարա իքիյիւզ գուրուշ- լուգ էքմէք եէթիշմէզ տէտի։ Պիրազ վաղըթ տահա կէչտիքտէ, առաքեալլար Յիսուսա ար- թըգ ախշամ օլտու, ձէմաաթը պըրագ քի հէր քիշի էյլինէ կիտիփ էքմէքլէրինի նէսնէլէր ալսըն- լէր։ Յիսուս ճըլարա, կիտմէք նէ լազըմ. ճըլարա նէյէձէյի սիզ վէրին տէտի։ Անտրէաս տախի նա- նըմըզտա նէյէձէք պիր չէյիմիզ եօգ տուր. նա- լընըզ պուրատա պիր տէլի գանըմըն պէշ արփա էքմէյի իլէ իքի տէ պալըղը վար. լաքին պու գատար ատէմէ օ նէ օլաձագ տէտի։ Յիսուս ճուն սէօյ- լէտիյի չէյի հուզուրունա կէթիրթտիլէր. վէ ձէմաաթը խուդէր էլլիշէր պէօլիւք պէօլիւք օթ- լարըն իւզէրինէ օթուրթտուրտուլար տէյի էմր էթտի. վէ օ պէշ էքմէյի վէ իքի պալըղը էլինէ ալըր. մուպարէքլէտի, վէ պէօլիւպ օ ատէմլէրէ տաղըթըլըլար այլը չագիրտլէրինէ վէրտի քի, գարըլըրտան վէ չօճուգլարտան մատա պէշ պին քիշի գատար վարըտըլար։ Օրատա պունլարըն հէփսինտէ պիր էյիձէ տօյտուգտան սօղրա, ար-

թան փարչալարը թօփլայըպ պիր ևէրտէ սաղլա-
սընլար տէյի շայիրտէրինէ թէնապհ էթտի քի,
ծնիքի սէփէթ տօլսու, վէ պիրտզ տա պալըգտան
արթտը: Ա՛էմտաթ պու պէօյուք միւճիւզաթը
կէօրմէյիլէ, Յիսուս տա աշըրը մուհապէթ պաղա-
տըլտը. վէ օնու քէնտիլէրէ փատիշահ զօմագ իս-
քին Յիսուս պու շէյի ադնատըզընտա, ևիւզնունու
սաղլատը, վէ ևալընըզ պաշընա թէքրար տադա չէ-
քիլտի. վէ շայիրտէրինէ սիզ կէմիյիլէ ադնիզին օ
պիր թատաֆընա կէչէն, պէն տէ զարատան ևիս-
րիսյէրէք արզանըզտան կէլիրիմ ադտի: Ա՛ագան քի
շայիրտէրի կէմիյէ կիրիպ աչըլտըտը ըտա, կէձէ
տէ իւսթէ կէլտիյինտէ, պիր քէսքին րիւզկիար
ատը, վէ էօյլէ չալըգանատադ կիտէրէք նքէն, պիր
տէ կէօրտիւէր քի էօթէտէն Յիսուս տատըտատրդն
իւզէրինտէն ևիւրիսյէրէք քէնտիլէրէ տօզրու կէ-
լիյօր: Օ վագրէթ պուննատ ալթիւսթ օրուպ չազ-
րըշմայա պաշլատըտտ. Յիսուս տատի պէն իմ,
ևիւրէյինիզի զամի թուխթուն գօրգմայըն տէյի օն-
ատա սէս վէրտի: Պետրոս չաիրձադ սրչըյտըպ,
էֆէնտիմ, էյէր սէն իտէն, պանա տա էմր էյլէ
քի տույուն իւզէրինտէն ևիւրիսյէրէք ատնընա կէ-
լէյիմ տէտի: Յիսուս տատի գալգ կել տէտիյի
անտէ, Պետրոս կէմիտէն աշադը էնտի, վէ տինի-
պէն իւզէրինտէն ևիւրիսյէրէք Յիսուսա տօզրու
հադատաշատյրտա, օ վագրէթ իրի տատըտատրտան ևիս-
րէյինէ պիր գօրգու տիւշիւպ պաթտը կիտի օ-
տու. վէ տանն էֆէնտիմ, պէնի գուրթար տէյի

չադըրմայա պաշլատը. Յիսուս տա տէրագէպ է-
լինի ուզաթտը օնու թուխթու. վէ իրիհատադը,
նիչէն շիւպհէ էթտինն տէտի: Ա՛օղրա Յիսուս կէ-
միյէ կիրտիյինտէ, տէնիզ էնիպ թէսքին օտու.
վէ կէմիտէ պուրննանատ պու միւճիւզաթը կէօր-
տիւքէրինտէ, հէվիտի տէ Յիսուսուն հուզու-
րունատա եէրէ գատիանըպ սէճտէ էթտիյէր. վէ սա-
հհ օտատագ սէն Ա՛ըտահ էվտատը սրն տէտիյէր:

Պիր պաշգա տէֆտա տահա Յիսուս էօյլէ պիր
չէօղ մահատէ, պաշընա պիր չօղ խատը թօփլան-
մըշ օտատագ, իւչ կիւն միւթէմատի օնատրա վազ
վէրտիքտէն սօղրա, ադընդմըշ վէ եէյէճէք պիր
շէյլէրի օրննատըզընը կէօրմէյիլէ, օնատրա ադընտը.
խմոի շայիրտէրինէն էտանընատա պուրննան էատը-
նըդ եէտի էքմէք, վէ պիր ճիւզի տէ պատըգա
միխթատ լիդ շէյ իլէ, գարըտատրան վէ չօճուգ-
տատրան մատա տէօրթ պէն քիշի տօյուրտու. վէ
օրատա տա օ էքմէյէն փարչատարընատան եէտի
զէնդիլ տօլուտու արթտը:

Օ՛ՆԳԻՉ ԼՈՒԿԱՅԻ ՊԱՏՊ

Վ՛ատանդը գարըքը գըղըքը ղէֆա պո-ղմատը:

Մ՛ատթ. պատ 15: Մ՛արկ. պատ 7:

Պիր տէֆտա Յիսուս քէնտի գըզգանճ տիւշ-
մընէրինատէն պիր ազ վագրէթ ևիւղևունու սաղա-
մադ իչէն, Ա՛ահուտիսթէատանատ չըգըպ, Տիւրոս
Սիդոն թատըր օրննան տինտիպէրէն թատրաֆնա-
րընա կիթտի: Օրատա Վ՛ատանդը տինտիզ պիր
գարը գարշըտընա չըգըպ, Վ՛ատիթէն էվտատը հ-

ցինամիմ, զըզըմ հէյթանաման թուխթուխմուշ էղե-
յէթ էբկյօր, պանա մէրհաւէթ էյլէ ոէյի քէն-
ոմնէ ոօղըու չաղըլտարտագ լինա էոէրիոի: Յի-
սուս ոախի իւք ազըզա օնուն հիշ նիւզինէ պագ-
մատ. ձէվաղ ոա վէրմէոի: Ոօղրա շայիրալէրի
շու զաղըլը նօլտա քի ոէոի քէոիլմէն ոէյի Յի-
սուս ոա լինա էթոիլէր խոէ, օ վաղրէթ Յիսուս
օնզարա պէն պաշզաղը իչին կէօնոէրիլմէմիշիմ,
իլտա Խարայէլլիէրէրին զայդ օլմու շ զօյաւնդաղը իչին
կէօնոէրիլմիշիմ ոէոի: Գաղը թէքդաղ կէլիոդ
Յիսուսուն հուզուրունա զաթմաղը, վէ ոէձոէ
էոէրէք, էցինամիմ, պանա նաղդաղմ էյլէ ոէյի
լինա էոէր խոի: Յիսուս թէքդաղ ձէվաղ վէ-
նա, զօյէր քի իւք էմմէ չօձուգդաղ ոօյսուն-
լար. չօձուգլաղրն էօնէնոէն էքմէյի ազդագ ոա
քէրիէրէ ոէթոդ նաղըշմագ ոէոի: Օ ոախի
էցինամիմ, վաղրա ոէօյլէոէյին հազ ազը. լոքին
քէլիէր ոէ ոօղոաղրնուն ոաւճիրոաոնուն ոուշէն
զըզընթըրաղը նէլիէր ոէոի: Օ վաղրէթ Յիսուս,
էյ զաղը, ոէնէն նէթնէզաղն պէօյնուք ոէս. օնուն
իչէն նաղդ քի խոթէյօրաոն էօյլէ օլուն ոէոի.
վէ Յիսուսուն զրա ոէօղնա ոէօյլէոէյի ոնոէ օ
զաղրնըն ձէնէն զրզը շինձա զուլուս:

Ոօղրա զրա մահալէրոէ, Յիսուսուն հուզու-
րունա, շինձա վէրմէն ոէյի ոաղըր վէ ոէյնէզ պէր
ոաէմ կէթէրոիլէր. Յիսուս ոախի օնա շինձա
վէրոի. վէ էօթէյէ պէրնէյ թէկուոթուր էոէզ ոէ
Փարիսէոիլէրէրին զըզպանձլաղրնըզ քէնոէն նուպէրնոէ
թահրիք էթմէնէրնէր ոէյի օնզարա թէկնոէն էթ-

ոի. լոքին չաղի օլմազդաղը. շինձա զուլաղնդաղ
չզըզդա էթրաձա ոէօյլէր իաղլէր: Օնուն ոօղրա
հաչան քի Խարայէլլիէրէրին Թէթոայիզդա ոէնէնէն
մահալինէ կէլոէյիոէ, օրոոոա ոա Յիսուսուն հու-
զուրունա պէր քէօր կէթէրոիլէր, օնա ոա շինձա
վէրմէզ կէօղնէնէ աչաղ: Վ չ զաղնոաղն ոօղրա
Յիսուս արէզդ նամաշ նամաշ, Նահուոէրէրին
քահանայոագաղլէրինոէն վէ օզաճմուշլարընոաղն
չօզ էդիյէթլէրէր չէքէձէք, էօլոէս ուլվէձէք, լոքին
նուչ կինոաղն ոօղրա ոա ոէրվէձէք օլուզաճնուզ
շայիրալէրինէ աչմայա զաղշաղը:

ՕՆԵԼԹԸՆՃԸ ՊԱՑ

Յիսուսուն այլաձէթպօլուձու (ընէպօվէլէ ոու-
էէն էնդոէ): Պէր կուլլաղըձըզդա շինձա զրօ-
ձուգդաղ զէօղնէլուլուգ էէօղրաֆիյա օլմաղը:

Մաթթ. պաղ 17: Մարկ. պաղ 9: Ղուկ. պաղ 9:
— Յհ. Ա. 33:

Պու շէյէկոաղն ոօղրա Յիսուս նամընդզ նուչ
շայիրալէրինէ, նանէ Պետրոսու, Յակոբոսու, վէ
Յովհաննէսի ազդագ, ոէր նէուքաձ տաղրն նուզ-
րինէ չզըզդա, (քի Թաոէոու տաղզ զրդա ոէյէր.)
վէ օրոոոա ոու նէոէր նէքէն, Յիսուսուն էձհձէոի
պէնթնուն պէնթնունէ թէպոիլ օլոոս. էօյէ քի
նէուզինաոնէն կինոէշ կնոէի շէօլէ չզըզդա զաղ
նուպէրնոաձքի լոուզոաղը ոէձյաղ զրդա կնոէի վաղ-
լարդաղ: Պու պէօյէ օլուոզու ոզոոոա Յիսու-
սուն նամընդոա նէքէն ոաւմէր կէնոէզ

կէօրիւնախուլէր քի, Մովսէս մարգարէ իւլէ Նղիա մարգարէ իսիլէր. վէ պունլար Յիսուսուա Նրուսաղէմահ վազը օլաճագ սիյահէթլէրի վէ էօլիւմի իւզէրինէ սէօյլէշմէյէ պաշլատըլար: Ճայիրտէր օ տրատա ույուօր օլսուդլարընահան. օյանըպ պու շէյի կէօրախուքլէրինահ, թաաճճիւսահ գալատըլար: Օղրա նէ վազըթ քի Մովսէս վէ Նղիա Յիսուսուն եանընահան զայպ օլսուլար ըսա, պետրոս շաշգընըզ ալամէթինէ նէ սէօյլէսինին պիլմէյէրէք, վարդապետ, քէշքի պիզ տէ պուրատա գալսադ, վէ իւչ չատըր եափսադ, պիրի սանա, պիրի Մովսէսէ, վէ պիրի Նղիայա, վէ իչինահ էյլէնմէյէք էյի օլուր տէյի Յիսուսա րնճա էթմէյէ պաշլատը: Օ պու սէօզլու սէօյլէր խքէն, տիւանըզ իւզէրլէրինէ պիր նուրանի պուլութ կէնարզ իւզէրինէ սէօյլէմինին պիր սէսի գէլտի: Ճայիրտէրի պու սէսի իշիթմինէ ան-տէ, գօրգուլարընահան եիւղիւ գօյու եէրէ դափանատըլար: Պատհու Յիսուս օնլարը այադա գալատըրար. վէ օնլարա եիւրէք վէրէրէք, քէնահի տրիլինճէյէ գատար պու տեսիլքի քիմսէյէ նադ էթմէմինլեր տէյի օնլարա թէնպիհ էթտի:

Օնուն իրթէսի կիւնիւ Յիսուս տաղտան էնիսդ կէօտիւ քի, օ պիր շայիրտէրի իլէ պիր թաղրմ էձմատաթ, պիրի պիրլէրինէ կէչիպ միճատէլէ էտ տէր իտիլէր: Յիսուս պունուն սէպէպինի սիւալ էթտիյիտ, օ վազրթ պիր քիշի կէլիպ Յիսուսուն

այադընա տիւշտիւ. վէ վարդապետ, պէնիմ պիր թանէճիք չօճուղում վար, պունու շէյթան թուրթուպ, աթէշ օլմուշ, սու օլմուշ, էօթէյէ պէրիյէ աթտր, քէօփիւրթտիւրիւբ, վէ օ սէֆինէ էզիյէթ վէրիր. պէն տէ օնու ալըպ շիճա վէրսինլեր տէյի շայիրտէրինէ կէթիրտիմ. անճագ պիր շէյ հասիամատըրար տէտի: Յիսուս օ տաէմէ տարդընըղըրա ճէվապ վէրիպ, էյ իթիդատսըզ միլլէթ, նէյէէյատաք սիզին իլէ տուրայըմ, վէ սիզէ սապր էտէյիմ. էօնէումէ կէթիրսին քի կէօրէյիմ տէտի: Ճաչան քի կէթիրտիլէր, վէ ճինլէ Յիսուսուս կէօրախույուտահ, զիյատէսիյլէ գուսուրտու. քէնահինի եէրէ ուրտու, վէ ազըընատան քէօփիւք ազըտըըրտը: Յիսուս փէտէրինին իթիդատընա պադարադ օնա ածրտը. վէ մէքրուհ շէյթան, սանա էմր էտէրիմ քի պունատան չըզտասըն, վէ պիր տահա կիրմէյէսին տէտի: Օ վազրթ շէյթան պաղրատադ օ չօճուղահ էօլէ շէտտէղէյէթ վէրտի քի, էօլիւ կիսի եէրէ տիւշիւրտու. վէ կէօրինճէ զահվատ չօճուդ էօլտիւ տէրիտիլէր. լաքին Յիսուս էլինատն թուրթուդ զալատըրար. վէ տազ սէլիմ փէտէրինին էլինէ թէգիմ էթտի. շէօյլէ քի հէփսի տէ պու պէօյիք միճէհուզահ իւզէրինէ թաաճճիւզահ զալատըրար: Պատհու շայիրտէրի էվէ տէօնտիւքլէրինատ, պու ճինճէյէ պիզ նէյզին շիճա վէրմէմէյիք տէյի թէնհաճա օրատա Յիսուսա սիւալ էթտիլէր: Յիսուս տահի իթիդատսըզըճըն էքսիքսիյ իչին օլտու. վէ պու շէյի սիզէ տահի տէյիյօրում քի, էյէր խաբտահ տանէհի զատան

քու-հինք հախօտ ազ իմիսատրա շու- դարշը-քի տաղա էօթէ կիւն տէյճէք օլաճըդ, իմիսատ ըլա սէօյլեսէյինիզ ԹԷՔԻԼ օլու-ր. վէ սիզին հաւ- զու-բաւնու-զաս չատխիզ շէյ օլմազ : Լաքին պու- նու տա պիլէսինիզ քի, պու տիւրլու- շէյլէ-ան հաս- լանըդ տու-այրա վէ օլու-ճու-ա չըդար տէմի :

Օնաճ ասղրա Յիսու պիր տէֆա հօրա կի- տէր ինքէն, (շայիրտըկըն պու- վէ-իւմահ օրաս-դ- լարընաճ) Յիսու վահիշահ օրու-րաս, իչիմիզ- տէն հանկրաճ իւչիւն կէչիզ պէօյլու-ք օրաճազ տէյն ծնըտըն մահէյնինտէ պիր վիւճահէ օրաս : պէօյլէ սէօյլէշիւրէք ԼՎԷ ԻՒԷԼԻՒՔԼԷՐԻՆԱԷ, Յի- սու հօրա նէ սէօյլէշէյօրու-ս տէ- նու-զ տէյն ծնըտրա պիւտ էէ տէ. շայիրտըկըն հիճահլարընաճ օ վա- դըն չէվապ վէրմէմիչիւն. ասղրաճան տէօնիւ- կէօյլէր վահիշահլազընաճ իչիմիզէն հանկրաճ պէօյլու-ք օրաճազ տէյն Յիսուա պիւտ էէ տէյն ծնըտրա սիզէն քիմ քի պէօյլու-ք Յիսու տախ օնըտրա սիզէն քիմ քի պէօյլու-ք օլմազ խօթէրսէ, հէնիխինտէն ասն, վէ հէնիխի- նէն զու-րու օրաս տէյն չէվապ վէրսէ : Ա՛ պու- շէյլ հօրնէք իւչ տէ կէօսթէրմէք խօթէյիսէ, հա- նընա պիր քու-հինք հօրա չըդարսըն. դու-ճաղընաճ ալտը, վէ սահիհ տէրիմ սիզ քի, էյէր պու- զի- իւմանէն կէչի տէօնմէզ, վէ պու- քու-հինք հօրա կիմսէյի կէօնիւլլու օլմազաս- նըդ, կէօյլէր վահիշահլազընաճ կիւրմէզլինիզ տէյն : Պիր ախէր տէֆա սա, Յիսուսուն հու-զու- րունա ալըդ վէրսին, վէ իւզէրլէրինէ սու- էէ- սին տէյն քու-հինք հօրա չըդարըլմըշ սանըլմըյ- ճաղընա կիւրմէզլինիզ : Ա՛ ա- յիսէ Յիսուսաս սըզընաճ օլու-ր զանն էտէրէք, պու- շէյէ գարշը կէլիպ կէրի էվտէքլէրինտէ, Յի- սուս օնըտրա, պըրագըն քի եանըմա կէլմինիզ- զանն էտէյօրսունու-զ. Ըլահըն ՀԻՆԱՎԷՏԻ պէօյ- լէլէրին պիր տէտի. վէ էօյլէճէ օ չօճու-զլարը զու- ճաղընա ալըդ ալըդըշտը :

ՕՆԵՒՑՏԻՆՃԻ ՊԱՊ

ՊՕՒՇԼՈՒՆՈՒՆ ՎԷ ՍԱՄԱՐԻԱԼԻՆԼԻ ՆԷՄՈՒԼՈՒԷՒ. ՎԷ ՕՆ ՈՒՅՈՒԼԸՐԸՆ ՀԻՖԱ ՊՈՒԼՄԱՍԸ:

Մ՚ԱՐԿ. ՊԱՊ 18: Ղ՚ՈՒԿ. ՊԱՊ 10. 17:

Յիսուս պիր տէֆա զարընաճշէա նաահհամ խուզրինէ վազ վէրմէմիզլէ, զարընաճաշըն նէմտի տէ- ֆա սանա զարշը Թագսիրաճ էտէր, վէ նէմտ տէֆա տա տէօնիւ-ա սանա խամֆա ԷԹԻՄ տէր խա, օնա ասֆլ էյլէ տէմտի: Պունուն խուզրինէ պէտրա շիւպհէլէնմէմիզլէ, վէ ասֆլըդ վէրմէ-ք միւամաճլ պու- նէմտ սայը յատըն պադըշահը տէյ տաղընաճ խօԹԻՄԷՄԻԶԼԷ, հաչան քի Յիսուսա պիւ- ՏԱԼ ԷԹԻՄ խա, Յիսուս տախ հաըրընըզ նէմտ տէյԼ, իւտա նէմտ քէրսէ ԷԷԹՄԻՀ տախ օրաս, նանի հէր զաչ տէֆա բուսԹ կէլմըսէ տայը յա- պադմամաճը օրաս-զունու- ՀԷՎԱՊ ՎԷրսի. վէ պու- շէյլ շու- ԼԻՄՄԱԿ իւչ Թաատիզ ԷԹԻՄ: Փառիշա- հըն պիրի խրիսԹԷՔ-քեաըլաըրընըն իւզէրինէ քէն- տինտէն կէչէն ազէնինն հիսաապընաճ կէօրմէք խա- ԼԻԷՄ. վէ պունդաըտան պիրի փառիշահա օն սիզն դընԹաը (հախօտ քէտ ազէ) պօրճու- չըդար. պու- զաաըս ազէյլի էտա էտէՀԷք դու-ատԼԻԼի օ-

յիսուսէրի Յիսուսա սըզընաճ օլու-ր զանն էտէրէք, պու- շէյէ գարշը կէլիպ կէրի էվտէքլէրինտէ, Յի- սուս օնըտրա, պըրագըն քի եանըմա կէլմինիզ- զանն էտէյօրսունու-զ. Ըլահըն ՀԻՆԱՎԷՏԻ պէօյ- լէլէրին պիր տէտի. վէ էօյլէճէ օ չօճու-զլարը զու- ճաղընա ալըդ ալըդըշտը :

մասելընտա, փառիշահ օնու ալընկատ, վէ քինա-
սինի տէ, զէվճէսինի վէ հվլատլարընը տա, օլան
վարկէթիլէ պիրիքտէ սաթընալը քի, հօյլճէ
պօրճու էտա օլսուն տէյի էմր էթտի: Օ վադըթ
պու պօրճլու օլան խըզմէթքեար փառիշահըն ա-
յաղընա տուշուպ, պանա պիրագ վադըթ վէր քի,
պօրճումու էտա էտէպիլէյիմ տէյի ըրճա էթտի.
փառիշահ տա օնա ածըյըպ, պօրճունու ածվ
էթտի. վէ վարսըն կիլթսին տէյի ազատ էթտի:
Պու սատմ գուրթուլտուզու կիսկի չըդտը, վէ
գաֆու հօլտաշլարընտան սիրինէ բաաթ կէլտի
քի, քինատինէ եուզ զուրուշ պօրճու վարըտը.
կիլթտի օ պօրճլույու թուրթտու, վէ ալաճաղընը
վէր տէյի սըդըրթընըը բաը: Օ զավալը պունուն
այաղընա տուշուպ պիրագ սապը էթ տէ վէրիյիմ
տէյի հէր նէ գաատար եալվարըը եազարըը ըտը-
յըտա տա, պու սիրի տուրագ սամաղըտը.
օ գաատարտատագ քի, օնու կէօթուբուպ պօրճու-
նու էտա էտինճէյէտէք հաւիսէ գօտուրթտու:
Փառիշահըն ախէր խըզմէքեարըը պու ինսանճ-
սըդ լըդը կէօտուքէրինտէ, օ զավալը սատմ վի-
յաղ լըդը կէօտուքէրինտէ, օ զավալը սատմ վի-
յիմիյտինն տէտի: Ա՛ն էյլէ թթէքըտ օնու թու-

թուպ ՚ն էլատարընը էլինէ թէսլիմ էթտի քի,
պօրճունու թէքմիլին էտա էթմէյէնճէ գօյ վէր-
մէսինլէր: Պատհու Յիսուս պու թէսմիլտէն շու-
մէյվէյի չըդարտը. հանի էյէր քի սիզ տախի
դարընտաշընըզըն թադավրաթլարընա եուրքըտէն
աճիլըդ վէրմէզսինիզ, կէօյլու փէտէրիմ տէ սիզէ
պէօյլէ էտէր տէտի:

Ախէր պիր տէճճա տա նամուս պիլմէր պիր վա-
դատհա Յիսուսու թէգրիպափ էտէրէք, ձէնճէթէ
կիթմէք լյզին նէ եափմայըմ տէյի սիւալ էթտի:
Յիսուս տախի նամուսլարտա նատըլ եազըլը տըր
տէտի օնա: Օ տա "Սահիպ Ըլլահընը սիւթինն
եուրէյինտէն... սէվ. վէ գարընտաշընը տա քին-
տին կիսկի,, տէյի ձէվապ վէրտի: Ա՛յի ձէվապ
վէրտին. պու սէօյլէտիյին շէյի թէքմիլ էտէրսէն
խէյտա օլուրտուն տէտի Յիսուս: Օ տախի մաղ-
րուլուղուլա, վէ էօյլէ էթմիշ օլտուղունու կէօս-
թէրմէյինէ, տահա պաշդա պանա գարընտաշ քիմ
պուլունուր տէտիյիտ. օ վադըթ Յիսուս օնու
թէքտիր էտէրէք շու թէսմիլճի նատլ էթտի: Ա՛յ-
հուտինն պիրիսի Ա՛րուսաղէմտէն Ա՛րիքով շէհ-
րինէ կիտէր ինքէն, իշէրինէ խըրտըզատ կէլիպ հէր
շէյինի ալտըդտան ատըրա, քինատինի տէ եափտա-
տըտտ. վէ օրատա եօլուն իշէրինտէ էօլիւ կիտի
պըռատըպ կիթտիյէր: Ա՛յլէ բաաթ կէլտի քի, պու
եօլտան պիր քահանայ կէչտի. վէ օ ադճինէ օրատա
կէօրիւպ, հիչ վազիճէ էտինմէտի. վէ օնա պիր
չարխ էթմէտէն էօյլէճէ կէչիպ իշինէ կիթտի: Ա՛ր-
դաընտան պիր Լ՛ևուտայի տէ օրատան կէչտի. վէ

պունուն տա Հաճէթի օրմնայարագ պըրազտը կիթ-
ան: Օնաան սօղրա Աամարիալը պիր առէմ ան
օրատան կէչան. վէ պու աչքիլ առէմի կէօրտու-
կիւնաէ օնա եւրէկի ածըրը. ԹուԹուզ եարա-
լարընըն իւզէրինէ զէյԹուն եաղը վէ շարապ սիւ-
ան, վէ պիր էլճէ սարըղտան սօղրա, ալԹընըն
իւզէրինէ գօյուպ, րահաթ էԹմէյիմիք իչին պիր
խանա կէօԹիւրտու. վէ իրԹէսի կիւնիւ քէնտիսի
եօլա չըղարագ օլտուչուա, օնու գայընրսընն ան-
խանճըյա իքի ղուրուշ վէրան. վէ տահա՛ն գա-
տար ազճէ կիտէրան, կէրի ան՛օնտուչիւմ վազըԹ-
տա հէվիսինի ան սանա էտա էտէրիմ ան՛ան: Յի-
սուս պու Թէմանիլի ան՛ըլէ՛ալիքաէն սօղրա, օ վար-
գատան ան՛օնիպ, շիմաի պու իւչ քիշիսէն հան-
գրտը օ աչքիլ առէմ տօսԹ կէօրիւնիւր սանա
ան՛ի սիւսալ էԹան: Օ տախ պէօյլէ մէրհամիլ
ամէլէրինի էան ան՛ի ձէվատ վէրան: Այն ան՛
վար էօյլէ էԹ ան՛ան Յիսուս:

Պիր ան՛ըա տա Յիսուս Գալիլեայըտա Սամա-
րիանըն ապտասընատան կէչիպ կիտէր իքէն, եօլտա
օն ուչուզու օնա բասԹ կէլտիկէր, վէ ուզադտա
աուլուպ օնա սօղրու, Յիսուս վարդապետ, պիզի
մէրհամիլ էԹ ան՛ի չաղըրըբ բաղըպտը: Յիսուս
օնըպտա, կիտէն քէնտինինի քահանայըպտա կէօս-
Թէրին ան՛ան. վէ պունըպտ գալըրպ կիԹ ան՛իքէ-
րինան, անլիան էչիփան ան՛ չինգա պուլսուպտ:
Պաունպտան պիրիսի Նահուան ան՛ին, իւրա Սա-
մարիպտրտը. Հայան քի չինգա պուլսուչուա,
Ելահա շուքուր վէրկընք չաղրմագ ան՛օնտու-

կէպտ. Յիսուսուն այադընա տուշտու. վէ օնա
Թէշէ՛ք քիւր էտէրիտ: Յիսուս օնու կէօրտու-
յինտաէ, շինգա պուլանըպտ օն քիշի ան՛էյնի խան-
կէր, օ պիր սօղուզու նէրկան. օնըպտ նէյչին Ա՛ե-
պտա շուքուր վէրմէյէ ան՛օնմ՛ան՛իկէր, վէ եաղընըզ
պու պաշդա միլէԹան՛ն օպտ առէմ ան՛օնտու ան՛ո-
ան. սօղրա օնա տախ, Հայտ կիտ, Իմիդատըն
ան՛նի դուրԹապտը ան՛ան:

ՕՆՍԻՒՐԻՕՀՆԱՒ ՊԸՊ

Նէրինէշէ՛ն ղայէրպէր: Մարըն վէ Մարթաս: Ընա-
պան պօղմա էօրտո՛ն շինգա պուլսպտը: Յիսուսուն
էնոպ Ա՛ազարըպտը պաչէ՛ապ վազ էրտէ՛ն:

Ղու՛կ. պապ 10: Յով. պապ 9. 10:

Յիսուս օնիքի առաքեալպտրտան մատա, էԹ-
միշ իքի տէ շայիտա Իսրայիլտա էԹան. վէ ձէ-
մատԹըտա նատըլ տավըտանաձագ օլտուղպտը Հազ-
դընտա պուսպտտա նատսհամ վէրկընք, քէնտին-
ան՛ն էվվէլ կիտիպ վազ վէրմինէր ան՛ի իքիշէր
իքիշէր, էօԹէդէ պէրիյի Նահուանան շէհիպ-
լէրինէ օնպտրը կէօնտէրիր իտի: Պու շայիրտէր Յի-
սուսուն էմրինի իչտա էտիպ հանըպտա ան՛օնտու-
լէրինտ, շազ լըղըպտա նատլ էԹմէյէ, վէ էֆէնտիմ,
ան՛նին իտինի վէրտիյիմիզտ շէյԹանպտր տա պիզ
իԹտատ էտիյօրըպտ ան՛մէյէ պաշտտըպտր: Յիսու-
ուա, պունա Թատաձ՛իտ էԹմէյին, չունքի օն-
պտրը այադընըզդն ալընա ալմայա պիզ հու-
մէԹ վէրմիշիտ. իրա տահա զիյատ օնա շազ օ-
պտն քի, պիզին իտինիզ կէօյտ հազդըմըշ ալը

տէտի օնլարա : Օ վագըթ Յիսուսուն եիւրէյի տէ պաշգաճա պիր շատլըգլա տօլտու • վէ կէօզլէրինի կէօյէ գալտըրարագ, եա՛ կէօյիւն վէ եէրին սահի-պի փէտէր, սանա թէշէքքիւր էտէրիմ քի, պու հիքմէթլի ատամլարտէն վէ պիլկիճլէրտէն կիզլէտին, վէ սաֆտէրուն չօճուգլարա պէյան էթտին տէտի : Պիր տէֆա Յիսուս Բէթանիա թապիր օլունան քէօյէ կիթտի • վէ օրատա Ղազարոսուն գըզգա-րընտաշլարը Մարթա վէ Մարիամ Յիսուսու քէնտի էվլէրինէ տավէթ էթտիլէր • Մարթա չա-փըճագ թամամ թէտարիք էթմէյէ գօշտու • վէ Մարիամ Յիսուսուն գարշըսընա օթուրուպ սէօյլէտիյի սէօզլէրի տինլէր իտի : Մարթա պու-նու կէօրտիւյիւնտէ կէլիպ Յիսուսա շիքեայէթ էտէրէք, պապ, գըզգարընտաշըմ պէնի չալըշմայա եալընըզ պըրագտըղը տըր • սէօյլէ քի գալգըպ օ տա պանա եարտըմ էթսին տէտի : Յիսուս տախի ճէ-վապ վէրիպ, Մարթա, Մարթա, սէն չօգ շէյ արգասընտա տիւշիւպ պօշ եէրէ էզիյէթ չէքիյօր-սուն քի, պուրատա աղ պիր շէյ տէ քեաֆիտիր • Մարիամըն ինթիխապ էթտիյի հիսսէ տահա էյի տիր քի, տախմա պիլէսինճէ գալըր տէտի :

Պունտան սօնրա Յիսուս պիր տէֆա Երուսա-ղէմտէ շապաթ կիւնիւ եօլտա կիտէր իքէն, պիր տիլէնճիյէ րասթ կէլտի քի, իքի կէօզիւ տէ քէօր իտի : Շակիրտլէրի պունու կէօրտիւքլէրինտէ, պունուն քէօրլիւկիւնիւն գապահաթը քիմտէտիր, փէտէրինին վալիտէսինինմի, եօխսա քէնտինինմի տիր քի, պէօյլէ քէօր տօղմուշ տէյի Յիսուսա

սուալ էթտիլէր : Յիսուս տախի հիչ քիմսէնին տէյիլ, իլլա Ալլահ էօյլէ մուսաատէ էթմիշ տիր քի, սօնրա պու շիֆա պուլմայըլա քէնտիսի տահա զիյատէ շէրէֆլէնսին տէտի : Պատէհու Յիսուս օնուն եանընա կիթտի • եէրէ թիւքիւրտիւ, օնուն իլէ չամուր եափըպ անը քէօրիւն կէօզլէրինէ սիւ-րտիւ • վէ Սիլօվամ թապիր օլունան փունարա կիտիպ եըգանըրսըն տէյի օնա էմր էթտի : Քէօր տախի էօյլէ էթտիյինտէ կէօզլէրի աչըլտը : Պու-քէօրուն գօնշուլարը վէ թանըրտըգլարը ատէմլէր օնու կէօրտիւքլէրինտէ թաաճճիւպ էթտիլէր • վէ պու օ ատէմմի տիր տէյի հագգընտա շիւպհէ էտէր իտիլէր • սօնրա քէնտիսինէ սուալ էթմէյիլէ Յիսու-սուն շիֆա վէրմիշ օլտուղունու աղնատըլար : Լա-քին Փարիսէցիլէր պու շէյի իշիթտիքլէրինտէ, շապաթ կիւնիւնտէ եափմըշ տէյի Յիսուսուն հագգընտա մըրըլտանմայա պաշլատըլար • վէ շիֆա պուլտու-ղունու թէքրարէն թաստիգ էթտիքտէն սօնրա, օ ատէմի տէ գարշըլարընտա չաղըրըպ, Ալլահա շիւքիւր վէր քի, սէնի տիւզէլթտի • Յիսուս կիւ-նահքեար պիր ատէմ տիր, օ սանմա նէ եափա պի-լիր տէտիլէր : Օ տախի պէն օնուն կիւնահքեար օլտուղունու պիլմէմ • եալընըզ շունու պիլիրիմ քի, պէն քէօր իտիմ, օ պանա շիֆա վէրտի վէ շիմտի կէօրիւյօրում • լաքին շունու տա պի-լիրիզ քի Ալլահ կիւնահքեարլարըն տուալարընը տինլէմէզ, իլլա սալիհ վէ ազիզ քիշիլէրին տուա-լարընը տինլէր • վէ տիւնեատան տօղմա քէօրուն կէօ-զիւնիւ պիր քիմսէ աչմըշ տէյի շիմտիյէ գատար

իշխելիքի շէյ ասելն տէր. իսոն էյէր օ ասած Ելահան կելմիշ օլմասըդըր, պու շէյ օլմամըշ բոր ասօն: Պա ասօզ Փարիսեցիներին զկյասե կիւձլերինե կելմա. վե օնա թազիր էասրեք, ասն պիւսպիւթիւն կիւնաշ իչենաե ասզմուշ լքին, շիմաի ասե ասւրմուշ պիդի վարդապետութիւն էմյօրասն ասախլեր, վե էօյլե խօրլայարադ օնու եանդարընասն գօվասւլար: Պասէհու Յիսուս օ ասեվի բասե կելա, վե քինախինին Ելահ էվլըսը օլասւդունու օնա պէյան էլմա. օ ասախ մուհասիթ իլե Յիսուսա ալձաե էլմա, վե ասօնիւզ տինասը օլասւ:

Պիր ասֆա Յիսուս դրշ մէվլիմինաե տաձարըն "Սաւախատիք եօրմուասունա, օրասա հավլիսե կելդեր լքին, Նահուտիլեր պաշընա թօփլասրադ ասզմուշ լքին, Յիսուս ինչին պէյօլմա ձաղրադըդըր չըդարաձադըն. էյէր քի Երիսաոս եախսա Մէսիա ասն խսին, պիդի ալըդ սէօյլե քի պիդելիմ ասվէյ պաշլասրըդըր: Յիսուս տախի ձէվապ վերիպ, ասն սիդե սէօյլեմիշիմ, սիդ հինանմայօրասունուզ. վիսաերիմին խամիլե իշլեսիյիմ պունձա ամէլլեր պանա շահատդի էասրըլեր. լաքին սիդ հինանմադ խաթէմզօնինիդ, չունքի սէնիմ գօյասնալարըմասան տէյիլսինիդ: Պէնիմ գօյասնալարըմ պէնիմ սէսիմի տէյնէրըդըր, պէն ատ օնլարըդ Թանըրըմ. օնլար պէնիմ ադըմասան կելերդեր, պէն ատ օնլարա էպէտի էօմիւր վերիրիմ քի, էասրեք պէտ ապատ զայա օլմազլար. վե օնլարդը պէնիմ էլիմդեն քիմսե զաիսամայաձադ. չունքի օնլարդը

պանա վերդեն վիսաերիմ հէր շէյսէն պէօյիւք տիւր, վե հիչ պիր քիմսե տէ վիսաերիմին էլինասէն մինապասա դաիսամազ. վե պունու տա պիլէսինիդ քի պէն վե վիսաերիմ պիր իչ տէտի: Նահուտիլեր պունու իշիդմէյիլերինասե, օնու Թաշլասմադ իչէն չաղրձադ էլէրինե Թաշ ալդըլար: Յիսուս, հանգի էյի ամէլլերիմ իչէն պէնի Թաշլասմադ խաթէյօրասունուզ սէյի օնլարա սիւալ էվէտի: Օնլար տախի էյի ամէլլեր իչէն սէնի Թաշլասմայօրուզ. իլա քիւֆիւր էվէտիյնի իչէն քի, սէն ինսան սըն, վե քինանին Ելահ եվրինե զօյօրասուն սէտիլեր: Յիսուս տախի Ասսուաճաշունդուն սէօղլերիյիլե օնլարըն աղըլներ էօյլե պիր զաիսաԹատը, վե քինանինն վիսաեր Ելահըն սահիհ էվլասը Ելահ օլասւդունու կէօսԹէրտի քի, էյէր Յիսուս օնասրըն ենանդնասն ուզադդանըդ էիւզիենե սազլասմասա, Նահուտիլեր արԹըզ օնու ԹուԹմազ խաթէր իսիլեր:

ՕՆՏՕԳՈՒՕՄՈՆՈՒ ՊԵՊ

Ընասուակ ուդինին (սէֆին էվլասրըն) ընե՞վելէ:

Գ՞ո՞ւ. պաղ 15:

Նահուտիլերին փարիսեցիների վե վարդապետների Յիսուսուն կէօմրիւքճիլերի վե կիւնահ.քեար ասէմլերի պաշընա Թօփլայրադ օնլարա վաղ վերմինին կէօրմէյիլե, Յիսուս նինչին պէօյլե ասէմլեր իլե իւլՋէԹ էտեր ասէյի մըղըրասանըդը ըսրըսար. Յիսուս ասա օնլարա շու Թէյմին իլե ձէվապ վերմի: Ինչինիզմին պիրինին հիւզ զօյունու օլսա,

վէ պունլարտան եալընըզ պիր թանէսինի զայլ էտէճէք օլսա, օ տօզան տօզուզ դօյունու տաղտա պիր թարաֆա պըրագըը. վէ պու լունձայա զատար օ պիր թէք զայլ օլանըն ատգաբընա տօլաշըը. վէ պուլտուզու անտէ շազ լըզը լա արգաբընա տօլդ խանէսինէ կէօթիւրիւր. վէ օ պիր թէք զայլ օլան դօյունու պուլտուզու իչին քէնտիսինէ շազ ղըըը: Ուշէկ քէզալըք պիր կիւնահ.քեար տէօնիւպ թէօվսէկէյէ կէլտիյինտէ, օնուն իչին կէօյլէրտէ պէօյլէ շազ լըզ օլուր տէտի:

Պատէհու պու տէօյլէտիյի շէյնին իւզէրինէ շու թէմսիլլի տէ նազլ էթտի: Պիր տաէմին իչի էվ լատը վարըտը. պունլարըն քիւչիւյիւ՝ քէնտինէ տիւշէն միրտաը փէտէրինտէն իսթէյիսպ ալտը. վէ պըրագըզ պիր ուզագ մէմլէքէթէ կիթտի. վէ օ րատտա սէֆիհլէյինէ եաշայարագ, օլան վարլըէթինի թիւքէթտի: Սօղրա օ մէմլէքէթէ պիր տէ շէտիտ դըթլըզ տիւշտիւյինտէն պու սէֆիհ էվլատ պիւ թիւն պիւթիւնէ ֆագըը օլտու. էօյլէ քի արթըզ չարէսի քէսիլիպ կիթտի պիր տաէմին եանընտա խըզմէթքեարլըզա կիտտի, օ տա քէնտի տօնուզ լարընը կիւթմէյէ գօտու օնու. վէ օ վագըթ սէ ֆիհ էվլատ օ տօնուզլարըն նէյէճէյի իլէ գար նընը տօյուրմագ իսթէր իտի. ամմա օնու տա քէն տինէ վէրէն եօզ ուտու: Պէօյլէ օլտույուտա, էօ թէտէ փէտէրիմին խանէսինտէ նէմիշ տօյմուշ նիչէ խըզմէթքեարլար վար. պէն իտէ պու րատտա աճլըգտան էօլույօրում տէյի պիւտէն պիրէ խա

թըրընա կէլտի. իտտի պու պէօյլէ օլմագ. իլլա դալգայըմ փէտէրիմի կիտէյիմ. վէ փէտէր, կէօյ լէրին վէ սէնին հուզուրունտա իսթա էթտիմ. պունտան սօղրա էվլատըն տէնիմտէյէ լայըգ տէ յիլիմ. անճագ պէնի տէ խըզմէթքեարլարընըն պիրինէն եէրինէ գօ տէյէյիմ տէտի: Ա՛յ պէօյլէ դալգըպ փէտէրինէն եանընա կէլտի. փէտէրի իսէ ուզագտան օնու կէօրախլը անտէ, չափըճագ էվ լատընա գարշը չըգտը. վէ գօշուպ օնու գուճագ լատը վէ էօփտու: Ա՛վլատը հէնիւզ փէտէր, իսթա էթտիմ աէօղինու թէքմիլ էթմէտէն էվվէլ, փէտէրի խըզմէթքեարլարընա չափըդ օնուն իլէ րիքի սալթանատը լուտպալարընը կէթիրին կէյ տիրմագըն, վարմադընա ևիւզիւք գօյուն, այագընա չեզմէ կէյտիրին, վէ սագը աէմիզ էօքիւզու տէ կէ թիրին պօղազլարըն քի եէյէլիմ վէ պու էվլատըմ իչին շազ օլալըմ. զերա էօլմիւշ իւտու շիմտի սաղալտը. զայլ օլմուշուտու պուլունտու տէտի:

Օնլար պու շազ լըզը էթմէքտէ իքէն, օ արա տա պէօյիւք օղլու տրշարըտան էվէ տէօնէր իտի, ուզագտան խօրալարըն օյունլարըն աէսինի իշլիթ տիյինտէ իշէն սալընը պիլմէյէրէք քէնտի քէնտինէ թաաճճիւպ էտէր իտի. սօղրա օ շազ լըզըն աֆիհ գարընտաշընըն տէօնտիւյիւ սէպէպ օլ տուգունու աղնատայըտա, զեյտտէ խըրսլանտըզըն տան էվէ կիրմէք իսթէմէզ իտի: Փէտէրի կէլսին տէյի րիճա էթմէյէ կիթտիյինէ, օ տաիսի ճէվապ վէրիպ պու գաատար սէնէ տիր պէն սանա խըզմէթ էտէրիմ, վէ սէօղինտէն տրշարը չըգտըգըմ տա

օլմամըշ տըր, շնմոկյէ գաւառ պանա պէր քէչի եավրուստ պէլ վերմիշեմին քի, կիտիպ ասսմաղլարըմըզա շաղ օլայըրըմ. վէ օրան վարկյէթինէ ֆահրէդդինը իլա եէյէն էվլատըն կէլտկյինաէ, սէվիղ էօքիւզինէ ծնուն իչին պօղազլատըն ուէտի: Փէաէրի տախի, այ օղու, սէն տախմա պէնիմ իլէ սին. վէ օլանձա վարկյէթիմ սէնին ուէր. լաքին դարընտաշըն իչին տէ պու շաղ լըղը էթմէք կիրէքտր տըր. չունքի էօլմիւշիւտիւ տաղլատը, ղայպ օլմուշտուտու պուլունտուտու ուէտի:

ՆԻՄԻՆՈՒ ՊԱՊ

Վ Էհէլիաթըն, վէ ապըլաըղ պէնկինին ընէմհէլէրէ:

Գծ. պապ 16:

Պունտան սօղրա Յիսուս շայիրտլէրինէ պու թէմսիլը սէօյլէտի: Պիր զէնկին ադամին պիր վէքիլտարը օլուպ, ծնուն հադդընտա քէնտի վարլըղինին թէլէֆ էտիյօր ուէյի իշլէթտի: Ամոն պու վէքիլտարը հուզուրունա չաղըրըպ, պու սէնին հադդընտա իշլէթտիյիմ շէյ նէ օլմալը, վէքիլտարլըղընըն հիսսաըրը վէրմէյէ պօղ, վէ պիրմիշ օլ քի արթըդ պունտան սօղրա պանա վէքիլտարլ օլամազըն ուէտի: Վ Էքիլտարլ օ վադդը նէ եափայըմ քի պունտան սօղրա կէչինէ պիլէյիմ. չունքի իշլէմէք էլիմտէն կէլմէզ, տիլէնմէյէ տէ հիճպիր էտէրիմ ուէյի քէնտի քէնտինէ ուինէ տիւշունմէյէ պաշլատը. իմոն վէքիլտարլըղընա չըղտըղընտա ինսանլարըդա տօսթ օլուպ, քէնտիսինին էվէրինէ, ալմալարը իչին շէօյլէ էթտիկտէն սօնրա, պէնիմ ադըմըմը պիլիրլէր տիյէ, պիր զէնկին ադամ պէնիմ ադըմըմը պիլիրսէ, պէնիմ պիր տօսթում օլտուղունա շաղըրըպ,

ալըսլ Աբրահամըն գուձաղընա կէօթխուրախուլըր. արաաը չօգ կէչմէտէն օվարիյէթ սահիպի զէնկին սէ էօլսիւ վէ կէօմիւլսիւ. վէ ձէհէննեմէ կիտիսլ, էզնյէթլըը արաաընաա կէօվհունիւ աչըտ. վէ ուզաղան կէօրսիւ քի, Աբրահամ նահապետ Ղազարոս գուձաղընա ալմըշ րահաթ օթուրուուռ: Լմոխ հայր Աբրահամ, պանա մէրհամէթ էյլէ. Ղազարոս կէօնտէր քի, պարի փարմաղընըն ուձունու սույուլա ըսլատըպ, կէլսին շուտիլմի սէրինլէթտիրսին, զերա պու արձաղան աղզըմ քէօփուրիւպ աշըըը էզնյէթ չէքյօրում սէյլէրէք չաղըրար: Աբրահամ տա օնա ձէվապ վէրիպ, այ օղու, տհունա իւզերինաե եաշատըղըն վաղըթ սէնին մալընք օլսուղուն էյլնքըէրի, վէ Ղազարոսուն էզնյէթլէրինի խաթըըընա կէթիր. օնուն իչին իչթէ չհմոխ Ղազարոս պուրատա րահաթ շաղ օլուր, սէն սէ օրատա էզնյէթ չէքերսին, պունաան մատա, սիզին իլէ պիզիմ արազըմըզատա պիր պէօյունք խէնաէք վար քի, պիրիսիզ րիմիզէ կէչմէյիզ սէտի: Օ տախի էօյլէ խոխ եա րէսիմին խանէսինէ կէօնտէր, օրատա պէշ գաղրնտաշըմ տահա վար, կիթսին պու շէյլերի օնըսլատա նապլ էթսին, վէ վաղ վէրսին քի, շայէտ օնըար տա պու էզնյէթէ տուշմէսինլէր սէտի: Աբրահամ ձէվապ վէրիպ, Ասվսէսին վէ սիզէ մաղդաղլարին քիթապըըը եանըարընտա տըր, օնըար տինչէսինլէր սէտի: Օ տախի թէդքրար, էօյլէ սէյիլ հայր Աբրահամ. իլըա էօլուչէրսէն պիրի

սէօնիւպ եանըարընտա կիտէրսէ թէէօվպէ էտէրլէր սէտի: Աբրահամ տա, էյէր քի Ասվսէսէ վէ սէխէր մարգարիէլերի գուլագ սամազըար ըտա, էօլնւսէն պիրի տէ պիրիսէ օնու տա տինչէմէզլէր սէյի ձէվապ վէրտի:

ԼՈՒՐԻ ՊԻՐՈՒՆՑԻ ՊԱՊ

Հաէրդն, վէ փաքիւեյի էլէ կէօչթի-ձի-նի-ն ընէմըզլէրէ:

Գ՟ու. պաղ 18:

Ընէր պիր տէձա սա Յիսուս, տուսաան պէզար օչմանալը, իլըա տահնա տուա էթմէկի օլսուղընուն իւզերինէ պիր թէմել նապլ էթտի: Հնրին պիրինսե տէտի, պիր հաքիմ վարըտը քի, Ալահտան գօրգմադ, վէ ինսանլարտան տա ուքանմազըտը: Պու շէհիրսե պիր տէ տուլ գադը թանմազըտը: Պու էշիրսե պիր տէ տուլ գադը օլուպ, տավասընը կէօրսիւն վէ խաոմինին էլինսէն քէնտիսինի դուրթարսըն տէյի տիւզէյե պու հաքիմէ կէլիպ ըրձա էտէրիտի: Հաքիմ պունուն շէրաաթընը խայլը վազըթ կիձլէթիրտիքտէն սոզրա, արթըզ օնուն էլինսէն թաձիլ օլուպ, քէնտի քէնտինե միւսահազա էթտի քի, պէն հէր նէ դատար Ալահտան գօրգմազ, վէ ինսանլարտան ուքանմազ պիր տաէմ խէտ տէ, տահնա կէլիպ պէնի թաձիլ էտէն շու տուլ գադընընն էլինսէն դուրթուլմազ իչէն շունուն տավասընը կէօրէյիմ տէտի: Պաաէհու Յիսուս պու թէմսիլտէն շուէյէյի չըղտարտը. եանի էյէր քի պիր նահազ հաքիմ պէօյլէ էթտիյսէ, Ալահ կէձէ կիւնտուզ

ԵՒՄՈՒ ԻՒՒԻՆՃԻ ՊԱՊ

ՕՂՆԿԱՆ ԱՓԻՆՔՆ ՃԼՆՆԷՈՒՆ ԿՈՐՈՍՆԱՆ ԿԻ-ՃԼԻ-ՅԻ-։
ՀԻ ԻՇՃԼԻԷՈՒՆ ՈՒԷՄՃԼԻ ։

Մ՚ՃՓՈ. պաՃ 19. 20։ Մ՚ՈՒԿ. պաՃ 10։

Պէր ահՃա Յիսուս քինաի շայկոտէրի իւ-պէրլնքաՃ հօլտա կիտէր լքէն, պէր զինակին ահլ դանը գաւշտարնա չզգաը, վէ հուզուտունա կիլիսի տիզ չէօքէրՃ, եաւ էյի վարդապետ, նէ էյի ամԼ իշուէյիմ քի, ճէննէթէ կիտէյիմ ահյի օնա ախտաԼ էթաՃ։ Յիսուս տասի ճէվապ վէրիսի, էյի իշնի պանա նէ ախտաԼ էտէյօրտուն. պէրԼիզվիսին քի էյի պէր ահը, օ տա Ասլահ տըր. խոսի էյէր ճէննէթէ կիսթաՃ քնթէրսէն, օնուն ԹէնապհՃէրինի թուԼ-ահյի։ Օ տա հանկը ԹէնապհՃէրի ահյի ախտաԼ էթակյինաՃ, Յիսուս տասի իշԼէՃ պունըտը, «Դանըլըզ էթՃէ, զինա էթՃէ, խրըստըզ լըզ էթ-Ճէ,, պադըտըրտա ահյի։ Օ ահլի դանը՝ պու ճիւ-Ճէնի չօճուգըտուդումանի պէրի թուԼմուշտ, ահա նէ է.քսիյիմ վար ահյի։ Օ վազրի Յի-սուս պու տաՃէ պէր մուհապէթ պադըտը, վէ պէր է.քսիյին ահա վար. էյէր Թէ.քիլ օլմազ խաԼԷտին, կիլէ, հէր նէն վարըտա ասէ, օնդա-րին վահտաըրը Ֆազըլտարտա վէր քի, պէօյԼէ խապ-նէնի կէօյահ գօյասըն, վէ արգամա կէԼ ահյի։ Տիլի գանը պունու իշԼէթմէյինահ մէյտուս օլուպ չէհրէմինի ատաը, վէ եանընտան այրը լըզ կիլէ-մէյէ պադըտը, չունըի զիյահ վարկէթ ահՃիկի խոսի։ Յիսուս տասի օ վազրի շայկոտէրինէ ահօ-նուպ, պադրին էվլատըտ քի, վարկէթինէ նուս-

քինաինէ գօշուպ լիձա էահն գուլտըրըը նապու-ահյինէմէյիպ, օնըտտա ատՃիպ տուրայածադտը ահյի։

Պունուն արգադընատան պէր Թէմպէլ տէ, պէր-ատլհ իզ տէյի մաղտուրլուզուտա էօյլունէն, վէ ախէրլէրի պէր շէյ եէրինէ գօմայան քիմսէլէրին իւզէրինէ նապտ էԼթի։ Ուքի քիշի ահյի, տուա էԼթմէք իչին տաճատա կիԼթիլէր. պունտտըրն պի-րի Փարիսեցի խոսի. (քի Նահուտիլէրին իչինտէ ատլհ այրըԼըր ըտը.) վէ օ պիրի կէօմլիւքճիւ խոսի. (քի օ վազրէթ կիւնահ.քիտտ այրըԼըր ըտը). Փարիսեցի պէր Թատրաճտա տուրմուշ քինաի.քինա-տինէ շէօյԼէ տուա էԼթմէյէ պաշԼատը. Ասլահըմ, ատնա Թէշէ.քքիւր էտէրիմ քի, ախէր ինանըպտտ կիսպի, վէ պու կէօմլիւքճիւ կիսպի դահմանը, նա-խօտ նահատ, խախօտ զինապիտտ տէյիսիմ. իԼԼա հաճԼԹատա ինքի տէճա օրուճ ԹուԼթատըմ. վէ օլան վարկէԼԹիմին օնատըտըը Ասլահա վէրիսիմ։ Պէօմլիւքճիւ տէ օ պիր Թատրաճտա չէ.քիլմիշ, Ասլահտան գօրդուտուդունատն կէօզէրինի հօգատը գաԼատըմայա ճէհաբէթ էտէմէզ. իԼԼա ևէրէ պա-գատգ կէօքսիւնիւ տէօյէր, վէ Ասլահըմ, կիւ-նահԼատըմա ածիզ լըգ վէր տէրիսի։ Յիսուս պու Թէմպէլի նապտ էԼթոկքատէն օտրտա, ատհի տէրիմ քի, օ Փարիսեցիտէն խոտ պու կէօմլիւքճիւ տա-ճատն էվինէ տատհա զիյատտ սալհ տէօնատիւ. զինա քիմ քի քինաինի նիւքսէյէ գաԼատըրտա, ալչաԼըր աշադը տիւշէր. վէ քիմ քի քինաինի ա-Ճատըտա, հօգատը չուգատ նիւքսէնը տէտի։

իմ ալաղը օլան, վե ումիտինի օնըտա զօյան զինկինին ձէննէթ կիթմէսի նե դաստար էթին տիր. զինկինին Ալահըն ձէննէթինէ կիրմէսին ատն խա, հալաթըն (եախօտ տէվինին) էյնէնինի ուֆաղ տէկէյինտէն կէչմէսի տահա զօլայ ալը տէ-ման: Է այիրտըէրի պու շէյէ զիյատ թատճ ծիտ էթտիրը. վե պիրիսիկլէրինէ, չօղէ խա քիմ խէ-լա օլա պիլիր տէմէյէ պաշլատըլար: Յիսուս տա օնըտա պազըպ, ինանմա զալըրսա հաղիզաթ դադիլսիզ շէյ տիր. լաքին Ալահըն հուզուրուն-տա հէր շէյ դադիլ ըն տիր տէտի: Օ վաղըթ պէտ-լուս տէօնիւպ, իչինէ պիզ հէր շէյիմիզին պըրա-գըպ տինին ապդանա կէլսինք, իման պիզէ նե օլա-ճադ տէտի: Յիսուս տաճկ տահիհ տէրիմ պիզէ դաստար էթմէյ, պիզ ք. ալթանտըրա քիւչիւկ օթուրուպ շէ-լուսող քէտիկ իչին թէզքյար տիւննայա կէլտի-յիմտէ, պիզ ք պէնիմ ապդամա կէլմինիզ, պիզ տաճկ Խարայէլիէրին օնիքի պէյտիէնինին շէրա-ալթընը քէտիկ իչին, պէնիմ իչի պիրինքատէ օն իչի քիւչիւկ օթուրաճաղտընըզ տէյի ձէվապ վէրտի: Պատհու շունու տաճկ տէօյլէտի ք, շիմտի պէօյուտիւշ վե իչէրի կէչմէզ քիշիլէր էյէր էյ քի խայր տէյլէր էտինտիզլէր խա, օ ասն շէյտաթ կիւնինտատ կէրիտատ դալաճաղ, վե կէրիտատ դալան-լար խայր տէյլէրի իչի իչէրի կէչմէդիք տիրլէր:

Ասղտա պու շէյ խօզրինէ պիրտատ թէյմսիզ տէօյ-լիտի. Ալահըն ձէննէթի պիր խանէ տահիպինէ պինդիր ք տէտի, քինահ պազդնա իշմի թուքա-մադ իչին կիրինճէ չըղատ, վե օնըտաըրտա կիւնատ-

լէթլէրինի պիր պու լուշա փաղատ էտէրիք, պա-ղընա կէօնտէրիր: Ասղտա տատթ իւչատ թէդքյատ չըղըպ իշինէ տատմլէր պուլսա, վե օնըտատա տատ-պէզ տէ պաղըտա կիտուն իշէյէն, ասղտա նէ քի ա-ղըմ ըտա պէզ վէրիրիմ տէր: Վէզալինք տատթ ա-թըտա վե ասղտըզտա տա տատմ պուլսա վէյատը վէյ պաղընա կէօնտէրիր: Օնատան ասղտա ախշամ խպէրի տատթ օնպիրտէ տէ չըղըպ իշինէ տատմ-լէր կէօրիր. վե օնըտատա նէչէն պէնթենան կիւն պուլատատ ասղ տուդմուշտուզ տէյի պիտատ էթ-տինտէ, օնըտատ տատխ նե եափըլըմ պիպի թու-թան պուլունմատատ տէրլէր. օնըտատը տա օ պիր-լէրի կիսպի պաղընա կէօնտէրիր. վե նէ քի լազըմ ըտա պէզ տէ ալըրտընըզ տէյի օնըտատա տէօզ վէ-տիր: Ամեն ախշամ օյատուզտունատա խանէ տահիպինի վէքիլտարընա օ իշճիլէրի գատրընա չաղըր, վե էն ասղտաքիլէրատէն պաշլայըպ էն խիթթատքիլէրէ գատատ ալըտայըպա կիւնատէլիքլէրինի վէր տէյի թէն-պէհ էտէր: Ամեն օնալիրինճէ տատթըն իշճիլէրի կէլնով պիրէր զուրուշ ալըրտատ. օնըտատան ասղտա էն խիթթատի իշճիլէր զիյատ, ալրճաղըպ տէյի Ֆիքիրլէրինէ գօմուշ իքէն, քինատիկ տէ օ պիր-լէր կիսպի պիրէր զուրուշ վէրտիկինի կէօրատքլէ-րինատ, խանէ տահիպինին հաղդընատա շիքատյէթ էթմէյէ, վե պու նատրւ հաղդանիյէթ տիր քի, օն-լար եալընըզ պիր տատթ իշէմիշ իքէն, օնըտատա տա պիպէ էմատ իւճրէյի վէրտիկ. պէզ խա քի պու-թուն կիւնկիւն ալճաղընը չէքտիք տէմէյէ պաշ-լատը: Ամեն տահիպի պունըտատըն պիրինճ ձէ-

վասն վէրինայ, պիւրասաէր, սանոնէ զատը էթամիմ. պէնիմ լէյ պիր գուրշա գալը էթմէմէնլի. ալ օնու, իշինէ կիթ, պէն ազէմին սահիպի տէյիը մէյիմ, նասըլ. քի խոթէրսէմ էօյլէ էաէրիմ. օ պիրլէրի էթամէյիմ էյլիքտաշլըղա նիշին գըզգա նըյօրսուն տէր: Պէօյլէ տէ իշթէ կէրիտէքիլէր իչէրի օլաճաղլար, վէ կէրիտէքիլէր կէրի գալա ճաղլար. չունքի չաղըրըմըշլար չօք տուր, լաքին օնլարսան սէչէքլիշլէր ալ տըրլար տէյի Յիսուս:

ՆԻՄԱՆ ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

«Թէքապուռա գօնլու Վ.ապաթուռա պէրիէմ»:

Յովհ. պաբ. 11: — ծն. Ի. 33:

Յիսուսան Վ.ազարոս խամինակ պէր տօսթու վարըրտը քի, Մարիամ վէ Մարթա իչի գըզգա ընտաշլարըդըր պէրլիքտէ Ռէթանիա թաապէր օ լան քէօյտէ սաքին օլուրլարըմըշ: Պու Վ.ազարոս խասթէլէնիպ եաթարդըմա, գըզ գարընտաշլարը, տէվամլին խասթէտիր տէյի Յիսուսա խապէր կէօն տէրտիլէր: Յիսուսուսա օվաղըթ քինանին թաշ լայրակ էօլուրմէք խոթէյին գըզգանճ Նահուտիլէրին էլինտէն, Նահուտխոթանտան տըշարը ու զաղ պէր մահալէ չէքիլմիշտիի: Ճաչան քի Յիսուս պուռնու իշիթմէյիճէ, իչի կիւն տահա օրտա էլինտէնիքտէն օտլրա, շայիրտըլըրլար թէզքիրաճ Նահուտխոթանտա տէօնէլիմ տէտի: Վ.ազարոսի գարընտաշը գալը կէլիճ, տահա չօք օլմատը քի Նահուտիլէր տէնի թաշլամագ խոթէրիտիլէր, շիմտի նասըլ օրտա կիտէճէն տէր խոսլէր: Յիսուս տոսխ օնլարա վասն վէրինայ, պիւրասաէր, սանոնէ զատը էթամիմ. պէնիմ լէյ պիր գուրշա գալը էթմէմէնլի. ալ օնու, իշինէ կիթ, պէն ազէմին սահիպի տէյիը մէյիմ, նասըլ. քի խոթէրսէմ էօյլէ էաէրիմ. օ պիրլէրի էթամէյիմ էյլիքտաշլըղա նիշին գըզգա նըյօրսուն տէր: Պէօյլէ տէ իշթէ կէրիտէքիլէր իչէրի օլաճաղլար, վէ կէրիտէքիլէր կէրի գալա ճաղլար. չունքի չաղըրըմըշլար չօք տուր, լաքին օնլարսան սէչէքլիշլէր ալ տըրլար տէյի Յիսուս:

լարա թէմսիլ լիլէ, տօսթուսմուզ Վ.ազարոս ույումուշ, կիտէճիմ օնու օյանտըրայըմ տէտի. օնլար տոսխ իշին ասլընը ազնամատըգլարընատան, նէ պէօյլէյօր տէյի թաապճիլար էաէրիտիլէր: Սօղրա Յիսուս աչըղ պէօյլէյիպ, Վ.ազարոս էօլտու. լաքին պունունու լա պիլին իմի իղատընըղ պէնիմ իւպէրիմճէ տահա զէյատէ մէթանէթի պուլաճաղը իչին պէն շագ օլուրում տէտի: Պէօյլէճէ Յիսուս կէլիպ Ռէթանիայա էթիչտիկինտէ, Վ.ազարոս տէօրթ կիւն տուր էօլմիշ, վէ մէզարա գօնուլմուշտու: Մարթա Յիսուս կէլճէյօր տէյի խապէր ալտընընա, գալգար գարշը չըգար. վէ կճինտիմ, էյէր պուրատա պուլունմուշ օլսայտարդն, գարընտաշըմ էօլմէզիտի. լաքին պու ձիւմլէ իհանընըմ. քի, Ընտահատնէ քի խոթէյին Ընտհ սանա վէրիր տէտի: Յիսուս տոսխ գօրգմա գարընտաշդն տիրիլիր տէտի. վէ օրատա Մարթանըն Ֆիքրինի աչմայրտա, քինտինին Ընտհ էվտատը Պէթհաս օտտուդունա օնու էյճէկ իհանտարդըր: Սօղրա Մարթա դըզ գարընտաշը Մարիամը Յիսուսուն հանընա չաղըրմայա կիթտիյիճէ, օ վաղթը օնուն հանընտա օրան եատը տօսթտարընըն թօփու պիրլիքտէ կէլինչ Յիսուսուն պաշընա թօփտանտըտտ. վէ հէվտիճ տէ էօլտունուն իւզէրինէ ագլատրտըտտ: Յիսուսուն տա եխտիյի գալգար. վէ մէզարը նէրիտէ տիր տէյի սիւրէ էտիչ, մէզարընըն հանընտա կիթտիյիճէ, օնուն տա ագլամատը կէտտի. վէ իւպէրիտէքի թաշը գալտըրտընտտ տէյի էմր էթտի: Մարթա, էճինտիմ, նասըլ օլուր, էօլու տէօրթ

կիսնելնք ախր, արեզը գօրմու շատ ախոն է. Յիսուս տասի պէն սանա իմիսատ էսէրսէն Ալահըն միճիզ զամընը կէօրսե բսիւն ասմխոմմիլիսի ոէ՛յ ձէվսոպ վէրսի։ Պատէհու իւզէրինաէ՛ն թաշը պիր թարաֆա ալըրըմ, վիէսէր Ալահա տուա էսէրիք, հաչան քի եվքսէք սէս լէ՛, Ղազարոս, գալ՛ արշաը կել ասյի չաղըրտըրսա, քէֆին լէ՛ այոզլարը վէ էլէրի սարըլմըշ վէ պաղլանմըշ օլան էօլիս անինաէ սազալաը այագա գալ՛գար, վէ Յիսուս չէօզսէնլէր վէ պըրագսընլար քի եվրսէն սէն ասյի էմր էմ՛սէՙ։

Պու շէյի կէօրմէնլէրսէն չօղու Յիսուս ինանմըշ. վէ պազըլար սոս կիսէ՛, Յիսուսուն ա՛ղլար. վէ պազըլար սոս կիսէ՛, Յիսուսուն ա՛ղլար. շըրը ասրիճէսէ սուշմէնլէ օլան Փարիսեցիլէրէ նազլ էմ՛սէլէր։ Ինսան քահանայապետլէր վէ Փարիսեցիլէր պիր արագա կէլիպ մէշլիս էմ՛սէլէր. վէ դըզդանճլարը քէօր օլուպ, շու սէպէպտէ կէմ՛իրիլմէսինէ սէբէպ օլմըշլար քի, էյէր Յիսուսու պէօյլէ պըրագաճազ օլուրսազ, ութի ձէմաաթը քէնտիսինէ էվէլէրէպ ինանըպճազ սըր. վէ օ վագէ Բօմալէսսէ կէլիպ պիրի օրմանսան գալ՛գրագճազ սըրըլսա. օնուն իչին Ալիսափա քահանայապետ սէ՛ նազիհաթ վէրիպ, պիր թէնեկէ էմ՛իպէ դայա օլմազսան ըսա, պիր քիշինին էօմմէսի սահաէյի սիր սէսէ. վէ էօյլէճէ Յիսուսու թութուպ էօլսիւրմէյէ մէյլ մազդինլէրինաէ գաղսըր վէրսինլէր։ Յիսուս սասի պունու իշիթմէյէ, թէքրար հիւճումնու սաղլսաը, վէ Նիսսայիմ ասնիէն պիր քէօյ կիսէ՛ սէ՛, պիրսաղ վագէի օրսաս էյլէնսէ։

ՆԻՍԱՆ ՏՅՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

ՕԱԹԷՈՍՈՆ ՊԷՕՅԷՍԷ, ՊԷՅՂԱՊՕԷՆՔՆ ԸՆԴՈՒԼԻ · ՎԷ Ա՛ԹԼԻՄՔԻ ՅԻՍՈՍՈՍ ԷՍՂԼԱ ԷՍՂԼՄՈՍԱՔ։

Ա՛ԹՈՓ. ՊՍՊ 20. 26։ Ղ՛Ր-Կ. ՊՍՊ 19։ Ա՛ՐՔ. ՊՍՊ 14։

ՕԱՍԻԿ ԷՕՐԹՈՒՍՈՒ ԷՍՂՂԱՇԱՐՂԸՆՍԱ, Յիսուս թէքրար Նէրուսաղէմ կիմ՛իք իչէն օրասան էզգտը. վէ պու էօրթու վադթընսա մարգարէլէրին քէնտի հագգընսա էսղտրգլարը շէյլէրին Նէրուսաղէմի թէքիլ օլաճաղընը. քէնտինէ էզգիթ վէրմէճէքլէրինի, վէ խաչա չզգարարագ էօլմէճէքլէրինի. վէ քէնտինէն սոնրա իւչ կիւնէն սօղրա թէքրար ախրիլմէճէք օլսուդունու էօլսոս չայկսդրմէյէ պէյան էմ՛սէ՛։ Օ վագթի Օլիվիէ թիանընն էվէլսոլարը Յահորոս վէ Յովհաննէս, (Յիսուսուն թաալլիմգիւ օլան) վալիսէէրինի սօղրա էսիս, (քէնտի դիւխմէրինէ կէօրէ) Յիսուս վահիշահ օվթուրաուզընսա քէնտիլէրի իլէրի չէքմէն սէյի օնսան սէլէմլէրը։ Յիսուս սոսի օնլարա նասիհաթ էմ՛սէ՛, վէ պինիմ վահիշահլաղմ սինէսա վահիշահլարընընի կիսէ՛, զուլումկէթ իլէ պէօյիւքլիւճ ազգաարընա սիւշմէկճ դաղանըլմադ. իլգա ալչագ կէօնիւլլիւլիւճ վէ սոսը բուա զաղանըլըր սէ՛սէ՛։

Սօղրա Յիսուս հաչան քի Նէրիքով շէհրինէ հաղլաշար.րսա, հօլ իւզէրինաէ պիր սէլէնճէ քէօրա շինճա վէրսէ՛։ Պու շէհրիսէ Օ՛սաքէոս իսմինաէ պէյլի պէնսիմ վէ զայկթ զէնկին պիր կէօմ

րութ[illegible] պաշը օրուց, Յիսուսան իսկ[illegible]
միշ, վ[illegible] օնու կէօրմէյ պէյատէ պրղնէլէր իսկ.
օնուն իչին Յիսուս Նէրթօղա կիմ տէյինտէ, պա-
շտա ձէմ օրուց պիղէմնէձէ կիտէն խալըն պուս-
պէնտա ճիւրիւմէյ պաշլատըղընտա, որ Օ՛պէդա
դրտա պօյու պիր ատէմ օրտուղունտան, ճիւքէ-
մէն օնու պիր էյիձէ կէօրմէք իչին պիր եատանի
ինձիր աղաձընըն իւղրինէ չըդար: Յիսուս տախ
օնուն էօնճտանէն կէչէձէյի վազրի, ճօրարը պաշ-
տը, վ[illegible] Օ՛պէդա, չատըք աշտը էն, որ կիտն
իզի[illegible]ա տըր. քի պէն անէն էվինէ կէլիպ ըտահտ-
ըտանայրմ ատ: Օ տախի անինտէ էնիպ Յիսու-
ստ պուպը էվինէ կէօթիւրտու. պունտան իւղրինէ
Յիսուս նտատ պէօյլէ պիր կիտնահ քիտար ատէմին
էվինէ կիմ տի ատ[illegible] տրըրտատնմայա պաշլը-
տըտ: Ղպին Օ՛պէդա Յիսուսուն էօնճունէ կէ-
տի. վ[illegible] էֆէնտիմ, իշի[illegible] օղան վարլըկ[illegible]
ըտրընը Ֆաղրըտատա վէրիրիմ. վ[illegible] հէր քիմ[illegible] քի
գատր էթմիշ խատմ, ատօրթ գամ[illegible]ը քէնտինէ
էտա էտէրիմ տէտի: Օ վազրի Յիսուս ատ պու-
էվ քի Ընրահատնին էվ[illegible]ը, պու կիտն խա-
ըտա օղուս. վ[illegible] պէն գայդ օղանըտը ատայրտ դու-
թատնայա կէլտիմ տէտի: Պունտան սօղրա Յի-
սուս քէնտի վատուշահըղընը պէյան էթմէք իչին
Ընրուսաղէմ կիմ[illegible]ին իւղրինէ պիր ֆէնտիկ
ատօյլէտի: Պէյղատ պիր ատէմ տէտի, ուզագ պիր
մէմլէքէթէ կիտէձէք օղուս քի, օրանըն պէօյու-
յինտան քէնտի վատուշահանի հիւքումէթ ինի ա-
ղտ կէլի տատնէ: Պու ատէմ քէնտի դու[illegible]ընը

ատնըտա չատըղտը. վ[illegible] հէր պիրինէ օնատ քէտ
ագձէ վէրիտ, պէն կէլի տէօնիւնձէյէ դատատ
պունտատը իշլէտմէն տէտի: Ղաչան քի չըդըտ կիմ-
տէյիտ, քէնտի շէհիրինին ահալտնտատն քէնտինի
սէվմէյէնլէր, պիղ պունուն իւղրիմիղէ վատուշահ
օրմանընը իսթէմէյիղ տէյի արզատընտան օ պէօ-
յի՛ք ատէմ խատպէր կէօնտէրտիլէր: Պու ձիւմլէ
պու ատէմ վատուշահըղտը պըղտ կէլի տէօնտու-
յինտա, նէ զատանատըղտրընը ազիատագ իչին օ
դուլտրընը հուզուրունա չատըղտը: Օնըտտան
պիրինձիտի կէլիտ, էֆէնտիմ, վէրտիյին օն քէտ,
օն քէտ ատահ քիտար չըդատտը տէտի: Օ ատ օնու
ալահ էտտիտ, էյի դու՛լ, մատատմ քի պու քիւչիւք
շէյտէ ատատըղ օրտուն, օն շէհիր իւղրինէ սէնի
հիւքումտատ էտէրիմ տէտի: Օ պիրի տէ կէլիտ,
Ընրզատընտան իւչինձիւ դու՛լ կէլտի. վ[illegible] շէքիւա-
յէթ էտէրէք, էֆէնտիմ, պէն էօյլէ պիր եատա-
մատ ատէմ սին քի, էլին իլէ պիր եէրէ զօմնատըղընը
շէյի զալտըղտը պըղտըն. վ[illegible] էքսիտիյին շէյի պի-
էհտան. օնուն իչին զօրզումատան քէտէլէրինի չը-
դըյտըտ ատղատմըշտատմ, իշլէտտ տէտի: Օ վա-
դրէտ ազատ խրըտատնատատ, էյ ատատզատթ պըղ
դու՛լ, քէնտի պէօզինն իւրէ պէնի շէրատթլայա-
յըմ. էյէր քիտէն պէնիմ պէօյլէ պիր ատէմ օլ-
տուղումա պիղէր իտին իտէ, պէնիմ ազձէվի նի-
չին ատրատճա վէրմէյին քի, պէն շիմտի կէլիպ
Ֆայիզի իրէ օնատան ալայրտատմ տէտի: Ատտի ան[illegible]

տէ օ աղձէյի օնաան ալըպ խիթխաաքի օն գաղան-
ալըանա վէլանիլէը տէյի էմի էթաւ. վէ քիմին քի
վալըաա օնա զիյաաէակլէ վէրիլմէք, վէ քիմին քի
Էօղուաա օլան ալը աա կէրէկ ալընմադ լայըզ ալը
աէաի: Օնաան ասղըա քինաունին վաաիշահ օլ-
մասընը խաթէմէյին ան-շմինէրինին տէ Հուզուաա-
նա կէթէրմէ ակէրիպ Էօլան-ըթաան-ուսը:

Պունաան ասղըա Յիսուս Ներիքովան ջղըպ
Ներուսաղէմ կիաէր ընքէն, Էօլաա թէ,քըար Ռա-
թանիայա ուղըաալըըաա, օլաաա ույուզուս Աիմոն
խամինաէ պիր սաէմ Յիսուսաս թաաան սաալէթ
էթաւ. վէ նասըլ քի ասօյլէրլէը, պուս սաՖըաաա
Աարթա խըզմէթ էաէր խաի. վէ օնաան գաըընա-
սաշը վէ պիրաշ էվվել Յիսուսաան ակրիպէաակլի
Ղազարոս սաս սաՖըայա օթաուրանլարըն պիրի Ի-
սրայիլ սաղընաա Պունաան գողգաթնասաշը Աարիամ, օ վա-
տի: Պունլարըն ըզըգարընասաշը Աարիամ, օ վա-
դրէ էլինաէ պիր գասըըա պիր օզգայա եաղըն
թամըը գօղուլու Պիր եաղ սիրշ կէլաի, Յիսու-
սան այագլարընը եայգասը, թուԹուպ սաչըլա
սէլաի. վէ ասղըա օ գասը դրբըպ աչըլաշ, օ վի-
դրմէթ եաղըա Յիսուսան պաշընը վէ այագլա-
րընը եաղըասը. Էօյլէ օնաան թամըը գօղուս
պուԹէնէ էվի թուԹաս: Օրաաա օթաուրանլար
պունաան իսրէրինէ, մըղըլտանանայա պաշլաալըար.
պու եաղա եաղըգ քի ի-չ էիւզ գուրուշաան զիյա-
աէյ սաթըըա պիլիր, վէ Ֆաղրըլաաա վէրիլէ պի-
լէրինի սէաիլէր: Յիսուսաան շայիրալէրինինն իչինա-
ան Յուդա հէվխինաան զիյաաէ, պու շէյի սաՀը
կէօսթէրաի. չունքի Յիսուսաան զանձանաակընը

(քի Ֆաղրըլաը իչէնն ապձէ թօփալըըալալ) օ
սաղալըըաը. վէ օնաան խաթէայի վաղըթ չալալ
ըաը: Լաքին Յիսուս գարըյա սահապէթլիք է-
աէրէք, հաիաըղը շէյի մէսհէթաի. պու մանէվի
պիր շէյ սիր. Համթաա Ֆաղրըլաը հէր տաիմ
պիղն իլէ սիրլէր, հէր նէ վաղըթ խաթէրսէնիղ
օնըաա սաատապա էտէ պիլէրսինիղ. լաքին պէն
տաիմա պիղն իլէ տէյլիմ տէյի:

ՆԻՄԱՆ ՊԱՀՐԻՆՑԱՆ ՊԱՏՊ

Յիսուսաան էհրիչտէ Ներուսաղէմ կէլմէսի. Վէ
օրաաա ընէրսէ որ-ճի-պէմլէաը էլմէիւի:
Մաթթ. պաթ21: Մարկ. պաթ11: Ղուկ. պաթ19:

Օնաան իրթէայ կիւնիւ քի, իրվայէթէ կէօրէ
վաղար կիւնիւնէ սիւշէր, Յիսուս Ներուսաղէմ
կիթմէք իչին Ռեթանիաան չըգար. վէ զէյթունա-
լուգ տաղընըն ալթընա եկթիշմիյիսէ, գարշըսաաքի
քէօյէ շայիրտէրինաէն իքի քիշի կէօնտէրաի. վէ
օրաաա ատշաարաա պաղ լը պիր մէյթէպ պուլու-
աունուգ, սրփաարչըա պիրլիքտէ քի, հէնիգ իս-
դէրինէ ինաան պինմէմիշ տիր. օնու էէօրնէն պանա
կէթիրին. վէ էյէր պիր քիմսէ մանի օլուրսա, սա-
հիպինէ լազըմ ատը տէյի սէօյլէյին տէտի: Շայիրտա-
լէրի Յիսուսաէն սէօյլէտիյի կիպի կիտիպ օ մէր-
քէպի պուլտուլար, վէ սրփաարչըա պիրլիքտէ ա-
լալ Յիսուսաա կէթիրտիլէր. սօղըա րուպալարընը
պունլարըն իսդէրինէ գօսուլար. վէ Յիսուս,
նասըլ քի սէօյլէրլէը, պիրաշ պիրինին պիրաշ օ
պիրինին իսդէրինէ պինոտիրէրէք, հէփսին պիրլիք-

ան Աբուսաղէմի տօղուս կէլտիկեր։ Օ վադրի Աբուսաղէմ ահալեսի ան Յիսուս կէլիյօր ան-
շեմ-մէյիլ, հէվիսի պիրտէն գարշը չըզգարլար։ վէ էլէրինէ եէշիլ խուրմա վէ գէյթուն տալ-
լար, էօյլէ ազիմ շապ լըզըլա Յիսուսուն էօնիւնէ ան-
խուշէրէք, պիր վսաիշահ կիսի օնու կէմիլիր խոխկը։ Պունլարսան գարը լարը արգալարընսաքի
բուպալարընը եէրէ այադընէն ալէրնա եայարը-
արլար։ գարզըլար աղաճլարըն տալլարըյլա էօլլարը տօնսաարը ըտարլար։ վէ հէվիսի պիր աղըզսան շա-
յիրտէրինէ պիրլիքտէ, "Աղըշլար Դաւիթին էվլատընա, Թապալինին խամինէ կէլէն մուպարէք ան։ աղըշլար եիւճէլէրէ" անյէրէք անկա օդու-
ուսու-լար։ վէ Օ՛ազարիա մալդարէնին "Ամեն դը-
գընա սէօյլէյին քի, իշլէմ անընն մալ լըմ վսաիշահ-
շահրն, մէրքէզի վէ մէրքէզ արխաարնա պինդիշ սա-
նա կէլիյօր" ան-յէ սէօյլէսէյի պունունու-լա թէք-
մէ օլաս։ Յիսուսուն ան-շէնի օլան Փարիսեցի-
լէր վէ օդուսու-շլար պու շէյլէրի կէօրսէ-քէրինն, ան-յէ սէօյլէ՝ քիւչիւք ձիւմլէսինին, "Թապալինին խամինէ կէլէն վսաիշահ մուպարէք ան" ան-յէրէք չարը բարէզլարը ալդըշ սէսսալարընը իշլէմ-սէքլէրինսէ, աշըրը դըդդանձլըդլարընսան նէ հասխաձալարընը պիլմէդ խոխկը։ Խոյն Յիսուս սաղա կէլիսի, օնլարը մէն կէմ քի սէօյլէ չարը-
մանարնար սէսսիկեր։ Յիսուս տասկի օնլարա ձէ-
վսաղ վէրիսի, էյլէ պունարը սուս օլմըյար ըտաս, ան-յէ պունլարսան սուս օլմըյար ըտաս, օ վադրի Թաշլար չարը-
պանդիկու հաշան քի Յիսուս Աբուսաղէմ շէկ-

նէմ էյէրէք, պունարսան օնլարա պիր տահա քիմսէ
ձիւր աղաճը կէօրմէսինլէ նէյնէճէք պիր
պարար. քի խուճրինսէ գօփարըլսա նէյնճէք պիր
Թանէ մէյմէ եօղ տուր, օ վադրի օ աղաճը կա-
լար ուլաճընէրէք, պունարսան օնլարա պիր տահա քիմսէ
ձիւր աղաճը կէօրմէսինլէ նէյնէճէք պիր
պարար. քի խուճրինսէ գօփարըլսա նէյնճէք պիր
Թանէ մէյմէ եօղ տուր, օ վադրի օ աղաճը կա-
լար ուլաճընէրէք հէվիսինն տէ օրտանան տըշարը
ձիւր աղաճը կէօրմէսինլէ նէյնէճէք պիր
պարար. քի խուճրինսէ գօփարըլսա նէյնճէք պիր
Թանէ մէյմէ եօղ տուր, օ վադրի օ աղաճը կա-
լար ուլաճընէրէք հէվիսինն տէ օրտանան տըշարը
ձիւր աղաճը կէօրմէսինլէ նէյնէճէք պիր
պարար. քի խուճրինսէ գօփարըլսա նէյնճէք պիր
Թանէ մէյմէ եօղ տուր, օ վադրի օ աղաճը կա-
լար ուլաճընէրէք հէվիսինն տէ օրտանան տըշարը
ձիւր աղաճը կէօրմէսինլէ նէյնէճէք պիր
պարար. քի խուճրինսէ գօփարըլսա նէյնճէք պիր
Թանէ մէյմէ եօղ տուր, օ վադրի օ աղաճը կա-
լար ուլաճընէրէք հէվիսինն տէ օրտանան տըշարը

անտէն մէյմէ եւմէսին տէտ. վէ պուռու սէօյ-
ըէմիյի կիսէ, օ ինձիր աղաձը չաիրձած դուրս-
մայա պաշտատ. (քի Դահուտիէրին սինօկաձներն
էօրնէյի օլաս։) Իրթէսի կիւնիս Յիսուս շայիրտ-
ներիյէ եինէ օրատան կիդէրիքէն, շայիրտէրի թա-
ձէ ձիւսէ էթտիկէր. վէ պաշ, աղաձ նատըր չաիր-
ձաղ քէօքիւնտէն դուրուշ տէյի Յիսուս կէօ-
թէրտիկեր։ Յիսուս տախի օնատա ձէվապ վէրիյ,
սահիհ տէրիմ սիպէ քի, էյէր թէքմիլ իրթիդատ
ըտա եաշընըդ ինձիր աղաձընա տէյիլ, իյտա շու
տաղա տա դաղդ տինիդէ տիւշ տէսինիդ, էօյլէ
օլուր. վէ տուտանըդատա իրթիդատըտա հէր նէ քի
իսթէրսինիդ ալըրսընըդ տէտի։

ՆԻՄԱՆ ԱԼԼԵՐՆԱՀԱՐ ՊԱՏՊ

Յիսուսան նահապետէն ընդունէր նէ
նահիհն վէրճէ, վէ օձատըձն պղձէնձ փափա-
ղատը։

Մատթ. պաթ 21։ Ղուկ. պաթ 20։

Ինքի կիւնտէն սօղրա Յիսուս թէքրար տաձատա
կիրթտիյինտէ քահանայապետներն վէ օղուտ-շլար
տիւրլիւ տիւրլիւ սիւտլէր իյէ օնու թէձրիւպէ
էթմէյէ պաշտատըտար. Յիսուս տա շու թէմսիլ-
լեր իյէ օնատըդ թէքրար էթտի։ Պիր ատէմին ինձի
էվլատը վարըտը տէտի, պու պիրինձ, էվլատ, պու
կիւն պաղա կիրթ իշլէ տէտի։ Ո տա վէձ էյի կի-
տէրիմ տէտիյինէ տէ կիրթմէտի։ Ընտուն կիրթմէ-
տիյինի կէօրտիւյիւտէ, օ պիրէվլատընա տէօնիւտ,
տէն կիրթ տէտի։ Ո տախի իւձ աղըզա կիրթմէմ տէյի

ձէվապ վէրտիյինէ տէ, սօղրատան նատիմ օրուտ
պաղա կիրթտի իշլէտի։ Յիսուս պուռու նատըղ էթ-
տիկտէն սօղրա, պու իբինիյն հանկըրտը վէձէրինին
մուրատընը իձրա էթտի տէյի սիւալ էթտի. օնըտ-
տա սօղրաձի տէտիլեր։ Յիսուս տախի սահիհ տէ-
րիմ. քի, պէօյլէ տէ կէօրմիւձձիլեր վէ զինաձեատ-
լար սիզի պիր թարաֆտա պըրաղըպ, ձէննէթէ
օնըտ կէտիձէձլեր տէտի։

Պունուն արդատընատն Յիսուս շու թէմսիլ-
տէ տինինէյին տէտի։ Պիր խանէ տահիպի պաղ
տիքտի, վէ պու պաղը հէր վէձհիլէ դայընըդ պը-
րատընա դօտուդատան սօղրա, պաղձըտարըն էլինէ
թէսլիմ էտիպ, քէնտի տէ պիր ուզաղ մահալէ
կիրթտի։ Ձաչան քի պաղըն մէյմէսինի ալատաղ
վաղըթ եապըշտըդատա, օ մէյմէյէրի տէվ շիրիպ
ալընըտտ տէյի քէնտի խըզմէթքիտտըտըրընը օն-
ըտտա կէօնտէրտի։ Պաղձըտար պու խըզմէթքիտ-
ըտըրը թուրթուտ պիրինէ էղկէթ վէրտիյինը, պի-
րինի էօտեխ-րախաթ էր, վէ օ պիրինի թաշըտտըտ։
Խանէ տահիպի թէքրար էվվէլքինտէն տահա չօղ
ախէր խըզմէթքիտտըտ կէօնտէրտի. պաղձըտար
պունատա տա էյլէ էթտիյէր։ Այն սօղրա խանէ
տահիպի դաղիթ տիր քի պունատան հիձմատ էտէր-
ըէր տէյինէք, պիր թանէձիք տէվիհիւ էվտատընը
օնըտա կէօնտէրտի։ Ադքին պաղձըտար օ էվտա-
տընը կէօրտեխ-քէրինտէ, քէնտի մտապէյնէրինտէ
իշլէտ պու խանէ տահիպինին վարիսի տիր. պու-
նու էօրտեխ-մէյլիյիդ քի, պունուն միրատը պիտէ
դաղըն տէտիյէր. վէ պէօյլէձէ պաղատան տըշտըր

ջրաբրիզ օնու տա էօլախ-տախլէր : Ճ լմեի նէ ախրանինիզ . պաղըն սահիպի կէրի տէօնէրսէ , պուն-լարա նէ եափար տէյի Յիսուս պուալէթտի : Տէյ-նէյինլէր տախի օ պինաճու պաղճըլարը էօլախ-լըը , վէ պաղը ալըպ ախէր պաղճըլարըն էլինէ վէրիը քի , մէյվէնինի վագթը գէմանըլըա քէն-մինէ եէթիշախրախինլէր տէյի ճէվապ վէրտիլէր : Սօղրատան Նահուտիլէր պու թէմանիլին Ֆիլքրի քէնաի սէռօվալարընըն իւգէրինէ օլտուղունու աղ-նաարդլարընտա . հալա , Ալլահ կէօսթէրմէյին քի պէօյլէ օլսուն տէտիլէր :

Յիսուս օնլարա պիր թէմանիլ տահա նապլ էթ-տի : Պէօյլէր ճէննէթի տէտի , պիր փաոիշահա պէնզէր քի , էվլատընա տիւյունէթմէկ իսթէյիպ , տիւյունճիւլէրի տամէթ էթօնլէր տէյի խըզմէթ-քէարլարընը կէօնտէրտի : Օնլարըն կէլմէք իսթէ-մէյիքլէրինի կէօրտիւյինտէ , թէքրարին ախէր խըզմէթքէարլար կէօնտէրիպ , իշթէ սուֆրանըն հէր շէյի հազըր ատը . պէսիլն հայվանլար պօ-ղաղլանմըշ տուրույօր . գաղըն տիւյինէ կէլմէն տէտի : Պու ճիւմլէ օնլարըն վազիֆէսի օլմատը , գուլագ պիլէ տամատըլար . իլա հէր պիրի քէնտի իշտէրինէ տաղըլըպ , պիրի թարլատընա , օ պիրի ալըշ վէրիշինէ կիմճատիլէր . հաթթա օնլարտան պաղըլարը տա օ խըզմէթքէարլարը թուքուպ իօրլայարագ էօլախ-տախլէր : Փաոիշահ պունու իշթէմէյինտէ օնլարա աշըրը խըրխանատը . տա-քէր կէօնտէրիպ օ էօլախ-լինէնլէրի էօլախ-լըթտու . վէ շէհիրլէրինի նագատըտը : Պատէհու խըզմէթ-քէարլարընա տէօնիպ , տիւյինիւմ հալը ըտը , տիւյինճիւլէր օնա լայըգ օլմատըտը . խոռ կի-տին , ասգադլարտան տիւյինիւմէ ատէմ չաղը-րըն տէտի : Օնլար տախի չըգըպ , էյի քէօթու քիմի պուլտուլար քտա թօփլայըպ կէթիրտիլէր . վէ էօյլէձէ օթուրագաձ եէրլէր տիւյինճիւլէր խլէ տօլտու : Սօղրա փաոիշահ պունլարըն հանընա կէլիպ , իչէրինտէ պէրինին տիւյուն բուպատը կի-յինմէմիշ օլտուղունու կէօրտիւյուտ , օնա տէօ-նիպ , տիւյուն բուպան օլմայարագ սէն նատըլ կէլտին պուրայա կիրտին տէտի : Օնուն ադը գա-փանըպ ճէվապ վէրէմէտի : Փաոիշահ տա խըզ-մէթքէարլարընա չափը ք շունուն այադլարընը կէ-լէրինէ պաղըլայըպ տըշարը պըրագըն տէյի էմր էթ-տի : Ձունքի չաղըրլանըպտ չօգ ատ-ըտը , լաքին օնլարտան սէչէլմիշէրի ազ ատը :

Պունտան սօղրա Փարիսեցիլէր գէօզ պէրլէյի լէ փաոիշահա միւթաալլիգ պիր շէյ հարդընտա Յիսուսու քէնտի աղըզըրտա գաղտահաթը տա-րիպ թուքտուրմայա գարար վէրտիլէր : Նմոռ միւտաիլիք լըե կէլէպ , վարդատա , պիլէրիպ քի սէն տօղրու գէօյլէր պիր ատէմ սին . քիմսէյի մու-տահինի էթմէզ հադդ օլմանը գէօյլէտսին . իմամ ատնա նատըր կէօրիւնիւր , պիլգիմ Թօռա Պայգե-բինէ խատաձ վէրմէմիշ իգթիզամը ատը , տէյիլմի տիր , շունու պիլգ գէօյլէ տէտիլէր : Յիսուս օն-լարըն Ֆիլիմնէլկինին աղնայըպ , միւտաիլէր , պէնի նէյչին թէձրիուպէ էթմէք իսթէյօրտունուզ . խա-տաձ ապձէսինի պանա կէօսթէրին պատայըմ տէտի :

Օնլար առ չըզարըզ էլինէ պիր դուրուշ վէրտի-
լէր։ Յիսուս պուննուն իշպիրնաէքի Թոմային վէ
նաղը քիմին տիր ոէյի օնլարա սիւալէթտի. օն-
լար առ Թոմային Այայէրինին տիր ոէյտիլէր։
Օ վաղթի Յիսուս ձէվապ վէրիպ, էյլէ իսէ կի-
տին Այայէրին օլանը Այայէրէ, վէ Ընտհրն օլանը
Ընտհա վէրին ոէյտի։ Պունու իշիթտիլէրիմտէ
ռնեի գալըրսաղ. վէ ադըզլարը գոփանըպ պըրագ-
տըրար կիմ տիլիյտիլէր։

Պունլարըն արգասընտան Յիսուսուն եանընա
Սաղուկեցիլէր կէլտիլէր. (պունլարըն էյլի պիր
ձէղէնտլէրի վարըտը քի, էօվրէլէրին ախրիմէոինի
գոպու էթմէզլէր իսէ.) պունլար առ Յիսուսու
Թէձրիպէ էթմէյիլէ, օնուն հաղուրունա շա-
հիտ օլտուղլարընը Թէորիէ էթտիլէր։ Ա՝ արդասիա, Մոսէս
մարգարէ նամուստարընտա եազըլը տըր քի, պիր
էվլի ատամ՝ էվլատը օլմայարադ էօլտյէք օլուրսա,
գարընտաշը օնուն տուլ գէվճէնին ալըպ, օնուն
գարընտաշընա էվլատլըղատըր։ Ինձիլիմ քի վաղ-
Թըլըրա եէտի գարընտաշլար վար իսէլար. պուն-
ըարըն պիրինճիսի էվլէնտի, վէ էվլատը օլմայարադ
էօլսէյտի, օ գարըտը էքինճի գարընտաշը ալ-
ար, օնուն առ էվլատը օլմուար. վէ պէօյլէ եէտի
գարընտաշ առ պիրի պիր արգասը արրա պու գա-
րըտը ալտըտար, վէ էվլատլարը օլմայարադ էօլ-
տիւրիր. օնլարտան սօղրա գարը առ էօվրէ. շիմտի
սէօյլէ պիլտի քի, սօն շէյտաննէթտա հէվիսի տէ տի-
րինճէք օլուրլար իսէ, պու գարը եէտի գարընտա-
շլարտան հանկիսընըն օլաճաղ. չունքի մու-

գատտէմ եէտիսի տէ օնուննուրա էվլէնմէյէ խաիլէր
տէտիլէր։ Յիսուս տաճի օնլարա ձէվապ վէրիպ,
պիզ եանըլմըշընըզ, օնուն իչին քիթտապը շէրիճ-
տէ՛նէ եազըլմըշ օլտուղունու տա պիլմէյօրսունուզ,
Ընտհրն գուտրէթինի տէ տաղնատայօրսունուզ
տէտի։ Պու տիւնեանըն տաճմիլէրի էվլէնիրլէր.
լաքին քիմ քի էօթէ տիւնեատա կիթմէյէ լայըգ
օլուրսա, օրատատան էվլէնմէք, նէտէ էօվմէք վար.
իլլա մէլանխլէր կէտի ձիւմլէտի տէ Ընտհրն էվ-
լատը օլուրլար։ Ընձատ էօվրէլէրին ախրիմէոի
հաղդընտա Մովսէսին քիթտապընը օգուտմաղըշ-
մընըզ քի, "պէն Ըբրահամըն Ընտհըյըմ,
Իսահագըն Ընտհըյըմ, վէ Յագոբուն Ընտհը-
յըմ" տէր. լամտի էյլէր քի պունլար ձանըդա տիրի
օլմատայրտըլար, Ընտհ պէօյլէ տէօյլէմէզ իսէ.
չունքի օ էօվմիշլէրին հիչ օլմուշտուրն Ընտհը
տէյիլ, իլլա տիրիլէրին Ընտհը տըր տէտի։

ԵԻՄՏ ԵՒՏՏՒՆՁԻ ՊԱՂ

Յիսուսուն սօն վարթապէտլիգտա պիր տէֆա տա-
ձարտա գանձանակին գարշընտա տուրմուշ, ձէ-
մաաթըն գանձանակա նաար ատմ պրըտագրը-
լարընա պագայօրսունուզ. վէ կէօրտիւ քի չօղ մէն-
կին առմլէր կէլիպ գանի փէշքէշ պրըտագրտըլար.
սօղրա պագար քի պիր ֆագիր տուլ գարը տա
կէլիպ, օ գանձանակա էքի մանղըր պրըտագը։

Օ վաղըվ Յիսուս շայիրտներինէ ասօնիսպ, սա-
հինդ ամիսմ սիզէ քի, պու ֆաղըը տուլ գալը
գանձանակա հէվիսինտէն չօդ պըրսպալը։ Չունքի
օ պիրըէր ադամներինին ֆաղըսացնաան Ալլահա
փէշքէշ վէրտիկեր։ Լաքին պու գալը օլանձա վա-
րսկէթինին թօփուռնու չըդարտը վէրտի ասէի։
Պաաէհու Յիսուս տաճարտան տրշարը չըդաճագ
օլսուդսա, շայիրտներն օ տաճարըն սալթանաթը
պինտաբնա թաաճճիւպտէ գալարագ, օնա կէօս-
թէրմէկ պաշլատըլար։ Յիսուս տաճկի օնըտրա
ճէվապ վէրիպ, պունու շիմտի պէօյլէ կէօրիւյօ-
սունուզ, լաքին վաղըվ կէլճէկ քի պունուն պիր
թաշընը օ պիր թաշըն իւղէրինտէ պրըսպմայա-
ճագըար ասէի։ Օնատան սօղրա հարսան քի ղէյ-
թունլուդ տաղընա կիտիպ օֆուրտուլար ըսա,
Յիսուս թէդքրատ պու մաատէ իւղէրինէ, նամի
Նէտսաղէմին նէ տուրու էօրֆիւլու ճէնքլեր իլէ
էրզրումճագ օլսուդու, քէնտինէ ինանանըլարըն նէ
տուրուբ զահմէթ չէքճէք օլսուդլարը, վէ տուն-
նամըն ախիրնտա ինսանլարըն նատրդ պիրի պիրի-
րինէ կէչճէք օլսուդու, վէ քէնտինին սօն շէ-
րսատը էթմէք իչին նէ տուրուբ սալթանաթըտա
կէլճէք օլսուդու իւղէրինէ ուզուն ուզադիյէ
ասէյէտի։

Պու շէյլէրտէն սօղրա շու թէմսիլլէրի տէ նադդ
էթտի։ Օ վաղըվ ասէի, կէօյլէր ճէննէթի օն
պաքիրտիլէրէ պէնզէր քի, ֆէնէրբահչէ իւղէրինէ
ալտը կիւյէկլէյի վէ կէլինէ գադըը լամայա կիթտիլէր։
Պունլարտան պէշի ագըլըրդ, վէ պէշի ագըլմըշ-

տըլար։ Ագըլմըդ օլանլար եանմըշ ֆէնէրբահչէ-
էլէրինէ ալտըլար ըսա, պէրաբէր պաշդա եադ-
ամմայը տուշունմէտիլէր։ Լաքին ագըլըը օլանլար
ֆէնէրբահչէլէրիյլէ պէրաբէր պաշդա գալդըը տա եադ-
ալտըլար։ Իւք ագըըա կիւյէկկի կէճիքմէ կէչմէտի-
յինտէ, հէվիսինին տէ ույգուլարը կէօթուրուպ
ույուտուլար։ Սօղրա եարը կէճէչէյին պիրտէնպէ-
րի իչմէ կիւյէկկի կէչէյօր, չարըք էտին գալշը
չըդըն տէյի պիր սէս օլտու։ Օ վաղըվ պու պաքի-
րէչէրին հէվիսէ տէ գալդըդ ֆէնէրբահչէրինին նէզամ-
լամայա պաշլատըլար։ Լաքին ագըլմըդըդ եադ-
լարընըն եէթիշմէյէճէյինին կէօրմէյէրէ, ագըլը-
լարընտա եադընըզտան պիրագ պիրի վէրին քի, ֆէ-
նէրբահչիլիգ սէօյլէնմէսին տէտիլէր։ Ագըլմըլար
տահի էյէր եադընըզտան պիրի տէ վէրմէճէք օլու-
սա, օ վաղըվ նէ պիրի եէթիշիր, նէ տէ պիրի։
լամահ էյէր խաթէրտէնիզ, կիտին ֆէնաինիզ իչէին
չարսուտան եադ սաթըն ալըն տէտիլէր։ Պունլար
եադ ամմայա կիթտիքլէրինտէ, օ վաղըվ կիւյէկկի
տէ կէլտի եէթիշտի։ վէ հաղըր պուլունմադլար
կիւյէկկի իլէ պիրլիքտէ տուչիւն էվինէ կիրտիլէր,
դահու դահմադլար։ Սօղրատան օ ագըլըդըլար տա
կէլնէպ դահու չալարադ, էֆէնտի, էֆէնտի,
դահու պիրի տէ տէրիտիլէր։ Իչէրիտէն ձէվապ
վէրիպ, սահհ տէրիմ ֆէ, պէն սիզի թանըմայօ-
րում տէտի։ Պաաէհու Յիսուս էօյլէ խէ տահմա
օյանըդ վէ հաղըր տուրմալըսընըզ։ չունքի օնուն
կէլճէյլի կիւնու վէ սաաթը պիլմէզսինիզ տէտի։

Պունատան սօղրա Յիսուս շունու տա տէօյլէտի։

եանի սծո շէրսամ կվո նիւնամ. քինամխի նէ տխու-
լու էհմ խշամրնա, վէ մէտխքնէր պիւէսինձէ օրա-
րագ կէլէձէք տիր. վէ սաղմանամ քիւրախինէ
օմոտրաւ, տխննանքն ձէմ ինամանարը հուդու-
րունա ձէմ օրամագ արրար. վէ ծնարրը խքէյէ
պէօլիւ, սաղհէրէն սաղ թարաճա, վէ կիւ-
նահ.քիամրարը սօղ թարաճա արրսամագ տրը:
Սաղհէրէն իշուէտխքնէրի խայը սամէւէրինի կէօղ-
էրինէն էօնիւնէ զօյարագ, վէտաւրսինէն ագրը շուռ-
մրշուարը, կէլէն, վէ սէղէն իչէն հաղրրանմրշ օրան
տաոխշահրագա կէրէն վէ մուխք օրուն տէյձէք տիր:
Վիւնահ.քիամրարրն տա.քէօմի ւ սամէւէրինի նիւզ-
էրինէ ուրարագ, ծնարրա տաոխ, բանխմրնէրը,
տէյճ օրուն էանրմուռ, վէ Սագայէն վէ ծնաւն
թէվագսինէրինէ հաղրը օրան էգէտ տխմէշ կիւռէն
տէյձէք տիր: Վ՚է օ վագրմի պուռնար էգէտ
էզկէթէրէ, վէ սաղհէրը էգէտ էօմուրկ կիւռ-
ձէք տիրմը տէտ: Յիսուս պու վագրարը վէր-
տխքան ասզրա, պուռնան խքի կիւն ասզրա Օ՚ա-
ռիկ տիր տէտ, վէ օ Օ՚առիկ վագմընաա Էս-
հուտիրը քինամնի թուխթուպ խաչա չզգարռնագ
օրառզրարրնը շայնրագրինէ պէյան էհմտ:

ԵՒՐԱՒ ՍԷՐՒԻՕՀՆԱՒ ՊԸՊ

Յիսուսան պամագրանմարը, վէ ած ախշամրնաամը:
Մատթ. պաս 26: Մարկ. պաս 13: Ղուկ. պաս
22: Յովհ. պաս 13:

Օ՚առիկան խքի կիւն ազամ Յիսուս պու
ռօգարրռագի զնքը օրուռան շէյրէրի ձէմնամքա

վագ էտէր իքէն, Էսհուտիրէրին քահանայապետ-
լերինէ օգուռնուշարը աս օվագրմի Պայխափա քա-
հանայապետնին էռանրնա թօխրանարագ, Յիսու-
պէր թագրնագ իչէ թուխթուպ էօրտնուրմէյէ զարար
վէրտխրը. ւրքին պէր թարաճառան աս շայէտ ձէ-
մնամքն ագրանրնաա պէր ինէթկնագ զուհուր էհ-
մէնի տէյէ, օռօրթու կիւռնէրինտ ռաւխմայարմ
տէյէ տէ տխուշնին բիտխրը: Օվագրմի Յիսու-
սուն շայնրագրինտն պէրէ քի, Էսկարիովաթը
Յուդա տէնէր իտխ, պուռնուն զարնրնա շէյրէան
կիրտխ. վէ ծնարրա կիտխ պաննա նէ վէրրխրինրգ
քի Յիսուս սրգին էլինրգ թէսլիմ էտէյիմ տէտխ:
Օնարր տաոխ պու շէյէ աշրը ռէվինտխրը. վէ էյէր
պու իշն պաշ էտէրսէ, օնա օթուզ զօլաթա վէր-
մէյէ վաս էհմտխրը: Էռնուխ Յուդա ձէմնամքը
պայրամքնէն իչ քիւնին շայնրագ-
լերի Յիսուսան խաթրընա պրրագարագ, Օ՚առիկ
գուզուսունու նէրէտ էէմէք խաթէրսէն կիտխրմ
հաղրը էտէրմ տէյէ օնա սիւռէ էհմտխրը: Յի-
սուս տաոխ օվագրմի պէյհուշնուզ տագրնաա պու-
լունմայրաս, պու իշն կէօրմէյէ պէտրու վէ Յով-
հաննէս առաքէալարը կէօնտէրսէ. վէ Էրուսա-
ղէմ կիտխն, վէ շէհիրէ կիրտակէնրգ կիտխ, գար-
շընրագա արգասրնաա տէսթիկրէ սու կէօթխուրնը
պէր ատմ բասթ կէլիր, օնուն արգասրնաան կի-
մէն. վէ օ ատմ հանկը էվէ կիրէբաէ, օ էվէն
ատհպինէ, վարդատա պէրգի տանա կէօնտէրսէ.

արթըզ պէնիմ վադթըմ եադըշմըշտըը, շայիրա-
լէրիմ իլէ պիրլիքտէ Օ՛սմանլը պէնիմ-
լէ խոթէրիմ տէյօր տէյին. օ միղ պէօյլը վէ
ասնամըշ պիր ախվանխանէ կէօմթէրիր. սու-
լայը օրատա հազըր էմին տէտի: Օնըդ տա կի-
տի, հէր պիր շէյի պէօյէսիյի կիպի պուլատըր,
վէ հազըր էթտիլէր: Ախշամ իւղէրի Յիսուս տա
դաղըդ օրայա կէլտի. վէ օնլըդ առաքեալլարը-
յըդա պիրլիքտէ սուֆրայա օթուրտուղունտա իլքէօզլը-
պու օլտու. սիյասէթ չէքմէջինն էվվէլ պիղին իլէ
պու Օ՛սմանկի ենմէյէ չօզ արզիւ էտէրիտիմ տէտի:
Ասղրա եէտիքլէրիդ արատա շայիրալէրինէ տէօնիւ-
պէն պիրիսի պէնի զամազլայաճագ տըր տէտի:
Պունուն իւղէրինէ օնդը պիրիսիդլէրինէ կէչտի-
լէր. վէ ածը յորադ պիրի օ պիրի, ածապա պէնիմիյիմ
տէյի օնա սիւալ էթմէյէ պաշլատըդտա: Յիսուս
տախի ձէվապ վէրիպ, պէնիմ իլէ պիրլիքտէ էլինի
Թադաղա ուզաղըդ օղուն տըր տէտի: Պու շէյի
էտէն Յուդայըդտը. օ վադրէթ տէօնիւպ, ածապա
պէնդէյիմ վարդադըա, տէյի սիւալ էթտի: Յիսուս
տա օնա պէն պէօյէսին տէյի ձէվապ վէրտի: Թա-
տէրն թէքմիլ օլաճազընտա հապրն, Յիսուս էլինէ
պիր էքմէք ալտը. Թադտէոս էթտի, Ուլուհա շի-
վէրտի. վէ օնու պէօլուպ շայիրալէրինէ տաղըտտա-
դը, պէն եէյին, պու պէնիմ Թէնիմ տիր քի սիզէ
վէրիլիր. օղրա պէնի եադա էթմէդ իչէն սիզ տէ
պէօյէ էտէն տէտի: Օնուն արզադընտան քիտաէյի,
(եանի շալադալրա օղու դաոէհ) էլինէ ալտը.
Թադէոս էթտի. վէ շայիրալէրինէ, ուզադադը,

հէվինիլ տէ պունատան իչէն, պու պէնիմ զանըմ
տըր, ատար ձէտտէոն քի, ձիւմլէնէն կիւնահ-
լըրն ածը լազը իչէն տէօքիւձէդ տիր տէտի:
Վ՚է պու սէօղիւյլէ Յիսուս ազիզ պատարագ խու-
հուդունու իհատա էթտի:

Ղաչան քի արթըդ սուֆրա պիթձէդ օլտու-
յուս, Յիսուս արզադընտարի րուպալարը պիր
թարաֆա դօտու, վէ իւղէրինէ պիր փէշթիմալ
ալտը, լէյինէ տէ սու ատլատուրուդ, շայիրալէրինին
այադլարը եայդամայա պաշլատը. արթա պէտրոս
կէլտիյինտէ, պետրոս կէրի չէքիլէրէք, պու նէ տիր
էֆէնտիմ, սէն պէնիմ այադլարըմը եայդայաճագ-
սըն. Հաշա, պու շէյի եափմայա պըրագտընտ տէտի:
Յիսուս ատա օնա, պէն նէ քի եափարատտ, սէն շիմտի
պիլմէզսին. լաքին ատղա սէնատըն. էյէր քի սէնի
եայդամադտատ, պէնիմ իլէ հիսսէն վէ փայըն օլմազ
տէտիյինտէ, օ վադրէթ պետրոս, էֆէնտիմ, էօյլէ
իսէ եալընըդ այադլարը տէյիլ, իլլա էլլերի վէ պաշլարը
տա եայդա տէտի: Յիսուս տախի պունա ձէվապ
վէրիպ, իւմմէ պաշը եայդանլըշ տէյիլսին, այադ-
լարընատան պաշդա եէրի եայդանտագ իլլէ իչտա տէ-
յիլ տիր քի, պէօյլէ օնուննու պիւսպիւթիւն թէ-
միզ օլուր տէտի: Պէօյլէձէ շայիրալէրինին ձիւմ-
լէսինին այադլարընը եայդատըդտան ատղրա, Յի-
սուս թէքրար իւղալարընը արզադընտա ալտը օ-
նուս թուրու. վէ պիլերմիսինիդ պիզի նէյչին պէօյլէ
եափմալը. պիզ պունա վարդադտա տէրսինիդ, վէ
էֆէնտի չադըրըսընըդ, վէ ատղրա տէօյլէրսինիդ.
չունքի Ճիվվադը տա էօյլէյիմ. իմտի էյէր քի պէն

ֆիզին էֆինամինիզ վե վարդապետինիզ օլարագ, սիզին այաղընըզը եայդատըմընա, իլճի նզա տըր քի սիզե վերակիմ իսլրնեի կէօրե, սիզ ատ պիրնակընընիզին այաղընը եայդայատընըզ ատ:

Պունուն արդասընաան Յիսուս պիրագ տահա ակօյլէմնքտին ածըա, Թէքրար սիզագին պիրնակ պինի զամազայածագ տըր ատ: Շայիրալէրի պու ակօրնե իւզերինէ Թէքրար ալճնւսմ օմնայա պաշլատըլագ. վե օրտաա Յիսուսան ակիվիւլնւ շայիրատ Յովհաննէս ևանընտա օճուրմուշ օլաուզնաան, պէրիտին Պետրս օ զամմաղնը քիմ օ-ղաճաղընը Յիսուսա սիւալ էճտին ատչի օնա կէօղ էճտի: Յիսուս տահի շու ըսընմըշ օղմայը քիմճ վերիտճմ օ տուր ատ, վե Յուդայա վերտի. օ վագրմ շէյճտան տահի Յուդանըն ևիւրէյինատ Յիսուսա զարշը ատտամէճ վե Թատնքնատըզ մա-ըսագնա տահա գնյատ ինճտանէճ վերտի: Օնան իշնն Յիսուս ևատճաղընը շէյճ չափը ք ևատ տատ օնա. ըսքնն պու ակօյլէտնյի շէյճն մանատընը տ-խրնէր ազնատատըտագ. իսլա զանձանատ Յուդա-նընևանընտա օճուրզունատն, պագը ըսագ էօյլէ զատն էճտինէր քի, Յիսուս օնա պու ևօրճտ կնունէրի իշնն իսլճիսլա էատն շէյճէրի տատճըն ալ, ևախօտ կնճ ֆագրտատը գայըտ ատճշ օճուն: Յուդա պու ակօզնւ իշնճտանյի անատ չափրմագ ագշատը չագտա, վե մագէյնէրնտատ էճտինէրի մա-դագէ-նէյճ կէօրե, զատնագտատնագ մագտահատճընը ագճըզ պաշ էճտիք իշնն, էօյլէ կէձէ վագրճընտա գօշտ-ագ Յիսուսան ատ-շինէրնէրնէն ևանընտա կնճտատ:

կնճտիքտէն ատղտա, Յիսուս տատի օ պիր շայիրա-նէրի նէզ զէյճտունտ-ագ տագընտա կնճտճէյ հագըր-ըտատ: Ա՛ֆ օ վագրճ շայիրատէրինէ ատն մա-ուհա-պէճ վատնյէճինի էճտինքտէն ատղտա, պա-կնձէ սիզ պինի ևիւզտէն ագրտագածագտագնըզ ատ: Պունուն իւզերինէ Պետրս չատրճագ ատ-ծնևա-ագ պա-շէյի հնփնատ ատ էատձէք օրտագտա, պին ևինի էճտճ, իսլա անձին իշէ պիրնքտատ հատճատ կնճ-ճէյ ատ, էօլճէյ ատ հագըրըմ ատ: Յիսուս տատի օնա ձէվագ վերտ, նձէ, պինճտ իշնն էօլճէքճի ատ-յօրտաւն. տահնհ ատրճտ տատա Պետ-րս քն, պա կնձէ ևօրտա նքն տէճա էօճճէտէն էվվէլ, ատն իւշ տէճա պինի ինքետտ էատձէքտատն ատ: Ա՛ֆրն Պետրս քինտի ատ-օղտնտատն իւզե-րինատ տա-ւուագ, պինի էօրտա-ւէձէք տատի օ-ղատտա, ևինի ատնի ինքետտ էճտճէտ ատրճտատ. օ տատ շայիրտէր տատ պէ-օյլէ ատ-օյլէր ևատիրէր:

ՅԻՍՈՒՍ ՏՕՂՈՒՄՈՎ ՀԱՐՑԱՆՔՆ ՊԱՏՊ

Յիսուսան պագընէքե պու-տատրնճե. ևու-ճու-ըմտատ. հքե-ս օրու-նմտատ. վէ պետրոսու-ն ճնե-ըտ էրնճե: Ատաքն. պաս 26: Ատչէ. պաս 13: Ղու-կ. պաս 22: Յովճ. պաս 18:

Պու շէյճէրատն ատղտա Յիսուս կէձէրէյինն շա-յիրտէրնյէ զէյճտունտ-ագ տագընտա կնճտճէյ դագը-ատ. վե Պետրն Թատնքտ օրունատն ատրճտատն օ պիր Թատրտճա կէչատյինատ, Ղէմէսատնքն ատնէրէն պիր քէօյատ շայիրտէրինի պրնտատը. վե օնըտատան էատրնըզ իւչնունճ, տատն Պետրոս, Յակոբոս, վե Յովհաննէս պէրատճէր ատզտ, պիրագ

լեռի կիսէրէք, պէր պաղչէյի կիրան. վէ ծնըտա
ուօնիւպ աշըրը գասամէթլիք վէ սըղլէթ ևչին-
ուէյիմ, սիզ պուրատա օյանըզ ատըրան պանա
պէքլէյին ուէտի: Ա՛ն քէնտիսի ծնըտուան պիրագ
ուզաղա կիսիպ, վէ եվրէնօյուեէրէ գամիանըզ,
փէտէր Ըլահա տուա էտիրէք, եան փէտէր, էյէր
գապիլ իսկ շու իւզէրիմէ կէլէճէք սիյասէթլէր-
ան պէնի գուրթար. եօղուսա նասըլ քի իսթէր-
ան էօյլէ օլսուն ուէտի. վէ օ վաղրէթ աշըրը սըզ-
լէթինան դան թէյրի ուէօքմէյէ պաշլասար. վէ
օլսուսա ծնօ թէսէլ լի էտիպ ևրուէք վէրմէք ևչին
հանըզնա կէօյտէն սիր մէղէք կէլուի: Պաուէհու
գալդըզ կէլուի կէօրսիւ քի, օ իւչ շայիրտէրը պի-
յասէ գասամէթլէրինան ուիւշմիւշ ուլուլօրա-
տուլար. ծնըտը օյանատըրատը, վէ գալդըն տուա է-
ան քի, իղվայա ուիւշմէյէնինէ ուէյիպ, քէնտիսի
թէքրար տուա էթմէյէ կիրէուի: Սօղրա պիր տա-
հա ծնըտըն հանըզնա կէլիպ, ծնըտը թէքրար օյան-
ատըրատը, վէ ևյինէ կիրէուի: Ուչիհունճու ուէֆա կէլ-
ուիյիէ, պուհատան սօղրա հաղէն բահաթլանըն,
իշէյ ուիւշմինէրինին էլինէ գամատանաճաղըմ
վաղրէթ կէլուի հէթիշաի. իսկ գալդըն գարշը
չըզալմ ուէտի:

Պունու ուէօյլէր իքէն, պիր ուէ պաղարըն քի
էօթէուէն պիր թաղըմ ատէմլէր հանատըրնատա ատ-
քէրլէր օլարատ, Յուդա էօնէրինէ ուիւշմիւշ, մէ-
շաղլէր իլէ, քիմինին էլինատ դըլըճ, քիմինին սօփա,
կէլիպ Յիսուսա հատրաշատլար: Օ վաղրէթ Յուդա
Յիսուսու թանըմագ վէ թուխմագ իչին ծնըտա

հասըլ քի նըշան վէրմիշ՝ իսկիսէ, կիմէ Յիսու-
սու էօփմէյիլէ, սաղ օլ վարդատներ ուէտի: Յիսուս
տախի ձէվապ վէրիպ, Յուդա պէնի էօփմէյիլէմի
էլէ վէրմէյի կէտիրն ուէտի: Սօղրա Յիսուս օխալդըն
գարշըսընա չըդըպ տուրսա. վէ քիմի ատար խա-
թէսինիպ ուէյի ծնըտա սիւտալ էմէտի: Օնըտ
տախի Հատրէթլէ Յիսուսու խաթէրիպ ուէտիլէր:
Յիսուս ծնըտա պէն իմ ուէտիյի անատ, Յուդա-
յըտա պիրլիքտէ հէվիսի ուէ գօրգուսուտա կէրի կէրի
կիսիպ ևրէյ չարպըտըտըտա: Պու պէօյլէ օլսուսա,
Յիսուս քիմի իսթէսինիպ ուէյի ծնըտա թէք-
րար սիւտալ էմէտի. ծնըտ տա թէքրար Հատրէթլէ
Յիսուսու ուէտիլէր: Յիսուս ձէվապ վէրիպ, պէն
իմ ուէյի սիպէ ուէօյլէտիմ. իսկի էյէր հատըրըզ պէնի
խաթէյօսանըզ, պունատըտ պրըտաղըն քի իշէրինէ
կիմէնինէր ուէտի ատէ ատէտ շայիրտէրի իչին: Օ վա-
դրէթ Յիսուս պէօյլէձէ քէնտինի պրըտաղրընատա,
օնու թուխուպ պաղարատըտ. լաքին շայիրտէրի
պու շէյէ տայանամայրատ գարշը տուրսայա պաշ-
ատըտ, վէ պրէչաղրատա ծնըտը ուսսայա Յիսուս-
ան իչին խաթէտիրէր. վէ օ գարշըշդըզ արա-
պունատա Պետրոս չատրձաղ պիրինէ պիր գրըճ էնատ-
րիպ սաղ գուլաղընը ուչուրատու քի, քահանա-
յապետին խըզմէթձիլէրինան Մաղքոս խամինատ
պիրի իսկ: Լաքին Յիսուս օրատատա իւչէրինէ նէ-
թիշիպ, օնուն գուլաղընը տուչէմէտի. վէ Պետ-
րոսա տախի գրըճընը նէրինէ գօ. փէտէր Ըլահըն
պանա վէրտիյի սիյասէթլէր քետաէսինի իչմէյէ-
ձէքմիյիմ. նէ զաման էտէրսին. փէտէրիմ իմձա

էտէմէզիլիմ քի, շնորհ եկեմիշ ինքն պիտանին վի-
յատէ մէլաիք կէօնտէրմէ պուն[ա]ղընէլինատին պինի
խէյաս կէթսին. լաքին օ վաղըթ պէօյլէ օլմատը
իսկէթիտա տըր ատմիշ օլան եաղըը մարգարիտնիքին
իճրա օլմազ ըտը ատին:

Սօղրա Յիսուս էօյլէ թուքուզ պաղըշլըյըր,
իւք էվվէլ Աննա քահանայատատ, կէօթիւրտիւ-
լէր քի, Յիսուսա շայիրտըէր թօփլամաներին, վէ
կէթմէյի վաղըարըն հապդընատա ատաշէդըրմազ ա-
մայա պաշլատը: Յիսուս տախի պին կիտ լիսէ պիր
շէյ ա[ն]էլմէմիշիմ, վէրմէյիմ վաղըարը հէր քէս
իշլէմէ. պանա նէ սիւաճ էտէյօրսուն, իշլէտին-
լէրի սիւաճ կէթ ատյի ճէվապ վէրմէ: Յիսուս պու-
նու ա[ն]էլէմէյինատ, օ վաղըթ քահանայապետին
խըզմէթքեարլարընատան պիրիսի Յիսուսա պիր պի-
լէ ուրուպ, քահանայապետ պէօյլէմի ճէվապ վէ-
րիրմին ատ: Յիսուս տա էյիդ քի եաղընըշ պիր
շէյ ա[ն]էլէմէյիմ իսէ, նէ տիր օնու ա[ն]էլէ. նօթ էյիդ
ա[ն]էլէմէյիմ ատաղըտյուսա, նիչին պանա ուրու-
յօրսուն տէյի օնա: Պաաէհու Յիսուս օրատան
չըզարըպ Այյիաճա քահանայապետին զարշընըն-
նա կէթմէյատիկեր քի, Յիսուսուն շէյատմընը քիտմէք
իչին ճէմի քահանայլար վէ օղուտսուշլար օրատա
պիր ատայա կէլմիշ իտիլէր. պունլար Յիսուսու
զաափահմէտ չըզարըպ էօլմէսիմէք իչին եոլան
շահիտլէր ատամայա պաշլատըլար. լաքին կիմ
պիլա ինի քիշի պուլատըր քի, պէն Ելոահին
ատաճարընը ա[ն]օքուդ իւչ կիւն իչինտէ թէքրար
եաղա պիլէրիմ տէտիյինիզ պիր դու լաղըմընըդա

իշլէմէմէք տէյիճէք, պու շէյի շահատէթ կէթմէյէ-
ճէլ պու. քի պու շահիտլէրին ա[ն]օղուտ պիրլէ-
րինէ թամամիյէտ տիյի իտի: Օվաղըթ քահանայա-
պետ զաղըդըդ, պունա նիչին ճէ[ն]էվապ վէրմիյօրսուն
տէյինճէ, Յիսուս սուս տուդուդ հիչ պիր ճէ-
վապ վէրմէտի: Քահանայապետ թէքրարին, Ե-
լոահին խամինէ սանա եէմին վէրիյիրիմ, Ելոահին կո-
ղուսը Քրիստոս սէնմի սին, տէյճէ տէտի Յիսուս:
Յիսուս օվաղըթ ճէվապ վէրդի, սէնտէտյօրսուն քի
պէն իմ. վէ սօն շէրատէթ կիւնէյիսունատ, Ելոահին
զուատրէթ իլէ պուլութլար իտիլէյինատ կէլէճէյիմի
կէօրմէճէքսինիզ տէտի: Քահանայապետ պունու
իշլէմէյին անատ, զուատուրատու, արզադընատա օլան
լուպատլարը կըրմըտը. վէ պունուն կէթմէյի քիս-
ֆիսու կէօրտիւնիւճ, վէ հէփսինիզ տա իշլէմ-
էյինիզ. պունատան սօղրա արթըդ շահիտա իհտի-
յէճ. իտամ սիզճէ նատըր կէօրիւնմէտի: Օն-
ըր տախի էօլմէյէ մուահատ տըր տէյի ճէվապ
վէրտիլէր. վէ օրատա չոխըճատ պիրսի օ պիրսի Յի-
սուսու խօրլայարատ նէ[ն]էճինէ թէքրամէյէ, ու-
մայա, վէ պէն տա[ն]ըդ սիրէտիճի ինզատէթէ սէօղ-
լէր սէօյլէմէյէ պաշլատըդ. պաղըդ տա կէօր-
մէմէյի տէյի պաշընա պիր լուպատա էօրթիւդ ուտուդ
ուտուդ, վէ մաահատա էտէրէք, էյէր Քրիստոս
ուսան մարդարիդնիքդ էթ, վէ սանա ուդան քիմ տիր
պիլ պաղալըմ տէյի սիւաճ էտէր խոսիլէր:

Պետրոս տախի Յիսուսուն արզադընատան քա-
հանայապետնին խանէսինին կէլմիշ, վէ պու ատատա
տըշարըլմատա խըզմէթքեարլարըդա տիճէդնին եանընդ-

ատա օծումբնուշ բարնըյօրուտու. օրատա քահա-
նայապետին պէսէմէսի կէլնով օնա պատրաստ. վէ
հա, ասն ատ՝ «Մեսսիան Յիսուսա պիրլիքատ
իսին տէսի: Պետրոս տախի պէն օնու թանըմամ,
վէ սէօյլէսինին շէյի պիլմէմ տէյէրէք, հէվիսինին
էօնիւնատ ինքնար էմտի. վէ պունուն իւղէրինէ
խօրօս էօմտի: Պատէհու օծումրուտուղու եէր-
ատն գալդրա տրշարը կէլտիսիտ, ատեր պիր գարը
տահա օնու կէօրիւպ, օրատա պուլունան ատէմ-
լէրէ, պու տա՝ «Մեսսիան Յիսուսա պիրլիքատ
իսի տէսի. օնըսա տա իւսթէ վէրէրէք սիւտ էմ-
տիքլէրինատ, պետրոս պիր տահա ինքնար էմտի.
վէ եէմին էտէրէք, պէն օ ատէմի նէ պիլիրիմ նէ
տէ թանըրըմ տէսի: Օնատան պիրտէ տահա կէչ-
տինատ, քահանայապետին իրգիմէքեարլարըն-
տան պիրի քի, դուլաղը քէսիլէն Մաղքոսուն ա-
րատաբէրտը, պու տա պետրոս կէօրտիւյիւ
կիպի, սէն Յիսուսա պաղէտատ կէօրտիւյիւմ օ
ատէմ տէյիլմիսին տէտի. պու սէօզիւ ախէրլէր
տէ թատոնէ էմտիլէր, վէ հադիզամ պու տա
Յիսուսա պիրլիքատ իսի, վէ քէնտի տէ Գա-
լիլեացը տրը. նատրէ քի լիսանը տա կէօսթէրիյօր
տէտիլէր: Օ վաղրմ պետրոս իւչիւնճիւ տէֆա
լանըթէյէրէք, պէն օ ատէմի պիլմիմ վէ թանը-
մամ տէյի եէմին էմտիդէ պաշլատը. վէ պունու
սէօյլէտիկի անտտ իսօրօս տախի իւչիւնճիւ տէֆա
հօրտի: Յիսուսուտա օ վաղրմ էօրթէտտ էկի-
էմտիլէր իչինտէ իսի, պաշընը գալտըրըպ պետրոսա
ատօղրու պատրտ. վէ պու պատրշտա Յիսուսուն

սէօյլէտիկի պետրոսուն խատրընա կէլտի. վէ չա-
վրմատ քինտինէ կէլէրէք գիյատէսինէ վիւշման
օլտու. օրատան տրրատտը արշարը չըզտը. վէ
ինքնատ էմտիկինէ ատղայրտ Ֆիլան էմտիդէ պաշ-
լատը:

ՕԹՈՒՕՄՈՒՆՃՈՒ ՊԱՐ

Յիսուսուն պիղատոսուն պէնանընա չըքարտըլմատը.
Էվ պիյատէն Էրուսղէմա ատղրա, խաղճանմայա հիւ-
ԷՄԻԼԻԱՆ:

Ատտ. պատ 27: Ատրկ. պատ 15: Ղ՚ուկ. պատ 23:
Յովհ. պատ 19:

Յիսուս պէօյլէ փէրշէնատկէ կէձէսի էղիյէմ չէք-
ատիքտէն ատղրա, ճուտէա կիւնէ ատատահատան էր-
քինճէ թէքրար ճէմի քահանայլար վէ օղուտշը-
լար պիր եէրէ ճէմ օլտու, արթըդ կէճիքտիրմէ-
յէրէկ չատիրճատ էօլտուրմէյէ ատղ էմտիլէր: Ա-
քինէ Նահուտիլէրին պու շէյի եատիմտա պէլահի-
էմտիլէրի օղմատըդը էճիլտէն, Յիսուս ալդտ Ա-
մալըտըրն թատարճըտատն Նրուսաղէմ իւղրմնէ
դօնուլմուշ օլտն պիղատոսա կէօմիւտտիլէր: Օ
վաղրմ Յուդա Յիսուսուն էօլտիւմէ հիւքմ օլտն-
ատուղունու կէօրմէյիլէ նատիմ օլտու. իսնի օ ալ-
մըշ օլտուղու օմուզ զօլամտայը քահանայապետ-
լէրէ կէօմիւտիւտ կէրի վէրտի. վէ պէօյլէ ատլնհ
քիշինին զանընա կիւոտէյիստէ խատա էմտիմ տէ-
տի: Օնըսա տախի պիրնէ վաղնճիմ, վար
էն քինտին տուշուն տէտիլէր: Յուդա տա օ ազ-
ձէյի կէօմիւրիւտ տաճատա ատմտը. վէ ուժիա-
քէսնէյինատն կիւոտէ քինտինի տատը վէ պօղու-

տու։ Պահանջատիրները իսկ, օ ափձէ դան փա-
հասը տըր տէյերէք, տաճարա գապու էթմէյի
միևնասիպ կէօրմէյիպ, խաթիշարէ էթտիլեր. վէ
ծնունու ա գարխալերէ մէզարլըզ օլմազ իւզէրէ պիր
չէօմլէքճի թարլասը սաթըն ալտըսար. վէ պու
ադադատէն տօլայը սօղրա օ եէրին իամի գան թար-
լասը թէսմիյէ օլտու։

Ակելիմ քի Յիսուսու Պիղատոսուն հու-
բունա չըգարտըգլարընտա, պու ատէմ միլէթի-
միզի պաշտան չըգարըյօր. Բօմա Կայաէրինին իւ-
զէրիմիզէ գօտուղու խարտաճը եահօտ վէրկնյի էտա
էթմէյէ պիտը պըրագմայօր. վէ պէն Պրիտտոս,
նանի Ա՛էսիա վէ փատիշահըմ տէյօր տէյէրէք,
հադգընտա տուրըս եալանըտա ազէյէմդէյէ պաշ-
լատըտը։ Պիղատոս Յիսուսու մահճիճէ եանընա
չաղըրտը. վէ սէն Նահուտիլերին փատիշահըմը-
սըն տէյի սուտ էթտի։ Յիսուս տահի ձէվապ
վէրմէզ, տահիյին կիսի տիր. լաքին պէնիմ փա-
տիշահլըղըմ պու տիւնեա իւզէրինտէ տէյիլ տիր.
չունքի էօյլէ օլսայըտը, Նահուտիլերին էլինէ տու-
մէյ դուլտուրում պէնի պըրագմազըտըր. իլլա պէն
տիւնեայա գէլդիյիմ վազ էթմէք իչէրի գէլմիշիմ
տէտի։ Պիղատոս Յիսուսու թէքրար Նահուտի-
լերին դադրընտընա չըգարըպ, պէն պու ատէմին իւ-
զէրինտէ էօլտուրմէյէ մուսթահագ պիր թադսը-
լատը պուլամայօրում տէտի։ Օ վագըթ օնըտ
դուտուրուպ Յիսուսուն հադգընտա տուրըտու-
լու շէյլէր ազէյէմդէյէ պաշլատըտըտ։ Յիսուս հիչ
ձէվապ վէրմէտ իտի. շէօյլէ քի քէնտի գադագհատ-

պըլըդընը գէօսթէրմէք իչէրին նատըր պէօյլէ ադ-
ըլըդընը աչմայօր տէյի Պիղատոս պիլէ թատճըլատի
գադատը։ Սօղրա օնըտըրըն ազէյլէտիքլէրինտէն Պիղա-
տոս Յիսուսուն Գալիլէատը օլտուղունու, վէ պու
ճիհէթտէն Հերովտէսին հիւքմիւ ալթընա տուշ-
տուկունու ադնատըղընտա, իւզէրինտէն ալթըդ
Յիսուսու Հերովտէս գէօնտէրտի քի, օ կիւն-
լէրտէ օ տա Երուսադէմէ գէլմիշ իտի։ Հերովտէս
Յիսուսու գէօրտուկտէ սէվինճ դույտու. չունքի չօղտան պէրի Յիսուսուն վադճընը իշիթ-
միշ իտի. վէ վուդուճաուլուղուլա խաթէր իտի
քի, Յիսուս պիր միուճիզզէթ տա քէնտի գէօ-
նէրմէտ էթտին. իտի Յիսուսա չօղ շէյլէր սուտ
էթմէյէ պաշլատը։ Ընճաղ Յիսուստան հիչ պիր
ճէվապ ալմատըյտա, օնու խօրլայըդ մահաթտա
գէտըրէք, ապդաստընա պիր պէյազ բուտա գիյտիր-
մէյլէ, Յիսուսուն շէրաաթընը կինէ Պիղատոս
քէսմէն տէյի թէքրարէն օնա գէօնտէրտի։

Օ վագըթ Պիղատոս Յիսուսուն շէքիյէթճի-
լէրինէ աշիքտար սէօյլէտի քի, սիզ պունու պա՞նա
գէթիրտինիզ, վէ ֆէսատա վէրճէի պիր ատէմ տիր
տէտինիզ. լաքին նատըր քի սիզ տէ գէօրտունուզ,
պէն պունուն իւզէրինտէ սիզին սէօյլէտիքլէրինիզ-
տէն պիր շէյ պուլամայօրում. Հերովտէս տահի
էօլտում մուսթահագ օլաճագ պիր շէյ եափմընշ
օլտուղունու գէօրմէտի. էօյլէ իսէ պունա պիրագ
զադէպ վէրճէիմ վէ պըրագալըմ. Հէմ տէ սիզին
Օ՞ադիտէ պիր մահպուս դուրթ արմագ ադէթի-
նիզ տիր. իշթէ օ դուրթ ադաճաղընըզ պու Յի-

աու Վրիատոս ասկովէն օլսուն տէսի : Պու ա-
սիրտ հասիատ Յիսու Նազարէա իսմինատ քէօ-
մէ վէ գանէը սէր մուհիպպէ վարլըդը . իսկի
Պիղատոս պու շէյի մէդքնի էմէտիյէտ , քահա-
նայապետլէր վէ իլերի կէլընլէրը ձէմաաթը մէդհիզ
էմէտիլէր . վէ հօյլէ հէվէսէ սէր աղըզաան իսթէ-
րիլ քի Նազարէթլը գօյմէրէսին , վէ Յիսուսու
էօլտիւրմէսին տէմի չաղըրշտըլար : Պունուն իւզէ-
րինէ Պիղատոս Յիսուսուն գատախաթըդ լըդընը ,
վէ օնլարըն քէօմիւ զըղանճլըդընը էյիտէն աղ-
նամայընա , վէ Յիսուսու գուրթարմադ իսթէմէ-
յիլէ , սէօզիւ ուզաթմադ . վէ սոդ Նազովէլիլէրին
փառիշահընը նէ իսթէրսինիզ ք՛ի էտէյիմ տէմի
օնլարա մէդքուր սիւալ էթմէ : Օնլար տախի կա-
չա չըդար , կաչընանըն տէմի չաղըրտըլար : Պիղա-
տոս , նէյնէ , նէ ք՛էմլիք իշլէտի . սէն օնուն իւ-
զէրինէտ էօլիւմէ մուսթահագ սէր մ՛ադիրաթ
կէօրմէմիսիմ տէտի : Օնլար ըսա հէվէսի տէ դու-
սուպ , իսթէրիդ քի կաչա չըդարմասընը տէմի
այագ պասդըդ չաղըրշըր ըտըլար : Պիղատոս օ վա-
զըթ սու իսթէտի . վէ օնլարըն էօնիւնտէ կէլընէ
կայդայընդ , սէն պու սաղնի ատէմին գանընդընա
էլինի պուլաշդըդըմամ , սոդ պիլդիրմէնիդ տէտի :
Պունա դաբշըրըդ ձէմի ձէմաաթ պունուն գանը
պիլմէմ վէ էվէտալարընմընդըն իւզէրինէ օլսուն տէմի
ձէվապ վէրտիլէր իսէ , օ վազթըմ Պիղատոս տախի
էկիյդի վէրմինէրը տէմի Յիսուսու քէնտի ատէս-
էրինինն էլինէ էթմէյիմ էմէտի : Ընէտիէր օ վա-
զըթ Յիսուսու պիր էյի տէօյտիւքտէն սօղրա ,

օրթալարընա ալտըլար . բուպասընը սօյուլար ,
վէ մահապա էտէրէք արդասընա պիր դրըմընը
բուպա վէրտիլէր . փառիշահանի թաճ եէրինէ
պաշընա տէքինտէն պիւքիւլմիւշ պիր թաճ կէ-
էրտիլէր . ատա եէրինէ էլինէ պիր գամըշ փալ-
չաար վէրտիլէր . վէ էօյլէճէ ծուս օթուրթուս-
լուպ , գալշըրընա կէլընր տիզ չէօքէր , վէ զէհ-
էտէրէք , եաշա Նազովէլիլէր փառիշահը տէրի-
տիլէր . սօղրա գալդրըպ ևիւզինէ թիւքիւրէրէք ,
օ գամըշը էլինտէն ալընր , ծուսնուպա պաշընա ,
պաղըլար ատա եիւզինէ սիլէ ուրուպուտուլար :

Սօղրա Պիղատոս Յիսուսու պէօյլէ ածընտաճադ
հէյէթտէ թէքրար Նազովէլիլէրին գարշըսընդա
չըդարտը . վէ պիլէսինիզ գի պէն պունուն իւզէ-
րինտէ էօլիւմ հիւքմ էտէճէդք պիր շէյ պուլմա-
դըմ . իշէթ սիզին ատէմինիզ սիզէ . ալըն իսթէ-
տիդինիզ կիպի խաչըյընը տէտի : Օնլար տախի
ձէվապ վէրիպ , պիզիմ նամուսումուզ պէօյլէ ա-
տմ խաչտանմալը տըր տէյի էմր էտէր . չունքի
քէնտինին Ընտահ էվլատը եէրինէ գօյար տէտիլէր :
Պիղատոս պունու իշիթտիյինտէ , ևիւրէյինէ պիր
գօրգու կիրտի . իսկի Յիսուսու թէքրար մախ-
ճիճէ ալընդ , պէն գիմ սէն , նէրէյէն կէլմիշսին
տէյի օնա սիւալ էթմէյէ պաշլատը : Ղաբին Յի-
սուս պու սէօզէ հիչ ձէվապ վէրմէտի : Պիղատոս
պէնիմ իլէ նէյէին սէօյլէշմէդք խաթէմէ յօսուն , սէնէ
խաչա չըդարմայա , եախօտ դուրթարմայա հիւք-
միւմ օլսուդունու պիլմէյօրմուսուն տէտի : Օ վա-
զըթ Յիսուս տախի , էյէր գի ճօղարըտան վէրիլ-

ՕԹՈՒՕ ՊԻՐՈՆՑԻ ՊԱՊ

Յիսուսեան խաչականութիւնը վէ կէօրէ-ըէսի։

Մատթ. պաս 27։ Մարկ. պաս 15։ Ղուկ. պաս 23։ Յովհ. պաս 19։

Պիղատոսեան ասէլէրի օ վադրէթ Յիսուս թութուպ օրթալարընա ալարլար. վէ օ գըսմընը բուպայը արդասընուան չըգարըպ, թէքրար քէնաի բուպալարընը կիյտիրտիլէր. վէ էօյլէճէ խաչը օմուզունա գօյուպ, Գողգոթա տաղընա տօղրուկէօթիւմէյ պաշլատըլար։ Նօլտա կիտէր էքէն, Սիմոն Կիւրենացի իտիներ պիր ատէմ բասթ կէլտիլէր, վէ Յիսուսուա պիրլիքտէ օ խաչ ազաճընը դաշընը դալտըրըպ կէօթիւրտիւն տէյի օնու տա թութտուլար։ Յիսուսուն արդասընուան էրքէք դարը չօգ ձէմաաթ կիտէր իտիլէր, վէ օնուն ազընաճադ հալինէ եիւրէքլէրի տայանմատըղընուան, աղլարըտըլար։ Յիսուս օնըարա տէօնիւպ, Էրուսաղիմ դըզլարը, պէնիմ իւզէրիմէ աղլամայըն, իլլա քէնտինիզին վէ էվլատլարընըզըն իւզէրինէ աղլայըն. վադրէթ կէլէճէք քի, էվլատը օրմայանլարա մութլու վէրէճէքլեր. վէ ազըրը սըդնէթլէրինատն տաղլարա իւզէրիմիզէ Էրգընըն, պիզի կիզլէյին քի, պու սէֆիլ լեքլերի կէօրմէյէլիմ տէյէճէքլեր. նասըլ քի կէօրիւյօրսունուզ պէնիմ իւզէրիմատ, էյլէր եէշիլ ագաճա պէօյլէ էտիլըեր իսէ, գուրու ագաճա նէ օլաճադ տըր տէտի։

Հաչան քի Գողգոթա տաղընա էէթիշտիլէր իսէ, Յիսուսա էօտ իւլ դարըշըդ շարատ վէր-

միշ օրմասայըտը, պէնիմ իւզէրիմէ սէնին հիւքմիւն օրմազընը. օնուն իչըն քիմ քի պէնի սանա զամազլատըչընա, պէօյիւք գապահաթը օ տուր տէյի ճէվապ վէրտի։ Պու սէօզիւն իւզէրինէ պիզաատան զամիրի տահա զէյատէ ուրմայա պաշլատը. Յիսուս դուրթարմադ իսթէր իտի. լաքին Նահուտիլէր տահա զէյատէ հայդըրմայա, վէ Պիղատոսա՝ էյէր քի պու ատէմի դուրթարըրսան, Րօմա Կայսէրինէն տօսթու տէյիլմին. չունքի քէնտինի փատիշահ թէսամիյէ էտէն ատէմ, Կայսէրէ դարշը ասի օլուր տէմէյէ պաշլատըլար։ Օ վադրէթ Պիղատոս Յիսուս թէքրար Նահուտիլէրին դարշըսընա չըգարտը. վէ իշթէ փատիշահընըզը սիզէ վէրիրիմ տէտի։ Օնլարըսա, գալըշահընըզը սիզէ վէրիրիմ տէտի։ Օնլարըսա, գալըպ տէյի չաղըրմայա պաշլատըլար։ Պիղատոս նէճէ, սիզին փատիշահընըզը պէն խաչա չըգարայըրմ տէյիմի իսթէրսինիզ տէտի։ Նահանայատ պէտէլէր տէ պիղիմ Կայսէրտէն պաշգա փատիշահմըզ յոք տուր տէյի ճէվապ վէրտիլէր։ Պիղատոս ասս պաշգա պիր չարէ կէօրմէմիյիտի, քէնտի տէ օ ճուման կիտինիւ, Նահուտիլէրին պասէք հօթաուսունուն էօյլէն վազթընասա ալճալընի քէսմէյ, Յիսուս կէօթիւրտիւնէր իսթէտիքլերի կիպի խաչա չըգարարընլար տէյի օնլարըն էլինէ թէսլիմ էթտի. վէ թիւրիւտիւ Յիսու Նազարէթայը գուրթարտըր։

ունէր. վէ Յիսուս Լեզկէթինի ալտըղընտա իւմէք
խոթէմէտի: Սօղտա ըռւսլտալարընդ ազյուպ, էյլէ
չըրըս չըպլտէ Յիսուսու խաչըն խզկէրինէ մրնա-
լատըտար. վէ Յիսուսա տահա զէյտաէ հարգտրաթ
օլսուն տէյի Նահուտիէր օնուն ետի թ ատրաճընա
ատա ետի խրբսրդ կէթիրիպ խաչըտատըտար: Յիսուս
խաչըն իւզկէրինէ չըզտըրտրատա, իլէ սէօզիւ քինաւինի
խաչա չըզտրանըտա իչին տուտա էթ մէք օլսու. վի-
աէրիմ, պունտտա ածվըտ վէր. զէրա նէ էթ-
ունքէրինի պիլմէյօրտար տէոի: Պիզատոս Յիսու-
սուն իւզկէրինէ զօնուլսան գառպահամըտըր, նանի
Նահուտիէրին փատիշահը ՝նտպտրկէզ Յիսուս
պու տուր տէյի պիր թ ախթա իւմիւնէ Նահու-
տի, Բօմա վէ Բուր լիսանընտրընտա էտղտրըտար. վէ
հէր քէս օղուրսուզ ատնատըն տէյի էօլէձէկ խաչըն
իւզկէրինէ զօտուրթտու: Նահուտիէրն պունու
կէօրտիւքէրինտէ, էօյլէ Նահուտիէրին վատի-
շահը եատմատըն, իլէա քինան պէն Նահուտիէ-
րին վատիշահըդըր տէյի տէյի եատըրտըք
Պիզատոսա բիձա էթտիէր: Պիզատոս տախի օն-
լարա, եատըտրդըմ եատրդ տրը, թէպտիլ էթմէք
օրմազ տէյի ձէվապ վէրտի: Օ վագրթ տահպէր
Յիսուսուն բուպտըրընը ալդը տէօրթ հիսսէ է-
տէրէք, մսպէյնկէրինտէ թ ատըմ էթտիէր. վէ
խաճթանը նօտարըտան աշադը նէդիսպէ էօրկիս-
ինէ եատըրմըշ օլուդունսուն, քէսմէյէ դըրա-
մայըդ, օնուն իւզկէրինէ դուրա ամ ատըտր, վէ էօյ-
լէձէ պիրինէ տիւշտիւ:

Նահուտիէրին քահանայապետէրի վէ իլերի

կէլերէրի քինատ ատէմէրիյլէ օվադրթ Յիսուսուն
դարշընընա կէչիպ, օվ չաղըրտարադ օնա պին տիւ-
լիս սիթէմիէր վէ քիւֆիւրլէր էտէր խոսլր. վէ
օնու խօրտայպրատ, էյէր քի տէտիկին կիպի Ա-
լահըն կվատրտրտան, շիմատի քինաւինի գուրթատ,
շու խաչտան էն քի, ատնա ինանատըմ. վէ ագրըն
շունա քի ախէրլէրի գուրթատրը, քինաւինի գուր-
թատրամայօր. էյէր քի ուժիանի Ալլահա գօմու շ
ուտա, Ալլահ շիմատի քինաւինի պունատան գուրթատ-
պըն ատրիտիկէր: Ատէտըր տէ օնտարըն էթտէյինի
կէօրմէյիլէ, օնտատ տախի մատատրտա էտէձէք տէօղ-
լէր տէօյլէր խոսլր: Պու տա քիճպայէթ էթմէյիպ,
Յիսուսուն ետնընտտա խաչտանմըշ օլսուն խրբսրդ-
ատրընպիրի տախի Յիսուսա տէօնտուպ, էյէր Թրիս-
տոսուտան քինաւինի տէ գուրթատ, պիրդե տէ տէտի:
Ալլահ օ պիր խրբսրդ օնու ատատրտատը, վէ Ա-
լահատան գօրդմատըմըրըն, օ զատէտի տէն տէ չէքու-
յօրսուն. պիր եախտատրդմըզ շէյին մուսթահագ
օլան ձէպատրնր պուտտա. պույուսա քէօմիւպիր
շէյ իշտէմիշ ատյիկ տիր տէտի: Ա՞ պատահու Յի-
սուսա տէօնտուպ, էՖինեսի, հաչան քի վատիշահ-
ատրընտտա կէտձէք օլուրսան, պէնի խատըտրընա կէ-
թիր տէտի: Յիսուս տախի ձէվապ վէրմիպ, սահի-
տիրմատ սանա քի, պու կիւն պինիմ իլե պիրտէյ-
ձինտէթտե օտատըպտըն տէտի:

Յիսուսուն խաչտանատրդը վագրթ ապրտատա-
րընտան սոտ պատրտատ կէչիպ եատրնտտա սուրմու շ
ուտուտտատ. պունտատրն իչինտե Յիսուս քինատ վա-
տիշահ պիրդիր Պատիատը, վէ աէմիկիւտէ շայիստտ

Յովհաննէսի կէօմէյիլէ, օ շայիրտինի վալիտէ-
սինէ կէօսթէրիրէք, իշլէէ սէնինի էվլատըն տէսի.
վէ շայիրտինէ տէ վալիտէսինի կէօսթէրիրէք, իշ-
լէէ սէնինի վալիտէն տէսի. վէ օնատան սօղրա Յով-
հաննէս Յիսուսատան էօքսիւզ գալմըշ օլան պէքիր
Մարիամը կէօթիւրիւփ քէնտի էվինէ ալըդօսու:
Յիսուս էօյլէն վագթը սաաթ ալթըսա խաչըն ի-
ղերինէ մրնալանալըղընտա, կիւն թութուլսա, վէ
իւչ սաաթ մղդատըը պիւթիւն տիւնեա գարան-
լըգտա գալտը. վէ էօյլէնտէն իւչ սաաթ կէչէրէք,
սաաթ տօգուզ գարարալըրընտա, Յիսուս ևիւքսէք
սէս լըլէ, Էլի էլի լամա սաբաքթանի, տէյի չաղըրտը
քի, Ելահըմ, Ելահըմ, պէնի նիչին պըրագտըն
տէմէք տիր: Պաատէհու սուսամըշըմ տէտիյիսէ,
սիւնգը տիր: Պաատէհու սուսամըշըմ տէտիյիսէ,
չափըճագ պիր քիշի գօշուպ, սիւնգէրի օրտասըն
սիւքէյէ պաթըրտը, վէ պիր գամըշ իւղերինէ
կէչիրիպ Յիսուսուն աղզընա տօղրու ուզաթտը:
Յիսուս օ սիւքէյի աղզընա ալտըղընտա, հէր շէյ
թէքմիլ օլտու տէտի. վէ թէքրար հիւքսէք սէս
լըլէ, փէտէր, ձանըմը սէնին էլինէ թէսլիմ էտէ-
րիմ տէյիպ, էօյլէճէ պաշընը էյտի վէ ձան թէս-
լիմ էթտի: Օվագթը Արուսաղէմին տաճարընըն
փէրտէհի հօգարըտան աշադը իքի պէօլինտիւ.
հէր տարտըտը. թաշըտ չաթլատըտը. մէզարըտը
աչըտըտը. վէ չօգ սաղհ քիշիլէր տիրիլիպ, Յի-
սուսուն տահիճ տիրիլմէսինի թատսիզ էթմէք ի-
չին, Արուսաղէմին իչինտէ չօգ քիշիլէրէ կէօրինը-
տուէր: Օրտասընտիւ պաշըտախի քէնտի նէֆէ-
լէրիյլէ պիրլիքտէ պու միւճիւզաթըրը կէօրմէ-

յիլէ գօրդուլար. վէ Յիսուսուն հադդընա պու-
տէմ տահիճին Ելահըն էվլատըրընըշ տէտիլէր:
Վէզալիք ևանընտա պուլունան ճէմտատի տա Յի-
սուսուն իւզերինէ ածընտըրըա, կէօնիւլէրինէ ու-
րարագ կէրի տէօնտիւլէր: Ելիշտ հադդաշտը-
ղընտա, իրթէսի շարտի կիւնիւ Ցահուտիլէրին
պէօյիւք պայրամ կիւնիւ օլտուղունտան, օ խաչ-
լանանլարըն թէնին նտամուտա գարշը իրթէսի կիւնի
գատար խաչըն իւզերինտէ գալմասըն տէյի խրղճ-
մտանը էթտիքլէրի իչին, Ցահուտիլէր Պիղատոսա
կիտիպ օնլարըն պէնզէրինի գըրտալըմ քի չափըք
էօլտիւնլէր, վէ օրտաան գալտըրըլըմնտար տէյի
իսթէտիլէր: Ամմա տահէլէր կէլիպ իւք էվվէլ օ
նքի խըրսըզլարըն պէնզէրինի գըրտարագ էօլտիւ-
տիւլէր. սօղրա Յիսուսուն ճան թէսլիմ էթմիշ
օլտուղունու կէօրմէյիլէ օնուն պէնզէրինի գըրմա-
տըլտար. անճագ տահէլէրին պիրի էլինտէքի մըզ-
րաղլա Յիսուսուն պէօյրիւնիւ եարտալտը. վէ
անիինտէ պէօյրիւնտէն դան վէ տու չըղտը:

Օ վագթը քէնտի տէ Ցահուտիլէրին իչէրի
կէլիշէրինտէն պիրի օլուպ, կիղլըճէ Յիսուսա
շայիրտըճը էտէն Յովահէփ Արիմաթացի Պիղատոսա
կիտիպ, Յիսուսուն թէննինի խաչտան էն-
պէրտըրմէք մէզարտա գօմտայա օնտան իչէրի ալտը: Ամմո Նիկո-
դիմոս իսմինտէքի պէօյիւք տահճ իչէ պիրլիքտէ,
(քի օ տա կիղլիտէ Յիսուսուն շայիրտըճըրինտէն
իտի,) կէլտիկտէ Յիսուսուն թէննինի խաչտան էն-
պիրտիկտէ. իղղէթի հիքրտմըտա միւրտաֆիկէտիկտէ,
վէ թէմիզ քէթէն պէզէյիլէ քէֆինլէյիպ, օրտասա

խոչտ չըլսուրդը մահալ եաղըն ալիր պաղչէաէ եէնի թաշման օյուլմուշ ալիր մէզարա դօսուլար. վէ մէզարդաըն աղըները պէօյուք ալիր թաշըլա դաժայըդ կէլմաէիլէր: Ամա պու քի շաթամի առաջհըսը քահանայլարըն հանդայատեսիլէր վէ փարիսեցիլէր թէքրար պիտա տուսա կիտիալ, խոմբըդըմբըդա կէլիր քի, օ ալտա ձէյիմ՝ աէրիսի. խոմի իսլէն վէր քի, պու Իէ կիտնաէն սօղրա ալիրիլէ մայա քի շայկուրէլերի կէձէ իլէ կէլիսդ, թէննին չաղրատա, ձէմաաթըն իչինաէ ալիրիլաի աէյի հա վաաիս էթմէյիլէ, սօղրաքի եաղընը շըդ էվվէլքինա էլն պէաթէր օլսուն աէտիլէր: Պիդատա տախի վարըն նասըլ խոթերաէնիդ էօյլէ եաղըն աէտի: Օնլարտա կիթտիլէր մէզարըն թաշընը էյիձէ դա վիճնաէիսիլէր, Իէսուսուն թէննինի օրատա տէյիձէ եաղընա պէձի ապէրիլէր դօսուլար:

ՕԹՈՒՕՐԻՈՑ ԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Յիսուսուն էհրնէշդը տիրելիսի, վէ շայկուէլիքինէ հէօրնօհիսի:

Մաթթ. պաբ 28: Մարկ. պաբ 16: Ղ֊կ. պաբ 24: Յովհ. պաբ 20. 21:

Ե՝ւտամ ախշամը պու խոսր կէթիրէն դարըլար, եանի Մարիամ Մագդաղինացի, Յակոբ Մարիամը ան՝նիլէն, Յովհաննա, վէ Սողոմէ պիր արայա կէլսիլէր, պու խոսրլարը վէ թաթը դօգրուլա եաղլար ալըպ, Յիսուսուն թէննինի թէքրար հաղլամադ, վէ ատհա ղէյրաէ խբլար էթմէք իչին

կիթմէյէ հաղըրլանտըլար: Ամոի սաբահտան էրքէնձէ գաղըրսդ մէզարա կիտաէր խբէն, օ մէզարըն աղըընտաքի պէօյուք թաշը քիմ գալտրդաճադտէյի եօլտա տուշընուրուտուէր. լաքին օրայա հէթիշակլերի անոէ, ախանադդ պիր սարդըմադ օլսու. վէ կէօյտէնտուրանի վէ գար կիսդի պէյտդ լուսդը պիր մէէք էնտի. վէ օ գաէունուն թաշընը պիր թարաճա գօյուպ իւգերինէ օթուրատս: Պու պէօյէ օլսու գընատա օ պէձճի ապէրլեր գօդուլարընան էօլու կիսդի օրատա եէրէ տուշուլէր. օնլարտան պաղըլար տա շէհիրէ գօշուպ պուճիւպտըն քահանայատեսիլէրէ նադդ էթտէսլէր. օնլար տախի պիրլիքտէ խոմ իշարէ էտէրէք, պու շէյի կիսդ լի սադլայրդ քիմսէյէ ոէօյլէմէյինլէր, իլտա կէձէ իլէ պիդ ուդուտա խբէն Յիսուսուն շայկուրէլերի կէլնդ օնուն թէննինի չադրշդար տէյինէ հաւատխ էթմինլեր տէյի, օնլարտա քիւլէկլի ազձէ վէրտիլէր. վէ էյէր պու հաւատխ հաքիմին դուլադնա տա եէթիշերսէ, սիզ հիչ գօրդմայըն բահտի օլուն, պիդ իշի սրտսադնա գօրուպ տէյի տէ օնլարտա սէօյլէտիլէր: Վ՚ի պէօյլէ պու եաման սէօզ Դահուտիլերին իչինէ հայդտը:

Ե՝խոմ կէլէդիմ քէ, պու խոսր կէթիրդի դարըլար մէզարըն գաէունուտունու պէօյլէ աչդը պուլուպ իչերի կիրտիքլերինտէ, Յիսուսուն թէննինի օրատա պուլմատըդտ. իլտա օնուն եէրինտէ իքի մինդիլլեր մէէք կէօրտիւէր քէ, պիրի ադօնուպ պուճնատա գօրդմայըն, սիդ Յիսուսու արամայա կէթիշմինդ. լաքին օ պուրատա տէյիլ, նասըլ քէ սիդէ էվվէ-

լմտէն սէօյլէմիշ իտի իսէ, տիրիլմիշ տիր տէտի. վէ կիտին Յիսուսուն շակիրտլէրինէ տէ պու շէյի միւժտէ էտին տէյի սէօյլէտի: Լաքին պունլարըն իչինտէն Մարիամ Մագտաղենացի, ըրվայէթէ կէօրէ, իլք աղըզա Յիսուսուն թէնինին մէզարտա օլմատըղընը կէօրտիւկիւ կիպի, դօշտու կէլտի, Պետրոսու վէ Յովհաննէսի պուլտու. վէ էֆէնտիմիզի մէզարտան գալտըրմըշլար, վէ պիլմէյիզ քի նէրէյէ գօյմուշլար տէտի օնլարա: Օնլար տա գալգըպ պիրլիքտէ մէզարա կէլտիլէր պագտըլար քի, վաղտա սէօյլէտիյի կիպի Յիսուսուն թէնի օրատա եօգ տուր. իմտի օնլար տա պու շէյի ախէր շակիրտլէրէ նաղլ էթմէք իչին թէքրար կէրի տէօնտիւլէր: Օ վագըթ Մագտաղենացի եալընըզ մէզարըն եանընտա տուրմուշ աղլայօրուտու, գալըր, նիչին աղլայօրսուն տէյի օ մէլէքլէր պունա սուալ էթտիլէր: Օ տախի էֆէնտիմի պու մէզարտան գալտըրմըշլար, վէ պիլմէմ քի նէրէյէ կէօթիւրիւպ գօյմուշլար տէր իքէն, պիր թագրիպ իլէ արգասընտա պիր ատէմ կէօրտիւ քի, Յիսուս ուտու. վէ օնու թանըմայըպ պիր պաղչէպան տըր զաննէթտի: Յիսուս օնա գատըն, նէ աղլարսըն, քիմի արարսըն տէյի սուալ էթտի: Օ տախի Ճէվապ վէրիպ, էֆէնտիմ, էյէր քի սէն գալտըրտըն իսէ, ըծա էտէրիմ նէրէյէ կէօթիւրիւպ գօտուղունու պանա սէօյլէ քի, կիտէյիմ օրատան գալտըրայըմ տէտի: Օ վագըթ Յիսուս քէնտի ատէթա սէսի իլէ Մարիամ տէյի օնու չաղըրտըղը անտէ, Մագտաղենացի չավըրճաք աղնատը, վէ Րապպունի, եանի

պուեուր վարդապէտ տէյի Ճէվապ վէրիպ, այագլարընա սարըլմայա տավրանտը. լաքին Յիսուս օ վագըթ քէնտինէ եագլաշմայա օնու մըրատմատը. իլա կիթսին քէնտի շակիրտլէրինէ նաղլ էթսին, վէ քէնտինին Ելահա եուքսէլէճէք օլտուղունու սէօյլէսին տէյի օնա թէնպիհ էթտի: Պէ պատէհու Յիսուս օ եէրտէ կէօրիւնմէզ օլտուղունտա, Մագտաղենացի տէ չավըրճագ պու շէյի շակիրտլէրէ նաղլ էթմէյէ գօշտու:

Եինէ օ կիւն Յիսուսուն օ պիր շակիրտլէրինտէն իքի քիշի, մաքինլէրինտէ պու շէյլէրի սէօյլէշէրէք Էմմաուս քէօյինէ կիտէրլէր իքէն, Յիսուս քէնտինի օնլարա պէյան էթմէյէրէք, եանլարընա կէլտի. վէ օնլարըլա պիրլիքտէ կիթտիյի արատա, սէօզինին նէ մատտէ իւզէրինէ տիր, վէ նիչին պէօյլէ գասավէթլիսինիզ տէյի օնլարա սուալ էթտի: Օնլարտան Կղէօպաս տէնիլէն պիրիսի տէօնիւպ օնա, Երուսաղէմտէ եալընըզ սէն գալմըշսըն քի, պու կիւնլէրտէ օրատա օլան շէյլէրի, օ Նազարէթլի Յիսուսու, աղիզ վէ սալիհ ատէմի պիզիմ պէօյիւքլէրիմիզին նասըլ թութուպ խաչըն իւզէրինտէ էօլտիւրտիւքլէրինի իշիթմէմիշսին. պիզ իսէ Իսրայէլլիլէրի օ գուրթարաճագ տէյի ումիտիմիզի օնուն իւզէրինէ գօյմուշուտուգ տէտի. սօնրա օ գատընլարըն Յիսուս սաղ տըր տէյի մէլէքլէրտէն նասըլ իշիթմիշ օլտուգլարընը տա սէօյլէտիլէր: Յիսուս տախի պու սէօզլէրի իշիթմէյինճէ, մարգարէլէրին Քրիստոսուն հագգընտա սէօյլէտիքլէրի շէյլէրին իճրա օլտու-

ղունու նասրլ ֆինքիլերինի կէթիրմէյօլլար ահմի ծնլարըն եվլինէ ուրտու. վէ պատհու քէնտի ինսան օմմաըն հիքմէթլէրինի պիրիր պիրիր ծնլար պէյան էտէրէք, ահշամ իւղերի Նմմաուս քէօյինէ եազըշտըլըր բաա, Յիսուս տահա իլերի կիտէձէք կիսի կէօսթէրտի. ծնլար տա ահշամ ատը ահյէրէք պըրագմայրդ, օրտուա ալը դօտու լար: Սօղրա հաչան քի թաատմ էթմէք իչին տա ֆայա օթուրտուլար բաա, Յիսուս էքմէյի էլինէ ալտը, թաղտիս էթտի, վէ պէօլիւպ ծնլարըն էլինէ վէրտիկի անտէ կէօղէրի աչըլդըպ ծնու թատ նդտըլար. վէ ծնլարըն էօնիւնտէ կէօրինմէզ օլտու: Օնլար տահի դալդըպ թէքրար Նրուտա ղէմէ օ սիրէրին եանընա կէլտիկդ. վէ քէնտիլէրէ լտաթ կէլէն շէյի սէօյլէմէտին էվվէլ, օ սիր տա տա քեալտըրն Յիսուս սիրիմիշ, վէ պետրոսա կէօ րինմիշ տիւր տահ քէնտիլէրէ նադ էթտիքլէ րինի տիննէտիլէր:

Օրտուա տուտքեալտար պիր եէրէ ձէմ օլմուշ, Նահուտիլէրին գօրգուսունատ գահուլար գա վտալը, պու շէյլէրին իւղէրինի թէլաշդա սէօյ լէշտիքլէրի արտուա, Յիսուս թէքրար տահանդը ծնլարըն էչլենտ կէօրինտիւ. վէ ահլամ սիդէ, դըլդմայրն պէն իմ տէտի. ծնլարդտա շաշըրմըշ տուրտուտուլար. Յիսուս, կիլին էլիմի այտաղըմը թուրթուն քի, պէն օտտուղումու տընդայտրնդ տէտի: Վ՚ն պունու թատտիդ էթմէք իչին ծնլա տան եէյձէք խոթէտի. ծնլարըն տա պիրտալ պա լուդ քնպտալդտա պալդարը վարտը, ծնու վէրտի

լէր. Յիսուս ալտը ծնլարըն էօնիւնտէ ծնտան պէր վարչա եէտի. վէ սօղրա ծնլարա Թուհուլահրն լուրթճունու լհսան էտէրէք, տիւնեանրն տէօրթ թարաճրնա կիտիպ վատ էթմէյէ ծնլարա իղրն վէրտի, վէ էօյլէ կէօրինմէզ օլտու: Օ արտտա Թումնա առաքեալ օրտուա տէյիլ իտի. իտոն տէօնիւպ առաքեալարրն եանրնա կէլտի, վէ ծնլարրն պիղ շիտոն Յիսուսու կէօրտուք տէյի նադղ էթտիքլէրինի իշլէթտի իտէ, Թումնա պէն ծնուն էլինէն օրթաալընտա էնքտէր նըշանրնը կէօրիւպ տօղումնատրդձա, վէ էլիմի ծնուն պէօյրինէ, տօղ մատրդձա լինանմատ տէտի: Օնուն իչին պունատան տէքիղ կիտն տօղրա ձէմի շայիրտէր եինէ օրտուա ձէմ օլմուշ, վէ Թումնա տա իչլէրինտ իքէն, Յիսուս ծնլարա պիր տահա կէօրինտու. վէ տէ լտամ վէրտիքտէն տօղրա, Թումնատա տէօնիւպ, կիլ էլիմ իլ էլէրիմին եարտալարրնրն եէրինէ տօղատն, պադ, վէ էլինի պէօյրիւմէ տօղ, էօյլէ նէթիճատտրդ օլմա. իլլա նէթիճատը օլ տէտի: Օ վադրդմ Թումնա տա ինանտատադ, էֆինտիմ վէ Ընտահրմ տէյի չտադրտը: Յիսուս տահի ձէվատ վէրինպ, տէն պէնի կէօրտուն էօյլէ ինանտրն. մութտու ծնլարա քի պէնի կէօրմէյէն պահա ինանդրդտտ տէտի:

Պիր տէֆա տա շայիրտէրի Ցիբերիա տէնիզի դըրտրնտա պալդը Թուխտուղտարը արտտա, Յիսուս ծնլարա կէօրինտու. վէ ծնլար պիւ Թրուն կէձէ չտադ շտպ պիր շէյ Թուխտանմդշ տտրտտ. Յիսուս պիր Թարաճրնը կէօսթէրտի. հաչան քի օրտյա

ամուսնալու ըսա, չափազանց հիւղ էլլի զաւակ ունի պալատացին իշնել ալուելու. Հօրէ քի երբեմնուան կիւաձ պէտա եօգալը չէ քանիլեր: Պու միւճիւգամէրն իւղելինե շայիրալէրի օնուն Յիսուս օլսուղունու աղնաալուելու. Իսկի եանընա կէլնէ թօփլանալուելու, վէ պիրլիքտաէ օթուրուսու օ պալատցիլարուան փիշիրմիլեր վէ եէմէլեր: Ընէմիքտաէն ասղրա Յիսուս պետրոսա իւչ ատֆա պէնի սէվիրմիսին ատյի սիուսալ էմեսի. Պետրոս տանսի, պէլի էֆէնտիմ, սէնի սէվմէյիմի սէն ատ պիրլիսին ատյի ճանուս կէօնիւլէ սէն ճէվապ վէրմի. Յիսուս ուս էօյլէ խոհ սէն ատ պէնիմ դուղուլարըմը վէ օյունլարըմը կիւթսէ սու: Ու՞ Յիսուս պուննունուլա պետրոսուն իւչ ատֆա ինքնար էմմէք կիւնահընա մուալիճէ էմէ. վէ օնա ասֆիլ լուղ վէրիսի օնուննուլա պարըշար: Պատհու Յիսուս պետրոսուն հազըրնա իսպիւյար վաղմընուս քինոի սահիհ սունի իշին մալ ուիրուալուդուլա էօմնիննու ֆիւա էաճէլինէ սէ մարգարիթը էմմի:

Յիսուս պու նագլ էմմանիսիլ սիր դաշ կէօնիւնմէսինան մաս, սիրիսխինան ասղրա (սունա իւզերինաէ էլլէնտիկ օ զըղզ կիւնհուն իշինաէ) շայիրալէրինէ չօղ ատֆա սահա կէօնիւնտու. վէ քրիսթիյան սունինին մասաէլէրինի օնլարա էօյրէմի: Ու՞ ասն ատֆա կէօրիւնմէ՞ սէնաէ, Տուպին սու՞ր կիւնդ քինոիլերի լուֆֆ ուլա ասլաս՞մասը, վէ օնաան ասղրա սա կիւսիսի քինոի Ընեասարանընը սիւրմիւն սիւնեսյա վաղ էմմէրի իշին, քինոիսի Տուպին սու՞ր կէօնուլ

սէրինձէյէ գաւսար պէքլէմինլեր ատյի շայիրալերինէ թինալիհ էմմի: Օնաան ասղրա Յիսուս շայիրալերինի պիր սահա թօփլասը, վէ օնլարը ալուդ Ռէթանիանըն եանընսա Օլէյմունուդ թաուիր օլունան տաղա չըղարսը. վէ օրսուս օնլարա ալդըշ վէրէրէք, կէօզլերինին էօնիւնաէ կէօյէ ասղրա համբառնալ օլուդ (եիւքսէլեդ) կիմի: Ու՞ պու՞լուքլարըն իշինէ կիրիպ կէօրիւնմէդ օլուդունսա, օրսուս պէյաղ բուլաղար կէյինմիշ լէքի մէնք կէլնէդ շայիրալերի կէօրիւնսիւլեր. վէ Էյ Գալիլեալըլար, կէօյէ ասղրա հայրան օլմուշ նէ պազայօրսունուդ. շիմաի սէզմէն այրըլդա կէօյէ կիսին Յիսուս, սիր կիւն եինէ պու շէքլէտէ էհ՞ թիշամըզա թէքրար աէօնիւդ կէլէճէք սիր աէ՞ սիրլէրինի պէր սահա թօփլասը, վէ օնլարը ալդըշ Ռէթանիանըն եանընսա Օլէյմունուդ թաուիր օլունան տաղա չըղարսը. վէ օրսուս օնլարա ալդըշ վէրէրէք, կէօզլերինին էօնիւնաէ կէօյէ ասղրա համբառնալ օլուդ (եիւքսէլեդ) կիմի: Ու՞ պու՞լուքլարըն իշինէ կիրիպ կէօրիւնմէդ օլուդունսա, օրսուս պէյաղ բուլաղար կէյինմիշ լէքի մէնք կէլնէդ շայիրալերի կէօրիւնսիւլեր. վէ Էյ Գալիլեալըլար, կէօյէ ասղրա հայրան օլմուշ նէ պազայօրսունուդ. շիմաի սէզմէն այրըլդա կէօյէ կիսին Յիսուս, սիր կիւն եինէ պու շէքլէտէ էհ՞ թիշամըզա թէքրար աէօնիւդ կէլէճէք սիր աէ՞ սիրլէրինի

ԻՔԻՆՁԻ ՀԻՄՍԸ

Գործք առաքելոց վկայագրքի հիւթեայէն։

ՊԻՐՈՆՃԻ ՊԱՏՃԱ

Ըստ որում առաքեալներուն վկայութիւնը
ճաշակ։

Գործք. գլուխ 1. 2։—ՅՀ. 1. 33։

Վերնատուն էջնեակին կերթայ համբառնալ օրհնութեան վազելէ էթանէյի թինպուհէ կերթայ, ձիւմէ ուղտաքարաւանի շայիրտներ պէտասկը ունի խաղողի ծէմ օղտուելու։ պէնքիր Ա՛րիւամ տան ծնողաց ընտանիքով, վէ ուիզկէ տուա էտէրէք, քէնտիսինէ կերօնտրմէյէ վատ էթանէյի Ըզին սուրբ հոգիին վար էջնեակին մէջ Ա՛ստուծոյ խոստումը կսպասէին վէ Ա՛ստուածային զօրութեան ուղտաքարաւանի ընտանիքներուն

իւրեանց Աստուծոյն մուգամասիմնեան Յովհաննա մարդա-
բնին ազգալուս, "Ինչպէ թէնեին իւղերինե բու-
համաս ախօքէյիմ, վէ օղուլատրընըզ վէ զրզ-
լարընըզ մարդարէլիք էթմընէր..., ան ախօյէ-
ակլինէ կէօրէ, պիզ Հոգին սուրբու լա ոլմուշուզ
ատախ: Վ՚էպատէ հու ախօղիս Յիսուսուն իւղերինե
էվլերէրէք, ախպէյթձէ վազ էթտի, վէ (սիղին
տախի կէօրախյինիւզ) պունճա միւճիւզամէթլար
ըլա քէնտինին սահին Ա՚էսխա օլսուղունու թաս-
ակ էթմիշ օլան, վէ սիղին թուքուպ խաչըն իւ-
զերինե էօլախրախյինիւզ, վէ մարդարէլերին
ախօղիս մուճիսլինճէ էօլիւմունին ակրիլիպ կէօյ
համբառնալ օլան օ՚նազարէթլի Յիսուս, օրա-
ման Հոգին սուրբու պիզէ կէօնտէրմէյ քի, օնուն
նըշանընըզ սիզ շիմտի պիզիմ իւղերիմիզտէ կէօրիւ-
յօրսունուզ ախյերէք օնլարըն հուզուրունա գօ-
տու: Պէօյլէ պու վազը Իշխանէլերտէն իւ Հոգին քիշի
գառարը Թէօվհիյէ կէլիպ ախօնտուլըր. վէ օ կիւն
վաճթիլ օլուպ Գրիստոսա ինանտըլար: Վ՚էրտ
պունլարըն հէյրիտի ան առաքեալլարըն եանընտան
այրըլմազ, տախմա օնլարըն վազըյարընը ակյինէր
խոսէր. Թառամըրը, տուպալարը, հէր պիր շէյ-
լերի պիրլիքտէ խոս. էօյլէ քի մտադհյէլերինտէ, պէ-
նիմ ադընին նօղուտու. Ալլահ տախ առաքեալ-
լարընէլեյինէ փէք չօղ միւճիւզամէթլար իշէհյերէք,
առիր ձէմտամէ տա օնլարտան Իհթիյաճ էտէր
խոսէր. վէ պունունուլա ակինտարլար կիւն պէ
կիւն չօղալմազտայըտը:

ԻՐԻՆԱՒ ՊԱՏՊ

Ընտրութեան պօղմա էօրնէկ-ի-ն շնչա պու-ըմսալը:

Գոլոջ. Պաղ 3:

Ադաքեալլար օ կիւնլէրտէ չօղ ախֆա տաճարտա
տուա էթմէյէ կիտէրինէրէք. պիր ախֆա բասթ
կէլտի քի, Պետրոս վէ Յովհաննէս տաճար պիր-
լիքտէ, ալշամ տուատընա կիտէր լըքէն, տաճարըն
դարուտընտա զըրդ հաշ դարարընտա պիր քէօմ-
բիւմ կէօրտիւէր քի, տուտուգա տիլէնտիք լէյլէն
տախմա կէթիրիպ օրայա գօյըլարըտը. պու քէօմ-
բիւմ օնլարտան տա տուտուգա խոթէտի: Պետրոս
տաճարէ տէօնէրտա, պաղ տանա պիր շէյ ախօյլէ-
յէյիմ. պինէմ կիւմիւշլիւմ ալթունում եօղ տու-
լաբին օրանըմը տանա վէրէյիմ. Նազարէթլի Յի-
սուս Քրիստոսուն իտինի, տանա տէրիմ քի, այտաղ
գալդըպ նիւրիյէյին տէտի. վէ օնուն էլինտէն
թութուպ գալդըրտըըղը անտէ, օ տաէմ շիճքա պու-
լուպ այտաղա գալդը, վէ գօշարադ օնլարըտա պիր-
լիքտէ, տաճարտա կիրտի, վէ Ալլահա թէշէք քիւր
էտիբէք էհթիշամ վէրիրէտի: Պու միւճիւզամէթըն
ախպինինէ չօղ ճէմաատի թառաճիւստէ գալա-
րատ, կէլիպ առաքեալլարըն պաշընա ախօքիւլ-
տի. ալէլհուտուս օ շիճքա պուլան տաէմ քի,
քէնտիլէր տէ, վէք էյի թանըրըտարտար, նանտարընա
կէլիպ, ճիւմլէյինէ օնլարը կէօրէթէրիր իտի: Պետ-
րոս առաքեալ տախի, իտինիլէ պու միւճիւզամէթըն
իչրա օլմուշ օլտուգու Յիսուսուն իւղերինէ օրտա-
տա թէքրտար օնլարտա վազ վէրմիյինէ, վէ թէօվ-

պէտի կրկնով Յիսուսա դարձը էմաուքեցւոց պիտա-
մուսղարա ասպաշնասանք էմիջէ նասիհասի
վերադիլէ, էօյէ պիր նէսամէթ կէթէրսի քի,
պէշպին քիշի սէ օ կիւն սէօնիւպ ընաստըլար։
Լաքին պուվսղ հէնիւզ աստգեալարըն ադըննա
ւխին, Նահուսիներին քահանայապետների, վէ
տաճարըն նազըրլարը խըրսլանսարադ իւղերէրինէ
կէլսիլեր. վէ ներսինի սէ թուԹուպ օ կէձէ հա-
միսէ դօսուլար. վէ իրԹէսի սապահ Պիղա վէ
Պայիսիա քահանայապետներին հուզուրսունսա
մէջլիսէ Էօսէլանըպ, պուղարը սա օրսայա կէԹիր-
սիլեր. վէ սիպ պու քէօթԹիւմիւ քիմին դուվվէ-
Թիլիլ եահօա քիմին իամինէ այսդա գալարսադը-
նըզ սէյի օղլարա սիւսղ էմիջէյ պաշլասադըզ։
Օ վադրի պետրոս՝ ոգին սուրսուն լուԹֆու-
յու սօլուպ գէվսղ վէրսի. վէ պուղնէ ազայիսղ
շէյ սէր քի, սիպ Իսրայէլէներին հուքումդար-
լարը օլսուզդուղուզ հաղդե, օ ալՀիկ սաէյի պու
էմրնի էմանսիպիպ իչին պիրի գալէպլիմէք իսԹէ-
յօրսունուպ. օյուսա օ Յիսուս Խրիսդոսուն իսմի-
նէ շէնՀա պուլսուս քի, սիպ օղու խաչա չըղարըպ
ատլանմէթէ չըղարմաղ սէտի։ Ադահուսիներին պէօ-
յու-քլերի առաքիալարդն պէյդէ սէրին սէօղլէր
լէ սէրսէմ սէօյլէյիշլէրինէ կէօրմէյէ Թաղ-
ջիսադ գալըրսադլար. պիր Թարաֆդան պուն-
լարըն գադա վէ մալումաԹըզ սաէյմէր օլուպ

Յիսուսուա կէզսիքլէրինէ պիլիր վէ Թանըրսադ-
լար. պիր Թարաֆդան սա օ շէնՀա պուլմուշ օլան
սաէյմի կէօրմէյէ, աղըզլարը գալմանըպ գալսը-
լար։ Լմոի մասպահաԹ ձէմաաԹըն իչինէ, հայըր-
մասան, Յիսուսուն իամինէ պիր սահա աղըզլա-
րընա ալմամադ, վէ օնուն հադդընդա քիմսէյէ պիր
շէյ սէօյլէմէմէք իւզէրէ օնլարա սըղը ԹէնգիհէԹ-
մէյէ գալսը վէրսիլեր։ Ադաքէալար սաէյն պունա
դարձըլըպ ձէվսղ վէրիպ, Ալլահըն էմրինէ պըրա-
զըպ սա սէյէ իԹաաԹ էԹմէքլէյիպիզ օլուր շէյ-
սիէ. պիզ կէօրսէԹիւմիւզ վէ իշիԹմէյիպիզ շէյ
սէօյլէմէմիշ եահօմաղդադ սէօսլէրը։ Օնլարըն սա
էօյլէձէ օնլարը պըրաղադլար. վէ կէլսիպ օնլար պու
շէյլէրի սէյդ սադաքալարա սա նասդ էԹմէքլէ-
րինէ, հէվսիսի սէ Ալլահա շուքուր վէրսիլեր։
պասԹոհու ձիւմլէսի սիրլիքսէ Ալլահա սադա է-
սիդ, Թրիասադան Հասադանըն սէրսէմձէ
վադ էԹմէյէ, վէ սիւձիւդամէլսադըզ Թաասիզ
էԹմէյէ. քէնդիլէրի գուվվէդ վէ գուդրէդ վէր-
սին սէյի բիձա էԹմէյէր. Ալլահ տասի օնլարըն
սադաղդա գադու էԹմէյինէ նըշան օլարադ, օ
պուլունադ գլադը հէրի սադադը, վէ Ոգին սուր-
սան նէնի սիպ գուվվէդ կէլսէ իսդէրլէրինէ։

ԻՉԻՒՈՒՒ ՊԱՏՊ

ԸՆԱՆԻԱՆՔԻ ՎԷ ՍԱՓԻՐԱՆՔԻ ՂԱՂԷՄԻՆ, ՎԷ ԱՐԱԱՔԵԱԼ ԼՈՒԱՆ ՎԱՂ ՎԷՐԴԷԷՒ:

ԳՈՒՐԾ. ՊԱՒ. 4. 5:

Վրիատոսա սու ևէնի ինանանդարըն հէվիսի ան առաքեալար ըտա պիր ևուրէք պիր ֆիքիր օտաթ, օյան ադճէդերինի վէ սախր շէյլերինի կէթիրիր առաքեալարըն էլինի թէպլիմ էտեր իսիլեր. ծնըտ տա հէվիսինի պիր զարարտա թադսիմ էտիլէք, ճիւմլէ սինոտալարըն կէրէք րուհանի վէ կէրէք ճիհանի իպլիսլարընը ծնըտ զայըրըր ըտըլար: Ույլե քի ևէրի հախօտ թօփրաղը օյանըտ տա հէրլերինի սաթըպ, ադճէսինի թէքմիլէն առաքեալարա վէրիր իսիլեր. նիճէ քի սօղրատան Ասանոտա թէսամիյ օլունան Յոհանէի իսանան Ընանիա իսմինտե պիր քիշի քինտի զէվճէտի Սափիրայըտա սէօզու պիր էտիպ, քինտի չինթելինի սաթըղընտա, ծնուն ադճէսինի տա լոպ հանընտա ալը զօտու. վէ հաղընըպ ճիւմլէ պիր շէյ կէօթիւրիւպ, ծնու առաքեալարըն էլինի թէսա լիմ էթտի. վէ օ չինթելինի վահհաղ թօփու օ զաւսար ապը կիսի կէօսթէրտի: Պետրոս առաքինատ քիսպ պու ատիմինատատրճըլըղընը ադնատայըտա, հանընտա կիլէտի. վէ ծնու Թաղիլէյէրէք, Ընանիա, նինէին շէյլէտանա զու լադ ատադն, վէ Հոգին սուրբ ատատարտադ օ ադճէտան չալարն. պիրէ-ալին քի պունունու ա ալն ինանը տէրիլ, իլա Ա-

ևահը ատատաթմադ իսթէտին տէտի: Ընանիա պու-նու իշլէթտիյի անտե, օրատա Ալահըն ղաղէպի իսպէրինէ կէթիշտի. ևէրէ տուշիսպ ճանընը թէս-լիմ էթտի. վէ խրզմէթքետալարը կէլիպ չատիրճադ օրատան զատարըտըլտը, վէ կէօթիւրիւպ կէօմ-տուլըր: Պունուն իսպէրինէ իս չատթ կէչտիքտէն ադղրա, ծնուն զէվճէտի էրքէյինէն զարընտա կէլէն շէյտէն խատկէրի օրմայատադ, օ տա կէլիպ Պետ-րուսան հուզուրունտա չըզտըղընտա, Պետրոս ծնա տախտ, սիզ օ ևէրի կէրչէք օ զաւսար ադճէյէմի տաթտընըզ տէյի սիստ էթտի. զարը տա հէվէթ էօյլէ տիր տէտի: Օ վաղըթ Պետրոս ծնուն տախտ ևուզնունտ վէրէրէք, նէ տիր պու քի Հոգին սուրբ թէճրիստե էթտէյ իրինիզ սիրըքտա տէօզ էթ-մէյէ իրինիզ. իշթե զէվճինի զաւսունուն էօնսունէ կէօմճնըլէր սէնի տէ օրայա կէօթիւրիւպ կէօմ-լեր տէտի: Զարը տախտ անինտա օրատա ատման-ըր տէտի: Զարը տախտ անինտա, օրատա ատման-ըր կէլիպ օ տա տիսշիստ էօրտի. վէ տէյինէ կիսի կէօթիւրիւպ ծնա տա իրքէյինէն հանընտա կէօմտուլըր. վէ պու զաղէպըր իշհատնէրինէ ևէսիկինտա ադիմ զօրդու վէ տէհզիթ վէյտա էթտի:

Ծնուն ատրա առաքեալար Հոգին սուրբ ա-տուպ, էօզ միճիսպտար իշէմէյէ, վէ շինճա-լար վէրմէյէ պաշլատըտար. օ զաւսար քի պու շէյ-լեր թէկտաթուր օլատագ, ախիր շէհիրէտանէն տէ խատէկլերի վէ իսմէթլերի ալտը Ասրատադէմէ կէ-թիպ խայիշլար. վէ ծնտարըն հէվիսինի առաքեալ-լարըն հանընտա կէօթիւրմէյէ խատը վաղըթ պու-

լամատրգլարընաան, պաղըլար տա խաստէլերինի թէչկէրէլիլե եօլուն իւզերինե գօրտուտալ քի, պնարտա օրատան կէչտիյինտե, կէօկէնի պարի իւզերինե ուրուպ օնունա շինճա պուլտուն: Պուսիճիւզամէլարը կէօրմէյինէ, վե վազլարը իշլէմէյէ չօզ ատմըլեր ատ օնիւպ լինանըըըտալար. վե ձէմի ձէմատա առաքեալլատան ինգիլիզագ էտէր խոխլեր. հէյլե ք՛ի ախշամնէլէրի պիլե առաքեալ ըարա ասգունանայա ձէտարէթ էտէմէզ խոխլեր: Ընգլագի քահանայապետ Պատուհեյներ նէ պիր օլուպ, աշըրը դըզդանձլըգլարընաան ալճագ տա յանատայատագ առաքեալլարը թուխտուտալ վե հաճիսատ գօտուտալ. վե օ կէձէ Ընտահըն մէլէյի կէլէսի գիմնե տույմատան հաճիսատէյի աշտա. վե օնդարա հինշ գօրդմայըն էշդըն տաճարտա կիտէն, իչէրիսէի կիպի վազ վէրմե ատ: Պատահատան քահանայապետ, օնդարը հաճիսատէյէն ալագ քինատ մէձլիսէրինե կէթուրմէրե ատի ատմէլեր կէօնտէրտի. օնդար տա կիտիպ օրատա տատմ պուլմատըտար. վե կէրի ատ օնիւպ, կիճատիք կէօրտիւք քի հաճիսատէ էյիձե գատիալը, պէքճիլեր տէ գատիունուն եանընտատ տուրմուշ պէքէյօրուտուտար. ատրա հաճիսատէյի աչտըդ պագատը քի, իչինատ տատմ եօզ տուր ատ տիլեր: Պա ատօգնե իւզերինե մէձլիս ալճիւտա օլուպ թատաճիւպ էթմէքտատ իդին, օ ագտալը պիր ատ խոխլի կէլտի. վե սիլին հաճիսատ գօտուրունուպ տատմլեր շիմնի տագտարտա տուրմուշ ձէմատաթա վազ վէրմյօրտար տատի ծնդարտա նագլէթտի: Օնուն լամատրգլարընաան, պաղըլար տա խաստէլերինի թէչկէրէլիլե եօլուն իւզերինե գօրտուտալ քի, պնարտա օրատան կէչտիյինտե, կէօկէնի պարի իւզերինե ուրուպ օնունա շինճա պուլտուն: Պուսիճիւզամէլարը կէօրմէյինէ, վե վազլարը իշլէմէյէ չօզ ատմըլեր ատ օնիւպ լինանըըըտալար. վե ձէմի ձէմատա առաքեալլատան ինգիլիզագ էտէր խոխլեր. հէյլե ք՛ի ախշամնէլէրի պիլե առաքեալ ըարա ասգունանայա ձէտարէթ էտէմէզ խոխլեր: Ընգլագի քահանայապետ Պատուհեյներ նէ պիր օլուպ, աշըրը դըզդանձլըգլարընաան ալճագ տա յանատայատագ առաքեալլարը թուխտուտալ վե հաճիսատ գօտուտալ. վե օ կէձէ Ընտահըն մէլէյի կէլէսի գիմնե տույմատան հաճիսատէյի աշտա. վե օնդարա հինշ գօրդմայըն էշդըն տաճարտա կիտէն, իչէրիսէի կիպի վազ վէրմե ատ: Պատահատան քահանայապետ, օնդարը հաճիսատէյէն ալագ քինատ մէձլիսէրինե կէթուրմէրե ատի ատմէլեր կէօնտէրտի. օնդար տա կիտիպ օրատա տատմ պուլմատըտար. վե կէրի ատ օնիւպ, կիճատիք կէօրտիւք քի հաճիսատէ էյիձե գատիալը, պէքճիլեր տէ գատիունուն եանընտատ տուրմուշ պէքէյօրուտուտար. ատրա հաճիսատէյի աչտըդ պագատը քի, իչինատ տատմ եօզ տուր ատ տիլեր: Պա ատօգնե իւզերինե մէձլիս ալճիւտա օլուպ թատաճիւպ էթմէքտատ իդին, օ ագտալը պիր ատ խոխլի կէլտի. վե սիլին հաճիսատ գօտուրունուպ տատմլեր շիմնի տագտարտա տուրմուշ ձէմատաթա վազ վէրմյօրտար տատի ծնդարտա նագլէթտի: Օնուն

իչէն թէգրարէն արդալարընա տաէմ կէօնտէրուխ-լեր.քի, կիտիպ ձէմատաթըն գօրդուտունատն թատ-լըգըտա չաղըրըպ տուտաքեալլարը կէթիրտի. վե քահանայապետ պունլարտա խըրսլանտարագ, սիպ սիպե օ Յիսուսուն հադդընա աղընըգը աչմայըն տէյի թէնապհ էթմէտիքմիյտի. սիպ խոխ օ եագ-նըշ մէգհէպինիպ լիե Ուրուսաղէմի տօլտուրտու-նուպ. վե քինննի պիպ պօշ հէրէ օ տատմին գա-նընա կիրմիշեպ կիտի, պունտունուտա պիպե տէ նա-հադ կէօսթէրմէք խոխ էյօրտունուպ տէտի: Պեա-րտա տուտաքեալ տախ օ պիր տուտաքեալլար ըտա պիր-լիքտէ, ձէվապ վէրիպ, պիպ Իսուսուն գէյտատ Ընտահա իթտաաթ էթմէյէ պօղձլույուպ տէտիլեր. վե Յիսուսուն հադդընա էօյլե սէրտէտ տէօյլե-տիլեր, վե օնդարըն էթտիքլերի պինոտմուտըդու-նեւդերինե ուրտուտալ քի, օնդար տախ տու տէօղ-լերի իշլեմէյինե թէգրար դուտուրուպ, տուտա-քեալլարը էօյտուրմէք իչէն խոխիշարե էթմէյէ քահանայապետ: Ի՛սքին օ վազդը իչէրիսինտե Գա-մալիել խոխինտե նամուտատա վազդը վե տէօղ տահիպ պիր տատմ պուլունուպ, դաղդը օնդարտա նագհատը վէրտի. վե պիպ պու տատմլերի պըրտա-ղըն, պունլարտա պիր շէյհէթմէյին. էյեր քի պուն-լարըն թուխտուղու եօլ ինսանի պիր եօլ ուտա, պիրտագ էվիլէ թուդասըն, վե օնուն արդասըն-տան պիր տա Գալիլեատը Յուդանըն պիր թագըմ տատմլերի պաշտան չըդարմըշտար ինքն, ատրա տատմա տաղընըդ օլուպ գայդ օլտուդլարը կիպի, պու տա քինտի քինտինի մահվ օլուր պիլմեդը.

Հօդ էին քի Ելահան բաս, պիլէնինիզ քի պօ-
ղուպ օրթատան գալըրըամատըդան պաշդա Ել-
լահա դարշը ձինք էթմիշ ատ օղուրտուղ ատին:
Պու գամաղիլլին ատօզնունու հէվէսի ատ թահ-
սին էթտիլէր խատ ատ, պու ձխումէ առաքեալար
պիր տայադ չէքիպ, պիր տահա Յիսուսուն հազ-
դընա վազ վէրմէյին ատյի թէդքիար թինապին է-
տէրէք, էօյլէձէ գօյվէրտիլէր: Օնդար բաս Յիսու-
սուն ուղրունա սիթէմ չէքմէյէ լայըդ օլտուդլարը
իչին զնյատ շազլըդ կէօսթէրտիլէր. վէ հիչ գու-
լազ ատմայըպ թէդքիար վազ վէրմէքսինն կէրի տու-
մատըլար:

ՏԷՕՐՏԻՒՆԱՒԻ ՊԱՊ

Սթեփաննոս նախավկայն (նէտ շէհիտին) հիւեայէսի:

Գործ. պապ 6. 7: յն. ի. 34:

Ինչն ատկինն տինատարար արթտըդձա, պուն-
լարըն ձխմանի զայդուսու տա արթտը առաքեալ-
լարըն իւղէրինատ. իմոի պու սէպէպ իչին առա-
քեալար ժէձլիս էտիպ, շայիրտէրատն նէտի քիշի
ինդիհատ էտիպ գօնդայա գարար վէրտիլէր քի,
պունլար տինատարլարըն ձխմանի իգդիհտադլարընը
գայըրսընլար. քէնտիլէր տէ պիւթիւն պիւթիւնդ
բու հանդիչ վէ վազ վէրմէյէ ժէղդուղ օլտունլար:
Վ՚ի ինդիհատ օլունանլար պունլար ընտրտար. նանի
Սթեփաննոս, Փիլիպպոս, Պրոքորոն, Նիկանոռըա,
Տիմոնիա, Պարմենա վէ Նիկողայոս: Պու նէտի
քիշինին իչինատ, (քի Սարկաւագ թէամիչէ օլուն-
տուրար) պաշ լըձնատը օլան Սթեփաննոս էչի վէ

օրտպ, Ելլահ օնուն էվչինէ չօդ միւճիւզդիլար
էտէր խոտ. վէ վազըդրտա վէ միւճատէդ ինչ Ե-
հուտիլէրին ազղընը էօյլէ պիր գոփատըբ ընար քի,
օնտա գարշը ազղը աչմայա, սէօզ սէօյլէմէյէ չա-
րէչէրի գաշմայրպ, Ելլահա վէ Մովսէսի գարշը
քէնտիսինդ սէօյլէյօր տէյի օնուն իւզէրինէ լիճի լիտա
էթմէյէ պաշլատըլար: Պէօյլէ օնու թուպուպ գա-
հանայատնուն էօնինուն շէրատդա չէքտիլէր. վէ
իչէրի հալան շահիտ գօստուդար քի, սիրդ պու սատ-
մին Ստեփաննոս պու ևէրի էրզագնագ, վէ
Մովսէսին պիրչ վէրտիյի նամուսու թէհպիհ է-
տէձէք տէյի սէօյլէտիյինի իշիթտիք տէրխտիլէր:
Պահանայատնա էօյլէմի տէյի օնա սիւսալ էթ-
տիրտատ, Ստեփաննոս ազղընը աչըպ Յիսուսուն
հազդընա էթտիյի վազդն տահիհ վէ տօղրու օլ-
տուդունու հիւսիւնդիս պիր թատըդըա ևէրդի ևէ-
րինձէ վէ ուղուն ուզատիյէ Ստուտածաշունչատան
խապաթ էթմէյէ պաշլատը. վէ Յիսուս Պրիստո-
սուն կէլձէյինի իչէրիսինատն խապէր վէրէն օ
գատար ազիզ մարդարէլերի էօլտուրտուքլերինն,
տէն, վէ օզրա Յիսուսուտա էլի վէրիպ էօլտուր-
տուքլերինատն օտլայը, Նահուտի միլլէթինինն վէ-
կիլլերինի վէ քէմիկլինի ևէուզէրինէ ուրատու:

Պու շէյլերի սէօյլէտիքտէն օզրա, հաչան քի
Ստեփաննոս կէօյէ օզրու պաղրպ, իչէրէ կէօյիս
աչըպմըշ, վէ Յիսուս Ելլահըն սաղընատա կէօ-
րիյօրտում տէտիյինէ, օ վազրէ իշիտանլէր քէ-
էննի քիւֆիւր էտիյօր կիպի գուլաղլարընը գափա-
տըպտար. վէ գուստուրուպ չաղըշտըրատ Ստեփան-

նոսան խոչընդոտ թուղթատուլար, վէ անկնա-
ած շէհիլտէն արշաւը ջոգատրող օնու թաշլամայա
պաշլատալար։ Օ. Յահուտիէլին իչինաէ Սաուլ
խամինաէ պէր ատէմ վարըտը (քի սօղրա պօղոս
թէսալիյէ օլսուս, վէ առաքեալլարըն արքատլնա
կիրտի) պու տախի օ վաղրի ամնատալատա էօյէ
խատիմ խոր քի, օ Սաուլոս թաշլայանըտար
իշէրինի բահամի կէօրսունէրատէյի, օնլարըն բու-
պաղարընը կէօղէտիր խոր։ Օնար պէօյէ թաշլա-
տրըլարը արատա, Սաուլոս չաղրատարագ, է-
ֆէնատիս Յիսուս, ձանըմըն սանա թէսալիս էսէրիս,
սէն դաղու էլլէ տէրիսի։ Նի Հայէի ձանընը
թէսալիս էսէձէյի վաղրի տուղ չէօքսու. վէ նուք-
սէ սէս իլէ, էֆէնատիս, պուն պարըն էթատկինի
կիւնահ սայմա տէյի չաղրատը. վէ պունու սէօյ-
լէսէյի անուէ օրտայա ակուշուպ թէսալիս օլսուս։ Սօղ-
բա զահիտ ամնատալատակէլսիլէր, վէ աղլայրատ ենա
էսէրէձ թէնինի օրտանան գալատրատալար, վէ կէօ-
թուրուս կէօմսիլէր։

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳԱՂ

Ա֊ՆԷՁԻՆ Ա֊ՆՈՒՈՒ ԱՂԱՔԵԱԼԱՐՔԱՆ ԼԱՆԷԼԷՆ-
ՁԵՒ. ԽԱՓԱՐ ԱՂԱՔԵՔԸ ՓԻՆԷ ԿԷՂԴՈՒ։

Գ-ՈՒՅԺ. ՊԱՂ 8։

Յահուտիէրը Սաուլոս էօլսուրմաքտան
առաքա, թէղրարին ամնատալարըն իւզէրինէ էօյէ
շէհիա հալաճանք չէզգատրատալար քի, շայէրտէլը-
սէն չօղու Էրուսաղէմտէն չէղրող էօթուէյ պէրիկի
տաղրատալար. վէ էօյէ վաղ վէրնիսիտիրէր։ Պուն-

լարտան փիլիպպոս խամինաէ պէրի տէ Սաուլոս
լըտարըն շէհրինէ կիրթաւ վաղ վէրմէյէ. վէ օրտա
ուաճխուզաթլար իշուէյէրէք, իւրէթլիէրէ շիճա
վէրէրէք, չօղ ատէմ չէվիրնա վաֆթիզ էթաւ
վէ տինէ կէթիրտի։ Պու Սաուլոսուն իչինաէ
Սիմոն խամինաէ պուիւիճու պէր ատէմ օլուպ, սու-
հիրպաղ լեզատրըլար օնլարըն մնաղէյինէաէ նատ
ալմըշտը. ուրտա տախի օրտաա վաֆթիզ օլսուս.
վէ փիլիպպոսուն եանընատան այրըլմադ, վէ օնու
իշուէյի ուճխուզաթլարը կէօրմէյէ աշըրը թա-
ռաձխուպ էաէր խոր։ Օ էանատէ պետրոս վէ Յով-
հաննէս առաքեալլար տա վաֆթիզ օլմադտա (նո-
ձէ քի սէօյլէրլէր Վ-ուշտ էթմէյէ) Տոքին առ-
րու վէրմէք իչին Սաուլոս կէլտիլէր։ Ա֊նանդ-
ձիմ Սիմոն ուրտ առաքեալլարըն ատէմլէրին խու-
պէրինէ էլէրինի գօմայրտա, վաֆթիզ օլմադտըր
իւզէրինատ Տոքին սուբրուն լուԹֆու աշէքնատ
կէօրսունատուկունու կէօրմէյէ, քէնատին տէ չը-
գատրտ օնլարտա ազձէ վէրտի, վէ ուրտ հիւքու-
մէԹի պաձա տա վէրմէն քի, քիմսէն իւզէրինէ էլսիմ
գօրսատ Տոքին սուբրտ ալըն տէտի։ Պետրոս
առաքեալ պուձա աշըրը խըրտալանատագ, վէրտիյէ
ազձէյի ևիւզինէ ֆըրլատԹտը. վէ ազձէն տէ
անձին իլէ պիրլիքատ զայ օլսուն. մատատ քի սէն
Ա֊լահըն փիշքէշինի ազձէյիլէ գատաճատաղտ
պանն էտէյօրսուն. սէնձին գալմին Ա֊լահըտա ատղ-
րու օրմատտըտ իչին ուրտ խուսուսատա սէնձին հիւ-
սէն էօզ ատուր. իտատի կէօղինէ աչ վէ Թէօվատէ
էմ քի, կինատհատրինտ Ա֊լահաձիվ էմնատին տէտի։

Օնոման ասէրա Ելահըն մէկէյ Փիլիպպոսա ներսաղէմ իլէ գալա շէհրինին ճօրս իզէրինէ կիմմէյէ էմր էթմի։ Փիլիպպոս տախի օրայա հէթիշէյի կիտի, արտպայըտա պիր խաթըմ ադաթը կիտէյօր կէօրտիւ քի, Նէթովպաղըտարըն տուլթան նընըն խաղինէտարը օլուպ, Ներսաղէմ զիյարէթէ կիմմիշիտի. Փիլիպպոս ՝ոդին տուրուն իչհա մըյտա պուռնուն եանընա եաղլաշըր. վէ պաղադը քի Նասայի մարգարէնին քիթապընը օղուչօղու տու. իտնի օղուտուղունու աղնայօրմուտուն տէյի ծնա պիտալ էթմի։ Օ տախի մանսապընը վէրմէն պիր քիմսէ օրմատըդձա նասըլ ադնայա պիլէձէյիմ տէյի. վէ արտպայա չըդըպ եանընտա օթուրուտուն տէյի Փիլիպպոսա բիձա էթմի. վէ Ելահըն թէտապիրի իլէ օնուն օղուտուղու տա Նասայի մարգարէնին օ սէօզիւ իտի քի, Պրիտտոսուն հագդընա՝ պիր զոյուն կիսի օնու պօղազլամայա կէօթիւրտիւքէր, վէ պիր դուզու կիսի եիւնիւնիւ զըրփանըն էօնիւնտէ ադզընը աչըպ սէս չըգարմասը... տէր։ Իմտի խաթըմ ադաթը Փիլիպպոսա, մարգարէ պու սէօզիւ քիմին իչհին սէօյլէմիշ տիր տէյի սիւալ էթմի։ Փիլիպպոս տախի օ վաղրմի Պրիտտոսուն խուզրինէ նէրլի եէրինձէ օնա վազ վէրմէյէ, վէ Պրիտտոսուն ամինինի էօյրէթմէյէ պաշլատը։ Պէօյլէձէ եօլտա նէրլի կիտիպ, պիր սուչուն եանընա եէթիշտիկէր իսէ, խաթըմ ադաթը արթըգ էէքմիլ նէսրէտիլէ Պրիտտոսա ինանտըրադ, քինամին վաճթիկ էթմին տէյի Փիլիպպոսա բիձա էթմի։ Վէ օրատա վաճթիկ օլուչգան, վէ

իզէրինէ ՝ոդին տուրուտուն էօնէյիձէ, մէկէք տախընտըդ Փիլիպպոսու օնուն եանընտան դաիրէտը դալտըրտը, վէ վազ վէրմէյի իչհին ախէր մահալէ կէօթիւրտիւ. վէ խաթըմ ադաթը տախի սէվինճ իլէ Ելահա շիւքիւր վէրէրէք օղուտուա կիտի։

ԵԼԹԸՆՃԻ ՊԱՊ

Աստուած եախօտ պօղա ատաթէալըն պէօնդիւ։

Գործ. պաող 9։—Թ. Ի. 35։

Ցատը քի մուգատատմ սէօյլէմիք իսէ, օտախտա Տաւուդ Մոմսէյինտամու տունուն հէր քէտան դէյտատ զայրէթքէշի օլուպ ղունատան, Պրիտտոսա ինանտըրտը հատածել էթմէյէ տէ աշընը թալիպ իտի։ Նմտի տինտարլարըն Դամասկոս (Տըմըշգ եախօտ Շ՚ամ) շէհրինէ դաչընը օրատա չօղալմըտա օլուպ դատընը խաթէր ատարդընտա, Ներսաղէմ քահանայապետինտէն պիր էմրնամէ չըդարթտընը. վէ պու Պրիտտոսա ինանտընը թուպ պաղդայատագ Ներսաղէմ կէթիրմէք իչհին, օ էմրնամէյի ալընպ Դամասկոսա կիտէյէ դալտը։ ՝ալ պու. քի եօլտա կիտէր իքէն, Դամասկոսա եաղլաշտընտա, պիր տէ կէօրտիւ քի ախանտըդ կէօյտէն պիր քէսքին նուր էնիպ էթտաճընը դուշմաը. վէ քինտինի տուշուրուպ եէրէ ուդտուր. օ արատա Տաւուդ, Տաւուդ, տինչին ատպատմա տիւշմիւշ պինի հատածել էտէյօրտուն տէյի քինտինէ տինէ պէօյլէ տէ պիր տէս կէլտի։ Տաւուդ տախի աշընը գօրդուպ, էճինտէ, տէն քիմ սին տէյի տիւալ էթտի։ Պէն տինին հատածել էթտիյին Ցատարէթլի Յիսուս ում տէյի թէքրար քինտինէ

պէր սէս ասհա կէլան։ Սաուղ ասծնուած, էֆէնդիմիս, նէ խաթէրսին քի էաէյիմ ասէլ սևսալ էմէ-
մի։ Օ ասախ այաղա գալդ, շէհիրէ կիթ, վէ նէ
եափաճաղըն օրաստա սանա սէօյլէնիլէր սէմի։ Սա-
ուղլա պիրլիգաէ պուլունան ասէմլէր սէ գօր-
դում գամըշըաըլար։ վէ սէօյլէյինէն քիմ օլսու-
զունու կէօրմէզ խոխլէր։ Պունուն իւզէրինէ Սա-
ուղ էօյլէ քէօր օլսու քի, կէօզլէրի աչըզ օլա-
րագ հիչ պիր շէյ կէօրմէզ խոխ. իսկի եանընտաքի
ասէմլէր օնուն էլինային թուքաղագ, էօյլէ ալըդ
վասմահոս շէհրինէ կէօթիւրտիւլէր։ Վ՚ օրաստա
իւչ կիւն էօյլէճէ քէօր, մանհըուն, վէ ամ ասւ-
ուդաան սօղըա, Վասմահոստա պուլունան Ընա-
նիա իամինաէ պիր շայիրաէ Ըլահ էմր էմէ քի,
կիտիպ Սաուղա պուլսուն, վէ օնա շինճա վէրիպ
վաճթիպ էմէսին։ Ընանիա օ Սաուղուն սին-
ասրլարտա նէ սէրճէճ խասիմ օլսուզունու պիլ-
միյինային, իլճ աղըզա գօրդում, կիրի էֆէնդի-
մ վէ կիթմէճ խոխէմէտի։ Լաքին Ըլահ օնաճիպ-
էճ վէրէճ, գօրդում կիթ, պէն օ ասէմի քէնա-
իմէ ամըշըմ քի, պէնիմ իամիմի պիւթիւն սիւնիայա
վաղ էաէճէճ, վէ պէնիմ իչին չօղ ասա էզիկէթ
չէքէճէճ սիր սէտի։ Օ վապրի Ընանիա կէլիպ
օնա պուլսուս. վէ էլինի իւզէրինէ գօյսաղ, Սա-
ուղ գարտաշ, հօլասա սանա կէօրիւնէն էֆէն-
միմ Յիսուս, կէօզլէրին շինճա պուլսուն, վէ
Հոպին սուրսուլա ասօղասըն սէմի պէնի սանա օ
կէօնահոսի սէտի։ Պունու սէօյլէսինչի անահ Սա-
ուղուն կէօզլէրինահն գարտուգ կիսի սիր շէյ

սէ-շոխս, կէօզլէրի աչըզըսդ կէօրմէյէ պաշլասաը.
վէ գալդըդ վաճթիպ օրսու։ Օնաան ասղըա Սա-
ուղ ասինասրլարըն իչինէ կիրսի. վէ չաղրճաղ
քինահոսի սէ վաղ վէրմէյէ, վէ Նահուսիէր իլէ
միճաասէլէ էաիպ, Յիսուս Պրիսաոսուն սահի-
Ասէսա օլսուզունու կէօսթէրմէյէ պաշլասաը.
էօյլէ քի ծնու հէր քիմ կէօրսէ վէ իշիսաիր խո-
յինէ, պու ասէմ ասինասրլարը հալաճել էմէմէք
էէլինէ, շէհրի նասըլ օնլարըն ասինինի սղրճ վաղ
էաիյօր սէյի թասաճ ձիւպաճ գալը ըրսաը։ Պու ճի-
հէթսէն օնլար սա Սաուղա գարշը էօյլէ գու-
սուսլար քի, էյէր շայիրսէր կէճէ իլէ օնու-
Վասմահոսսան Նրուսաղէմ գաչը ըսղը օրմասա-
ըրսաըսաը, օնու թուքուպ էօլսուրէճէք խոխլէր։
Սաուղ հաչան քի պէօյլէ թէքրար Նրուսաղէմ
սէօնահս, վէ ասինասրլարըն իչինէ կիրմէք խոթէ-
սիյիսէ, իլճ աղըզա օնլար իշինասլարը պիլմէյէրէք,
օնսան գօրդուպ էէքինահլէր. թա քի Նահնարաս
շայիրս օնս ալըդ սուաքհալարըն եանընա կէօ-
թիւրսէ. վէ Յիսուսուն նասըլ օնա կէօրինէճէ
պիլէսինճէ սէօյլէշայինէ, վէ օնուն Վասմահոսսա
նասըլ վաղ վէրմիշ օլսուզունու եէրլի եէրինճէ
օնլարս աղնաթսըսը։ Պահհու Սաուղ Նրուսա-
դիմահ սէ սէրսպէսճէճ Յիսուս վաղ էթմէյէ,
վէ Նահուսիէրի իլէ միճաասէլէ էթմէյէ պաշլասաը։
Լաքին աղ պիր կինահն օաղա սինասրլար Նահ-
Հուսիէրին օրասա սա օնս էօլսուրմէյէ սէօզ
էթսիճէրինին աղնասըզլարընսա, օրասան սահի
գաչըրըպ Տարսոն շէհրինէ կէօնահրսիլէր։

ՆԻՑՒՆԱՒ ՊԱՏՄ

Պատմութիւն երէց պաշտնէի Յոպսէի:

Գործ. պաւղ 10. 11:

Պետրոս առաքեալ որ ասկիտակ Կիւղիա վէ Յոպպէ (Նաճիա) անունէն շէհիրէրուակ վաղ վէրրիւ, վէ չօղ խառաթէլէր ախուզէլտիրիւակ. պունլարն իչինուակ Աննա խամինուակ սէքիզ սունէլիք պիր քէօթրիւմիւ ախուզէլտիւ այաղա գալտըրտըլար. վէ Տարիճա խամինուակ պիր գալը խառաթէլինիւ էօլմիւշ իքէն, միւճիւզաթ ըլա առաղիմատը: Օ վաղրի պաղուտունէլէրին Պետրոս շէհրինուակ ընտունելուս խամինուակ պիր եիւղ պաշը վարտըր քի, հէր նէ գառար Նահուտի տէիլ, իլա ատխէրքին խէր միլլէթտէն խոյնուակ սէ, զահիա վէ Ալահտան գորգուսը օլմայան պիր ատամ օլուդունուակ, էքսիքսիզ սաուաղա վէրիր, վէ հէր կիւն Ալահա տուա սիզ նէյազընը էտէր խոյ: Պիր կիւն պու ատամ էվինէ տուա էտէր իքէն, Ալահտն մէլէյի օնա կէօրինիւդ, էմրանլարն տուալար վէ սաուաղալար Ալահա մադղուլ օլուալար. խոյն Յոպպէ շէհրինէ պիր ատամ կէօնտէր. վէ օրատան Պետրոս առաքինալը չաղըր քի, կիւնուդ խէյլա օրմագ իչին նէ խառնաձաղընը սոնա էօյրէթմէնուակ: Պուտունելուս չաղրձաղ քինաի խրդմէթձիլէրինուակն իչ քիշի կէօնտէրտի քի, Պետրոս առաքեալը օրատան ալուդ կէմիլուակն իքէն: Օնլար ատխի կիւնիւդ Յոպպէյէ եաղրաշտըդլարընուս, օ վաղրի Պետրոս ատ էօյլինէ տօղրու տատա չըդմըշ տուա էախյօրուտու,

վէ թատամ վաղրը օրուդ ածըդտըդընատան, ատանտըդ պիր տէսիլք կէօրտու. շէօյլէ քի կէօյ ա-չըլտըդ, օնատան չարշընդ կիւղէ պիր պէդ ատօրթ քէօշէսինուակն ատըմըշէօնիւնէնուակ. վէ պունուն իչինուակ տիւրլիւ տիւրլիւ ճանուարլար, երլանլար վէ դուշլար տօղուշտուտուլար: Պետրոս պու շէյին իւդէրինէ թատաճխուտուակ գալըդ պադտար իքէն, Պետրոս, գալդ, պունլարը պօղազլա եէ տէյի պիր տէս կէլտի: Պետրոս ճէվապ վէրիւ, հաշա օլսուն քի պէն պունու եափայըմ. չունքի հէնիւդ ադ-զընա մէքրուհ շէյ գօմուշ տէյիլիմ տէտի: Սօղրա պիր տէս տահա կէլիւդ, Ալահըն թէմիզէտէյի տէյի պէն մէքրուհ ատյմա տէտի. վէ պունու իւշ տէֆտա տէօյլէտիքտէն սօղրա, օ կէօրինէն շէյ երկքատէյ գալդըդ գայդ օրատ: Պու տէսիլքին իւդէրինէ Պետրոս միւսահապա էթմէքտատ իքէն, հանընա կիլթտիլեր. վէ Պուտունելուսա վաղը օյան տէսիլքի օնատնադղ էտիդ, պիլէչինճէ կէլմէյինի ըլճա էթտիլեր: Ղոդին առուր տատի Պետրոսուն եիւրէյինուակ իչհամ վէրտի. էօյլէճէ իրթէսի կիւնու Նահուտիէրտէն տէրտայի պիրտաքի պիր գաչ քիշի նէնա կէլտի. օ տատի ձէմի թատալըւդըրինի վէ սօսմալարընը թօփլայդու օնա պէնճէմէքտատ խոյ: Պետրոս էվէ կիրտիչինատ, Պուտունելուս օնուն հու-զուտունա գօշուտ այաղընա տիւշտու: Պետրոս տատի օնու թուխտուտ գալտըրտըդտըդ, նէ խոյտա-

յօրսուն, պէն ոէ անոնն կիսպի պիր ատեմ իմ
ոէտի. պատէհու օնա սէօզ աչըպ, ան ոէ պի-
լէրսին. քի ախէր միլլէթտէն օլանլարըն եանընա
կիտիպ օնլարըն իսթիլաթի էթմէկ Աստուած-
լէրինտամուտունատարշըտըր. լաքին Ալլահ պանա
պիր տեսիլ կէօսթէրիպ, պունատան սօղրա մա-
պէյնիմիզտէ, այրը սէչի օլմատըմըզը պանա պէյան
էթտի. օնուն իչին պէն տախի մուհամմէտի էթ-
մէյիրէք գալդտամ եանընա կէլտիմ. իմտի պէնի
չաղըրտըղընըն սէպէպինէ իսկ սէօյլէ ոէտի: Պու-
նընկոս տախի քէնտինէ կէօրունէն մէնէք տեսիլ-
քինի սըրտաըրտա պետրոսա նազլ էթտիքտէն սօղ-
րա, իշիթ ձիւմլէսինիզ ոէ Ալլահըն էմրինի ոէն-
ոէյնէմէք իչին ձէմ օլմուշ. Հուդա-քրոնաա
տուրույօրուզ ոէտի: Օ վաղթի պետրոս առա-
քեալ ադղընը աչըպ, Յիսուս Քրիստոսան իս-
պէրինէ եէրլի եէրինձէ, օնլարա վազ վէրմէյի պաշ-
լատը. պատէհու Ոգին սուրբն իսթիֆունան
աս աշիքեար սուրէթտէ, օնլարըն իսպէրինէ էն-
տինն կէօրմէյիպէ, չաղընձադ հէվէհինի ոէ օրա-
տատաֆէթիլ էթտի, Քրիստոսա ինանանզատտան
օլսուլար: Պու շէյի Թէթքիլ էթտիքտէն պիր
դաչ կիւն սօղրա պետրոս Երուսաղէմ կէլտիկտէ,
Աստուածլէրտէն ոէօնէն ալինատըրտա պետրոսան
հադդընտա գայթակղիլ օլարտադ, կիտիպ ախէր
միլլէթլէրէն իչինէ կիրտիչ, վէ օնլարտա պիրլիքէ-
ոէ օվտուրտուզ Թաամ էթտիչ տիր ոէտի օնա էյտի
պադմայա պաշլատըղտա: Լաքին սօղրա Ալլահտան
պէյան օլսա դէնտ, վէ Պաւղոսէվտան ոէտիկլէրինի

ադնամայըրտա, հէվէհինին ոէ Փիլիպպի սօղրա-
վէ Ալլահըն ախէր միլլէթտէն օլան փութփէրէս-
լէր իչինոէ ոէ Քրիստոսան տինինին եայըրտաըրը
իսթէյօր օլսուզտանտ պու հօղուլա պէյան էթ-
տիկինոէն էօթէվրու օնա էհթիշամ սունմայա
պաշլատըղտա:

ՍԱՐԻՕՒՆՈՒ ՊԱՊ

Պէթրոս առաքեալը հաճիոպէն գո-քնո-ղմասը:

Գործ. պաու 12:—ճն. ի. 44:

Պու շէյլէրտէն սօղրա Հերովդէս Ագրիպպաս
տինինէն Եահուտիսթան փատիշահը, Եահու-
տիլէրին տահա զէյատ հէօզլէնէ կիրիպ օնլարա
սէվկիլտի օլմազ իսթէմէյիլէ, տինսատըրըն իս-
պէրինէ հալաճանք չըզտըրտը. վէ իլք հէվէլ Յով-
հաննէս առաքեալըն զարընտաշը Յակոբոս ա-
ռաքեալը Թուրթուպ պաշլընը քէստիրտի: Սօղրա
Եահուտիլէրին պու շէյտէն զէյատ հադզ էթ-
տիքլէրինի հէօրմէյիլէ, արդտաընտան Պետրոս ա-
ռաքեալը տա Թուրթուրտուպ, Օ. տահիկտէն սօղրա
օնու տա էօլտուրմէք իչին Հաւիհաե զօտու. պու
ձիհէթտէն Ալլահ օնու զուրթարըն տէյի Ե-
րուսաղէմտէ պուլունան տինսատըրտ տուա էտէր
խոխլէր: Ագրիպպէ օ կէձէ հէյտի քէ, իսթէտի սա-
ղահ Հերովդէս օնու Հաւիհատէն չըզտըրըպ հօլ-
տուքտէք խոխ, վէ Պետրոս զինձիրլէր իլէ պաղ-
լու, պէքձիլէր ատօրմի Թարաֆընը տմրշ հօյլէ
ույուլօր իքէն, պիր նուրտանի մէնէք Պետրոսուն
եանընա կէլիպ, տուրթէրէք օնու օյանտըրտը. վէ
չոխը ա այտըպա զաղզ ատտի օնա, օ վաղթի պիր-

աչխարհի զինվորները իւրեարնաին չէօզե լուսլ եկրի
ախուահուլեր: Մելէք դուշաղընը պաղլա, վահուձ-
լարընը կվյ, բուպանը արգանա ալ. վե արդամ սրըտ
կել ուէտ: Պետրոս ուսա շաշըթարդընաան պու-
շէյ սահիհմի ոխը, բնույամը սրը պիլմէդ իսի. վե
պէքճիլերին արատընաան կէչէրէք, մելէյին ար-
դասնաան կվառը իսի. հափխանանէնին ուէմիր
դափուսունա եէթիշէյիսի, դափու քինաի քին-
ոխնե աչըլսը. վե արշարը չըդարդը անաե, մելէք
եանընաան կէօրիւնմէդ օլաու: Ո վաղըթ պետ-
բոսուն ազը պաշընա կելսի. վե քինաինի դուր-
թարմադ իչին Ալլահըն մելէք կէօնաէրմիշ օլաու-
ղընուաընաը. իսկի Ալլահա շիւքիւր վէրէրէք,
ախնասլարըն պիր արայա կելնե քինաի իչին ուսա
էթմէքաե պուլունաուգլարը էվե կելսի: Գափու-
յու բաուղընաա, քիմ ոխը ուէյի պադմայա պիր
պէպլէմէ գօշաու. վե սէյինի իշինիդ պետրոս օլ
ուսուղունու թանըարդընաա, սէվինճինաին շաշը-
րըդ գափույու աչմաաան իչէրիյէ գօշաուվե պետ-
բոս ուսուրուէյի իսապէր վէրսի: Օնլար ուախի ուալա
մէյու էթմէկլերի իչին ղէյաաե թաաճճիւդ
էաէրէք, ղըդ սէն ախմանմի օլաուն ուէրիսիլէր.
պետրոս ուսա էօթէաե գափույու էլէ ալմըշ ու-
բուբաու. նիհայէթ հէրնե իսի գօշուդ աչար-
բար. վե ծու կէօրախքէրինաե, հէվիսի ուե ուօ-
լար. վե ծու կէօրախքէրինաե, հէվիսի ուե ուօ-
նուդ գալարըար: պետրոս ուախի Ալլահաան քէն-
ուէ, օլան միւճիւզաթը ծնլարա նաղլ էթուիքաեն
ուօղրա, Իրուսաղէմաեն Անաարիայա կվթուի չէ-
քիսի. լաքին իրթիսլ ուաղահաան Իրուվդա

պետրոսու իսթէյիսդ պուլմադըդրա, պետրոսու
պէքճիլեր գաչըրմըշլար ուէյի հափլարընաա շիւդ-
հէ էաէրէք, ծնլարը թուխթուդ էօլախրթուխ:

ՏՕԳՈՒՕՄՈՆՈՒՆ ԳԱՊ

Գօղըա ասաուէալըն վագլադը:

Գաղթ. պաղ 13. 14. 15:

Ընաբլքի մուգաատէմ սէօյլէուիք, Աուեփան-
նոսաե հալաճանքը վագրընաա ախնասլարաուան
էօգլար Իրուսաղէմաեն չըդրըգ էօթէյէ պէրլյէ
ասաղըմըշ ըարըար. պունդարաուան պաղըադրը ասա
Ընաիոք (Ընթէքյէ) շէհրինե կիթուիլը. վե օ-
բաուա հավաշ հավաշ չօգ ասէմ գաղանրգ ախնե
կէթիրաիլը. ծնաե իչին ասղրա Բաուհարաա շա-
յիրա սե գաղըրգ օրայա կիթաե, վե չօգ ուէյրե
հասըր էթաե: Գաաէհու Տարսե շէհրինե կի-
ուիգ, օրաուան Սաուղու հախօա Գօղոսու ասա
պէրաագէր ադար կէթիրաե գի, իքիսի պիրընճաե
պիր սէնե գասար Ընաիոքաա վագ վէրէրէք,
վուխփէրէսթիրնաին սե խայրը ձան գազանադը-
ար. վե Անթիաուսա ինանդարա քրիսթիան իսմի
իլք էվրէր օրասա վէրիրաե: Օնաան ասղրա պիր
կինե շայիրադէր պիրընճաե ասա էաէրրէր իքին,
Տոգին սուբր պէյան էթաե գի, Բաուհարաա վե
Գօղոս իքիսի գալըրգ վուխփէրսաե ուէրնէքէթ-
էրինե կիթաինրէր վագ էթաինրէր. իսմի օնլար
ասախ իլք էվրէր կէուէյնէ Գաբարըգա կիուիգ, օ-
բաուա վագ վէրուէյի վե չօգ ձան գազանմայա պաշ-
ադադար: Գաբարգ ասասրնըն Գաիոս ասինիլին

շէհրինահ Բարեկեաս խամինահ պիր պիւյիւճիւ վէ նալանճը մալդարի վարըտը, պու քինահ ալտա-
տրճը լըդը ըլա, Սաւուլուն չէվրիկ խրիսթիկյան
էթմիշ օլտուղու Սերդի Պաւղոս խամինահ քի վէզիր
քահհաասընը ալինահն չըզարմադ իչին արզասընա
ախուշիւշ իտու. (վէ ահրէր քի առաքեալըն խամի
ահ պունուն ահպէպինէ Թէսալիկ օլուպ, Սաւուղ
ահյճէք էդուհ սօղըտալարը Պաւղոս եահօտ պո-
ղոս ահնիլահ:) Օնուն իչին Պօղոս առաքեալ օ
պիւյիւճիւլիւ Թէքվոր էահրէք, էյ շէյթանըն էվ-
լատը ալտատրճը, ահն քի տահմա Ըլահրնո տօղրու
եօլունու էյմէյէ պաղայօրսուն. իսոհ Ըլահրն
զապէպի իւղէրինահ օլսուն. վէ ապրն պաշընա կէ-
լինճէյէ զատար քէօր օլուպ ըշտղ կէօրմէյէօրն
ահահ: Ա՛յ ահօյէահյի կիսի իճրատը տա օլուպ
անինահ քէօր օլտու. Ահրպի հիւքիւմատ տահհ
պու միւճիւզահթը կէօրմէյիլէ, ահնինահ տահա
զիյատ մէթանէթ քէտղ էթահ:

Տօղրա Պօղոս Բարեկեաստրա պիրլիքահ Ըն-
տիոք Պիսիդիա ահնիլին շէհիրէ կէլահ. վէ օրատա
վազ վէրմէք իչին Եահուահիէրին Ամինօվատընա
կիտահ: Հայան քի պունտղ Պօղոսուն վազընը
զատուէթմէհիէրը, հաթթա շէհիրահն տրշտարը
դօղուպ չըզարտընտղ ահչի օհէրին փութփէրէսթ-
լէրինի ահ այտղա զատարտրտրտղ ըտա, առաքեալ-
ղա օրատան չըզըպ Իկոնիոնա (Գօննա) կէլահիէր.
վէ օրատա տա Եահուահիէրին էրիչիլ հալածել
օլունճա, թէքրար զաչըպ Իւսարդայա կիթթահիէր:
Պու ըտա Պօղոս անատան տօղմա պիր քէօթ բիւմ

ատէմ ըտաթ կէլահ քի, մու հապէթ իչէ օնուն
վազընը ահյնէր իտի. Պօղոս տահի օ փութփէ-
րէսթ ճէմահաթըն էօնիւնտէ պու ատէմի չաղը-
րըպ, էֆէնտիմիզ Յիսուս Քրիսթոսուն խամչինէ
տահա տէրիմ քի, այտղա զաղրըպ տօղրու տու-
բատըն տէտի. վէ օ տահմ անինահ շինճա պուլուպ
այտղա զաղդտը, վէ զօշարտպ հիւրիւմէյէ պաշ-
ըտատ: Օ փութփէրէսթըր պու միւճիւզահթը
կէօրտիւքիւնտէ, Բահնաբատը վէ Պօղոսու քին-
ահ փութըտրը ատրըտտ զանն էթահիէր. վէ թա-
ահճիւպ իւչ ալտահտատ ինուտն զըյահճէթինէ կի-
րիպ կէօրտէն էնտիշէ կէլիշէր տէյի չաղըրընայա
պաշտատրտտ. վէ փութ փահփաղտրտը չահրճատ
զօշուպ, առաքեալտրընէ օնիւնտէ զուրտանատն-
մադ իչէն օրատյա ինէքէր կէթիրահիէր: Օ վազրթ
Պօղոս վէ Բահնաբաս ատրըտտրտտ բուպատրընը
հըրթատրտտ. վէ չաղըրտրտտ, պէ ատէմընը, նէ
ահր պու եահտատրըընըզ. պիզ տէ պիզին կիպի էօ-
լիւճիւ ինուտնտատ ըզ. վէ պէօյէ պօշ շէյէրի
պրըտպրտղ տէօնէպինիզ, վէ պիւթիւն պու տիւն-
հայը հարատտան տահիհ վէ տիրի Ըլահը թտնը-
յտատընըզ տէյի պիզ վազ վէրմէյէ կէլիշիզ տէ-
տիհիէր: Ա՛յ պէօյէ պէօյէյէրի, քինահիէրի դու-
պան տունմատտան ճէմահաթը կիւճ իւչ վազ կէ-
չիրահիէր:

Ա՛սքին օ պիր պէօյէպիյիմիզ շէհիրէրին Եա-
հուահիէրի առաքեալտրըն վազ վէրէրէք պու-
ըտաա ճէմահաթի զաղանտրգտրընը իշիթմէքէէ-
լինահ, զաղրըպ կէտիհիէր, վէ օ զատար էթմէհիէր

վէ ձէմաաթը ֆիթիլեաիլը քի, պօղաս առաքեալը թաշլայարադ վէ էղկէթ վերկընք էօյլէ շէհիրտէն տըշարը չըզարտըլար: Օ տաճի Բառնաբաս ըլա պիրլիքտէ օրատան թէքրար չըգըդ, Բուլմըթա-նըն շէհիրլերինի տօլաշարադ վադ վէրիրլիտի. վէ հէր մահալտէ չօզ ադամլեր չէվիրիպ խրիսթիան էթտի:

Պու արադըդաս ալինադրլարըն մադէմկինէտ պիր նիշա գունուր էթտի. շէօյլէ քի Նահու-սիլէրտէն ադօնկնըլը, փութփէրէսթլերտէն ադօնկնէրէ, սիզ ատ Մովսէսին նամուսու իւզէրէ սիւննէթ օլմադըդաս սկլամէթ չըգմադընըզ տէրլեդ խտ. իմտի ախէր առաքեալլար ըլա պու խուսուսու միւսահադա էտիպ գարարընը վէրմինա-լէր տէյտի Պօղոսու ա Բառնաբատ Անտուադէմ կէօնտէրտիլէր: Պէօյլէձէ առաքեալլար մէճլիս էթտիլէր խտ, սակը շէյլեր իլէ պիրլիքտէ պու-նուն գարարը տա վէրիլտի քի, փութփէրէսթլիքտէն ադօնմիւշ օլանլար սիւննէթ օլմադընլար. վէ սօղրա Պօղոս ևիմէ Ընտիոքա ադօնտու:

ՕԵՄՈՆՏՈՒ ՊԱՊ

Պօղոս առաքեալը վաղլադը պէրկէյէ չէփուն ընդունելու:

Գործ. պաղ 16. 17. 19:

Օնուան սօղրա Պօղոս Ե Լիղայրա պիրլիքտէ էթկըտտ շէհիրտէն շէհիրէ տօլաշարադ վադ էթ-մէքտէ, վէ չօզ ադամլեր չէվիրմէքտէ իքէն, Ըլ-լահ օնա Բուլմըթանըն Մակեդոնիա թարաֆ-լարընա կիտիպ վադ էթմէյինի պէյան էթտի: Վէ պու-րատա պիր ձինէլ խալայըդա բուլթ կէլտի քի, հէր դաչ ատճա Պօղոսու շայիրալէրիյլէ պէրաբէր հօլատա կէօրիւրսէ, օնլարըն արդադընադան պու ա-տէմիլեր Ըլլահըն գուվադը ադըդար. վէ սիզ ա-լամէթ հօլունու վադ էտէյօրլար տէյի չաղըրըդ-տը: Պիր կիւն Պօղոս շէյթանա ատօնկուդ, Ձիսուս Քրիստոսուն իամինէ սանա էմր էտէրիմ քի, պունատան չըգադըն տէյտի. վէ անինտ օնատան ձին չըգըդ գադը խէլտա օլաու: Պունուն իւզէրինէ օ խալայըդըն սահիպլէրի գիյատէ խըրսլանադըդար. չունքի պու ձինէլ շէյթանըն թահրիքիյլէ էտադ շէյլերի օնլարտա տէօյլեր, վէ պու հօլուդա ադձէ գադանըդըդար ըտտը: Իմտի պէօյլէ քհադրլարընըն քէ-սիլմէյինի կէօրտիւքլէրինտէ, օնլար տատպու տէտ-լեր կէլմիշ շէհիրիմիզտէ Ջէսատ չըգադրըյօրլար. պիզե ևէնի պիր տին վադ էտէյօրլար տէտիլեր. վէ տաճլադըդը Ջինա հալտէ տէօյտիւքտէն սօղրա մահպուսա գօյուպ այադլարընը թօմրուդա ուր-տուլար: Լաքին հադը կէձէ վադթը տաճլադըդ գադդրպ տուա էթտիքլերի արատա, հաիխախա-նէտէ ափանադը պիր սադրընմադ վադը օլուպ, գա-փուլար աչըլադըդար. վէ օնլարըն իւզէրինտէ օլան պադլար չէօղուլտիւլեր: Հաիխախանէնէն նադը-ըը տա օ ադատէն օյանդը. վէ գափուլարը աչըլմըշ կէօրտիւյինտէ, մահպուսլարը գաչմըշ զանն է-տէրէք, քէնտիսի գաթի ուժիտէյինէ քէնտինինէ օլ-տուդ իչին գըլըճընը չէքադիյտէ, Պօղոս է օ-թէատն պունու կէօրիւպ, չափըձադ նէ եափոյօր-

սուն, դօրդմն, պիր հէփիլմից ու պուրատայըդ
ուէյի չաղըրտը: Օտախի օվագըթ ըշըղըլա իչէրի
եանըյօրտնա կիրտի. վէ օնլարը կէօրիւփ, օ օլան
մուճիզաթը տա աղնատըղընտա, դօրդուփ տիկթ-
ըէյէրէք առաքեալլարըն այաղընա տիւշտիւ. սօղ-
րա օնլարը ալըպ իղզէթ իքրամըլա էվլինէ կէօ-
թիւրտիւ. իսթէլէրինի պաշլարընը եայդասըը թէ-
միզլէտի. վէ քէնտիսի տէ պիւթիւն էվի պար-
ըըյըլա օ կէճէ վաֆթից օլուպ խրիսթիան օլտու:
Սապահտան էրքէնճէ հաքիմլէր առաքեալլարը
զօյվէրմէք իչին հափիսխանէյէ ատէմ կէօնտէր-
տիլէր իսէ, Պօղոս տախի օնլարա ճէվապ վէրիփ,
պիզիմ կիպի Ռօմալը եաղըլմըշ ադամ վէ դամա-
հսըզ ատէմլէրի ալընէն տէօյէրէք հափիսէ
դօտուլար տա, շիմտի կիզլիճէ չըգարըեօրլար.
էօյլէ օլմազ. իլա քէնտիլէր կէլսինլէր տէ էլլէ-
րիյլէ չըգարսընլար տէտի: Օնլար տախի պուն-
լարըն Ռօմալը օլտուգլարընը աղլայընճա, աշըրը
գօրգտուլար. վէ կէլիփ օնլարտան ափվ լըգ տի-
լէյէրէք, օրատան չըգըփ կիթմէլէրինի րիճա էթ-
տիլէր:

Սօնրա Պօղոս տա քէնտի արգատաշլարըյլա
օրատան չըգըփ, Թէսաղոնիկէյէ (Սէլանիք) կէլ-
տի. վէ օրատա տա չօգ ատէմ դաղանտը: Լաքին
պու եէրին Եահուտիլէրի տէ օնու գըզգընտըրըպ,
վէ շէհիրտէն արշարը դօփալայըրաք, օ դատար
էթտիլէր քի, աղըպէթ Պօղոս դալգըպ Աթինա
շէհրինէ կիթտի: Պու Աթինա շէհրի Փէյլէսօֆ-
լարըն մէքթէպը օլտուղընտան, օնուն էթտիյի

վազըն նէ խօլեյնի աղնամագ իչին պունլար վու-
գուֆծուլուղուլա կէլիպ Պօղոս առաքեալըն եա-
նընա թօփլանտըլար: Պօղոս տախի հէր նէ դատար
խրիսթիան տինի իւզէրինէ նասըլ քի լաղըմ իսէ
օնլարա սէօյլէտի իսէ տէ, պու ծիւմլէ օնլարտան
ազ ատէմ դազանտը. վէ պու խնամանլարտան պիրի
տէ Դիոնէսիոս Արիսպագացի օլտու: Պատէհու
Պօղոս Աթինատան դալգըպ Կօրնթօս (Կէօրտէս)
շէհրինէ կիթթի. վէ օրատա տախի պիր պուչուգ
սէնէ դալարագ չօգ ատէմ չէվիրիփ խրիսթիան էթ-
տի. անճագ Եահուտիլէրտէն իսէ փուլթիփէրէսթ-
լէրտէն տահա չօգ չէվիրտի. վէ պու Եահուտիլէր
քէնտինէ դարշը կէլտիլէր. վէ Գալլիոն խաքիմէքի
վարեէ դամադլատըլար իսէ տա, պիր շէյ եափա-
մայըպ ըէդէլ օլտուլար: Սօնրա Պօղոս օրատան տա
չըգըպ էօթէյէ պէրիյէ փէք չօգ եէրլէր տօլա-
շարագ, վէ տուզէյէ վազ վէրէրէք, թէքրար Ռու-
միսթանըա տէօնտիւ, վէ Էփէսոս (Այասուլուգ)
շէհրինէ կիթթի: Օրատա իքի սէնէ տէն զիյատէ
էյլէնտի. վէ վազ վէրէրէք, վէ մուծիզաթլար
իշլէյէրէք, փէք չօգ մէյվէ չըգարտը. էօյլէ քի
Պօղոսուն թէքէնի սիլտիյի եաղլըղը կէօթիւրիւփ,
խասթալէրէ ծինլիլէրէ տօգունտուրտուգլարը ան-
տէ, օնունլա շիֆա պուլուրտուլար: Պու Էֆ-
ֆեսոս շէհրինտէ Աղիա խանէսի Եահուտի պիր
քահանայապետին եէտի էվլատը օլուպ, պունլա-
րա եէմին վէրիծի տէնիր իտի. վէ խնամլարտան
ծին չըգարմագ արգասընա տիւշմիւշ իտիլէր.
պունլար Պօղոս առաքեալըն Յիսուսուն խամիյլէ

ձին չոգալտըղընը կէօրէկ, քէնտիլէր տէ քիւա-
թահալըղա էօյլէ եաւմադ խոթէր իտիլէր։ Ամոն
պիր տէֆա պիր ձինլէյէ, պօղոսուն վազ էթտիյի
Յիսուսուն իտիմնէ սանա եէմին վէրիրիզ տէտիք-
լէրինտէ, օ ձինլէ անինտէ ձէվապ վէրիպ, Յիսու-
սու պիլէրիմ, պօղոսու տա թանըրըմ. լաքին սիզ
քիմնինիզ տէյէրսիք գուսուրսուզ պունլարընը ի-
ղերինէ դօշսու. վէ օնլարտան իքիսինին թուրթուզ
էօյլէ պիր խըրփալատը քի, զավալլըլար չըղալըդ
վէ եարալը օլսուզլարը հալտէ կիւճ պիլա քէն-
տիլէրի էվտէն ապշարը ալըդ, օնուն էլինտէն եա-
պըլէրի էվտէն ապշարը ալդ, օնուն էլինտէն եա-
դայը գուրթարտըլտը վէ գաչտըլտը։ Պունուն ի-
ղերինէ ձէմաաթ աշըրը գօրգուսուտ, վէ իհթի-
տալըա կիտիպ կիւնահլարընը իպրահիմ ա-
պուհձուլլուհ տահիր քիթապլարընը ալդըհ ա-
թրաձ եադարըտըլտը. վէ պէօյլէ շէհիրտէ իքի Ա-
տաուն ալդի օ շէհիրտէ ղայտաէսկիյէ եայըլտը։
Լաքին Գէմեարխոս իտիմնտէ, փուԹալտ եադար
պիր գուշումձու օլուպ, օ Թարաճլարտա խրիս-
Թիանլըդ կիտիդիրէ. քէնտի քետրը քէսիլիյօր օ-
ատուդունու կէօրմէյէ, քէնտի էանաՃընտան օլան
ատմէրի Թէշվիգ էտիպ այտըա գալտըրտը. վէ
օ գաատար էթտի քի, պօղոս արթըգ Գէմեարխոս
պըրտաղըդ չըղտը. վէ Թէքրար իլերիւքի վազ վէր-
պիր մահալէրի տօլաշտարադ, վէ տինդ կէլէնլէրէ
քէնտի տինլէրինտէ մէԹանդէ վէրիրէք, նէհա-
յէթ Գէմեարխոս տէօնմէք իչին կէմիյէ հօտա
չըղտը։

ՕՆՊԻՐՈՒՆՃԻ ՊԱՊ

Պօղոսոս Գէրտոսպէհէ ՆօՀՆօՂմադը, վէ պա-
վադը օրտոտա կէօրէՂէ իչին Բօմայա կէՂՈէտի։

Գ-ործ. պապ 21. 22. 23։—Թ. Ի. 60։

Պօղոս առաքեալ հաչան քի Կէսարիայա եէ-
թիշտի իսէ քի, օրատան տա Երուսաղէմի կիտէ-
ճէք իտի. օրատա Ըզարոս իտիմնտէ պիր շայիրտ
Հոպին տուրրուա պօղոսուն հադդընատա մարգա-
րիկնէք էտիպ, Երուսաղէմտէ Նահուտիներ օնու
պաղայարադ վուԹփէրէսԹէրին էլինէ թէսլիմ
էտէճէքլէր տէյի խապէր վէրտի։ Օրատատ պու-
լունան ամնատալար պունու իշիԹտիքլէրինտէ, Ե-
րուսաղէմի կիԹմիյէն տէյի պաղայարադ օնա բինճա
էԹմէյէ պաշլատալար։ Պօղոս տախի պէն Յիսու
Վհրիստոսուն ուղրունա եալընըդ ԹուԹուլմայա
վէ պաղանմայա տէյիլ, իլլա Երուսաղէմտէ Տօ-
մէյէ տէ հազըր ըմ տէյի ձէվապ վէրտի։ Ամոն
էօյլէձէ Երուսաղէմ եէԹիշէյինտէ, տախմա օնու
դըզդանան վէ մըղըլտայան Նահուտիներ, պիր կիւն
քէնէնի պօղոս պիլէմէձէ տինտէյիզ պիր տատմալատ,
նամուս դարշը տաճարա կիւրտիւմիշ պիր տէյի
տաճարընը իչինտէ պօղոսուն իւզէրինէ, հիւճիւմ
էԹտիլէր։ վէ պու տատմադ իլէ պաղըրըպ չաղը-
րատադ շէհիրին խալգընը օնուն պաշընա Թօփլա-
յըպ, էյէր քի Բօմալըլարընն հաքիմինին տատմի
կէլմիշ վէ զօրուբա օնլարընն էլինտէն ապտըշ օ-
մատա, տառաքեալը տէօյլէյէք օրատատ միւձէրրէտ
էօլտիւրիւլմէյէ խոտ։ Յօղոս հաչան քի տատվաճը-

լաբերյա պիրկութեան հաքիմին հուզուրունա չըղ-
տըլար բաս, պօղոս հէվխանին էօնիւնտէ քէնտի-
նին քիմ օլսուզունու, վէ պաշընտան կէչէն շէյ-
լերին թօխունու, եանի քէնտիսի նահուտի իքէն,
Ալահըն նասըլ միւճիւզամի ըլաս օնու չէվիրտի-
յինի, վէ ախընայը ռօլաշըպ Մէսիանըն սահի-
ռինի վազ էթմէյէ կէօնտէրտիյինի պիրէր պի-
րէր սըրասըլա նազլ էթտի։ Օնա ախշամին օլան
նահուտիները պու շէյլերի իշլէմէյինէ տահա զի-
յատէ գուռուսուռլար, վէ հաքիմէ ռօզգու հէ-
վիսի պիր ազըլտան, պէօյլէ պիր ատմ ախընայա
նաշանայա լայըզ մէյիլ ալը, վէճուռինի ախընա-
տան գալմըը տէյի չաղը ըմայա պաշլատըլար։ Ա-
քիմ իսէ վուլթիւրէսոթ օլսուզ, նահուտիներին
նէմուսլարընը ազնամատըղընատան, պօղոսուն տա-
վաը նահուտիներին քահանայատէսինին էօ-
նէնտէ կէօրիւնմէյին տէյի օնա պըրագտը։ Պօղոս
պու շէյռատէրն ատռաբնատա, օնլարըն եարըտը Ա-
դուկոյի Ֆըրդասընատան, վէ եարըտը Փարիսեցի-
էրատէն օլսուզունու կէօռախիյինատէ, պիլէմինիղ
քի պէն Փարիսեցի օղու Փարիսեցիյիմ, վէ կէ-
լէճէքէօմիւրիւ վէ տիրիլմէյի վազ էթտիյիմ իչէն,
պէօյլէ ԹուԹուլուպ սիզին էօնիւնիւզէ շէռա-
մէթանըյօրում տէյի չաղըրար։ Պէօյլէ ատէյլէ-
մէյիլ, վազտա Փարիսեցիլերի քէնտի թարաֆընա
գալմադը. վէ օնլար էօյլէ իսէ, պու ատէմին Թազ-
սիզլիքը նօզումուշ տէմիյէր իսէ տէ, հալ պու քի,
Սադուկեցիլերի տահա զիյատէ գուռուսմտուս-
տու. օ զամանտատը քի, պօղոսու էօլմէսինէ

տիքճէ, պիր շէյ հէմէմէյէ վէ իչմէմէյէ. քէնտի
մազէնիլերինտէ գալ լը գարար էթտիյէր։ Պու շէյ
հաքիմին գուլաղընա հէթիշմէյինտէ, չաիրճազ
պօղոսու օնլարըն էլինտէն ալտը. վէ էհթիմամ
ըլա Կեռարիա շէհրինէ փելիքս տէնիլէն պէօյլը
հաքիմէ կէօնտէրտի քի, Նահուտիլէր տէ օրայա
կիթմէյիլէ, պօղոսուն շէրաաթը օրտաս քէսիլսին։
Հաչան քի օրայա կէլտիլէր, վէ իչլէ Թարաֆ տա
ռէօյէհիլէր իսէ, օ վագըթ պօղոսուն զաթագհաթը
օլմադըղընը փելիքս տէ աղնատը. լաքին պու ճիւմլէ
Նահուտիլէրէ խուլուս էթմէք իչլէն օնու պըրագ-
մայըպ հափխէ գօտու. վէ քէնտիսի ազլ օլուպ
ատըգտընատան փեռաոս իսթիհաչէ ախընը պիր հա-
քիմ քիմ քէնտի հէրհանգի կէլինճէյէ գատար օրտաս ալը
գօտու։

Պու փեռաոս հաչան քի Նէրուսաղէմ կիթմէ-
յիսէ, պօղոսուն տիւշմէնլէրի օնա կիսթիպ քէմինիլէ
բիճա էթմիլէր քի, պօղոսու Կեռարիատան գալ-
մըըպ Նէրուսաղէմ կէթիրսին. չունքի կէթիր-
միքլէրի ատռատա, եօլտա օնու ԹուԹուպ էօլտիւ-
մէյէ քէնտի մազէնիլերինտէ գատար վէրմիշտիլէր։
Լաքին փեռաոս էօյլէ իսթէմէտի. իլլա պիզ գալդըն
Կեռարիայա կէլսին, վէ օրատա պէնիմ հուզու-
րումտա պօղոսուն շէրաաթը թէքրար կէօրիւլսին
տէյի էմր էթտի։ Պու շէրաաթտա պօղոս փեռ-
ռոսուն տա Նահուտիլէրէ խուլուս էտիպ քէնտինին
գօյմիյմէտիկինին, վէ մազտահաթը ուզագտըրըլը
կէօրմէյինէ, քէնտիսի տէ Րօմա Կայսէրինին շէ-
րաաթընա վիրմագտա էթտի. իմտի պօղոսուն

Բանալս կէօնտէրմէմէնէ հիւքմ օլունսուս։ Օնսան սօղրա Էրմոդէսին օղլու Ազրիպպաս տէնիլէն Նահուսիսեթան փառիշահը քէնտի զէվձէսի վէ բինգալարըլա փնսուսու սէլամլամադ իչէն Ասարիայա փնսուսուն եանընա կէլմիյինտէ, փնսուսուս պօղսու օնլարըն հուզուրունա սու չըղարմադխամէտի. օ վագըթ Պօղոս տախի քէնտի դաղատհամդա լաղընը կէօսթէրդի.ք, Փրիսսուսուն հուզուրունա զէրինէ, էօյլէ պիր հիւանէնտաճ վագ վէրտի քի, Ազրիպպա՝ ազ գալսա պէնի տէ, իսրահիլողլարընդան հաձդ իսրահիլ տէօղ։ Սօղրա պունլար քէնտի մադէմնէ քինտէ, էյէր քի Այայընդ միւսաձաաթ էթմիշ օլմսա, պու սաէմի գէյվիրմէդ իսդէմէյէճէդ տէօղլէրինդէն։

Նամի հայան քի Պօղոս սուաքնալը պու սէպէպ իչինԲօնդըլարընդան Այայընինին հուզուրունա կէօնտէրմէձէդ օլսուլարդա, օնու ալդըգ կէմի իլէ Իթալիայա կէօթմէսինէ տէմիր Յուլիոս իսմինտէ պիր եիւզ պաշընդան էնինէ թէսլիմ էթտիլէր։ Գադըգ վէ մուհաֆըզ բիւլգիարլար սէպէպինէ Պօղոսուն պու եօլճուլուղու չօգ ուզուն սիւրմադի։ Պու սէնինգ եօլճուլուղու էնսաընտա չօգ սէֆա շէհիա վէ թէհլիքէլի Ֆուրթունալարա րաստ կէլմէդ, ամմա եօլճուլար վէ կէմիճիլէր Հօմիւրճինսուն ումիտէրինի քէսմիլէրինի իսդ, Պօղոս օնլարա տախմա նէսիհդ վէրիր, վէ գօրգմայընն ևէյիձէդ նէյինն քի գուվվէթ ալսաընդգ սէրիսի. վէ պիր սէֆա, Ազրիպպան մէնիմ պաձա կէօրինմադի, վէ գօրգմա Պօղոս, Այայընին դարշընընա սուս չըգա-

ձադըն. օնուն իչէն պու կէմիճէ պու լունան սաէմիրէյն Հօմրէնէ տէ Ազրիպպա սաձա պաղը շէսսը, սինին սէպէպինէ օնլար սուս քէսէրէ ուզրաքի, սինին սէպէպինէ օնլար սուս քէսէրէ ուզրամասրնդար տէտի տէյի նադըգ էթմէտի։ Այն սօղրա կէմի շէհիա Ֆուրթունայընա պիր գայայա չարփըդ սաղընմայա պաշլասադըրսա, օ վագըթ պէ.քճի սաքէրդէր, պէրապէրէյրինձէ օլան պաղը սաէմիրէր գաչըդ Ֆուրթունալարդա տէտի, քէնտի մադէմնէ բինտէ օնլարը Հօլաիւմ.ք իւզէրէ խրիսդիյան էթմէյէ խրիսդիյանլարընդան, պու շէյէ գօյմէյէճէդ տէտի. վէ էլինտէն կէլէն ևիւզէրդ.ք գարսայա չըղարընդան էմր էթտի. Հօյլէճէ ձիւմլէսի տէ Ֆուրթունա սէյի էմր էթտի։ Հօյլէճէ ձիւմլէսի տէ Ֆուրթունա չըղարըլսուս գարսայա չըղարըլսուս ըսսա, աղնասադըսդ.ք Ա.ԵՒանիկ (Ա.իսիկլէ) տէնիլէն սաայընդրշ։

Պու սառանընն ահալինսի հէր նէ գառսար տաղը վէ գաղա սաէմիրէր իսդի իսդէրէ տէ, պու կէմի զարդ օլմսադընտան գուրթուլան հօլճուլարը մուհաֆէթ իլէ ալսդ գաղաԼէթտիրէր.ք, Պօղոս տա իչէրէրինտէ իսդ. վէ եաղմուրվէ սօուդ սէպէպինէ իսդէրինի պաշլադընդր գուրթադունալար վէ ընընդր.պ ըսհաթ.անադընալար տէյի օնլարսա աթէշ հադադընալար։ Օ սրսաա Պօղոս աթէշնէն իւզէրինէ չալը չըրփը դօր ևէքէն, իչինտէն պիր եըլան չըգըդ Պօղոսուն էլինի ընընդր վէ սադընը. հէր.քէս պունու կէօրտիւնառ, էօյլէ իսդ պու.քէօթիւ պիր սաէմ իսմիշ.քի, Ազրիպպա օնու աէնիպադ տէ գարսաաա տա գաղէպէնէյինպ էօլսուրսադ.ք իսդէյօր տէտիդր։ Ա.ա.քէն Պօղոս տէրսադէդ էլինի աթէշնէն իւզէրինդ

էրսիաբաղնատա եղան էլինաին դուբմուլուպ ա-
թէշին իշինէ ախշախ. ծնուն իւզերինէ օ ատէմ
էր ատ ասօզէրինի թէպոկ էախ, թէքրար թա-
ատձիւ պահ դալարագ, պու պինիմ ալտահլարըմըզ-
ման պիրի օլմազ կէրէք ատմէյէ պաշլաարլար: Պու
Ա՛ելհամին, առաագնատա պօղոս իւչ այ էյլինախ. վէ
էօզ խառթէներէ շինճա վէրակէաին ասղոս, թէք-
բար կէմէյէ կէրակ. վէ Բօմայա ներթիշակինատ,
օրատա պուլունան Յահուտիներէ քինախինին Բօ-
մայա կիթմէսինին ակպէպինի ապնաթար: Օրատա
տախ քինաի շերաաթընըն մաալահաթը իչին ակնէ
դատար ուզանարչրատա, քինաի պաշընա պիր էվ
թուԹուպ օրատա օթուրուր. վէ կանընա կէլինէ-
լէրէ Ա՛բրահամըն ալինինի ակրակոթձէ վաղ էաէր
վէ էօյրէտիր խախ:

Գործք առաքելոց քիթապը պուրայա գատար
նաղլ էաէր. վէ Ընհար ձէտիա քիթապընըն հի-
քայէսի պէօյլէձէ թէքմիլ օլուր:

ՕԼԻՐՖՈՆՃԻ ՊԱՊ

Ա՛բրահամ ատատէալարընըն հիէրարխինէ նլավէ:

Ա՛բրահամ էֆինաիմիզին ատաքեալարընըն վէ
շայկրալերինին, Գործք առաքելոց քիթապընըն
իչինաէ օլան հիքայէներինի արրատարչա վէ մու-
թաատձանադլ էմանէթմէնէ ասղոս, ապնզ քիթա-
պընախընա մահսուլէրինաէն ալարագ, օնլարընեաղ-
ապղալարը շէյլէր հադրընատա տախ ձիւզլ պիր մա-
լումաթ վէրմէմիզ միւնասիպ կէօրիւնիւր: Ա՛բրա-
համ էֆինաիմիզ Ընհատարանըն ակօրինաէ կէօրէ,

քինաինէ օնլարի ատաքեալ, վէ հէթմիշ նլի շա-
կիրատ ակչնակ ալատը. վէ քինաի հէնին նամուսունուն
ամինինի իւզ նվվէլ օնլարատա էօյրէտէրէք, (քի պու-
նունուա օնլար քինհանինին իւզ թէմէլէրի օլատու-
լար,) ախունաանըն տէօրթ թարաֆընա կիտիպ օ
ազիզ ամինինի վաղ էթմինլեր տէյի օնլարատամըզ էթ-
մի: Պօղոս օնլարի ատաքեալարըն իչինաէն Յուդա
էքսիլախյնատ, Ընհահըն խոթէմսիլէ օնուն հէրինէ
ախէր նլի քիշի սէչինլիպ ատաքեալարըն արրատընատա
կէչմիլեր. պունլարըն պիրի Ա՛ատաթիա, վէ օ պիրի
պօղոս ատր, նլէձէ քի եօզարըտատ նաղլ էթմիշնի:

Ա՛նմի պու ատաքեալարըն վէ շայկրալերինին ի-
չինաէն Ընհահ հաղընդզ սէքիզ քիշի սէչմէ քի,
քինաի թէնէլիքլերի վէ թահրիրատթարըտատ տա-
խ խրիսթանձա վաղընըզ ասղոսատան կէլէն տին-
տի խրիսթանձա վաղընըզ ասղոսատան կէլմէյէնլէ-
տըրմագ իչին, Ա՛ատաճաշունէտուն, եախատ ազիզ
քիթապլարըն արրատընատա կէչմի: Ընն էվվէլ պուն-
լարատան սէօրմէխ, եանի Ա՛ատաթէոս ատաքեալ,
Ա՛արկոս շայկրատ, Ղուկաս շայկրատ. վէ Յովհան-
նէս ատաքեալ, Յիսուս Ք՛րիսթոսուն ասրլ մու-
թաատ ամէլէրինի վէ վարդապետութիւնլարընը
եապարագատ. վէ պուձիւհէթաէն օնլարըն թէքլիֆի
տէ Ընէթոպիան տինիլմի. եանի միւժտէ քիթապը
քի, Ընհահըն քինաիլեր իլէ պարրըշմաընը վէ խէ-
լալեզը ինսանլարատա թանրըթարրը, եախատ միւժ-
տէ էտիր: Պու տէօրթ աւետարանիչլէրատէն իչի-
սի, Ա՛ետարանատան մատտա պաշզա շէյ տէ նաղլ
ատրատ: Պիրի Ղուկաս, Գործք առաքելոցու նաղլ

տը քի, Քրիստոսան համբարձումնեան օրը, եկնի քրիստոնին պաշտանկըձրնը նագլ էտէր. նասըքի էն սօն հիասէտ կէօտիւք: Օ պիրի տէ Յովհաննէս, իւչ մէքթուպ տախի եազտը քի, պիրինճի մէքթուպունտա Քրիստոսան Աչխատօղ Հերետիկոսլարա դարշը թաստիք էթմէքտէն օրը, պաշտան պաշա մուհասէթ եահօտ դարընտաշընը սէվմէք իւզէրինէ վազ վէրիր: Պունլարտան մատա պիր տէ Յայտնութիւն քրիստոսընը եազմըշ տըր քի, րիվայէթ կէօրէ, հէնիւզ Աւետարանը եազմատան էվվէլ պու ազիզ առաքեալ խրիստիանլըգ սէպէպինէ Թումիսթա-նըն պատմա տէնիլէն առտընտա մէնճի օլտուդունտա, օ տախկ քրէրի Աստ օրատա օնա պէյան էթմիշ տիր. վէ Քրիստոսան իւչ կէլիշինտէն սօն կէլիշինէ գատար քրիստոսէն իչինտէ հէր նէ քի իչրա օլաճաղըտա, ծնլարըն քհաֆիֆէսինին թէմսիլ իւչ մարդարէյի տիր: Պաղըլար ազիզ քրիստոսան հիքմէյէսինտէն սօղրա պու տախկ քրէրի տէ գօյուպ, արտընտըտա նագլ էտէրլէր: Լաքին պիր պիր քի ծնլարըն զամէնն օլմուշ կէճմիշ հիքմէյէ օլմատըղընա պադարատ. պիր տէ քի օնլարը մանատըտա գօմագտա տա քրիստոսըղ գնյատէ ուզունաճաղ օլտուդունտան պաշգա, չօղու նէրի տէ հինէ զարանըղ գալաճագ օլտուդունտան. (չունքի օ տախկ քրէրի էօյլէ տէրին վէ էօյլէ մատնատը շէյլէր տիրլէր քի, հալա պու կիւնէ գատար վարդապետլէր կիւճլիւք չէքմէքտէ, վէ ծնլարըն

տատը մանատընը վէրիմլիմէքտէ տիրլէր.) ծնուն իչինն պիզ տախկ պու իճմալ հիքմէյէսինտէ օ Յայտնութիւնքրիստոսընը գօմագտան սարֆընատը էթմիշլէր:

Աւետարանիչլէրտէն մատա, պետրոս առաքեալ տախկ Նահուտի միլլէթինտէն օլուպ, պիթթիւն տիւնեատա ախէր փութփէրէսթ միլլէթլէր իչինէ տաղըլմըշ օլան տինտարլարա ճէմի մէքթուպ եազտը: Ա՛ն պու մէքթուպլարտա Քրիստոսան ինտան օլմատընըն հիքմէթլէրինի, մարգարէլէրին մուգատտէսինտէն վազ էթմիշ օլտուդընը կէօսթէրիր. վէ պէօյիւք քիւչիւք հէր քիշիյէ քէնտի պօրճլարընը էտա էթմէյէ, վէ հերեսիոկոսլարտան սագընմագ, ծնլարըն սէօզլէրինէ գուլատ տամամայա վէ ալտանմամայա, թէէսիրլի նասիհաթ լարընա զայրէթ վէրիր: Օնուն կիպի քէզալիք Նիճենտիմիզին գարընտաշը թէսամիյէ օլունան Յակորոս առաքեալ տախկ, Նահուտի միլլէթինտէն օլան տինտարլարա տիւրլիւ տիւրլիւ թատճ ձիւալիւ նասիհաթլարընա պիր մէքթուպ եազտը: Ա՛նքէզա օնուն գարընտաշը Յուդա առաքեալ քի, Թատէոս տախկ տէնիլիր. հէնիւ տինտարլարա՝ կէօզլէրինի աչըպ հերետիկոսլարըն էթտիքլէրի էյրի վարդապետութիւնլարտան ալտանմատընըզար տէյի մուխթասար պիր մէքթուպ տա օ եազտը: Պու պէօյլէտիկիմիզ առաքեալլարըն հէպտի մէքթուպլարը Պաճո-ղիհէտ տէնիլտիկլէր քի, ումումի տէմէք տիր. չունքի րիվայէթ կէօրէ տիւնեատընըն տէօրթ թարաֆընատա նէրէտէ քի Նահուտի միլ-

ընթրիսեղանն կեսգիշեր տիեզերական վարդագույն, ծնկաթա
խաղողները պղպեղ:

Այնուհետև օնիւչինովին առաքեալ էր, շնորհակալություն հայտնեց Տիրոջը, սակայն իր ձեռքի վազելու ուրախությունը կիսեց, ինչպես միշտ էր անում, երբ ամենուրեք ներկա էր լինում

ան միլէթինեն մինճուրու օլաուղունու պիլան-
յինաէն, զապիլ ան.քի ա.օյլէանյի շէյլէր ան.եր
իշխանէլէրի մադպուլ օլմազ ա.ի.յի չէ.քինանյինաէն.
եախօա.ք.էնանինի Նահուանիլէր առաքելընաան
ըսա, տահա զիյաաէ փուԹփէրէաԹլէր վարդապե-
ան ԹէաՄիյէ էԹանյինաէն տօլայը ան.ը տէրլէր.
օնուն իչլէն փուԹփէրէաԹլիքաէն ա.օնէնէլէրի կ.օն-
աէրանյի ան.եր մ.քԹուպլարըն պաշընաա իաՄինի
աշխքեար եազմըշ իքէն, պունուն պաշընաա եազ-
մաՄըշ ան.ը: Օնապրինճիան վէ օնիքրինճիան Տիմո-
Թէոաա եազարըղը իքի մ.քԹուպլար ան.ը.քի, քէնե-
ան.ինէն ա.էվկիւլիս շայիրան, վէ օնու Նփեսոաա Ն-
պիսկոպոս ձեռնադրել էԹմիշ իան. պու մ.քԹ-
ուպլարըն պիրինի Ա.ակեդոնիաան, վէ օ պի-
րինի Թօմաան եազար: Օնիչիւնճիս մ.քԹու-
պու Տիաոսա եազար.քի, պու տան.ի քէնան շա-
յիրան օլուպ, Պիրիաիլէրինի իւզրինէ Նպիսկոպոս
էԹմիշ իան. վէ պու մ.քԹուպու օնաա Ա.ակեդոն-
լուլարըն Նիկոպոլիս ան.ինէն շէհրինաէն կ.օն-
աէրան: Օնաէօրանիճիս վէ սօն մ.քԹուպունու
տան.ի փիլիմոն իաՄինաէ պիր տօսԹունաա, օնուն
Պնեսիմոս իաՄինաէ օլան իըղմ.Թճիանինէն ա.էպէ-
պիյէ եազար. չունքի պու պիր ԹազանյաԹտա
պուլունուպ, աղաարընէն եանընաան գաչմըշ Թօ-
մայա կ.էմիշ իան. Պօղոս տան.ի օնաա նաան.հաԹ
վէրէրէ.ք եօլա կ.էԹիրմ.էյէ, պու մ.քԹուպուլա
Թէ.քրաէ աղաարնաա Թաան.էյէ էԹմիշ ան.ը: Պու
Պօղոս առաքելըն եազարըղը օնաէ.օրԹ մ.քԹուպ-
լարըն իչինաէ իրիսԹիան ան.ինէն տան.ը մալու-

մաԹլար, վէ առաապա վէ բուհանի վարդապետու-
Թիւնաա մուԹալէպ շէյլէր էօյլէ գուվվէԹլի պիր
Թարզըա եազըլմըշ ան.ը.քի, օզուրանըն Ֆիքրի
մուՃէրրէա պէնաա օյուր. խուսուսաա օնըարըն ի-
չինաէ Ա.լահըն գուվվէԹի վէ ազամէԹի աշխքեար
կ.էօրիւնիւր. շէօյլէ.քի քինաէ ան.ինէն հալաՃել
էաէն, վէ իամինէ.քիւ Ֆիր էաէն.քիշի, Ա.ևաարան
հազրընաա էօյլէ վան.իզլիք էԹմիշ ան.ը.քի, եա-
լընըզ աազ լազընաա ան.էյլ, իլլաա հալաա պու կ.իւնէ-
ան.ք քինաէ եազարըղը մ.քԹուպլարըաա ան.ին ան.ուշ-
մէնէրինէն ազըընը գաւանԹմազաա ան.ը:

ՑԻՇԵՐԻՍ

Սահ.

ԱՀՑԵՔ ԱՔԹԱՓ ՎՐԱՔԱՊԵՏՆԵՔՆ
ՀԱՒՐԵՑԱՑԵԼՈՒՆ
ՊԻՐՈՆՑԻ ՀԻՍՍԻՍ

Պիրոնցի պատ: Տէր-նէտանը վէ իւէտոթէմին ճատ-
քսոթլմասը 1
Ութ. պ: Ութ ամիսլսրըն հի-նամհը վէ պապէսին. 2
Ի-չ. պ: Կայքինին վէ Ընբէլին հիւթեայէսի. . 5
Տէօբթ. պ: Ի-նամանլսրըն ութհլհյինի ատ- լոտ-
ֆանըյալ Ուլահըն պապէսլքհսի . . . 7
Պէշ. պ: Պատիւ գո-լէսի 11
Ընկը. պ: Հայր Ընբտահոցըն պաշրբլմասը վէ
ծնող-ան ատիք հասըն-էմ-լէրի 13
Ի-էօթ. պ: Ուլահըն Ընբտահոցլաս գոտվլի գո-
բսթէմհսի վէ ծնողվլատըլ-ոմայէլի վէրմհսի 16
Ափթը. պ: Ընբտահոցըն վէ պ-ըզկտո-ան գնոսֆէր
փէրվէրլէյէ. վէ Սոքոլո-լսրըն պապէսի . 19
Տօգո-ղ. պ: Ի-ատահոկ պօղպո-գոտան ատըքա-
Ընբտահոցըն ի-ոմայէլի եսան-ըպոտան կէօնոթէ-
ղհսի 22
Օն. պ: Ուլահըն ի-ատահոկը փէնօյինի գո-բսթան
էմնոյին պէյէ Ընբտահոցա էմ էմհսի . . 24
Օնպէր. պ. Ընբտահոցըն ի-ատահոկը էվլէնթէրբե-
ղհսի վէ վէֆսոյը 26
Օնփթ. պ: Ի-ատահոկըն էվլատլսրը ի-ատա- վէ
Յոհաննէ 29
Օնի-ղ. պ: Յոհաննէ փէղամբէրնին ուլփաշընը գո-
բսնպաշընըն էլչինօյին գոփբսդ փէնոյի ատլոտը 31

Ոնդէօպ. պ: Ա՛ինքսիեսե կիսէր իւրեն Յակո-
բոս ըի-յա (թեսիւէ) կէօրէսի. վէ օրայսկի-
պիս եվէլէնէսի 35
Ոնպէշ. պ: Յակոբոս էնոսի ոհմէէմինէ
պէօնէյէ գալգմասը 38
Ոնալտընը պ: Յակոբոս եօլճուլուղունա
վասը օլան ախէր շէյլէր 39
Ոնէօսի. պ: Յակոբոս ախէր էվլատլարընըն
Յովսէփ գէնէլէյինի գըզգռնմալարը, վէ օնա
գուլլանմըգըլարը խսինլիւ 44
Ոնսէքիզ. պ: Յովսէփին Ա՛ըսըրա սոմընը-
մասը. վէ օրասա ինճինէյա ուղրայըղ հա-
փխնէ կիտէսի 48
Ոնօգռզ. պ: Փարաոնուն բիւյուքնա մանա
վէկիլիմ Յովսէփին մահպուսասըն գուրբնու-
մասը վէ հիւ-սոմընէ էէմինէլիսի . 52
Ուէրսի. պ. Յովսէփին գարընտաշլարընըն գըմ-
ըզգէ սէվկիսինէյէ էնոսին ոլ-րասճասըն էմին-
էէսի. վէ Յովսէփին օնլարը ընճըլի-սէ էմինսի 55
Ուէրմէսէն. պ: Յովսէփին գարընտաշլարընը
պիրպիրլէ օսանա ինճի-սէ էմինսի-փէն ասլըրա,
էնոսինի օնլարա պէյան էմինսի . . 60
Ուէրմէէ. պ: Յակոբոսա պի-րի-ն ֆառիզէասը-
յըլա գալգըմ Ա՛ըսըր ուօփրաղընա կիմինսի.
վէ օրասա էնոսի էվլատլարընը ապըզըլայա-
րագ էյի իմինէյաըլըղըլա վէֆան էմինսի . 65
Ուէրմի-ղ. պ: Յովսէփին էնոսի փէփէրինի կէօ-
սէսի. վէ գարընտաշլարընա ափըզը վէրսի-
սինէ ասլըրա էնոսինին սե վէֆան էմինսի. . 69

պիրինճի պ: Իսրայէլ ողլունուն Ա՛ըսըրըլա-
րընը էլինէսէնէ ղէտ-սի-էէրսի պահմէրի վէ ոգլաք-
գառլար 71
Իւֆի. պ: Փարաոնուն գըզըլընըն Ա՛ովսէսի ըր-
տագսան գո-րմասըզլ էնոսինի էվլատ էսինի-
սէսի 73
Իւ-չ. պ: Ա՛ովսէսին ողլունուն տո-հաստէլիկ սէպէ-
պինէ Ա՛ատէնալըսըրըն ինօփրաղընա գաչմա-
սը. վէ պէօյի-րինէն ոգ-ճի-պարընը կէօրէսի. 74
Տէօքսո. պ: Իսրայէլ-ողլունուն Ա՛ըսըրըլասըրըն
էլինէսէնէ խէլսա էրմէ+ իչին Ա՛ովսէսին Ա՛ը-
սըրա պէօնէսի 79
պէշ. պ: Ա՛ըսըրլասըրըն օնո+-ըչե- ո-րինո-
լասը խափօտ գալէսիլէրէ 82
Ուէրը. պ: Ա՛ըսըրլասըրըն օնո+նճո- գալէսի.
վէ Իսրայէլ ողլունուն Ա՛ըսըրա էգճմասը 89
Իէսի. պ: Իսրայէլ ողլունուն գ-ըզլըլ-պէնէկ
պէն կէլմէսի. վէ փարաո-նո-ն էնոսի ասէ-
րինէյէ օրասա գալըգ օլմասը . . . 93
Սէէնէ. պ: Իսրայէլլիլէրին էէօլսէ սա-նա-
բաֆընուն օլան գարո-բէնիլէրինի Ուլսհըն
պէֆէմմէսի. վէ Ա՛ատանայը օնլարա-նաֆտա
վէրմէսի. 95
Տօգո-ղ. պ: Իսրայէլ ողլունուն Ա՛մալէկիլէ-
լէրի գըրմասը: Յոնոսո-ն Ա՛ովսէսի սէլամ-
լասմայա կէլմէսի 99
Օն. պ: Ուլսհըն Սինա պաղընա Իսրայէլ
ողլունուն օն ընէոլիհմէլէրի վէրմէսի. . . 102

Օնոլէր. պ: Խորայէլեանցիներուն Ա.ստուծոյ պատուական նախախնամութիւնը. 106
Օնիփէ. պ: Խորթնահայ շէրեփեին վէ Ահա առաքելոցին քահանայապետ. վէ Ա.ստուծոյ իշխանութեան պատիւ ընդունելութիւն. 109
Օնի-ա. պ: Գաթաթուքա Աբիսողոմա, վէ անոնց նախախնամութեամբ պահպանուելնին. . . 112
Օնահէօդո. պ: Խորայէլեանցիներուն Ա.ստուծոյ գործը չի+եայէլի երիցներուն վէ պահապաններուն 114
Օնոլէ. պ: Ահարոնէ վէ Մարիամի պահպանուելնին 116
Օնալիք. պ: Մովսէսին վայօ օրհնուած նիզակ ճառագայթը կ՚օձակերտէ. վէ Խորայէլեանցին նէ+դէմ պահպանուելնին. . . . 118
Օնէնէփ. պ: Կորխոմ, Գահանան վէ Աբիսողոմա պահպանուելնիներուն. վէ Ահարոնէ առաքեալին չէնչէ+չէնելնին 123
Օնահէ+էղ. պ: Խորայէլեանցիներուն եօշխորհուրդ ազգ ուօն սկսնէսկնոպ վոփը օլան չէյլէր . 128
Օնաօզօղ. պ: Իսալասոմըն հի+եայէսի . . 131
Նէրմի. պ: Մովսէս տապերնակին վէնջիլը. վէ Գաթաթնին օղլը Յեհոնաթան օձոն նէրկնէ կ՚երթայ 137
Իլավէ: Յոբ երգնէլնին հի+եայէսի. . . 139

ԽԱՉԻԿՈՒԹԻՒՆ ՀԻՍՍԻ

Պէրքնէմ. պ: Յեհոնաթան Խորայէլեանցիներ փըլաղը-ղլը-փ կ՚երթայ. վէ Յորդանան ընդարձակը կ՚երթային. 147
Ի+ի. պ: Նէրի+ով վէ Գայի ներպէր օրհնուած չէ-

հիրէէրնին ալըձմասը 150
Ի-ա. պ: Գաթաթոնցա-ղարը հիւանդ+եալներուն վէ Գահանայութեան պէղ փափաղհալարընին գործերնին 155
Տէօրթ. պ. Յեհոնաթան պէ-նիկան վայ օրհնուած ընօփրակա հի-+էլնի+եայէ, օձոն Խորայէլեանցիներ ընգունի+եալ էօյլէնէ վէնջիլ կ՚երթայ . 159
Պէշ. պ: Յեհոպոնի ազգրա Հափ-նէրնին պահանջած Խորայէլեանցիներուն հալը . . . 164
Ալնը. պ: Գ-նէքորանքը, Իսրայէլը, Սինայնին վէ Յայնէլին հի+եայէներէ. . . . 169
Նէսթ. պ: Գ-նէրէհոն աքրաւէրնինիկապ օրհնալը. վէ Խորայէլեանցիներ Մարիամ ընդունելնին իրենց էրիկ 172
Սէ+իղ. պ: Ընդհանրի+էն ճէպպարըներ . . 178
Տօգոզ. պ: Յեփթայինին հի+եայէսի . . 181
Օն. պ: Սամփսոնի հի+եայէսի . . . 186
Օնալէր. պ: Մի+ականի հի+եայէսի. վէ Իէնիհան ին պէտի+էներուն գործերնին 196
Օնի+ի. պ: Հոռ-Հոռ հի+եայէսի . . . 199
Օնի-ա. պ: Ընդհանրի պռոտեստ յայտ Սամուէլին պիտնէսայ կ՚երթայ, վէ Ա.ստուծոյ տունը ընդունելնին 202
Օնահէօդո. պ: Հէղինին +էնտի եվէսպէրը յայտ պահպանուելնիկ +ահանայութեան պէ-շէրի. վէ օձոն էրնին Սամուէլին ինդինիկապ օրհնալը. 205
Օնալէշ. պ: Ընդհանրի պռոտեստ ընելնին պինտիշ-էրնին պահպանուելնէրէ. վէ օձոն-ի+եալ Խորայէլեանցիներ կերթ չէվէրտիլէրէ . . . 209

Ողուէր. պ: Յովսէփեանէն Աղաւնը պըբա-
ջըղ պռնայու ընափմալըբը. 106
Ողնէփ. պ: Յոպիհաճը շէրիֆին վէ Ահա ասո-
պըղըճին խոփըլմասը. վէ Աղաւնին խըղճ-
մինէ պահը ինէղիֆմալը. 109
Ողնւ-ղ. պ: Հաճէպըղըս Աբէլոպոն, վէ ասիկը
ընափըռմիղըլասըն ղալէպղընտէ. . . 112
Ողոէօբռ. պ: Յովսէփեանէն Աղաւնա գաբ-
շը շիէեայէն էմտէղէրն վէ ղալէպղընտէղէրն 114
Ողպէշ. պ: Ահաբոնոս վէ Մարիամըն գա-
լէպղընտէ. 116
Ողաղիը. պ: Մովսէսին վաս օղոնան ընօփբա-
գա ճաստալար կէօնտէրմէսի. վէ Յովսէփեան-
էրին ինէփբար գալէպղընտէ. . . . 118
Ողնէսփ. պ: Այրիսոս, Գահանըն վէ Աբէ-
լոնոս գալէպղընտէղէրն. վէ Ահաբոնոսա ա-
ռաքնըն էյէէլէնմէսի. 123
Ողսէփղ. պ: Յովսէփեանէն եօլճօլօղօ-
նոս ոօն ակնէսինէ վճգը օլան շէյլէր . 128
Ողպօգռօղ. պ: Բաղտասըն հիւէեայէսի . . 131
Ընդմ. պ: Մովսէս մարգարէին վէֆաթը. վէ
Գաղէոնին օղլո- Յեհոնոս օնոս էբբինէ
հէշմէսի 137
Իլավէ: Յոբ եբռանէլինէն հիւէեայէսի. . . 139

ԲՈՉԻՆԾԻՒ ՀԻՍՍԷ

Գիբբինճի պ: Յեհոնոն Յովսէփեանէ գըլա-
ղօղափ էմմէսի. վէ Յորբռանոս ըբմաղընը
հէշմէլէբի. 147
Յուվ. պ: Նըվի՞ով վէ Գայի ընապիբ օղոնոն շէ-

հիբլէբին աղընմասը 150
Յօղ. պ: Գաբէսոնղօղափըն հիւէեայէսի-
վէ Գրանադըլասըն պէշ փոփըշահլարընի
գըբըլմասը 155
Տէօբռ. պ. Յեհոնոն պիւրիւն վաս օղոնան
ընօփբագա հիւսմէմէյէնէ, օնոս Յովսէփեան-
էրէ ընափմէմէյօղ էօյլէնէ վէֆմէմէսի . 159
Գիշ. պ: Յեհոսափան ասղբա Ձափղէրին վէ-
մանընդա Յովսէփեանէն հաղէ . . . 164
Աղիը. պ: Գաբէբռանէն, Բաբռահէն, Աքսաբա-
նէն վէ Յայէլին հիւէեայէլէբի. . . . 169
Նէռի. պ: Գաբէշէոնոն աէբռասէբինիքապօղ-
մասը. վէ Յովսէփեանէն Մարիամըլասըն
էլչինօբէն խէլաս էմմէսի 172
Ասէփղ. պ: Աբէմելէքին ճէպռասըլասըղը . 178
Տօգռօղ. պ: Յեփթայէնին հիւէեայէսի . . 181
Ող. պ: Սամփռոնոն հիւէեայէսի . . . 186
Ողպէբ. պ: Սիւսանըն հիւէեայէսի. վէ Բէնիա-
մին ախլաթէռինին գըբըլմասը . . . 196
Ողնէփ. պ: Հռութէն հիւէեայէսի . . . 199
Ողնւ-ղ. պ: Ընդանըն պռռասըլայը Սամուէլին
պիւնեայու հէլմէսի, վէ Աղաւնա ասռանռօլմասը 202
Ողոէօբռ. պ: Հեղինին էնոսի էվլադլարընը յայ-
ղաղէլէնէկ խահանայղըճռան պիւղմէսի.
վէ օնոն եբբինէ Սամուէլին ինէնէքապօղ-
մասը. 205
Ողպէշ. պ: Ահա ասանռըղը աէղէպէնէ պինռէղ-
լէբին ղաղէլէնմէլէբի. վէ օնոս ընէփբար Յով-
սիւէլէբի հէբի էվվէմմէլէբի . . . 209

ՏԻՕՐՏԻԿՆԱՅԻ ՀԻՍՍԻ

պէբինճէ պ։ Ի՜պ՜այէ՜լ՜լէ՜լէ՜բին էնոփլէ՜բէ փապի-
շահ գօմափ բ՜ոլ՜է՜ղ՜լ՜էբէ. վէ Ա՜լ՜լահ՜բ Ս՜ա՜ա՜-
ղա՜ ծ՜ալ՜բա՜ էլէ փապիշահ ք՜ի՜լ՜ի՜ք՜ա՜պ՜ալ՜ե՜լ՜ո՜ւ՜ի՜ 214
Ի՜ւ՜է. պ։ Ս՜ա՜ա՜ղա՜ն ճէ՜ա՜ի՜ մալէբ ֆի՜լ՜ի՜ա՜հ՜ո՜լ՜ի՜ բէ՜լ՜-
պի՜փ՜պէ՜ն ա՜օղ՜բա՜ ի՜ն՜է՜բ՜ա՜բ՜է՜ն փապիշահ ե՜ա՜ղ՜լ՜ա՜ն՜-
մ՜ա՜ա՜բ՜. 217
Ի՜՜լ՜. պ։ Ս՜ա՜ա՜ղա՜ն պ՜ի՜ն՜ա՜ի՜պ՜ղ՜լ՜էբ՜ի՜ ի՜ն՜է՜բ՜ա՜բ՜է՜ն՜-
ղ՜էա՜է. վէ է՜ի՜ա՜ա՜ո՜լ՜ա՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ ճ՜ի՜հ՜է՜ի՜ն՜յ՜լ՜է Ա՜լ՜լահ՜բ՜ն
հէօղ՜ի՜ն՜ա՜բ՜է՜ն պ՜ի՜-ղ՜ղ՜ա՜է։ Յ՜ա՜ղ՜ի՜ա՜ա՜ն՜ղ՜ն էմ՜ա՜բ՜յ՜է
է՜ի՜հ՜ի՜ի՜ղ՜լ՜է՜ի՜լ՜է է՜օ՜ղ՜է՜-ն՜ա՜բ՜է՜ն գ՜ա՜ա՜-բ՜ղ՜ո՜-ղ՜ա՜ա՜ղ՜բ՜. 219
Տ՜է՜օ՜բ՜ա՜. պ։ Ս՜ա՜ա՜ղա՜ն Ա՜ն՜ա՜ղ՜է՜հ՜ի՜լ՜է՜էբ՜ի՜ է՜ա՜ի՜է՜-
հ՜է՜ա՜յ՜է՜լ՜է Ա՜լ՜լահ՜բ՜ն ն՜ա՜ա՜պ՜ա՜բ՜ղ՜ն՜ա՜ա՜ն՜ փ՜ի՜-լ՜լ՜է՜ն
պ՜է՜-ղ՜է՜ա՜է. 223
պ՜է՜-ղ՜է՜ա՜է. 225
Վ՜է՜ղ՜. պ։ Կ՜ա՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ փ՜ա՜պ՜ի՜շ՜ա՜հ՜ ի՜ա՜ղ՜լ՜ա՜ն՜ղ՜ա՜ա՜բ՜ 225
Ա՜լ՜ղ՜բ՜. պ։ Կ՜ա՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ Կ՜ա՜ա՜ղ՜է՜ա՜ղ՜բ՜ է՜օ՜լ՜ա՜-ղ՜ա՜է՜.
վէ օ՜ն՜ա՜-ն՜ա՜ա՜-լ՜ա՜ ծ՜է՜ղ՜ պ՜ի՜ն՜ա՜ի՜պ՜ղ՜լ՜է՜էբ՜ի՜ ե՜է՜ն՜ի՜է՜ղ՜լ՜է՜էբ՜է՜. 227
Ն՜է՜պ՜է՜. պ։ Ս՜ա՜ա՜ղա՜ն Կ՜ա՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ փ՜է՜ղ՜ե՜ա՜ն՜ղ՜ա՜ա՜բ՜ 231
Ի՜է՜փ՜է՜ղ՜. պ։ Կ՜ա՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ Ս՜ա՜ա՜ղա՜ն է՜լ՜է՜ն՜պ՜է՜ն
գ՜օ՜վ՜ա՜լ՜ա՜ն՜ղ՜ա՜ա՜բ՜, վէ գ՜ա՜ղ՜բ՜ղ՜ հ՜է՜պ՜է՜ղ՜է՜. . . 234
Տ՜օ՜գ՜ա՜-ղ՜. պ։ Ե՜ա՜ղ՜է՜ա՜ղ՜բ՜ն վէ Ա՜ղ՜բ՜ի՜գ՜է՜ա՜ղ՜ա՜ն՜ հ՜ի՜-է՜ա՜-
յ՜է՜ա՜է. վէ Կ՜ա՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ ա՜ի՜ղ՜ բ՜ո՜-գ՜ո՜-ա՜ղ՜լ՜ա՜ղ՜բ՜ 240
Օ՜ն. պ։ Ս՜ա՜ա՜ղա՜ն է՜օ՜լ՜է՜-ղ՜է՜. վէ Կ՜ա՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜
օ՜ն՜ա՜-ն՜ա՜ա՜ հ՜ա՜ֆ՜ֆ՜լ՜ի՜ն՜ա՜ա՜ գ՜ո՜-լ՜ա՜ն՜ա՜պ՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ հ՜է՜-ա՜ղ՜ղ՜ ն՜ա՜ա՜-
գ՜ա՜պ՜է՜լ՜է. 245
Օ՜ն՜պ՜ղ՜բ՜. պ։ Ս՜ա՜ա՜ղա՜ն է՜ա՜ղ՜է՜ա՜ղ՜ի՜ն՜ ա՜է՜օ՜յ՜է՜-ն՜ա՜-
ղ՜ա՜է. վէ Կ՜ա՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ փ՜ա՜պ՜ի՜շ՜ա՜հ՜ո՜լ՜ղ՜ղ՜ղ՜ի՜ա՜ն՜ ի՜է՜ղ՜ի՜ղ՜
հ՜է՜ղ՜ի՜ա՜է. 248
Օ՜ն՜է՜բ՜. պ։ Կ՜ա՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ Ա՜լ՜լահ՜բ՜ն Ա՜ղ՜ի՜պ՜ ա՜ա՜ղ՜ի՜պ՜ղ՜-

ղ՜ղ՜ղ՜ղ՜ բ՜ա՜-ա՜ա՜ղ՜է՜ղ՜ հ՜է՜ղ՜ի՜ղ՜է՜ղ՜ 253
Օ՜ղ՜-ղ՜. պ։ Կ՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ ա՜ի՜ղ՜ բ՜ ֆի՜-ղ՜ա՜հ՜ո՜լ՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜.
վէ օ՜ն՜ա՜-ն՜ա՜ա՜ ա՜լ՜է՜օ՜յ՜է՜-ա՜ հ՜ի՜-ն՜ա՜հ՜ղ՜ բ՜է՜ ղ՜ի՜է՜օ՜վ՜ա՜լ՜է՜ա՜ղ՜ 256
Օ՜ն՜պ՜է՜օ՜բ՜պ՜. պ։ Կ՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ հ՜ի՜-ն՜ա՜հ՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ն՜ա՜ղ՜-
պ՜է՜պ՜է՜ն Ա՜բ՜ի՜ն՜ա՜ղ՜ղ՜ա՜-ն՜ է՜ղ՜ի՜ն՜ա՜պ՜է՜ն՜ ղ՜է՜-ա՜պ՜ի՜է՜ ա՜բ՜-
գ՜բ՜ն՜պ՜ղ՜ղ՜ղ՜. 263
Օ՜ն՜ա՜է՜շ՜. պ։ Ա՜բ՜ի՜ն՜ա՜ղ՜ղ՜ղ՜ա՜-ն՜ է՜օ՜լ՜է՜ա՜է. վէ Կ՜ա՜-է՜-
ղ՜ի՜ն՜ ղ՜ի՜-ղ՜ղ՜ղ՜ բ՜ ֆ՜է՜ն՜ա՜է՜ ն՜ա՜հ՜ա՜լ՜ի՜ն՜է՜ պ՜է՜օ՜ն՜ա՜է՜. . 269
Օ՜ն՜ա՜լ՜ի՜ղ՜. պ։ Ի՜ղ՜պ՜այ՜է՜լ՜լ՜է՜լ՜է՜էբ՜ի՜ն՜ է՜ա՜-ղ՜ա՜-ղ՜ղ՜ղ՜ա՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜
ղ՜ա՜պ՜է՜ա՜լ՜է՜ն՜ղ՜է՜ա՜է 273
Օ՜ն՜է՜ա՜է. պ։ Կ՜ա՜-է՜ղ՜ի՜ն՜ է՜ն՜ա՜փ՜ի՜ն՜ա՜պ՜է՜ն՜ ա՜օ՜ղ՜բա՜ Ս՜ա՜-
ղ՜ա՜ն՜ա՜ա՜ փ՜ա՜պ՜ի՜շ՜ա՜հ՜ գ՜օ՜վ՜ա՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜, վէ վէ՜ֆ՜ա՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ 276
Օ՜ն՜է՜փ՜է՜ղ՜. պ։ Ս՜ա՜ղա՜ղ՜ա՜ա՜ն՜ փ՜ա՜պ՜ի՜շ՜ա՜հ՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ 279
Օ՜ն՜ա՜օ՜գ՜ա՜-ղ՜. պ։ Ս՜ա՜ղա՜ղ՜ա՜ա՜ն՜ պ՜ա՜ա՜ճ՜ա՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ վէ է՜ն՜ա՜պ՜է՜
ա՜ա՜ղ՜ա՜յ՜է՜ն՜ղ՜ բ՜ա՜փ՜մ՜ա՜ղ՜ղ՜ղ՜. Ս՜ա՜ֆ՜ա՜ ա՜ա՜-ղ՜ղ՜ղ՜ա՜ա՜ն՜ղ՜ն՜ղ՜ն՜
պ՜է՜յ՜է՜ղ՜է՜ղ՜ղ՜ղ՜ է՜է՜լ՜է՜ղ՜է՜. 284
Ն՜է՜ղ՜է՜. պ։ Ս՜ա՜ղա՜ղ՜ա՜ա՜ն՜ հ՜ի՜-ն՜ա՜հ՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ վէ է՜օ՜լ՜է՜-ղ՜է՜. 288
Ն՜է՜ղ՜է՜ պ՜է՜ղ՜. պ։ Ի՜ղ՜պ՜այ՜է՜լ՜լ՜է՜լ՜է՜էբ՜ի՜ն՜ փ՜ա՜պ՜ի՜շ՜ա՜հ՜ո՜լ՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜-
ն՜ղ՜ն՜ բ՜է՜ղ՜յ՜է՜ ա՜է՜օ՜լ՜է՜-ն՜ղ՜է՜ղ՜. 291
Ն՜է՜ղ՜ի՜է՜ղ՜է՜. պ։ Ի՜ղ՜պ՜այ՜է՜լ՜լ՜է՜լ՜է՜էբ՜ի՜ն՜ փ՜ա՜պ՜ի՜շ՜ա՜հ՜ղ՜ղ՜ղ՜բ՜ հ՜է՜-
ղ՜ղ՜ղ՜ղ՜

Աբելեանը. պ: Աղեսի մարգարէին ոճին-
ները 309
Աբելեան. պ: Յարուցեալ Քրիստոսի ոնգե-
լութեան օրհնութեան գալստեանը, եւ նոյն
շահուածք երկուսն. վէմ ծնեան ասոյր օրհնու-
թեան փափաքահարը. . . . 319
Աբելեանց. պ: Յորդա ոնգեղէնին փափա-
շահարը, Աոքովմեան Յովհաննու գաղթ . 326
Աբելեանց. պ: Յորդա ոնգեղէնին փա-
փաքահարը Աթոռնիստան Քրիստոս գաղթ . 334
Օրնուկ. պ: Աղբիւր փափաքահարը, վէմ ծնեան
ասոյր նիհայէնինէ գաղթ օրնուքան Յորդա
ոնգեղէն փափաքահարանէն հիւթեայէն . 343

ՊԷՅՒՆՃԻ ՀԻՍՍԻ

Պէյնճ. պ: Տոքնին հիւթեայէն . . . 358
Պէյնճ. պ: Տոքնին հիւթեայէն . . . 365
Ութ. պ: Յորդնին հիւթեայէն . . . 365
Ութ. պ: Աղնէնին հիւթեայէն . . . 373
Ութ. պ: Աղնէնին հիւթեայէն . . . 383
Տէօպ. պ: Ա՛ստղեղէնին հիւթեայէն . . 383
Պէշ. պ: Գառնիկ Տոքնին հիւթեայէն . 391
Էլմը. պ: Ութ ըմբռնելնին հիւթեայէն . 398
Աչեփ. պ: Գառնիկ Տոքնին ախորդ հիւթե-
այէնէն 401
Սէրէտ. պ: Օնիւղ Տոքնէնէն . . . 413
Սէրէտ. պ: Օնիւղ Տոքնին հիւթեայէն . . 414

ԸԼԹԸՆՃՔ ՀԻՍՍԻ

Պէյնճ. պ: Աղտուրէնին գաղտնաբանու-
թեանէն հէնի պէօհէնէն . . . 419
Ութ. պ: Աղբուրակ Ընդհանուր եռփեղեցիի
ասոյր, Աղտուրէնին ծառն կէնէն

Ջուրջուղի 423
Ութ. պ: Հեղինակութեան գաղափար . . 426
Տէօպ. պ: Ընդհանուր վարդապետական Աղտու-
րէնին բահանեղեցիներուն ալիքատն օրհնութը . 429
Պէշ. պ: Ինքնիշխար Աղնիսալութը վէմ Ա՛ստղե-
ցեցի եէթի գաղթականեղութը վայելուչ էր եւ
պարզութիւն նահապետի օրհնութը . . . 434
Էլմը. պ: Ա՛ստուածային տեղեկացումը վէմ Հռչա-
կութեան գահիճներուն եւ նեղութեան . . 441
Աչեփ. պ: Յորդա Ա՛ստղեցիին շնորհութը . 444
Սէրէտ. պ: Ընդհանուր փափաքահարը ցէնա Հռ-
չակ. վէմ ծնեան ապրուստական օրհնութեան
փափաքահարութը Աղտուրէնէն գաղթը ծայն
ցէնդրէն 448
Տօգուշ. պ: Յորդա Ա՛ստղեցիին ապրուստա-
կան Յովհաննէսը ծնեան նէրկինէ հիւանդ . 455
Օն. պ: Յովհաննէս տեղեկացութիւնին ախորդ հի-
ւթեայէնէն 457
Օնուզ. պ: Երկնեան Յովհաննէսը նէրկինէ
հիւանդ 461
Օնիւղ. պ: Պրինսպեան պօշմանցնա գաղթ
Աղտուրէնին ընդհանրինին եղած . . 466

ԱՀՑԵՔ ԱՐՔՑԱՑ ՔԱՔԱԿԱՊԵՏՆԵՐՆ ՀԱՅՔԱԲԱՑԻԱՍՏԱՆ

ՊԻՊԻՆԱՅԻ ՀԻՍՍԻ

Պիպինայի պ։ Գահընկէց պաշ հելէյին Ջուտա-
կնայա վէ պէտէր Աստիսա հե-ժոխէ վէրմէսի 477
Ութ. պ։ Պէտէր Աստիսան Ութիսաքէրնէ պէյա-
կէրէ հէրմէսի. վէ Ութիսաքէրնին Յովհաննէս
Աւետարանէն պե-նէնայա կէրնէրմէսի . . . 480
Ութը. պ։ Յիսուսեան պօղմասը . . . 482
Տէօբա. պ։ Ութը հե-նէհճինլէրնին Յիսուսաս ան-
պէյէ կէլմէլէրնի. վէ Հէրովդէսին Ութնըհէմ
չօճա-փլասրնը գէրմասը 485
պէշ. պ։ Յիսուսեան պուճաքա սոհոլմասը.
վէ օն իւէ նաշրնպա իւէն պուճաքա պո-
սոնմասը 487
Եէննը. պ։ Յիսուսեան վաֆինէպ օլմասը. վէ
շէյլանպան ընէցրնե-պէ օլսոնմասը . . 490
Ութը. պ։ Կանա գահլէհաղրաթրնը պէ-յէ-
նի-. վէ օնպան ոօշրա Յիսուսաս վաֆը օլսո
շէյլէր 493
Ափէղ. պ։ Մահրնէհաղրը գասրնրնը հիւէյայէն.
վէ փապէշահ ութնըհէմինպէն օլսո չօճա-պա-
շինա պօղմասը 497
Տօքող. պ։ Ընտանեհաղրնրնը հե-ճի-պահ ըս-
պաղրնե ըսե-ղմասրնը. պէհնիկէն ֆա-բրնոանա-
պրնրնը ընէսէն օլմասը. վէ գահբէսայիլէրնին
ճինհիլէրնինին շինա պո-ղմասը . . . 500
Օն. պ։ Հրէօրնչո-ղե շինա պո-ղմասը։ Ամպ-

ընէսս ատաւէհաղրը ղահղրեղմասը։ Յայբոսա-
գէղրնրնը, վէ հայիկրւէ գաբրնրնը շինա պո-
ղմասը 503
Օնալէր. պ։ Պրոպատիկէպէհ էօրնրնե-ղե, է-
ւէ գա-բո-ղո-ղ ապէղին, վէ ախէր էւէհնւէ-
հէրին շինա պո-ղմասը 508
Օնիհ. պ։ Օնիհ ատաւէհաղրնրնինիճապօ-
ղմասը։ Ա-յո-կը-նոս վէ եէ-ղ պաշրնրնը
գա-ղո-նոս շինա պո-ղմասը . . . 512
Օնի-կ. պ։ Ա-յոյին շէհրնինպէհէ էօրնե-նէ ատ-
ղաղմասը։ Ակ-նահհէսաբ գաբրնրնը ընէօվալէհ։
Ի-հինճինին ընէղռւէ 515
Օնպէօբա. պ։ Յովհաննէս Աստիսին պաշրնրնը
էսուիղէհ։ Յիսուսաս պէշ վէ եէպհէհէ-ղէյէ
պինհէրցէ ապէհ պօյո-ղմասը։ Ա ֆէպհնիկէ-
շէրնրնե հէօրնե-նէհ 519
Օնպէշ. պ։ Ղանանալը գաբրնրնը գերէրնրնը շի-
ֆա պո-ղմասը. 523
Օնալրնը. պ։ Յիսուսաս այլահէրպո-նի-նոս։
պիրնո-նապրաֆէրնրնը շինա պո-ղմասը։ Ղի-
հէ-ւ չօճա-փլասրնը ալէսփ հէօրնի-ւէյ-ւէ-
ֆայէրնի օլմասը 525
Օնէֆէ. պ։ պօրցո-նոս վէ Ամմայիւէրնրնը
ընէղռւէրէր. վէ օն ա-յո-կը-ւասրնը շինա
պո-ղմասը 529
Օնպէփէպ. պ։ Ութնըհէշէ շայէրպէրէր։ Ա-սը-
նա վէ Աստիսա։ Ընտրսան պօղմա փէօրս
շինա պո-ղմասը։ Յիսուսաս փէնրպ Էմմահ-
ւէղէրնը աշէփէսաբ վաղ էրնէպ. . . 533

Ողորմած. պ: Ընտրակ ոգեկոչին ընծայելի . 537
Երկրի. պ: Վկայութեանց վրայ ապերասպաս կենդանի ընծայելոյ 540
Երկնային. պ: Հատիկն, վրայ փայլակեայ եւ հրեղէն-ծիր-նի-ն ընծայելոյ 543
Երկրային. պ: Օրհնյին ապրիլն ճշմարիտ հիմնադիրին հի-ն լի-ց-. վրայ իշխելոյն ընծայելի. 545
Երկրէ-ն. պ: Քրիստոսոյ պօղոս վկայապետի պիտիլեղի 548
Երկրային. պ: Օգոստոսի պօղոս. ակնարկելոյն ընծայելի. վրայ Սարիսի Յիսուսեան եպաղատոսը 551
Երկրային. պ: Յիսուսեան հիմնադրեալ հրամանաց հիմնեալ. վրայ օրատու ընդդէմ հերձուածողական էին 555
Երկրային. պ: Յիսուսեան հռիփսիմեան ընդդէմ ընծայելոյ ընծայելոյ եւ դասիկոն վերդեալ. վրայ օձլոյնը պաղնեը գրամխոսը. . . 558
Երկրէէ. պ: Յիսուսեան ազ վարդապետութիւնը վրայ ընծայելոյ 563
Երկրէէ. պ: Յիսուսեան ղազոզ ընծայելը. վրայ ազ ակնարկ ընտրը 566
Երկրէօգոստ. պ: Յիսուսեան պաղնէէ պատարագիչ. ընտրեալները. հիմն օրհնութիւնը. վրայ պէտրոսեան ինդիսը էին. . 571
Օրհոս. պ: Յիսուսեան վկայապետեան պիտիները ընդդէմ ընծայելոյ. վրայ սկյուռի վերպիտիրեն ազգ ընտրեալ հիմն էին. . 577
Օրհոգիր. պ: Յիսուսեան ընտրեալը, վրայ

Հերոս-ը 583
Օրհոգիր. պ: Յիսուսեան եկեղեցասէր պետին վրայ ընծայելոյ ազգ . . 588

ԻՔԻՆԺԻ ՀԻՄՍԻ

Պիլինճ պ: Հոգին սուրբ-ը-ն հերետիկ. վրայ պիտիլեղի ընծայելը 596
Ին. պ: Ընտրեալ պօղոս էրօմի-ն-ի-ն ղինքսպօլսեցի 599
Ին-ը. պ: Ընտիկեանը վրայ Սարիսեանը պաղէտի. վրայ Ընտրեալները վրայ վերդեալ . . 602
Տերտր. պ: Սրբիանոսոնական-վկայնը հերետիկոս 606
Պէշ. պ: Մինճիճ Սիմոնոս սուրբ-ի-ն պատարագ լանքիլեանի. խոսրով պաղեսրնը պիտիհերետիկոս 608
Ելիը. պ: Յիսուսեան եպիսկոպոս պօղոս սրբիտելը պետրոսեան 611
Երեք. պ: Կոստանդիոս եպիսկոպոսը պետրոսեան 614
Սերիլ. պ: պերգոս սրբիտելը հռիփսիմեան գրամխոսը 617
Տօգոս. պ: պօղոս սրբիտելը վրայ ընծայելը . 619
Օն. պ: պօղոս սրբիտելը վրայ ընծայելը սերպիտի եւ երեքին ընտրեալ 622
Օնալիչ. պ: պօղոսեան Երրորդութիւն ընտրեալը. վրայ պատվիրելի օրհնութեան էին Յոհաննէս հիմնեալ 627
Օնիրկ. պ: Վրիսպոսեան սրբիտելոյնը հերետիկոսին էլավ 632

ՍԷՀՎ.

Սահիֆէ 432 ւօն սաթըրընտա սէհվէն
Մէքքէն պէնի քէշէ թութուպ էսիր էյլէ սաթ-տըլար:

Սահիհի:

Մէքքէն պէնի քէշէ գըլտըլար, գըրգ պէնի քէշէ տէ թութուպ էսիր էյլէ սաթտըլար:

10р

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0545168